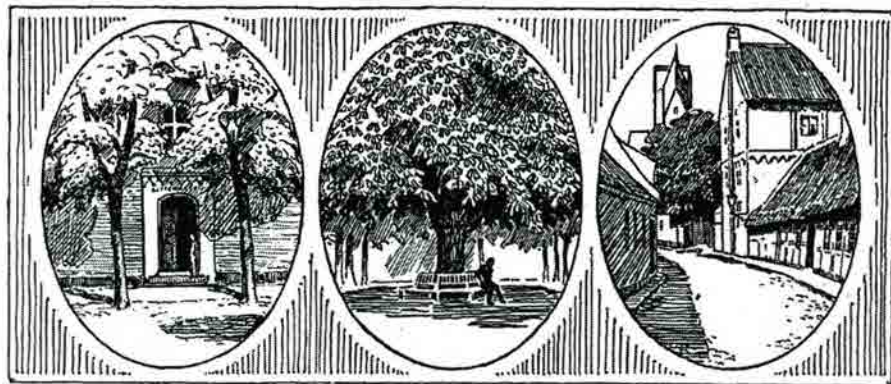

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET.

Bind 4

1951-1962

Bind 4

Sidenumrene refererer til de trykte blade –
IKKE til sidenummereringen ved digitaliseringen

Blad nr.	År – måned	Side
1	1951 – August	1
2	1951 – Oktober	11
3	1951 – December	17
4	1952 – August	28
5	1952 – Oktober	34
6	1952 – December	39
7	1953 – August	51
8	1953 – Oktober	61
9	1953 – December	67
10	1954 – August	79
11	1954 – Oktober	85
12	1954 – December	95
13	1955 – August	101
14	1955 – Oktober	108
15	1955 – December	114
16	1956 – August	120
17	1956 – November	126
18	1956 – December	132
19	1957 – August	138
20	1957 – November	144
21	1957 – December	150
22	1958 – August	156
23	1958 – November	162
24	1958 – December	168
25	1959 – August	174
26	1959 – November	180
27	1959 – December	186
28	1960 – August	194
29	1960 – Oktober	200
30	1960 – December	206
31	1961 – August	214
32	1961 – November	220
33	1961 – December	226
34	1962 – Maj	234
35	1962 – August	242
36	1962 – September	250
37	1962 – December	258

RIPENSER-BLADET

Medlemsblad for Ripenser-Samfundet

Redigeret af K. H. Rosenstand

35. til 47. årgang 1951-62

4. Bind

Ripenser-Samfundet
Arkivet

Udgivet af Ripenser-Samfundet
Trykt i Ribe Stiftsbogtrykkeri, Ribe

Indholdsfortegnelse

Ribe Katedralskole

Lektor Ejnar Askgård: Fra Ribe Katedralskoles Manuskriptsamling	2
Rektor Johs. Jørgensen: Om at vælge. Tale ved translokationen 1952	26
Professor dr. phil. Holger Pedersen. Tale holdt i Ripenser-Samfundet den 22. okt. 1952. (Minder fra Katedralskolen)	40
A. L.: 25 års jubilærer på den gamle skole	55
Kai H. Rosenstand: Glæder og Sorger paa vor gamle Skole. Rektor Jørgensen fortæller	62
Personallistoriske Oplysninger om Ribe-Studenter. (Indsamling af materiale)	99
Kai H. Rosenstand: Puggaard i Ribe	102
Kai H. Rosenstand: Højesteretsassessor J. C. Petersens Legat	121
Rektor Johs. Jørgensen: Om Dannelse. Tale ved translokationen 1956	121
Kai H. Rosenstand: 100 Aars Minde paa Ribe Katedralskole	127; 130
40 Aars Studenterne 1957	141
Rektor V. Vestergaard: Det faglige og det menneskelige. Tale ved translokationen 1958	158
50 Aars Jubilæerne paa Ribe Katedralskole	160
Pastor Erik Warming: Skoleminder 1892—1898	163
50 Aars Studenterne paa Ribe Katedralskole	175
Fhv. amtslæge A. H. Riiskjær: Levendegjorte Minder	176
E. V.: Studenterjubilæet 1898 23/10. 1958	178
Kai H. Rosenstand: Translokationen paa Ribe Katedralskole. 50 Aars Jubilæren Civilingeniør Thorsen fordobler sit Legat	195
Hvor blev Russerne af? Fortegnelse over Aarets Russer med Adresseangivelse	210; 231; 240
K. H. R.: Mange 50 Aars Jubilærer til translokationen 1961	215
V.: 10 års studenterne holder smukt sammen	217
Lennart Edelberg: Den etnografiske samling på Ribe Katedralskole	228

Skolens lærere

Kai H. Rosenstand: Rektor Jørgensen forlader Ribe Katedralskole	139
Rektorskiftet ved Ribe Katedralskole. Rektor V. Vestergaards hilsen til Ripenser-Samfundets medlemmer	151
Kai H. Rosenstand: Stockholm Simonsen 1859—17. December — 1959	187
<hr/>	
Else Nørregård: Pedel Nielsen	8

Hejmdal

Kristian Kristensen: Hejmdalsæsonen 1950—51	15
P. Ingvard Iversen: Hejmdal 1951—52	31
Kj. L.: Hejmdal	83
Ok.: Hejmdal	98
Poul Nielsen: Hejmdal August—Decbr. 1955	124
Aage Jørgensen: Hejmdal 1956	140
Carl Tange Christensen: Hejmdal 1958—59	172
Flemming E. Nielsen: Hejmdalsæsonen 1961—62	237

Ripenser-Samfundet

Lektor Sv. Norrild: Af Rustale i Ripenser-Samfundet 2. Nov. 1951	18
Kai H. Rosenstand: Ripenser-Samfundet 40 Aar	34; 46

Professor dr. phil. Holger Pedersen og overlæge Knud Fogh bliver Æresmedlemmer	46
Forlagsdirektør Palle Raunkjær: Rustale i Ripenser-Samfundet 21. oktober 1953	69
Generallæge C. R. Fasting-Hansen: Rustale i Ripenser-Samfundet 22. oktober 1954	96
Rektor Johs. Jørgensen: Slut op om Ripenser-Samfundet!	109
Overretssagfører Arne Sundbo: Rustale i Ripenser-Samfundet 1955	115
A. V. Høst: Lektor Høst fortæller Erindringer. Rustale	133
Læge Agnes Filskov: Rustale holdt i Ripenser-Samfundet 31. oktober 1960. (Minde fra skoletiden)	207
K. H. R.: Ripenser-Samfundet holder 50 Aars Jubilæum (med uddrag af Forhandlingsprotokollen 1912)	235
Rosenstand, Kai H.: Vor nye formand, Rektor J. Jørgensen	259
V + R: 50 års festen i Ripenser-Samfundet	260
Knud Fogh: Stifterens tale ved jubilæumsfesten	263
Fra Ripenser-Samfundet 7; 18; 22; 30; 34; 36; 40; 46; 59; 65; 69; 72; 83; 92; 96; 97; 105; 109; 112; 115; 118; 123; 129; 132; 137; 148; 153; 166; 168; 185; 191; 194; 207; 209; 227; 230; 235; 239; 265	

Ripensere

Forfatteren Jørgen Bukdahl: I Erindringens Lys (om H. A. Brorson)	4
Adjunkt Aage Sandfeld: Professor dr. phil. Holger Pedersen	43
Kai H. Rosenstand: Ribes trofaste Maler 85 Aar (Stephan Ussing)	58
Kai H. Rosenstand: Dommer Buch 70	64
Professor Holger Pedersen død. Mindeord paa Ribe Katedralskole	68
Kai H. Rosenstand: Den første danske Hamlet. Ribe-Studenten Peter Thun Forerson	73
Kai H. Rosenstand: En gammel Ribedigter, Hans Frandsen	86
Redaktør Roger Nielsen: Chr. Gade Hansen til Minde	88
Kai H. Rosenstand: Frode Schön Generalkonsul i San Francisco	89
Kai H. Rosenstand: Rektor i Ribe — Biskop i Lund, Poul Mortensen Aastrup	90
Kai H. Rosenstand: Lidt om Ludvig Christian Müller, Ribe-Præsten-Historikeren-Skolemanden	109
Stud. mag. Poul Nielsen: C. A. Hansen — en gammel Ribe-organist	145
Kai H. Rosenstand: Ribe Bys Æresborger C. N. Termansen 1857 15. novbr. 1957	150
Biskop C. W. Noack: Præludium	169
Vicekonsul H. C. Jacobsen: Ribe-Student fra 1888 ser tilbage	188
Kai H. Rosenstand: Ripenser-Samfundets Stifter 70 Aar. Overlæge Knud Fogh	236
Kai H. Rosenstand: Et Jubilæumslegat til vor gamle Skole	237

In memoriam

Kai H. Rosenstand: Knud Daugaard Peters	22
Oberst T. A. Poulsen: Søløjtnant Vilhelm Grønbæk in memoriam	49
Kai H. Rosenstand og A(ksel) L(assen): Holger Bech Hansen in memoriam	56
Rektor Johs. Jørgensen: Rektor A. Willumsen in memoriam	82
K. H. R.: Ribe Bys Æresborger Redaktør C. Willemoës død	98
Rektor Johs. Jørgensen: Flyveren Poul Erik Johansen in memoriam	102
Kai H. Rosenstand: Hugo Matthiessen og Ribe	152
Kai H. Rosenstand: Ved Maleren Stephan Ussings Død	157
Kai H. Rosenstand: Frøken Forsberg død	159
Kai H. Rosenstand: Biskop C. W. Noack død	204
Kai H. Rosenstand: Ripenser-Samfundets ældste Medlem, Vicekonsul i Seattle, Hans Chr. Jacobsen død	216
Knud Fogh: Til Minde. (Fru Ingeborg Rosenstand)	217
K. H. R.: Redaktør Roger Nielsen død	221
K. H. R.: Dr. techn. Hofgaard død	237

Ribe og omegn

Kai H. Rosenstand: Da Ribe havde en Præsident	12
Anna Binzer: Tale 19. September 1950 (Ribeminder)	14
I. F. R. Vilandt: Ribes sidste Vejr mølle 1738—1881	27
Marie Berring: En juledag i Ribe	52
Kai H. Rosenstand: Da Ribe Domkirke blev genindviet. Et 50 Aars Minde	80
Kai H. Rosenstand: Et Politireglement fra 1830	146
Kai H. Rosenstand: Omkring Hellig Trekonger	170
Kai H. Rosenstand: Ribe Taarn	181
Overlæge Knud Fogh: Saa er vi hjemme i Ribe igen	196
Kai H. Rosenstand: Turist i 1838 (Emil Hyphoff's optegnelser)	201
Kai H. Rosenstand: Fra Cyklens Barndom i Ribe	222
Kai H. Rosenstand: Et Stormflodsminde 1911 — November — 1961	228
Noter vedrørende begivenheder i Ribe og i medlemskredsen 9; 16; 23; 31; 37; 50; 59; 65; 77; 84; 93; 100; 105; 112; 119; 124; 130; 142; 148; 154; 161; 167; 173; 179; 185; 192; 198; 205; 212; 218; 224; 232; 241. 262; 264; 265.	

Anmeldte bøger

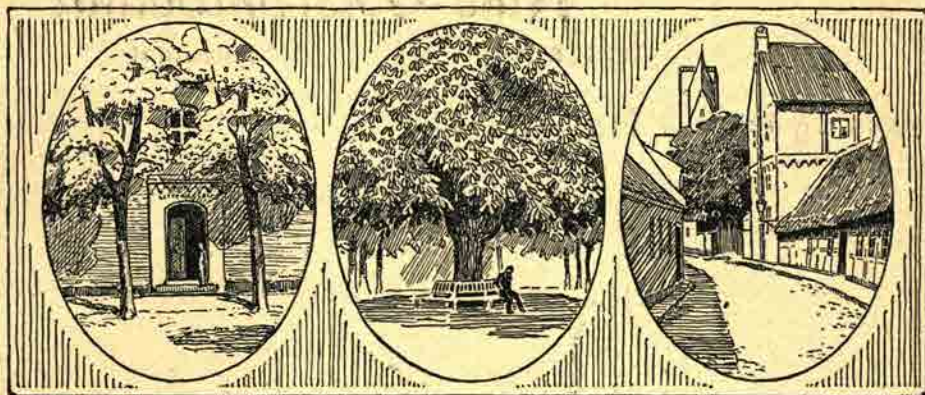
R.: »Jul i Vestjylland« 25 Aar	191
Kai H. Rosenstand: Hugo Matthiessen og Ribe gamle Huse (Anmeldelse af »Gamle Huse i Ribe«. Ny udgave)	221

Varia

Olav Chr. Lindegaard: Lidt om Unge Akademikeres Kor og dets Tilknytning til Ribe	76
Radioforhandler Immanuel Jensen: Paa Vingerne (i sportsmaskine til Kanaløen Jersey, retur)	183

Jørgen Bukdahl: Nocturne	21
J. L. B.: Julestemning. Digt. 1916	117

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 1

August 1951

4. Bind

^{A/S} RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Benyt **Ribe Discontobank**

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

BENTZONS BOGHANDEL

v/ Knud Heide-Andersen

Ribe

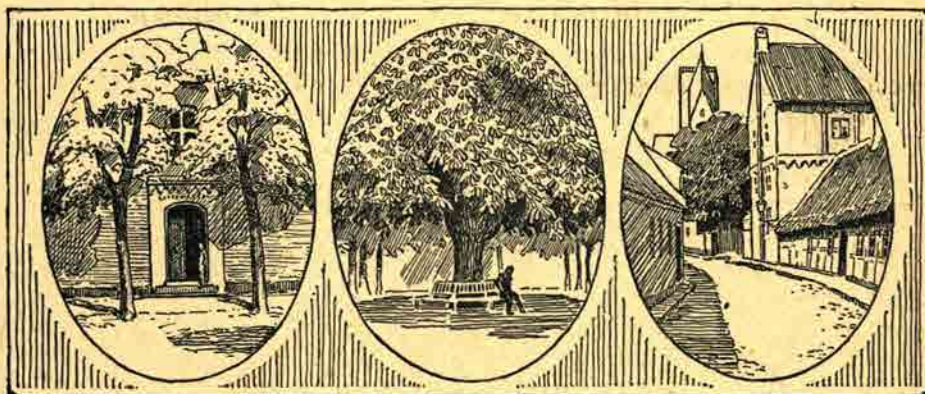
JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

Tryksager af enhver Art

Ribe Bogtrykkeri

Mellemdammen . Ribe . Tlf. 56

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 1

August 1951

4. Bind

Sommerfesten paa Katedralskolen

Lørdag den 25. August

- Kl. 14,30—17,00: Sportskampe paa Sportspladsen mellem nuværende og tidligere Elever.
- Kl. 17,15: Bestyrelsesmøde paa Weiss' Stue.
- Kl. 19,15: Aftensammenkomst paa Skolen. Oplæsning eller Foredrag.

Derefter Kaffebord, Underholdning og Dans, alt incl., Kr. 3,00.

Anmeldelse om Deltagelse maa ske skriftligt til Kassereren, Købmand Poul Andersen, Ribe, senest den 20. August.

P. B. V.
K. H. Rosenstand,
Formand.

Fra Ribe Katedralskoles manuskript-samling

Ved lektor *Ejnar Askgaard.*

*Skrivelse fra borgmester Heilmann til rektor Thorup
af 18. april 1815.*

I Tillid til, at Hr. Rektoren efter given Løfte havde foreholdt Disciplene deres urigtige Forhold med at nedtage en Placat, som jeg havde ladet slaa op paa den vestre Gavl af Kirken, indeholdende Forbud mod Boldt- og Steenkasten paa Kirken, lod jeg i Dag atter en saadan Placat opslaa paa samme Sted som den nedtagne, men af Politiet er jeg blevet underrettet om, at den atter er nedtaget af Disciplene. Da jeg nu finder denne Fremgangsmaade at være utilbørlig og at vise en Forhaanelse af disse unge Mennesker imod Øvrighedens Foranstaltning, der ingenlunde geraader dem til Ære, ligesaa lidet som det kan være gavnligt for dem i Tiden, at denne Fremgangsmaade gaaer saa gandske upaataalt hen, saa tilgive De Høistærede, at jeg herved indstændig og venskabelig anmoder om at tage denne Sag lidet alvorlig, da jeg meget ugerne ville gaae nogen anden Vej. — I Morgen lader jeg atter en lignende Placat opslaae paa samme Sted, men bliver denne ogsaa nedreven, nødes jeg til at tage Sagen paa en anden Led, da jeg ingenlunde kan eller bør taale slig Forhaanelse. —

Ribe, den 18. April 1815.

Deres hengivne

... *Heilmann.*

S. T.

Hr. Rector Thorup.

Paa samme brevark side 3 findes kladden til rektor Thorups svar herpaa:

Efter mit givne Løfte til Hr. Borgmesteren har jeg den 17de d. M. om Eftermiddagen advaret Disciplene i alle Skolens Classer, ikke at fordriste dem til at nedtage nogen af Øvrigheden opslagen Bekiendtgørelse.

Skulde desuagtet — hvilket Hr. Borgmesteren ved Politiet skriver at være underrettet om — Deres atter paa den vestre Gavl af Kirken opslagne Placat, indeholdende Forbud mod Bold- og Steenkasten paa Kirken, være bleven løstet af Cathedralskolens Disciple, vil den eller de af Politiet, som har berettet dette Factum, vel og kunne navngive de skyldige, i det mindste meddele mig nærmere Oplysninger til at komme paa Spor efter dem.

Saa tilbøielig jeg er til at tage enhver Mangel af Skoledisciplin alvorlig, kan jeg dog intet videre foretage mig i denne Sag, førend jeg kiender den nærmere, hvortil jeg fra Hr. Borgmesteren maa modtage de vigtigste Meddelelser.

Deres ærbødigst hengivne

Th.

*Skrivelse fra stiftamtmand Koefoed og biskop Hjorth
af 24. April 1815 til rektor Thorup.*

Til tjenstligst Gjensvar paa .. Hr. Rectors Skrivelse af 20. dennes, undlade vi ikke herved at melde: at De har sluttet fuldkommen

rigtigt med at antage, at der med d. „ørkesløse Dreng“, som nævnes i d. herfra Stiftet senest foranledigede Politiplacater mod Boldspil og Steenkasten mod Domkirken, ikke forstaaes Cathedralsskolens Disciple, da Man er overbevist om, at disse ikke uden under Tilsyn lege paa den dem anviste Forfriskningsplads, hvor de naturligviis maa anstille enhver anstændig Leeg, for hvis uskadelige Følger disses Foresattes Tilsyn altid vil være os Borgen. — I hvilken Genstand vi tillige have tilskrevet Hr. Borgmester Heilmann det Fornødne.

Ribe, den 24. April 1815.

*Koefoed. Hjorth.
S. T. Hr. Rector Thorup.*

*Skrivelse fra stiftamtmand Castenschiold og biskop Hertz
til rektor Thorup
d. 5. Marts 1822.*

Værgen for Ribe Domkirke, Hr. Stiftsrevisor Hanssen, har klaget over, at de fleste Ruder ere ituslagne i det Vindue, som i Kirkens Taarn vender ud til Disciplenes Legeplads. Uagtet det just ikke er afgjort, at Disciplene alene have ved Steenkast eller Boldspil ituslaget disse Ruder, anseer Man det dog ikke overflødigt, tjenstl. at anmode Hr. Rectoren om, behagl. at ville advare Cathedralsskolens Disciple mod enhver Uforsigtighed, hvor ved de kunne tilføje Domkirkens Vinduer Skade.

Ribe, den 5te Marts 1822.

Castenschiold. Hertz.

Efterkommet ufortøvet.

Th.

S. T.

*Hr. Rector Thorup i Ribe.
Kladden til rektor Thorups brev:*

Da det af Stiftets høje Øvrighed under 5te d. er mig paalagt ved Skr., at advare Cathedralsskolens Disciple mod enhver Uforsigtighed, hvorved de kunne tilføje Domkirkens Vinduer Skade: saa gjentager jeg herved min forhen givne Advarsel i denne Henseende, og forbyder enhver Samling af Disciple paa bemeldte Plads til enhver anden Tid, end om Form. fra Kl. 10 til eet Quarter paa Elleve, og paa det at Kirkens Vinduer ikke fra Cathedralsskolen skulle være udsatte for at beskadiges af Skolens Disc., forbydes dem al Steenkast og Boldspil paa Forfriskningspladsen, ligesom og enhver usømmelig Støien og Skrigen, hvorimod Politiets just paa denne Plads opslagne Bekjendtgjørelse desuden advarer.

Thorup.

I Erindringens Lys

Af Forfatteren *Jørgen Bukdahl*

Ved R. S. Vinterfest holdt Jørgen Bukdahl følgende smukke foredrag:

Vi vil bruge denne Festaften til for en Stund at vende os fra den ydre Verden med alle dens Problemer, den kolde Krig, og den varme, trods Kulden i Korea — vi vil tænde Erindringens Lys og bag det se ind i den Verden, der binder os sammen om vor gamle Skole og dens Tradition gennem 800 Aars Danmarkshistorie. Thi et sandt Ripensersamfund bestaar jo ikke alene af de nulevende Disciple, det omfatter ogsaa de døde Slægtled, den Skare af Peblinge, der gennem Aarhundreder har befolket vor Skole, og hvis Kammerater vi er. Bag Erindringens Lys dukker de op, kendte og ukendte, men Domkirkens Taarn har skygget over dem alle, og de smaa snævre Gader har givet Genlyd af deres Trin.

Peder Palladius, Vedel, Brorson, deres Ekko er jo endnu levende nærværende iblandt os. Og Ambrosius Stub, han var jo ikke Elev fra Skolen, men han hjalp Latinlæreren med at rette Stile. Han hører dog med i Ripensersamfundet. Men den mest levende og nærværende blandt alle vore Medlemmer er dog Hans Adolf Brorson. Nu da Dagene begynder at længes og Vinteren strenges, vil vi mindes ham, ikke alene hans Alvor, men ogsaa det Smil, han netop derfor havde Raad til, og som netop derfor fik Fylde og adlede en Forstaaelse til Medviden.

Han gik i Skole her, han fik sin Ungdomsgerning her, han døde her og fik sin Grav under Domkirkens høje Hvælvinger. Han er ikke alene den inderligste, men den dybeste Aand, vor Skole har fostret, Kernen i hans Budskab var ikke som hos A. S. Vedel: det nationale, ikke som hos Ambrosius Stub: Øjeblikket, dets Fryd og Fortabelse, dets Daarskab og Dejlighed, det var det religiøse, et Budskab om et Rige, der ikke var af denne Verden. Dette Budskab fortættes i hans hede Sjæl til en Inderlighed, hvis Passion den Dag i Dag brænder i hans Salmedigtning.

Han var Sønderjyde, født i Randrup ved Tønder. Da han var 15 Aar, kom han i Skole her. Skolen var i Forfald, og vi ved ikke stort om hans Liv i disse Aar. 1712 blev han Student. Det er mærkeligt at tænke sig, at han i København kaster sig over naturvidenskaberne og Historie og forsømte i den Grad det teologiske Studium, saa man tilsidst bortviste ham fra Borchs Kollegium, hvor han boede. Han maatte opgive alle sine naturvidenskabelige og historiske Planer og rejse hjem, en forløben Student, der ikke havde bragt det til noget. I fire Aar er han Huslærer hos sin Morbroder, Nicolaj Clausen i Løgumkloster, og i disse fire Aar blive han klar over sit Kald og sit Budskab. Hans splittede Evner og Anlæg samles i eet Punkt: at inderliggøre og personliggøre Kristendommens Budskab i Modsætning til den Ortodoksi, der havde skræmt og forarget ham i København. I Møgeltønder kom han i Forbindelse med Pietismen, som Enevold Ewald — Digterens Fader — havde bragt med fra Tyskland. Gennem sin egen Udvikling var han nu paa indre Linie med dem, selvom han som Person var løftet over dens Snæverhed og Sekterisme. Han faar nu Opfordring til at søge sin Faders Embede i Randrup, rejser til København og tager i en Fart sin teologiske Eksamen, og 28 Aar gammel bliver han Præst i Randrup. Han var her i 7 Aar, forflyttes siden til Tønder; i Maj 1741 bliver han saa Biskop her i Ribe, de sidste 25 Aar af sit Liv.

Men bag dette Rids af hans ydre Skæbne ligger en egentligere Brorson, som ikke altid er lige let at faa fat paa, det levende Hverdagsmenneske, der ikke altid spejles klart i det Erindringens Lys, som hedder Historien. Der finder vi hans Livsanskuelse og Kristendomssyn, et Billede af en from Mand, der digter Salmer, saadan som vi kender det fra det kendte Billede af Brorson, der skuer mod en Rose i Vinduet — den yndigste Rose.

Men det dækker næppe Virkeligheden. Brorson var ingen from Mand i den Forstand, at lykkelige Naturanlæg var bragt i en Harmoni, der ligesom løftede ham forklaret op over det menneskelige Plan. — Han var til det sidste en stridende og kæmpende Natur, svingende, disharmonisk. Vi saa et Glimt af det i hans Ungdom. Men Kampen fortsatte, den gamle mellem Stoffet og Aanden, og det var just dette, der laante Svingkraften til hans Salmedigtning. Af Hjerterets Kval avledes Salmens Fryd. Gennem egne Misforhold og Modsætninger inderliggjordes Kristendommens Forsoningsbudskab.

Læser man hans to Salmesamlinger: „Troens rare Klenodie“ og „Svanesangen“ nøje igennem, kan man overalt mærke den personlige Signatur. Hans Angreb paa Verdsligheden og de menneskelige Misforhold har først og fremmest en Brodindad. I Selvransagelsens Skærild er hans Salmer smedet og har herigennem faaet en Fasthed og en Varighed, der har trodset Aarhundreder og de skiftende Retninger i den protestantiske Verden.

I en Salme staar det mærkelige Vers:

H. A. Brorson.

Hvi sætter du paa mig saa haardt i Rette?
Er det din Lyst at pidske og hudflette?
Har du da for min Ungdoms Lysters Skemt
En Dommedag i Tiden alt bestemt?

Vi aner bag disse Linier et større Perspektiv, der rækker ind i det private Liv. Og saaledes finder vi mange Steder, hvor han bekæmper sin Hovedsynd: Stoltheden. Jeg behøver kort at nævne:

Forhærdede Tidselgemytter
saa stive som Torne og Støtter,
hvi holder I Eder saa ranke
i Stolheds fordærvede Tanke.

Dette Vers er først og fremmest til indvortes Brug, før det gælder andre. Genem alt dette kommer der en Fortrolighed i Brorsons Salmedigtning, der mere kalder paa den enkelte end Menigheden. Ikke underligt da, at den store Forkæmper for den enkelte Sag, Søren Kierkegaard, ville have et Brorsonvers paa sin Gravsten.

Et stridigt Sind, bygget over Modsætninger, der aldrig blev forligt, dette fører os ind til en Grundbestemmelse af Hverdagens Brorson: nemlig hans Humor. — Dette Ord kan synes mærkeligt i Forbindele med netop ham — Humor, altsaa ikke Humør. Et Smil, der ikke gaar over i Latter. Her er vi ved hans Aands Grundbestemmelse. Thi Humor ret forstaaet, det er Evnen til at indsmelte Tilgivelsens Aand i Anklagen. — Det er Viljen til at ramme i sig selv først, det man vil ramme hos andre, modsat Satire, som er at more sig over Misforhold udenfor sig selv. Her har vi Forskellen mellem Brorson og hans store samtidige: Holberg. — Humor, endelig, det er overalt at fastholde Fællesskabet i Skyldfølelsen. Andres Skyld er ogsaa ens egen Skyld; det var dette Syn, der for Brorson blev Broen fra den isolerede enkelte og til Fællesskabet og Menigheden.

Dette er Humorens indre Begrundelse. Dens ydre Form kan vi ogsaa skimte hos Brorson.

Her er vi ved hans Smil og hans Ironi. Her er vi ogsaa ved hans Virkelighedsans, der altid førte ham ind i det her og nu, hvor de nærliggende Opgaver skulle løses. Han var en saare nidkær Biskop og ikke altid let at have med at gøre, en praktisk og dygtig Embedsmand, der kunne lade sin Ironi lyne, naar noget ikke

passede ham. En Præst paa Venø vil gerne forflyttes til et federe Kald. Brorson svarede ham: „At bruge til Motiv Husets slette Tilstand og for denne Skyld at ville forlade sin Post efter saa faa Aaringer kunde svække Deres Kredit hos Vedkommende, men derimod styrke Folk i den Mening, at gejstlige aldrig er tilfreds, uden de altid har det rigtig godt. Mit Raad er da, at De i Sommer ser at faa Deres Hus i Stand og giver Dem i god Taalmodighed til at opbeeie den rette Tid, da Deres Forflyttelse bliver med Guds Hjælp dobbelt ønskelig. Thi naar Frugten faar sin Modenhed eller sidder sin Tid ud, da smager den bedst. Men naar Tiden bliver ham for lang, kan han tænke paa de gamle Profeter, som gik i Huler og paa Bjerge, ja, hvad mener han vel, om disse dyrebare Guds Mænd maatte haft det saa godt og siddet med Ro i deres Huler. Eller hvor vilde mangen tro Kristi Tjener, hvor Krigen raser, glæde sig ved at sidde i Fred paa Venø“.

Her hører vi Brorsons Stemme fortrolig og sarkastisk; noget af en syg Sjæl kunne han være; men han var en fast og karsk Aand. Stundom kan hans Humør ogsaa blive Humør. Jeg vil blot minde om den morsomme vise: „Goliath drog fra Gath for at lægge Saul i Skat“, som har forvildet sig ind i „Svanesangen“. Han kunde dog ogsaa le, den aandelige Sundheds Kendetegn. Hans dybe Alvor rummer et Smil, hans tunge Vemod en rank Frimodighed. Lad os nu midt i Vinterens Hjerter her paa hans gamle Skole høre et Par Vers af hans skønneste Digt, det er som at finde røde Jordbær under Vinterens Sne:

Her vil ties, her vil bies,
her vil bies, o, svage Sind!
Vist skal du hente, kun ved at vente,
kun ved at vente, vor Sommer ind.

— — —
Trange Tider, langsomt skrider,
langsomt skrider — det har den Art
Dagene længes, Vinteren strænges,
Vinteren strænges, og det er svart.

Det er Lørdagsordet til Ripensersamfundet i Aften.

Men lad os til Slut se ham i hans egen By, finde dens Aftryk i hans Værk. Det er ikke let og ligetil, Aandeligt er Sagen jo klar; han sad i Hans Tavsens Bispestol og fortsatte her — og ogsaa paa anden Maade — en reformatorisk Ribetradition. Men direkte; i Stemning og Milieu finder vi meget faa Udtryk for, at det meste af hans store Salmedigtning er skrevet i Ribe. Maaske er der Mindelser om Stormflod i dette Vers:

Daarlig Mand fik bygt paa Sand,
et Rov for Vand.
Dog sad han glad
og priste sin Forstand,
til Floden kom og slog ham Huset om.

Maaske har han i Nattens sene Timer hørt Vægteren gaa ned ad Puggaardsgade og synge sin Sang. Og han begynder en Salme saadan:

Hør dog, o! hør dog den himmelske Vægter,
du søvnige Jord.

Ogsaa naar han synger om Blomsterne i Enge har han vel tænkt paa de vide Enge omkring Ribe, som vi alle husker, og som er blevet et Landskab i vor Sjæl. Men i et forunderligt Vers har jeg fundet en Aftenstemning fra Ribe, som jeg ved vil rumme og samle os alle. Det vil som i en Sum kalde paa alt, hvad der ligger bag Erindringens Lys, dette ofte unævnelige, der binder os til denne By; her er

det fortættet og inderliggjort til en Sommeraftenstemning: Solen, der er gaaet ned bag Digerne i Vest, Skumringen, der fylder de smaa krogede Gade, mens Domkirketaarnet endnu fanger den sidste Solrødme, Kastanierne blomstrer, løfter de hvide Lys mod Junihimlens blege Stjerner, over frønnede Plankeværker hænger Guldregn og Syrener, der dufter, nu Aftenduggen falder

Ud fra en saadan Stemning har Goethe jo skrevet sin berømte „Über allen Gipfeln ist Ruh“, men ikke mindre fortættet og fast har Brorson fanget Aftenstemningen i disse Linier:

Nu Solen bag det mørke Hav
sin gyldne Straalepragt
har ned i Dvale lagt.
Nu Verden mørknes som en Grav,
og Jordens Humlebo
er stille
og i Ro.

Fra Ripenser Samfundet

Vinterfesten i Ribe

Lørdag den 6. Januar 1951 holdt Ripenser-Samfundet en vellykket Vinterfest paa den gamle Skole.

Som Indledning samledes de ca. 70 Deltagere til den obligate beskedne Souper i den lille Gymnastiksal, hvor de lange Borde var smykket med Lys og Væggene dekoreret med de store Tegninger af nordiske og græske Guder, der i længst forsvundne Dage blev lavet af Bankbogholder Bruhn i Ribe Diskontobank, og som i sin Tid prydede Salen ved alle Skoleballer.

Formanden, Journalist K. H. Rosenstand, bød velkommen specielt til Gæsterne Lektor Blendstrup, som Skolens Repræsentant, og Forfatteren Jørgen Bukdahl, Ribestudent fra 1916, samt Adjunkt Alvad. Han beklagede, at man maatte savne Rektor Jørgensen og fik Forsamlingens Tilslutning til at sende Rektor en Hilsen.

Efter at den værste Sult var stillet, sang man Ingeniør Knud Daugaard Petersens smukke Ribe-Sang.

Derefter talte Formanden for Skolen og takkede for den gamle Skoles Imødekommenhed imod „R. S.“, idet han udbragte et Leve for Skolen — („Sol er oppe“, synges).

Lektor Blendstrup takkede for Skaalen og talte for Ripenser-Samfundet. (Hurra).

Man sang en morsom Sang, skrevet til Aftenen af Radiomekaniker Immanuel Jensen, og Læge Ulfbech-Petersen, Skærbæk, talte for R. S. og udbragte et Leve for Formanden.

Saa hævedes Bordet, og man indtog Kaffen i den smukke Sangsal.

Her sang Adjunkt Alvad meget smukt til eget Akkompagnement forskellige Sange, delvis til egne Melodier og høstede stærkt Bifald.

Og saa stod Forfatteren Jørgen Bukdahl paa sin gamle Skoles Talerstol. Hans Foredrag, som han havde givet Titlen „Bag Erindringens Lys“, blev Aftenens store Oplevelse.

Bukdahl holdt Forsamlingen i sin hule Haand og hyldedes med stærkt Bifald.

Formanden bragte Bukdahl Ripenser-Samfundets Tak og hyldede ham i hjertelige Ord.

— Jeg kan sætte mig ind i, at du med en ejendommelig Følelse har staaet paa din gamle Skoles Talerstol, sagde han bl. a. Tankerne er vel gaaet tilbage til din egen Skoletid i det gamle Ribe, den Tid, da du sad i Kammeret hos Clemmensen i Sviegade ved Petroleumlampens Skær og gjorde den Opdagelse, at Ribe er som et Symbol paa Værdiernes Bestandighed gennem de skiftende Tider. Du fandt den Linje, der ikke alene kan ses i Ribe-Bøgerne „Den gamle Bys Drøm“, „Aaret i Ribe“, „Ribe-Idyller“ og den store Levnedsbog, men som, mener jeg, er den samme i hele dit øvrige Forfatterskab. Din ugentlige Fart mellem Ribe og det hjemlige Askov fik symbolsk Betydning, langt videre Perspektiv.

Efter Foredraget tilbragte man nogle Timer i fornøjeligt Samvær, og sluttelig svang Ungdommen sig i Dansen. Det blev helt igennem en meget vellykket Fest.

Ingen Foraarstur.

Paa Grund af at Formanden i Foraaret maatte tilbringe 3 Maaneder paa Ribe Sygehus med en brækket Arm, blev der ingen Majtur i Dyrehaven. R. S. haaber dog næste Aar igen at faa gennemført den populære Skovtur.

K. H. Rosenstand.

Pedel Nielsen!

Da jeg en graa Novembermorgen saa i Avisen, at min gode, gamle Ven, Pedel Nielsen var død, svandt Morgenens lidt sure Stemning bort for en Række Billeder, der som en Film rullede frem for mit indre Syn; baade alvorlige og muntre, men alle var de fulde af Liv. Uden at forringe andre Pedeller, saa tror jeg, jeg tør sige, at Nielsen var den mest særprægede Pedel i Landet. Men let at omgaas var Nielsen ikke. Han havde sin Stolthed, og at blive Uvenner med ham var ingenlunde behageligt, sent tilgav han at blive overset eller i sit Arbejde at blive kommanderet med.

Men til Gengæld kunde man vist ikke have en mere trofast og god Ven end Nielsen. Jeg ved, at da det rygtedes, at han var død efter flere Aars Svaghed og Sygdom, gik mange varme Tanker til hans Hjem ved Katedralskolen med de mange smukke Ting, som han i Aarenes Løb havde samlet; ikke mindst fra gamle Elever, men ogsaa fra alle os, der paa en eller anden Maade var kommet i Forbindelse med ham.

For mange lidt forsagte Elever var Nielsen en god Ven, naar Skolelivet i Ribe kunde blive lidt svært. Et Par trøstende Ord fra Pedellen med et Klap paa Skulderen kunde være til stor Støtte og Hjælp. Med deres Glæder kom de ogsaa til ham, og han fulgte dem

Skolen igennem, til de fik deres Rose fra hans Have, naar Eksamen og Skolelivet var forbi.

Derfor har gamle Elever stadig holdt Kontakten med ham og givet ham den Hæder og det Venskab, han fortjente. Jeg selv privat kunde fortælle mange morsomme og rørende Historier om Nielsen, ikke mindst fra mit daglige Samvær med ham, da han var en uvurderlig Rejsefælle paa min Mands og mine Elevrejser til Tyskland og Norge. Han kastede sig ud i alt uden Nervøsitet, talte Tysk skønt han ikke kunde Sproget, besteg Bjerge selvom han ikke var nogen særlig god Fodgænger, gik frejdig gennem Tolden med de mest toldpligtige Varer og slap altid godt fra det. Ved vore Skole, komedier, ved Hejmdalsballerne kunde man altid regne med Nielsens Hjælp, han ansaa det ikke alene for sin Pligt, men han gik op i det med Humør, og til sidst svang han sig i Dansen som den glædeste af de glade. Nu er han borte. — Han var blevet en Institution, og han vil gaa over som en Legende i Katedralskolens og Ribe Bys Historie.

En stille Tak lyder i mit Hjerte, og jeg ved, at det gør det ogsaa i mange, mange andres.

Else Nørregård.

Fru *Kristiane Kjær*, Enke efter Uldhandler *Kjær* er død 85 Aar gammel.

Overlæge *P. Agerbæk* har haft den Sorg at miste sin Hustru *Emilie Agerbæk*, der døde den 19. Januar 77 Aar gammel.

Vort Medlem Radioforhandler *Immanuel Jensen* har haft den Sorg at miste sin Fader fhv. Butiksbestyrer *Carl Jensen*, der er død 77 Aar gammel.

Rederiet *J. Lauritzen* har søsat et nyt Skib, der blev døbt med Vand fra *Ribe Aa*.

Ribe Turistforening vil søge at faa restaureret *Kældrene* under *Porsborg*, der har fine *Tøndehvælvinger* og skabe en Restaurant a la *Raadhuskælder*.

Den 26. Maj er fhv. Vandværksbestyrer *Niels Tarp*, *Ribe*, død 91 Aar gammel.

Paa 102 Aars Dagen for *Jacob A. Riis'* Fødsel, den 3. Maj, indviedes en *Jacob A. Riis'* Børnehave i *Ribe*. Højtideligheden overværedes bl. a. af *Amerikas* Ambassadør i Danmark *Mrs. Anderson* og *Jacob A. Riis'* Søster *Fu Sofie Tarp*.

Den 23. Juni holdtes Aarsfesten paa *Katedralskolen* under de sædvanlige festlige *Former*.

Rektor Jørgensen talte smukt til de unge. Under Uddelingen af Legaterne fremkom Rektor med den glædelige Meddelelse, at en af Skolens gamle Studenter, Lillebæltsbroens Skaber, Ingeniør Ejnar Thorsen, havde skænket Skolen et Legat paa 50.000 Kr. Legatets Renter ca. 2000 Kr. skal tildeles en Student ved Polyteknisk Læreanstalt eller Landbohøjskolen det første Studieaar.

Som sædvanlig afholdt Ribe i Dagene omkring Sct. Hans en stor „Ribefest“. Hovednummeret var et pragtfuldt historisk Optog gennem Byen til Slotsbanken med Emnet Heksen Maren Spliids Domfældelse. Skuespiller Per Buckhøj havde sat iscene, og Dragterne var fra Det kgl. Teater.

Sydjysk Landmandsbank fejrede den 18. Juni 50 Aars Jubilæum.

Maleren Stephan Ussing har atter i Sommer haft Studieophold i Ribe.

Ribe har i Aar 9 beboede Storkereeder. Der var Unge i de 7.

Ribe Byaad har i Aar ladet optage en Ribefilm. — Endvidere kommer Ribe med i den jydsk Turistfilm.

Bogtrykker Aage Jacobsen har udsendt et smukt lille Hefte med de gamle Vægtervers med Noder. Selv fortæller han kort Vægterinstitutionens og Sangens Historie. Der er Billeder af de sidste Ribevægttere fra 1902 og Ribes første „Turistvægter“ Mads Madsen.

Følgende 35 Aars Ribe-Studenter gæstede den 28. Juli deres gamle Skoleby: Chefen for Flyverskolen Oberstløjtnant Poulsen, Forfatteren Lektor Svend Norrild, Overlæge Henning Aastrup, Slagelse, Læge Dejgaard, Gredstedbro, Tandlæge Asmann Rasmussen, Læge Chr. Nielsen, Hobro, Grosserer Olaf Hedegaard, Esbjerg, Direktør Axel Stenderup Jensen, Sønderborg. Der var Middag paa Hotel Dagmar.

Vort Medlem, Ambassaderaad i Oslo, Frode Schön, er udnævnt til Kontorchef i Udenrigsministeriet.

Lektor Blendstrup og Hustru har fejret Sølvbryllup. R. S. sendte telegrafisk Lykønskning.

Adjunkt Heide-Petersen har deltaget i en Kongres af nordiske Matematikere og Fysikere i Aabo i Finland.

Repræsentant Jens Deigaard, Aarhus, er død 56 Aar gammel.

Den kendte Weiss' Stue i Ribe vil til Efteraaret gennemgaa en haardt tiltrængt Restaurering.

Overlæge P. Agerbæk, Ribe, fyldte den 8. Januar 80 Aar.

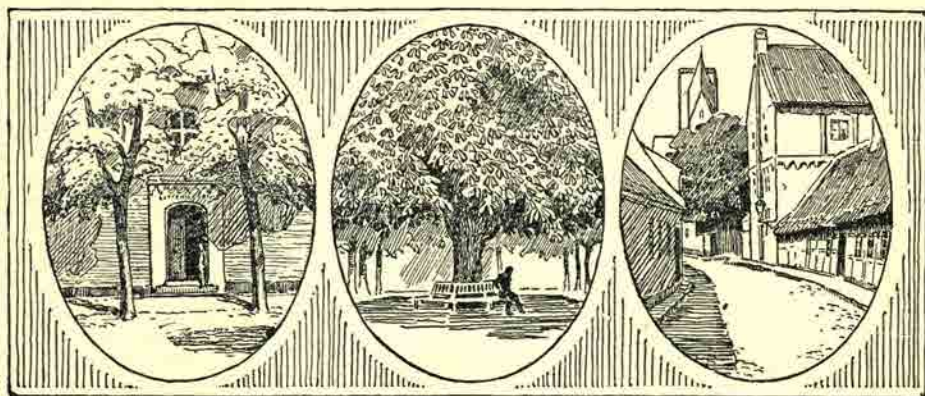
Læge Frøken Ida Bolvig, Ribe, fyldte den 13. Januar 70 Aar

Med dette Nr. paabegyndes 4. Bind af Ripenser-Bladet. Register til 3. Bind bringes derfor som Bilag. Det er som sædvanlig velvilligst udarbejdet af Bibliotekar Adjunkt R. P. Madsen.

Ribe Domkirke har i Juli Maaned været besøgt af ca. 30.000 Turister. Det højeste Besøg paa en enkelt Dag var 1600 Personer.

Vore Medlemmer Brødrene Lindegaard har i Aar været med Unge Akademikeres Sangkor i Svejts.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 2

Oktober 1951

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser
I København: Vesterbrogade 70

Benyt **Ribe Discontobank**

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

BENTZONS BOGHANDEL

v/ Knud Heide-Andersen

Ribe

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

Ribe Stifts Aarbog

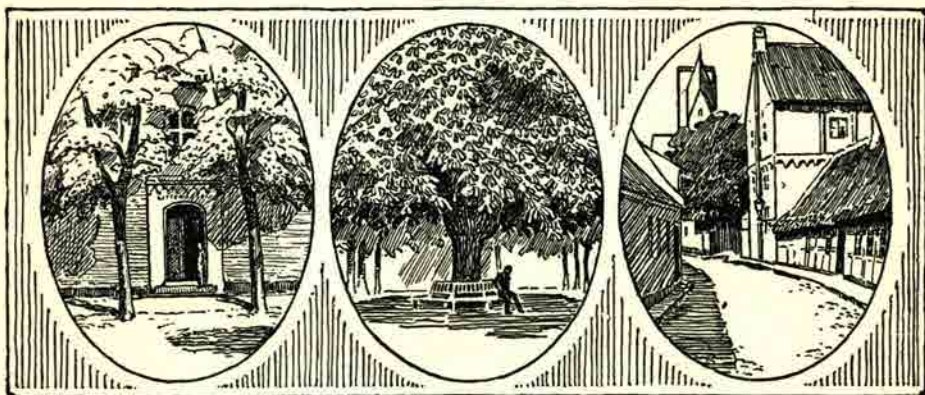
under Redaktion af Biskop Scharling, Stiftsprovst Grønbæk og Provst Schülein er udkommen og faas i Boghandelen eller direkte fra Forlaget. Pris Kr. 7,50.

Jul i Vestjylland

udkommer midt i November og indeholder i Aar meget interessant Stof for »gamle Ribedrenge og -piger«. Bestil den hos Deres Boghandler.

Dansk Hjemstavns Forlag - Ribe - Tlf. 56

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 2

Oktober 1951

4. Bind

Ripenser-Samfundets Generalforsamling

afholdes

Fredag den 2. November 1951 Kl. 19

i Zoologisk Museums Auditorium, Københavns Universitet
(Indgang: Studenternes Spisestuer, Nørregade 10).

DAGSORDEN:

1. Formandens Beretning.
2. Regnskabet.
3. Valg af Formand.
4. Valg til Bestyrelse osv.
5. Udkast til Lovændring.
6. Eventuelt.

Derefter Samvær og Rusfest i Professorstuen. Rustaler Lektor *Svend Norrild*. Der serveres 3 Stkr. Smørrebrød, en Øl og Kaffe Pris. 8 Kr. Russer 5 Kr.

Kontingentet for 1951 maa være betalt senest ved Generalf.

Tilmeldelse senest 30. Oktbr. til Tlf. Nora 1582 Ulla, eller Central 8135 Lokal 11 (10-15 hverdage).

P. B. V.

K. H. Rosenstand,

Formand.

Da Ribe havde en Præsident.

Af *K. H. Rosenstand.*

I en Periode af ca. 100 Aar havde Ribe en højtstaaende Embedsmand, der benævntes *Præsident*. Denne Titel førte 1667—1788 Ribes Førsteborgmester i Lighed med andre »anselige Stapelstæder«. Ribe havde ialt kun 3 Præsidenter, saa de sad altsaa meget længe i deres Embede.

Ribes første Præsident var *Mathias Worm*, der beklædte sit Embede i samfulde 33 Aar, nemlig 1667—1700.

Mathias Worm var født i København som Søn af den berømte *Ole Worm*. Han blev Student i 1654, og efter at have taget teologisk Embedseksamen tiltraadte han en 11-aarig Udenlandsrejse, hvor han gæstede Universiteterne i Leiden, Oxford, Orleans, Norditalien og Rom.

Efter Hjemkomsten bliver han Præsident i Ribe, men med dette Embede forbandt han et Kanonikat ved Domkirken.

I Ribe ægtede han Borgmester *Carsten Tønnesens Enke, Margrethe Ingeborg de Hemmer*.

I 1681 udnævntes han til ekstraordinær Assessor i Højesteret og i 1694 til Justitsraad, men han forblev i sit Embede i Ribe, indtil han Aar 1700 paa Grund af Svagelighed overlod Embedet til sin Søn *Carsten* eller *Casten Worm*. Han døde den 14. Februar 1707 i Ribe.

Mathias Worm var en yngre samtidig med Danmarks første Journalist, Digteren *Anders Bording*, der var født i Ribe og virkede en Tid her, og *Worm* skrev Lejlighedspoemer i *Bornings Stil*. Han drev det endog til at skrive et Poem i moderne Balletstil, et Festspil »De fire Elementer« til Kong *Frederik den Tredies Fødselsdag*. Han skrev ogsaa Skæmtedigte, ofte noget plumpe i Formen som »Ris til Hvermands Bag«.

Casten Worm, der efterfulgte sin Fader som Præsident, var født i Ribe 1676. Han blev Student fra Ribe Katedralskole i 1693. Foruden ved Universitetet i København studerede han et Par Aar ved *Christian den Femtes Ridderlige Akademi*, der fra Sorø var flyttet til Charlottenborg, og han var optraadt som Forfatter af et Par latinske Disputater af arkæologisk Indhold.

Kun 24 Aar gammel blev han Præsident i Ribe. I 1703 giftede han sig med en Enke *Cathrine Nielsdatter Endorph*, der døde 2 Aar efter. Anden Gang ægtede han *Christiane Marie Foss*.

Samme Aar, han indgik sit første Ægteskab, erhvervede han det prægtige Stenhus paa Torvet, der nu huser »Hotel Dagmar«. Huset var bygget af *Laurids Thøgersen* lige efter Branden i 1580. En Tid lang havde det tilhørt den rige Købmand *Laurids Baggesen*. Efter hans Død var det gaet over til Sønnen *Peder Lauridsen Baggesen*.

Her flyttede Casten Worm ind, og her residerede han som Stadens Præsident til sin Død i 1750.

Men Casten Worm var ikke nogen almindelig Overborgmester. Digter var han ogsaa og en lærd Mand som Vennen Rektor Falster, der sad nede paa Puggaard. Ribe var paa den Tid et helt lille Parnas.

Det var ikke underligt, at Worm og Falster kom godt ud af det sammen. Som Forfatter optræder Worm kun som Oversætter. Han oversætter Satirer ligesom Holberg og Falster ogsaa gjorde det. De to førstnævnte oversætter Satirer fra den romerske Kejsertid, nemlig Juvernals, medens Worm kaster sig over Franskmanden Boileau, hvis Satire om Læsepulten bliver Forbillede for Holbergs Peder Paars. Det er faktisk Trekloveret Holberg, Falster og Casten Worm, der bryder Vejen for den danske Skæmtedigtning.

Casten Worm, der udnævntes som Justitsraad ligesom Faderen, døde den 7. November 1750 i Ribe. Han efterlod Legater til Byen og de Fattige, der eksisterer den Dag i Dag, men ogsaa et andet Minde har han sat sig.

Ved Siden af Rektor Falster var han Grundlæggeren af Ribe Katedralskoles Bibliotek, idet han skænkede sin betydelige klassiske Bogsamling til Skolen. I Fundatsen fastsættes følgende Betingelser for denne store Boggaves Overdragelse til Skolen.

1) Det ene Eksemplar af vort Catalog ønsker jeg skal opbevares hos Biskoppen, det andet i Skolens Skab ved mine Bøger.

2) Ingen maa føre nogen Bog udenfor Byen. Ingen maa indenfor Byen beholde Bøger ud over otte Dage.

3) Hvis nogen tilføjer en Bog Skade, skal han give Erstatning, og hvis han nægter det, haaber vi, at Biskoppen vil gøre sin Myn- dighed alvorligt gældende.

De Legater, Casten Worm og hans Hustru, født Foss, testamen- terede til Byen, bestod i 2 Enge paa Vestermade Nr. 12 og 14. End- videre til Ribe Fattige Sct. Catharinæ Kirke deres Toft ved Hunde- gades Bleggaard, som er købt paa Auktion efter Sal. Doctorinde Omeis og er forbundet med en Hauge-Plads, som er købt efter Sal. Borgmester Bangs.

Endelig til de Fattiges Kasse 200 Rigsdaler.

Casten Worms Efterfølger i Præsidentstolen blev *Peder Ussing*.

Ussing havde i en Aarrække været Fuldmægig hos Stiftamtmand Gabel. Han var Søn af Præsten i Lyngby Bagge Nielsen Ussing, der tidligere havde været Hører ved Ribe Katedralskole, og Broder til Hospitalsforstander Niels Ussing. Han var tillige Broder til Raad- stue- og Birkeskriver Thomas Ussing i Ribe. Da Casten Worm var svagelig i sin Alderdom, havde Gabel faaet ansat Ussing som Worms Medhjælper i Embedet med Løfte om at arve Embedet.

I 1750 rykkede Ussing ind i den statelige Præsidentbolig paa Tor-

vet. Han havde hidtil siddet i smaa Kaar, og først 3 Aar efter Ud-nævnelserne til Præsident fik Ussing Raad til at gifte sig med en Broderdatter til Rektor Falsters Hustru, Susanne Bagge.

I Ussings Tid fik Byens Styre en økonomisk Fremgang. Særlig nærede Ussing stor Interesse for Markvæsenet og Vejvæsenet. Ussing døde i 1788 efter at have beklædt Præsidentposten i 38 Aar.

Det følgende Aar inddroges Præsidentposten. Ribe hørte jo heller ikke mere til de »anselige Stapelstæder«.

Tale 19. September 1950

Turister oversvømmer Ribe — begejstret for den skønne By — de historiske Minder — Storkene og Vægterne — men en Ripenser ser med andre Øjne og føler det anderledes med sine Ribeminder.

Ved Kongeaen en Mils Vej Nordøst for Ribe ligger Landsbyen Hjortlund. I Aaret 1790 sendte Præsten sin Søn til Ribe gamle Skole — altsaa den, der laa lige overfor Domkirken.

Den lille Dreng kunde faa sin gamle Morbror Thun — hos hvem han boede — til at le, naar han i Miner og Udtale gengav Korrektor og Hørerne. »Du er dog en rigtig Komediantspiller, min Dreng,« sagde den gamle Gæstgiver. Drengen blev Student 1793 fra Ribe og kom til København. Han skulde naturligvis være Præst — men Scenen vinkede, og Komediantspilleren fra Ribe naaede efter mange og trange Aar sine Længsler Maal frem til Det kongelige Teaters Scene.

Som Shakespeare Oversætter blev hans Navn *Peter Thun Foersom* kendt.

I 1942 fødtes hos den fattige Malermester i Ribe en Dreng, der fik Navnet Emil Christian Hansen. Han lærte hos Faderen, og i 1860 drog han med Randslen paa Ryggen ud som vandrende Haandværkssvend. — Dog, Studierne drog ham — han blev Student — fik Guldmedalje og blev Forstander ved Carlsberg Laboratorium, og ved Undersøgelserne af Gærarterne gav han sit Bidrag til Gærtekniken. Han blev titulær Professor og Æresdoktor, og hans Fødeby Ribe satte ham et Minde i den lille Statue nede ved Aaen — hvor en ung Kvinde stiger op af Gærboblen, og som vittige Hoveder har kaldt »Dronning Bengerds Statue«.

Det lille Digt, der begynder med Ordene »Spørger du mig — hvad jeg mest har kær«, er af den afdøde Ribe-Student og senere Redaktør Chr. Dettlefsen og hedder »Kærminder«. — Han skildrer alle sine dybsindige — poetiske og ungdommelige Tanker som een, der kender Livet — ja, Livet, der udgaar fra den gamle Skole.

Hvert Aar sender Ribe sine Dreng og Piger ud i Livet med deres Barndoms-minder fra den gamle By og den gamle Skole.

Gid disse Ribeminder maa blive værnet her i Ripenser-Samfundet.

Anna Binzer.

Sommerfesten i Ribe

Ripenser-Samfundets Sommerstævne i Ribe den 25. August havde samlet god Tilslutning af Ungdom og blev meget vellykket.

Om Eftermiddagen samledes nuværende og tidligere Elever til Sportskampe paa Katedralskolens Sportsplads. De unge Piger spillede Langbold. De nuværende Elever vandt 30—0. Fru Høy var Dommer. I de unge Mænds Haandboldkamp vandt ligeledes de nuværende Elever med 10—5. Dommer var Lærer Hansen, Ilsted.

Fodboldkampen fandt Sted paa Kommunens Sportsplads ved Haderslevvejen. Her var Lykken heller ikke Rs-Medlemmerne gunstig. De nuværende Elever vandt 4—2. Dommer var Sliber Andersen.

Om Aftenen var der Fest paa Katedralskolen med ca. 70 Deltagere, og det blev en fornøjelig Aften. Til Indledning samledes man i Skolens Sangsal, hvor Ripenser-Samfundets Formand, Journalist *K. H. Rosenstand*, bød Velkommen. Da Adjunkt Edberg havde faaet Forfald, var Seminarielærer *Forchhammer* velvilligst traadt i Adjunktens Sted og causerede baade interessant og livligt over Emnet »Øst for Suez«, idet han fortalte om sine Oplevelser i Østen, nærmere betegnet Palæstina. Stærkt Bifald lød fra Forsamlingen, da Formanden takkede for Foredraget. Derefter samledes man om de smukt pyntede Borde i den lille Gymnastiksal til Kaffen. Formanden rettede en Tak til Rektor Jørgensen, fordi man atter i Aar maatte samles til Fest paa den gamle Skole og motiverede et Leve for Ribe Katedralskole.

Rektor *Jørgensen* takkede for Ordene til Skolen og motiverede en Tak til Formanden for hans Arbejde og udbragte et Leve for Rosenstand. Rektor takkede, fordi man havde faaet Lov til at vinde alle Sportskampene, RS vilde jo nok tage Revanche næste Aar.

Paa Rektors Forslag nedsattes et Sportsudvalg af tidligere Elever til at ordne næste Aars RS-Hold. Det kom til at bestaa af stud. polyt Aage Zabel (Haandbold), Ejvin Veisig (Fodbold), Karen Marie Nielsen (Langbold).

Præsidenten for Gymnasieforeningen »Hejmdal«, Gymnasiast *Kristensen*, motiverede et Leve for Ripenser-Samfundet med en Tak, fordi Foreningen saa smukt fortsatte »Hejmdal«s Traditioner. Man sang »Hejmdal«s Slagsang »Sol er oppe«. Saa fortsattes Samværet ved det fornøjelige Kaffe bord, og inden Bordet hævedes, sang man Torveinspektør, Civilingeniør *K. Daugaard Peters'* smukke Ribesang. Derefter dansedes der.

Det blev en brillant Aften, der bragte Ripenser-Samfundet mange nye Medlemmer.

K. H. Rosenstand.

Hejmdalsæsonen 1950—51

Det første møde blev holdt dagen efter skovturen. Man var ganske vist udmattet af gårdsdagens anstrengelser, men da sidste sæson jo havde være præget af gevaldige lovændringsdiskussioner, var det alligevel med en del spænding, at man mødte op. For første gymnasieklasses vedkommende var det forventningen om alt det nye, man skulle deltage i, men også anden og tredje gymnasieklasser, der jo ellers plejer at optræde som altidværende over for de nye første-g'r, var spændte på, hvad den nye sæson skulle bringe.

Programmet for hejmdalsmøderne var som forrige år. De almindelige hejmdalsmøder havde et foredrag, en lur og en diskussion på programmet. Foredragene blev som sædvanligt holdt af folk, der var inviteret.

Blandt de mange udmærkede foredrag kan nævnes et par. Den anden september holdt adjunkt *O. Heide-Pedersen* et såre interessant foredrag. Dets titel var »Nyttig og unyttig matematik«. Med ord og tegninger fremstillede hr. Heide-Pedersen levende nogle af de mange matematiske problemer. Da jeg som klassisk-sproglig ikke er i stand til at udtale mig som fagmand, skal jeg indskrænke mig

til at sige, at foredraget, selv for en dødelig, var såre fængslende. Naturligvis måtte globetrotteren, adjunkt L. Edelberg, stå for skud. At hans foredrag var spændende og interessant er vist, når man tager hr. Edelbergs ry som foredragsholder i betragtning, unødvendigt at tilføje. Hejmdal er jo ikke blot en forening, der består nu. Dette beviste hr. journalist Rosenstand tilfulde i sit glimrende causeri om det gamle Hejmdal. Også adjunkt Larsens foredrag om overtro fortjener at omtales. Talrige hejmdalister tilbragte en søvnløs nat på grund af de ånder, som hr. Larsen i aftenens løb fremmanede.

Som sædvanlig har eleverne selv måttet udkrænge deres sjæl i såvel luren som diskussionerne. For at *skaffe* penge er der blevet holdt den traditionelle hejmdalsauktion, hvor diverse antikviteter og abnormiteter blev solgt. For at *bruge* penge er der blevet holdt to hejmdalsfester. At disse er blevet vellykkede ligger i sagens natur.

I marts måned 1951 sluttede »Hejmdal« for at man kunne hellige sin tid til henholdsvis frisk luft og eksamenslæsning.

Kristian Kristensen, præsident.

Arkitekt *Harald Peters*, Esbjerg, er afgaaet ved Døden. R.S. skylder ham Tak, fordi han tegnede Ripenser-Bladets Hoved og den smukke Vignet, der ses ovenover disse Linjer.

Den kunstfærdige Billedskærer og Møbelsnedker *H. Dau*, Ribe, fyldte den 2. August 80 Aar. Han har bl. a. skabt Stolestaderne i Ribe Domkirke.

Maleren *Stephan Ussing* fejrede i Sommer sin 85 Aars Fødselsdag i fuld Vigour med at male sine kære Motiver i Ribe.

Rigsarkivar, Dr. phil. *Bjørn Kornerup* har været i Ribe for at afslutte sit Værk om Ribe Katedralskoles Historie, der gaar i Trykken i Januar 1952.

Ribe Domkirke har efter Opgørelse pr. 1. September i den hidtil forløbne Del af Aaret været besøgt af 65,037 Turister eller 1741 flere end i 1950.

Den gamle Pavillon i Museumshaven i Ribe bliver nu smukt restaureret.

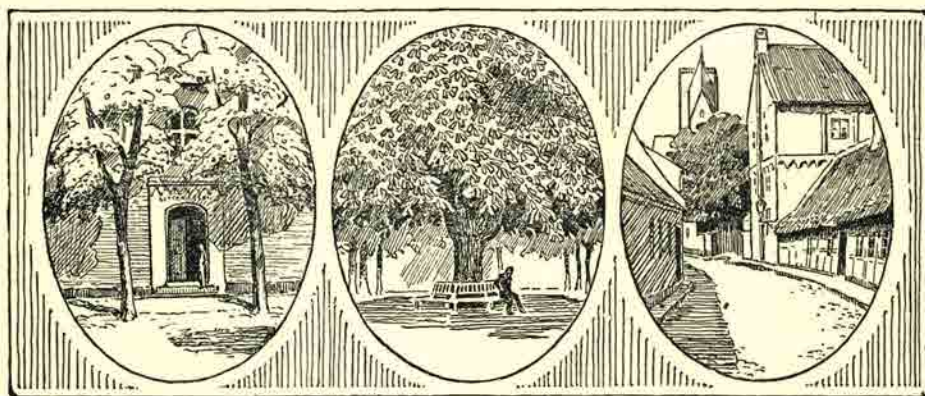
Dommer *Hakon Gjessing*, tidligere Tønder, der nu boede i København, er død efter et Ulykkestilfælde. Gjessing, der var Student fra Ribe Katedralskole, blev 84 Aar gammel.

Den 13. august er Biskop over Ribe Stift 1939—49 Dr. phil. *C. I. Scharling* død 72 Aar gammel.

Den 28. September døde vort trofaste Medlem, Forfatteren til Sangen »Vi elske vor By«, Torveinspektør, Civilingeniør *Knud Daugaard Peters*, 54 Aar gammel. R. S. sendte en signeret Krans til hans Baare.

Vort skattede Bestyrelsesmedlem, Rektor *J. Jørgensen*, fylder 50 Aar den 2. Nov.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 3

December 1951

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser
I København; Vesterbrogade 70

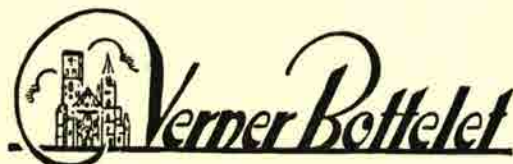
Benyt **Ribe Discontobank**

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

BENTZONS BOGHANDEL

v/ Knud Heide-Andersen

Ribe

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

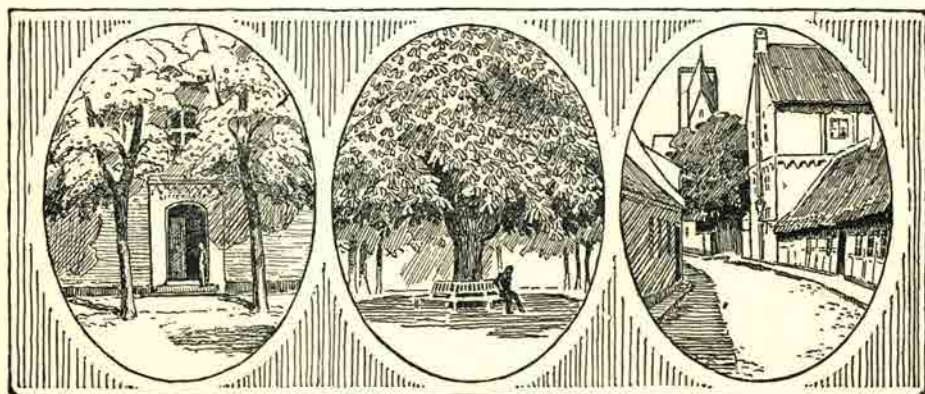
De kan endnu naa at sikre Dem et Eksemplar af

»Jul i Vestjylland«.

Deres Boghandler kan skaffe det fra Kommissionsanstalten, hvis han ikke har det.

Dansk Hjemstavns Forlag • Ribe.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 3

December 1951

4. Bind

Ripenser-Samfundets Vinterfest

afholdes

paa Ribe Katedralskole

Lørdag den 5. Januar 1952.

Kl. 19,00 samles vi i den gamle Gymnastiksal til en lille
Soupé: Den traditionelle, forlorne Skildpadde, en
Bid Ost og Kaffe (Øl og Dram kan faas).

Derefter er der i Sangsalen Oplæsning af Adjunkt *Simonsen*.
Musikunderholdning.

Derefter Dans.

Hele Herligheden (inclusive Kaffe minus Drikkevarer) kun
Kr. 5,50. Gæster kan medtages. Bindende Tegning til Spis-
ningen senest den 2. Januar til Formanden, Journalist K. H.
Rosenstand, Ribe, Tlf. 109.

Af Rustalen i Ripenser-Samfundet 2. Nov. 1951

ved Lektor Sv. Norrild.

Det er i Aar 35 Aar siden, jeg var i samme Situation som De. I den Anledning mødtes vi, nogle Kammerater, til en lille Fest i Ribe en af de sidste Dage i Juli.

Efter et lille Festmaaltid mødtes vi Dagen derpaa, en Søndag, til en Rundgang i Byen og paa vor gamle Skole. Allevegne lurede Minderne: her havde en af os staaet paa Vagt til sit første Stævnemøde; her havde to af os mødt Rektor Julius, og den ene havde bragt en illegitim Cigar i Sikkerhed i sin Lomme, med det Resultat, at der gik Ild i Bukserne.

Vor Rundgang paa Skolen blev en ren Museumsvandring: Klasselokaler, Pulte, Katedre, Varmeapparater, Samlinger var de samme. Vi fandt uden Vanskelighed de Pigenavne, vi havde ridset i Pultene. Paa Naturhistorielokalet stod den gamle Sæl. Og omme i Baggaarden genfandt vi med Fryd vor Barndoms Lokumer!

For os gamle Drengene var der noget glædeligt og hyggeligt ved denne Tingenes Uændrethed. En anden Sag er, om denne Uforanderlighed er ganske forsvarlig i vor Tid. Naar man betænker, hvor meget det offentlige ofrer paa at skaffe Folkeskolens Børn smukke, rummelige og tidssvarende Lokalteter under deres Skolegang, kan man godt synes, at de Ribe Drengene og Piger har været Stedbørn.

Denne Mindevandring rykkede os tilbage i Tiden. Hvad havde vi egentlig faaet ud af vor Skoletid? Gode Kundskaber paa en Række Felter, men navnlig gode Arbejdsvaner. Disse Arbejdsvaner kan vi takke vore Lærere for. De var gennemgaaende kundskabsrige og nidkære Mennesker, der ikke kendte noget til moderne Psykologi. Nogle af dem var mere eller mindre besynderlige, men de elskede deres Fag og smittede os med deres Kærlighed.

Jeg føler Trang til at sige lidt om vor Rektor, Julius Nielsen, fordi han er blevet misforstaaet og miskendt af dem, der kendte ham mindst. Det er unægteligt, at han havde Nerver, og at det kunde ytre sig som den Bøshed, der navnlig gik ud over de Elever, der kun kendte ham som Skolens Rektor. Men det er ikke mindre sandt, at jo mere man lærte ham at kende, desto mere erfarede man, at der bag den barske Maske bankede et varmt Hjerte, en stor Hjælpsomhed og Trofasthed.

Men næst Skolen og hvad dér foregik, var Skoletiden jo Kammeraterne. Jeg havde den Lykke i min Skoletid at have en Række prægtige Kammerater.

Dette Kammeratskab var dels betinget af Kammeraternes Kvalitet — de var af den gode, lune vestjydske Race —, dels af Byens Lidenhed; Ribe var virkelig en ideel Studieby med

Betingelser for at kunne koncentrere sig om Arbejdet og Kammeraterne, Pigerne indbefattet; for dem var vi jo altid forelskede i, hjælpeløst og totalt, paa Skift. Naar en Biskop kan indrømme, at han ikke mindes en Tid, da han ikke var forelsket, kan vi andre vel ogsaa tilstaa det. Jeg mindes en straalende Foraarsdag, da jeg gik Tur med *hende* i Plantagen. Træerne var endnu ikke udsprunget, men Skovbunden prangede med »de hvideste Anemoner, mit Hjerte nogensinde saa«. Saa mødte vi »Julius« — Tableau! Hun og jeg rødmede om Kap, men det var for sent at redde sig ved Flugt. Og Julius standsede og hilste og talte til os, som det var den naturligste Sag, at vi gik her Side om Side i denne skære Vaar. Hvor var vi lettede og lykkelige!

Det andet, Ribe gav os, var Vesteregnens Natur. Vel er Byen liden, men den ligger i en storladen Egn, der binder Menneskers Sind og kan udvide det, saa det ikke kan blive smaaagt. Ingen Egn har saa store, saa vekslende Himle som Ribegnen. Ingen Egn kan have saa vældigt et Vejr; vi oplevede det under Stormfloderne i 1909 og 1911. Men heller ingen Egn kan være saa yndig, saa karsk og frisk som en Foraarsdag i de Ribe Enge, »naar Fuglesangen sammenslaar som tusind Harpestreng«, som en gammel Ribe-Dreng, H. A. Brorson, synger.

Se, med alt dette: Skolen, Kammeratskabet, Naturen, er det ikke let at blive rykket op med Rode og omplantet; det gjorde ondt, og det tog Tid at blive akklimatiseret. Men her hjalp Arven derhjemme fra.

En af vore samtidige, Jac. Paludan, har kaldt vor Generation for »Aargangen, der maatte snuble i Starten«; det er vist en ganske træffende Betegnelse, med den Modifikation, at det vist ret beset kan siges om enhver Generation, at den maa snuble over sine egne Illusioner og Drømme, inden den ret faar Tag i Virkeligheden.

Det ventes vist af os ældre ved en Lejlighed som denne, at vi skal give de unge et Ord med paa Vejen.

Det første Raad, jeg da vil give de unge Ribestuderenter af 1951, er det, at de vedkender sig Arven derhjemme fra, bliver den tro overfor alt det nye og fremmede, og at I ikke taber Modet.

Det andet, jeg vil sige til jer, er, at naar I nu begynder et Studium, saa glem ikke, at bag de praktiske Formaal dermed: at tjene til Brødet, at vinde en Stilling i Samfundet, skulde gerne ligge et andet og højere Maal, som vi ikke behøver at snakke højt om, blot det er der, dette, at vi studerer for at finde Sandheden.

Det var det, den unge Augustin lærte ved at læse et nu tabt Skrift (»Hortensius«) af Cicero.

Men hvad er da Sandheden? Saadan spurgte engang ved en bestemt Lejlighed en romersk Landshøvding med et Skuldertræk. Ved Universitetet og de andre højere Lærestalter vil

man vist svare Dem noget i Retning af: den Erkendelse, som De med videnskabelige Midler og Metoder kan erhverve Dem.

Her overfor vil jeg minde Dem om et Billede, Buddha engang brugte i en Samtale med en af sine Munke. Han siger: Lad os tænke os en dødeligt saaret Mand, der er blevet ramt af en forgiftet Pil. Hvis en saadan Mand, inden man fik tilkaldt en Læge, der kunde trække Pilen ud og behandle Saaret, vilde sige, at han ikke vilde lade det ske, før han fik at vide, om den Mand, der havde saaret ham, var af Krigerkysten, Brahminkysten eller Cudrakysten, og ikke før han fik opgivet hans Navn og Stamme, om han var stor eller lille, brun eller gul, fra hvilken Landsby, og om hans Bue var af Tchapas- eller Kodanatræ, og om Buestrengen var af Svalerod, Bambus, Hamp eller Bast, og om Pilen var af Ørnefjer eller Hejrefjer eller Falkefjer — og om Pilespidsen, der saarede ham, var kloformet eller hageformet, af Jern eller af Ben — — om en saadan Mand vilde have alt dette at vide, saa vilde han visselig dø, inden Lægen naaede frem.

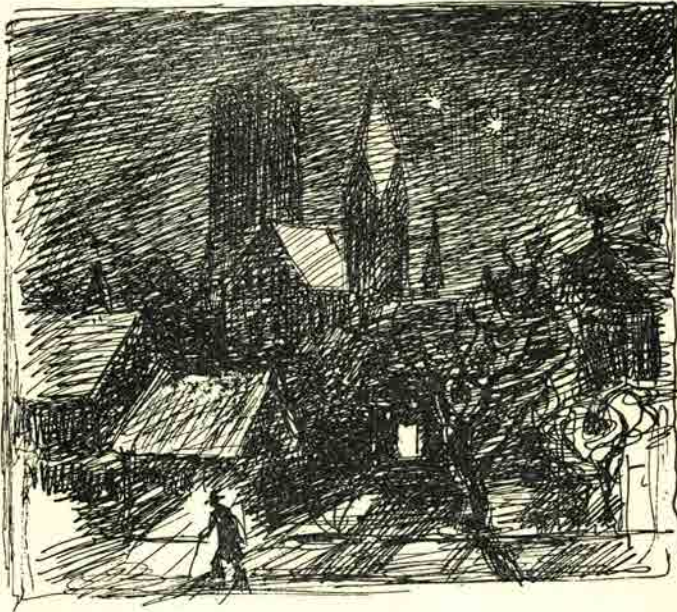
Denne Lignelse forekommer mig at være et træffende Billede paa den moderne Videnskabs Stilling over for Menneskeheden. Nej Videnskaben kan give os *Sandheder*, men den kan ikke føre os til *Sandheden*, snarest bort fra den Redning, som alene *Lægen* kan bringe.

Et andet Svar gav Søren Kierkegaard, da han i 1835 skrev et Ord, der er indhugget paa den Mindesten, man har rejst for ham oppe ved Gilbjerg Hoved, hvor han som ung elskede at færdes. Han skrev: Hvad andet er Sandheden end det at leve for en Idé? Sandheden er ikke efter hans Mening en teoretisk Erkendelse, men en Idé omsat i Livet, eventuelt betalt med Livet, saa sandt Idéerne er Guds Tanker med os. At finde ind til dem og omsætte dem i vort Liv er det egentlige Formaal med et ungt Menneskes Studium.

Men hvordan erkender vi da, hvad der er Guds Tanker med os, kender dem fra vore egne og andre Menneskers Tanker? Atter vil jeg svare med et Ord af Augustin. Han indleder sin mærkelige Selvbiografi, »Bekendelser«, med at sige, henvendt til Gud: Du har skabt os til dig, og vort Hjerte er uroligt, indtil det finder Hvile hos dig! Det var Augustins Erfaring efter et langt Livs Stræben og Søgen. Derpaa skal vi kende, om vi er paa den rette Vej.

Alvad komponerer.

Det er jo ikke nogen Hemmelighed, at Adjunkt *Alvad* ogsaa er Komponist. Vi har i R. S. hørt Melodier af ham, og ved en Kirkekoncert i Sct. Catharinæ Kirke den 16. December sang Katedralskolens Kor tre af hans smukke Melodier til »Oh Bethlehem, du Julestad«, »Imellem Nattens Stjerner« og »Af Højheden oprunden er«.

Nocturne

Det lune Mørke og en mulden Duft
 af Jord og Græs og modne Frugter
 og Stjerner imod natblaa Luft
 og mørke Skyers tunge Slugter,

et Glimt af dig; dit mørke Haar
 med Aftenskumringen gled sammen
 dit Smil, en Lysning fra en Vaar,
 der engang skabte Rammen

for alt, hvad Høsten nu forøder;
 dit Smil, et Haab men og et Minde,
 der denne Kvæld saa mildt forsøder
 de Kvaler at se Somren svinde.

Et Glimt af dig, et Smil, et Blik,
 et flygtigt Haandtryk blot: Farvel
 og du var borte, men det var som gik
 du under Skæret af en Foraarskvæld.

Ribe, September 1915.

Jørgen Bukdahl.

Knud Daugaard Peters in memoriam.

Natten til den 29. September døde Torveinspektør, Civilingeniør *Knud Daugaard Peters* 54 Aar gammel. Med ham mistede Ripenser-Samfundet et af sine mest trofaste Medlemmer.

Han sad i sin Tid i Foreningens Bestyrelse, og han skrev den skønne Ribe-Sang, som vi synger ved vore festlige Lejligheder og som ogsaa synges ofte ved Festligheder i Ribe.

I Fjor deltog han rask og glad i vor Generalforsamling og i Sammenkomsten bagefter, hvor han tog Ordet paa sin friske og fornøjelige Maade. Og nu i Aar var han ikke mere. Et smerteligt Tab har vi lidt, og vi mindedes ham i Ord og ved atter med dyb Vemod at synges hans Sang.

Knud Filskov Daugaard Peters var født i Ribe den 18. Maj 1897 som Søn af Tømremester J. Daugaard Peters. Han blev Student fra Ribe Katedralskole i 1916 og polyteknisk Kandidat i 1922. Samme Aar blev han ansat ved Vejafdelingen under Københavns Stadsingeniørs Direktorat. Siden 1933 var han Inspektør ved Københavns Torve- og Slagtehallen (Kødbyen). Med stor Dygtighed bestred han sine Stillinger, og han var afholdt af alle, han kom i Berøring med, og det var mange. Hans Humør var smittende, og han forstod at tale med alle Slags Mennesker, nok en Arv fra det gode Barndomshjem i Ribe.

Hans Arbejde levnede ham ikke Tid til mange offentlige Hverv. Dog sad han i Bestyrelsen for Foreningen til Dyrenes Beskyttelse og Dansk Cyklistforbund.

Han følte sig hele Livet stærkt bundet til sin Fødeby og Barndomshjemmet der. Han elskede Ribe og Naturen. Han havde et baade friskt og følsomt Sind og kunde forme sine Tanker i smukke Vers. Ribesangen var ikke det eneste, han havde skrevet.

Vi, hans gamle Kammerater og Barndomsvenner, holdt af ham, som han trofast holdt af os og ofte viste det. I trofast Erin- dring og med Tak for, hvad han var, vil vi bevare hans Minde.

Kai H. Rosenstand.

Fra Ripenser Samfundet

Den 2. November holdt R. S. Aarsgeneralforsamling i Zoologisk Museums Auditorium paa Københavns Universitet.

Formanden, Journalist K. H. Rosenstand, bød velkommen, og Kontorchef Frode Schøn valgtes til Dirigent.

Formanden mindedes i smukke Ord de i Aarets Løb afdøde Medlemmer: Pedel Chr. Nielsen, Torveinspektør, Civilingeniør Knud Daugaard Peters, Arkitekt Harald Peters, Dommer Gjessing, Overretssagfører Peder Paulsen og Bager Otto Karkov. Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Formanden bragte en Hilsen fra Rektor Willumsen og Rektor Jørgensen, der var forhindret i at være tilstede. Til sidstnævnte afsendtes telegrafisk Hilsen i Anledning af hans 50 Aars Fødselsdag.

Formanden aflagde derpaa Beretningen.

— Foruden Generalforsamlingen med tilhørende Rusfest i København var der afholdt de sædvanlige Vinter- og Sommerfester paa Ribe Katedralskole, medens der paa Grund af Forholdene ikke var afholdt Sommertur i København.

Under Kassererens Fraværelse aflagde Formanden tillige det reviderede Regnskab for Foreningen, og Understøttelsesfondens regnskabet balancerede med 2507 Kr. I Understøttelsesfondet indestaar 1520 Kr.

Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

Som Formand genvalgtes med Akklamation Journalist Rosenstand.

Til Bestyrelsen genvalges Red. Lassen, stud. theol. Lindegaard og Prokurist Poul Andersen og nyvalgtes Kontorchef Frode Schön alle med Akklamation. Som Suppleanter valgtes Grosserer Aage Jørgensen og Stud. polyt. Vagn Jensen. Som Revisorer genvalgtes Kontorchef Lerche Thomsen, Ribe, og Grosserer Aage Jørgensen, København. Som Revisorsuppleant nyvalgtes Bankdirektør Iver Thomsen.

Derefter kom Udkastet til nye Love for Foreningen og Understøttelsesfondet til Behandling. — Der fandt en kort Drøftelse Sted, og Lovene vedtoges med mindre Ændringer.

Under »Eventuelt« havde forskellige ældre og yngre Medlemmer Ordet. Det blev stærkt fremhævet, at Medlemsbladet var Foreningens største Aktiv, ligesom Understøttelsesfondet kunde blive det næststørste. Dernæst kom Festerne, der var nødvendige en Gang imellem — ikke for ofte.

I Drøftelsen deltog Stud. theol. Olav Lindegaard, Student Finn Larsen, Kontorchef Schön, Fuldmægtig Tang Petersen, Ingeniør Dalgaard og Formanden.

Det vedtoges, at Medlemsbladet skal udgaa 4 Gange om Aaret.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med Formanden som Redaktør, Kontorchef Schön som Næstformand, Bankfuldmægtig Bech Hansen som Sekretær og Prokurist Poul Andersen som Kasserer.

Efter Generalforsamlingen samledes man i Professorstuen til fornøjeligt Samvær og Smørrebrødsbord. Her bød Formanden velkommen til Lektor Norrild. Inden man lod Bordet vederfares Retfærdighed, holdt Lektor Svend Norrild en baade munter og smuk Tale. Formanden takkede. Man sang senere Knud Daugaard Peters' smukke Ribe-Sang, og Bankfuldmægtig Bech Hansen mindedes smukt Sangens afdøde Forfatter. Medlemmerne rejste sig.

Endvidere blev der talt af Fuldmægtig Tang Petersen, der talte smukt om Ribe By og Ribe Katedralskole med en Hilsen til Rektor Jørgensen. Iøvrigt tilbragte man nogle hyggelige Timer sammen.

K. H. Rosenstand.

Vort Medlem, Læge *Agnes Filskov*, har efter at have taget sin Afsked fra Sindssygehospitalet i Nykøbing S., hvor hun har virket i 30 Aar, taget Bopæl i Holte. Agnes Filskov har skrevet en smuk Ribesang, som vi ofte synger i R. S.

En gammel Ribestudent, i 48 Aar Læge paa Baagø, *Nis Linnet*, har rask og rørig kunnet fejre sin 80 Aars Fødselsdag den 10. December.

R. S.' gode Ven, Forfatteren *Jørgen Bukdal*, har som en Julehilsen sendt os ovenstaaende smukke Nocturne, der blev til i hans Ribe-Tid.

2. Bind af Rigsarkivar, Ordenshistoriograf, Dr. theol. Bjørn Kornerups: Ribe Kathedralskoles Historie er nu gaaet i Trykken.

Vort Medlem, Bogtrykker *Aage Jacobsen*, har atter i Aar udsendt det smukke Julehefte »Jul i Vestjylland«.

Vi anfører, at August F. Schmidt i Heftet skriver interessant om Ribeadjunkten Peter Adler, og at R. S.'s Formand fortæller om Ribe Domkapitels Døre.

Vort Medlem, Landsretssagfører *Hjerrild*, Ribe, fyldte den 10. November 50 Aar.

Vort Medlem, Professor, Dr. phil. *R. E. H. Rasmussen*, Student fra Ribe 1922, fyldte den 28. November 50 Aar. R. S. lykønskede.

Provstinde Fru *Marie Tønnesen*, Enke efter Provst Tønnesen, der var Præst ved Sct. Catharinæ Kirke, er død 76 Aar gammel.

Den 13. November døde Førstelærer *Th. Nielsen*, Ø. Vedsted. Han tog Real-eksamen fra Ribe Kathedralskole og dimitteredes fra Ribe private Seminarium.

Ripenser-Samfundets første Forlægger, Forlagsboghandler *A. Busck*, Kjøbmagergade, mange Ribe-Studenters gode Ven, fyldte den 23. November 80 Aar.

Adjunkt *Edelberg* har haft den Sorg at miste sin Moder. Hun var Datter af Overlærer *Fraas* ved Ribe Kathedralskole, senere Rektor i Nykøbing F.

Forstander for Rødding Højskole, den gamle Ribe-Student cand. mag. *Hans Lund*, har fejret sit 25 Aars Jubilæum.

Ribe Domkirke faar nu indlagt Fjernvarme og nye Varmeapparater. Ribe Katedralskole haaber meget paa inden længe at faa det samme. Det er meget haardt tiltrængt.

Bager *Knud Karkov* er død kun 27 Aar gammel.

Den 15. August er Biskop, Dr. phil. *C. I. Scharling* død 72 Aar gammel. Carl immanuel Scharling var Biskop over Ribe Stift 1939—49. Han havde 1930—37 været Stiftsprovst i Ribe, som han forlod for at overtage Embedet som Domprovst i Roskilde, hvor han virkede, til han vendte tilbage til Ribe som Biskop. Biskop Scharling, der var en sjælden Personlighed, følte sig stærkt knyttet til Ribe.

Ribe Katedralskole har holdt et talrigt besøgt Forældremøde. Adjunkt *Edelberg* holdt Foredrag om sine Rejser i Afganistan. Rektor *Jørgensen* berettede om Aarets Foreteelser paa Skolen og gav bl. a. Oplysninger om Lejrskolen ved Hillerød.

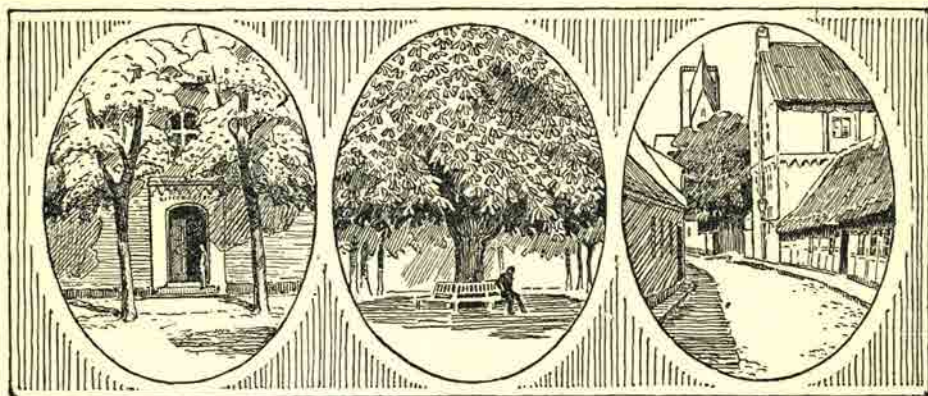
Jcurnalist *Rosenstand* har atter i Aar været Gæst i »Hejmdal«, hvor han læste Kaj Munks »For Cannæ« og Kiplings Fortælling »Regulus«.

Dansk historisk Fællesforening holder Aarsmøde i Ribe i 1952. Samme Aar har Historisk Samfund for Ribe Amt eksisteret i 50 Aar.

Det berømte Lange-Monument i Hunderup Kirke bliver nu restaureret. Det er rejst for Kjærgaards Ejer, Ridder *Niels Lange* og Hustru, og er et fremragende Renaissancearbejde.

Ved R. S.s Sammenkomst i København den 2. November blev taget et udmærket Fotografi til Ripenser-Bladet. Vi skal gengive det i næste Nummer.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 4

August 1952

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Benyt **Ribe Discontobank**

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

BENTZONS BOGHANDEL

v/ Knud Heide-Andersen

Ribe

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

Ved Nytaarstid udkom:

H. HANSEN SCHMIDT:

„Den yndigste Rose“

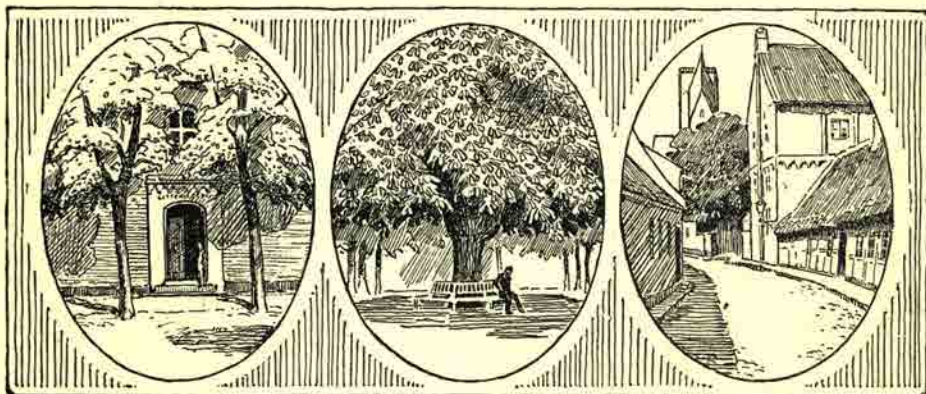
Faas i Boghandelen eller direkte fra

Forfatteren skildrer heri paa en levende og interessant Maade vor store Salmedigter og Ribebisp Hans Adolf Brorsons Liv. I Teksten er behændigt indflettet Brorsons Salmer, som de oprindelig er skrevet, og alene herved vil Bogen have blivende Værdi

Pris 12 Kr. Indbunden 16 Kr.

Dansk Hjemstavns Forlag . Ribe

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 4

August 1952

4. Bind

Sommerfest i Ribe 23. August.

Ripenser-Samfundets aarlige Sommerfest i Ribe er nu fastsat til Afholdelse Lørdag den 23. August.

Programmet bliver det sædvanlige, og vi haaber paa god Tilslutning.

Kl. 14,30—17 bliver der Sportskampe paa Sportspladsen mellem nuværende og tidligere Elever.

Kl. 19,15 er der Aftensammenkomst paa Skolen med Kaffe bord, Oplæsning eller Foredrag. Man haaber at formaa den udmærkede Oplæser og gamle Ribestudent Pastor Ebbesen, Døstrup, til at være Foreningens Gæst i Aar. Efter Kaffe bordet bliver der Dans i Syngesalen m. m.

Men — kære Medlemmer! det er ganske nødvendigt at faa at vide forud, hvor mange Gæster, vi kan vente. Deltagelse maa derfor anmeldes senest den 22. August til Formanden, Telf. 109, eller Kassereren, Prokurist Poul Andersen, Telf. 53. Man kan ogsaa melde sig pr. Brevkort.

Og saa skal vi forberede os til Festen i København i Oktober, der gerne skulde være ekstra festlig, da det i Aar er 40 Aar siden, vor Forening blev stiftet.

Agiter for nye Medlemmer.

Vel mødt i Ribe.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Kontingentet for 1952 bedes af Hensyn til den dyre Porto snarest indsendt til Kassereren.

Om at vælge.

Af rektor Johs. Jørgensen.

Ved translokationen på Ribe katedralskole udtalte rektor Johs. Jørgensen i sin tale til dimittenderne bl. a. følgende:

At dygtiggøre jer til en livsstilling er jeres første store opgave. Den næste bliver så at røgte jeres egentlige livsgerning, på hvilket område den end må falde, på en sådan måde, at det skaffer jer selv arbejdsglæde og skaber respekt blandt jeres omgivelser. Hertil kommer så, at I aldrig må glemme, at I er et led i samfundets store kæde, og at I har en forpligtelse til også at yde en indsats, når det gælder samfundets tarv. I har nu høstet så megen livserfaring, at I forstår, hvor værdifuldt det er at arbejde for det ideal, der forkyndtes den

første julenat: Fred på jorden og i menneskene en god vilje!

Til slut endnu et par ord til overvejelse. De fleste af jer forlader nu ikke blot skolen, men også hjemmet. I skal så vise, om I kan stå på egne ben. Den daglige støtte, skole og hjem har ydet jer, må I nu undvære, og det er først nu, at hjemmets og skolens betydning rigtigt skal vise sig. I vil gang på gang komme ud for selv at skulle tage en beslutning, selv at skulle vælge. Disse valg vil ikke blot kunne få indflydelse på jeres ydre liv, men også blive af den største betydning for udformningen af jeres personlighed, som netop modnes i afgørelsens stund. I vil ofte komme til at stå på skillevejen, undertiden vil I kunne få udsættelse til næste korsvej, men en gang må standpunktet tages, og da gælder det om at vælge det rette, naturligvis først og fremmest i de store afgørende øjeblikke, hvor valget står mellem sandhed og retfærdighed på den ene side og ens egne lyster og tilbøjeligheder på den anden. I Enten - Eller har Søren Kierkegaard skildret valgets afgørende betydning således: Det at vælge giver et menneskes væsen en højtidelighed, en stille værdighed, som aldrig tabes ganske. Intet er så stort som valgets øjeblik. Når da alt er blevet stille omkring en, højtideligt som en stjerneklar nat, når sjælen bliver ene i den hele verden, da viser der sig lige over for den den evige magt selv, da skiller himlen sig ligesom ad, og jeget vælger sig selv eller rettere, det modtager sig selv. Da har sjælen set det højeste, hvad intet dødeligt øje kan se, og som aldrig kan glemmes, da modtager personligheden det ridderslag, der adler den for en evighed. Han bliver ikke en anden, end han var før, men han bliver sig selv. Som en arving, om han end var arving til alverdens skatte, dog ikke ejer dem, før han er blevet myndig, således er selv den rigeste personlighed intet, før han har valgt sig selv, og på den anden side er selv hvad man måtte kalde den fattigste personlighed alt, når han har valgt sig selv, thi det store er ikke at være dette eller hint, men at være sig selv, og dette kan ethvert menneske, når han vil det.

Måtte I komme til at erfare disse ords sandhed, og måtte det lykkes jer at vælge det rette.

Som de fleste mennesker vil også I komme ud for depressionsperioder, hvor I føler jer skuffet og nedslået, ja livet kan måske synes jer håbløst og meningsløst. I ungdomstiden, hvor sindet er særlig følsomt, svinger man let fra den frejdigste optimisme til den sorteste pessimisme. En af de svenske digtere, jeg holder mest af, Viktor Rydberg, har skrevet en række digte om ungdomssindet. Han kender ungdomstidens brydninger og forstår gosselynnet og flickalynnet, som kun få gør det. I en kantate, skrevet til universitetet i Upsala skildrer han for studenterne, hvorledes menneskeheden århundrede efter århundrede vandrer gennem ørkener og i nattemørke tider frem mod et ukendt mål. Dagen er blot en stribe, der lyser bleg og mat, foran dig har du tågeslør og bagved nat. Slægtled segner efter slægtled, og du spørger bævende: Hvorhen går *min* vej? Ofte synker du ned i tvivl og standser tungsindigt grublende på vejen. Men du må aldrig give op. Thi det rette, du har tænkt, det, du med kærlighed søger at udrette, det skønne, du har drømt, det kan tiden ikke ødelægge, det er en høst, som bjerges fra al tilintetgørelse, for den hører evigheden til. Derfor kan du glad og trøstig fortsætte din vandring.

Med disse ord af den svenske digter vil jeg da byde jer skolens farvel og level:

Hvad rätt du tänkt, hvad du i kärlek vill,
 hvad skönt du drömt, kan ej af tiden härjas,
 det ar en skörd, som undan honom bergas,
 ty den hör evighetens rike till.
 Gå fram, du mensklighet! var glad, var tröst,
 ty du bär evigheten i ditt bröst.

Ribes sidste Vejmølle 1738—1881.

Af I. F. R. Vilandt, Ribe.

Som Grundlag for Ribes sidste Vejmølles Historie foreligger følgende Udskrift af Riberhuus Birks Skøde og Pantebog.

Vi Christian den Siette af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holstein og Stormarn og Ditmarsken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst, Giøre alle vitterligt, at vi efter foregaaende offentlig Auction, samt vores allernaadigst ergangne Resolution af 2. April indenværende Aar haver solgt og afhændet, som vi og nu ved dette vort aabne Bref og Skjøde allernaadigst og fuldkommeligen sælger, Skjøder og afhænder fra os og vores Kongelige Arve Successor i Regieringen udi vores Arve-Riger, Danmark og Norge, til Johan Hansen Møller som Høystbydende Et vores udi Riiber Kjøbstad beliggende og forbeholdende øde værende Vand-Mølle Sted, Slottens Mølle kaldet, hvilken udi Matriculen Anno 1681 er Ansat Aarligt at skylde 52 Rrdl. og anslagen for 26 Tdr. Hart Korn, men formedelst Møllen ved Land Maalingen Anno 1688 har været mineret og afbrødt, er den da ikke for noget Ansat, og det paa dend Maade, at Johan Hansen Møller, i stæden for en Vand Mølle opbygger en Veyr Mølle, paa dend ham anvisende

Plads udi dend saa kaldede Ribe Lade Gaards Mark, og skal samme Stæd, til Boepæl og Møllens Byge Plads, efter derom fra vores Geheime Raad, Stiftsbefalingens Mand over Riiber Stift og Amtmand over Riiber Amt, Os Elskelig Høyædle og Velbaarne Hr. Christian Carl von Gabell til Bramminge, Ridder, samt vores Cancellie Raad og Amtsforvalter over Riiberhuus Amt, Os Elskelig Ædle og Velbyrdige Jürgen Bruun til vores Rendte Cammer indkomne Beretning, ved Skrivelse af 28. October næst afvigte Strecke sig i Længden fra Øster til Vester 162 Alen og i Bredden fra Synder og til Nør 168 Alen Sællandsk Maal, Hvilket foreskrevne Øde Mølle-Stæd, med dends Rætt og Rættigheder, af Maaler Rætt og Mølle Giester, som dertil af Arildstid ligget haver, samt forbemeldte Binge med dennes Længde og Brede, saavel som den der paa af Johann Hansen Møller opsættende Bygning og Veyr Mølle, som handself bekoster, fornæfnte Johann Hansen Møller og hans Arfninger eller hvem samme Eyer og med Rette tilhører, maa have, nyde, bruge og beholde, til Evindeligh Arf Eyendom og gjøre sig saa Nyttig Efter Loven, som hand og de bedst veed, vil kand uden Reservation af Reluitem i nogen optænkelig maade, mod et deraf udi vores Amtstue i Riibe fra Martini 1737, Aarlig betales dend Udlovede Afgift, Fyrgetyve og Fiire Rigsdaler Courant, samt ellers pligtig at være, stedse at holde Benefnte Øde Mølle Srøms Sluse i vedbørlig og forsvarlig Stand, saaledes, at de 2d Vand Mølle derved ingen Skade tilføyes med videre, efter de paa Autions Stedet bekiendt gjorte Conditioner, som i allemaader bør og skal følges. Thi Kjendes Vii os og vores Arve Successorer i Regieringen udi fornefnte vores Arfve Riger, Danmark og Norge Aldelis ingen ydermere Lod, Deel, Rætt eller Rættigheder at have til eller udi berørte Øde Vand Mølle Stæd og Plads, Eyendom og Herlighed, men Allernaadigst tilsiger og forsikrer, at, frie, frelse, hiemle og fuldkomneligen tilstaa Meerbemeldte Johann Hansen Møller og hans Arfninger eller hvem samme Rætte tilhører for hver Mands Tiltale i alle optænkelige maader, Dog os vores Kongelige Regalier og Hovheder, i tem Contrubitioner, som nu eller herefter paabydendes vorder, samt Jagten udi vores Vildbahne, aldeles uforkrænket og Os forbeholden at forblive. Forbydendes alle og enhver herimod, eftersom foreskreven staar, at hindre eller udi nogen maade Forfang at gjøre, under Vor hyldist og Unaade.

Givet paa vort Slott Friederichsberg dend 27. november Anno 1738.

Under Vor Kongl. Haand og Seigl

Christian R. (LS)

I C Benzow I Bornemann

/E Swane.

Ihvorvel dette Skjøde nøjagtigt langiver Pladsen, hvor Møllen skulle bygges, er det nu om Stunder umuligt i den østlige Del af Ribe at stadfæste Vejrmøllens Plads. De fleste studser, naar man tilfældigt kommer til at omtale, at der i sin Tid laa en Vejrmølle ved Tangevej.

Ved 50 Aars jubilæet for Ribe—Bramminge-banen skriver Ripenser-Bladet for Juli 1952, at „de sidste Fundamenter af Byens gamle Vejrmølle blev brugt til Fyld ved Stationsvejen“. Det beror paa en Misforstaaelse, som vi senere skal se (se Fodnoten under denne Artikel).

I Ripenser-Bladet for Oktober 1929 skriver Historikeren N. M. Kromann, at Vejmøllen laa i det nuværende Vedelsanlæg, hvor Busten staar. Det er en Fejltagelse, som efterfølgende viser.

I besiddelse af Matr.kort over Nr. 3a Ribe Ladegaardsmark fra 1842 er Møllens Plads angivet ved en diminutiv Vejmølle lidt Vest for en firkantet lukket Gaard, hvis smukke Stuehus „Vejmøllehuset“ nu er Lektor Askgaards Bopæl og tilhører ham. Sydgrænsen af dette Matr. Nr. 3a, altsaa langs Tangevej, udgøres nu af de nye Husnumre 21 til 37 — begge inkl. — og her laa Vejmøllen paa Nr. 25, hvor Seminarielærer Frk. Ebba Jensens Villa ligger, altsaa Nr. to Øst for Vald. Sejrs Allé. Jeg husker godt den anselige, smukke hollandske Mølle, jeg var ti Aar, da den blev nedrevet og flyttet.

Dengang saa Arealet ganske anderledes ud end nu til Dags. Den række Klitter, der begyndte Vest for „Forsøgsgaarden“ og ender lige ved Albert Skeelsgade ved „Sandbanken“ for at fortsætte ved Stationen og Pakhuset ret Øst paa lige ud i Tange „Bjerger“, dannede et bølgende Terræn, og Vejmøllen laa paa en opkastet Banke ovenpaa en Klittop. Tangevej var en meget sandet Hulvej, kantet med Marehalm og Helme, og de evige Vestenvinde hulede den stadig mere ud. Færdslen til Tange gik derfor paa en fodsti oppe paa Marken paa Sydsiden, lige indtil Aandssvagenstalten blev anlagt og satte Hegn 1907.

Da Banen nordpaa blev anlagt 1874—75, blev Stationsvejen og Dagmarsgade anlagt og Aaløbet indsnævret ved den alt for korte Dagmarbro. Terrænet skraanede stærkt mod Aabreddens, der da paa Bysiden var ved Sagfører Strehles Villa og den overfor liggende Villa bygget af Møllebygger Mortensen 1894—95 og ved den anden Side ved Haven til Byens Fattiggaard, nuværende Hotel „Riberhus“, hvorfra den løb omtrent, hvor nu Krügers og Vedels Buster er placeret, og paa den lave, sumpede Bred har selvfølgelig aldrig ligget en Vejmølle, som af Kromann anført i Ripenser-Bladet.

En Masse Jord og Sand blev brugt til Fyld, en Del heraf fik man ved Planeringen af Stationsarealet, hvorved fandtes flere Grave fra Sct. Nikolaj Kirkegaard, der laa paa Løghøj, og andet Sted fra.

Fra Arealet langs Tangevej fra Stationen til Fabrikant Keldorf Jepsens Hus Nr. 27 og i Nordsiden fra Baneoverskæringen langs Seminarievej til Drost Peders Vej er der i Tidens Løb bortkørt tusinder af Læs Jord og Sand, saa Overfladen er sænket 2 a 3 Meter. Uberørt er kun Distancen fra omtrent Vejrmøllehuset til Arkitekt Jacobsens Villa Nr. 41, der saaledes viser Arealets oprindelige Niveau ligesom paa Sydsiden af Tangevej.

Vejmøllen, der skiftede Ejer adskillige Gange, ejedes tilsidst af Interessentskabet „Ydermøllen“ med Halvdelen. Det bestod af Landmænd i Seem, Varming, Tved, Tange og Avlsbrugere i Ribe, mens den anden Halvdel ejedes af H. Hansen, der ogsaa havde købt „Midtmøllen“. Da de to Ejere af Vandmøllerne nu ogsaa ejede Vejmøllen, blev denne kun benyttet i Tørketid om Sommeren, naar det kneb med Vandet, men om Sommeren var det ogsaa stille, og da det ogsaa kneb lidt med at ens om at bruge den, solgte de den i 1881 for 5000 Kr., og førømtalte Møllebygger Mortensen forestod Flytningen og Opførelsen ved Holsted Station.

Deklarationen om, at Møllen ikke ville blive opført igen — af 3. April 1882 — blev tinglæst 6. Februar 1889 — til Fordel for Ejeren af

Matr. Nr. 3a. I Oktober 1908 løb Møllen i Holsted løbsk i en orkanagtig Storm og nedbrændte totalt. Arkitekt Clausen har fortalt mig, at han overværede Branden, og at det i den mørke Aften var et imponerende og gribende Syn at se de store Vinger brændende suse rundt. Saaledes endte Ribes sidste Vejrmølle.

Banken, hvorpaa Møllen laa paa Ladegaardsmarken, blev af Ejeren af Matr. Nr. 3, Kammerassessor Rosenvinge, solgt til Bygmester Jac. Daugaard Peters, og den blev brugt til Grundvold for den Villa, der nu ejes af Tømmerhandler Husted Christensen og er Nr. 4 paa Kurveholmen og opført 1898—99. I Kinchs Ribe Bys Historie, Bind 2, Side 570, læses: „Foraar 1878 udgravedes ca. 60 Alen Nord for Vejrmøllen en Brønd sat af meget store brændte Brøndsten, og Spor af en Bygning, vidende, at Ladegaarden engang har ligget her, altsaa længere ude end selve Klosteret og Sct. Nikolaj Kirke“.

Kinch 2, Side 237, skriver: „Kjeld Jørgensen — Slotsfoged, Borgmester og Tolder — fik 4. Juli 1602 Bevilling at anlægge en Vejrmølle udenfor Byen. 1604 nævnes „Søren Møller i Vejrmøllen“, men 1618 var den ødelagt, og det varede længe inden der paany blev anlagt en Vejrmølle i Ribe“.

Fodnote: Denne Mølle var formentlig en Stubmølle, og den laa vistnok i „de Rhoders Toft“, hvorfor en Del af den kaldtes „Mølletoften“, og det er de Spor af Fundamenter, som Ripenser-Bladet omtaler i Juli 1925, men det er altsaa den ældste Vejrmølle, den Kinch omtaler af 1602.

Hermed er vist oplyst, hvad man véd om Vejrmøller i Ribe.

Fra Ripenser Samfundet

Ripenser-Samfundets Vinterfest paa Skolen afholdtes Lørdag den 5. Januar. Den havde samlet godt 40 Deltagere og fik et baade hyggeligt og fornøjeligt Forløb. Man samledes til den traditionelle beskedne Aftensmad i den lille Gymnastiksal, hvor Bordene var smukt pyntet med Lys og grønt, og fra Væggene skuede de „Bruunske Guder“, nordiske og græske, ned paa den feststemte Forsamling. Billederne blev malet i 1882 af daværende Bankbogholder i Ribe Discontobank, Bruun.

Efter at man som sædvanlig havde istemt „Sol er oppe“ staaende, bød Formanden, Journalist K. H. Rosenstand, velkommen, specielt til de tilstedeværende Lærere, idet han beklagede, at Rektor Jørgensen ved Bortrejse var forhindret i at være til Stede. Det var en Glæde, at Lektor Askgaard havde givet Møde som Rektors Repræsentant. Formanden mindede om, at det i Aar var 40 Aar siden Ripenser-Samfundet blev stiftet og udtalte Haabet om, at dette Mindeaar maatte give Stødet til stærk Forøgelse af Medlemstallet.

Saa kom den forlorne Skildpadde paa Bordet og blev vederfaret Retfærdighed. Senere talte Lektor Askgaard, der takkede Formanden, idet han bragte en Hilsen fra Rektor Jørgensen. Han lykønskede til RS.s 40 Aars Bestaaen og mindede om, at det den 24. Oktober i Aar var 200 Aar siden, at Skolens berømte Rektor, Chr. Falster, døde.

Taleren udtalte de bedste Ønsker for Ripenser-Samfundets Fremtid og udbragte et Leve for Formanden. —

Senere sang man afdøde Ingeniør Knud Daugaard Peters' smukke Ribe-Sang. Efter Spisningen begav man sig over til Kaffen i Syngesalen.

Her læste Adjunkt Simonsen mesterligt H. C. Branners kosteligt morsomme „De tre Musketerer“, og Adjunkt Heilesen spillede herligt paa Flyglet.

Saa var der hyggeligt Samvær og Dans. Musiker Lind, der var blandt Gæsterne, viste Foreningen den Venlighed at spille op til Dans, og Immanuel Jensen stillede Grammofonplader til Raadighed.

K. H. Rosenstand.

Hejmdal 1951—52.

Med det store festlige karneval i marts afsluttedes Hejmdals-sæsonen 1951—52. Da den sidste tone var døet hen, var Hejmdal blevet et år ældre, en sæson var gået med spøg og alvor, med foredrag og diskussioner, som har været til støtte og opmuntring i det daglige slid.

Som sædvanlig har vore lærere vist os interesse og velvilje, både ved at holde foredrag og ved at fritage os for lektier, når vor tid var optaget af festarrangementer. Vi mindes med glæde lektor Heide Petersens morsomme Blicher-Berntsen oplæsning, rektors causeri om moderne dansk litteratur og adjunkt Alvads kulturfilosofiske foredrag samt andre læreres venlige bistand ved vore arrangementer. Løvrigt har vi brilleret med foredragsholdere som overlægerne dr. Ib Ostenfeld, dr. Martinsen m. fl.

Af særlig interesse for Hejmdal i almindelighed er vor nye arkivordning, der blev gennemført i efteråret af den daværende præsident Jens Jørgensen. Samtlige arkivalia er nu katalogiseret, og overflyttet til skolens bibliotek under bibliotekar Madsens opsyn. Hvis Hejmdal skulle blive opløst engang, tilfalder ejendomsretten Ripenser-Samfundet.

Sæsonens to traditionelle fester blev overmåde vellykkede.

Til julefesten havde vi den glæde at se mange af de gamle elever. Udsmykningen var unægtelig i år original, idet man takket være dekorationerne følte sig hen-sat til Dantes helvede med lærerne anbragt på de mest træffende steder og måder.

Det festlige karneval var arrangeret på opfordring af Aabenraa gymnasieforeningen for samtlige sønderjydske gymnasieskoler samt Ribe. Forarbejderne til disse fester var de smukke resultater værd og viste, at der er kraft og energi i gamle Hejmdal. En værdig, en fetlig og smuk sæson er gået over i historien.

P. Ingvard Iversen.

Ribe Katedralskoles gamle Rektor A. Willumsen, Ribe Bys Borgmester gennem en lang Aarrække A. Willumsen fyldte den 15. Marts 75 Aar. RS gratulerede med Blomster.

Ripenser-Samfundets Stifter og mangeaarige Formand, Overlæge Knud Fogh fyldte den 16. Marts 60 Aar. RS sendte Blomster til Dagen.

Ribe Bys Æresborger, Redaktør C. Willemoes, fyldte den 22. Marts 85 Aar. R S Lykønskede telegrafisk.

Museumsinspektør Chr. Axel Jensen er død 73 Aar gammel. Hans Navn vil bl. a. huskes fra Udgravningerne af Riberhus Slotsbanke.

Den 15. April fyldte Firmaet Anton Andersen i Ribe 100 Aar. Firmaet blev Grundlagt af Th. Bøggild og indehaves i adskillige Aar af Ribe Bys Æresborger, Byarkivar Termansen, fra hvem det overgik til Anton Andersen, hvis Søn C. C. Andersen nu er Firmaets Indehaver.

Ved Juletid i fjor afgik en kendt og afholdt Ripenser Kgl. Hof Fotograf Bodil Hauschildt ved Døden 90 Aar gammel.

Jacob A. Riis's Søster Fru Sofie Tarp, Enke efter Vandværksbestyrer N. Tarp, er afgaaet ved Døden under et Besøg i Ribe.

Fru Margrethe Tuxen, født Givskov, Enke efter Sparekassedirektør C. Tuxen, er død 91 Aar gammel.

Fru Sigrid Tvermoes, Datter af den forlængst afdøde Ribeborgmester Tvermoes er afgaaet ved Døden.

Ribe har pr. 1. April 1952 7.349 Indbyggere.

Snedkermester L. H. Clemmensen, Ribe, er død 86 Aar gammel.

Sognepræst ved Sct. Catharinæ Kirke N. P. Nielsen fyldte den 19. Maj 70 Aar. Pastor Nielsen faldt dermed for Aldergrænsen, men er foreløbig konstitueret i sit gamle Embede.

Lektor Askgaard har taget sin Afsked som Leder af Ribe Handelsskole. I hans Sted er antaget Overlærer H. Jensen-Holm som Forstander.

Den 19. August drager Katedralskolens 2. Gymnasielklasse under Ledelse af Adjunkt Schmidt og Fru og Adjunkt Kofoed til Bornholm i 3 Dage. Samtidig gæster 2G fra Rønne Statsskole Ribe.

Den gamle Ripenser tidligere Barber Frisormester i Ribe, Fabrikant C. With, Fredericia, er afgaaet ved Døden.

I Ribe er der i Aar desværre kun 5 Storkepar, men de har til Gengæld tilsammen 18 Unger. Desuden er der en enlig Stork.

Lektor ved Sorø Akademis Skole, Chr. Hjort, er afgaaet ved Døden 58 Aar gammel. Chr. Hjort var Søn af afdøde Overpostbud Hjort i Ribe, hvor han blev Student i 1912. Han havde virket i Sorø siden 1920.

Fra Ribe Katedralskole dimitteredes i Aar 23 Studenter og 36 Realister. Af Studenter var 3 klassisk sproglige, 12 nysproglige og 9 matematikere.

Student Kristian L. Kristensen tildeltes i Aar det af Ingeniør Ejner Thorsen til Minde om hans Forældre stiftede store Legat til Ribe Katedralskole, der uddeles med 2.000 Kr. hvert Aar.

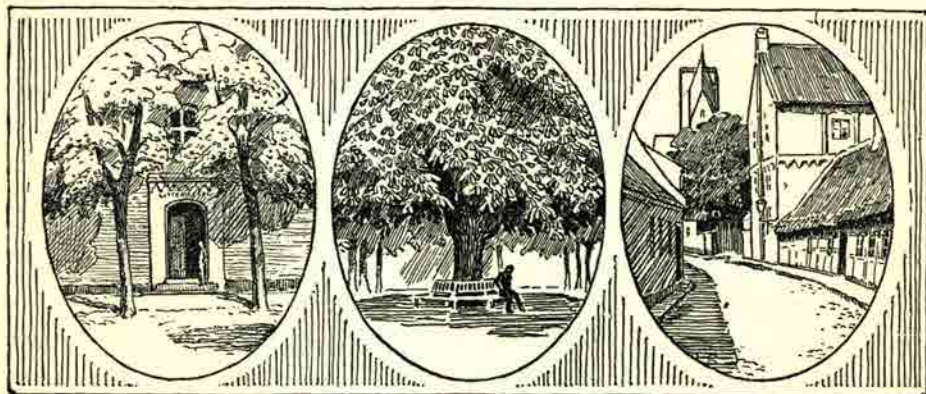
Sprogforskeren Professor Dr. phil. Holger Pedersen, Ribe Katedralskoles nulevende berømteste Discipel (Student fra 1885) fyldte den 7. April 85 Aar.

Ribe Katedralskoles dygtige gymnastiklærerinde Frøken Munk, har efter 40 Aars Virke ved den gamle Skole taget sin Afsked fra det nye Skoleaars Begyndelse. Rektor Jørgensen bragte ved Translokationen Frøken Munk en hjertelig Tak for de mange Aars Virke.

Snedkermester Jens Petersen i Ribe, Søn af alle gamle Ribeelevers gode Kending Bogbinder i Termansens Boghandel, afdøde Leonhard Petersen, fyldte den 16. Juli 70 Aar.

Den nu over 80 Aar gamle Snedkermester H. Dau, Ribe, har til Sct. Nikolaj Kirke i Svendborg leveret nogle smukke udskaarne Korstole i romansk Stil.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 5

Oktober 1952

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Ribe Katedralskoles Historie

foreligger nu komplet I—II Kr. 57,00
Forsendes portofrit.

Bentzons Boghandel v. Knud Heide-Andersen ꝛ Ribe

Benyt *Ribe* Discontobank

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

Bjørn Kornerup:

Ribe Katedralskoles Historie I—II Kr. 57,00

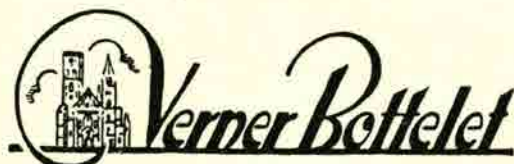
II Bind lige udkommet (1660—1920)..... Kr. 32,00

Bøgerne leveres paa maanedlige Rater.

Ribe Boghandel . Mogens Koefoed . overf. Raadhuset . Tlf. 77

JENS ANDERSEN

Byens Historie
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

Ved Nytaarstid udkom:

H. HANSEN SCHMIDT:

„Den yndigste Rose“

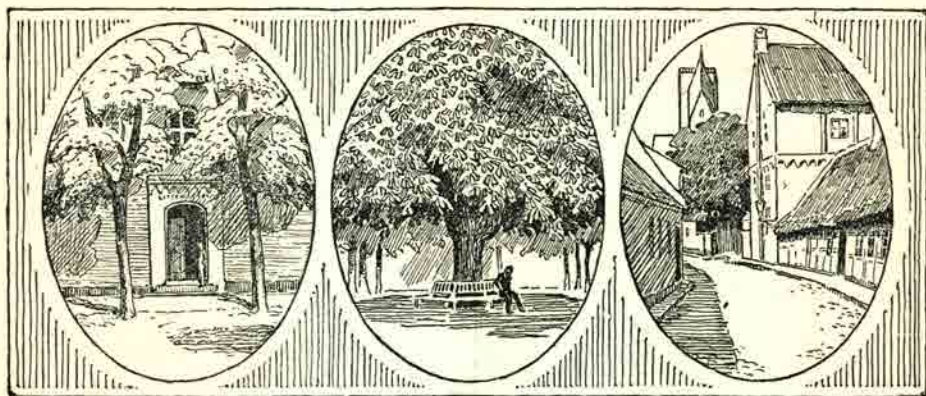
faas i Boghandelen eller direkte fra

Forfatteren skildrer heri paa en levende og interessant Maade vor store Salmedigter og Ribebisp Hans Adolf Brorsons Liv. I Teksten er behændigt indflettet Brorsons Salmer, som de oprindelig er skrevet, og alene herved vil Bogen have blivende Værdi

Pris 12 Kr. Indbunden 16 Kr.

Dansk Hjemstavns Forlag . Ribe

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 5

Oktober 1952

4. Bind

40 Aars Jubilæumsfest og Generalforsamling

Ripenser-Samfundet afholder Onsdag den 22. Oktober Kl. 19 i »Ny Rosenborg«s Selskabslokaler, V. Boulevard 5 i København, i Forbindelse med Jubilæums- og Rusfesten ordinær Generalforsamling med følgende

DAGSORDEN:

- a) Formanden aflægger Beretning.
- b) Kassereren aflægger Regnskabet.
- c) Udnævnelse af Æresmedlemmer.
- d) Valg af Formand og 2 Bestyrelsesmedlemmer samt 2 Suppl.
- e) Valg af 2 Revisorer og 1 Revisorsuppleant.
- f) Eventuelt.

Rustaler: Professor, Dr. phil. *Holger Pedersen.*

Efter Generalforsamlingen serveres Smørrebrød. Pris incl. Kaffe og Drikkepenge, men ekscl. Drikkevarer, Kr. 9,50 for ældre Medlemmer og Gæster. Studerende Medlemmer Kr. 5,00. Aarets Russer indbydes gratis. — Paaklædning Smoking eller mørkt Tøj.

Efter Bordet vises den nye Ribefilm og Ribefilmen fra 1907.

Tilmelding til Festen maa ske senest den 20. Oktober telefonisk til Sekretæren, Bankfuldmægtig Bech Hansen, Tlf. Nora 1582 Ulla, el. Central 8135 (10–12 Hverdage) eller skriftlig til Næstformanden, Kontorchef Frøde Schön, Hambrosgade 4, Kbhvn V.

Agitør for Festen! Vel mødt!

P. B. V. / *K. H. Rosenstand.*

Ripenser-Samfundet 40 Aar.

Af K. H. Rosenstand.

Professor, dr. phil. *Eugen Warming*, R. S.s første Formand.

Ripenser-Samfundet holder 40 Aars Jubilæum i Aar, og selv om de 40 jo ikke plejer at regnes med til de helt »runde« Fødselsdage, skal Dagen, og jeg synes med Rette, fejres ekstraordinært den 22. Oktober. Festen skulde gerne virke som en kraftig Agitation for R. S., der vel i det sidste Aar har haft god Fremgang i Medlemstal, men gerne skulde vokse sig endnu større og stærere.

Naar man som undertegnede har været Medlem fra første Begyndelse og altid har haft sit Hjerte hos R. S., vil det ikke være ubilligt at fremsætte et Jubilæumsønske: Hvert Medlem skaffer et nyt Medlem som Jubilæums-gave.

I kommende Numre af Ripenser-Bladet vil jeg søge at bringe nogle Rids af vor Forenings Historie. Her skal lige antegnes, hvorledes Ripenser-Samfundet blev til.

Efter at der gentagne Gange, resultatløst, var gjort Forsøg paa at samle gamle Elever fra Ribe Katedralskole i et Skolesamfund, lykkedes endelig Planen i 1912.

Foreningens Stifter var nuværende Overlæge, daværende stud. med. *Knud Fogh*.

Knud Fogh begyndte sit Arbejde allerede i 1911, og efter at der var udsendt et Opraab med 51 Underskrifter af kendte Ripensere, lykkedes Sagen, og den 27. Marts 1912 afholdtes en konstituerende Generalforsamling i Studenterforeningen, efter at 177 tidligere Elever og Lærere fra Ribe Katedralskole havde indtegnet sig som Medlemmer.

Love blev vedtaget, og som Formand valgtes Professor, dr. phil. *Eugen Warming*, som Næstformand Overlærer *C. Amorsen*, medens Bestyrelsen iøvrigt kom til at bestaa af stud. mag. *Bjerge*, stud. med. *Fogh*, Redaktør *Franz v. Jessen*, dr. phil. *K. F. Kinch* og cand. jur. *E. Styrup*.

Den første ordinære Generalforsamling afholdtes den 14. Oktober 1912 hos Wivel, hvor Understøttelsesfondets Vedtægter vedtoges. Derefter var der Spisning med Taler og Sange, ligesom Dr. Kinch assisteret af sin Frue, Malerinden Helvig Kinch, holdt et interessant Foredrag om Udgravningerne paa Rhodos.

Siden holdt R. S. gennem Aarene en lang Række festlige Sammen-

komster foruden Foredrag, Underholdning og Generalforsamlinger og Rusfester.

Men ved Siden heraf udfoldedes ogsaa tidligt litterær Virksomhed. Allerede i 1915 udsendtes et Hefte Skolebiografier, »Meddelelser«. Ved Nytaar 1916 udsendtes sammen med Gymnasieforeningen »Hejmdal« Knud Foghs udmærkede Hejmdals Historie gennem 50 Aar, og hertil føjedes i Februar 1916 det første Nummer af Ripenser-Bladet under Redaktion af nuværende Dommer i Frederikssund N. L. Buch og K. H. Rosenstand. Sidstnævnte blev i 1918 Eneredaktør og har været det siden.

Af Bladet foreligger nu tre Bind.

Jo, R. S. blomstrede og trivedes i adskillige Aar. Men der kom Dyrtid og trange Kaar for vor Forening, og den anden Verdenskrig var ved at tage Livet af vor Forening. Den »hvilede« — men bestod.

I nogle Aar søgte man at holde Foreningen i Live ved alene at udgive Bladet, saa længe der var Penge i Kassen, men der skulde en Saltvandsindsprøjtning til for at genoplive R. S.

Interessen vendte tilbage ved vor gamle Skoles 800 Aars Jubilæum. Bladet genoplivedes — ved Danmarkssamfundets og gamle Elevers Gaver saa R. S. sig i Stand til som Jubilæumsgaver at overrække Skolen en smuk Dannebrogsgfane og en Mindetavle i Skolens Mur over gamle Elever, der satte Livet til under Frihedskampen. R. S.s store Jubilæumsfest i Ribe vil jo ogsaa staa som et smukt Minde.

Men først i 1948 skred man til Reorganisationen.

Den 21. Oktober 1948 holdtes Rekonstruktionsgeneralforsamlingen, og den blev Indledning til et nyt Arbejde for vor gamle Forening.

Man har nu søgt nye Veje, idet man foruden Generalforsamlingen med Rusfest i København og — forsøgsvis — Foraarsture for Medlemmerne i Hovedstaden aarligt holder to Fester paa den gamle Skole, nemlig en Vinterfest i Januar og en Sportsfest i August med Idrætskampe mellem gamle og nuværende Elever og Sammenkomst om Aftenen paa Skolen med Foredrag eller Underholdning.

Bladet er fremdeles det uundværlige Bindeled mellem Medlemmerne over hele Landet.

R. S. har gennem de 40 Aar haft følgende Formænd:

Professor, dr. phil. Eugen Warming: 1912—13, dr. phil. K. F. Kinch: 1913—18, Amtsvejnspektør Kapt. Poulsen: 1918—20, Ingeniør Bluhme: 1920—21, Næstformand i Landsoverskatteraadet Immanuel Bang: 1921—25, Overretssagfører Peter Paulsen: 1925—27, Overlæge Knud Fogh: 1927—48 (Medlem af Bestyrelsen fra 1912), Redaktør Kai H. Rosenstand fra 1948 (Medlem af Bestyrelsen siden 1917).

Foreningens nuværende Bestyrelse bestaar af:

Redaktør K. H. Rosenstand (Formand), Kontorchef Frode Schön (Næstformand), Prokurist Poul Andersen (Kasserer), Bankfuldmægtig

Bech Hansen (Sekretær), Rektor Jørgensen, Fuldmægtig Tang Petersen, Redaktør A. Lassen, stud. theol. O. Lindegaard og som Rusrepræsentant Student Knud Høi Hansen. Endvidere har Ribestuderterne ved Aarhus Universitet Ret til at vælge et Medlem af Bestyrelsen. Stud. jur. Oksen har i en Aarrække beklædt dette Hverv.

Som man vil se, er der naaet en Etape for R. S.s Fremgang, men Vejen frem er endnu lang. Maatte alle gode Kræfter i Jubilæumsaaret kunne samle baade unge og ældre i Arbejdet for en ny Blomstring af Ripenser-Samfundet.

Sommerfesten i Ribe

Ripenser-Samfundets aarlige Sports- og Sommerfest i Ribe afholdtes med god Tilslutning Lørdag den 23. August 1952.

Om Eftermiddagen samledes nuværende og tidligere Elever til Sportskampe paa Katedralskolens Sportsplads, hvor der spilledes Langbold, Haandbold og Fodbold. I Fjor maatte Ripenser-Samfundet bide i Græsset for de nuværende Elever, men i Aar havde R. S.s Hold trænet saa godt, at de hentede Sejren hjem i alle Kampene.

I Langbold vandt R. S. med 32—21. Dommer var Lærerinde Fru Høy. I Haandbold sejrede R. S. med 6—4. Dommer var C. Ring Petersen, og i Fodbold høstede R. S. Sejren med 5—0. Dommer var som sædvanlig Støbemester Nielsen.

Lektor Krebs og Gymnastiklærerinderne Frøken Munk og Frøken Rise ydede deres værdifulde Medvirken ved Arrangementet.

Om Aftenen var der Fest paa Skolen. Der deltog ca. 70 Personer, og det blev en fornøjelig Aften.

I Sangsalen bød Formanden, Redaktør *Rosenstand*, velkommen, specielt til Pastor *Ebbesen*, Døstrup, Student fra Ribe 1922, der havde lovet at underholde, og det blev en brillant Underholdning — bygget over dansk Humor. Pastor Ebbesen er en udmærket Recitator, og han gengav Digte fra Anton Berntsen, Kaj Munks uforlignelige Humoreske »Lette Bølge«, H. F. Feilbergs »Gardinprædiken« m. m. og viste ved Digte af »Ærbødigt«, »Bror Mika« og mange smaa Ting, hvor rigt varieret baade jydsk og københavnsk Humor er.

Efter Underholdningen var der Kaffe bord i den lille Gymnastiksal. Her takkede *Formanden* Skolen for Gæstfrihed hvert Aar og udbragte et Leve for den gamle Skole, adresseret til Rektor Jørgensen, som man glædeligvis i Aar atter saa rastk til R. S.s Fest.

Rektor takkede og udtalte Ønsket om, at Ripenser-Samfundet ogsaa i Fremtiden ville opretholde Traditionen med Sportskampe i Ribe i August og Vintermøde paa Skolen i Januar.

Man sang »Sol er oppe«, og ved et lille Lotteri bortloddedes nogle Gaver. — Snedkermester *H. Dau* havde skænket et smukt Cigarbæger lavet af ham selv af gammelt Træ fra Sct. Catharinæ Kirke, og Radioforhandler *Immanuel Jensen* og Pastor *Ebbesen* havde skænket Grammofonplader til Bortlodningen.

Bagefter dansedes der, og man havde det hyggeligt sammen.

Studerterne af 1952 valgte under Festen som Aarets Rusrepræsentant i R. S.s Bestyrelse *Knud Høy Hansen*, Havedal, Ribe.

K. H. R.

Den 20. August 1952 døde Flyveren Soløjtnant *Vilhelm Grønæk*, Søn af Stiftsprovst, dr. theol. Grønæk i Ribe, ved en Nedstyrning i Canada. Under ualmindelig stor Deltagelse fra militær og civil Side begravedes han, der var Student fra Ribe Katedralskole, fra Ribe Domkirke. Ved Graven bragte Chefen for Flyverskolen, Oberst *T. A. Poulsen*, ogsaa gammel Ribe-Student, en meget smuk sidste Hilsen til den unge Flyver. Vi skal bringe Talen i næste Nummer.

*

Kaptajn Rasmus Nelsons Legat er for 1952 tildelt følgende Studenter fra Ribe Katedralskole: Jørgen Hansen, C. Hyldahl, Sigvald P. Toft og Karl Mauritzen, hver med 250 kr.

*

I Ribe omgaas man med Planer om Oprettelse af en Jacob A. Riis Mindestue. Folk, der maatte være i Besiddelse af Minder om Jacob A. Riis, bedes meddele dette til Bankdirektør J. Jepsen, Ribe.

*

Ribe Katedralskoles Historie, skrevet af Rigsarkivar, dr. phil. Bjørn Kornerup, er nu afsluttet med andet Bind, der gaar til 1920. Vi skal i næste Nummer anmelde det brillante Værk.

*

Oversygeplejerske Frøken Marie Korsgaard, der er Ripenser, er ansat som Oversygeplejerske for den kirurgiske Afdeling paa »Jutlandia«.

*

Ribe Katedralskoles 2 G har været paa historisk-geologisk Ekskursion paa Bornholm.

27. September—11. Oktober skiftes to Hold af Ribe Katedralskoles 4 m til at være i Lejrskole ved Hillerød.

*

Den 29. September holdtes paa Ribes nye smukke Stadion et vellykket Idrætsstævne af Gymnasieelever fra Ribe Katedralskole, Haderslev Katedralskole, Durborgskolen i Flensborg og Aabenraa og Tønder Statsskoler.

*

Dansk historisk Fællesforening og Dansk kulturhistorisk Museumsforening holdt i August sammen med 50 Aars Jubilæet i Historisk Samfund for Ribe Amt et udmærket Stævne i Ribe.

*

Den 14. September døde en af Ribes kendte og afholdte Borgere, fhv. Redaktør, Kollektør *Chr. Jacobsen*, 89 Aar gammel. Jacobsen vil af adskillige gamle Ripenser-Samfunds-Medlemmer mindes især som Formand for den i mange Aar blomstrende Foredragsforening.

*

Hotel Riberhus i Ribe er solgt til Civilingeniør, cand. polyt. Chr. Ervald (Student fra Ribe) for 185.000 kr.

*

Et Brevduepar har i Aar ruget i den velkendte Kastanje ved Posthuset i Puggaardsgade.

Den 16. Oktober rejser Ribe Katedralskoles 2. G. til København, hvor Gymnasieeleverne skal opholde sig i Efteraarsferien under Ledelse af Adjunkterne Heilesen og Schmidt og føres rundt til forskellige Seværdigheder og Institutioner.

*

8., 9. og 10. Oktober gæstes vor gamle Skole af den engelske Oberst Young, der skal undervise i Engelsk og holde engelske Foredrag.

*

Der er i Ribe stiftet en Filmklub med Adjunkt Alvad som Formand. I Bestyrelsen sidder bl. a. Adjunkt Fraas Edelberg.

*

I Midten af August forlod 47 Storke Ribe. Der var i Aar 5 Storkepar, der tilsammen udrugede 18 Unger.

*

Kassereren har nu udsendt Opkrævningerne af Kontingentet for 1952. Husk at betale inden Festen den 22. Oktober. Uden Penge kan R. S. ikke virke.

*

Husk, at Russerne er indbudt gratis til Jubilæumsfesten. Fortæl dem det, dersom de ikke har faaet Bladet.

Faar De ikke Bladet, klag da til Redaktøren i Ribe.

*

Hvert Medlem bør skaffe et nyt Medlem.

*

Rektor *J. Jørgensen*, Ribe Katedralskole, rejste den 4. Oktober til Ribes svenske Venskabsby, Strängnäs, hvor han skal fungere som Gæsterektor i Oktoberferien. Samtidig kom Adjunkt Frk. *A. Andersson*, Strängnäs til Ribe Katedralskole for at undervise i svensk der.

*

Ripenser-Samfundets Formand, Redaktør *K. H. Rosenstand* fyldte den 1. Oktober 60 Aar. R. S. gratulerede med skønne Blomster.

*

Der har i Tønder været udkæmpet den aarlige Sportsdyst mellem Tønder Statskole og Ribe Katedralskole. Pigernes Haandbold blev uafgjort 1—1. Tønder Dreng vandt over Ribe Dreng i Haandbold 9—5. Ribe Piger vandt over Tønder Piger i Langbold 28—21. Ribe Dreng vandt i Fodbold over Tønder 3—1.

*

Fru Værkfører Jæhger, Sviegade, Ribe, er død 65 Aar gammel.

*

Vort Medlem, Borgmester, Grosserer *L. C. Nielsen* fylder den 31. Oktober 60 Aar.

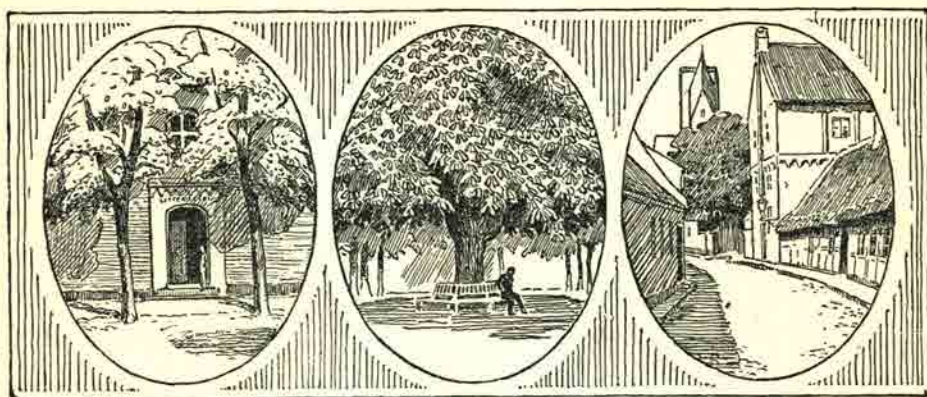
*

Ribe Domkirke har i den hidtil forløbne Del af 1952 været besøgt af 75,700 betalende Turister.

*

Den 6. Oktober blev en Del af Ribes ny Kommuneskole, der har kostet ca. 2 Mill. Kr., taget i Brug. Hele Skolen vil først staa færdig til Nytaar. Arkitekten er den samme, der har bygget Aarhus Universitet.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 6

December 1952

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Ribe Katedralskoles Historie

foreligger nu komplet I—II Kr. 57,00
Forsendes portofrit.

Bentzons Boghandel v. Knud Heide-Andersen · Ribe

Benyt **Ribe Discontobank**

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

Bjørn Kornerup:

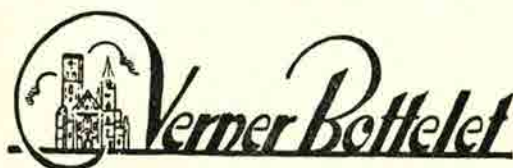
Ribe Katedralskoles Historie I—II Kr. 57,00

II Bind lige udkommet (1660—1920)..... Kr. 32,00

Bøgerne leveres paa maanedlige Rater.

Ribe Boghandel · Mogens Koefoed · overf. Raadhuset · Tlf. 77

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED · URMAGER · OPTIKER

RIBE · TELEFON 226

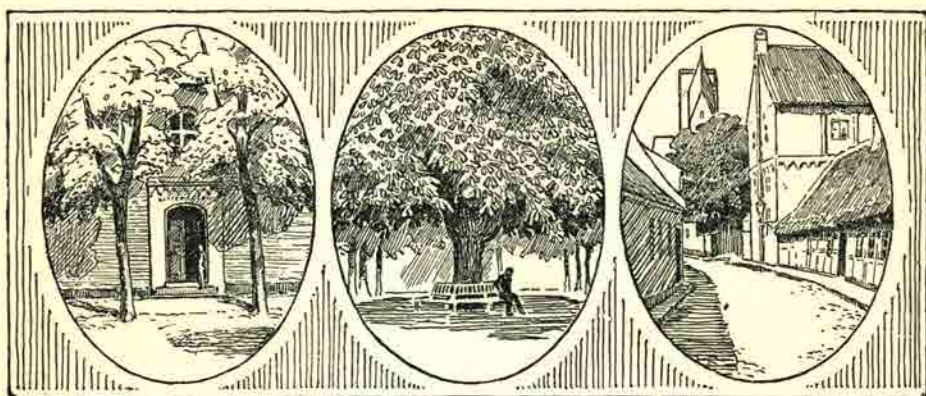
De kan endnu naa at sikre Dem et Eksemplar af

»Jul i Vestjylland«

Deres Boghandler kan skaffe det fra Kommissionsanstalten, hvis han ikke har det.

Dansk Hjemstavns Forlag · Ribe.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 6

December 1952

4. Bind

Ripenser-Samfundets Vinterfest

afholdes

paa Ribe Katedralskole

Lørdag den 3. Januar 1953

Kl. 19,00 samles vi i den lille Gymnastiksal til en lille Soupé:
Der serveres Beuf Stroganoff, en lille Bid Ost og
Kaffe (Øl og Dram kan faas).

Derefter er der i Sangsalen Foredrag af Adjunkt *Edelberg*
og sluttelig Dans (Musik Pianist *Lind*).

Spisning (inclusive Kaffe, minus Drikkevarer) Kr. 7,00.

Deltagere i *Spisningen* maa anmelde bindende Tegning
inden 1. Januar til Formanden, Journalist K. H. Rosenstand,
Ribe, Tlf. 109. (Senere Anmeldelse kan der *ikke* tages Hen-
syn til). Mulige Fstedeltagere, der kun ønsker at overvære
Foredraget og deltage i Dansen (ikke i Spisningen), kan del-
tage for Kr. 3,00.)

Vel mødt med godt Humør!

Tale holdt i Ripenser-samfundet

d. 22. oktober 1952.

Allerførst skal jeg udtale min hjerteligste tak for min udnævnelse til æresmedlem av Ripenser-samfundet og for al den ufortjent store ære, der iaften er vist mig. Jeg er stolt av at have fået anvist plads mellem Samfundets formand og rektor Jørgensen, der så brat avbrød sit ophold i Sverrig og kom tilstede her uden først at have set sin familie, og jeg er stolt av at være budt velkommen av ingen ringere end Selskabets næstformand fra pladsen lige overfor mig. For alt dette takker jeg endnu en gang.

Og så er jeg bleven opfordret til at fortælle noget om Ribe kathedralskole i min tid. Jeg skal efterkomme opfordringen, der uundgåeligt vil medføre, at jeg også taler om mig selv. Jeg håber dog, at jeg ikke skal overdrive denne side av sagen.

Jeg er udgået fra et småkårshjem. Min fader var lærer i Gjelballe (samme sogn som Lunderskov, nærmeste købstad Kolding). Han døde d. 21. februar 1877, förend jeg var fyldt 10 år (jeg er altså ikke 87 år, som bladene har villet gøre mig til). Fader ejede et stykke jord (til én eller to køer foruden nogle kornagre og lidt eng); på jordstykket lå et lille hus, som var lejet ud i to »lejligheder« (med fælles køkken). Begge lejere måtte nu rykke ud, og moder flyttede derned.

Faders efterfølger blev P. Nissen, en udmærket mand, men av en helt anden type end min fader. Han overtalte min moder til at sætte mig i Ribe kathedralskole. Det skulde absolut være Ribe, fordi denne skole havde så mange stipendier. Han havde ret. Jeg har kun betalt skolepenge $\frac{1}{2}$ måned; derefter havde jeg fri skolegang og fik så mange stipendier, at jeg som student havde en sum i »oplagspenge« med til København, efter datidens prisforhold og mine nøjsomme vaner mer end nok til at eksistere for i over et år.

Skolen var dengang meget forskellig fra nu. Bl. a. var der ingen piger i skolen. Det regner jeg for et stort minus. Det kan ikke være rigtigt, at de to kön udelukkes fra samarbejde og kappestrid i de år, den højere skoleuddannelse varer. Jeg véd fra min faders skole, at det godt kan hände, at piger er dygtigere end drengene. Og skolen havde kun én retning: den sproglige, d. v. s. den klassisk-sproglige. Der var 6 klasser, av hvilke de to sidste (5. og 6.) dannede gymnasiet. Til optagelsen i 1. klasse krævedes foruden de almindelige fag også noget tysk og fransk. Den fordring blev jeg istand til at opfylde uden udgift: P. Nissen lærte mig det krævede tysk og fransk. For dem, der ikke havde en lignende mulighed, havde skolens lærere oprettet en privat underskole, hvor der bl. a. undervistes i tysk i to år, i fransk 1 år. Vel forberedt av P. Nissen rejste jeg altså 1879 til Ribe og bestod optagelsesprøven.

Rektor var dengang C. M. Krarup. En av hans sønner, Jakob Krarup, var min jævnaldrende og blev min sidekammerat og ven. Det gjorde ikke noget skår i venskabet, da vi byttede pladserne om, så han blev nr. 2, og jeg blev nr. 1.

Men allerede 1882 forlod rektor Krarup Ribe og blev rektor ved Roskilde kathedralskole. Hans efterfølger, Thorvald Fritsche, har altså været min rektor i 3 år; til ham står jeg i en meget stor taknemlighedsgæld. Som Ribe-rektor sætter jeg ham højere end hans forgænger.

Der virkede ved skolen en række dygtige lærere. Jeg skal først nævne J. Kinch, forfatteren til »Ribe Bys Beskrivelse og Historie indtil Reformationen« (1869). Han blev min første lærer i latin. Hvis jeg ikke husker fejl, var han omtrent vor (min moders) genbo i Grønnegade.

Jeg nævner derefter den gamle N. E. Riis. Han var hvidhåret, med en hvid bakkenbart rundt om ansigtet. Han kunde gøre et bistert indtryk. Han var min lærer i latin i 2. og 3. klasse. I 4. klasse fik jeg rektor Fritsche som lærer i latin, og jeg beholdt ham i dette fag i resten av min skoletid.

En fremragende og meget avholdt lærer var N. E. Øllgaard (der efter Fritsches død 1903 blev rektor). Hans fag var historie og dansk; jeg havde ham fra 3. klasse i dansk, resten av min skoletid og i 3. og 4. klasse også i historie.

Trugaard havde haft det uheld ikke at kunne holde disciplin. Disciplinen skal hævdes ved tiltrædelsen, og det må han have forsømt; forsømmes det, er alle senere bestræbelser forgæves. Det var tradition, at der var almindelig uro i hans timer; enhver snakkede med sin sidemand. Jeg deltog deri. Men en dag lod han en ytring falde om, at jeg, som var en gratis elev, ikke burde deltage i uroen. Mine kammerater fandt hentydningen ufin; men på mig havde ytringen den virkning, at jeg øjeblikkelig blev rolig og derefter bestandig var rolig og opmærksom i hans timer. Jeg lærte da at beundre hans store og mangesidige viden.

Fraas (aa = langt a) var med absolut god grund kun mellemtilfreds med mig i geografi. Jeg hører ikke til de Jyder, som man kan binde for øjnene og snurre tre gange rundt, så kan de alligevel sige, hvor nord er. Når jeg i min studentertid drev det til at kende alle gaderne i København (ikke Christianshavn), var det ikke på grund av mine evner; men byen var ikke nær så stor dengang, som den er nu. Nu på mine gamle dage, er jeg (havde jeg nær sagt) altid galt vendt. Fraas har dog aldrig givet mig en dårlig karakter i geografi; den var omkring ved mg; én gang har jeg fået ug÷, én gang g+.

Der er to andre dygtige lærere, som har efterladt sig et mindre

personligt indtryk fordi deres fag lå så langt fra mine interesser: Caspar Peter Spang (cand. phil.) havde matematik og naturhistorie, og C. S. I. G. Amorsens fag var naturlære.

En av lærerne undlader jeg at nævne, da jeg ikke er sikker på, om han ikke var et sort får. Men han var forøvrigt dygtig nok som lærer, og jeg har personligt intetsomhelst at klage over.

Gymnastikundervisningen lededes av en ritmester fra grænsegendarmeriet Fahrner. Han blev mig grundig forhadet. Nogen uddannelse som skolegymnastiklærer havde han naturligvis ikke. Og andre pædagogiske midler end ord, der var — eller kunde være — god latin i datidens militære kredse, kendte han ikke. I de øverste klasser havde vi floretfægtning. Herved var elevernes hoved naturligvis beskyttet med en hjelm. Engang stod jeg overfor selve ritmesteren og håbede, at jeg nu kunde hævne mig. Jeg huggede av et ærligt hjerte lige mod ritmesterens ubeskyttede ansigt. Heldigvis lykkedes det ham at undgå slaget.

Skolen havde i det år, jeg blev student, 78 elever, og der dimitteredes 5, deriblandt Hakon Gjessing fra Tønder. Grænsens nærhed satte sit præg på skolen; der var mange elever sydfra, måske først og fremmest Tøndringer. Det var jo også d. 15. april 1884, at Krügers mindesmærke afsløredes i Ribe. Dog var der blandt de 5 studenter også en Københavner, Adam Levy, søn av en hovedrig bankdirektør. Muligvis er han bleven sendt til Ribe for ikke at slå for mange volter; men forøvrigt har jeg ikke andet end godt at fortælle om ham. Naturligvis gjorde han ikke noget ud av sin studentereksamen, men efter faderens død bosatte han sig i Italien og levede sorgløst av sin faders formue. Men den var stor nok til, at han efterlod sig en klækkelig kapital, som han testamenterede til Århus universitet (som »Martin Lewys legat« efter hans faders navn; sit eget navn vilde han ikke give legatet, da det ikke var ham, der havde tjent formuen).

P. Nissen havde ment, at jeg skulde være matematiker. Evner i den retning er det lettest at få øje på i almueskolen (nu kan jeg derimod absolut ikke få øje på noget, i den retning hos mig selv). Jeg skulde så efter udgangen av 4. klasse være flyttet til en skole, som havde den matematiske retning. P. Nissen nævnte Odense.

Men såsnart jeg godt og vel i 1. klasse havde stiftet bekendtskab med latin og i dette gamle sprog kunde møde sådanne hjemlige ord som *pater* og *mâter*, var jeg klar over, at her lå mit interesse-område. Jeg kunde ovenikøbet foretage sammenligning med oldnordisk ved hjælp af Wimmers oldnordiske læsebog og grammatik, som min fader havde efterladt sig. Han havde både sproglige og matematiske interesser, måske med overvægt for de sidste.

Foruden latin og fra 3. klasse av også græsk dyrkedes i skolen de to levende sprog tysk og fransk. I gymnasiet kunde man dog istedet for tysk vælge engelsk; og det gjorde vi allesammen.

Jeg blev altså i Ribe, hvad der utvivlsomt betød en økonomisk fordel for min moder. Hun var i 1879 flyttet til Ribe (lejet en lejlighed hos urmager Lyhne i Grønnegade). Fra 1879—1885 udførte hun det kunststykke at få sine minimale indtægter (o. 1 kr. om dagen) til at slå til, skönt hun foruden mig havde min to år yngre søster Ane at sørge for. Ane nåede aldrig at kunne sørge for sig selv; efter en alvorlig sygdom (måske tyfus) fik hun en hjertesvaghed, som forhindrede enhver anstrengelse og tilsidst (efter Ribe-tiden) medførte hendes tidlige død. Det var ingen overdrivelse, at jeg på min moders dødsleje (hun blev 94 år) takkede hende for alt, hvad jeg havde opnået i livet. Jeg noterer derfor, at det netop idag, d. 22. oktober, er hendes fødselsdag.

Holger Pedersen.

Professor, dr. phil. Holger Pedersen

Af Adjunkt *Sandfeld*, Ribe.

Ripensersamfundets æresmedlem, professor dr. phil. Holger Pedersen kom vist i sin tale i Samfundet ind paa rent personlige data, som næppe har givet tilhørerne den fulde forstaaelse af den store sprogforskers og vor berømte landsmands omfattende og alsidige videnskabelige produktion, og af dennes betydning for den moderne sprogvidenskab. Dette skyldes H. Pedersens store beskedenhed. At faa lidt mere at vide om den side af sprogforskerens liv vilde sikkert være af interesse for læserne.

Efter at være blevet student i 1885 tog H. Pedersen skoleembedsexamen med fagene Græsk, Latin og Dansk (1890). Disse fag danner i sig selv et fortrinligt grundlag for den kommende sprogforsker; men herudover havde H. Pedersen allerede i sin studentertid studeret Sanskrit og fulgt germanisten Herman Møllers forelæsninger i Gotisk. Efter embedsexamen vilde H. P. fortsætte studierne af de klassiske sprog, men han fik nu mere og mere interesse for sprogvidenskabens i al almindelighed. Allerede et par aar senere udkom hans første videnskabelige afhandlinger i forskellige tyske tidsskrifter. En studierejse varede fra 1892 til 1896; først opholdt han sig i Leipzig, som dengang, kan man godt sige, var et centrum for sprogvidenskabens, idet denne bys universitet talte mange fremragende forskere. I Leipzig skrev H. P. afhandlingen »Das Indogermanisches im Slavischen«. Rejsen gik videre til Albanien og Grækenland, og resultatet af denne rejse blev »Albanische Texte mit Glossar«. Dette mærkelige indoeuropæiske sprog var den gang kun lidet gennem-

forsket og H. P. blev nu en af dets bedste kendere. Efter et studieophold i Berlin rejste han til Moskva, hvor han blev et par maaneder og kom til at beherske praktisk Russisk. Afgørende var dernæst et ophold ved universitetet i Greifswald, hvor den store keltolog Zimmer virkede. Efter indgaaende keltiske studier vilde han sætte sig ind i det levende keltiske og tog derfor til Irland og opholdt sig fem maaneder paa den lille ø Aranmore, som ligger i Atlanterhavet fem km udfor Irlands nordvestkyst. Frugten af denne sidste rejse blev afhandlingen »Aspirationen i Irsk«, hvormed han opnaede den filosofiske doktorgrad ved Københavns universitet (1897). Han blev nu ogsaa en af de bedste kendere af det keltiske sprog.

Efter nu et par aar at have virket ved universitetet som privatdocent fik han 1900 ansættelse som docent i sammenlignende sprogvidenskab og i slavisk filologi. Dette docentur omdannedes i 1903 til et ekstraordinært professorat, som han beklædte til 1914, da han ved Vilhelm Thomsens fratræden blev ordinær professor. Afsked i 1937.

Foruden ovenfor omtalte videnskabelige afhandlinger skal nu nævnes en lang række større og mindre værker, som alle vidner om H. Pedersens fremragende evner og tillige om en uhyre flid og arbejdskraft, altsammen stillet til tjeneste for videnskaben, den rene videnskab.

Hans første arbejde var »r-n-stämme. Studien über den stammwechsel in der declination der idg.nomina«. »Das Präsensinfix n«. »Wieviel Laute gab es im Indogermanischen?« »Zur lehre von den aktionsarten«, »Zur akzentlehre«, »Die idg.semitische Hypothese und die idg. Lautlehre«, »Le groupement des dialectes indo-européens«, »Zur Frage nach der Urverwandtschaft des Indoeuropäischen mit dem Ugrofinnischen«. Disse arbejder omhandler hovedsagelig fællesproblemer indenfor de indoeuropæiske sprog og disses mulige slægtskab med vor sprogæts nærmeste naboer (f. ex. taler Araberne, Finerne og Ungarerne sprog, om hvilke det endnu næppe er bevist, at de er beslægtede med de indoeuropæiske). Men ogsaa indenfor de enkelte grene af de ie. sprog har hans dybtgaaende studier haft betydning. Her skal indenfor Slavisk nævnes: »Die nasalpräsentia und der slavische akzent«, »Den Böhmiske Udtale«. Ogsaa Litauisk, som er nært beslægtet med Slavisk, men som den dag i dag i det levende talesprog opviser former, der ser ældre ud, har han behandlet i flere arbejder, f. ex. »Etudes lituaniennes«. For at vise professorens store alsidighed gør vi springet fra Østeuropa til det gamle Italien; om latinsk sproghistorie afhandlingen »Les formes sigmatiques du verbe latin«. Syd for Kaukasus tales Armenisk, som ikke ved første øjekast ser ud til at være beslægtet med Dansk, men ikke desto mindre er det. Ogsaa indenfor dette omraade af vor sprogæt har H. Pedersen

ydet det fremragende »Zur Armenischen Sprachgeschichte« og »Armenisch und die nachbarsprachen«. Han har endog skrevet en afhandling om Armenisk paa Armenisk. Mere »hjemligt« lyder saa »Runernes oprindelse« og en afhandling om det angelsaxiske ord for kvinde »fæmne«. Men som hans hovedværk maa vist dog nævnes hans »Vergleichende Grammatik der keltischen Sprachen« (1909—13, to bind), et sprænglærd og grundlæggende værk. Foruden den allerede omtalte »Aspirationen i Irsk« har han skrevet talrige afhandlinger om keltiske emner. I oldtiden taltes i Lilleasien adskillige sprog, om hvilke man helt op til nyere tid og nyeste tid ikke var helt klar over deres slægtskabsforhold indbyrdes og til vor sprogæt. Disse sprog har H. Pedersen viet en særlig interesse og fundet manganen en nøgle til forstaaelsen af dem. Af afhandlinger herom kan nævnes »Fra vor sprogæts grænseegne«, »Lykisk«, »Mere om Lykisk« og »Zu den lykischen Inschriften«. Endvidere »The Lepontian personal names in — alo —s and some remarks on the Lydian inscriptions« og »Hittitisch und die anderen indoeuropäischen Sprachen«, m. m. Om det ejendommelige gamle ie. sprog Tocharisk, som taltes i Østturkestan, har H. Pedersen skrevet en meget stor afhandling udg. i Videnskaberne Selskabs Meddelelser i 1941.

Ligesom til latinsk sproghistorie har H. Pedersen ogsaa leveret vægtige bidrag til græsk sproghistorie. Og skønt hans gerning naturligvis væsentligst har været viet studiet af vor egen sprogæt, spænder hans viden dog ogsaa over store omraader af andre sprogætter. Naar lægmanden hører navnet tyrkisk, tænker han vel især paa de tyrkiske stammer som beboer Lilleasien og visse dele af Balkanhalvøen. Men tyrkisk i videre forstand omfatter en sprogæt, som strækker sig fra Balkan og helt over til det nordøstlige Sibirien. Om denne æts enkelte sprog har H. Pedersen forfattet flere afhandlinger, bl. a. »Türkische Lautgesetze«.

I disse ovenfor nævnte værker og afhandlinger og adskillige andre har H. Pedersen lagt følgende for den store sprogforsker kendetegnende egenskaber for dagen: Streng metode (intet maa man gætte sig til, alt skal bevises ved vægtige grunde, ellers er det blot en teori eller hypotese), minutøs grundighed, ogsaa i de mindste enkeltheder, og en klar og lysende fremstillingsevne. Derfor staar der inden for sprogvidenskabens mænd, baade nær og fjern, stor respekt om hans navn.

De fleste af de i denne lille oversigt omtalte værker er i følge sagens natur kun tilgængelige for fagfolk. Men det skal dog fremhæves, at han ogsaa har skrevet bøger, som har betydning for lægmænd eller lægmanden med alment sproglige interesser, frem for alt hans »Sprogvidenskab i det nittende Aarhundrede« (1924, oversat baade til Svensk og Engelsk) som i en særdeles klar fremstilling giver en oversigt over sprogvidenskabens udvikling fra da den i romantikens dage

laa i sit svøb og op til den nyere tids strenge metodik. Tillige hans ypperlige Russisk Grammatik og Læsebog, som skønt hvilende paa strengt videnskabeligt grundlag er beregnet paa praktisk brug. Alt er her tilrettelagt for læreren, eleven, ja endog for den selvstuderende.

Til slut skal jeg som et ydre bevis for og som tydeligt vidnesbyrd om den store sprogforskers flittige virke igennem et langt liv i videnskabens tjeneste nævne en række ordner, æresbevisninger og andre anerkendelser, som er blevet ham til del: Medlem af Videnskabernes Selskab 1905, Præsident for Selskabet 1934—38; Universitetets Rektor 1926—27; medlem af bestyrelsen for Rask-Ørsted Fonden 1931—37; medlem af en lang række udenlandske videnskabelige selskaber og akademier; æresdoktor i Bordeaux, Gent, Dublin, Wales, Uppsala og Dorpat. I 1913 blev han indbudt til at holde forelæsninger i Dublin ved School of Irish Learning. I 1925 holdt han forelæsninger i Paris ved Collège de France. — Professoren har faaet tildelt følgende Ordensdekorationer: R. 1919, DM 1927, K 1933 og K 1937. For et Par Aar siden tildeltes han den sjældne orden Kommandørkorset af Dannebrog af 1. Grad.

Fra Ripenser Samfundet

Vellykket 40 Aars Jubilæumsfest

**Professor dr. phil. Holger Pedersen
og Overlæge Knud Fogh bliver Æresmedlemmer.**

RS's 40 Aars Jubilæumsfest paa »Ny Rosenborg« i København den 22. oktober blev den smukkeste Fest i Foreningen i mange Aar. Der var mødt saa mange Medlemmer og Gæster, at det kneb med Pladsen, men Aftenen fik et baade fornøjeligt og smukt Forløb.

Foruden Æresgæsterne, Professor Holger Pedersen og Overlæge Fogh med Frue, saas bl. a. Rektor Jørgensen, Ribe, og den tidligere Riberektor Willumsen med Frue og Rektor Ræbild, tidligere lektor i Ribe, Professor Ebbe Rasmussen med Frue og Lektor Gudmund Jensen, Aalborg, Lektor Karkov, Maribo, Dr. Asmussen, Frederikssund, samt Repræsentanter for Aarets Russer fra Ribe.

Aftenen indlededes med

Generalforsamling.

Formanden, Journalist *K. H. Rosenstand*, bød Velkommen, idet han mindede om Foreningens 40 Aars Jubilæum.

Som Dirigent valgtes Kontorchef *Frode Schön*.

Formanden mindedes Lektor *Chr. Hjort*, der var afgaaet ved Døden siden sidste Generalforsamling. Medlemmerne rejste sig.

Formanden aflagde derpaa en kort Aarsberetning, idet han omtalte Sammenkomsterne i Ribe og København.

Da Kassereren, Prokurist *Poul Andersen*, var forhindret i at være tilstede, aflagde Formanden Regnskabet, der ligesom Beretningen godkendtes.

Efter at Dirigenten havde forelagt Forslaget om Udnævnelsen af Professor Holger

Pedersen og Foreningens Stifter, Overlæge Fogh, til Æresmedlemmer, og Formanden havde motiveret Forslaget, blev dette vedtaget med Akklamation, hvorefter Formanden proklamerede Æresmedlemmerne.

Som Formand genvalgtes med Akklamation Journalist Rosenstand. Det samme var Tilfældet med de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer: Rektor Jørgensen, Bankfuldmægtig Bech Hansen og Fuldmægtig Tang Petersen. Da Prokurist Poul Andersen paa Grund af manglende Tid ønskede at udtræde af Bestyrelsen, nyvalgtes Radioforhandler Immanuel Jensen, Ribe.

Formanden takkede Poul Andersen og bød det nye Bestyrelsesmedlem Velkommen.

Som Suppleant valgtes Grosserer Aage Jørgensen. Revisorerne, Grosserer Jørgensen og Kontorchef Lerche Thomsen, genvalgtes ligeledes.

Taler, Sange og Film.

Efter Generalforsamlingen samledes man omkring Smørrebrødsbordene. Her bød Formanden Velkommen, især til Æresmedlemmer og Russerne af 1952.

40 Aars Jubilaren, Fuldmægtig *Bech Hansen* aabnede Talernes Række med meget smukt at tale for Ribe Katedralskole. Han takkede for, hvad den gamle Skole og dens Lærere havde betydet for ham, og sluttede med smukt at motivere et vivat crescat floreat for den 800 aarige Ribe Katedralskole.

Derefter talte Kontorchef *Schøn*, for Æresmedlem Professor Dr. phil. Holger Pedersen, idet han bl. a. udtalte:

Det er nu 67 Aar siden, Professor Holger Pedersen som ung Student forlod Ribe Katedralskole og drog til København. Selv om vi i Ribe er vant til at regne med store Tal, naar Talen er om Jubilæer og Mærkedage, er en 67 Aars Studenterdag dog et Tal, som kræver Respekt. Lad os for en Stund kaste Blikket tilbage til vor gamle Skole i 1885. Rektor Krarup var dengang kort forinden blevet afløst af Rektor Fritsche, men lad mig hellere nævne nogle Navne, der bringer os op til en nyere Tid. I 1885 havde Amorsen været ved Skolen i 4 Aar, Dybdal var Aaret i Forvejen blevet ansat som Timelærer, og først Aaret efter begyndte Stockholm-Simonsen at hvirvle Støvet op i den gamle Gymnastiksal. Der skulde gaa 10 Aar, før Ribe saa sin første kvindelige Student. For de unge, der er til Stede her i Aften, er vel ogsaa Amorsen, Dybdal og Stockholm-Simonsen blevet legendariske og sagnomspundne Skikkelser, men endnu i min Gymnasietid var alle »still going strong«.

Jeg vil ikke være utilbøjelig til at tro, at Professor H. Pedersen er den ældste nulevende Ribestudent. Men er Professoren ikke den ældste, er han uden Tvivl den berømteste. Faa har som Professor Holger Pedersen levet op til vor gamle Skoles bedste Traditioner og kastet Glans over dens Navn.

Jeg ser det ikke som min Opgave i Aften at gøre Rede for Professor Holger Pedersens videnskabelige Indsats og Betydning. Hertil vilde jeg som Ikke-Fagmand mangle Forudsætningerne. Den sammenlignende Sprogvidenskabs Mysterier er det ikke Hvermands Sag at trænge ind i.

Taleren nævnte en Række Hovedværker af Professorens Forfatterskab og de Poster og Æresbevisninger, der er blevet ham til Del og sluttede derpaa: Der er saaledes skrevet mange Æresbreve for Professor Holger Pedersen. Ogsaa vi, der kommer fra samme Skole som Professoren, har gerne villet hædre en af Skolens berømteste Disciple. Det er dog ikke meget, vi her formaar. Den eneste Mulighed, som her staar aaben for os, er en Udnævnelse til Æresmedlem i vor gamle Skoles Samfund. Det har vi gjort i Aften, og jeg vil her gerne have Lov til at sige til Dem, Hr. Professor, at vi baade er stolte over og føler det som en Ære at kunne tælle Dem blandt vore Medlemmer. I Ribe Katedralskoles Annaler vil Deres Navn staa prentet med gylden Skrift til sene Tider, og naar Navnene paa Skolens navnkundige Sønner skal nævnes, vil Deres Navn være blandt de første.

Derefter takkede Professor Holger Pedersen, hvis smukke Tale vi bringer andet Steds i Bladet.

Formanden talte derpaa for Foreningens andet Æresmedlem, Overlæge Knud Fogh. Det er de ældres Privilegium at mindes, sagde Taleren, og han dvælede i Erindringen om RS's Stiftelse for 40 Aar siden, da han selv kom til København, der var en anden By end i Dag. Han rettede en Tak til Knud Fogh, fordi han den Gang tog Initiativet til at stifte Ripenser-Samfundet og trofast udførte et utrætteligt og paaskønnelsesværdigt Arbejde for Foreningen, først som Bestyrelsesmedlem fra første Færd og siden som Formand gennem den lange Aarrække 1927—48. Foreningen har haft Opgangs- og Nedgangstider, sagde Formanden, men altid var du trofast overfor den Forening, der var dit Værk. Derfor er det os en Glæde, at vi i Dag har kunne udnævne dig til Æresmedlem. Du har med Rette fortjent det.

Formanden fremdrog Minder fra Fester og Sammenkomster i RS gennem Aarene og omtalte flere af de Mænd, der havde ofret deres Interesse og Tid paa Foreningen. Han sluttede med at udbringe et Leve for Overlæge Fogh, der takkede.

Derefter fik Æresmedlem Fogh Ordet. Han udtalte bl. a.:

Det var en Solskinsdag ved Vestervedsted Strand. Jeg laa og stirrede ud over Vadehavet med dets smaa ormeagtige Ujævnheder. Langt udefra kom Tidevandet som en Krusning ind mod Land, og paa den klare Himmel over Perlemorsskæret saa jeg en Park med Planter og høje Træer og midt i Parken et hvidt Slot spejle sig i en Sø. Jeg laa og drømte, at det altsammen var mit, at jeg var fri fra Skole, for Læsning, Karakterbøger og Eftersidning. Jeg stod paa Trappen i mit nye Tøj, bredte Armene ud og raabte: Velkommen, mine Lærere, Lærerinder og Kammerater og kom indenfor. — Har De faaet Frokost i Dag? Pedel Nielsen skulde have Frøken Wulsten tilbords, Stockholm-Simonsen Rektorinden. Kammeraterne skulde fordeles mellem Lærerne og jeg selv vilde have Rektor, for saa skulde han tale for mig — han som lige havde skældt ud for min sidste Karakterbog — og foreslaa mig til Æreselev i Ribe Katedralskole.

Ak, ja, det var kun en Drøm, jeg blev aldrig Æresmedlem der, og heller ikke ved 9 Universiteter. Familien Fogh udmærkede sig i det hele taget ikke særligt i Ribe Skole. I 1698 tog Sognepræsten, Magister Jørgen Fog, sin Søn ud af Skolen, fordi han var uretfærdigt behandlet, idet han sagdes at være syg, og dog havde Rektoren den Ærgrelse at se den unge Flab staa paa Gaden og spille Kegler uden at bevise ham saa megen Ærbødighed som at tage Fingrene til Hatten.

Men var det min Drøm, som sad i Underbevidstheden, da jeg i 1912 arbejdede paa at skabe et Ripenser-Samfund, hvor vi kunde træffe vore Lærere under mere ensartede forhold end i Skolen. Var det en Følelse af, at disse Lærere, som vi skulde se op til med Respekt og som for os var ret utilnærmelige, disse Lærere, hvis pudsige Originaliteter vi smilede af og kopierede, alligevel havde haft Betydning for os non scholæ sed vitæ det raa materiale, der hvert Aar blev overladt dem, og som saa sandelig ikke altid var lige morsomt.

Og var min Drøm et Ønske om, at de Baand, der var knyttet mellem os Elever, ikke burde rives i Stykker, selv om vi kom fra hinanden, skulde Elastikken af og til strammes og føre os tilbage.

Ribe Katedralskoles Historie ender med Ordene: Endelig kan nævnes, at der i 1912 stiftedes et Ripenser-Samfund for at bevare Forbindelsen mellem dem, der var udgaaet fra Ribe Skole — og saa tilføjes der: Saaledes søgte den gamle Skole paa mange Maader at hævde sin Plads i et nyt Samfunds ændrede Forhold, dette hentyder dog næppe til, at Ripenser-Samfundet er blevet genoplivet.

Det vil føre for langt at gennemgaa de 40 Aar. Det har været op og ned med Tilslutningen til Møderne, og jeg har ofte tænkt paa, om der var nogen Berettigelse i at holde Liv i en saadan Forening, om det ikke var at koge Suppe paa en Pølse-pind, og, om ikke Nutidens Studenter var vokset derfra. Studierne er sværere nu, For-

dringerne er skærpede, og der forlanges saa meget, at den danske Student er udelukket fra en alsidig kulturel Udvikling og kun har ringe Tid til Fornøjelse, og disse ligger ofte paa en helt anden Linje end i vor Tid.

Men midt i al Travlheden er der noget velgørende i at stoppe op og sige: Kan du huske.

Jeg kørte for et Par Dage siden ind i Ribe, ind over Torvet, hvor Fru Frandsen i gamle Dage sang sine falske Serenader for aabne Vinduer, og Nørgaard spurgte: Skal De have Legetøj — med ren Udtale af Eet. Det var som at komme hjem igen. Jeg listede rundt paa Skolen og kiggede ind i Klasserne, alt var som i gamle Dage, i Hjørnet stod Skabet,

vi puttede vore Stile i, i Solennitetssalen, Busterne af de samme gamle Herrer, og Baggaarden — minsandten de samme Lokummer — ja, jeg var saamænd lige ved at gaa derind for at fuldende den rette Stemning. Naar I, unge Ripensere, hører os gamle tale om Ribe, saa maa I kunne forstaa, at der er noget ved den By — noget, vi ikke kan og ikke vil glemme, noget, der har lyse Minder for os, hele Barndomslivet dernede, hele Stemningen..

Tak, fordi I har hædret mig ved at gøre mig til Æresmedlem af vor Forening. Jeg er meget glad derfor, og jeg vil ønske og haabe, at I unge ogsaa altid vil kunne forstaa den Betydning, et godt Kammeratskab har. En Tak til Skolen, som skaber dette, og til Ripenser-Samfundet, som bevarer det. Jeg vil samle begge Dele i et Leve for de unge, der skal fortsætte vort Arbejde i Skolen og i Ripenser-Samfundet. Vivat crescat floreat Schola ripensis et Societas ripensorum — et sarum.

Derefter blev Ordet givet frit.

Rektor *Jørgensen* takkede for de Ord, der havde lydt til Skolen fra *Bech Hansen* og *Fogh*. Han lykønskede Ripenser-Samfundet til Jubilæet, idet han mindede om, at Ribe Katedralskole ikke alene er de Elever og Lærere, der nu færdes i Skolen, men ogsaa de Slægter, der er gaaet forud. Med Haabet om at RS fremdeles maatte virke for bevarelsen af det gode Kammeratskab udbragte Rektor et Leve for Ripenser-Samfundet.

Endnu talte Realskolelærer *A. Bjerrum*, der fremdrog muntre Skoleminder.

Ind imellem Talerne sang man Ingeniør *Daugaard Peters'* Ribesang og morsomme Viser, skrevet til Dagen, den ene er anonym, den anden af *Frøken Anna Binzer*.

Der indløb en Jubilæumshilsen fra *Fru Toldforvalter Bertelsen*, født *Daugaard Peters*, i Varde.

Efter Kaffen vistes *Byraadets* skønne Farvefilm, *Adjunkt Heilesens* morsomme Skolefilm og *Foto Lauridsens* nydelige Film fra 800 Aars Jubilæet.

Sluttelig dansedes der. I Slutningen af Festen deltog en Del Gymnasiaster fra Skolen paa Besøg i København.

K. H. Rosenstand.

Søljøntant Vilhelm Grønbæk in memoriam.

Ved Flyveren, Søljøntant *Vilhelm Hincheli Grønbæks* Jordfæstelse paa Ribe Kirkegaard den 28. August 1952 udtalte vort Medlem, Chefen for Flyveskolen, Oberst *T. A. Poulsen*, flg. smukke Mindeord:

Paa Flyvevaabnets og dets Chef, Generalløjtnant *Førslevs* Vegne vil jeg gerne her bringe en sidste Hilsen til Søljøntant Grønbæk.

Vilhelm Grønbæks sidste Tjeneste ved Flyvevaabnet faldt ved Flyveskolen, hvor han dygtiggjorde sig til at indtræde i Flyvevaabnet. Han blev udtaget blandt de 6 bedste og paa et tidligt Tidspunkt i sin Uddannelse sendt til Canada som Leder af dette Hold.

Jeg mindes endnu hin Lørdag, hvor Grønbæk var til den afsluttende Optagelsesprøve til Flyveskolen inde paa Universitetet. Vi talte om en Række Emner, bl. a. om den gamle Ribe Katedralskole, hvorfra vi begge er udgaet. Ingen kunde være i Tvivl om, at vi her stod overfor en Mand af gammel Kultur og med smukke Karakteregenskaber, Sanddruhed, Loyalitet og Retsind var de fremherskende. Vilhelm Grønbæk levede, mens han var Elev paa Flyveskolen, op til dennes Motto: »Time Deum. Fac. Justum. Noli quemquam fugere«.

»Frygt Gud. Gør Ret. Sky intet Menneske«.

Hans Minde vil blive agtet og æret indenfor vort Vaaben.

RS's Bestyrelse har konstitueret sig med Kontorchef Schön som Næstformand, Bankfuldmægtig Bech Hansen som Kasserer, Fuldmægtig Tang Petersen som Sekretær og Formanden, Rosenstand, som Redaktør.

Ved Jubilæumsfesten blev bl. a. Professor Holger Pedersens Tale optaget paa Staalbaand af Redaktør Lassen.

Den 24. Oktober mindedes Katedralskolen 200 Aars Dagen for Rektor Falsters Død. Hans Maleri var laurbærkranset, og Lektor Askgaard holdt Foredrag om Falster.

Fru Margrethe Harck, gift med fhv. Politimester Harck, Frederikssund, er afgaaet ved Døden, 64 Aar gammel. Fru Harck var Datter af Møller og Bankdirektør H. Windfeld-Hansen i Ribe.

Borgmester L. C. Nielsen blev stærkt hyldet på sin 60 Aars Fødselsdag. RS sendte telegrafisk Lykønskning.

Rektor Jørgensen har paa sin Rejse til Sverige holdt en lang Række Foredrag og vist Film fra Ribe.

Kontorchef i Handelsministeriet *Jes Bro Duborg* er død. Han, der var Student fra Ribe og cand. polit., var gift med en Datter af fhv. Forsvarsminister S. Brorsen.

Ribe Katedralskoles gamle Skoleblad »LEA« vil atter blive udgivet fra 1. Januar 1953.

RS's nye Kasserer, Bankfuldmægtig *H. Bech Hansen*, har Adresse: Hans Egedesgade 23, 2. S., København N.

Ribe Borgerskoles Leder, Skoleinspektør *H. Hansen* er afgaaet ved Døden 66 Aar gl. Pastor *D. Bitsch-Larsen*, har afløst Pastor Nielsen som Sognepræst ved Sct. Catharinæ Kirke i Ribe.

Ribe Jernstøberi har ved Siden af vort Medlem Direktør *Obbekjer* faaet to nye Direktører *C. A. Bundgaard* og *V. Rahbek*.

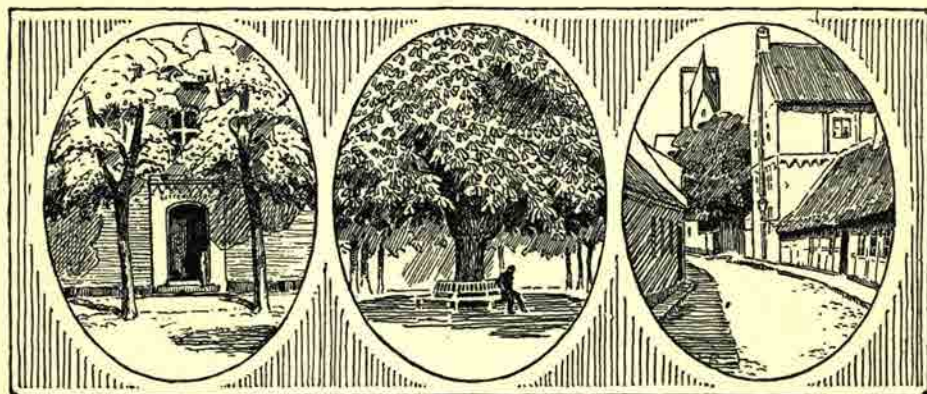
Fru *Emilie Petersen*, Enke efter Urmager Petersen i Ribe fyldte den 15. Decbr. 90 Aar.

Ripenser-Samfundets Kasserer, Bankfuldmægtig *H. Bech Hansen* fylder den 19. December 60 Aar.

Lørdag den 13. December holdt »Hejmdal« en vellykket Fest paa Skolen.

»Jul i Vestjylland«, der læses af alle Ribevenner, er atter udkommen paa Dansk Hjemstavns Forlag i Ribe. Spørg efter det i Boghandelen.

RIPENSER-BLÅDET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 7

August 1953

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Ribe Katedralskoles Historie

foreligger nu komplet I—II Kr. 57,00
Forsendes portofrit.

Bentzons Boghandel v. Knud Heide-Andersen • Ribe

Benyt **Ribe Discontobank**

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

RIBE BOGTRYKKERI

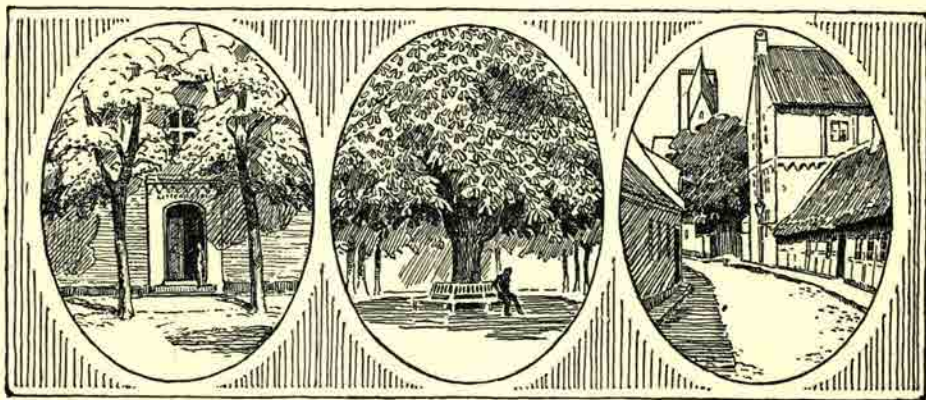
Aage Jacobsen

Ribe . Tlf. 56

Alle Tryksager fra Visitkort til store illustrerede Værker.

Farvetryk . Kvalitetstryk.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 7

August 1953

4. Bind

Sommerfest i Ribe 22. August

Saa samles vi atter til Sommerfest i Ribe *Lørdag den 22. August*. Forhaabentlig bliver der god Tilslutning.

Kl. 14,30–17 bliver der som sædvanltg Sportskampe mellem nuværende og tidligere Elever. Da Skolens Sportsplads er under Omlægning, maa Kampene henlægges til den kommunale Sportsplads ved Haderslevvejen.

Kl. 19,15 samles vi paa Skolen til Foredrag eller anden Underholdning og derefter er der Kaffebord. Af Hensyn til dette beder vi Medlemmerne melde Deltagelse senest den 21. August til Formanden, Telf. 109.

Aftenen slutter med Dans.

Mød nu op, kære Medlemmer! Det plejer jo sædvanligvis at være de unge, der kommer til Sommerfesten, og det er naturligt nok, men vi vil alligevel gøre opmærksom paa, at de lidt ældre ikke bør holde sig tilbage af den Grund. Kom og være med, saa vi kan faa en hyggelig Dag og Aften sammen.

Vel mødt i Ribe!

P. B. V.
K. H. Rosenstand.

En Junidag i Ribe

Af Marie Berring.

Fru Marie Berring, Varde, Datter af afd. Urmager Petersen i Ribe skriver i „Vestkysten“ følgende smukke Skildring fra sin Fødeby:

Længes jeg en Aftenstund mod Ribe,
er det sand'lig ikke uden Grund,
jeg ta'r en Lørdagstur til gamle Ribe,
der fængslede mit Hjerte mangan Stund.

Kommer man til Byen pr. Bane, faar man det smukkeste Førstehaandsindtryk. Man befinder sig straks blandt sirlige Blomsterbede og blomstrende Buske. En smuk Velkomst. Her kunde mange Byer lære meget.

Paa Torvets kendte runde Urskive er Viserne ikke naaet ret langt. Gudskelov, saa kan jeg i Ro og Mag gøre Byen.

Det suser i Luften over mit Hoved. Storken flyver hjem til Reden med en stor Klump i Næbbet. Travlhed i Anledning af Familieforøgelsen. — Det er Sommer i Ribel Over de tre Broer med glidende Vand og brusende Sluser, der sender Nipsaaens Vand til Havs, styrer jeg mine Fjed hurtigt og let som en stedkendt Hest, der haster mod Hjemmet. Mit Maal er Museumshaven.

Magnoliatræets Blomsterblade er faldet og ligger som opalfarvede Muslingskaller under Grenene. Den smukke Fontæne danner Midtpunktet i det lille Paradis, hvor Jacob A. Riis mødtes med sin udkaarne i den skønne lille Pavillon i Skæret af de kulørte Smaaruder. Svanerne i Aaen forsvarer det, der er deres, og med deres brusende Fjerpragt understreger de det yndige Sceneri omkring Museet. Her under ældgamle Træers Kroner, over sjældne Buske fornemmer man et Stykke Italien. Men Domkirken i Forgrunden fortæller noget andet — Ribe.

Medlemmerne i Ligaen „De gamle Gadedøres Værn“ skænker jeg min oprigtige Hyldest. De skønne Døre danner en ubrydelig Kæde, der gaar som en rød Traad fra Gade til Slippe. Ripenserne ved, hvad de har, og passer godt paa det. Bag mange af de rigt udskaarne Porte forsynet med Aarstal og Initialer gemmer der sig en helt utrolig Idyl — en Verden for sig.

Blomstrende Hyld er et Ribesymbol,
den skønneste Tid er inde.
Naar byen bades i Sommersol,
kan ingen dens Mage finde.

Sommerens Luftakrobater, de dybblaa Svaler, viser de sidste Tidens Behændighedsøvelser for ind imellem at fylde Godbidder i de mange smaa Gab under Tagrenden.

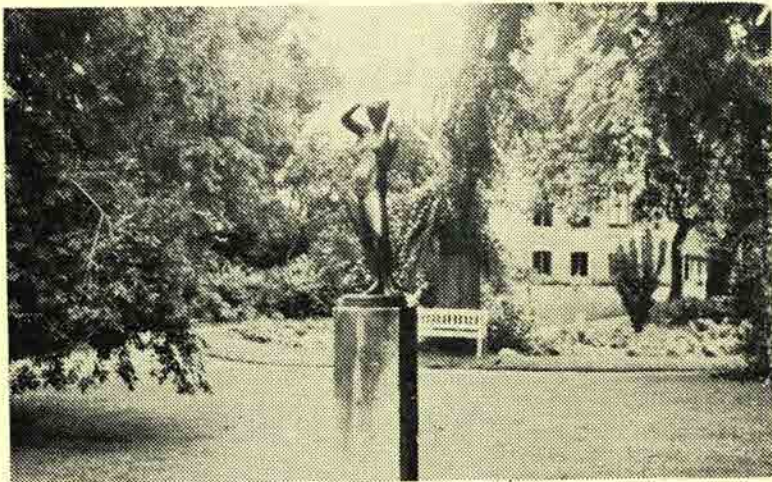
I Klosterhavens forunderlige Fred faar Sindet Hvile. Ingen anden Travlhed end Stærrens — ingen Lyde uden Fuglenes Sang i Kæmpetræets Krone og den beroligende Kildes stille Rislen.

Et Sted, hvor Tiden staar stille.

Sct. Catharina med det brudte Hjul staar højt hævet paa Brønden i Munkeorvets Centrum, som vogtede hun det lille Torvs Helligdom — Navnene paa gode danske Mænd fra Ribe og Omegn, der gav deres Liv for Danmark i Ufredsaar. Kvarterets Rigdom af Guldregn og Syrener sender Bølger af Duft om hende paa den ærefulde Post.

Den, der smutter forbi Kølholts Slippe, snyder sig selv. Ingen kommer længere, end Afspærringen vil. Her staar med usynlig Skrift: „Læn Dem ikke ud“. Bag Forhindringen er der Idyl i Topklasse — jeg ved det, jeg har lænet mig mange Gange.

De hvide Marmortavler med berømte Mænds Navne lyser paa Husrækkerne som de hvide Felter paa et Skakbræt og maner til Eftertanke.

Museumshaven i Ribe.

En strålende varm Junidag er ved at ebbe ud. Solnedgangen farver Aaen ved Skibbroen, som var det flydende Guld. Paa Bænkene langs den maleriske Husrække, som især Ussing har gjort berømt, drøftes Dagens Problemer til Akkompagnement af Ankerkæders Raslen og Motorbrummen fra Baadene, der vender hjem fra Kammerslusen. En Mundharpe blander sig med unge Menneskers glade, højrostedede Stemmer, der beretter om Aborrrens Størrelse og Vægt og Tildragelser derude fra Fangstpladserne.

De prangende Neonlys paa Hovedgaden farver de smaa Ruder i Karnappen i Weis' Stue i Regnbueskala, men indendørs er Interiøret fjernt fra 1953. Under Tintallerkenrækken over de haandmalede Paneler med bibelske Motiver, finder jeg en Krog ved Slagbænken, og indhyllet i Tobaksrøgen indlever jeg mig i mine Forfædres Skikke. Den hyggelige Vært, iklædt Knæbukser og sølvknappet Vest over den trinde Mave, sætter vestjydske Kaffepunche rundt paa de hvidskurede Borde, mens unge Piger i Spændesko og Nationaldragter bærer Ølkrusene over det sandstrøede Gulv. Dæmpet lyder bellmanske Strofer til Strenginstrument gennem de smaa bjælkeloftede Rum. Bilæggerovnen skinner om Kap med Fliserne, og Kobbertojet skinner paa Væggen.

En Gæst vælter Klukflasken — ærgerligt! Nu sad jeg lige saa godt og funderede. Nu er jeg tilbage igen i 1953 og følger med udendørs til Vægteromgang.

Langs Torvet staar Bilerne parkeret saa tæt som Tændstikker i en Æske, mindst hveranden repræsenterer Udlandet, og hyggeligt er det at høre de fremmede Tungemaal. Domkirkens Majestæt, hvorom Byens smaa Huse kryber tæt sammen, har noget højtideligt over sig i Aftenbelysningen. Nu runger fra Vagttårnet de 10 Slag, der sætter Processionen i Gang. I de smaa Gaders Halvmørke bliver Indtrykkene stærkere og stærkere. Jeg bryder ud af Rækkerne og gaar paa Oplevelse.

Langsomt gaar jeg fra Sted til Sted
og føler en jublende Lykke
ved Barndomsbyens Skønhed og Fred
og ældgamle Huses Hygge.

— Fra Storkereden bag Raadhusets takkede Gavl knebrer Storken længe og gjaldende ud over de aftenstille Gader — en Hyldestfanfare til den smukke Middelalderby og dens Beboere, der hvert Aar med Længsel imødeser dens Komme. For uindviede er det sikkert en mærkelig Lyd, men for os gamle Ripensere, der er født under en Storkerede, er det den skønneste Musik. Sommeren er kommen — nu er vi hjemme.

Var det Munkene, der sang hist i Gem bag Sortebrodkloster? En Flagermus forvilder sig ved Lyden af min Fod og haster bort bag Kirkelugen.

Det er ikke Maren Spliids Aand, der hvislende vånder sig i Alléens hundredaarige Linde, men en mørk Sky af Alliker. Aftenens Støjsender, som endelig sætter sig til Ro efter en hektisk Dag. Der er Lys bag en blyndfattet Rude i Biskop Brorsons gamle Gaard — som et Øje, der vaager . . .

Ved Indgangsporten har den mægtige Kastanje tændt alle sine Lys for at byde Sommeren velkommen. De sidste Lys vil drysse som Konfetti over de hvide Studenterhuer, naar de unge om faa Dage siger Latinskolen Farvel og Tak. Studenterne hører ligesom Storkene med i Bybilledet.

De ganske smalle Slippers Stemning er overvældende. Hist og her hælder en Mur sig bulende mod mig — sprængfyldt af Viden om svundne Tider. Det er Eventyrtfortælling i Lygteskær — Lys bag smaa Vinduer, de toppede Brosten. En Vandring paa Holbergs Tid.

Jeg slentrer mod Sønderport med det vide Udsyn over Marskegnen. Et robust Medlem af Bænkeforeningen trodser Mosekonens klamme Aande — han mumler Godaften, da jeg passerer ham. Jeg vælger den gamle Holmevej forbi Stampemøllen. En Ko's molstemte, men hyggelige Moohh!! følger mig paa Vej. En Fisk slaar i Vandet under Liden Kirstens Bro. Her dufter af Aavand og Krusemynte.

Det er igen den fine lyse Nat
med Drosselfløjt i Vejens mørke Krat.
Det er igen de store Stjerner Tid,
da Verden bliver mild og maanehvid.

Nu er jeg paa historisk Grund. Den lyse Nats Trylleri har Tag i mig.

Om Slotsbankens grønne Kuppel svøber Aftentaagen sig og danner sære Tankebilleder af Valdemar Sejrs Ridt paa den skummende Hest over Jyllands Heder hjem til Riberhus til den fromme Dronning Dagmars Dødsleje.

„Løs Fangerne af Lænker“ — — Traadte vi i hendes Spor? Bøn og gode Gerninger?

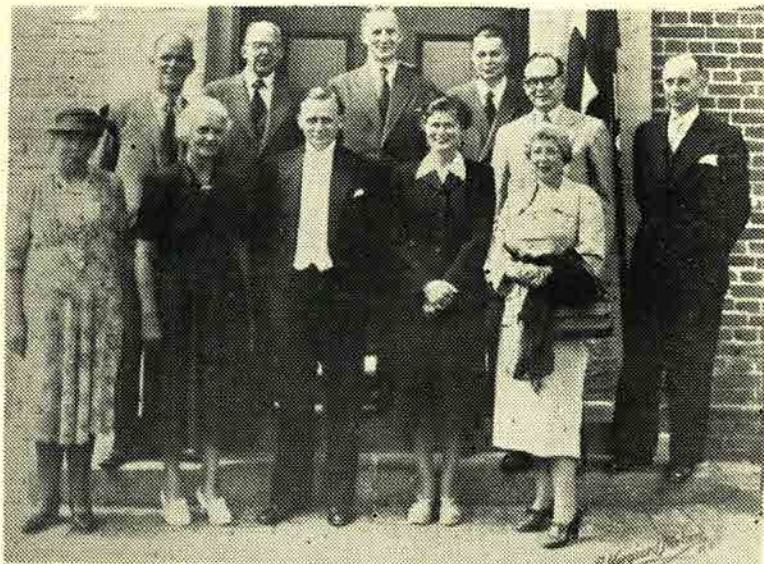
Det lød som et Suk. En Fugl landede i Sivene langs Voldgraven. Nu gik Byen til Ro, men Vægterens natlige Vandring giver Genlyd:

Gud Fader os bevare,
de store med de smaa,
Hans hellige Engleskare
en Skanse om os slaa.
Selv vogte han Byen vel,
vort Hus og Hjem
har Gud i Gem,
vor ganske Liv og Sjæl.

Alt aander Fred. Kun Kirkeurene tæller med forskellig Styrke og Tone Timerne, der gaar. Hvert Kvarter fornemmes Domkirkeuret at hviske mig i Øret: Du er i Ribe.

Den Lykke blev min, at jeg fødtes her.
Lad andre til Udlandet drage,
jeg rejser hjem til den By, jeg har kær
til Ribe — til herlige Dage.

25 års jubilarerer på den gamle skole.

25 års jubilarerne fotograferet af Nørgaard Nielsen under „Litteris et artibus“ sammen med lektor, frk. Mortensen, lærerinde, frk. Munk og rektor Johs. Jørgensen. Efter rektor følger i forreste række mod højre tandlæge, fru Ninna Skov, f. Fog-Nielsen, og cand. pharm., fru Hanne Lillelund, f. Levin Hansen. Bagved ses fra venstre pastor P. Fenger, redaktør Aksel Lassen, oberstløjtnant Ib Pedersen, cand. pharm. Chr. Fisker, fuldmægtig i 1. hovedrevisorat Cornelius Lauridsen og bogholder Sv. Christensen. Fisker og Sv. Christensen bor i Esbjerg, alle øvrige i hovedstadsområdet.

Otte Ribe-studerter fra 1928 var i aar mødt til translokationsfesten paa vor gamle skole — for at fejre 25 års jubilæum og opfriske minder.

En selvbestaltet tremandskomité lagde dagen i forvejen minderne og festdagens program til rette og belønnedes rigeligt med en straalende Skt. Hans aften ved roklubbens hus og paa hovedengen. Een heks blev brændt, men et par søde eksemplarer undslap og forheksede ved en kop kaffe komitéen, saa den modtagelse, der var planlagt af holdets egne fortryllende dito, rent blev forstyrret. Heldigvis var de ledsaget af P. Fenger, der fra sin ungdom er vant til at færdes i arktisk mørke — og ved en fortsat kaffe-mik blev alt tilgivet.

Translokationsdagens morgen begyndte med solskinskaffe i Munkens dejlige have helt nede ved aen, og saa var vi paa kir-

kegaarden med blomster til pedel Niensens, Stockholm Simonsens og lektor Amorsens grave.

Festen i skolegaarden formede sig jo saa helt anderledes end i vor tid. I det vidunderlige vejr var skolegaarden en stemningsfuld ramme, men det skal ikke nægtes, at man savnede den pompøse musik til den gamle kantate. Og den ypperlige tekst til den ny var lidt svær at følge — alligevel vakte i det mindste peblingenes sang udelt begejstring.

Trods de 25 aar og den formidable udtynding i lærerstaben var der mange at hilse paa efter translokationens afslutning, klasseværelserne blev gennemtrawlet, minder opfrisket og fotografering foretaget. Nørgaard Nielsen synes jo uforgængelig.

Næste punkt paa dagsordenen var middagen paa Munken, hvor frk. Schultze kræsedede op for os. Senere paa eftermiddagen rekreerede vi os ved en biltur over dæmningen til Rømø, med et bad ved Lakolk og besøg i kirke og kommandørgaard paa den naturskønne vesterhavso, der nu er blevet helt anderledes tilgængelig, end den var i vor skoletid.

Aftenen tilbragtes i selskab med Thygesens aal ved kammer-slusen. Det gik haardt ud over aalene. Damerne, der havde erklæret, at aal ikke var noget for dem, satte ejendommeligt nok rekord!

Men se, ind imellem alt dette og dagen derpaa blev der tid til at høre vægteren, til en vemodig eftertælling af Ribes storkereder — beboede som ubeboede — til stille færdsel gennem høduftende gader, til en stang hos Olga Nissens eftfl., til besøg hos gamle venner, i klostergaarden, domkirken og mange andre kendte steder. Det blev et par rigtige Ribe-dage, som alle var enige om rigeligt havde været udgiften og besværet værd.

Af holdet 1928, der bestod af 11 nysproglige og 5 matematikere, befinder 12 sig i København, 4 i Vestjylland. Der mødte 6 af „københavnerne“, 2 af vestjyderne. Alle øvrige ville gerne have været med, men var af forskellige grunde hindret — manglende ferie var hovedårsagen.

A. L.

Holger Bech Hansen in memoriam.

Juni Maaned bragte Ripenser-Samfundet et smerteligt Tab, idet vor Kasserer Fuldmægtig i Haandværkerbanken i København *Holger Bech Hansen* pludselig og uventet afgik ved Døden 60 Aar gammel.

Paa hans 60 Aarsdag den 19. December i Fjor havde R. S. Lejlighed til at sige ham Tak for dygtigt Arbejde indenfor Be-

styrelsen, og han var da tilsyneladende rask og glad. I den sidste Tid havde han ikke følt sig rask, og da han i Banken vilde ordne noget, inden han skulde indlægges paa Hospitalet til Undersøgelse, blev han syg og døde paa Vejen til Hospitalet af en Hjertelidelse.

Holger Bech Hansen var født paa Lydum Mølle. „Lille Lydum“ kaldtes han af Kammeraterne paa Skolen i Modsætning til den ældre Broder „Store Lydum“, der nu er Vejer og Maaler i Varde. Han blev Student i 1912 og kunde altsaa i Fjor fejre sit 40 Aars Studenterjubilæum. Han studerede Medicin og tog Forberedelseseksamen i dette Fag, men gik over til Bankvæsenet. Han ansattes i 1920 i Haandværkerbanken, hvor han nu var Fuldmægtig.

Holger Bech Hansen var en trofast Natur, trofast mod Minderne fra Skoletiden og mod de gamle Kammerater, som han holdt Forbindelsen vedlige med. Derfor hilste vi indenfor Bestyrelsen med Glæde, at han indvilgede i at indtræde i Bestyrelsen, hvor han paa sin egen stilsfærdige Maade udførte et paaskønnelsesværdigt Arbejde især, naar det gjaldt at skaffe nye Medlemmer, og han havde nu indvilget i at paatage sig Kassererens byrdefulde Hverv.

R. S. er Bech Hansen megen Tak skyldig. Med dyb Vemod og med Medfølelse overfor hans efterladte Hustru modtog vi Meddelelsen om hans Død, og vi vil trofast bevare Mindet om ham som den gode Kammerat og Ripenser-Samfundets sande Ven.

Kai H. Rosenstand.

— — —

Bankfuldmægtig Holger Bech Hansens bisættelse fandt sted lørdag den 27. juni fra Brorsons kirke paa Nørrebro, i hvis umiddelbare nærhed Bech Hansen boede i en lang aarrække. Kirken var smukt pyntet, og en mængde dejlige kranser var sendt til baaren som en sidste hilsen til en god ven og afholdt kammerat og medarbejder. Der var signerede kranser fra Haandværkerbanken og arbejdsfællerne derinde og fra Ripenser-Samfundet, der stod hans hjerte saa nær.

Ved baaren talte en af hans studenterkammerater, pastor L. E. Jalk fra Skt. Lukas kirken, og i kirken saas bl. a. af gamle ripensere lektor Høst, hvem Bech Hansen altid følte sig nær knyttet til, samt fra Ripenser-Samfundets bestyrelse næstformanden, kontorchef i udenrigsministeriet Frode Schön (og frue, f. Windfeld), fuldmægtig Aage Tang-Pedersen og redaktør Aksel Lassen.

Pastor Jalk tog sit udgangspunkt i salmen „Kirkeklokke, ej til hovedstæder . . .“ og mindede om Bech Hansens trofasthed overfor hjemstavnen, Lydum, og den gamle skoleby. Ogsaa hans for-

hold til kirkeklokkens kalden var præget af troskab mod dem, der havde kaldt paa ham og bedt for ham fra barndommens dage.

Forholdet til skolekammeraterne havde ligeledes kendetegnet af trofasthed. Bech Hansen havde gang paa gang været den, der maatte genknytte traadene, og ved Bech Hansen og frues bryllup var der gaaet bud efter den gamle skolekammerat, som det nu igen skete ved hans begravelse.

Arbejdsfæller bar kisten ud af kirken. Jordfæstelsen fandt sted paa den nærliggende Assistens kirkegaard. A. L.

Ribes trofaste Maler fyldt 85 Aar.

Den 17. Juni fejrede Maleren *Stephan Ussing* sin 85 Aars Fødselsdag i sit kære Ribe.

Ussing er født i Skanderborg, men fra gammel Tid har hans Slægt Rod i Ribe med Tilknytning både til Kommunalstyre og Katedralskolen. Hans Farfar var Hospitalsforstander ved det gamle Kloster, og hans Oldefar var en dygtig Ribe-Snedker. — Hans Far, Thorvald Ussing, giftede sig med Stephan Ussings Oldefars Barnebarn og var Boghandler i Skanderborg. Ogsaa den kendte Ribe-Guldsmed Ussing var af Stephan Ussings Slægt.

Ussing skulde i sin Ungdom lære Handelen i Ribe, men det passede ham ikke. Hans Hu stod til Penslen, og han blev Elev af Maleren Zahrtmanns Skole. I 1891 opholdt han sig i Paris som Elev af Jules LeFebre, og i 1895 blev han for mange Aar kunstnerisk Medarbejder ved Den kgl. Porcelænsfabrik. I 1896 udstillede han første Gang paa Charlottenborg.

Ussing har malet i Italien, paa den jydsk Hede og i mange idylliske Provsbyer foruden i Frederiksberg Have, men oftest og kærest har Ribe været ham som Objekt for hans stilfærdige idylliske Kunst, som har saa mange Venner, ikke alene i hans kære Ribe, men Landet over.

Han er blevet Ribe tro, og gennem sin Kunst har han bidraget til at gøre Ribes Navn kendt i vide Kredse. Aaen og de gamle Huse har han forevigt atter og atter gennem de flygtende Aar. Han er en brillant Tegner, og hans Farver er skønt afstemt. Han formaar netop at gengive Ribe i den Stemning og Tone, som alle Ripensere elsker. Trods Alderen har han kunnet forny sig, hvad enten det drejer sig om de gamle Gader og Bygninger eller Aa og Enge. Et af hans kære Motiver er Skibbroen og saa Klosteret, hvortil han er knyttet gennem Slægtens Baand, ligesom hans Kærlighed til den gamle By er en Slægtsarv — og saa naturligvis Storkene.

Myreflottig er Ussing stadig, hans Syn er usvækket, han er frisk og glad i Sindet, og hans Latter er smittende. — Men Ussing er ikke alene den gedigne og stemningsfyldte Maler. Han er, hvad flere af hans Venner — og de er mange — har erfaret, en brillant Skribent, ikke alene naar han sender Vennerne et af sine fornøjelige med en smuk Haand skrevne Breve, men han har skrevet adskillige smukke Smaaskitser og selvbiografiske Ting, ligesom han ogsaa med Pennen har skrevet til det gamle Ribes Ære. Den, der har hørt Ussing selv læse højt af disse Ting, har erfaret, at Ussing ogsaa paa dette Omraade er en Kunstner, ligesom han ogsaa er det, hvad de færreste herovre har hørt, naar han sætter Violinen under Hagen. Og så er Stephan Ussing et herligt Menneske og en trofast Ven.

K. H. Rosenstand.

Fra Ripenser Samfundet

Vellykket Vinterfest paa den gamle Skole.

Ripenser-Samfundet holdt Lørdag den 3. Januar en vellykket Nytaarsfest paa Ribe Katedralskole, hvor der var udmærket Tilslutning af tidligere Elever fra Skolen.

Man samlede til en lille Spisning i den lille Gymnastiksal. Her bød Formanden, Journalist Rosenstand, velkommen og motiverede et Leve for den gamle Skole adresseret til Rektor Jørgensen, der takkede og udbragte et Leve for den Tradition i Ripenser-Samfundet, der indeholdes i Arrangementet med de to aarlige Fester paa Skolen, som Rektor udtrykte sin Glæde over og Tak for.

Man sang Knud Dugaard Peters' smukke Ribesang, og man fik Lejlighed til pr. Baandoptagelse at høre den Tale, som Foreningens Æresmedlem, Professor, Dr. phil. Holger Pedersen holdt i Ripenser-Samfundet ved 40 Aars Jubilæet i København i Efteraaret, ligeledes hørte man de to muntre Viser fra Jubilæumsfesten i Baandoptagelse, sunget af Adjunkt Alvad. Det var Redaktør Axel Lassen, der havde Æren for Baandoptagelserne ved Jubilæumsfesten, og han repræsenterede de i København boende Bestyrelsesmedlemmer ved Festen paa Skolen.

Der var en rask lille Bortlodning af Bøger, skænket af Bogtrykker Aage Jacobsen, og saa indtoges Kaffen i Syngesalen.

Derefter holdt Adjunkt Edelberg et ganske fortrinligt af smukke Lysbilleder ledsaget Foredrag om Vadehavet, et Foredrag, der historisk, geografisk og geologisk var meget interessant.

Formanden takkede for Foredraget, og Aftenen sluttede med selskabeligt Samvær og Dans. Det blev helt igennem en vellykket Fest.

Baandoptagelsen af Professor Holger Pedersens Tale vil blive skænket til Skolen.

K. H. R.

Ved Juletid i Fjor døde Boghandler *H. Bentzon*, Ribe, 83 Aar gammel.

Den 20. Januar fyldte Bankdirektør *Hyldahl*, Ribe Discontobank, 50 Aar.

Den 21. Januar døde Købmand *H. A. C. Hansen*, Ribe, 80 Aar gammel

Organist *E. Westerlund*, Haderslev, er blevet Domorganist i Ribe.

Ribe Byraad har af det Dyrebyeske Legat bevilget 2.000 Kr. og derefter 1.000 Kr. aarlig i 3 Aar til Vedligeholdelse af værdifulde Bøger i Ribe Katedralskoles Bibliotek.

Den 18. Marts afholdtes Forældremøde paa Ribe Katedralskole. Overlæge Dr. med. *Ib Ostenfeld*, Vedsted, holdt Foredrag om Ungdomsproblemer.

Skolelægeordningen ved Ribe Katedralskole er traadt i Kraft. Læge *I. C. Agerbæk* er ansat som Skolelæge ved sin gamle Skole.

St. Bededag kunde Kgl. Hof Fotograf Frøken Bodil Hauschildts Efterfølger Frøken *Anna Bojsen* fejre 50 Aars Dagen for sin Ansættelse i det Firma, som hun ved sin gamle Chefs Død overtog.

Student *Carsten Lindegaard*, Søn af Biskop Lindegaard i Ribe, har taget Lægeeksamen med 1. Karakter.

Student *Svend Oksen* har taget juridisk Embedseksamen og aftjener nu sin Værnepligt ved Flyvestationen i Karup.

Civilingeniør *Aage Korsgaard* er ansat som teknisk Leder af Firmaet Sabro i Aarhus.

Den 11. Maj døde en gammel Ribe Student Grosserer *Olaf Spangsberg Hedegaard* i Esbjerg.

Mange gamle Ribestudenters Ven Forlagsboghandler *Arnold Busck*, København, er død 82 Aar gammel. Han var Ripenser-Bladets første Forlægger.

Den 12. Maj fyldte Kommissionær *T. H. Tranberg*, Ribe, 80 Aar.

Tidligere Direktør ved Crome & Goldschmidts Fabrikker i Ribe *Schmitz* er død 92 Aar gammel.

Cigarhandler *J. Nørgaard, Torvet*, Ribe, er død 80 Aar gammel.

Viceskoleinspektør Kordegn *C. Frederiksen*, Ribe, er død 69 Aar gammel.

Overlærer *A. Kjær Larsen*, Nr. Søby, er udnævnt til Viceskoleinspektør.

Adjunkt *Troels Ravn*, Ribe Katedralskole, er udnævnt til Kordegn ved Sct. Catharinæ Kirke i Ribe.

Fru *Marie Pontoppidan*, Ribe, Enke efter Landsretssagfører M. C. Pontoppidan, er død 86 Aar gammel.

Konstruktørerne ved Ribe Jernstøberi *Carl Nørgaard Nielsen* og *A. Vind Frederiksen* er udnævnt til Ingeniører i samme Firma.

Aarsfesten paa vor gamle Skole fandt Sted den 24 Juni i Skolegården. Rektor talte smukt til Dimittender under Mottoet: „At gøre sin Pligt“. Fra Forældrenes Side takkede den gamle Ribestudent Læge *Ulfbech Petersen*, Skærbæk, Skolen, medens der fra 25 Aarsjubilarenes Side lød smukke Ord fra Pastor *Fenger*, København.

Fru *Elise Hansen*, Enke efter Lokomotivfører Hansen, Ribe, er død 80 Aar gammel.

Student fra Ribe Missionær Fru *Valborg Lange*, født Hansen, er død i Indien.

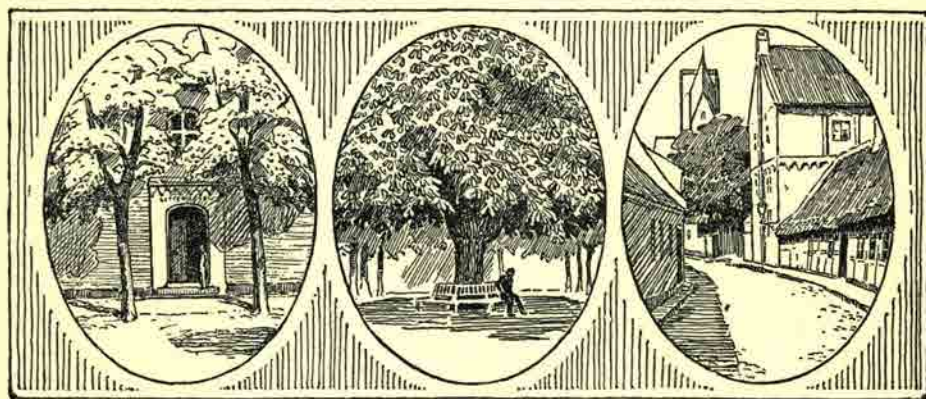
Toldforvalter i Ribe *Brockhattingen* er afgaaet ved Døden. Hans Efterfølger i Embedet blev Fru *Wolden Ræthinge*. Hun blev Danmarks første kvindelige Toldforvalter.

Pedel Niensens tidligere Ejendom i Puggaardsgade vil nu blive købt af Skolen og indrettet til Pedelbolig. Samtidig omdannes den gamle Pedelbolig til Kontorer, Arkiver og der indrettes Toiletter i Stueetagen. Den økonomiske Side af Sagen er sikret. Forhaabentlig vil man kunne faa de nødvendige Midler til et nyt Varmeværk snarest, ellers ser det galt ud.

Fru Redaktør *Willemoes*, Ribe, fyldte den 24. Juli 90 Aar.

I Omtalen af R. S. Æresmedlem, Professor Dr. phil Holger Pedersen, havde der indsneget sig Fejl med Ordensdekorationerne. Vi fremhæver at vor gamle Ven er Storkors af Dannebrog.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 8

Oktober 1953

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Ribe Katedralskoles Historie

foreligger nu komplet I—II Kr. 57,00
Forsendes portofrit.

Bentzons Boghandel v. Knud Heide-Andersen z Ribe

Benyt *Ribe* Discontobank

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN *Byens Hjørne* **RIBE**

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

RIBE BOGTRYKKERI

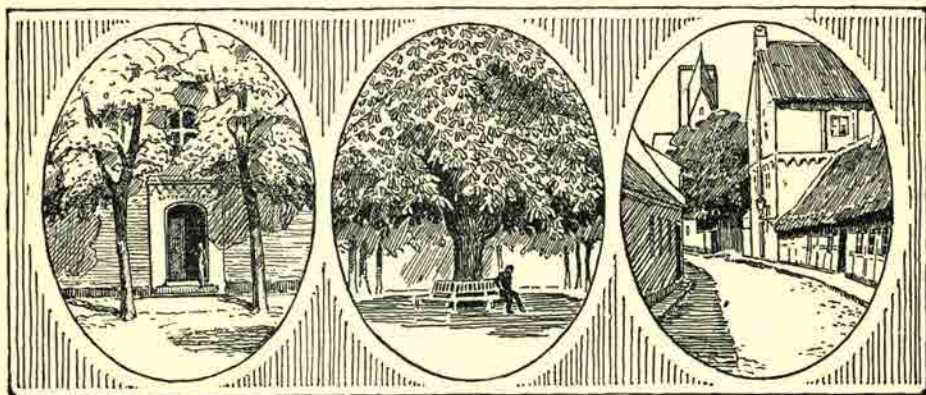
Aage Jacobsen

Ribe . Tlf. 56

Alle Tryksager fra Visitkort til store illustrerede Værker.

Farvetryk . Kvalitetstryk.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 8

Oktober 1953

4. Bind

Generalforsamling og Rusfest

Ripenser-Samfundet afholder ordinær Generalforsamling og Rusfest Onsdag den 21. Oktober 1953 Kl. 19 i Skandia Nordisk Restaurants Selskabslokaler, Vesterbrogade 2A, København.

Dagsorden

1. Formanden aflægger Beretning om Samfundets Virksomhed.
2. Kassereren aflægger Regnskabet.
3. Valg af Formand og 4 Bestyrelsesmedlemmer samt 2 Suppleanter.
4. Valg af 2 Revisorer samt 1 Revisorsuppleant.
5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen finder Rusfesten Sted. Rustaler Forlagsdirektør, Magister *Palle Raunkjær*. Der serveres Smørrebrød, hertil Øl og Kaffe. Pris incl. Drikkepenge 10 Kr. for ældre Medlemmer og Gæster. Studerende Medlemmer 6 Kr. Aarets Russer indbydes gratis.

Unge Akademikeres Kor's Dobbeltkvartet underholder. Efter Spisningen Dans.

Anmeldelse om Deltagelse maa ske senest 19. Oktober telefonisk til Palæ 5747 (Studenterraadets Telefon. Hverdage 10—16, Lørdag dog kun 10—14) eller skriftligt til Næstformanden, Kontorchef Frode Schøn, Hambrosgade 4, København V.

Daglig Paaklædning.

Husk at betale Kontingent. Indløs Opkrævningen.

Glæder og Sorger paa vor gamle Skole.

Rektor Jørgensen fortæller.

Saa fik Ribe Katedralskole bevilget Oliefyр. Ved denne glædelige ministerielle Meddelelse ilede vi sporenstregs ned paa Skolen for at lykønske Rektor Jørgensen til denne sensationelle og kærkomne Meddelelse for at faa Sagen nærmere uddybet paa »Rektors Værelse«.

Det er jo en gammel Historie, indleder vi.

Sagen blev rejst første Gang i 1938, siger Rektor Jørgensen, og der har været arbejdet med den siden.

Allerede i 1951 erkendte de sagkyndige, at »Skolens Dampanlæg er forældet, uhygiejnisk, besværligt, uregulerbart og uøkonomisk i Drift« — altsaa alt muligt med »u« i.

Nu i Foraaret gik Kedlerne i Stykker, saa der maatte gøres noget nu.

Den kgl. Bygningsinspektør fik udarbejdet et Forslag med teknisk Bistand af Civilingeniør Mengel, Odense. Der udarbejdedes to Forslag. Det ene gik ud paa Tilknytning til Ribes Fjernvarmecentral, det andet omfattede et selvstændigt Anlæg til Oliefyр. Det sidste Forslag gik igennem, fordi det vilde betyde en Besparelse paa 8500 Kr. aarlig. Jeg var Tilhænger af den første Plan paa Grund af, at der ved denne kunde spares Udvidelse af Kedelhus og derved havde givet forøget Plads til Skolegården — altsaa af bygningsmæssige Grunde.

— Saa gaar man vel straks i Gang med Installationerne?

— Nej, desværre. Bygningsinspektøren har Erfaringer fra Odense, at det daarligt lader sig gøre i Fyringsæsonen. Derfor vil vi gerne vente til Foraaret.

— Kan man klare sig igennem?

— Vi vil forsøge det. Vi søger allerede i disse Dage at faa svejset de utætte Kedler, der stammer fra 1920, saa vi med en forsigtig Fyring kan staa Vinteren igennem, men vi gruer for en haard Vinter. Vi lever som paa en Vulkan.

— Det er et omfattende Arbejde, der forestaar?

— Det er ikke alene nye Kedler til Oliefyр, vi skal have, men helt nye Radiatorer. De gamle stammer som bekendt fra Firserne, og de staa endnu som dengang med Musereder med Beboere og alt det, De selv husker fra Deres Skoletid. Endvidere skal vi gaa over fra Dampanlæg til Vandanlæg, og det betyder, at Rørledningen, der nu ligger ned ved Gulvet, skal op til Loftet.

Radiatorerne er passende til Hans Tavsens Hus, og der skal til de nye Radiatorer laves Nicher under Vinduerne, brydes Gulve op og foretages de omtalte Tilbygninger til Kedelhuset med Forhøjelse af Skorstenen. Alt det er medregnet. Der kommer til at lægges flere nye Gulve. Vi venter med at anvende de Penge, vi har til Parketgulv i Sangsalen og Restaurering af den kønne lille Sal til Installationerne er foretaget.

Der var det ved det gamle Varmeværk, at det var vanskeligt at regulere Varmen. Man fryser i nogle Klasser, som det nu er, og bliver overophedet i andre. Ligeledes steg Brændselsforbruget Aar efter Aar, saa Nyanlægget er saa sandelig i højeste Grad nødvendigt.

— Men hvis Kedlerne ikke kan istandsættes til Brug for endnu en Vinter?

— Der kunde faktisk blive Tale om en midlertidig Lukning af

Skolen. Men Eleverne skal nu ikke glæde sig til nogle Maaneders ekstra Ferie. Vi klarer os nok. Vi har Kakkellovne i den tidligere Asylbygning, som blev købt til Skolens Udvidelse, og »Puggaard«, den gamle Rektorbolig, har sit eget Varmeværk. — Begge Bygninger saavel som Rektorboligen vil forøvrigt faa Ledninger fra Oliefyret til sin Tid. Vi klarer os nok igennem. Vi kan faa anbragt Afgangsklasserne, og de øvrige Klasser vil man sikkert ogsaa kunne faa Husly til. Man har jo før hjulpet os i vanskelige Situationer.

Alle gode Kræfter sættes ind paa at holde Skolen i Gang, og jeg vil gerne pege paa, at den store Sum af 261.400 Kr. omfatter ikke alene Kedler og Radiatorer, men ogsaa de nødvendige Ombygninger og de Efteristandsættelser, som man nødvendigvis maa tage med, naar man begynder at rode i gamle Bygninger.

— Skolen købte jo nylig Pedel Nielsens tidligere Hus i Puggaardsgade. Er det saa Mening at gøre dette Hus til Pedelbolig, saa man kan disponere over den gamle Pedelbolig til andre Formaal?

— Købet er jo i Orden, men de endelige Planer for Fremtiden er ikke udarbejdet, og dette Spørgsmaals Løsning kan der endnu ikke siges noget bestemt om, men vi haaber.

Drengenes Toiletter i Baggarden er jo under al Kritik, og Baggarden vil blive indskrænket en Del, naar Kedelhuset skal udvides. Samtidig slipper vi ganske vist af med Tørveskuret i Gaarden, saa der bliver større Plads i Skolegaarden. Vi ønsker bl. a. meget at faa Toiletter i Stueetagen i det gamle Pedelhus og Kontorer o.s.v. paa første Sal, saa Rektors nuværende Kontor kan indtages til Klasseværelse, men endelig Beslutninger eller Planer herom foreligger ikke endnu.

— Men er man tilfreds med Bevillingen?

— Vi er meget glade over, at vi nu nærmer os vore Ønskers Maal efter de mange Aars Forløb. Vi glæder os til at komme af med de fortidsagtige Varmeforhold paa Skolen. De store Udgravninger o.s.v., der er nødvendige ved Udskiftningen, vil staa paa fra April til hen paa Efteraaret næste Aar, saa det værste Arbejde vil kunne udføres i næste Aars Sommerferie, naar Skolen staar tom.

— Man er altsaa taknemlig paa Skolen?

— Ja, man maa ikke tro, at vi er utaknemmelige overfor de bevilgende Myndigheder, fordi det har varet saa længe. Vi har faktisk i de senere Aar faaet Midler til at faa adskilligt gjort i Stand i flere Tempi. Vi har faaet Naturhistoriesalen gjort fint i Stand. Der forestaar nu Forbedring af Fysik- og Kemifagklasserne, og vi har faaet Penge til Istandsættelse af gamle sjældne Værker i Biblioteket ogsaa fra Dyrebyes Legat. Flere Bogbind er ved at blive restaureret, og i Dag kommer Eksperten i saadanne Sager, Frk. Birgitte Dahl fra Det kgl. Bibliotek, herover for at udtage nye Bind til Restaurering.

— Naar kommer Sportspladsen i Stand?

— Ja, vi er nu saa vidt fremme, at vi kan gaa i Gang med at tilsaa Pladsen med Græs. Det bliver en god Sportsplads nu. Fodboldbanen bliver i Overensstemmelse med de internationale Regler, og vi faar Atletikbaner til fri Idræt, til Løb, Spring og Kast o.s.v.

Vi har i Sommerens Løb klaret os med Stadion og Banerne ved Haderslevvejen, og det maa vi ogsaa gøre næste Sommer; men ud paa Efteraaret kan vi sikkert med Lempe tage den nye Plads i Brug.

— Badeforbudet er jo en Ubehagelighed for Skolens Svømmeundervisning!

— Det har De Ret i. Vi har ingen Svømmeundervisning for Tiden, skønt vi fik en Bevilling til et helt nyt, tidssvarende Badehus, men jeg vil tro, at vi kan faa etableret en frivillig Svømmeundervisning udenfor Skoletiden i Friluftsbadet ved Kommunens Velvilje.

— Der var engang Tale om at flytte Skolen eller rettere bygge en ny Ribe Katedralskole?

— Det drev over, siger Rektor til Slut. Der er fremdeles Byggemuligheder og Udvidelsesmuligheder paa vor egen Grund, og jeg er glad for, at vi bliver, hvor vi er. Jeg viste engang en Mand rundt i Bygningerne, og han var klar over, at Gangene var snævre, og at Bygningerne havde sine Mangler, det var ikke noget »Skolepalads«, men, udbrød han: »Hvor er her hyggeligt!« Det synes jeg ogsaa at der er inde i Bygningerne og ikke mindst i den skønne Skolegaard.

Kai H. Rosenstand.

Dommer Buch 70.

En gammel Ven af Ripenser-Samfundet, Dommer *J. L. Buch* i Frederikssund, fyldte den 26. September 70 Aar.

J. L. Buch har haft Sæde i Ripenser-Samfundets Bestyrelse en Aarrække. Han er »Medopfinder« af »Ripenser-Bladet« og skrev mange morsomme Sange ved R.-S. Sammenkomster, ligesom han sammen med *Rosenstand* redigerede Bladets første Numre. Vi ældre Medlemmer glemmer aldrig *J. L. Buch*.

Vedføjede Billede er fra hans Ripenser-Samfunds-Aar.

Han er født i Fredericia. Hans Far var Navigationslærer. I 1901 blev han Student i Ribe, og straks efter at han i 1907 havde taget juridisk Embedsksamen, blev han Fuldmægtig i Københavns Politi. I 1913 blev han Ekspeditionssekretær og 1921 Politiinspektør.

I 1942 udnævntes han til Dommer i Frederikssund, hvor hans jævne og menneskelige Maade at behandle Sagerne paa er blevet paaskønnet af alle Parter. Gang paa Gang har hans Dommerord i Retten givet Genlyd Landet over, fordi han har set praktisk og menneskeligt paa Tingene og ladet de mere eller mindre »støvede« juridiske Bestemmelser komme i anden Række. Hans friske og usnobbede Væsen har skaffet ham mange Venner i alle Kredse.

Dette fremkommer som en lidt forsinket Fødselsdagslyønskning. Den er vel ment.

K. H. Rosenstand.

Fra Ripenser Samfundet

De unges Sommerfest paa Skolen.

Saa har vi igen holdt det aarlige Sommerstævne paa vor gamle Skole, kombineret Sportsstævne og Sammenkomst paa Skolen. Tilslutningen var større end nogen sinde før. Datoen var den 22. August, og man fulgte de skabte Traditioner trofast.

Der indleddedes med Sportskampe mellem nuværende og tidligere Elever. De nuværende Elever tog frygtelig Revanche for Nederlaget i Fjor. Det var ganske, som det burde være.

I Haandbold vandt ganske vist de »gamle«, R.-S.s Hold, 14—9 (Dommer var Søren Jensen, Lustrup). Men saa masede de nuværende Elever paa.

I Langbold, hvor Frøken Skjødt var Dommer, vandt de nuværende Elever over de tidligere Elever 35—38. I Fodbold vandt de nuværende Elever over de tidligere Elever 3—2. Her var Kontorist Clausen Nielsen Dommer.

Om Aftenen samlede 80 Deltagere til Fest paa Katedralskolen. — Lektor Heide-Petersen læste op i jydsk Mundart af Blicher, Aakjær, Steffen Steffensen m. fl. og hostede stærkt Bifald.

Derefter var der Kaffe bord, hvor Formanden, Journalist K. H. Rosenstand, bød Velkommen og rettede en Tak til Rektor og Skolen, fordi man atter i Aar kunde samles til Sommerfest paa den gamle Skole.

Rektor Johs. Jørgensen takkede og udtalte sin store Glæde over den store Tilslutning. Der lød en Tak til alle de medvirkende, og der valgtes et Sportsudvalg til at varetage næste Aars Forberedelser til Sportsstævnet. Valgt blev Kadet Weisig, stud. polyt. Zabel og Frk. Jensen-Holm.

Bagefter dansedes der med Adjunkt Alvad ved Flygelet.

K. H. R.

Søndag den 2. August viedes i Ribe Domkirke Frøken Marie Sofie Haar, Datter af afdøde Seminarieførstander Helge Haar, til Sproglærer Kan Shih Fu, Hankow.

Ripenseren N. Abildgaard Nielsen, mangeaarig Direktør for Holstebro Jernstøberi, er afgaaet ved Døden 71 Aar gammel. Han var et interesseret Medlem af R.S.

Turistbesøget i Ribe Domkirke nærmer sig i Aar de 89.000.

Blandt Aarets udenlandske Turister i Ribe var Beveridgeplanens Fader, Lord Beveridge og Lady Beveridge.

Senest til Foraaret vil Hovedvej 11 være lagt i en Ring udenom Ribe med en Bro over Vesteraaen.

Vort Medlem Prokurist Poul Andersen har som tredje Generation overtaget Firmaet »Jens Andersen« i Ribe.

Lærer ved Statsseminariet i Ribe, cand. theol og mag. Brix er udnævnt til Forstander for Jelling Statsseminarium.

Fru Marie Jensen, Enke efter Købmand Henrik Jensen, Ribe, er afgaaet ved Døden paa Frederiksberg Sygehus.

Direktør M. C. Hagelund, Ribe, fyldte den 9. September 70 Aar.

Det kendte gamle Ribe-Ægtepar, Drejermester Christensen og Hustru, Sorte-brodregade, kunde den 17. August fejre deres Diamantbryllup.

2—300 mennesker overværede forleden i Klostergaarden en smuk Opførelse af Oluf Rings Korværk »Munken og Fuglen«, versificeret efter den gamle Legende af Alex Garff. Seminarielærer Raskmark dirigerede Seminariets Kor og Orkester.

Gamle Frøken Marie Engelbrecht i Puggaardsgade er død 79 Aar gammel. Hun var en af Smaapigerne paa Tom Petersens berømte Maleri fra Puggaardsgade.

Den 25. September indviedes Ribes store nye Kommuneskole, der har kostet 3 Millioner.

Dansk-engelsk Forening i Ribe indledede sin Sæson den 2. Oktober med Foredrag af Mr. Allan Moray Williams.

Domkirkens Maria-Klokke, den morgenglade »7 Klokke«, har faaet Revner og er sendt til Svejsning hos August Nielsen i Roslev.

En Ætling af den berømte Ribe-Biskop Jens Dinesen Jersin (1629—1634), Museumsinspektør ved Norsk Folkemuseum paa Bygdø ved Oslo, Sigurd Segelcke Mendell, har i Sommer gæstet Ribe.

I Serien »Danske Vers gennem Tiderne« har man i Radioen hørt Kai Friis Møller læse Udtog af Ribe-Rektoren Chr. Falsters »Den latinske Skriverstue« og Wesels »Posthuset«. Det var en fornøjelig lille Udsendelse.

De nye Skoleaar paa Ribe Katedralskole begyndte med 372 Elever mod 359 forrige Aar.

Ribe Katedralskole har holdt en »Aften« for Forældre til nyindmeldte Elever. Rektor redegjorde for Skolens Arbejdsplan.

To Ribestuderter, Søstrene Jutta og Helle Abildgaard, Døtre af Overassistent Abildgaard, har taget Eksamen med 1. karakter henholdsvis som Læge og cand. mag.

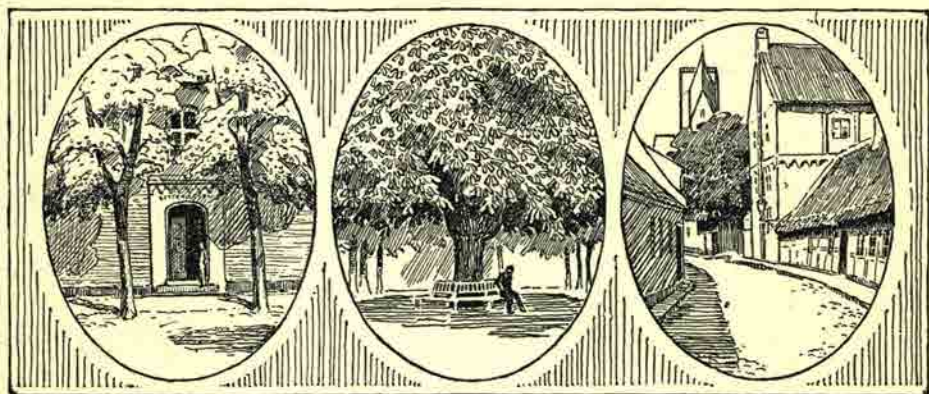
Ripenser-Samfundets Vinterfest i Ribe er fastsat til den 4. Januar.

Student Jens Jørgensen, Søn af Rektor Jørgensen, var under sin Sommerferie i Italien saa uheldig at blive frastjaalet alle sine Rejsepenge. Da han ikke ville lade sig hjemsende paa Konsulatets Regning, tog hnn resolut Hyre paa et norsk Skib til Amerika. Det blev en eventyrlig Omvej til Ribe, hvortil han vendte tilbage for nylig.

Stadsdyrlæge Simon Nielsen, Ribe, er den 29. September død 64 Aar gammel.

Vort Medlem, Generallæge C. R. Fasting-Hansen, fyldte den 1. Oktober 60 Aar.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 9

December 1953

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Ribe Katedralskoles Historie

foreligger nu komplet I—II Kr. 57,00
Forsendes portofrit.

Bentzons Boghandel v. Knud Heide-Andersen s Ribe

Benyt **Ribe Discontobank**

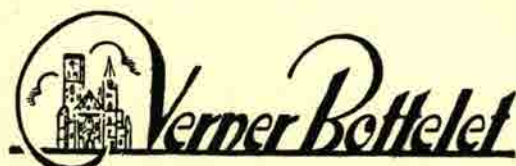
Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

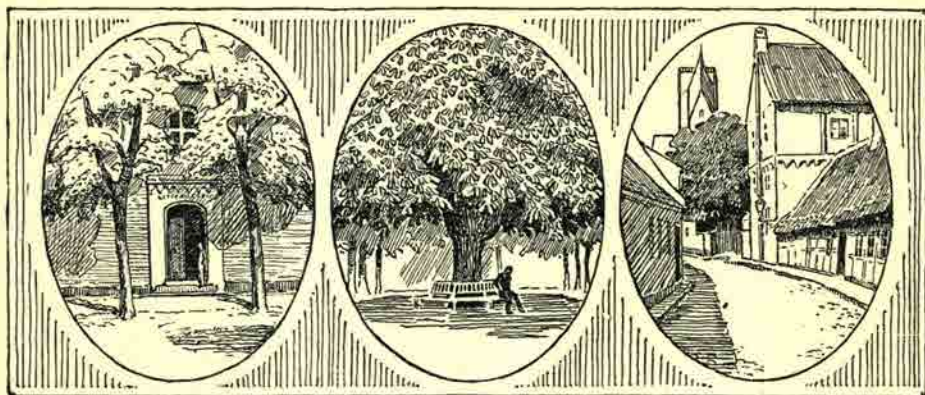
De kan endnu naa at sikre Dem et Eksemplar af

»Jul i Vestjylland«

Deres Boghandler kan skaffe det fra Kommissionsanstalten, hvis han ikke har det.

Dansk Hjemstavns Forlag . Ribe

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 9

December 1953

4. Bind

Nytaarsfest i Ribe 4. Januar

Mandag den 4. Januar 1954 mødes vi paa vor gamle Skole til Nytaarsfest.

Vi begynder som sædvanlig Kl. 19 med en beskeden Souper. Der serveres Beuf Stroganoff, en lille Bid Ost og Kaffe. (Øl og Dram kan faaes). Spisning incl. Kaffe og Fest, minus Drikkevarer, Kr. 7,00.

Derefter gaar vi ind i Syngesalen og hører Recitatricen Frk. *Grethe Tønnesen*, der velvilligst vil læse for os og møder med et fornøjeligt Program. Sluttelig danser vi til Pianist Linds Musik.

For at vi kan træffe vore Dispositioner, er det *absolut* nødvendigt at Deltagere i Spisningen inden 1. Januar melder sig til Formanden, Journalist Rosenstand, Ribe, Tlf. 109. Tegningen er bindende. Mulige Deltagere i Festen, der alene ønsker at overvære Recitationen og deltage i Dansen (ikke Spisningen), kan deltage for 3 Kr.

Vi beder om talrigt Fremmøde med godt Humør.

Professor Holger Pedersen død.

Ved Generalforsamlingen i 1952 havde R. S. den Glæde at kunne udnævne Ribe Katedralskoles berømte Discipel Sprogforskeren Professor Dr. phil. *Holger Pedersen* til Æresmedlem, glad og frisk sad han iblandt os. Kort efter vor Generalforsamling i Aar kom Meddelelsen om, at Professoren var afgaaet ved Døden 86 Aar gammel den 26. Oktober.

Ripensersamfundet vil stedse bevare Professor *Holger Pedersens* Minde i ærbødig og taknemlig Erindring.

Til Begravelsen sendte R S en smuk Krans med signerede Baand.

Mindeord paa Ribe Katedralskole.

Ved Morgensangen paa Ribe Katedralskole den 28. Oktober udtalte Rektor *Jørgensen* følgende smukke Mindeord om den gamle Professor og berømte Ribe-Student:

Oppe paa Gangen paa 1. Sal hænger der paa Vinduessiden Billeder af Skolens Studenterhold fra de sidste 50 Aar, medens der paa den modsatte Væg findes Billeder af gamle Elever, der har gjort sig særlig berømte. Rækken begynder med P. Palladius, A. S. Vedel, Ole Borch og H. A. Brorson, og som en af de sidste kommer *Holger Pedersen*, der opnaaede at faa sit Billede ophængt, endnu mens han levede. Igaar meddelte Aviserne, at han var afgaaet ved Døden, 86 Aar gammel.

Holger Pedersen forlod Ribe Katedralskole som Student i 1885, tog Doktorgraden i 1897 — hans Disputats handlede om Aspirationen i det irske Sprog — og blev Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet i 1903. Han var en Tid Universitetets Rektor og en Aarrække Præsident for Videnskaberne Selskab. Desuden var han Medlem af en Række udenlandske Akademier og Selskaber, Æresdoktor ved ikke mindre end 9 Universiteter og holdt Gæsteforelæsninger ved fremmede Lærestalter. Af hans talrige Afhandlinger skal jeg blot nævne enkelte for at vise, hvor omfattende hans Viden var. Han har således skrevet om det albanesiske Sprog, om demonstrative Pronominer i armenisk, en keltisk Grammatik, en russisk Læsebog og Grammatik, endvidere om latin litauisk, tyrkisk m. m. m. En Bog, der ogsaa kan læses af Ikke-Fagfolk, er hans Skildring af Sprogvidenskaben i det 19. Aarhundrede.

I Fjor blev *Holger Pedersen*, der trods sin store Berømmelse, var såre beskeden og fordringsløs, Æresmedlem af Ripensersamfundet. Han er et smukt Eksempel paa et Menneske, der har gjort sin Skole og sit Land Ære. Her paa Stedet vil hans Billede til Stadighed minde Skolens Elever og Lærere om hans betydningsfulde Indsats.

Rustale i Ripenser-Samfundet

21. Oktober 1953

af forlagsdirektør, magister *Palle Raunkjær*.

Jeg er student fra 1908 og tog afsked med Universitetet i begyndelsen af første verdenskrig. Jeg tilhører derfor som student en tidsalder, som studenten af 1953 vel har vanskelig ved at forstå. I hvert tilfælde burde denne kendsgerning i nogen grad diskvalificere mig som rustaler i dag, da meningen vel ikke er, at jeg skal holde et foredrag over det forsvundne Atlantis, hin lykketidsalder, da et stort koldt bord med to varme retter, øl og snaps efter behag, samt kaffe og tillæg ikke let kunne komme op over 2 kroner og fem og tyve ører ialt. Det er den tid, som Storm Petersen har sat sin guddommelige gravskrift over i billede og tekst af følgende ordlyd: Du Stoffer, en stor bøf med sovs og kartofler til 25 ører, det er vel nok billig. Ja, hvor kan man få det? — Det kan man ikke få, men billigt er det. —

På den anden side ville det næsten være lige så grusomt mod russerne at udsætte dem for en gammelmandskedelig moralisering over forhold, som vi, studenter fra før verdenskrigene på vor side har vanskeligt ved at forstå, fordi vi har rødderne dybt fæstnede i en kulturtradition, der er groet frem på en roligere og mere kontinuerlig udvikling, end den, der gælder for kulturnedfældningen af i dag.

Men hvem siger også, at man altid skal følge den kedelige tradition, som vor demokratiske samfundsordning sætter i højsædet. En tradition, der fastslår, at når unge og gamle mødes for at drøfte livets spørgsmål, åndelige og materielle, så er det de gamle — eller i hvert tilfælde dem, som det er lykkedes at klatre op til organisationernes topstillinger eller til andre vigtige nøgleposter i det skuffedarium, et moderne, demokratisk samfund består af — der taler og bestemmer, medens det er de unge, der gaber og ikke hører efter. Vel at mærke de unge, der er for store individualister og for lidt taburetjægere til at kunne undertrykke en begrundet og sund kritik, der ikke er velset på bjerget.

Jeg vil ikke dermed sige, at der er noget absolut forkert i, at den erfarne mand eller kvinde stiller sin kunnen og viden til rådighed for den opvoksende slægt, og det er absolut klogt af ungdommen at lytte til erfarene og klog tale. Men det er ikke ungdommens fejl, når den hellere går på fodboldbanen end til generalforsamling i forsamlingshuse eller lignende steder for at høre maskerede referater af allerede besluttede fremtidshandlinger, som blot skal ha deres parlamentariske konfirmation. På fodboldbanen og deslige steder, hvor ungdommen mødes, sker der nemlig noget. Hver gang bolden går i mål — eller uden om — det er i denne forbindelse ligegyldigt, hvad der sker — indtræffer nemlig en kulmination af en handlingsindsats. Og dette er stort eller lille et mærkbart udslag af livets åndelige pulsslag. — Kulminationen nås for spillerens vedkommende i det øjeblik, da tåspid-

sen eller hovedskallen slipper bolden; for tilskuernes vedkommende, idet langsiden enstemmigt brøler: Skyd for satan. Nå, det var måske blot på fælleden, at langsiden tillod sig så ureglementerede og uparlamentariske udråb. Men selv om udtrykket er et andet, er meningen den samme.

Lad nu være med at trække på smilebåndet, fordi jeg bruger et så profant billede som et fodboldspil til at illustrere en ophøjet ting. Det jeg har ønsket at lægge de unge russer på sinde er vigtigheden af at rendyrke studiet af jeres handlingsindsats i kulminationsøjeblikkene, det er da I vokser. Og så skal jeg forlade dette emne, idet jeg blot vil give jer et paradoks med hjem at spekulere over. Jeg er overbevist om, at den skarpsindige student vil kunne udforske en forbindelse mellem Niels Bohrs storhed som atomforsker og hans ungdommelige udfoldelse som fodboldspiller. Både han og broderen Harald Bohr, der jo heller ikke var nogen åndelig og videnskabelig sinke, hørte jo til min studenterårgangs beundrede favoritter ved landskampene på fælleden.

Men det er ikke alene evnen til at handle, der skal udvikles. Det gælder også om at få tid til at fantasere, tid til at fabulere og tid til at reflektere. Begivenhedernes pulsslag banker så voldsomt og vedholdende i dag, at man let får følelsen af at stå uden for tid og rum, hvis man hengiver sig til disse ting.

Den verden, vi førkrigsstudenter mødte, var på de fleste områder af langt mindre format, end den studenterne nu skal bygge deres liv op i. Men det var alligevel på mange måder en verden af større dybde, fordi vi endnu havde troen på livets og menneskenes gode og skønne værdier i behold, og fordi vi havde lettere ved dengang end nu på fantasiens vinger at svinge os op til de højder, hvor livets mål fortoner sig i det tilsyneladende simple, men alligevel så uendeligt store. Op til den idealverden som den engelske digter John Keats har tegnet med de få ord: Skønhed er sandhed, sandhed skønhed. Det er alt, hvad I ved på jord, og alt, hvad I behøver at vide.

„Beauty is truth, truth beauty“ — that is all.

Ye know on earth, and all ye need to know.

For tiden er det jo sådant, at man næsten ikke tør være åndsfraværende blot et øjeblik af frygt for at jorden skal gå under, medens man fabulerer. — Men gør det alligevel. Glem ikke, at livet har et Janushoved. Den ene side ser fremad og stræber efter at gøre det lettere at leve på jorden. Den anden ser opad og søger at udforske det, som rører sig mellem himmel og jord. — Glem ikke at fabulere, men glem heller ikke at reflektere, thi det er gennem refleksionen, at det tilegnede omsætter sig til livsværdier.

Den tid, der ligger mellem min studentertid og den I står over for, har indenfor de eksakte videnskabers område vist en udvikling, som er ganske enestående. Det er en lykke for en ung student at blive medarbejder i en verden, hvor standarderne flyver højt. — Men glem ikke, at denne voldsomme udvikling af håndens gerninger i forbindelse med verdensbegivenhedernes tilstand og forviklinger har bragt os ned på jorden mere eftertrykkeligt end godt er. I det lange løb kan åndsliv ikke bæres oppe af mekanik alene. Forstand og handlekraft er vigtige faktorer, men det er fantasi, følelse og instinkt — d. v. s. de særlige kulturfaktorer — der sætter kronen på værket, hvor et sundt og lykkeligt menneskeliv skal bygges op.

Jeg skal nu holde op med at reflektere mere over dybsindige emner. Dels fordi formanden har sagt, at en rustale skal indeholde et passende islæt af morsomheder, hvilket jeg imidlertid ikke tager noget hensyn til, da jeg nok skal skynde mig med at få min tale afsluttet, inden han får sig samlet sammen til at tage ordet fra mig. Derimod frygter jeg mere, hvis jeg fortsætter, at de unge russer demonstrativt begynder at undersøge om deres ure er gået i stå, således som amerikanske tilhørere gør det, når en taler tillader sig at fortsætte ud over 20 minutter, eller hvad værre ville være i kor råber: Hold nu op med al den snak om åndsliv og kulturværdier. Det ville være meget bedre, om du kunne gi os en anvisning på, hvorledes vi skal få det daglige brød og undgå at pådrage os studiegældsfor skrivinger, som vi kommer til at slæbe rundt med det meste af vor dyrebare tilværelse. Samfundet synes jo ikke at ha forståelsen af, at den studerende stand er den fremtidige surdej i samfundslegemet, og vil betale for en sådan surdejs legering.

Ja, det er rigtigt, at der skal både trang, vilie og energi til at gå den studerende vej. For næsten enhver anden samfundsborger drager samfundet omsorg, således at der er indtjeningsmuligheder for det nødtørftigste til mad, rigeligt til cigaretter og fornøjelser, såsnart den lovpligtige skolealder er passeret. Men studenten kan passe sig selv. Der er vist ingen, der kan benægte, at hele vort samfund, vor industri og vor administration hviler på den teoretiske oplæring, som danske studenter har tilegnet sig i deres studietid. Hvorimod det er samfundet, der betaler oplæringen af håndens arbejdere inden for de samme områder og alle andre steder. — At den far eller mor, der kan gøre det uden selv at lide afsavn, finder det en fornuftig og klog kapitalinvestering at føre studenten frem til kandidat, er der måske ikke noget at sige til. I vor tid gælder det mere end nogen sinde, at det man kan er af langt større værdi, end arv i vente. — Men der burde spares sammen til et mægtigt kulturfond, der kunne gøre det muligt for begavede studerende at nå deres studietid gældsrit igennem, hvis ikke deres forældre eller deres egen vinskibeligthed kan bringe dem over skærene. Så kunne alle starte på lige hammel og uden handicap over for de andre samfundsklasser. Det ville være sundt for dem selv og til gavn for samfundet.

Der er jo betydningsfulde bestræbelser i gang, f. eks. gennem oprettelse af kollegier o. l. Vi må håbe at sådanne bestræbelser intensiveres i betydelig grad.

Indtil resultaterne i så henseende foreligger, må vi kun glæde os over, at studenten nu ser så frisk på sagen, at han ikke føler sin værdighed som herre i åndernes rige forringet ved, at han frimodigt tager det arbejde, der ligger for. I den henseende ligger studenterne nu langt foran min generation.

Jeg husker, at jeg for mange, mange år siden i Venedig blev vækket en søndag morgen klokken 4 af en gondolieres smældende sere-nade, medens hans tungtlæssede gondol gled ned ad Canale grande mellem de skønne marmorpaladser, der rødmede i den opgående sols stråler. Det var en skønhedsåbenbaring både for øjet og øret, som jeg aldrig glemmer. Hele billedet smeltede sammen til en intens glæde over det at leve.

Men for mit øre lyder næsten lige så lifligt studentens fløjtesere-nade, når han hver søndag morgen ved sekstiden på sin tungtlæssede

cykle krydser sig frem ad fortovene i Charlottenlund for at bringe mig og andre dyneelskende væsener de kampestenstunge søndagsavis, som de organiserede avisudbringere finder under deres værdighed at udbringe. — Det kan godt være at studentens serenadetonen ikke altid er afstemt i takt med o sole mio, nu og da er de ikke lige hørbare og skurrer måske også lidt i vellyden, thi studenten kan jo også nu og da længes efter hvile. — Men en ting klinger fuldttonende for mit indre øre ved at se ham — den vilie til livet han repræsenterer, glæden over selv at kunne være med til at værne sin selvstændighed.

Lad den flamme brænde evigt, så klarer studenten sig nok.

Jeg vil bede dem om, mine venner studenter fra 1953, ikke at opfatte dette lille causeri over ånd og materie som udtryk for, at jeg synes I er bleven studenter i en ond tid. Der er jo nok et eller andet, man kunne ønske anderledes. Det kunne være rart, om den angst alle slæber rundt med, snart måtte lette lidt. Den angst, der næres af en dræbende mangel på tillid og tiltro mand over for mand og folk over for folk, og som hindrer de åndelige og materielle kræfter i at samles i arbejdet for at bygge den sønderslæede verden op. Men det er alligevel en rig tid at blive student i, fuld af opgaver, fuld af fremtid.

Det, det først og fremmest gælder om, er at få oprettet den omstyrtede balance mellem ånd og hånd, mellem stof og kultur. Således at vor uro og angst forsvinder. Jeg er overbevist om, at det bliver på kulturfronten, at afgørelsen kommer til at falde, om der kan skabes en tryk og lykkelig fremtid for menneskene på jorden. — Arbejdet for at skabe bedre levevilkår for alle ligger i første række, thi først når menneskene føler sig trygge med hensyn til dagen og vejen, kan et sandt menneskeliv udfolde sig. Men arbejdet for forbedringen af levevilkårene — et arbejde alle må og kan være med i — er ikke målet. Målet er gennem oplysning at få hvert enkelt menneske til fuldt og helt at forstå sit sande menneskeværd.

Arbejderne her er i første række akademikerne — eller for at være lidt mere beskedne: en vigtig plads tilkommer akademikerne, i hvis rækker I nu træder ind. Det bliver derfor også jeres indsats på kulturfronten, der bliver medbestemmende for udviklingen i fremtiden for vort folk. — Og det bliver både gennem det arbejde, I udfører og gennem det eksempel i giver, at I skal vise om den rette studenterflamme brænder også hos Jer.

Lad os ønske Jer: Lykke til.

Fra Ripenser Samfundet

En vellykket Generalforsamling og Rusfest

Den 21. Oktober 1953 holdt Ripenser-Samfundet Generalforsamling og Rusfest i Nordisk Restaurants Selskabslokaler i København.

Rammerne var hyggelige og Tilslutningen god. Vi har vistnok nu fundet det helt rette Sted for vore københavnske Fester. Tilslutningen var dog ogsaa god, men der kunne have været nogle flere Russer tilstede. De var endda indbudt gratis til Festen.

Generalforsamlingen indlededes med, at Formanden, Journalist *Rosenstand*, bød Velkommen og mindedes de i Aarets Løb afdøde Medlemmer, Foreningens Kasserer, Bankfuldmægtig *Holger Bech Hansen*, Direktør *Abildgaard Nielsen*, Holstebro, og Direktør *Hedegaard*, Esbjerg. Forsamlingen rejste sig. Formanden aflagde derpaa Aarsberetning. Han omtalte 40 Aars Jubilæet, der fejredes paa „Ny Rosenborg“ i Forbindelse med Generalforsamling og Rusfesten, der havde samlet saa mange Medlemmer som ikke set i Foreningen i adskillige Aar, fremdeles de velykkede Fester paa den gamle Skole, Januarfesten og Sommerfesten. Foreningen talte nu ca. 300 Medlemmer. Af Ripenser-Bladet var i Beretningsaaret udsendt 3 Numre.

Beretningen godkendtes.

Kassereren, Fuldmægtig *Tang*, aflagde Regnskabet, der balancerede med 1800 Kr. Beretning og Regnskab godkendtes.

Som Formand genvalgtes med Akklamation Journalist *Rosenstand*. Paa samme Maade genvalgtes til Bestyrelsen Kontorchef F. Schön, Redaktør A. Lassen og stud. theol. O. Lindegaard. Nyvalgt blev Grosserer Aage Jørgensen. Som Rusrepræsentant for 1953—54 valgtes student *Asger Bak*.

Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes Direktør *Foss* og stud. polyt. *Vagn Jensen*. Som Revisor nyvalgtes i Stedet for Aage Jørgensen, der var indtraadt i Bestyrelsen *Trærup Andersen* og genvalgtes Kontorchef *Lerche Thomsen*. Revisor-suppleant blev Bankdirektør *Iver Thomsen*. Dermed var Generalforsamlingen, der dirigeredes af Fuldmægtig *Tang*, forbi, og man bænkedes om de tillokkende Smørbrødsborde, hvor Tale og Sang vekslede.

Formanden bød her særlig velkommen til Forlagsdirektør Magister *Palle Raunkjær*, Student fra 1908, der talte i en brillant Blanding af Spøg og Alvor til Ribe-Studenterne af 1953. Talen gengives omstaaende.

Den udmærkede Underholdning blev besørget af en Dobbeltkvartet fra „Unge Akademikeres Sangkor“, som *Lindegaard*, der er Medlem af dette, havde fremtryllet til Medlemmernes udelte Glæde.

Efter Bordet dansedes der, og i denne deltog Elever fra 3 G, der var i København, og de saa ud til at more sig mindst ligeså godt som de ældre. Ved Festen, der blev heltigennem velykket, havde vi den Glæde at se Rektor *Jørgensen*, Lektor *Blendstrup* m. fl.

K. H. R.

Den første danske Hamlet

Ribe-Studenten Peter Thun Foersom

Af K. H. Rosenstand

I Aaret 1793 dimitteredes fra Ribe Katedralskole en begavet ung Mand, der i dansk Kunst og Litteratur skulde komme til at indtage en fremtrædende Stilling. Hans Navn var Peter Thun Foersom.

Han var født den 20. Februar 1777 i Øster Lindet Præstegaard som Søn af Stedets Sognepræst *Christian Foersom* og Hustru, *Ellen Sophie*, født *Thun*. Moderen var Søster til *Vibeke Margrethe Thun*, der blev gift med Præsten i Guldager, *Niels Holmboe Thorup*. Deres i 1780 fødte Søn *Peter Nicolaj Thorup* blev Discipel i Ribe Katedralskole og senere Skolens Rektor, Ribehistorikeren Professor *Thorup*.

I Ribe levede ogsaa Foersoms Morbroder, Gæstgiver *Peter Thun*, en lystig Fyr, der havde været Skolekammerat med *Korist* og *Punchevært* ved Det kgl. Teater *Thomas Puggaard*, der ofte besøgte *Thun* i Ribe, hvor denne residerede i *Mogens Graves* statelige Gaard paa Hjørnet af Skibbroen og Mellemdammen, et morsomt Hus, paa hvis

Grund nu ligger den store Ejendom, hvor bl. a. Isenkræmmer Nyborg har Butik.

I Ribe var der iøvrigt i 1769 født en anden Peter Foersom, muligt en Fætter til Peter Thun Foersom, Søn af en Urmager Christen Foersom, der senere blev Organist ved Sct. Knuds Kirke i Odense. Dennes i Odense fødte Søn Christen Martin Foersom blev senere som Peter Thun Foersom Skuespiller ved Det kgl. Teater.

Da Peter Thun Foersom gik i Ribe Katedralskole, var Skolens Rektor Lorens Hansen, men mest Indflydelse paa den begavede Dreng fik Skolens Konrektor Ludvig Heiberg, der var Broder til den berømte P. A. Heiberg, begge Sønner af Magister Ludvig Heiberg, Rektor i Vordingborg.

Som Konrektor kom Heiberg, der var Alumnus paa Borchs Kollegium, til Ribe i 1786, og i 1797 blev han Rektor i Odense.

Der kan næppe næres Tvivl om, at det var Konrektor Heiberg, der især havde indpodet Foersom den Interesse for Litteratur og Læsning, der hævdede den unge Skuespiller i Dannelsen op over Dagens Skuespillere.

Som Student havde Foersom til at begynde med vanskeligt ved at finde sig til Rette. Han studerede baade Jura og Teologi, men førte iøvrigt et muntert Studentertiliv med Kammeraterne. Dette æstetiserende Liv fandt han Behag i. Men Pengetrang belærte ham efterhaanden om Livets Prosa, og man skaffede ham en Plads hos Hofboghandler Poulsen, men det behagede ikke Foersom at gaa og se paa Bøgerne *udvendig*. Saa finder vi ham som Huslærer paa Landet, men snart vender han tilbage til Hovedstaden, hvor han fortsætter sit æstetiserende Liv samtidig med, at han sætter sig grundigt ind i engelsk Sprog og Litteratur.

Med Iver dyrker han ogsaa Privatkomedien paa en lille Amatørscene i Grønnegade. Han spiller et Utal af Roller især i Elsker- og Heltefaget, men han forsømmer sine engelske Studier og mister sine Elever i dette Sprog.

Saa tager han Springet og melder sig til Det kgl. Teater, hvor han den 18. Oktober 1798 debuterer som Jacob i „Gamle og nye Sæder“.

Hvordan saa nu den unge Mand fra Ribe ud, da han søgte Fodfæste ved Nationalscenen?

Hans Samtid skildrer ham saaledes:

Han havde et smukt Hoved, et prægtigt Haar og et Par usædvanlig intelligente, drømmende, noget melankolske Øjne, men hans Figur var temmelig uheldig og Stemmen ikke særlig god. Ved Jernflid og Paapasselighed opnaaede han dog at komme over disse Vanskeligheder.

Som et Slagord hed det paa Teatret: „Den gode Hr. Foersom er slet ikke moersom“, men det var heller ikke i den Retning, den idealistiske, unge Kunstner stiledede.

Ofte mistvivlede han om sine egne Maal, og i Aaret 1800 var han saa langt nede, at han ansøgte om at blive Soufflør og var skuffet, da han ikke fik Posten. I 1801 ansøgte han om sin Afsked, men til alt Held for dansk Skuespilkunst blev den ikke bevilget.

I 1802 faar Foersom endelig sit sceniske Gennembrud som Kong Philip i Kotzebus Sørgespil „Johanne Montfaucon“, og nu glider han efterhaanden ind i Rosings Repertoire. Han spiller Helte i Schillers og Oehlenschlägers Tragedier og mange andre Roller.

Men han higer efter at give Shakespeares Skikkelse Liv paa Nationalscenen. Han oversætter nu Tragedierne „Julius Cæsar“, „Hamlet“, „Kong Lear“, „Romeo og Julie“ og endelig „Macbeth“ for Teatret, og endelig faar han sit største Ønske opfyldt, idet han staar paa Det kgl. Teaters Scene som den første danske Hamlet.

Med Hamlet naaede Foersom sin Kunsts Højde.

Kunstkenderen, Forfatteren Pram overværede Premiereren og udbrød:

„Det er en mageløs Fornøjelse at se den udmærkede Foersom i Aften. Alt, hvad der er dygtigt i Karlen, baade ondt og godt, er som forklaret ved, at det har faaet Shakespeareske Udtryk. Men han brænder ogsaa ud af lutter Gnist. Spiller han Hamlet fem Gange i een Vinter, er han Pinedød Aske, inden han ser Vaar“.

Helt kom disse Ord heldigvis ikke til at slaas til.

I 1816 spiller Foersom Edgar i „Kong Lear“, men da „Macbeth“ kommer op i November 1817, er det ved en Mindeforestilling for Foersom, der den 24. November var død ikke 40 Aar gammel. Hans sidste Rolle var Erast i Holbergs „Den Vægelsindede“.

Som Kunstner var Peter Thun Foersom idel Iver og Glød i sin Stræben efter Idealet. Han var ofte tungsindig men kunde ogsaa vise Humor. Hans ideale Fordringer gjaldt ogsaa Tilstanden i det daglige paa Teatret, hvis Intriger han hadede. Kun faa Kammerater sluttede han sig til, bl. a. den store Holbergfortolker Lindgreen og hans elskede Lærer Rosing.

Han elskede Landet og tilbragte mange Somre i et Par Værelser paa en Bondegaard i Brede eller Lundtofte. Senere lod hans Mæcen, Grev Schimmelmann, indrette en Lejlighed for ham og hans Familie paa Bredegaard.

Foersom syslede med forskellige litterære Arbejder. Han udsendte 2 Bind Digte, og han udgav Almanakker for teaterinteresse-rede og „Læsning for Yndere og Dyrkere af Skuespilkunsten“. Foruden Shakespeare har han oversat andre engelske og tyske Skuespil.

Sin Ungdoms Egne glemte han ikke. Han efterlod sig saaledes et lille folkloristisk Arbejde „Samlinger af danske Landskabsord og om Sæder, Skikke, Levemaade, Egenheder og Overtro hos den jydsk Almue paa Ribe-Egnen“, som i 1820 blev udgivet af C. Molbech.

I Hundredeaaret for Foersoms Død, 1917, udsendtes 2. Udgave af Skriftet.

Heller ikke Foersoms gamle Skoleby glemte ham. Hans meget teaterinteresserede Fætter, Rektor Thorup, der selv var en dygtig Amatørskuespiller, skrev ved Foersoms Død et lille Mindedigti hvori det hedder:

Skjaldens Klage gennem Hallen bærer.
Kunstens Hjem en herlig Aand forlod.
Fra den tabtes Baare Sangen svæver
hid til Egnen, hvor hans Vugge stod.

Foersom var ogsaa en religiøs Natur. Hvad vist de færreste ved, skyldes det lille kønne Vers „Nu lukker sig mit Øje“, der har været mange Børns første Aftenbøn, ham.

Foersom levede et lykkeligt Familieliv med Hustru og Børn. Han var i 1799 blevet gift med Skuespillerinden Johanne Cathrine Ebbesen. Hun døde i Aarhus i 1850. Takket være den af Foersom stiftede „Det kgl. Teaters Enke- og Børneforsørgelseskasse“ kunde hun tilbringe en nogenlunde betryggende Alderdom.

Lidt om Unge Akademikeres Kor og dets tilknytning til Ribe.

Ved Ripensersamfundets vellykkede rusfest i år var det en dobbeltkvartet fra Unge Akademikeres Kor, der leverede underholdningen. Når bestyrelsen netop havde valgt en kvartet fra dette kor, skyldes det, som det også blev sagt ved festen, at U. A. K. blandt sine 50 medlemmer har ikke mindre end elleve studenter fra Ribe, et betydeligt antal set på baggrund af, at koret iøvrigt er sammensat af studenter af alle studieretninger fra alle landets skoler. I betragtning af dette og til belysning af, hvad studenter af i dag til eksempel anvender den sparsomme fritid til (60 pct. har erhvervsarbejde), har redaktøren bedt mig fortælle lidt om Unge Akademikeres Kor.

Koret blev stiftet i foråret 1944 og kan således snart fejre sit 10 års jubilæum. I en klublejlighed på Vesterbrogade boede der dengang en flok unge studerende, størstedelen sønderjyder og da en af dem, korets nuværende dirigent, var interesseret i at øve sig i direktion, og de øvrige holdt af at synge, blev man let enige om at danne et lille studiekor. Snart kom der flere til, man holdt optagelsesprøve, valgte en bestyrelse, lavede nodearkiv, o. s. v. Som enhver rigtig forening måtte man have nogle love, og i de love, som man dengang vedtog, blev det på en ramrende måde givet udtryk for det, som man anså og stadig anser for korets formaal, at udøve korsang navnlig af kammermusikalsk art, endvidere at bidrage til udbredelse af kendskabet til lødigt kormusik i Danmark og gennem koncerttournéer at medvirke til at gøre udlandet bekendt med dansk musik. — Ser man på korets virksomhed i de forløbne ti år, må man indrømme, at koret har levet op til sit formål. Allerede efter et års forløb følte man sig så sikker på sin musikalske standard, at man i sommeren 1945 tog på tourné til Sønderjylland. Det blev en vellykket tur, som ikke blot glædede det publikum, der overværede koncerterne, men som virkede samlende på koret og gav det mod på at tage nye og større opgaver op. Efter endnu to tournéer i Sønderjylland, tog koret i 1947 på sin første udenlandsrejse til Norge. Denne rejse blev en sådan succes, at den måtte følges op, og det blev da også en fast regel i de følgende år, at U. A. K. tog på en årlig tourné til udlandet. I 1948 gik turen til Skotland, hvor koret blev overmåde godt modtaget både af den skotske befolkning og af den skotske presse, der ellers er forvænt med at høre gode kor. Skotterne har vel selv et af verdens bedste blandede kor, The Glasgow Orfeus Choire. Ligesom korets følgende rejser var denne rejse arrangeret af Det danske Selskab, hvis opgave det er gennem sine repræsentanter i udlandet at oplyse om dansk kultur. I 1949 rejste man atter vestpå, den gang til Nordirland. Som det hidtidige højdepunkt både koncertmæssigt og som turistrejser betragtet står de to tournéer i Schweiz og Sydfrankrig i sommeren 1951 og efteråret 1952. Den kendte schweiziske musikkritiker Hermann Lang anmeldte koncerten i Lausanne og skrev i La Nouvelle Revue Lausanne bl. a.: „C'est la simplicité, le naturel qui font le charme de ces chanteurs. Ils chantent comme ils respirent. Leurs voix sont bien posées, admirablement équilibrées dans tous les registres, à la fois souples et fermes, douces et éclatantes, graves et intime, d'une stabilité, d'une pureté d'intonation qui ne se dément pas un instant. Le Danemark ne peut avoir de meilleur ambassadeur à l'étranger que cette admirable phalange de chanteurs.“ — Korets sidste tourné fandt sted i dette efterår til Holland. I forbindelse hermed havde man håbet, at det var lykkedes at arrangere en koncert i Ribe. Det blev imidlertid ikke muligt denne gang.

Ind imellem disse tournéer har koret medvirket ved og selv afholdt en række koncerter herhjemme især i København. Således er der hvert år omkring jul og

påske blevet holdt kirkekoncerter, endvidere har man i årenes løb præsenteret et musikalsk vidtspændende verdsligt program ved koncerter i Odd-Fellowpalæet, på Universitetet og i Radioen. Takket være et ihærdigt arbejde fra kormedlemmernes side under dirigenten Svend G. Asmussens dygtige ledelse er koret nu fra at være et lille studikor samlet for medlemmernes egen fornøjelse i en klublejlighed på det mørke Vesterbro vokset frem til at indtage en anerkendt plads i Københavns musikliv og modtager da også i dag støtte både fra private fonds og Undervisningsministeriet.

Dog den største glæde ved at være med i et sådant foretagende ligger egentlig ikke i de mange rejser og den megen succes. De ugentlige prøver er i virkeligheden det mest oplivende moment. Hertil mødes man som gode kammerater, en flok vidt forskellige unge mennesker, studenter er og bliver jo individualister, medicinere og teologer, polyteknikere og jurister, forskellige i mangt og meget, men alle har de det til fælles, at de holder af at synge sammen og at synge for andre. — Det kræver koncentration, disciplin og indfølelse at gå i gang med et værk af Palestrina eller Benjamin Britten, men arbejdet har sin løn i den oplevelse, det er ved prøverne at se hvorledes musikken er bygget op, få ørene op for dens nuancer og musikalske udtryk og ved koncerter at give sin glæde over musikken videre til publikum.

Unge Akademikeres Kor har mange planer for fremtiden. Til foråret skal jubilæet fejres med to koncerter, en verdslig og en kirkelig, og i juni 54 rejser koret atter til Norge. — Det har ikke skortet på planer om koncert i Ribe. Det er et oprigtigt ønske i koret, at det snart må lykkes at arrangere en koncert i den by, hvorfra så mange af korets medlemmer er udgået.

Olav Chr. Lindegaard.

Vor Næstformand, Kontorchef *Frode Schön*, havde i Oktober den Sorg at miste sin Moder. R. S. sendte signeret Krans til Bisættelsen.

Vort Medlem Tandlæge *V. Stouge* og *Hustru* kunde den 1. December fejre deres Sølvbryllup.

Vort Bestyrelsesmedlem, stud. polyt. *O. Lindegaard*, er valgt til Formand for Studenterraadet ved Københavns Universitet.

Sølvsmed *H. Bunde Jørgensen*, Søn af Amtsforvalter B. J., Ribe, har faaet 2. Præmie for en Sølvtekande. H. B. er ansat hos Firmaet Cohr.

Sognepræst *Holger Dahl*, Haslund, har afløst Seminarieførstander Brix som Lærer ved Ribe Statsseminarium.

Urmager *Sørensen*, Ribe, fyldte den 21. Oktober 65 Aar.

Paa Ribe Katedralskole er man allerede i Gang med at forberede Aarets Skolekomedie, der skal løbe af Stabelen i Februar. Det bliver Holbergs „Den Stundesløse“. Adjunkt *Simonsen* sætter iscene.

Cand. mag. *Hoff* har efter længere Sygdom genoptaget sin Gerning som Vikar ved Ribe Katedralskole. Hans Timer har været besørget af stud. mag. *Askgaard*, Søn af Lektor *Askgaard*.

Stiftskasserer i Ribe *Th. Sørensen* er død 55 Aar gammel.

Tidligere Stationsforstander i Ribe *C. F. Jørgensen* er død i København 71 Aar gammel.

Recitatricen frk. *Grethe Tønnesen*, datter af afdøde Provst Tønnesen i Ribe, holdt den 30. November en brillant Recitationsaften i Ribe Literatur- og Foredragsforening. Frøkenen har lovet velvilligt at medvirke ved R. S. Vinterfest paa den gamle Skole den 4. Januar.

Den kønne gamle Præstegaard i Vedsted staar for Fald. De gamle Bygninger, der stammer fra 1738, kan daarligt istandsættes, og de skal nedrives og en ny Præstebolig opføres. I V. Vedsted Præstegaard havde Folkemindeforskeren Professor H. F. Feilberg sit Barndomshjem, og her virkede Præsten Otto Rosenstand gennem 40 Aar.

Det var i November 70 Aar siden den berømte Ripenser Professor Dr. phil. Emil Chr. Hansens Rendyrkning af Gæren toges i Brug paa Carlsberg. 3 G paa Katedralskolen havde den fornøjelige Idé at sende Lykønskningstelegram til Carlsberg.

„Nielsen“s trofaste Ven fhv. Frisørmester *J. P. Pultz* i Ribe fyldte den 21. November 70 Aar.

Fru *Petra Andersen*, Ribe, Enke efter Kæmner L. Andersen, fyldte den 2. December 80 Aar.

Det statelige Julehefte „Jul i Vestjylland“ er udkommen for 19. Gang, udgivet af Bogtrykker Aage Jacobsen, Ribe. Det indeholder meget udmærket Stof bl. a. en nydelig Skildring af Gunnar Jacobsen samlet om Minder fra Plantagevejen i hans Drengetid. Vi anbefaler vore Medlemmer at købe det smukke Hfte.

Til alle Medlemmer: Husk at indbetale Kontingentet til Kassereren Fuldmægtig Tang i Roskilde. Husk at anmelde Flytning til nærmeste Posthus. Saa undgaar man Forsinkelse af Bladet.

Biskop emer. i Ribe S. M. Westergaard fylder den 4. Februar 85 Aar.

Den lille kønne romanske Kirke i Kalvslund, der i et Aar har gennemgaaet en omfattende meget smuk Istandsættelse under Arkitekt Jepsens Ledelse, blev den 13. December genaabnet ved en smuk Festgudstjeneste, hvor Biskop *Lindegaard* prædikede.

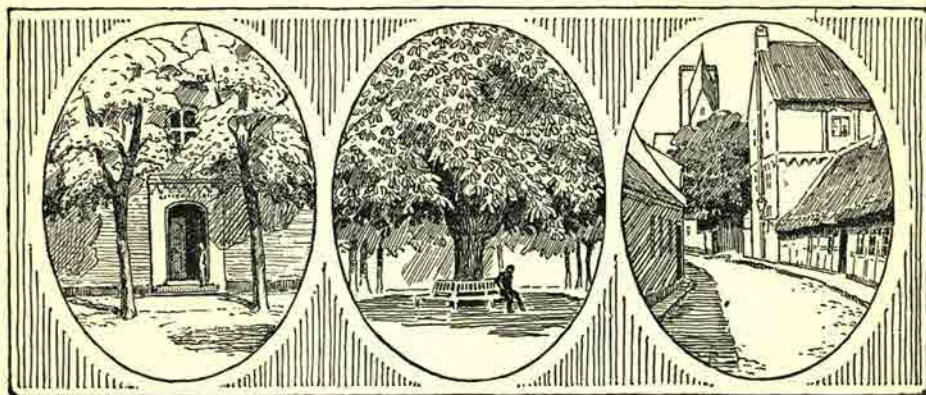
Ribe Grundejerforening kunde den 12. December fejre 25 Aars Jubilæum.

Fru *Anne Margrethe Skou*, Datter af Biskop emer. S. M. Westergaard i Ribe og gift med Landsretssagfører S. i Roskilde, er død 55 Aar gl.

Fru Amtslæge *Bundsgaard*, tidligere Ribe, er afgaaet ved Døden i København.

RIPENSER-SAMFUNDET ønsker sine Medlemmer en glædelig Jul og et godt Nytaar.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 10

August 1954

4. Bind

$\frac{A}{S}$ RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Ribe Katedralskoles Historie

foreligger nu komplet I—II Kr. 57,00
Forsendes portofrit.

Bentzons Boghandel v. Knud Heide-Andersen s Ribe

Benyt *Ribe* Discontobank

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN *Byens Hjørne* **RIBE**

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

2 Timers Rundtur i Ribe

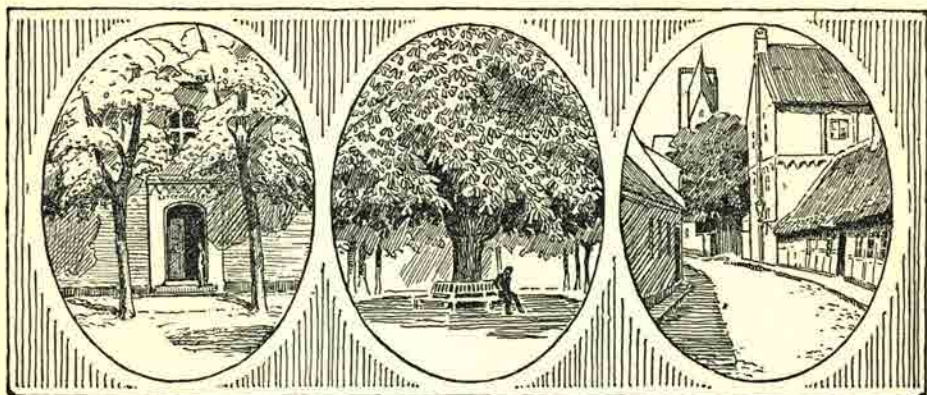
er Navnet paa en smuk, lille Bog, som i Foraaret er udkommet paa Dansk Hjemstavns Forlag i Ribe.

Foruden en fyldig Gennemgang af Seværdigheder i Ribe bringer Bogen en populær Fremstilling af Byens Historie og en Mængde smukke Billeder.

Bogen, der koster 2 Kr., vil glæde enhver gammel Ribe Skoledreng.

Faas fra Forlaget eller i Boghandelen.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 10

August 1954

4. Bind

Sports- og Sommerfest i Ribe

Atter i Aar samles vi til Sommerfest i Ribe. Det bliver Lørdag den 21. August, og vi beder om den sædvanlige gode Tilslutning.

Kl. 14,30—17 bliver der Sportskampe mellem tidligere og nuværende Elever paa Stadion. Kl. 19,15 samles vi til festligt Samvær med Foredrag, Kaffebord og Dans. Da Skolen ligger under Reparation bliver Samværet i Aar afholdt paa *Hotel Munken*.

Prisen for hele Aftenen Drikkepenge iberegnet er sat saa lavt som til Kr. 3,50 alt iberegnet, men medlemmer, der kun ønsker at høre Foredraget og deltage i Dansen må betale samme Pris.

Adjunkt *Edelberg*, der nylig er vendt hjem fra sin 2. Ekspedition til Afghanistan har lovet at fortælle om sine Oplevelser derfra. Til Dansen spiller Pianist Lind.

Mød nu op, kære Medlemmer. Vær med til Sportskampene og bidrag selv til, at Sammenkomsten bliver ligesaa vellykket og fornøjelig som foregaaende Aar. Vi ser iøvrigt gerne baade unge og ældre Medlemmer til Festen.

Af Hensyn til Kaffebordet bedes man melde sig senest den 21. August om Formiddagen til Telefon 109, Ribe.

Vel mødt i Ribe!

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Da Ribe Domkirke blev genindviet

Et 50 Aars Minde

Af K. H. Rosenstand.

Den 7. August var der hængaet et halvt Aarhundrede, siden Ribe Domkirke blev genindviet efter Professor *H. C. Ambergs* Restauring, der havde staaet paa siden 1882. Kirkefesten, der ogsaa benævntes „Kongefesten“ staaer endnu i festligt Minde som den mest straalende Fest i Ribes nyere Historie. Fra hele Landet strømmede Folk til Ribe denne Sommer. Ikke mindst kom man fra Sønderjylland. De dernede fra „det tabte Land“ vilde mødes med den gamle Kong Christian den Niende og hele det kongelige Hus i, eller ihvert Fald ved den gamle Kirke fra hvis røde Borgertaarn de saa Dannebrog vaje som en Trøst i de strenge Udlændighedens Aar. Ikke mindre end en Konge og tre vordende Konger overværede Festen, nemlig foruden Kong Christian, Kronprins Frederik, den senere Frederik den Ottende, Prins Christian, den senere Kong Christian den Tiende og prins Carl den senere Kong Haakon af Norge, og hele den kongelige Families mandlige og kvindelige Medlemmer. Der var samtlige Ministre, Finansudvalg og en Mængde andre indbudte. Det var straalende Dage, thi Festen varede i hele to Dage og alt klappede smukt undtagen Vejret. Det var omtrent som i denne Sommer med Regn og Blæst, men det kunde ikke dæmpe den festlige Stemning.

Festen var tilrettelagt af Kultusministeriet, Kirkeinspektion, Stiftsøvrighed og Byraad i Forening. Ved denne Lejlighed debuterede ogsaa den den Gang unge Redaktør Willemoes ogsaa som Festarrangør. Han tog sig bl. a. af de mange tilrejsende Presse mænd, der fik udmærkede Arbejds vilkaar med Kontorer og Telefoner i Teknisk Skoles Bygning.

Selv husker jeg, der den Gang var en 12-Aars Dreng, tydeligt den store Fest, der var forberedt længe i Forvejen.

Æresporte var rejst og fra Flagstængerne vajede Dannebrog og mange brogede Signalflag.

Den Gang var Kongebesøg i Ribe en uhyre Sjældenhed. Biler var rene Seværdigheder. Men alt hvad der var af Hestekøretøjer af passende Udseende var mobiliseret, og to af de kongelige Vogne og Heste med røde Kuske ankom før Festen og indøvedes i at befare Ribes smalle Gader. Vi Drengene tog Forskud paa Festglæden ved at valfarte til de interimistiske kongelige Stalde i det nuværende Højskolehjemms Gaard.

Et Æreskompagni var ankommet for at paradere og overtage Vagttjenesten de Steder, der husede kongelige Gæster. Der var saaledes Vagtposter ved Stiftamtsgaarden, Bispegaarden og Porsborg. Fra Fredericia kom Regimentsmusikken, og Tappenstreg gik gennem Byen om Aftenen i øsende Regnvejr. I Dagmarsgade var som Æresport rejst en nøjagtig Kopi af den gamle Nørreport, hvorigennem de kongelige skulde holde deres Indtog om Eftermiddagen den 6. August.

I Regn marcherede Æreskompagniet til Banegaarden med flyvende Fane og Musik. Og saa kom det store Øjeblik. Jeg hører endnu Kongetogets Fløjten. Snart efter holdt Byens fornemme Gæster deres

Indtog i hesteforspændte Vogne med rød Kusk og Jæger paa Bukken. I den forreste Vogn kørte den gamle Kong Christian den Niende sammen med sin Broder Prins Hans. Langs Ruten til Stiftamtsgaarden stod Folk tæt og raabte Hurra og Grænsegendarmerne i Galla gjorde Honnør. De skulde sammen med Politiet opretholde Ordenen.

Selve Indvielsesdagen den 7. August var blæsende, men Regnen holdt sig da i Skindet.

Der var naturligvis ikke Adgang for Børn til selve Kirkeindvielsen, men hos en god Ven, der boede lige overfor Domkirken, havde jeg sikret mig en fin Plads, og der var nok at se på udenfor Kirken med Ankomsten af alle de celebre Gæster.

Nedenfor Vinduerne stod Æreskompagniet opmarcheret. Hvert Øjeblik lød Fanemarchen, naar en kongelig Vogn kørte frem. Fjerbuske vajede, Heste vrinskede, og smaa Ribe-Piger i hvid Kjole og rødt Skærf strøede Blomster for „den gode gamle Konge“. Det var ganske som i H. C. Andersens Eventyr. En Barndomsveninde gemmer endnu det røde Skærf fra 7. August 1904 som en Helligdom.

Saa kimede Domkirkens Klokker, og 200 Præster kom gaaende i Procession med Stiftamtmand Kammerherre Stemann og Biskop Gabriel Koch i Spidsen.

Den Præsteprocession blev forøvrigt filmet og ses af og til i Filmkavalkader.

Inde fra Kirken lød Orglets Brusen. Biskop Koch holdt Indvielsestalen. Festen inde i Kirken er paa udmærket Maade foreviget af Maleren Knud Larsen, hvis brillante Maleri findes paa Ribe Kunstmuseum. Fotograf Frøken Bodil Hauschildt tog Masser af Plader, og hun fotograferede i Stiftamtsgaarden den kongelige Familie og tog et af de sidste Portrætter af den gamle Kong Christian, der døde to Aar efter. Frøken Hauschildt blev kongelig Hoffotograf ved den Lejlighed. Mange af hendes Billeder fra Festen er nu Sjældenheder, da adskillige Plader desværre senere er gaaet alt Kødets Gang.

2700 indbudte overværede Højtideligheden i Domkirken og adskillige Tusinder deltog i Festen i Byen.

Om Aftenen var der Kongemiddag for indbudte i et stort Telt, der var rejst i Vedelsanlægget, hvor nu Flagstangen staar. To store forgyldte Løver flankerede Indgangen til Teltet og Værten fra den kgl. Skydebane stod for Maden. Den gamle Konge talte ganske kort, men hjerteligt og lod til at befinde sig godt.

Efter Middagen begav han sig med den kongelige Familie over for at hilse paa Deltagerne i den store Middag, der samtidig afholdtes i et Telt paa Holmen i Aaen, hvortil der var slaaet Bro. Denne Middag var af Byraadet arrangeret for Kultusministeriet, og her kunde alle deltage. Der var mindst 1000 Kuverter til den billige Pris af 3,50 Kr. for to Retter og Dessert, ja, det var den Gang.

Det var ved Kongemiddagen i Anlægget, at man sang den smukke Sang, der var forfattet af Kultusminister J. C. Christensen og hvoraf et Vers lød saaledes:

Saa mødes danske Mænd paa jyske Strande.
Vi samedes til Kirkefærd.
Signe da Gud vort Land,
vort Folk, vor Drot, vor Fremtid:
Det bede vi alle Mand.

Til den sene Nat festedes der i Ribe By af Tusinder. Hvor de mange Mennesker fik Mad fra og Logi maa Guderne vide, men det

klappede. Alle Hoteller var fuldt optaget og i alle Hjem havde man private Gæster op til Skortenen. Om Aftenen rejste Kong Christian og de fleste kongelige Gæster. Kronprins Frederik og Kronprinsesse Louise blev Natten over i Ribe. Dagen havde været bevæget. Der var nok at se paa og nok at høre ogsaa for dem, der ikke var Plads til i Domkirken om Formiddagen.

Der var Foredrag i Museumshaven af Kirkehistorikeren Pastor H. G. A. Jørgensen, Farup, om Domkirkens Historie og Koncert om Eftermiddagen i Domkirken. Om Aftenen var der Illumination ved Aaen og et pragtfuldt Fyrværkeri satte Punktum for Dagen og den store Fest.

Kirkefesten i Ribe i 1904 staar nu i Mindets Glans, et Minde om lykkelige Stunder i en fredelig Tid, saa vidt forskellig fra de Tider, vi nu oplever.

Rektor A. Willumsen in memoriam.

Den 29. April 1954 døde tidligere Rektor ved Ribe Katedralskole *Aage Willumsen*, der var født den 15. Marts 1877. Ved Morgensangen udtalte Rektor Jørgensen smukke Mindeord over sin afdøde Forgænger i Embedet. I Aarets Skoleprogram skriver Rektor følgende:

Efter at have været adjunkt i 5 år ved Herlufsholm skole og derefter i 11 år ved Roskilde Katedralskole blev Aage Willumsen i 1920 udnævnt til rektor for Ribe Katedralskole, hvor han virkede i 27 år, indtil han i 1947 faldt for aldersgrænsen.

De lærere, elever og forældre, som gennem disse mange år har lært rektor Willumsen at kende, vil mindes ham som en dygtig skoleleder og lærer, en retsindig og pligtopfyldende og helstøbt personlighed med en sjælden arbejdsevne og mangesidige interesser. Rektor Willumsen var således i 21 år medlem af Ribe byråd og 7 år byens borgmester. Da hans virke som borgmester faldt fra 1939—46, altså i de meget vanskelige besættelsesår, var det tunge og ansvarsfulde byrder, der i disse år hvilede på rektor Willumsens skuldre, men han oplevede også i slutningen af denne periode den glæde som rektor at være med til at fejre Ribe Katedralskoles 800-års jubilæum og at medvirke ved tilvejebringelsen af dr. Bjørn Kornerups monumentale værk om skolens historie.

Ikke blot Ribe Katedralskole, men også Ribe by har grund til at mindes rektor Willumsen med taknemlighed. Fra hans gamle skole skal takken lyde stærkt og klart. Rektor Willumsen var Ribe Katedralskole en god mand.

Ære være hans minde.

Johannes Jørgensen.

Hejmdal

Gymnasieforeningen Hejmdal har som sædvanlig holdt sine møder hver 14. dag under sædvanlig stor deltagelse fra elevernes side, især i begyndelsen. Dette tilskrives i aller højeste grad den første bestyrelses særdeles idérige og fantasifulde formand.

Hvad har der ikke været budt på: diskussion om religionsundervisningen i gymnasiet, vældig debat mellem ovennævnte formand og skolens religionslærere samt en enkelt præst, resulterende i, at den ene religionslærer i nogen grad lagde undervisningen om, politisk debat under vældige „meningstilkendegivelser“, foredrag af en kendt psykolog om unge mennesker og deres idealisme. Foredraget var meget dybsindigt, hvilket faktisk forårsagede, at flere i forsamlingen følte sig så stærkt grebet deraf, at de faldt hen i en dybsindig trance.

Endvidere har en af skolens „overtroiske“ lærere holdt foredrag om overtro (i en til mørke henlagt mødesal på nær et stearinlys), på en sådan måde, at der bagefter måtte rekvireres hjemfølgere til diverse elever (overvejende kvindelige).

Et foredrag om en rejse under frie former (dette gjaldt såvel rejsen som foredraget) har en rejselysten seminarieelev velvilligt leveret.

Ved amatøraftener har forskellige trompet- og klaverspillende elever ydet deres mere eller mindre vellykkede bidrag.

Årets store begivenhed var Hejmdals-auktionen og -ballet. Der sparedes ingen møje for at gøre auktionen pengeindbringende.

Ved det store eksklusive bal (10 kr. pr. mand) var festsalen fuldstændig omdannet til en urskov ved hjælp af dekorationer. Ved middagen serveredes skildpadde (forloren), og diverse inviterede lærere sprang efter spisningen, traditionen tro, over bordet under forsamlingens bifald. Festen blev en succes, og næste dags morgen, hvor 10 havde lovet at rydde op, sås en enkelt præsident og en enkelt kasserer, som opgivende gik rundt på slagmarken og iøvrigt indskrænkede sig til resigneret at tage sig en bramfri øl!

Det af vicepræsidenten skrevne referat og „Luren“ med de poetiske aktuelle og lokale bidrag har været en fast post ved hvert møde og har gjort stor lykke. De gamle traditioner er med megen akkuratess blevet overholdt, og ikke mindst dette faktum er vist medvirkende til foreningens store medlemstal, ca. 90. *Kj. L.*

Fra Ripenser Samfundet

Ripenser-Samfundets Januarfest, der afholdtes paa Katedralskolen den 4. Januar 1954, blev yderst vellykket.

Man samledes som sædvanlig i den lille Gymnastiksal til en beskeden Spisning. Ved det festligt smykkede Bord bød Formanden Journalist *Rosenstand* velkommen og motiverede R.S.s Nytaarsønske for den gamle Skole.

Rektor *Jørgensen* takkede og udbragte et Leve for Elevernes gamle Forening.

Efter Spisningen var der der udmærket Underholdning ved den dygtige Recitatrice Frøken *Grethe Tønnesen*, der paa Programmet havde baade alvorlige og morsomme Ting, ligefra H. C. Andersen, Kaj Munk, Bergstedt og Johannes Jørgensen til Pedersen Fugholm.

Bagefter dansedes der til de Lindske Toner.

K. H. R.

Da Rektoratet i Sorø blev ledigt, var der paa et vist Tidspunkt Fare for, at Rektor *Jørgensen* ville søge til sin gamle Skole. Man lagde imidlertid i Ribe ikke Skjul paa, at man i Ribe meget nødigt vilde miste Rektor *Jørgensen*, og Resultatet blev heldigvis, at Rektor ikke søgte Sorø.

Den 10. Marts blev Ingeniør *Jens Styrup*, Ribe, dødeligt kvæstet ved en Automobilulykke og en Uges Tid efter afgik han ved Døden. Ribe mistede en god Borger og R S et trofast Medlem.

Vort udmærkede Bestyrelsesmedlem Radioforhandler *Immanuel Jensen* fejrede den 10. Februar 25 Aars Forretningsjubilæum. R S var blandt Gratulanterne.

Vort Medlem Tømremester *Georg Peters* fyldte i Juli 50 Aar.

Vort Medlem Direktør *H. Obbekjær* har haft den Sorg at miste sin Hustru.

Ribe Grundejerforening har fejret 50 Aars Jubilæum.

Istandsættelsesarbejderne med Indlæg af nyt Varmeværk med Oliefyrr paa Katedralskolen er nu i fuld Gang. Arbejdet nødvendiggør adskilligt andet Arbejde i Skolens forskellige Lokaler, saa det bliver noget paa Feltfod, Skolen kommer til at virke ved Skoleaarets Begyndelse.

Adjunkt *Edelberg* er vendt hjem fra Afghanistan efter et Aars Orlov og har genoptaget sin Gerning paa Skolen.

Translokationsfesten på Skolen maatte i Aar paa Grund af Skolegaardens Opgravninger holdes indendørs, men forløb iøvrigt paa den kendte smukke Maade. Rektor indledede med at mindes afdøde Rektor *Willumsen* og talte smukt til Dimittenderne.

Adskillige 25 Aars Jubilarer overværede Translokationen.

Mangeaarig Formand for Hjemstavnsforeningen for Ribe og Omegn i København Overbetjent *Poul Frederiksen* er afgaaet ved Døden 59 Aar gammel.

Vort Medlem Kontorchef *P. Lerche Thomsen*, Ribe Stiftamt, fyldte den 17. Juni 65 Aar.

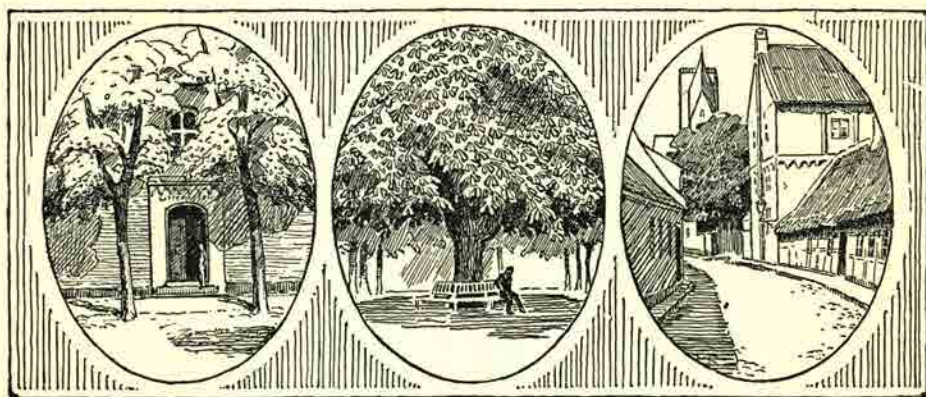
Det kendte Guldsmede-, Urmager- og Optikerfirma *Bottelet* i Ribe kunde den 19. April fejre 50 Aars Jubilæum.

Ekspeditionssekretær under Københavns Magistrat cand. jur. *Emil Hjort*, Søn af afdøde Borgmester *Hjort* i Ribe, har holdt 70 Aars Fødselsdag.

Stormklokken i Ribe Domkirkes store Taarn har gennemgaaet en foryngelseskur hos den kendte Klokkesvejsers i Roslev.

Fru *Kathrine Frederiksen*, der nu har sit Hjem hos Sønnen Herreekviperingshandler *Frederiksen* i Ribe fyldte den 6. August 100 Aar.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 11

Oktober 1954

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Ribe Katedralskoles Historie

foreligger nu komplet I—II Kr. 57,00
Forsendes portofrit.

Bentzons Boghandel v. Knud Heide-Andersen • Ribe

Benyt **Ribe Discontobank**

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Historie
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

2 Timers Rundtur i Ribe

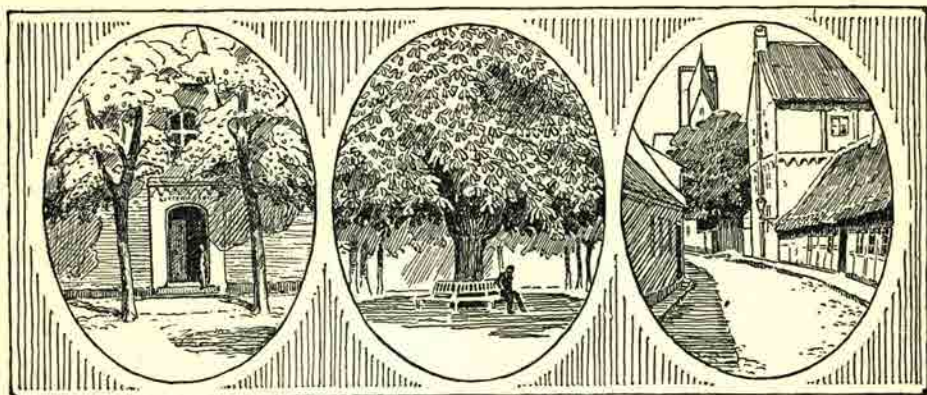
er Navnet paa en smuk, lille Bog, som i Foraaret er udkommet paa Dansk Hjemstavns Forlag i Ribe.

Foruden en fyldig Gennemgang af Seværdigheder i Ribe bringer Bogen en populær Fremstilling af Byens Historie og en Mængde smukke Billeder.

Bogen, der koster 2 Kr., vil glæde enhver gammel Ribe Skoledreng.

Faas fra Forlaget eller i Boghandelen.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 11

Oktober 1954

4. Bind

Generalforsamling og Rusfest

Ripenser-Samfundet afholder ordinær Generalforsamling og Rusfest Fredag den 22. Oktober 1954 Kl. 19 i Skandia Nordisk Restaurants Selskabslokaler, Vesterbrogade 2A, København.

Dagsorden

1. Formanden aflægger Beretning om Samfundets Virksomhed.
2. Kassereren aflægger Regnskabet.
3. Valg af Formand og 4 Bestyrelsesmedlemmer samt 2 Suppleanter.
4. Valg af 2 Revisorer samt 1 Revisorsuppleant.
5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen finder Rusfesten Sted. Rustaler: Generallæge *C. R. Fasting-Hansen*. Der serveres Smørrebrød, hertil Øl og Kaffe. Pris incl. Drikkepenge 10 Kr. for ældre Medlemmer og Gæster. Studerende Medlemmer 6 Kr. Aarets Russer indbydes gratis.

Efter Spisningen Dans.

Anmeldelse om Deltagelse maa ske senest 19. Oktober telefonisk til Palæ 5747 (Studenterraadets Telefon. Hverdage 10—16. Lørdag dog kun 10—14) eller skriftligt til Grosserer Aage Jørgensen, Gasværksvej 11, København V.

Daglig Paaklædning.

Husk at betale Kontingentet.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

En gammel Ribedigter

Af K. H. Rosenstand, Ribe.

Statelig hæver sig Slottet mod Vest, hvor de svulmende Bølger,
 Jevnligt i skummende Løb vande den græsrigge Mark.
 Trindt om Borgen en Mur teglbyggede Tinder opløfter.
 Disse beskærmer igen Gravens omrislende Vand.
 End bag det dobbelt Værn uindtagelig Slottet sig bryster,
 Trodsende Kugler og Krudt, sikker mod Krigsgudens Kunst.
 Midt i det prægtige Slot, Dig omstraale Heroernes Minder,
 Blanke som Sølv, der nys kom fra Polererens Haand,
 I dets Indre Du møder en Brønd, hel kunstigen stensat.
 Højt de kaster mod Sky Vandets sprudlende Væld.
 Hvortil opregne Dig Navnene her paa de Vaaben, Du skuer,
 Vaaben, hvis grusomme Magt Fjenden erfare vel skal.
 Slagsværd, Blider, Økser til Strid samt vægtige Kugler,
 Mange som Stjerner i Tal hist paa den funklende Pol.

Disse Linier, der her gengives i Rektor Thorups Oversættelse fra Latin, er en Lovprisning af Slottet Riberhus, en Penneprøve af Digteren Hans Frandsens latinske Ribebeskrivelse.

Hans Frandsen eller, som hans latiniserede Navn lød, Johannes Franciskus Ripensis, var født i Ribe i Aaret 1532. Faderen en Ribeborger ved Navn Frands Madsen synes i flere Henseender at have været en dygtig Mand. Han var Kirkevæрге ved Sct. Catharinæ Kirke, og det blev overdraget ham at støbe de Kanoner, der skulde anvendes til det Orlogsskib, som Kongen forlangte, at Ribe skulde stille i 1558. Han ejede et Hus i Bispegade.

Sønnen gik i Ribe Katedralskole, hvor han under den kendte Rektor Jens Pedersen Grundet viste naturlig Begavelse, Flid og Evner. Siden mindedes han sin gamle Rektor med stor Taknemlighed, men ogsaa Biskop Hans Tavsens og Præsten Laurids Nielsens, der senere blev Biskop i Vendelbo Stift, omtaler han som Mænd, hvortil han stod i Taknemlighedsgæld.

Efter fuldendt Skolegang drog Hans Frandsen som mange Ribestuderter før ham til Universitetet i Wittenberg. Det var i Aaret 1551.

Her optraadte han 20 Aar gammel som latinsk Digter og vandt Navn som en lovende Humanist.

Flere af Digtene er tilegnet Historikeren, Ripenseren Hans Svaning. I 1554 tilstod Kong Christian den Tredie Frandsen Studiehjælp, hvorefter han tog Magistergraden, og efter endt Studieophold ved Universitetet i Frankfurt vendte han hjem til Danmark for at overtage Stillingen som „Tugtemester“ for Kongens yngre Sønner.

I 1557 gav Kongen ham et Kannikedømme i Aarhus, som han beholdt, da hans Lærervirksomhed var tilendebragt for at kunne fortsætte sine Studier i Udlandet.

For at skaffe Midler til et Studieophold i Frankrig overtog han Stillingen som Hovmester for en ung Adelsmand. Albert Beck, og sammen drog de til Wittenberg, hvor Opholdet blev mere langvarigt end beregnet paa Grund af de politiske Forhold i Frankrig.

I Wittenberg begyndte Hans Frandsen at studere Medicin. Samtidig hørte han Melanchtons Forelæsninger. Hovmesterstillingen beha-

gede ikke Hans Frandsen, og han gav Slip paa den, og inden han forlod Wittenberg, tog han Afsked med sine mange Venner i en Digt-samling baade paa Græsk og Latin som Tak for, at disse havde bombarderet ham baade paa Græsk og Latin.

Efter Studieophold ved forskellige af Tysklands Universiteter, drog Hans Frandsen til Frankrig. Overalt havde han erhvervet Venner, takket være sin Digterbegavelse og sit musikalske Talent plus et behageligt Væsen. I Lyon tog han den medicinske Doktorgrad.

I Aaret 1560 var imidlertid begge de medicinske Professorer ved Københavns Universitet, Morsing og Bording, døde og de øvrige Professorer besluttede nu at kalde Hans Frandsen til det ledige Professorat, som han ogsaa fik ved Kongens Anbefaling.

Hans Frandsen landede i Gedser, hvor Klavs Hvitfeldt boede paa Kongsgaarden, hvor han gjorde et Velkomstgilde for Hans Frandsen, hvortil han blandt andet havde indbudt Frandsens Ven den latinske Digter Hans Jørgen Sadolin, der nu var Præst paa Lollandamt og Albert Beck, og ved et muntet Gilde genopfriskedes Rejseerindringer.

I 1561 overtog Hans Frandsen derpaa det medicinske Professorat. Et Aars Tid efter giftede han sig med Marine Lauridsdatter Baggesen fra Ribe, der nu var Enke efter kongelig Sekretær Antonius Hanisch, og Digteren Sadolin beærede Brudeparret med et latinsk Bryllupskvad.

Ved Giftermaalet kom Hans Frandsen i Besiddelse af en anselig Gaard ved Gammelstrand, hvor han tog Ophold i 1563. Han blev en meget velhavende Mand, der ejede en Gaard i Roskilde hørende til et Vikariat der, som Frandsen blev forlenet med. Han fik endnu et Vikariat i Roskilde og desuden havde han et Kannikedømme i Aarhus.

Som Universitetslærer roses Hans Frandsen som en duelig og begavet Mand. Foruden Medicinen beskæftigede han sig med astronomiske og filosofiske Forelæsninger.

Hans Lægepraksis gav ham ogsaa en Del, at bestille, ikke mindst i Pestens Tid. Han nød megen Tillid som Læge, ikke alene i Hovedstaden, men ogsaa i Skaane. Han var medicinsk Professor ved Københavns Universitet i 23 Aar, og han var flere Gange Universitetets Rektor. Af den kendte Niels Hemmingsen fik han en Tid overdraget Tilsynet med Latinskolen i København.

Frandsen har været en Mand af religiøst Sindelag. Herom vidner et smukt Digt om Bønnen, som han skrev i 1580, og en kristelig Taalmod, der prægede ham under de svære Lidelser, som han maatte gennemgaa inden sin Død den 4. Juli 1580.

Thyge Brahe, der var hans gode Ven, satte ham et smukt Æresminde paa hans Grav i Frue Kirke.

Man ved ikke, hvordan Hans Frandsen saa ud. Hans Portræt fandtes i en Samling Billeder, som Resen skænkede til Universitetsbiblioteket, men det ødelagdes ved Branden i 1728.

Hans Frandsen havde et stort latinsk Forfatterskab bag sig. Desværre blev han ikke dansk Digter. I et dansk Digt foran i Anders Sørensen Vedels Saxooversættelse har Hans Frandsen skildret Historikerens Betydning. Digtet vidner om hans Venskabsforhold til Vedel og hans Evne til ogsaa at kunne behandle Modersmaalet med Smag og Færdighed.

Desværre blev hans Ribebeskrivelse skrevet paa Latin. Som Helhed er det endnu ikke oversat.

Digteren glemte ikke Ribe; Katedralskolens Bibliotek ejer endnu latinske Digte af ham, og han skænkede Biblioteket en Samling Musikalier.

Chr. Gade Hansen til Minde.

Af Redaktør *Roger Nielsen*.

Vort Medlem Redaktør *Roger Nielsen* sender os følgende smukke Mindeord om hans afdøde Skolekammerat i Ribe Katedralskole, Gas- og Vandmester *Chr. Gade Hansen*.

I „Information“ stod to Linier i Listen over de døde: Gas- og Vandmester Chr. Gade Hansen, Ribe, 66 Aar.

Det var alt. Men han kunde nok fortjene et Par Ord ekstra. Han hørte til det Danmark, som aldrig tabte Modet under Besættelsen, og som ingen Trusler eller Overgreb fra Nazisterne og deres Medløbere kunde holde nede.

Under et Ophold i Ribe for nogle Aar siden hørte jeg et karakteristisk Træk om ham fra de onde Dage. Han var gaaet ud for at tilse et Arbejde som hans Folk skulde have færdigt, da han saa tyske Soldater komme marcherende med en britisk Flyver, som de havde taget til Fange, efter at hans Maskine var blevet skudt ned.

Da Tyskerne kom forbi det Sted, hvor Gade Hansen stod, sprang han op paa en Trappe og raabte: God save the King!

Han var nær blevet skudt med det samme, fordi Tyskerne troede, han havde raabt en hemmelig Besked til Fangen, men de nøjedes dog med ublidt t slæbe ham i Arresten. Her blev han indgaaende forhørt, selvfølgelig uden Resultat. Med den uskyldigste Mine gentog han paa alle Spørgsmaal, at han knap vidste, hvad de engelske Ord betød, og det endte med, at Tyskerne løslod ham.

Naar man havde gaaet paa den gamle Katedralskole i Ribe sammen med Christian Gade Hansen, vidste man, at han ikke saadan lod sig bøje. Saavidt jeg husker, var han den eneste Dreng, der gjorde aabent Oprør mod en Lærer. Han mente sig uretfærdigt behandlet i en Time, og skønt Læreren ophidset hentede selve Rektor, kunde de to voksne Herrer ikke faa den tolvaarige Knægt ti at se Reson. Hans Fader, der var Urmager og Byens fineste Lystfisker, tog ikke Affære, men hans Moder, en meget klog Dame, greb ind og forhindrede at Sønnen blev vist bort fra Skolen.

Fra 1898 til Christian Gade Hansens Død havde jeg Forbindelse med ham, i Ribe og København, i New York og Washington. Han tog Præliminæreksamen og efter at være udlært som Smed, læste han til Maskinist i København, fordi han vilde ud at seje. Da jeg blev Student og snart sluttes af Journalistiken, var han mig til stor Nytte, fordi han kendte det gamle København ud og ind. Jeg kunde takke ham for, at jeg var i Stand til saa indgaaende at skildre det Kvarter, hvor den gale Morder Bulotti blev fanget, og straks kunde finde Huset, hvor han lige var blevet overmandet.

Som Maskinassistent og Maskinmester sejlede Gade Hansen under den første Verdenskrig fra Havnene ved den mexikanske Golf til de mellemamerikanske Republiker, hvor han oplevede blodige Revolutioner og saa Folk blive skudt ned i hundredvis. Han forliste ogsaa et Par Gange, den ene Gang blev han halet ind til Long Island i en Redningsstol fra den strandede Damp og dypet godt i den voldsomme Brænding undervejs.

„Heldigvis havde jeg Konfirmationstøjet paa, saa det reddede jeg da“, sagde han da vi kort efter mødtes i New York. Her opholdt han sig nogle Aar, og, fordi det var umuligt at faa Hyre, havde han forskelligt Slags Arbejde. Engang fik han en

godt betalt Stilling med at passe Motorerne paa en stor Motorbaad ind og ud af New Yorks Havn, men det var i Spiritusforbudets Periode, og han opdagede snart, at det var en Smuglerbaad. Før han kunde komme i Land, blev Baaden omringet af Politibaade, og det endte med, at han under en Regn af Kugler maatte svømme i Land i Brooklyn.

Han blev gift og slog sig tilsidst ned i Ribe som Gas- og Vandmester, fik en Søn, der nu er jurist, og sad godt i det.

Han talte aldrig om sine maleriske Oplevelser, men mangen saakaldt Eventyrer, mangen Fjervægt i patriotiske Bedrifter under Besættelsen var en Dværg sammenlignet med denne beskedne Haandværker i Ribe. Hans brogede Liv havde taget paa ham, og da hans Kone i Sommer uventet døde, gik det hurtigt nedad med ham. Farvel gamle Kammerat og Tak.

Frode Schön Generalkonsul i San Francisco.

Ripenser-Samfundets højtskattede Næstformand Kon-
torchef *Frode Schön* er udnævnt til udsendt General-
konsul i San Francisco.

Naar R.-S. den 22. Oktober holder Generalforsamling maa vi savne vor udmærkede Næstformand, Generalkonsul Frode Schön, der til den Tid er draget over Hav og Land, idet han er udnævnt til Generalkonsul i San Francisco. At Savnet vil blive føleligt i Bestyrelsen og i Næstformandsstolen er givet, thi faa har gennem Aarene som Schön ofret sig for Arbejdet indenfor vor Forening, som han gennem Aarene har holdt af, og vi ved det, ogsaa i Fremtiden vil følge med Interesse selv om det bliver paa Afstand.

Med Omhu og den største Akkuratesse har han udført sit Arbejde for R.-S. Lagde man en Opgave hen til ham, var vi altid sikker paa, at den blev udført til Punkt og Prikke. Han vil blive vanskelig at erstatte, og det er med en vis Vemod, at vi af Hjertet gratulerer til Forfremmelsen.

Frode Schön er født i Helsingør den 3. September 1907 som Søn af senere Købmand i Nakskov Wilhelm Schön (død 1954) og Hustru Petra f. Goldberg (død 1953).

Det var et Spil af Skæbnen, at Schön fik sin Skolegang paa Ribe Katedralskole. Et Sommerbesøg i Ribe, hvor Familien havde Venner, og Schön blev grebet af Glæde over Byen, saa han gerne vilde i Skole her.

Fra Vestjylland skulde han senere hente sin Hustru Valborg Schön født paa Hesselmed ved Oksbøl af den kendte Windfeld-Slægt. Ogsaa hun har frekventeret Ribe Katedralskole og boede i Skoletiden i Forstander Norrilds Hjem.

Efter at Frode Schön var blevet Student fra Ribe Katedralskole i 1925 og cand. jur. i 1931, virkede han som Sagførerfuldmægtig i Svendborg, i 1932 blev han Sekretærspirant i Udenrigsministeriet og 1934 Sekretær. I 1936 blev han Vicekonsul ved Generalkonsulatet i New York og derefter paany Sekretær i Udenrigsministeriet i 1938. 1939 blev han Legationssekretær i Berlin, hvor han kom Verdensbegivenhederne paa nært Hold under Krigen. I Dagene omkring 9. April 1940 blev han af sin Chef Kammerherre Zahle sendt til København for at overbringe Advarslen om de forestaaende tyske Angreb paa Danmark. Han blev Fuldmægtig i Udenrigsministeriet i 1945 og samme Aar Kontorchef i den politisk-juridiske Afdeling. 1948 Ambassaderaad i Oslo og 1951 atter Kontorchef i Udenrigsministeriet. indtil han nu i 1954 udnævntes til Generalkonsul i San Francisco.

Schön er Ridder af Dannebrog af 1. Grad p. p.

Tidligt knyttedes Frode Schön til Ripenser-Samfundet. I 1926 blev han Suppleant til Bestyrelsen, og han var Medlem af Bestyrelsen 1927—36 og Næstformand 1951—54.

Frode Schön har alle Dage været en dygtig Pligtens Mand, og han er en god Kammerat, et trofast Menneske, hvis elskværdige Samarbejde vi alle vil komme til at savne. Naar vi nu tager Afsked, er det med de bedste Ønsker for ham og hans elskværdige Frue, der ogsaa ved adskillige Lejligheder har vist R.-S. sin Interesse baade ved Festerne og i Ægteparrets gæstfrie Hjem.

Kai Rosenstand.

Rektor i Ribe — Biskop i Lund.

Af K. H. Rosenstand.

I Aaret 1576 fødtes i Aastrup i Ribe Amt Poul Mortensen Ostrup, eller rettere Aastrup, da han benævntes efter sit Fødesogn, en Mand, der havde et mærkeligt Levned, og hvis Liv førte ham op til de høje Stillinger.

Han var Søn af Stedets Præst Morten Poulsen Grum, som ogsaa er kendt i Anledning af den Sag han var indviklet i, fordi han med et Spyd havde overfaldet og slaæet sin Broder Niels halvt for-dærvet, hvorfor han maatte betale 200 Rigsdaler til Ribe Hospital.

Sønnen Morten maa have været en opvakt og begavet Dreng. Han blev sat i Ribe Katedralskole, hvorfra han dimitteredes til Københavns Universitet.

Siden foretog han som Hovmester for unge adelige Rejser til flere af Europas Lande. Under Rejsen drev han selv Studier. Han ses saaledes at have været indskrevet som Student ved det højt ansete Universitet i Orleans, et Universitet, som ogsaa søgtes af andre højt ansete Ripensere, saaledes den kongelige Historiograf Niels Krag i 1582, Professor Anders Krag i 1584, Mads Jacobsen, Søn af Biskop Mads Vejle 1595, han blev senere kongelig Livlæge, Aastrups Svoger Søren Andersen Vedel, Søn af den store Vedel, senere Sognepræst ved Ribe Dømkirke, Ludvig Pouch, Dr. med. i Ribe o. s. v.

De to Svogre findes ogsaa indskrevet ved Universitetet i Siena, Aastrup i 1603 og Vedel i 1614.

Efter sin Hjemkomst fra Udenlandsrejsen erhvervede Aastrup Magistergraden ved Københavns Universitet, hvorpaa han i 1605 blev Rektor i Ribe.

Samme Aar blev han gift med Anders Sørensen Vedels yngste Datter, Sidsel. Blandt deres Børn var den ansete Orientalist Morten Poulsen Grum.

Aastrup blev en for sin Tid yderst human Rektor, noget af et Sær-syn i en Tid, hvor Ferlen og Tampen regerede i Skolerne.

I Ribe gamle Skolebog omtales det, at Rektor Aastrup indførte en Art Kappelstrid blandt Peblingene i Flid og Dygtighed, hvorfor de skulde have Præmier. Disse Præmier skulde bestaa af Skrivetøj, Penneknive, „Sandbøger“, Forskrifter, Skjortekraver, „malede Breve“, „prentede Kontrafejer“, Handsker, Penge, Bolde o. s. v.

Der holdtes ogsaa en enkelt af disse Vædekampe, men Vanskeligheden ved at udføre en saadan Plan viste sig snart, saa Planen efter Rektor Aastrups Forflyttelse maatte opgives.

I Aastrups Rektortid kom en af Disciplene ulykkeligt af Dage, da han forlod Skolen for at tage til sit Hjem i Viborg. Det var Biskop Hegelunds Fætter Kristen Pedersen Hegelund. Da han sad paa Vognen for at rejse fra Ribe, affyrede hans Slægtning, Jens Nielsen, der sad bag ham, til hans Ære sit Gevær, men ramte ham, saa han døde kort efter. Jens Nielsen blev „svoren til sin Fred“ men maatte betale 50 Rigsdaler til hver af Skolerne i Ribe og Viborg. Den sørgelige Begivenhed hændte i Aaret 1608.

I Aastrups Tid forøgede Disciplenes Stipendier med adskillige Legater. Blandt disse Stipendier var de fra den omtalte Ulykke hidrørende Penge. Det var i Tidens Penge 50 Rigsdaler til fattige Skolebørns Understøttelse. En Mand i Kalvslund skænkede 20 Slettedalere til „Riber Skolebørn“. Mourits Pødebusks Enke Fru Magdalene Sehested skænkede 1000 Rigsdaler ved sit Testamente, Arvingerne gjorde Indsigelse mod Kapitalens Udbetaling, men Skolen havde dog i nogle Aar nydt godt af Renterne. Af andre Legater kan nævnes Anders Sørensens Enke 400 Daler og Thomas Bonums 100 Daler.

Et pudsigt Eksempel paa lang Skolegang kan nævnes fra Aastrups Rektorat. Det drejer sig om en Discipel Peder Jessen Doktor. Han gik 11 Aar i Skolen. Saa blev han Hører i Skolens første Lektie, formentlig uden akademisk Grad.

I Aaret 1610 blev Aastrup kaldet til Professor i Pædagogik ved Københavns Universitet, men allerede i April 1611 blev han beskikket til Biskop i Lund.

I Ribe maa han have været særdeles agtet og afholdt. Byen viste ham den Anerkendelse ved hans Bortrejse at give ham fri Befordring med to Vogne til Middelfart Sund. Hans hurtige Stigning til den høje Post i Lund skyldtes sikkert Kongen, for hvem han flere Gange havde prædikeret i Kolding.

Hans Bispetid i Lund var en urolig Tid. I Kirken stredes den melanchtonske eller kryptokalvinistiske Retning med den lutherske Ortodoksi, for hvilken den maatte vige. Som Biskop maatte Aastrup møde i Kolding, hvor Præsten og Oluf Kock blev dømt, og han maatte inden længe indstævne Magister Niels Mikkelsen, Aalborg i Helsingborg til at møde for Konsistorium i København og selv være med til at dømme ham fra Embedet, og han maatte i 1615 indvi Ortodoksiens Helt Dr. Hans Resen til Sjællands Biskop, og han maatte endelig i

1616 være med til at dømme Biskop Hans Knudsen Vejle fra Embedet, skønt han, Aastrup, stod Kryptocalvinismen nær.

Som kirkelig Tilsynsmand viste Aastrup megen Nidkærlighed for Tugt og Salighed. Han fo'r haardt frem overfor slette Præster, og han førte omhyggeligt Tilsyn med de latinske Skoler og Folkeundervisningen. Han straffede forsømmelige Degne og talte alvorligt med Forældrene og foreholdt dem, hvad de skyldte deres Børn.

Under Pesten, der i Efteraaret 1619 rasede i Landet, mistede Aastrup to haabefulde Sønner og den 4. November samme Aar døde han selv.

Hans Hustru overlevede ham med flere Børn.

Ifølge en Indberetning af Pastor N. Olivarius til Biskop Bloch i Ribe dateret 21. Juni 1766, var der i Aastrup Kirke et Epitafium, hvorpaa Præstens Forgængere, Magister Lundt, hvis Embedstid falder mellem 1704 og 1745, havde ladet sætte følgende Indskrift, da den oprindelige var ulæselig af Ælde:

„Velærværdige og Høiærværdige Mag. Poul Mortensen Ostrup, fordum Biskop i Lund i Skaane, nu salig hos Gud, har ladet dette Monument opsætte til fordum hæderlig Hr. Rasmus Sørensen og sine Forældre Hr. Morten Poulsen, fordum Sognepræst til Ostrup og Starup med Hustru Anna til Anmindelse“.

Fra Ripenser Samfundet

En vellykket Sommerfest i Ribe.

Det synes at være en endog ualmindelig god og holdbar Idé, Rektor Jørgensen fostrede, da han foreslog at Ripenser-Samfundet hver Sommer skulde afholde Sports- og Sommerfest i de gamle Skoleby. Tilslutningen i Aar den 21. August var større end nogensinde før, og alt forløb paa den fornøjeligste Maade. Festen gav endog et lille Overskud.

Sommeren 1954 har ikke haft mange Soldage, men Vejret var straalende, da vi hin Lørdag Eftermiddag samledes paa Ribe smukke Stadion, der foreløbig skal have kostet Ribe Kommune en kvart Million.

De nuværende og de „gamle“ Elever tog en vældig Dyst sammen.

I Haandbold vandt R.-S. med 12—7. I Langbold sejrede Skolens Elever 7—0 og i Fodbold vandt R.-S. med 7—5.

Om Aftenen samledes man i Hotel Munkens hyggelige Lokaler til festlig Sammenkomst, hvori deltog rundt regnet 100 Medlemmer med Gæster. Her holdt Adjunkt Edelberg velvilligst et yderst frisk og fornøjeligt tvangfrit Causeri om Oplevelser fra sit sidste Ophold i Afghanistan, og det var et hjerteligt Bifald han mødte fra Forsamlingens Side, da Formanden, Journalist Rosenstand takkede ham for Foredraget.

Ved det paafølgende Kaffebord takkede Formanden, der tidligere paa Aftenen havde budt velkommen, Deltagerne i Sportskampene, Rektor Jørgensen, Lektor Krebs med flere, der havde assisteret ved Kampene. En særlig Tak lød til Rektor for hans Initiativ til Som-

merfesternes Afholdelse. Formanden udbragte et kraftigt besvaret Leve for Ribe Katedralskole.

Efter Kaffebordet dansedes der med Liv og Lyst til de Lindske Toner.
K. H. R.

Biskop *Lindegaard*, Ribe, har haft 65 Aars Fødselsdag.

Købmand *Frederik Stockholm Simonsen*, Søn af afdøde Gymnastiklærer *Stockholm Simonsen*, har fejret sin 60 Aars Fødselsdag.

Ribe Domkirke har alene i Juli Maaned i Aar været besøgt af ca. 40.000 Turister.

I Ribe har man nedlagt Grundstenen til en ny Biograf med 500 Siddepladser. Nybygningen, der skrider godt fremad, vil koste 700.000 Kr.

Overlæge *Aage Kirkebjerg*, Hørsholm. Student fra Ribe, har rundet 60 Aars Fødselsdagen.

Til Rektor *Willumsens* Baare sendtes bl. a. signerede Kranse fra hans gamle Skole. Ripenser-Samfundet og Ribe Byraad.

Ribe Politikorps kan næste Aar fejre sit 100 Aars Jubilæum.

Ribes Indbyggerantal er nu oppe paa ca. 7.500.

Vort 84-aarige Medlem fhv. Bankkasserer *Riddermand Vilandt* har sammen med sin Søn Skibsinspektør *Leif Vilandt* været paa en 5 Ugers Rejse til Grønland.

Rektor *Jørgensen* er i Sommer blevet udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Overlæge ved Finsen-Instituttet *Jens Nielsen*, Student fra Ribe, er promoveret som medicinsk Æresdoktor i Stockholm.

Finansudvalget har bevilget 54,800 Kr. til Modernisering af Belysningsanlægget i Ribe Katedralskole. I Summen er indbefattet 8,800 Kr. i Bygningsudgifter.

Sognepræst for Mjolden-Randerup *H. J. Helms*, Student fra Ribe, fyldte den 9. September 65 Aar.

Tidligere Politifuldmægtig i Ribe, Student fra Ribe, nu Fuldmægtig i Faaborg, *H. Strøbech*, er en dygtig Billedskærer. Han har nu modtaget Bestilling paa en Dør til Vesterskerninge Kirke paa Fyn.

Adjunkt *Edelberg* har paa sin Rejse i Afghanistan samlet adskillige interessante etnografiske Sjældenheder. Katedralskolen har sikret sig en Del af disse, hvoraf nogle er skænket til Skolen af Edelberg.

Fru *Bodil Mathea Hübschmann*, Enke efter afdøde Møller Hübschmann, Ydermøllen i Ribe, er død 82 Aar gammel.

Ejeren af „Clausens Gaard“ i Ribe, Cigarhandler *N. N. Pedersen*, er død 73 Aar gammel.

Den 17. August fyldte den kendte Ribeborger Installatør *Holger Petersen* 70 Aar.

Fhv. Overlæge *Knud Rosenstand*, Vedsted Sindssygehospital, fyldte den 24. August 75 Aar.

Lektor *Aage Johansen* er valgt til Formand for Ribe Kunstforening.

Ved Studenternes Fest i Anledning af Københavns Universitets 475 Aars Jubilæum aabnedes Højtidelighederne med, at vort Bestyrelsesmedlem, stud. theol. *Olav Lindegaard* i sin Egenskab af Studenterraadets Formand fremtraadte i sin røde Embedskappe paa Konsistoriehusets Trappe for at give Ordet til Rektor magnificus. En Rusrepræsentant for hvert af Fakulteterne fremtraadte for Rektor, der efter gammel Skik gav Dem Salt paa Tungen og Vin i Haaret, thi „Salt er Vid, og Vin er Aand.“

Baade Ribe Domkirke og Sct. Catharinæ Kirke i Ribe har i denne sommer faaet meget smukke grønne Messehagler forarbejdet af „Kirkelig Kunst“.

Vort Medlem Tandlæge *N. Sandberg Stouge* er blevet udnævnt til Æresdoktor ved det græske historisk-heraldiske Akademi i Athen for sine historiske og heraldiske Arbejder.

Fotograf *Nørgaard Nielsen*, Ribe, har kunnet fejre det sjældne 60 Aars Forretningsjubilæum i Efteraaret.

Adjunkt *Edelberg* har holdt Foredrag i Det kongelige danske geografiske Selskab om Haslund Christensens Mindeekspedition i Afghanistan.

Adjunkt *Alvad* har i Sommer været paa Studieophold paa Færøerne.

Ribes ny Ringvej, der over en fuldt moderne, meget smuk Bro fører Hovedvej 11 udenom Ribe, fra Plantagen til Tønder Landevej aabnedes den 29. Septbr.

Decembristerne udstiller den 8.—11. Oktober ved en Vandreudstilling paa Ribe Kunstmuseum.

Student fra Ribe, Sagfører *P. M. Strehle*, fyldte den 9. Juli 60 Aar.

Der arbejdes paa fuld Kraft med det nye Varmeværk paa Ribe Katedra'skole, hvor man trods Vejrliget ikke har kunnet begynde at fyre endnu.

Postmester *Knudsen* fyldte i Sommer 65 Aar.

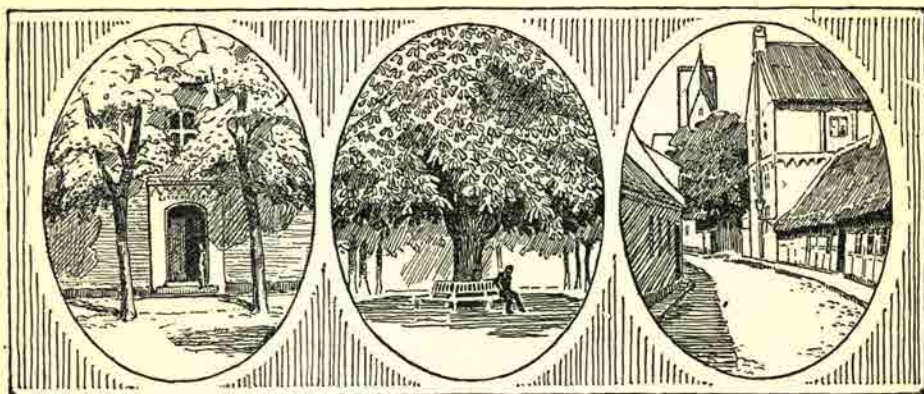
I det gamle Puggaard afholdtes nylig et Stævne af den kristelige Gymnasiastbevægelses Tillidsmænd. Stedlig Formand er Gymnasiast *Okkels*, Ribe Katedralskole.

Tømremester *Odin Kristensen*, Ribe, fyldte den 30. Septbr. 70 Aar.

Nu skal Præstegade i Ribe asfalteres. Vi beder for Ribes Smaagader, at de maa beholde deres Brosten. Heldigvis har man ikke turdet forgribe sig paa Puggaards-gade, der er blevet nybrolagt.

Paa et Møde i Helsingborg er der stiftet en Dansk-skaansk Forening med Professor *Arne Noe Nygård* som Formand og Stiftskasserer *A. Riishøj*, Ribe, som Kasserer.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 12

December 1954

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 3 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Ribe Katedralskoles Historie

foreligger nu komplet I—II Kr. 57,00
Forsendes portofrit.

Bentzons Boghandel v. Knud Heide-Andersen z Ribe

Benyt **Ribe Discontobank**

Tlf. 14 & 214

Aktieselskab

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

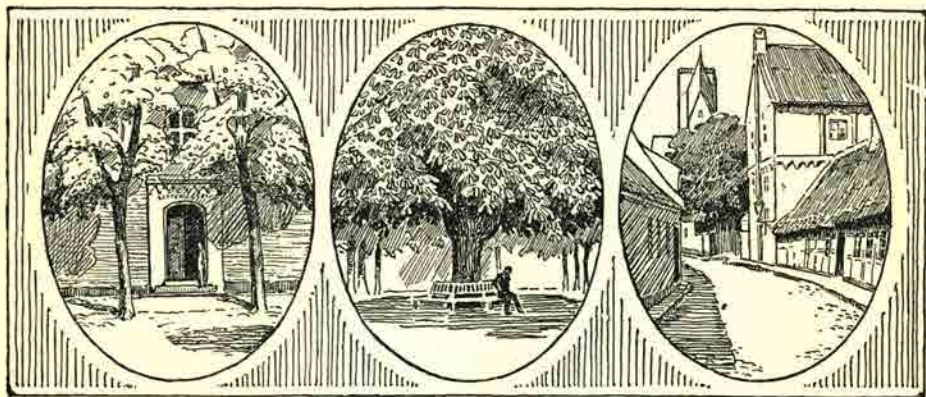
De kan endnu naa at sikre Dem et Eksempplar af

„Jul i Vestjylland“

Deres Boghandler kan skaffe det fra Kommissionsanstalten, hvis han ikke har det.

Dansk Hjemstavns Forlag . Ribe

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 12

December 1954

4. Bind

Nytaarsfest i Ribe 4. Januar 1955

Saa indbyder R. S. atter til Nytaarsfest i Ribe, den 4. Januar. Festen finder paa Grund af de vedvarende Arbejder paa Skolen Sted paa *Hotel Munken*, hvor vi havde det saa rart ved Sommerfesten. Vi lægger ud Kl. 19 med den traditionelle beskedne Souper. Der serveres forloren Skildpadde og Lagkage, dertil en Øl og Kaffe. Alle disse Herligheder inklusive Drikkepenge, Underholdning og Dans koster kun 9 Kr. — Medlemmer, som maaske ønsker kun at deltage i Underholdning og Dans, slipper med 3 Kr.

Efter Spisningen har Adjunkt *Simonsen* lovet at læse op, og saa spiller *Lind* som sædvanlig op til Dans.

Men — for at vi kan træffe vore Dispositioner, er det *nødvendigt*, at Medlemmerne melder sig (bindende) senest den 2. Januar til *Munken*, Telefon 410, eller til Formanden, Telefon 109. Og saa haaber vi paa god Tilslutning til Festen.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Rustale i Ripenser-Samfundet

22. oktober 1954

af generallæge C. R. Fasting-Hansen.

Jeg har den ære at byde årets russer fra Ribe velkommen i Ripensersamfundet.

Det er et privilegium at være student fra Ribe ældgamle skole.

Jeg var for et par år siden i Ribe sammen med en del britiske og amerikanske officerer. Jeg viste dem alle byens herligheder i et dejligt efterårsvejr med drivende, forrevne skyer over engene — de dejlige enge. De var meget interesserede i, hvad de så, men da de hørte, at min gamle skole var 800 år, blev amerikanerne tavse, og briterne udtrykte deres store ærbødighed for så gammel en skole — og een af dem sluttede med at sige: „Hvilke traditioner“. Hans skole var kun 500 år.

Jeg er helt sikker på, at vor gamle skole nu drives efter tidens bedste pædagogiske retningslinier, forskellige fra tidligere tiders, men elevernes liv i den dejlige gamle by har endnu fælles træk med livet i Ribe i min tid — og i århundreder forud. Pryglene er vel afskaffet, og med latinen er det gået tilbage — men drengenes, og formentlig også pigernes, glade liv består.

De har sikkert allerede mærket, hvor stor overgangen fra Ribe til København er i de første måneder. Afstanden er ganske vist ikke så stor som i min tid, hvor vi ikke havde biler eller lyntog. Alligevel er livet herovre helt anderledes end i Ribe.

I Ribe var De medlemmer af et lille fasttømret samfund, hvor alle kendte alle. Her er De alene med deres forskellige problemer — og ingen bekymrer sig om Dem.

Når lektierne var læst i Ribe, så lå hele den dejlige vestjydske natur parat — helt forskellig fra byen her.

Da jeg som 17-årig kom herind — meget umoden — syntes jeg, at luften var ved at kvæle mig. Min afdøde ven Svend Pontoppidan og jeg gik mange aftener, mest når det var dårligt vejr, ud på det yderste af Langeliniemolen og lod vinden blæse os og regnen piske os. Så følte vi det, som vi var hjemme i Ribe igen.

Men vi blev alligevel hurtigt glade for den store by, som vi undrende så grundigt efter, de første uger ved at køre med sporvogne efter nummerorden fra endestation til endestation.

Men som tiden gik, meldte arbejdet sig. Dets krav melder sig før eller senere for alle russer. Arbejdet er af alt her i livet det bedste. De vil snart mærke, at skolen har givet Dem et godt ståsted at starte fra. Det kan være svært for mange i begyndelsen at være alene om ansvaret. De af Dem, der skal studere, vil snart erfare, at universitetets frie studieform er uvant for Dem og sandelig ikke stiller færre krav til Dem end skolen. Men det frie studium danner det, vi kalder akade-

mikeren. Det frie studium er et kosteligt privilegium. Pas på ikke at misbruge det.

Jeg formoder, at De hader gode råd, som vi alle har gjort. Derfor vil jeg blot give Dem et par praktiske erfaringer, der er blevet mine.

Begynd arbejdet om morgenen — lig ikke og sov til op ad dagen og gør ikke nat til dag. Det er hemmeligheden ved at overkomme meget.

Der stod en lille historie i vor engelske læsebog på skolen — jeg ved ikke, om bogen bruges mere. Den hed „Stick to your bush“. En skoleklasse skal til skovs at plukke hindbær. En moder siger til sin lille dreng: „Du vil se de fleste andre fare fra busk til busk og plukke lidt hist og her, men, når I skal hjem, er deres kurve kun halvt fulde eller mindre. Hold dig til få buske og pluk dem rene, så vil din kurv blive helt fuld, når dagen er slut.“ Jeg syntes den gang, det var en kedelig historie, jeg synes det måske endnu, men den indeholder en livssandhed, der også kan udtrykkes således: Kun det trofaste arbejde giver bonus.

Pas alligevel på ikke at blive for ensidige. Lad Dem ikke helt sluge af Deres faginteresse. Goethe siger: „grå kære ven er al teori, kun livets gyldne træ er grønt“.

Her i denne dejlige by er der rig lejlighed til at dyrke Deres interesser, af hvad art de end er, ved siden af arbejdet. De vil snart finde, at livet i København er værd at leve.

Men for arbejdet og Deres interesser må De ikke glemme at feste. Det er en livskunst at feste jo ældre man bliver, men i de unge år er det naturligt og let. Det er fest at mødes med venner og diskutere alle problemer, der vælter ind over Dem nu. Men lad Dem ikke blænde af glimmer.

Føler De trang til at mindes Deres Ribetid, så ved jeg, at i Ripensersamfundet vil De møde unge og gamle, der fester i mindet om de glade år i Ribe, et sted hvor gamle historier fra skoleårene bliver nye og bedre, og hvor „Hejmdal“ stadig lige ung og frisk blæser i luren.

Mine damer og herrer, årets russer fra Ribe katedralskole level!

Fra Ripensers Samfundet

Aarsgeneralforsamling og Rusfest.

Den 22. Oktober holdt R. S. Generalforsamling og Rusfest i „Skandia Nordisk Restaurant“s Selskabslokaler i København.

Festen fik et vellykket Forløb.

Formanden, journalist K. H. Rosenstand indledede Generalforsamlingen med at mindes de i Aarets Løb afdøde Medlemmer, Foreningens ene Æresmedlem, Professor, Dr. phil. Holger Pedersen, Ingeniør Jens Stürup og Rektor Willumsen samt udenfor Medlemmernes Kreds, Flyveren Aage Berg Hansen (Student fra Ribe) og Kommissionær Tranberg, Ribe. Medlemmerne rejste sig.

Til Dirigent valgtes Fuldmægtig Tang.

Formanden aflagde derpaa Aarsberetningen, efter at have budt særlig velkommen til Aftenens Taler, Generallæge C. R. Fasting-Hansen og Russerne fra Ribe Katedralskole Aargang 1954.

Formanden omtalte Generalforsamlingen i København, Vinterfesten og Sommerfesten i Ribe. Han bragte sluttelig en Hilsen fra Generalkonsul Schön, Foreningens mangeaarige skattede Næstformand, Rektor Jørgensen og Radioforhandler Immanuel Jensen, Ribe, der var forhindret i at være tilstede. Sluttelig fortalte Formanden om Tilstandene paa den gamle Skole.

Kassereren, Fuldmægtig Tang, aflagde det reviderede Regnskab, der balance-rede med 2536,95 Kr., og sluttede med et Overskud paa 356,96 Kr.

Som Formand genvalgte Journalist Rosenstand med Akklamation. Det samme var Tilfældet med de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Rektor Jørgensen, Tang Petersen og Immanuel Jensen. Direktør Fos rykkede ind i Bestyrelsen i Stedet for Generalkonsul Schön. Som Suppleant genvalgte stud. polyt. Vagn Jensen. Som Revisor genvalgte Kontorchef Lerche Thomsen. Som Rusrepræsentant for 1954—55 valgtes stud. polyt. Gregers Jæger.

Efter Generalforsamlingen samledes man ved et Smørebordsbord.

Efter at man havde sunget Knud Daugaard Peters' Ribesang, talte Generallæge Fasting-Hansen smukt til Aarets unge Studenter.

Formanden bragte ham Foreningens Tak.

Sluttelig var der Dans og selskabeligt Samvær. Det blev en vellykket Aften.

K. H. R.

Ribe Bys Æresborger Redaktør C. Willemoes død.

Den 23. november døde Ribe bys Æresborger Redaktør C. Willemoes 87 Aar gammel.

Med ham fulgte et stykke af Ribe Bys nyere Historie til Graven, thi det sidste halve Aarhundrede kan saa at sige intet i Byens Liv af Betydning nævnes, som Willemoes ikke havde Haand i Hanke med.

I den lange Aarrække 1898—1937 var han „Ribe Stifts-Tidende“s dygtige og myreflittige Redaktør. Hvad han har betydet for sit Parti og for Sønderjylland behøver ikke at nævnes her.

Ribe Turistforening var hans Hjertebarn, som de gamle Bygninger, Domkirken og Sct. Catharinæ Kirke var det. For Fortsættelsen af Kinchs Ribe og Ribe Katedralskoles Historie udførte han et stort Arbejde for at skaffe Pengemidler. Og skulde der rigtig festes i Ribe, var Willemoes primus motor. Talrige Tillidshverv beklædte han, og i mange Institutioner var han Æresmedlem. Men ingen Æresbevisning glædede ham sikkert mere end Udnævnelsen til Byens Æresborger. Han var sin By en god og trofast Borger. Hans kendte Skikkelse vil blive savnet i den gamle By, som han gav sin Manddoms Gerning.

Han stedtes til Hvile paa den nye Kirkegaard, hvortil hans Kiste førtes under stor Deltagelse efter Højtideligheden i Domkirken, medens Byen hædrede ham med en Allé af Flag paa halv Stang gennem Byen.

K. H. R.

Hejmdal

Traditionen tro har Hejmdal holdt sine møder ca. hver anden lørdag. I dette efterår har deltagelsen været god, idet godt halvdelen af de ca. 90 medlemmer har været tilstede.

Den 28. august begyndte Hejmdal sin 89. sæson med et foredrag om „Dansk udenrigspolitik gennem tiderne“ holdt af forrige års dygtige præsident, Erik Han-

sen. På foredraget fulgte der naturligvis en heftig diskussion. Denne storpolitiske debat var dog ikke nok for Hejmdals politiske kandestøbere. Først en helfatensdiskussion om aktuel politik formåede at rense luften for politik.

Endvidere har lektor Heide-Petersen holdt et interessant foredrag om astronomen og matematikeren Keplers mærkelige liv og mest betydelige arbejder. Senere har Kaptajn Rostrup fra luftvåbenet talt om mulighederne inden for denne våbenart. Også adjunkt Larsen har på sin sædvanlige underholdende og interessante måde holdt et udmærket foredrag om en af sine Englandsrejser.

I øvrigt har danskundervisningen været under debat, ligesom man har sat de nye medlemmer ind i Hejmdals historie.

Ikke mindst har den store årligt tilbagevendende begivenhed, Hejmdalsauktionen været vellykket og har indbragt et stort beløb. Derimod er ballet på dette tidspunkt endnu ikke afholdt.

Det må nævnes, at man har underkastet lovene en hovedrevision, da lovene fra 1949 næsten var brugt op. Der er dog ikke foretaget større ændringer, da man i det væsentlige blot har lovfæstet gældende praksis.

I det hele taget har man som en fast og uforanderlig ramme om livet i Hejmdal, holdt alle de gamle traditioner i hævd — Hanegal, referat, Lur og Hvidebro.

Ok.

Personalhistoriske Oplysninger om Ribe-Studerer.

Som Ripenser-Bladets Læsere sikkert vil vide har Ribe Katedralskoles Aarsskrifter med Aars Mellemrum bragt kortfattede biografiske Oplysninger om Studenter, der er udgaaet fra Ribe Katedralskole. I Aarsskriftet for 1902 bragte saaledes Rektor Øllgaard og Lektor Bloch korte biografier af samtlige Ribe-Studerer fra det 19. Aarhundrede. Arbejdet er blevet fortsat af Lektor Askgaard, der i Aarsskrifterne for 1936 og 1945 har udgivet personalhistoriske Oplysninger om Ribe-Studerer fra Aarene 1901—1930.

I Aarsskriftet for 1955 agter Lektor Askgaard at udvide de personalhistoriske Oplysninger om Ribe-Studerer fra Aarene 1931—1940 (incl.), og der er allerede udsendt Spørge-Skemaer til 160 af de 189 Studenter fra disse Aargange. Der er saaledes ca. 30 Ribestuderer fra Aarene 1931—40, som Lektor Askgaard ikke har faaet Forbindelse med, og i den Anledning er vi blevet anmodet om at bede Studenter fra disse Aargange, der endnu ikke har modtaget Spørgeskema, om at sætte sig i Forbindelse med Lektor Askgaard, der saa vil sende vedkommende et Skema til Udfyldning.

En Del Spørge-Skemaer, der er udsendt, er desværre ikke tilbage-sendt i udfyldt Stand. Lektor Askgaard vilde være de paagældende meget taknemmelig, om de snarest vilde udfylde og tilbagesende de tilsendte Skemaer.

Medlemskontingent 1954—55

I Anledning af derom fremsatte Ønsker fra Medlemmers Side, meddeles det, at Kontingent baade kan — og hellere end gerne snarest — maa indbetales paa Giro-konto 66676 Ripenser-Samfundet, Ribe.

For dem, som ikke ønsker at benytte denne Fremgangsmaade, vil Kontingentet som sædvanlig blive opkrævet pr. Postopkrævning omkring Marts—April.

Kontingentet er mindst 6,00 Kr. aarlig, for studerende dog kun 3,00 Kr.

Husk Postkonto Nr. 66676.

Rektor *J. Jørgensen* og *Hustru* kunde nylig fejre deres Sølvbryllup. R. S. sendte en Blomsterhilsen.

Toldkontrollør *Thorvald Petersen*, Aarhus, har mistet Livet ved en Motorulykke ved Horsens. Han tog Realeksamen fra Ribe Katedralskole i 1921.

Fru *Ingeborg Lange*, Enke efter Adjunkt Lange ved Ribe Katedralskole er død 85 Aar gammel. Hun begravedes i Ribe.

F. N.-Dagen mindedes Dagen efter Efteraarsferien paa Katedralskolen med en Tale af Rektor.

Fru *Inge Christensen*, født Vilandt, Enke efter Bankdirektør N. L. Christensen, er død 80 Aar gammel.

Mangeaarig Lærer ved Ribe Statsseminarium *Johs. Kabel* fyldte den 28. November 75 Aar, rask og rørig.

Hotelforpagter Direktør *Porsf* har købt afdøde Ingeniør Jens Stürups store Villa paa Skibbroen. Der vil blive foretaget Tilbygning med Sal, og Ejendommen skal være Hotel.

Den 8. Oktober fyldte Amtsforsvalter i Ribe *Bunde Jørgensen* 70 Aar og tog samtidig Afsked med sit Embede, som han har beklædt siden 1946.

Købmand *Hilmar Hansen* fyldte den 4. November 80 Aar.

Olov Hartmanns smukke Kirkespil „Profet og Tømmermand“ er i dette Efteraar blevet opført i Ribe Domkirke.

En gammel Ripenser Bagermester *Jens Pedersen*, Søn af afdøde Tømremester P. L. Pedersen, Ribe, er død i Bogense 57 Aar gammel.

Det smukke Julehefte »Jul i Vestjylland« foreligger nu i 20. Aargang udsendt af »Dansk Hjemstavns Forlag« i Ribe (Aage Jacobsen). Det bringer et Væld af gode Artikler, Fortællinger og jyske Digte og dejlige Billeder. Læs Helge Skovmands ypperlige Skildring af den afdøde Malerinde Agnes Smidt og hendes Kunst. Heftet faas i Boghandelen. Køb det!

Den gamle Pedelbolig paa Katedralskolen er nu ved at blive omdannet til Kontorer for Rektor og Inspektør, Arkiver osv.

Fotograf *Nørgaard Nielsen*, Ribe, er afgaaet ved Døden 84 Aar gammel.

Fru *Lene Kromann*, Ribe, fyldte den 13. December 85 Aar.

Paa Ribe Kunstmuseum har Foreningen Norden's Ribe Afdeling nylig afholdt en interessant norsk Bogudstilling.

Biskop *Lindegaard*, Ribe, ligger for Tiden syg paa Amtssygehuset i Varde. Forhaabentlig vil Opholdet ikke blive af længere Varighed.

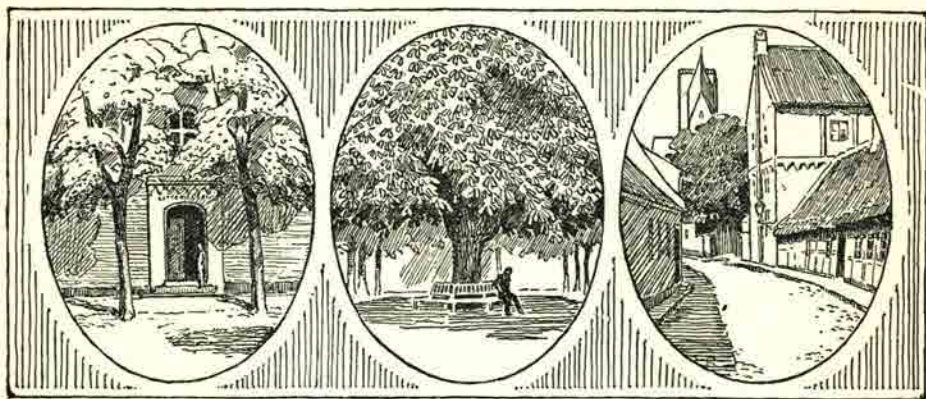
Studenterne fra Ribe, Aargang 1951, paatænker at holde en festlig Sammenkomst i Julen.

Skolekomedien paa Ribe Katedralskole bliver i Aar »Kari Nidding«. Nyt Stykke.

Dir. H. Obbekjer har skænket sin betydelige Aktiepost i Ribe Jernstøberi og Dansk Rørindustri til et velgørende Fond.

RIPENSER-SAMFUNDET ønsker sine Medlemmer en glædelig Jul og et godt Nytaar.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 13

August 1955

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 5 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 140

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket og Stjerne-Smykket, er den
ideelle Gave til Turister, Venner og bekendte.

Se dem i vort Vindue!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN *Byens Hjørne* **RIBE**

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

2 Timers Rundtur i Ribe

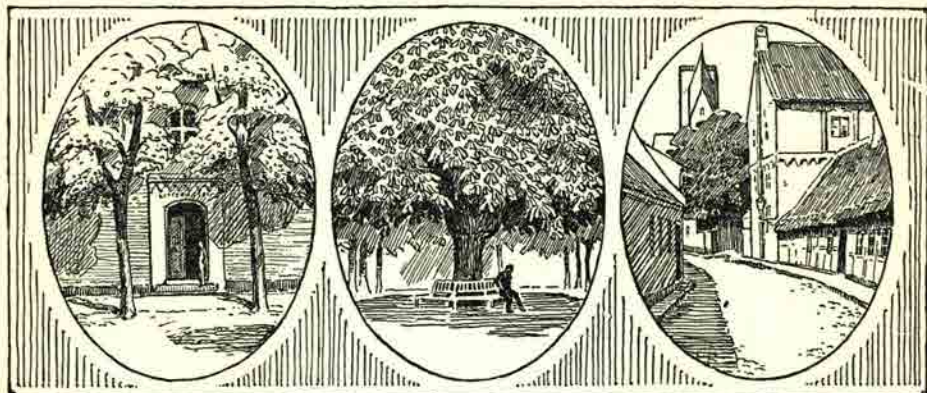
er navnet paa en smuk, lille bog, som i Foraaret er udkommet paa Dansk Hjemstavns Forlag i Ribe.

Foruden en fyldig Gennemgang af Seværdigheder i Ribe bringer Bogen en populær Fremstilling af Byens Historie og en mængde smukke Billeder.

Bogen, der koster 2 Kr., vil glæde enhver gammel Ribe Skoledreng.

Faas fra Forlaget eller i Boghandelen.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 13

August 1955

4. Bind

Sommerfesten i Ribe 1955

Saa samles vi atter til Sports- og Sommerfest i Skolebyen i Aar. Det bliver *Lørdag den 20. August.*

Kl. 14,30—17 bliver der Sportskampe mellem tidligere og nuværende Elever paa Stadion. Kl. 19,15 samles vi til festligt Samvær med Underholdning, Kaffeboard og Dans paa Skolen, hvor de omfattende Istandsættelser nu er fuldført.

Prisen for Deltagelse i hele Aftenen, alt iberegnet, bliver kr. 3,50. Adjunkt Alvad har lovet at underholde (færøsk Emne).

Derefter spiller Lind op til Dans.

Mød nu talrigt op kære Medlemmer — og husk at betale Kontingentet. — Sidste Aar havde vi en fornøjelig Fest. Lad det samme blive Tilfældet i Aar.

Af Hensyn til Kaffeboardet bedes man melde sig senest den 19. August til Telefon 109, Ribe.

P. B. V.

K. H. Rosenstand

Formand.

Flyveren Poul Erik Johansen in memoriam

Ved morgensangen den 13. maj udtalte rektor følgende mindeord om Poul Erik Johansen, der satte livet til som flyver.

Det er anden gang i dette skoleår, at der kommer meddelelse om, at en af skolens gamle elever har mistet livet i sin tjeneste som flyver i det danske forsvar.

Flyverløjtnant Poul Erik Johansen styrtede i går ned med sin maskine under en øvelsesflyvning over Himmerland og dræbtes på stedet. Han forlod Ribe katedralskole med matematisk-naturvidenskabelig studentereksamen i 1952, efter at have gået i skolen i 7 år.

Poul Erik Johansen var en elev skolen satte stor pris på. Han arbejdede energisk og samvittighedsfuldt og opnåede et smukt resultat af sit skolearbejde. Hertil kommer, at han var særdeles tiltalende af væsen og karakter, i lige grad afholdt og værdsat af kammerater og lærere.

Under sin uddannelse ved flyvevåbnet viste han — både herhjemme i Danmark og i Amerika — de samme gode egenskaber. Han blev en fremragende flyver, og det danske forsvar har i ham mistet en af sine bedste unge officerer.

Den 4. maj mindedes vi her på skolen, de landsmænd, der i besættelsestiden gav deres liv for vort lands frihed og selvstændighed. Poul Erik Johansen mistede også sit liv i fædrelandets tjeneste. Vi, der har kendt ham, vil ikke kunne glemme ham. Vi tænker også på hans forældre og søskende, som han betød så meget for.

Hans minde vil leve længe på Ribe katedralskole.

Johs. Jørgensen.

Puggaard i Ribe

af K. H. Rosenstand.

Danmarks ældst daterede Latinskole, Ribe Katedralskole, der er stiftet den 13. Juni 1145 med Biskop Helias' (Elias) Indstiftelse af Ribe Domkapitel ved Dokument udstedt paa Henning d. v. s. Henne Gaard, har nu i over 8 Aarhundreder haft til Huse forskellige Steder i Byen.

Skolen, der altsaa oprindelig var stiftet som Kannikeskole med det Formaal at uddanne Ungdommen til Kirkens Tjeneste, har utvivlsomt først været indrettet i selve Kannikeklostret, der laa i Nærheden af Domkirken. — Ved den store Ildebrand, der hærgede Byen i 1176, nedbrændte imidlertid Klostret, hvoraf der nu intet Spor er tilbage.

Efter en af Skolens Historikere i vore Dage, afdøde Lektor *V. Bloch*, har den anden Skolebygning rimeligvis været det efter Branden opførte Kloster, som laa Syd for Domkirken ud mod den nuværende Sønderportsgade, hvilken Grund nu optages af den Ejendom, der bedst er kendt under Navn af Garver Hansens Bygningskompleks. I 1200 Tallet har man maattet søge Skolen i en af de Kannikeboliger, som laa rundt om Domkirken. Ved Aar 1300 laa Domskolen nær Puggaard paa Katedralskolens nuværende Grund i Puggaardsgade, der den Gang hed Skolegade, og ved 1440 i Sct. Hans Gade, nu Bispegade, i en Ejendom som Puggaards Forstander Hr. Vilhelm 1338 havde skænket til bedste for fattige Skolebørn. Her laa Skolen, til den omtrent ved 1500 flyttedes til den nuværende Skolegade overfor Domkirken, rettere betegnet til Hjørnet af Skolegade og Grydergade. De sidste Rester af denne Skolebygning kan endnu spores i Bagbygningen til det endnu staaende Forhus (nu den gamle Sparekasses Stif-

telse), der opførtes 1727 under Chr. Falsters Rektorat, oprindelig som Hørerboliger, men hvortil Skolelokalerne bredte sig og havde til Huse i indtil Katedralskolens nuværende Bygninger ved den gamle Puggaard toges i Brug 1856.

Men skiftede Skolebygningerne saaledes Plads gennem Aarhundrederne, afgav det gamle Puggaard i det lange Tidsrum 1554—1903 Bolig for Skolens Rektorer.

Endnu pryder „Puggaards høje Hus“, som Mads Pedersen Rostock besynger, den gamle Skolegaard med de grønne Linde med sine røde Munkestens Mure og sine kirkelignende høje Trappegavl. — Desværre er Bygningen ikke mere Rektorbolig, selv om en Restauration i 1913 gav den den Gang hvidkalkede og noget forfaldne Bygning det gamle ydre Præg. Nu rummer Bygningen Skolelokaler, hvor Eleverne driver fysiske og kemiske Studier, som sikkert vilde forfærde Puggaards gamle Beboere, om de kunde rejse sig af deres Grave og se al den „Sortekunst“, der nu trives indenfor de ærværdige Mure og dømme dens Udøvere til Baal og Brand.

Men hvad er da dette Puggaard?

Bygningen er i sin Oprindelse af antagelig Ælde.

Den 7. April 1298 stiftede Kong Erik Menveds tro Tjener en af de mest ansete og indflydelsesrige Ribe Bisper under Katolicismen, Biskop *Kristjern*, Puggaard til Understøttelse af 20 fattige Skolebørn.

Det hedder herom i Gavebrevet:

„Vi har skænket og skødet og til evig Tid overdraget alle de rorlige og urorlige Ejendomme med deres Tilbehør til Understøttelse af 20 fattige Skolebørn, der er tjenlige til at studere, og som skal tages fra alle Dele af Stiftet, med fælles Bolig og Bispning i Ribe til evig Tid efter en Form og Regel, som passer dem.“

Denne Bygning, hvor de fattige Skolebørn boede og bispistes var et Stenhus i Pugetoft og kaldtes Pugehus. Til Forstanderen, Præsten til den nærliggende Sct. Mikael's Kirke, byggede Biskop *Kristjern* en Bolig det saakaldte Puggaard.

Ved et Brev af 20. November 1303 udstedt i Rom, stadfæstede Pave Benedict den 11. Biskop *Kristjern's* Stiftelse. Brevet lyder saaledes i dansk Oversættelse:

„Benedict, Biskop, Guds Tjeneres Tjener, sender sine elskede Sønner, Forstanderen (rector) og Skolebørnene i Huset i Pugetoft i Ribe Hilsen og den apostoliske Velsignelse!

De Fromhedsgerninger, som stadigen udøves i Eders Hus fordrer, at vi gunstigen tilstaar Eder, hvad I værdigen forlanger. Eders til os indgivne Andragende indeholdt, at for nogen Tid siden vor ærværdige Broder *Kristjern*, Biskop i Ribe, i en from Hensigt af sine egne Midler og Indtægter har opbygget og doteret Eders Hus til Brug for fattige Skolebørn, som ønsker at gribe Kundskabens Perle, og at ved Guds Naade Kærlighedens Gerninger saaledes øves i det, at 20 fattige Skolebørn, som nyder Skole Undervisning, stadigen underholdes passende af dets Indtægter.“

I 1304 tog Kong Erik Menved Puggaard under sin særlige Beskyttelse.

Dr. *Mackeprang* siger med Rette, at Biskop *Kristjern's* storslaaede Gave, der omfattede Jordegods og rige Pengemidler, kunde have faaet samme Betydning for Ribe Katedralskole som Frederik den Andens Kommunitet og Christian den Fjerdes Regens for Københavns Universitet, om ikke Tidernes Uforstand og Vanrøgt havde faaet Puggaards rige Midler til at skrumpede ind eller bragt dem over paa andre Hænder. —

Endnu paa Reformationstiden var Puggaards aarlige Indtægter, d. v. s. Fæsteafgiften af Gaardens Gods 288 Tdr. Korn, medens Resten af fordums Herlighed i 1836 var sølle 209 Rigsdaler og 11 Skilling, der

udbetaltes af Hospitalet, til hvilket Puggaards Gods i 1554 var overgaaet mod at dette overtog Spisningen, d. v. s. Bispisningen af Skolebørnene, som Mads Pedersen Rostock mindes i følgende taknemlige Linjer:

Hielp Gud, hvor mangan Gang har jeg vel her nedtrinet
med vaad og frossen Foed, naar Kuld i Næsen huinet?
Dog gik jeg gladelig, for Bordet det stoed breed,
og Kakkellovnen var med Varme vel tilred.

Ogsaa Bygningerne overgik for en Tid til Klostret, men det bestemtes dog, at Rektor og Hørerne skulde have Bolig paa Puggaard, en Ordning, der stadfæstedes af Biskop Hans Tavsens, og det hedder i Ribe gamle Skolebog, at Puggaard skal være „Skolemesters Residentz og Bolig“.

Selve Navnet Puggaard var i det mindste ved Middelalderens Slutning den populære Fællesbetegnelse for baade Stiftelsen og Rektorboligen, og der kan paavises historisk ubrudt Forbindelse mellem Puggaard og Rektorboligen fra Reformationen til vore Dage.

Under Restaureringsarbejderne 1912—13 gjorde Dr. Mackeprang meget interessante Iagttagelser vedrørende selve Bygningens Historie.

Givet var det, at man her ikke stod overfor det ældste Pugehus, det af Biskop Kristjern opførte Stenhus, men at Husets Alder kunde bestemmes til Tiden ca. 1450—1550.

Det var allerede før Ombygningen klart, at man havde at gøre med 2 sammenbyggede middelalderlige Stenhuse.

Bygningen bestod, og bestaar, af en mindre Østdel paa 2 Stokværk, adskilt ved Bjælkelofter, og en større vestlig Del paa et Stokværk.

Under hele Bygningen strækker sig en oprindelig med Bjælkeloft dækket ret høj Kælder. — Alene den Kendsgerning godtgør, siger Dr. Mackeprang, Uholdbarheden af Kinchs Hypotese om, at Puggaards Bygning skulde være intet mindre end Sct. Mikael's Kirke. Vinduernes Plads og Antal viser yderligere, at Bygningen fra første Færd har været opført til Beboelse. Det østre Hus har nok været det ældste. — Det har fra første Færd været en selvstændig fritstaaende Bygning med Gavle i Øst og Vest. — Synderlig stor har Bygningen ikke været, men statelig har den set ud med sine fra Kirkestilen kendte Trappegavle, som Restaureringen gengav Bygningen, der nok kunde passe til Rostocks Betegnelse „Puggaards høje Hus“.

Men Pladsen har det knebet med, og man har da ikke længe efter tilføjet et noget lavere Hus mod Vest paa eet, meget højt, Stokværk af omtrent samme Bredde men dobbelt saa langt som det østlige Hus. Restaureringen viste en enestaaende Soliditet af det gamle tykke Murværk, som man gennem Ombygninger i Aarens Løb havde handlet meget ilde med. Ved Restaureringen lykkedes det dog efter Evne at vaage over og bevare adskilligt af de oprindelige Bygningers Spor.

Men meget beklageligt var det dog, at man omdannede Lokalerne til Skolebrug. Det havde jo meget vel ladet sig gøre at indrette Bygningen til en tidssvarende Rektorbolig. Man kunde saa i Stedet for senere at opføre en ny Rektorbolig i Haven have opført en Skolebygning her og bevaret det gamle Puggaard som „Rektors Residentz“. Aarhundreders Tradition havde derved været ubrudt.

Men hvorom al Ting er, er „det høje Puggaard“ fremdeles Skolens Pryd og staar endnu fast og solidt.

Fra Ripenser Samfundet

En vellykket Nytaarsfest

Ripenser-Samfundets Nytaarsfest den 4. Januar afholdtes paa Grund af Restaureringsarbejderne paa Skolen i Aar paa Hotel Munken. Det blev en overmaade vellykket Aften, og Stemningen var brillant,

Aftenen indleddedes med en beskeden Spising, hvor Formanden, Journalist *Rosenstand*, bød Velkommen.

Efter Kaffen samledes man i de tilstødende Lokaler til muntert amerikansk Lotteri, hvis Hovedgevinst gjorde stor Lykke. Det var en Ribe-Gryde skænket af Ribe Jernstøberi. — Den blev under Jubel vundet af Rektor.

Senere læste Adjunkt *Simonsen* H. C. Branners vittige Fortælling „Drenge om Foraaret“ og høstede stærkt Bifald. Sluttelig var der Dans og fornøjeligt kammeratligt Samvær.

Vinterfesten i Aar er allerede i Bestyrelsens Tanker. Det er Meningen for at imødekomme forskellige af Medlemmernes Ønsker at afholde den i Ugen mellem Jul og Nytaar. Den vil da blive holdt igen paa Munken, hvor man var udmærket tilfreds med sidste Fest.

En vigtig Paamindelse

Ærede Medlemmer. Nu gaar den altså ikke længere. I vil jo sikkert ikke være med til at ødelægge R. S., vel? Men det er rent galt med Kontingentbetalingerne, eller rettere „Ikke-Kontingentbetalingen“. Tager man alt i Betragtning er vort Kontingent yderst ringe. Men der kommer Masser af uindløste Opkrævninger tilbage. Vi gør opmærksom paa, at Kassereren bor i Roskilde. Sørg nu for at faa det ubetalte Kontingent for 1955 betalt inden Generalforsamlingen og Rusgildet i Oktober i København.

Det er *Alvor* dette her, et rigtigt „S O S“.

Ved Skoleaarets Begyndelse havde Ribe Katedralskole Besøg af en amerikansk Gæstelærer Hybelo i 14 Dage. Han underviste i engelsk Sprog og Historie og i amerikansk Litteratur.

Yderligere fik Skolen Besøg af den svenske Rejselektor Ullstad fra Lund.

Aarets Skolekomedie blev noget ud over det almindelige. Man opførte den gamle Middelalderkomedie „Karrig Niding“ under stort Bifald i Forbindelse med Aarets Skolefester.

Den 16. Januar døde Ribes 100-aarige Fru Cathrine Frederiksen.

Den 7. Maj døde Uddeler Dahl 87 Aar gammel.

Den 10. Maj døde Fru Henriette Willemoes, Enke efter Redaktør Willemoes, 91 Aar gammel.

Den 17. Maj døde Støbemester Nielsen, der ofte har været Dommer ved vore Sportskampe.

Lektor Askgaard har holdt 60 Aars Fødselsdag.

Den 18. Maj døde Frøken Ellen Pontoppidan, Datter af afd. Landsretssagfører M. C. Pontoppidan.

Bankdirektør Vagn Kromann har holdt 50 Aars Fødselsdag.

Direktør H. Obbekjær, Ribe Jernstøberi, har holdt 75 Aars Fødselsdag. R. S. gratulerede.

Ribe Folkebibliotek har købt afd. Landsretssagfører Pontoppidans store Ejendom i Saltgade, hvor der skal indrettes Bibliotek.

Tømremester Chr. Christensen „Chr. Tømrer“ er død 77 Aar gammel.

Fhv. Forsvarsminister Søren Brorson har holdt 80 Aars Fødselsdag.

Ved Katedralskolens aarlige Forældremøde talte Forlagskonsulent Thru-Møller om det pikante Emne „Eksamen eller Protektion“.

Ribe har faaet et stort nyt Biografteater med 500 Siddepladser. 300 indbudte overværede Indvielsen den 16. April.

Lederen af Rosenborgsamlingerne, Student fra Ribe Katedralskole, Gudmund Boesen har fejret 50 Aars Fødselsdag.

Fhv. Stadsingeniør i Frederikshavn Sv. Styrup er afgaaet ved Døden.

Skolens Aarskrift indeholdt i Aar foruden de sædvanlige Skolefetterninger Lektor Askgaards fortjenstfulde Arbejde, Biografier af Studenter fra Ribe i Tidsrummet 1931—46 incl. Det drejer sig om ialt 189 Studenter.

35 Gymnaster fra Ribe Katedralskole deltog i det store Gymnastikstævne i Randers.

Ribe Sejlklub har fejret 50 Aars Jubilæum.

Ribe Fugleskydningsselskab kan i denne Sommer fejre 100 Aars Jubilæum.

Ribe antikvariske Samling (Det kulturhistoriske Museum) fylder i Aar 100 Aar.

Ribe Politikorps kan i Efteraaret fejre 100 Aars Jubilæum.

Den 22. Februar døde Ølhandler Laust Knudsen godt 99 Aar gammel.

Maleren J. Lauritzen Thomsen har i Radioen fortalt morsomt om det gamle Ribe.

Arkitekt Erik Hansen, Student fra Ribe Katedralskole, opholder sig i Grækenland, hvor han skal rekonstruere et gammelt Skattekammer i Delphi.

Den aarlige Tulipanfest i Ribe samlede op imod 30.000 Besøgende.

1000 Mennesker var til Mindegudstjeneste i Domkirken på Befrielsesdagen.

Fhv. Kirkebetjent ved Sct. Catharinæ Kirke Lars Jacobsen og Hustru fejrede den 11. Juni Guldbryllup.

Blikkenslagermester Fr. Stouge og Hustru har fejret Guldbryllup.

Aarsfesten paa Katedralskolen kunde i det smukke Sommervejr fejres i Skolens Gaard under de sædvanlige smukke Former.

9 25 Aars Jubilarer overværede Festen, og desuden var der en Student fra 1903, nemlig Overretssagfører Emil Hjort, København.

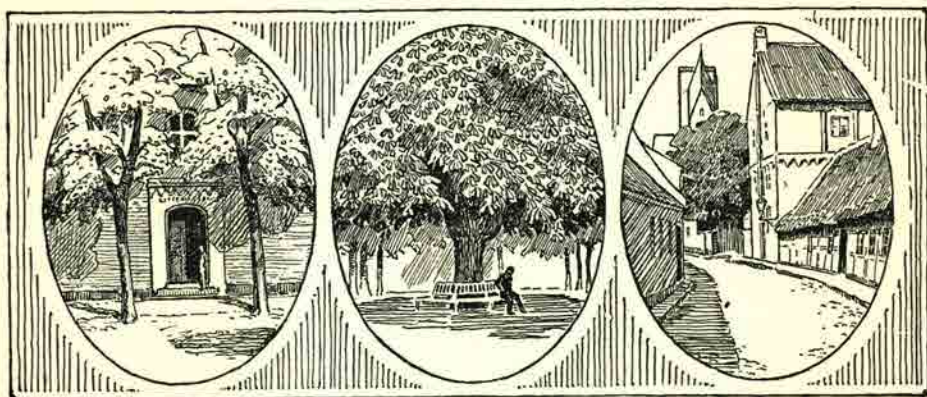
Guldsmed Spangsbjerg Christensen har udsendt nogle meget smukke Smykker „Catharinæ Smykker“ forarbejdet i Sølvfiligran og Træskiver fra den gamle Klosterkirke. Smykket er godkendt som Turistvare.

Overlæge ved Radiumstationen Student fra Ribe Jens Nielsen er ved kongelig Resolution af 25. April beskikket som Professor i Radioterapi ved Københavns Universitet.

Katedralskolens kunstbegavede Elever har i Aar holdt en morsom Amatørudstilling paa Skolen.

Tidligere Biskop over Ribe Stift *Søren Mejsen Westergaard* er afgaaet ved Døden 86 Aar gammel. Biskop Westergaard blev Stiftsprovst i Ribe i 1923 og var Biskop 1930—39. Han, der var almindelig afholdt og agtet, blev efter sin Afsked boende i Ribe.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 14

Oktober 1955

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 5 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina=Smykket og Stjerne=Smykket, er den ideelle Gave til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg=Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt *Ribe* Discontobank

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN

Byens Hjørne

RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

Ribe Stifts Aarbog

1954 og 1955

udkommer i nær Fremtid. — Af Bogens Indhold kan nævnes en stor og fornøjelig Artikel om Stiftsprovst P. J. Pedersen, Ribe. Iøvrigt bringer Bogen en Række smukke illustrerede Artikler fra Ribe Stift.

Faas i Boghandelen.

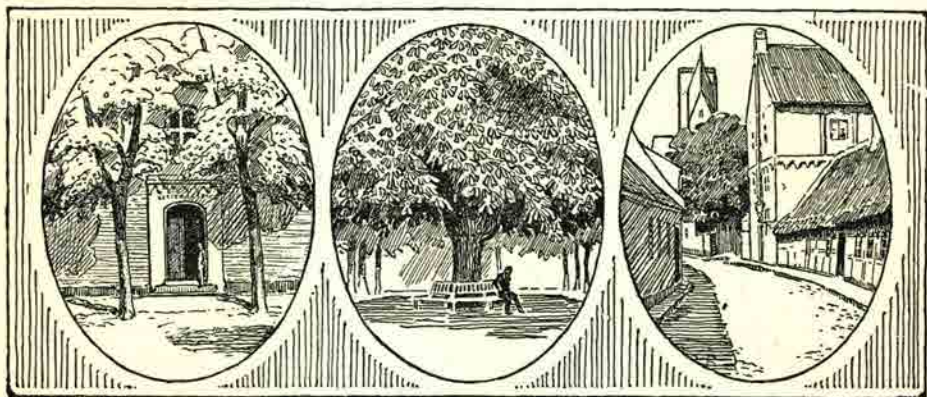
Pris 10 Kr.

Jul i Vestjylland

udkommer til 1. December og bringer som sædvanlig en Række smukt illustrerede Artikler fra Vestjylland, bl. a. en meget fornøjelig Artikel af den gamle Maler Lauridsen Thomsen om Ribe i hans Barndom for 70—80 Aar siden.

Jul i Vestjylland faas i enhver Boghandel.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 14

Oktober 1955

4. Bind

Generalforsamling og Rusfest

Ripenser-Samfundet afholder ordinær Generalforsamling og Rusfest Tirsdag den 8. November 1955 Kl. 19 i Skandia Nordisk Restaurants Selskabslokaler, Vesterbrogade 2A, København.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning om Samfundets Virksomhed.
2. Kassereren aflægger Regnskabet.
3. Valg af Formand og 4 Bestyrelsesmedlemmer samt 2 Suppleanter.
4. Valg af 2 Revisorer samt 1 Revisorsuppleant.
5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen finder Rusfesten Sted. Rustaler: Fhv. Borgmester *Arne Sundbo*, København.

Der serveres Smørrebrød, hertil Øl og Kaffe. Pris incl. Drikkepenge 10 Kr. for ældre Medlemmer og Gæster. Studerende Medlemmer 6 Kr. Aarets Russer indbydes gratis.

Efter Spisningen Dans.

Anmeldelse om Deltagelse maa ske senest 7. November telefonisk til Palæ 5747 (Studenterraadets Telefon. Hverdage 10-16, Lørdag dog kun 10-14) eller skriftligt til Grosserer Aage Jørgensen, Gasværksvej 11, København V.

Daglig Paaklædning.

Husk at betale Kontingentet.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Slut op om Ripenser-Samfundet!

Jeg vil gerne opfordre alle tidligere elever i Ribe Katedralskole til at indmelde sig i de gamle elevers forening: Ripenser-Samfundet. Her ved bevarer man forbindelsen med kammeraterne, skolen og dens lærere samt Ribe by.

For kontingentet, der for medlemmer, der endnu ikke har afsluttet deres uddannelse, udgør 3 kr., for andre 6 kr. årlig, får man bl. a. følgende:

- I. Medlemsbladet (med mange oplysninger om kammerater, skole og by) 3—4 gange årlig.
- II. Adgang til foreningens sammenkomster, af hvilke følgende 3 ligger fast:
 1. Sportskampe med nuværende elever og påfølgende aftenfest på skolen en lørdag i sidste halvdel af august.
 2. Efterårsfest i København med generalforsamling og rusmodtagelse.
 3. Vintersammenkomst i juleferien på skolen eller „Munken“, så vidt muligt inden nytår.
- III. Adgang til at erhverve det store 2 binds værk: „Ribe Katedralskoles historie“ til stærkt nedsat pris: 35 kr. portofrit tilsendt. Man kan skrive herom til lektor Askgaard, der hjælpsomt har tilbudt at besørge forsendelsen til medlemmerne.

Lad der nu komme mange indmeldelser, og glem så ikke at betale kontingentet! Såvel indmeldelser — som bidrag til bladet, der er yderst velkommen — modtages af foreningens formand, journalist Rosenstand, Ribe.

Med venlig hilsen

Johannes Jørgensen.

Lidt om Ludvig Christian Müller

Ribe-Præsten — Historikeren — Skolemanden

Af K. H. Rosenstand.

I den gamle Kapellanbolig i Præstegade i Ribe boede i Aarene 1837—42 som Kapellan ved Domkirken og Sognepræst for Seem den saa bekendte grundtvigske Præst, Sprogmand og Historiker *Ludvig Christian Müller*.

Han var allerede gennem sin Slægt knyttet til Ribe, idet hans Fader, Hans Christian Müller var født paa Ribe Vejmølle.

H. Christian Müller blev Student fra Ribe Katedralskole, tog senere medicinsk Embedseksamen og blev Divisionskirurg. Han blev gift med Jacobine Cathrine Steinfass. I dette Ægtepars Hjem paa Nytorv i København fødtes den 12. Maj 1806 Sønnen Ludvig Christian Müller.

I 1814 kom Drengen i Københavns Borgerdydsskole, hvor han tidligt viste usædvanlig Begavelse. Den raske og livlige Dreng blev vel lidt af Kammeraterne, og han viste stor Flid i Skolen og tillige ualmindelig Evne til at lære udenad. Han kunde saaledes i Løbet af faa Minutter lære 100 Vers af Homer og fremsige dem uden at standse.

Efter at være overgaaet til Universitetet kun 16 Aar gammel i 1822 begyndte Ludvig Christian Müller det teologiske Studium.

Allerede i Skoletiden havde han været ualmindelig kyndig i det hebraiske Sprog, og disse Kundskaber uddybede han nu yderligere, bl. a. under Vejledning af Jacob Christian Lindberg, den ansete Sprogmand og Kirkehistoriker, der var Søn af den tidligere Jernvedpræst Niels Lindberg og som havde haft sit Barndomshjem i den gamle Kapellanbolig i Ribe, hvor Müller senere skulde faa sit Præstehjem i 5 Aar.

Jacob Christian Lindberg skulde faa en betydelig Indflydelse paa Ludvig Christian Müllers senere Livsgerning, især ved at føre ham ind under Grundtvigs Paavirkning.

Sin store Sprogkyndighed viste L. Chr. Müller bl. a. ved at oversætte Det nye Testamente fra Græsk til Hebraisk. Derved erhvervede han sig Navnet „Den hebraiske Müller“, ja til sin Embedseksamen kunde han endog opgive hele Gamle Testamente paa Hebraisk. Sine to andre Tilnavne „den syriske og den islandske Müller“ erhvervede han sig ogsaa med Rette. Ikke mindst hans islandske Studier, som han havde faaet Interesse for allerede i Skoletiden, fik Betydning for hans senere Udvikling.

Men over Studiet af østerlandske og det islandske Sprog forsømtes Teologien ingenlunde, og i 1827 tog Müller sin teologiske Embedseksamen.

Allerede i Studentertiden havde Müller maattet give Undervisning for at tjene til Livets Ophold, og nu fortsatte han med at undervise, bl. a. ved Borgerdydskolen paa Christianshavn. Han var en fremragende Lærer, ikke mindst i Religion, og han vandt i høj Grad sine Elevers Hengivenhed. Hans Drengene elskede ham, og naar han meddelte dem Dele af den rige islandske Sagaskat, kunde han rive dem med sig.

Blandt hans Elever i Borgerdydskolen var ingen ringere end Søren Kierkegaard, ligesom han ogsaa kom til at undervise H. C. Andersen, der ikke kunde udholde det skrappe Meislingske Regimente i Helsingør, til Studentereksamen. I „Mit Livs Eventyr“ skriver H. C. Andersen bl. a. om sin gamle Lærer: „Inderlig godt havde jeg af at komme til denne ufordærvede, begavede, unge Mand, der var en lige saa ejendommelig Natur, som jeg var det“.

Jacob Christian Lindberg førte Ludvig Christian Müller sammen med Grundtvig, der kom til at synes godt om den unge teologiske Kandidat, der den Gang var Alumnus paa Borchs Kollegium.

Iøvrigt kastede Müller sig i disse Aar tilskyndet af Rasmus Rask over de islandske Studier. I 1832 tiltræder han en Rejse til Island, der varer i halvandet Aar. Inden Rejsen havde han udgivet en islandsk Grammatik, og efter Hjemkomsten udgiver han en islandsk Læsebog med tilhørende Ordforklaring, ligesom han skriver Afhandlinger om Kristendommens Indførelse i Island og Lutherdommens Indførelse i Island, og iøvrigt fortsætter han sit sproglige Forfatter-skab.

I 1836 paabegynder han en Danmarkshistorie, som bliver fortsat til Reformationen.

Forfatteren tilbyder sine Læsere en Danmarkshistorie „simpelt og ligefremt gengivet efter Kilderne i saa fatteligt og flydende et Sprog, som det staar i min Magt at føre“. Han ønsker at give en i bedste Forstand folkelig Danmarkshistorie, for derigennem at hjælpe til at holde Kærligheden til Konge og Folk vaagen ved at minde om, „hvad

det er for en Slægt, der har baaret Kronen i Danmark, og hvad Mænd det er, fra hvem vi stammer“.

Og saa finder vi altsaa Ludvig Christian Müller i den gamle Kapellanbolig i Præstegade i Ribe, hvor han i 1837 rykker ind som Andenpræst ved Ribe Domkirke og Sognepræst i Seem.

Han havde da fuldendt de første Bind af Danmarkshistorien, hvori han fortæller om Nordens Sagntid og ældre Middelalder.

Sit Skolearbejde slap han ikke helt i Ribe, idet han blev Lærer ved Katedralskolen i Hebraisk, og samtidig fortsætter han Arbejdet med Danmarkshistorien.

Men først og fremmest lægger Præstegerningen Beslag paa ham. Alle Vidnesbyrd om ham fra Ribetiden samstemmer i, at han som Præst øvede en velsignelsesrig Gerning. Han var en dygtig og særpræget Prædikant i Grundtvigs Aand, der formaaede i en Udtryksform, der nærmede sig Dagligtalen, at tale til den almindelige Mand om de højeste Sandheder.

I det daglige Liv var Ludvig Christian Müller en livlig Mand, der kunde sin Holberg omtrent udenad, og han og hans udmærkede Hustru Hanna, født Hjorth, vandt mange Venner i Ribe, og det ikke blot i deres Omgangskreds i Byen blandt Lærere ved Latinskolen og studerede Folk, men ogsaa de Seem Bønder satte megen Pris paa deres Præstefolk, ligesom Müller og hans Hustru altid befandt sig godt blandt dem.

Med Hensyn til Arbejdet med Danmarkshistorien, da betød Opholdet i Ribe med den lange Afstand til Hovedstaden beklagelige Vanskeligheder. I 1839 kunde han dog udsende tredie Bind, men med fjerde Binds 1. Hefte maatte han til sin store Sorg standse Arbejdet. Han naaede aldrig at faa sit Værk fuldført.

Som den gode danske Mand og det nationalt grebne Menneske, Müller var, optoges han naturligt levende af den nationale Vækkelse i Sønderjylland, som han havde god Lejlighed til at følge fra Ribe paa nærmere Hold, ligesom Grundtvigs Kirkekamp optog ham stærkt.

Han havde sin væsentlige Andel i, at Kold oprettede sin lille Skole i Forballum, ligesom han var virksom for Oprettelsen af Folkehøjskolen i Rødding, hvis senere Forstander Sofus Høgsbro var en af hans egne Elever i Ribe Katedralskole.

I 1842, altsaa i Aar for 100 Aar siden, forlod Ludvig Christian Müller Ribe, og hans senere Levned, der ikke hører ind under denne Artikel, skal kun kortelig berøres.

Fra Ribe kom Müller som Sognepræst til Snedsted—Nørhaa i Aalborg Stift og tillige som Lærer ved Seminariet i Snedsted, og da Seminariet i 1848 flyttedes til Ranum, fulgte Müller med som Forstander og Sognepræst for Bjørnsholm—Malle.

Men denne Dobbeltstilling som Semiarieforstander og Præst, tyngede ofte stærkt paa ham, skønt hans Naadegave som Fortæller og hans Evne til i faa Ord at kunne karakterisere en Mand eller en Bog gjorde ham til en ypperlig Lærer for de vordende Lærere.

I disse Aar udgav han en Bibelhistorie i 2 Bind.

I 1851 blev Müller Sognepræst for Starup—Grarup ved Haderslev, men han var da en syg Mand, og den 5. Juni 1851 døde han under et Besøg i Hammelev Præstegaard.

Rektor ved Kolding lærde Skole, Kunst- og Litteraturhistorikeren Sigurd Müller, og Forfatteren til Ribesangen, Løjtnant Gustav Müller, var Sønner af Ludvig Christian Müller, hvis Liv og Gerning det er vel værd at mindes.

Fra Ripenser Samfundet

Straalende Sommerfest i Ribe.

Ripenser-Samfundets Sommerfest i Ribe Lørdag den 20. August fik et udmærket Forløb.

Man indledede om Eftermiddagen med de traditionelle Sportskampe paa Katedralskolens nu saa udmærket istandsatte og udvidede Sportsplads, hvor nuværende og tidligere Elever kappedes.

Resultaterne blev saaledes:

Haandbold (Herrer) Ripenser-Samfundet vandt over Skolen med 10—9. Damer Skolen vandt over R. S. med 12—2. Dommer var Søren Jepsen.

I Langbold (Damer) vandt Skolen over R. S. 45—17. Dommer var Lærerinde Frøken Schødt.

I Fodbold vandt Ripenser-Samfundet over Skolen 4—1. Dommer var Sparekassebogholder Clausen Nielsen.

Om Aftenen samledes man til en vellykket Fest paa Katedralskolen, hvor der var mødt over 80 Deltagere.

I den smukke Festsal bød Formanden, Journalist K. H. Rosenstand, Velkommen. Adjunkt Alvad underholdt meget interessant og fornøjeligt om Færøerne, som han gæstede i Sommeren 1954 som Akkompagnatør for Randers Pigekor, en Rejse, som var arrangeret af dansk-færøsk Kulturfond. Man hørte Baandoptagelse af Sang, og der vistest en fornøjelig Film fra Rejsen, ligesom man blev præsenteret for nogle smukke Farvelysbilleder, som fhv. Bankkasserer R. Vilandt, der deltog i Sammenkomsten, havde stillet til Raadighed.

Den raske gamle Herre havde nylig sammen med sin Søn Kaptajn Vilandt foretaget en Rejse til Færøerne, og Sønnen havde optaget Fotografierne.

Efter Underholdningen samledes man til Kaffebord i den lille Gymnastiksal. Ligesom Formanden ved Aftenens Indledning havde takket Rektor Jørgensen og Skolen, fordi man kunde samles her, takkede Rektor alle de medvirkende i Sportskampene og udtrykte Ønsket om, at disse Sommerfester ogsaa kunde holdes i Fremtiden.

K. H. R.

Husk at betale Kontingent inden Generalforsamlingen.

Vi minder om, at Ripenser-Samfundets Kasserer er Fuldmægtig *A. Tang-Petersen, Frederiksborgvej 54, Roskilde.*

Børnehaveleder Frøken Bodil Willemoes, Specialist i Arbejdet med høresvage Smaabørn, har modtaget Marie Illums Legat paa 900 Kr. til Studieophold i London.

Den 21. Juli startedes en hurtigtogsroute Esbjerg—Ribe—Hamborg over Niebøl.

Ribe har i Aar haft 20 Storke. — Der var 4 fastboende Par, der udrugedes 3 flotte unger i hver Rede.

Direktør Obbekjær, Ribe Jernstøberi, kunde den 8. August fejre 50 Aars Dagen for sin Overtagelse af den nu saa store Virksomhed, som Faderen havde drevet før ham.

Kommissionen til Undersøgelse af danske i Privateje bevarede Kilder til dansk Historie har til Det kgl. Bibliotek afleveret forskellige Breve og Papirer, der stammer fra vort berømte Bysbarn Forfatteren, Journalisten og Filantropen Jacob A. Riis.

Cand mag. Jørgen Raasted ansattes fra det ny Skoleaars Begyndelse som Lærer ved Ribe Katedralskole har modtaget R. K. Rasklegatet paa 500 Kr.

Student fra Ribe Bent Verner Nissen, Ribe, er udgaaet med præ fra Købmands-skolen i København.

Fru Karen Marie Lindberg, Enke efter Smedemester Lindberg, der havde Forretning i Grønnegade, er død i København næsten 100 Aar gammel.

Læge Jørgen Fogh, Søn af R.S.s Æresmedlem Overlæge Knud Fogh, har i Amerika sammen med Kolleger ved Californiens Universitet deltaget i et betydeligt Forskningsarbejde vedrørende en Næringsvæske, hvori man dyrker Polio-Virus.

Direktør Obbekjær, der blev stærkt hyldet ved sit 50 Aars Jubilæum, tiltraadte den 24. September sammen med sin Datter og direktør Rahbæk en Forretningsrejse til U. S. A. pr. Flyvemaskine. Turen varede i 14 Dage.

Det 100-aarige Ribe Fugleskydningsselskab har paa Grund af manglende Interesse maattet lægge op — i hvert Fald foreløbig.

Værtinden ved Ribe Vandrerhjem gennem en lang Aarrække, Fru Karetmager Nielsen, er død 64 Aar gammel.

Lærerinde ved Ribe Aandssvageanstalt, Frøken Elisabeth Lerche Thomsen, fyldte 60 Aar den 14. August.

Paa Ribe Katedralskole begyndte Skoleaaret med 374 Elever, hvoraf 196 Piger.

37 svenske Gymnasiaster gæstede den 30. August Ribe Katedralskole, hvor man bl. a. overværede en Hejmdals-Aften.

Ribe Katedralskole deltog den 17. September i det store Idrætsstævne for de syd- og vestjydske Gymnasier i Aabenraa.

Den 81-aarige Kunstmaler Lauritzen Thomsen, gammel Ripenser, fortalte forleden i Radioen igen om det gamle Ribe.

Den 35-aarige Ripenser Knud Erik Østbirk, Søn af afdøde Kriminalassistent Østbirk, Ribe, Direktør for det amerikanske Luftfartsselskab TWA's skandinaviske Afdeling, er blevet leder af SAS's Salgsafdeling i Danmark.

Firmaet „Jens Andersen“ i Ribe, Indehaver Købmand Poul Andersen, tidligere R. S.s Kasserer, kunde den 18. September fejre 50 Aars Jubilæum.

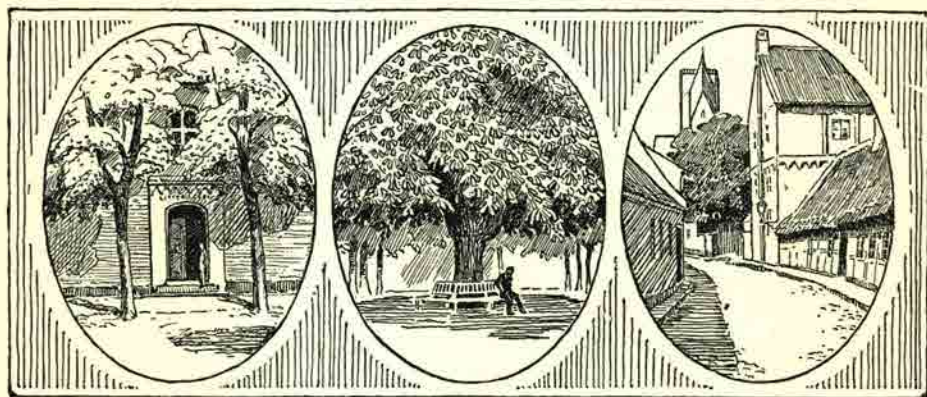
Lektor L. Blendstrup fejrede 1. Oktober 25 Aars Jubilæum ved Katedralskolen Bogtrykker Aage Jacobsen fyldte 60 Aar den 13. Oktober.

Gymnasieforeningen »Hejmdal« fyldte 90 Aar den 14. Oktober.

Ribe Discontobank fejrede 100 Aars Jubilæum den 1. Oktober.

Ribe Politikorps fejrer 100 Aars Jubilæum den 30. Oktober.

RIPENSER-BLÅDET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 15

December 1955

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 5 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket og Stjerne-Smykket, er den ideelle Gave til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt *Ribe* Discontobank

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN *Byens Kjøper* **RIBE**

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

Ribe Stifts Aarvog

1954 og 1955

er nu udkommet. — Af Bogens Indhold kan nævnes en stor og fornøjelig Artikel om Stiftsprovst P. J. Pedersen, Ribe. Iøvrigt bringer Bogen en Række smukke illustrerede Artikler fra Ribe Stift.

Faas i Boghandelen.

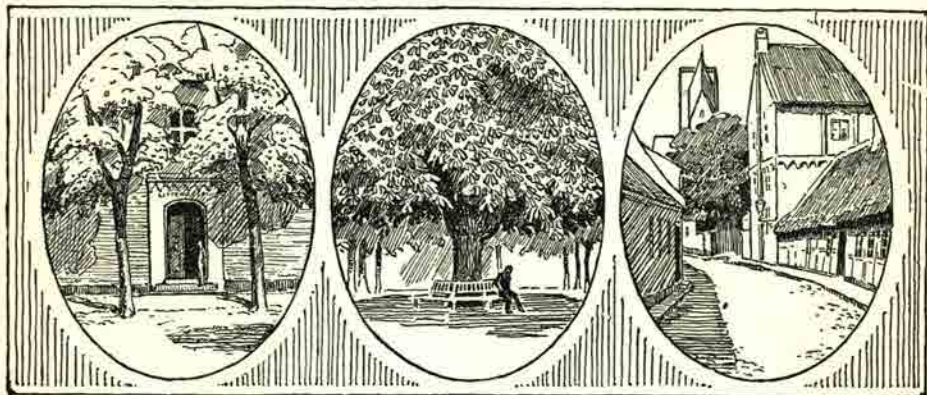
Pris 10 Kr.

Jul i Vestjylland

udkom den 1. December og bringer som sædvanlig en Række smukt illustrerede Artikler fra Vestjylland, bl. a. en meget fornøjelig Artikel af den gamle Maler Lauridsen Thomsen om Ribe i hans Barndom for 70—80 Aar siden.

Jul i Vestjylland faas i enhver Boghandel.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 15

December 1955

4. Bind

Julefest i Ribe den 28. December

Efter flere Opfordringer har R. S. i Aar forsøgsvis ændret sin Nyt-aarsfest i Ribe til en *Julefest*, der afholdes Onsdag den 28. December, altsaa 4. Juledag paa Hotel Munken.

Vi lægger ud Kl. 19 med en beskeden Souper. Der serveres den traditionelle forlorne Skildpadde og Lagkage, dertil en Øl og Kaffe. Hele Herligheden indbefattet Drikkepenge, Underholdning og Dans faas trods Dyrtiden for 9 Kr. — Medlemmer, som maaske ønsker kun at deltage i Underholdning og Dans, slipper med 4 Kr.

Efter Spisningen har Lektor *Heide-Petersen* lovet at læse op, og derefter dances der.

Men, og dette bedes erindret — for at vi kan træffe vore Dispositioner, er det nødvendigt, at Deltagere i Spisningen melder sig — bindende, senest 27. Dec. til „Munken“, Telefon 410, eller Formanden, Tlf. 109. Og saa haaber vi paa god Tilslutning til Festen.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Rustale i Ripensers-Samfundet 1955

af overretssagfører *Arne Sundbo*.

Det er en god gammel skik, at Ripensersamfundet byder de nye russer velkommen. De synes maaske, at nu har De faaet nok af Ribe, og nu gælder det at komme ud i den øvrige del af verden, og det kan De jo have ret i, men efterhaanden som De bliver ældre, vil den følelse melde sig, at tiden da De gik i Ribe skole, har betydet mest for Dem i Deres liv. Maaske ikke særligt, fordi skolen var Ribe Kate-dralskole, men fordi de aar, De gik der, var dem, der forløste alle Deres evner og skabte grundlaget for hele Deres indstilling overfor tilværelsen og dermed al Deres formaan til at naa de maal, De sætter Dem. Jeg haaber derfor, at De vil faa adskillige fornøjelige timer her i Ripenserssamfundet, hvor De kan samles med de andre, om hvem det gælder, at i Ribe „har de rod og derfra deres verden gaar“.

Det er et bevæget samfund, russerne af i aar gaar ind til. Vi ældre kalder tiden en overgangstid, men for den, der ikke kender det, tiden gaar over fra, siger navnet ikke meget, og om det nye, som vi gaar ind til, gælder det, at vi ældre kender det lige saa lidt som russerne. Der er altsaa ikke megen klarhed over fremtiden. Alligevel er det fristende at gætte paa, hvorledes det nye vil være. Helt nyt kan man nu ikke tænke sig, det bliver. For menneskene er der stadig, og de forandrer sig ikke. De flytter med ligesom Nissen. Men deres vilkaar ændrer sig. De store tekniske fremskridt vil skabe en materiel bedring af livsførelsen. Levfoden vil stige, og fritiden blive større. Der vil blive store fremskridt. De ved fra historien, at for 170 Aar siden under Amerikas og Frankrigs store revolutioner skabtes slagordet: frihed — lighed — broderskab. Friheden er nu naaet i hvert fald her hjemme og i Vesteuropa og Nordamerika. Den kommende tid — som bliver *Deres* tid — vil være præget af Trilogiens anden sats — *ligheden*, og lad os haabe, at det ikke vil vare 170 aar, inden de, der nu træder i arbejde, faar den realiseret, saa vi kan komme til syntesen af det alt sammen: *broderskabet*. Situationen for friheden er jo imidlertid ikke bedre end, at vi endnu diskuterer, om friheden ogsaa virkelig er vundet, om den ikke skal vindes hver dag paany som en slags morgengymnastik. Andre ærede samtidige advarer os om, at vi med vor frihed vil kvæle vore medmenneskers, fordi der bliver saa mange friheder i samfundet, at den ene slaar den anden ihjel. Ja, anderledes er den andegaard, De nu træder ind i, ikke. Men det har ingen nød. Hvis ikke der sker indgreb udefra, skal der nok findes en *modus vivendi*. Thi uden friheden kan menneskene ikke leve et menneskeværdigt liv, og uden den vil det gaa meget smaat med videnskaben og fremskridtet. Uden det vil befolkningen ikke kunne yde sit bedste. Det bliver altsaa den generation, som kommer nu, der faar *ligheden* i pleje. Dertil hører f. ex. ogsaa valutavanskelighederne. De rummer ikke mindre end spørgsmaalet om deling af samfundets store kage, og nogen paastaar, at vi nu er kommet saavidt, at hvis vi skærer mere ud af kagen, deler vi noget, der ikke er der, og som derfor maa erstattes med pap, hvem der nu skal have pappet. Det spørgsmaal tror jeg nok vil blive leveret videre til den nye generation. De mest følsomme vil i den kom-

mende tid opdage store problemer i landene indenfor Europa, Amerika og Australien, de saakaldte underudviklede lande, d. v. s. de, der er forsømt af deres herskere, og statsmændene vil blive nødt til at tage sig af de ejendomsforhold, religiøse dogmer og sociale tilstande, der er aarsag til, at de er underudviklet. Det er de gamle kolonier vi lige har forladt, men hvor vi altsaa maa søge at komme tilbage igen, for vor egen og verdensfredens skyld. Thi de kan vist ikke selv klare sig.

Men overfor de perspektiver, som jeg her har skitseret, kunde man spørge: Hvor bliver vi selv af i dette samfund? Hvad med menneskene? Det er alt sammen de ydre kaar, der er nævnt. *Det er politik*. Ja, men saaledes er livet, og vi vil staa os ved at blande os op i det og ikke holde os tilbage. Thi i den sammenhæng bestemmes ogsaa vor (lille Peters) andel i kagen. Men for dette store problem — for Peters andel — maa man ikke glemme det personlige liv — med vennerne, medmenneskene, den familie, man selv skal stifte og ens eget velvære ved at læse, tænke og skrive. De første Aar, der ligger foran den haabefulde rus, vil gaa med at snakke og af bøger lære om mennesker og samfundet (det er jo det, vi har forfatterne til at skrive om), læse bøger med vers og skøn prosa, som kan gøre *en viis paa verden* og klog i ens færden mellem de folk, man skal arbejde sammen med. Man skal ikke forsømme sig selv, hverken med fornøjelser eller den læsning, der ligger udenfor fagstudiet. Begge dele gør os dygtigere og hjælper til, at vi kan blive den, som i vor kreds kommer til at præge de afgørelser, der træffes. Det er den største tilfredsstillelse, man kan naa, og det giver ogsaa økonomisk den største position, hvis man endelig vil spørge efter den side af sagen.

Dette er et par hovedtræk af den verden, vi i dag gaar rundt i. Men denne verden er mangfoldig, som man saa ofte har hørt. Desværre er den ikke altid mangfoldig for den enkelte mand eller kvinde. De fleste faar kun et lille virkefelt, som de meget snart lærer at kende saa nøje som deres egen bukselomme — hvis ikke de selv er ude om at være med til mere. Naa, men rejse og se kan vi alle. Og denne verdens mangfoldighed kan forhaabentlig kvæle den angst for krig, som findes her — paa den vestre side angsten for en ny folkevandring fra øst, og paa den østre side angsten for de gamle europæiske undertrykkere og kolonimagter, som vi kender dem fra historien. Og dog er det et stort spørgsmaal, hvor megen uret der er gjort i kolonierne — det er jo nok en del — og hvad kolonierne havde været uden europæisk paavirkning. Det maa historikerne afgøre. Overgrebene i kolonierne har vel ikke været større end den uret, der er øvet i Europa. *Den* er i hvert fald taarnhøj.

I den tid vi gaar ind i, tilkommer det den generation, som russerne af i aar tilhører at skabe en verden, der redeligt omfatter alle folkeslag. Lykkes det, vil den angst, som i dag knuger de fleste folkeslag, skønt de har fortjent tak, fordi det er dem, der har skabt vor tids blomstrende samfund, forsvinde som mørket for den gryende dag. Det vil være en fryd at være med til det.

Og naar De, mine damer og herrer, er kommet saa vidt, tror jeg — og her vender jeg tilbage til det, jeg begyndte med — at De vil samles igen her i Ripensersamfundet og sammen mindes de frugtbare aar, da De blandt vennerne i Ribe først fornåm de følelser og tanker og de idealer, som bar Dem under alt slidet og alle vanskeligheder livet igennem. Saaledes er det gaaet os, og saaledes vil det gaa Dem. Uden at noget i vort indre bærer os oppe, kommer vi ikke ret langt. Jeg ønsker Dem derfor til lykke med det, De har naaet i 1955, og byder Dem velkommen her i aften.

Julestemning!

RIBE — mens ude i Verden der strides
 uvejrsslagne Slægter du øjner helt nær,
 bedre end vi kan du se, hvor der lides,
 hvordan Løvet falder fra skælvende Trær.
 Selv er du Fredstankens hvide Symbol,
 Mildhedens ringe, men evige Sæde,
 lyst er dit Sind som den skinnende Sol,
 trygt vi din Tærskel betræde.

Er end de vuggende Vidder fra Havet
 fra din Nærhed fjærnet ved Kunst og ved Magt,
 er end i Engen din Aa nu begravet
 uden Vintervælde og strømmende Pragt,
 dog dine Sønner dig elsker endnu,
 du er vor Moder, og alt for os alle,
 hver Gang vor Barndom os rinder i Hu,
 hører vi Minderne kalde.

RIBE — naar snart dine Klokker vil klemte
 Julens gamle Budskab om Hjemmenes Fest,
 da vil vi mindes, hvad aldrig vi glemte:
 Under dine Tage vi havde det bedst.
 Stene i Verden kan smuldres til Støv,
 mørknes kan Dagen og alting forsvinde,
 grønt er for os selv dit falmede Løv,
 kært selv det ringeste Minde.

J. L. B (1916).

Fra Ripenser Samfundet

Aarsgeneralforsamling og Rusfest 1955

Ripenser-Samfundets Aarsgeneralforsamling og Rusfest afholdtes den 8. November paa „Skandia“ i København.

Formanden, Journalist *K. H. Rosenstand*, bød velkommen og udtalte Mindeord over Ribes Æresborger, Redaktør *C. Willemoes*, og Flyverløjtnant *Poul Erik Johansen*.

Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Efter at Fuldmægtig *Tang-Petersen* var valgt til Dirigent, aflagde Formanden Aarsberetningen, hvoraf det fremgik, at der siden sidste Generalforsamling var afholdt Nytaarsfest og Sommerfest i Ribe med Sportskampe og Sammenkomst paa Katedralskolen.

Af Ripenser-Bladet var siden sidste Generalforsamling udkommet tre Numre. Formanden opfordrede Medlemmerne til at skrive i Bladet og sende Redaktøren Personalialia og andet Stof af Interesse.

Kassereren, Fuldmægtig *Tang-Petersen*, oplæste Regnskabet, der balancerede med 1846 Kr. Beretning og Regnskab godkendtes.

Som Formand genvalgtes med Akklamation Journalist *Rosenstand*.

I Stedet for Redaktør *A. Lassen*, der paa Grund af manglende Tid ikke ønskede Genvalg, nyvalgtes Pastor *Fenger*.

Iøvrigt genvalgtes med Akklamation stud. theol. *O. Lindegaard* og Grosserer *Aage Jørgensen*. Som Rusrepræsentant har *Aarets Russer* valgt stud. med. *Kjær-Larsen*.

Som Suppleant til Bestyrelsen genvalgtes stud. polyt. *Vagn Jensen*. Som Revisorer genvalgtes Kontorchef *P. Lerche Thomsen* og Trærup *Andersen* med Bankdirektør *Iver Thomsen* som Suppleant.

Formanden rettede en Tak til Redaktør *Lassen* for mangeaarigt trofast Arbejde indenfor Bestyrelsen og bød Pastor *Fenger* velkommen til Arbejdet.

Formanden formanede Medlemmerne til at huske Kontingentet og slog fast, at Kassererens Adresse er: Fuldmægtig *A. Tang-Petersen*, Frederiksborgvej 54, Roskilde. R. S.' Postkonto er Nr. 66676.

Endvidere gjorde Formanden opmærksom paa, at Medlemmer af R. S. formedelst 35 Kr. kan faa Ribe Katedralskoles Historie i 2 smukke Bind, tilsendt portofrit ved at indgive Bestilling og indsende Beløbet til Lektor *Askgaard*, Møllehuset, Tangevej, Ribe. Formanden rettede en Tak til Skolen for dette smukke Tilbud, som forhaabentlig mange Medlemmer vil benytte sig af.

Ved Smørrebrødsbordet rettede Formanden en særlig Velkomst til *Aarets Rustaler*, Overretssagfører, tidligere Borgmester, *Arne Sundbo*, der holdt en meget smuk Tale til de unge Ribestudenter af 1955. Talen gengives andet Steds i Bladet efter Talerens Manuskript. Formanden takkede.

Efter Bordet vistes Dagbladet „Vestkysten“s smukke og interessante Farve- og Lydfilm „Mens Læserne venter“, der blev modtaget med stort Bifald.

Formanden takkede „Vestkysten“, fordi man havde stillet den udmærkede Film til Raadighed.

Ved Bordet herskede en fornøjelig kameratlig Stemning.
 Sluttelig dansedes og passiaredes der hyggeligt. Det blev helt igen-
 nem en udmærket Aften.
 K. H. R.

Vort Medlem Biskop *Carl Noack*, Haderslev, har med det fyldte 70. Aar taget sin Afsked som Biskop over Haderslev Stift og agter at bosætte sig i Kolding. Han er ved Afskeden blevet udnævnt til Kommandør af Dannebrog af 1. Grad.

Ribe Hjemstavns Forlag (Aage Jacobsen), Ribe, har udsendt „Ribe Stifts Aarbog“ for 1954—55. Den smukke Bog indeholder bl. a. et hjerteligt Brev fra Ribe Bispegaard fra Biskop Lindegaard, Uddrag af Stiftsprovst P. J. Pedersens Memoirer og Mindeord om afdøde Biskop S. M. Westergaard af Journalist K. H. Rosenstand.

Paa samme Forlag foreligger det smukke vestjydske Julehefte „Jul i Vestjylland“, hvor man bl. a. vil finde morsomme Ribe-Minder fortalt af Maleren Lauritzen Thomsen med mange morsomme gamle Ribe-Billeder.

Fru *Ellen Bloch*, Enke efter Lektor Bloch, er afgaaet ved Døden den 2. December 87 Aar gammel.

Den 5. September 1956 er det 100 Aar siden Ribe Katedralskole flyttede fra Rektor Falsters gamle Skolehus overfor Domkirken til sin nuværende Plads i Puggaardsgade.

Journalist *K. H. Rosenstand* er valgt til Formand for den selvejende Institution „Riberhus Slotsbanke“.

Ribe Politikorps' 100 Aars Jubilæum fejredes med Parade, Reception paa Raadhuset og Aftenfest paa Klubben.

Fru *Iversen*, Enke efter Grosserer *Iversen*, har ladet sit gamle Bindingsværkshus i Ribe smukt restaurere.

Det Lauritzenske Legat er bl. a. tildelt stud. polyt. Vagn Præstmark. Domorganist *E. Vesterlund*, Ribe, har af det Zeutenske Legat modtaget 500 Kr. til Arrangering af Sommermusikafteener i Domkirken for Turister.

Murermester *M. Lauridsen*, Ribe, fyldte den 29. Oktober 75 Aar.

Ribe Katedralskoles Sangkor med Adjunkt *Alvad* som Dirigent har deltaget i et Gymnasiestævne i Flensborg.

Ribe Statseminariums Elever har paa udmærket Maade opført Thornton Wilders interessante Skuespil „Vor By“.

Vort Medlem, Borgmester *L. C. Nielsen*, er udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Ægteskab er indgaaet mellem vort Medlem stud. polyt. Vagn Jensen og Frøken *Elsebeth Lind*, Bække.

Ved Udgravninger af stor arkæologisk Interesse i Industritomten i Præstegade i Ribe, har man gjort et meget sjældent Fund af en Runestav fra Valdemarstiden. Staven er af Træ, og der er i den „ristet“ ikke mindre end 342 Runer. Nationalmuseet betegner Fundet som intet mindre end en Sensation. Runerne er tydet, og det viser sig, at Staven er en Amulet mod Sygdom. Ved tegnene paakaldes Jord, Himmel, Sol, Sct. Maria, Gud og Vorherre, for at Runestavens Ejer kan blive helbredt.

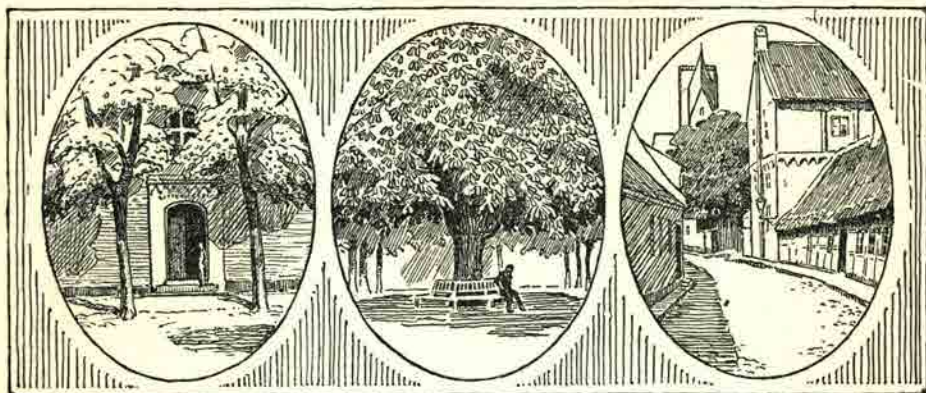
Pensioneret Lærer *H. Chr. Laurberg*, tidligere Plougstrup, er død i Ribe 76 Aar gammel.

Gymnasieforeningen „Hejmdal“, der den 14. Oktober havde eksisteret i 90 Aar, fejrede denne Begivenhed ved en Fest paa Skolen den 17. December.

Ribe Discontobank uddelte i Anledning af sit 100 Aars Jubilæum ikke mindre end 12 Jubilæumsgaver a 500 Kr. Gaverne gik bl. a. til Dansk Studiefond, Aarhus Universitet, Stipendiefonden „Studenternes Venner“, Ribe Katedralskole og Ribe Statseminarium.

RIPENSER-SAMFUNDET ønsker sine Medlemmer en glædelig Jul og et godt Nytaar.

RIPENSER-BLÅDET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 16

August 1956

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 5 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Sommerfesten i Ribe er den 18. August.

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsbjerg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Kjøreb
RIBE

 Verner Bottelet

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

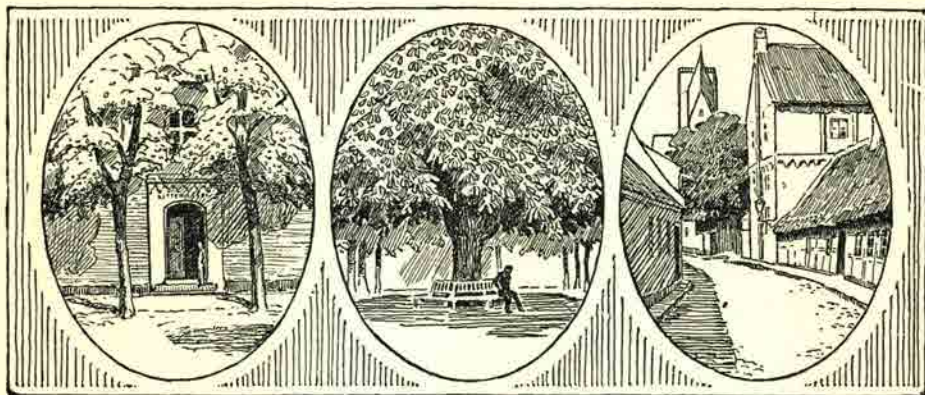
Der er endnu nogle faa Stykker af

„**Samle Ribe**“

Det smukke, populære Hæfte med 12 Reproduktioner efter Pennetegninger af
Harald Jacobsen. Pris 6 Kr. Faas hos Ribe Boghandlere og fra

RIBE BOGTRYKKERI . TLF. 56

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 16

August 1956

4. Bind

Vor Sommerfest i Ribe.

Lørdag den 18. August afholder Ripenser-Samfundet sin aarlige Sports- og Sommerfest i Skolebyen med det kendte traditionelle Program.

Kl. 14,30—17 bliver der Sportskampe mellem nuværende og tidligere Elever paa Skolens Sportsplads.

Kl. 19,15 samles vi til Kaffebord, Underholdning og Dans paa Skolen, hvor cand. mag. Raasted har lovet at fortælle om sine Rejser. Derefter spiller Lind op til Dans i den smukke Sangsal.

Prisen for hele Aftenen, alt iberegnet, bliver 3,50 Kr.

Af Hensyn til Kaffebordet maa man tilmelde sig senest den 17. August til Telefon Ribe 109.

Og lad mig sige det igen: *Husk nu at faa Kontingentet betalt til Kassereren Fuldmægtig Tang Petersen, Frederiksborgevej 54, Roskilde.* Dette lægger vi vore Medlemmer alvorligt paa Sinde. Agiter for nye Medlemmer! Husk: Flere Medlemmer, bedre Forening. Dette gælder ogsaa de ældre Aargange.

Med venlig Hilsen

P. B. V.

K. H. ROSENSTAND.

Højesteretsassessor J. C. Petersens Legat.

Ribe Katedralskole kunne i Aar føje et nyt Legat til sin Legatmasse.

Legatet er stiftet af den i 1954 afdøde Fru Højesteretsassessor Petersen til Minde om hendes afdøde Mand Højesteretsassessor J. C. Petersen. Legatet, „Højesteretsassessor Jens Christian Petersens Legat“ har en Legatkapital paa 10,000 Kr. i Obligationer.

Mange ældre Medlemmer af Ripenser-Samfundet har Legatstifteren i smukt Minde. Han var et ualmindeligt sympatisk Menneske og en meget dygtig Jurist. Han bevarede til sin Død i 1925 en levende Interesse for og Kærlighed til Ribe og til sin gamle Skole. Han var et af Ripenser-Samfundets mest populære ældre Medlemmer og deltog meget ofte i Foreningens Sammenkomster og Fester, hvor han forstod at være ung blandt de unge.

J. C. Petersen var født i Ribe i 1860 som Søn af Amtstuefuldmægtig Petersen. Han blev Student fra Ribe Katedralskole i 1878, 1884 juridisk Kandidat og samme Aar Sagførerfuldmægtig i København. Aaret efter blev han Byfogedfuldmægtig i Aarhus og i 1901 Assessor i Landsoverretten i Viborg, hvilken stilling han beklædte, indtil han i 1915 blev Assessor (Dommer) i Højesteret.

Under sit Ophold i Viborg var Petersen, hvis Moder var født Kruse og datter af afdøde Folketingsmand Kruse, Medlem af Bestyrelsen for Viborg Fængselsselskab og Formand for Værgeraadet. I 1917 blev han Medlem af Overfredningsnævnet.

Ved Translokationen i Aar gav Rektor Meddelelse om Legatets Stiftelse. Det uddeltes første Gang til Dimittenden Jørn Kjær og Eleven Poul Nielsen, hver med 225 Kr.

K. H. Rosenstand.

OM DANNEELSE

Af rektor *Johs. Jørgensen.*

Ved translokationen paa Ribe Katedralskole udtalte rektor Jørgensen bl. a.:

Realisterne har i år også på anden måde haft en hård nød at knække i eksamenstiden. Jeg tænker her på den ene af opgaverne i dansk stil: Forskellige former for dannelse og den værdi, de har. Adskillige af studenterne ville vist nødigt have givet sig i kast med denne opgave. Retfærdigvis skal det siges, at censorerne, så vidt jeg har kunnet konstatere det, har anlagt en yderst forstående bedømmelse over for denne opgave, og det skal også siges, at emnet er centralt: Skolens opgave er jo at danne, at forme mennesker, men det er ingenlunde let for en 16-årig i løbet af 4 timer uden forberedelse at skulle give en redegørelse for forskellige dannelsesformer og afveje deres værdi over for hinanden. For det er naturligvis udelukkende menneskelig dannelse, der er tale om, og ikke f. eks. geologiske dannelser

som moser, bjerge, marsk o. lign. Man har tidligere år angrebet opgaverne i dansk stil ved mellemskole- og realeksamen for, at de var kedelige og trivielle og således ikke gav stilskriveren lejlighed til personlig stillingtagen og udfoldelse. Noget sådant kan man ikke sige om den foreliggende opgave. Der er blot det vanskelige ved den, at besvarelsen kræver overvejelser og tid. Vi har vel nok alle en instinktiv fornemmelse af, hvad dannelse er, men de fleste af os har vist svært ved at give en nærmere forklaring på stående fod. Da emnet har så stærk tilknytning til skolens gerning, ja resultatet af den skolegang, som studenter og realister afslutter i dag, skulle jo netop være dannelse, er det naturligt, at jeg prøver på at uddybe det lidt.

Nogle af dem, der offentlig har angrebet stilopgaven om dannelse, påstår, at ordet dannelse i betydningen menneskelig dannelse ikke er almindelig kendt længere; det findes kun som en fast kliché i ægteskabsannoncer ligesom ordet nobel: dannet dame søger nobel herres bekendtskab — o. lign. Jeg tvivler på, at dette er rigtigt. Ganske vist bliver ordet ikke brugt så ofte i dag som i tidligere tid, men mon ikke de fleste ved, hvad det vil sige at optræde udannet.

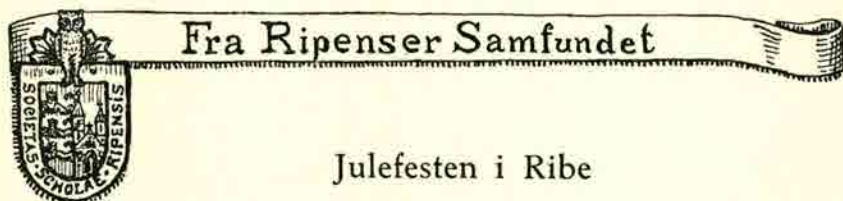
Som det også fremgår af stilopgavens ordlyd, er der forskellige former for dannelse. Mange betragter et menneskes ydre optræden som en vigtig dannelsesform, andre lægger størst vægt på den rent kundskabsmæssige dannelse, andre igen mener, at intet er mere afgørende end at være i besiddelse af det, man kalder hjertets dannelse.

Lad os først se på den dannelsesform, der giver sig udtryk i et menneskes ydre optræden. Formløshed og tvangfrihed er gloser, der synes at være blevet slagord for mange danske. Jeg har også truffet lærere, der hævdede, at det var dem uvedkommende at rette på elevernes manerer; det var et indgreb i den personlige frihed og i hjemmets opdragelse. Forældrene var ansvarlige for deres børns ydre form, og skolen skulle her forholde sig passiv. En sådan opfattelse kan dog ikke siges at være den almindelige i danske skoler. I, der i dag forlader Ribe Katedralskole, har erfaret, at vi her på stedet ikke blot har søgt at give jer en åndelig dannelse; vi har også gerne villet hjælpe jer til at finde en ydre form, der kan være jer til gavn i jeres omgang med andre mennesker. Overalt, hvor I færdedes her på skolen, har vi prøvet at rettlede jer, at skaffe jer en vis pli. Disse bestræbelser fra skolens side har nogle af jer sikkert fundet overflødige, ja måske tåbelige og irriterende. Der er ikke tvivl om, at mange i vor tid mener, at den ydre form er ligegyldig, det vigtigste er dog, at man er et godt og dygtigt menneske; den, der forstår at smække hælene sammen og beregne den rette inklinationsvinkel under et buk, kan godt være en stor slyngel, medens den, der henvender sig på et kontor for at søge plads uden at have banket på døren og sagt goddag, står med begge hænderne dybt begravet i bukselommen og cigarettens i munden, udmærket kan være en dygtig og brav fyr. Det er altsammen rigtigt, men man kommer alligevel ikke uden om, at den ydre form spiller en stor rolle. Den er i ikke ringe grad bestemmende for det første og i mange tilfælde afgørende indtryk, andre mennesker får af en. Dette betyder naturligvis ikke, at I bør tilegne jer en præjsisk soldaterfacon eller en krybende servilitet; men det er af ikke ringe betydning for jer i livet, at I finder en form for jeres optræden, der vækker velvilje hos jeres medmennesker. Jeg siger til jer det samme, som den livserfarne købmand i det gamle norske skrift „Kongespejlet“ sagde til sin søn, da han gav ham gode råd med på vejen „Min søn, gør dit skib smukt af udseende, da søger gode folk til det, og det bliver vel bemanded.“

Den anden form for dannelse er den rent kundskabsmæssige. At have kendskab til værdifuld litteratur og kunst, at kunne udtrykke sig fejlfri på sit modersmål såvel mundtligt som skriftligt, at have et vist elementært kendskab til de europæiske hovedsprog, ja meget andet, regnes af mange som en absolut betingelse for dannelse. Jeg skal være den sidste til at benægte, at det er af værdi at være i besiddelse af sådanne kundskaber. En af skolens vigtigste opgaver er jo netop at bringe eleverne solid viden på en række områder. I vore dage er det ikke blot nødvendigt

inden for ens eget faglige område, en mere almen orientering har også sin værdi, og man kan utvivlsomt slå fast, at den kundskabsmæssige dannelse i dag er vigtigere end den rent ydre dannelse.

Den tredje grundform for dannelse, den, der kan betegnes som hjertets dannelse, er vel nok den vanskeligste at forklare nærmere. Den er noget langt større end gode manerer og alsidige kundskaber eksisterer uafhængig af social stilling og eksaminer, den ytrer sig som velvilje, langmodighed, forstående medfølelse, tolerance, den opfatter alt i bedste mening. Der siges, at den er medfødt, og det kan næppe benægtes, at det oftest er tilfældet. Men dette udelukker ikke, at den kan udvikles yderligere, ej heller, at man kan tilegne sig den. Milieuet spiller her en afgørende rolle. Lever man i omgivelser hvor de nævnte egenskaber sættes i højsædet, kan man præges deraf. Beskæftigelsen med f. eks. litteratur og kunst, historie og religion kan også øve sin indflydelse. I selve arbejdet med tilegnelsen af viden og færdigheder findes ligeledes dannelsesprægende elementer. Således kan skolen ikke blot give sine elever en rent kundskabsmæssig og ydre dannelse, men også medvirke til, at deres sind formes.

Julefesten i Ribe

Ripenser-Samfundet afholdt den 28. December 1955 en meget vellykket Julefest paa Hotel Munken i Ribe.

Ved den traditionelle Spisning bød Formanden, Journalist *K. H. Rosenstand*, velkommen specielt til Aftenens Gæster Lektor *Heide-Petersen* og Frue, idet han bragte en Hilsen fra Rektor *Jørgensen* og Frue, der var forhindret i at deltage i Festen.

Efter Spisningen læste Lektor Heide-Petersen udmærket op af Johannes V. Jensen, Blicher og Aakjær.

Der blev bortloddet et Eksemplar af Ribe Katedralskoles Historie, skænket af Skolen. Sluttelig dansedes der, og der var iøvrigt hyggeligt, kammeratligt Samvær.

Af Hensyn til de unge har man forandret den tidligere Nytaarsfest i Ribe til en Julefest, og det er Foreningens Haab, at man i stigende Tal maa slutte op om disse Fester, som man gør det om Sommerfesten. Der holdes ganske vist adskillige Fester mellem Jul og Nytaar, men man maa huske paa, at det er paa Opfordring, Julefesten nu holdes og ogsaa vil blive holdt i Aar, hvorfor vi anbefaler tilslutning baade af yngre og ældre Medlemmer.

For de ældre Medlemmer har man desværre i Modsætning til R. S. Sammekomster for Aar tilbage kunnet mærke en kedelig Svigten, og dog er det saaledes, at de ældre er ligesaa velkomne som de yngre.

K. H. R.

HEIMDAL August-Dechr. 1955

Heimdal's 91. sæson indledtes ganske utraditionelt med et ekstraordinært møde. Aarsagen var, at skolen den 30. august ville faa besøg af nogle svenskere, hvorfor Heimdal havde faaet tilladelse til at afholde et bal. Derfor skulle der vælges en festkomité samt to lurredaktører, hvilket skete i middagspausen den 18. aug. Det første egentlige møde foregik den 27., hvor højskolelærer Hermod-Knudsen fra Askov holdt et morsomt og underholdende foredrag om begrebet HUMOR. Den 30. foregik saa ovennævnte fest for svenskerne, der bestod af en forevisning ved adjunkt Hejlesen af to Ribe-film samt bal. Næste møde, den 10. sept., optoges helt af den aarlige obligate politiske helafdensdiskussion, hvor bølgerne gik højt og kommunister og „reaktionære“ skændtes i al venskabelighed et par timer. Den 8. nov. var der igen filmsforevisning. Redaktionssekretær Melchior Hansen fra VESTKYSTEN viste den kendte film „Mens læserne venter“, og bagefter lagde redaktionssekretæren op til en diskussion om den moderne dagspresse. Det sidste egentlige møde før jul fandt sted den 5. nov. Skolens nye lærer, cand. mag. Raasted holdt et morsomt og underholdende foredrag m. lysbilleder om den rejse, han nyligt foretog til en videnskabelig konference i Istanbul. Bagefter diskuterede man kunstens formaal. Den 19. var der auktion, og saa kunne endelig den 17. dec. det længe ventede bal løbe af stabelen. Foruden lærerne hr. Sandfeldt og hr. Raasted m. fruer samt frk. Skött var ogsaa i anledning af Heimdals 90 aars-jubilæum, der med samme lejlighed fejredes, den gamle heimdalist, Ripenser-samfundets formand journalist K. H. Rosenstand indbudt. Denne holdt ved middagen et lille, interessant causeri om Heimdal i tidligere tid og om de kendte personligheder, der har været medlemmer af denne forening. Senere dansede man og morede sig i drengenes gymnastiksal, der i dagens anledning var festlig udsmykket med malerier og kulørte lamper.

Poul Nielsen, vicepræsident.

Antikvarisk Samling har fra Nationalmuseet modtaget en Kopi af den ved de arkæologiske Udgravninger i Ribe fundne enestaaende Runestav.

De ældste af Ribe Katedralskoles nuværende Bygninger kan den 5. Septbr. fejre 100 Aarsdagen for sin Indvielse. Dagen vil blive markeret.

Ornitologen, cand. theol. *Halfdan Lange*, Søn af Adjunkt Lange, døde den 16. Dechr. 1955 57 Aar gammel. Hans Navn er særlig knyttet til Ringmærkning af Storke, som han har skrevet et Par Bøger om.

Fru *Frederikke Lind*, Enke efter Apoteker Niels Lind, er død 89 Aar gammel.

En af Ribes ældste Købmænd Johan Christensen er død 76 Aar gammel. Han var Indehaver af Crome & Goldschmidts Udsalg. Firmaet føres videre af en Søn.

Fru *Helga Bøggild*, Enke efter Gesandt Børge J. E. Bøggild, Ripenser-Samfundets gode Ven, er død den 7. Marts. Til Minde om sin Mand skænkede hun i sin Tid et Klokkespil til Ribe Domkirke.

Ribe Katedralskoles Skolekomedie blev i Aar Leck Fischers moderne Komædie „Jeg vil være en anden“. Stykket fik ved Skolens Vinterfest en meget fornøjelig Udførelse.

Ribe Domkirke har atter faaet et Drengekor bestaaende af 34 Dreng. Koret, der skyldes Domorganist *E. Vesterlunds* udmærkede initiativ, havde „premiere“ i Paasken. Det rummer mange gode stemmer.

Gamle Drejermester *A. Christensen* i Sortebrødregade er død 86 Aar gammel.

Den 3. April døde Direktør *H. Obbekjer*, Ribe Jernstøberi, 76 Aar gammel. Ripenser-Samfundet skylder Direktør Obbekjer, der i 1896 tog almindelig forberedelseseksamen fra Ribe Katedralskole, overmaade meget. Han var et af vore mest trofaste Medlemmer, og viste det i Gerning. R. S. sendte en Krans med røde og hvide Baand til hans Baare.

Den 7. Maj fyldte Seminarieforsnder *Svend Mogensen*, Ribe Statseminarium, 60 Aar.

Den 22. Maj fyldte fhv. Grosserer *H. C. Andersen*, Ribe, 65 Aar.

Den 30. April fyldte vort skattede bestyrelsesmedlem Radioforhandler *Immanuel Jensen* 50 Aar.

Den 1. Maj kunne det gamle Ribe-Firma *J. H. Quedens* ved Peter Sørensen fejre 125 Aars Jubilæum.

Fhv. Skolebestyrerinde Frøken *Henny Tuxen* er afgaaet ved Døden 87 Aar gammel.

Malermester *Johan Damsgaard* gift med en Datter af Kunstdrejer Blinkenberg, er død 83 Aar gammel

En lovende ung Ripenser, student fra Ribe Katedralskole *Niels Hyldahl*, Søn af Bankdirektør Hyldahl, Ribe Diskontobank, har modtaget et større Legat, der sætter ham i Stand til at studere et Aar ved Universitetet i Gottingen. Han blev teologisk Kandidat fra Universitetet i Aarhus.

Student fra Ribe 1914 Sognepræst *Niels Bundgaard*, Ejsing, fyldte den 1. Marts 60 Aar.

Den kendte Ripenser Rentier *P. C. Dueholm* er død i San Diego i Californien. Han efterlader sig Hustru Inger født Kjærgaard. Til sin Tid skal hans Ejendom i Ribe overgaa til et Legat.

Overlæge *P. Agerbæk*, Ribe, har kunnet fejre 85 Aars Fødselsdag, rask og rørig.

Agent *Thomas Petersen*, Søn af Overbetjent Petersen, er afgaaet ved Døden.

Frøken *Emilie Nielsen*, Datter af afdøde Grosserer og Bankdirektør Nielsen, er afgaaet ved Døden.

Den 20. Juli fyldte Student fra Ribe 1905 Sygehuslæge *Eli C. Kruchov*, Hvidbjerg, 70 Aar.

Ribe var i 1955 besøgt af 142.000 Turister.

Student fra Ribe 1914 Direktør i 4. Hovedrevisorat *Johannes Dybdal* fyldte den 30. Juni 60 Aar.

Ribe Katedralskole havde pr. 1. Maj 1956 370 Elever, deraf 196 Piger. 27 har taget Studentereksamen og 37 Realeksamen.

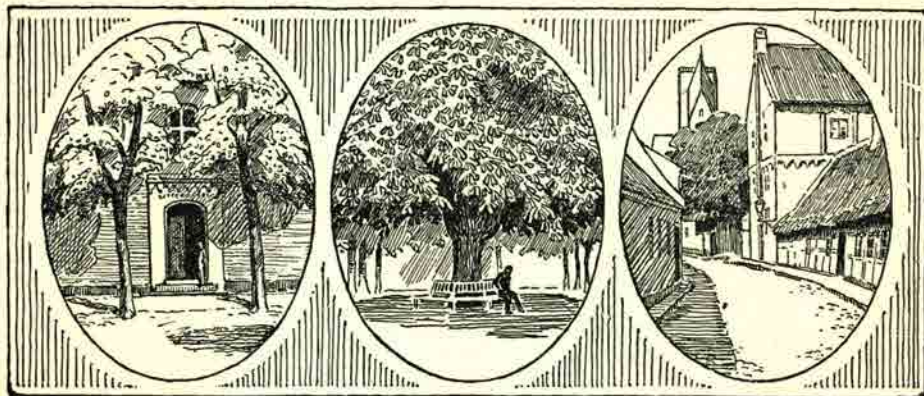
Statsradiofonien gav den 2. Maj en meget smuk Koncert i Ribe Domkirke under Mogens Wøldikes Ledelse. Koncerten overværedes af 6—700 Mennesker.

Vor gamle Skolegaard er i Sommerferien blevet asfalteret. Gaarden har tillige faaet et stort Ur, og man er gaaet i Gang med Istandsættelse af „Puggaard“s Indre.

Den 23. Maj kunde Murermester *M. Lauridsen* og Hustru fejre deres Guldbryllup.

Billedskæreren og Møbelsnedkeren *H. Dau*, Ribe, fyldte den 2. Aug. 85 Aar.

RIPENSER-BLÅDET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 17

November 1956

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 5 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgoods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgoods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN *Byens Kjøbmand* **RIBE**

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

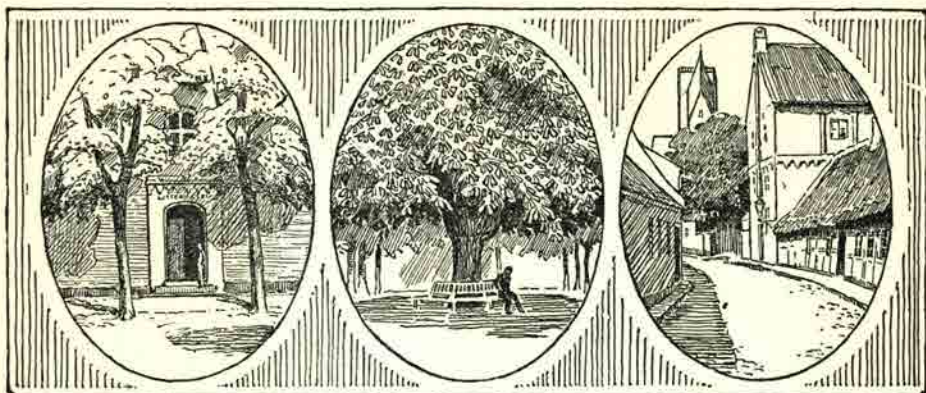
RIBE . TELEFON 226

Jul i Vestjylland 1956

udkommer i disse Dage og bringer et righoldigt og afvekslende Stof fra Ribe og Vestjylland. Hæftets Omslag er prydet med et smukt Farvetryk fra Aaen ved Ribe.

Faas i København i Politikens Boghandel, Illums og Magasins Bogafdelinger m. fl. St. og hos alle Provinsens Boghandlere.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 17

November 1956

4. Bind

Generalforsamling og Rusfest.

Ripenser-Samfundet afholder ordinær Generalforsamling og Rusfest Torsdag den 29. November 1956 Kl. 19 i »Bispens Kælder« (Universitetet), Nørregade 10, København.

DAGSORDEN:

1. Formanden aflægger Beretning om Samfundets Virksomhed.
2. Kassereren aflægger Regnskabet.
3. Valg af Formand og 4 Bestyrelsesmedlemmer samt 2 Suppleanter.
4. Valg af 2 Revisorer samt 1 Revisorsuppleant.
5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen finder Rusfesten Sted. Rustaler: Lektor *A. V. Høst*.

Der serveres 3 Stk. Smørrebrød, Øl og Kaffe. Pris 6 Kr. Aarets Russer indbydes gratis.

Anmeldelse om Deltagelse maa ske senest 26. November telefonisk til Palæ 5747 (Studenterraadets Telefon. Hverdage 10-16, Lørdag dog kun 10-14).

Daglig Paaklædning.

Husk at betale Kontingentet.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Rektor C. H. A. Bendtsen.

100 Aars Minde paa Ribe Katedralskole.

Af K. H. Rosenstand.

Onsdag den 5. September var en Mindedag for den over 800 Aar gamle Ribe Katedralskole, idet Skolens nuværende Hovedfløje blev indviet for 100 Aar siden, og Skolen flyttede fra Falsters gamle Skolehus overfor Domkirken, et Bygningskompleks, der senere blev

Byens Posthus og i Dag danner Rammen om den gamle Sparekasses Friboliger.

Navnet Katedralskole vidner om, at den Skole, der i 1145 ved Biskop Elias's Brev i Forbindelse med Domkapitlet, var knyttet til Kirken, som en „Planteskole“ for gejstlige.

Skolens første Bygning har antagelig været et Kannikekloster, der laa i Domkirkens Nærhed, men komplet lagdes i Aske ved en Storbrand i 1176, saa intet Spor er at finde.

Efter denne Brand genopførtes Klosteret ikke, men Kannikerne byggede sig Boliger rundt om Domkirken. Det nuværende Klubbens Hotel rummer Rester af en saadan Kannikeresidens ved Navn „Snagdald“. I en saadan Kannikebolig har Katedralskolen haft sine lokaler i noget over 100 Aar fra 1180.

Den tredie Skolebygning har nok været ingen ringere Bygning end det berømte „Puggaard“, der først var Skolehus og derefter Rektorbolig lige til Aarene omkring Aar 1900.

I Aaret 1298 skænkede Biskop Christjern, Erik Menveds Ven, sin Gaard Puggaard med flere Huse til Skolen. Her boede Rektor, der var en Kannik, samt de øvrige Lærere og 20 Disciple. Kun den grundmurede Hovedbygning knejser endnu i Katedralskolens kønne træindrammede Skolegaard, og man kan næsten sige, at der for 100 Aar siden fandt en „Genforening“ Sted for Skolens Vedkommende, da man rykkede fra Skolegade til Puggaardsgade.

Ved Reformationens Indførelse fik Ribe Katedralskole ved 1500 Tallets Midte sit fjerde Skolehus, det over for Domkirken som man med forskellige Ombygninger, som Tiden maatte kræve, benyttede lige til man i 1856 flyttede sine Teltpæle til Puggaardsgade, hvor man siden er blevet.

Man begyndte med et Hus af 30 Alens Længde til Skolebygning. Hertil fojede Domkapitlet i 1573 en Bindingsværksbygning i 2 Etager paa Hjørnet af Grydergade og Skolegade til Boliger for de 3 øverste „Kolleger“ dvs. Lærere, og senere tilbyggedes et mindre Hus til Bolig

for de 2 nederste Kolleger. Endelig overlod Domkapitlet i Aaret 1586 et mod Grydergade, der forresten den Gang hed Graabrødregade, liggende Hus til Skolens Udvidelse. Indtil 1720 holdt denne Skolens 4. Skolebygning Stand, men da var Bygningerne i høj Grad brøstfældige. Der herskede Pladsmangel, og Lærerne boede under meget usle Forhold.

Da var det, at de for Skolens saa højst fortjente Mænd Biskop Thura og Rektor Falster indgav Ansøgning til Kong Frederik den Fjerde om at faa rejst en ny Bygning. Rektor hed den Gang Sirich, og Falster var Konrektor. Rektor blev han i 1723. Kongen bevilgede den 16. April 1723 en Kollekt i de jyske Stifter til Fordel for et nyt Skolehus, og Biskoppen forestillede Skolens Trang for forskellige Velyndere medfølgende et versificeret Bønskrift forfattet af Falster, der indledes saaledes:

Høj velbaarne Herre kand
vel ikke let begribe,
at vi os lader melde and
fem Brødre her fra Ribe.
Men se, vor Moder ligger svag,
verkbruden indtil Døden
anfegtet af et heftigt Slag
og haver Hjelp fornøden.

Bønskriftet virkede, og fra Velyndere bl. a. Falsters højfornemme Veninde Fru Harboe til Støvringgaard kom der saa mange Penge ind, at den nye Bygning, vel at mærke for Lærerne, kunde rejses. Den ses endnu i Skolegade med Kong Frederik den Fjerdes kronede Navnetræk paa Muren, hvor før den store Indgangsdør var.

Den nye Bygning indviedes under stor Festudfoldelse den 13. Januar 1727, hvor Rektors Ankomst markeredes af Trompeters Lyd. Men Thura skriver, at Skolehuset nu i Sammenlignen med Lærernes fine Residens ikke stod anderledes end pjaltet og kludebødt Staader ved en yndig og pyntet Bruds Side. Man opnaede en kongelig Bevilling til et Kollekt i Fyns Stift, saa man naaede ogsaa at faa Skolelokalerne forbedret, inden man tog de nye Lærerboliger i Brug. At Forholdene var saa som saa, kan man forstaa, naar man hører at Skolelokalerne først i 1791 fik Kakkelovne.

De senere Aarhundreder nødvendiggjorde flere Gange Udvidelse og Ombygninger. Nutidens Mennesker har daarligt ved at tænke sig Skolens Bibliotek i Kvisten over Porten.

Reformen for det lærde Skolevæsen i 1845 krævede nye Udvidelser med Hensyn til Klasser, men saa slog den gamle Skoles Time ogsaa, saa man kunne se hen til en ny Bygning paa den historiske Grund ved Puggaard.

I Juli Maaned 1855 nedrammedes de første Pæle til den nye Bygning, og i den følgende milde Vinter skred Arbejdet saa godt fremad, at man i Slutningen af August 1856 kunde aflevere Nøglerne til Rektor.

Skolens Rektor, Professor C. H. A. Bendtsen slutter sin Redegørelse for Skolens Bygnings-Historie i „Programmet“ for 1856 med disse Ord: „Vi ville nu bede Muserne tage Bolig her hos os, da skulle Kunster og Videnskaber, til hvis Dyrkelse Bygningen nu indvies lykkeligen trives hos os til Held og Gavn for Fædrelandet“. Det ske!

Og saa kom da den store Dag den 5. September 1856, da den nye Skolebygning skulde indvies. Men først tog man Afsked med Falsters gamle Skolehus, og det skete med Maner.

Kl. 10,30 om Formiddagen samledes Lærere og Disciple i det gamle Skolehus, hvor ogsaa Skolens Eforer Stiftamtmanden og Biskoppen og Forstanderskabet var kommet tilstede.

Rektor Bendtsen talte smukke Afskedsord om den gamle Skolebygning, der havde tjent i 130 Aar og omtalte de kendte Mænd, der havde gjort sig fortjent til at mindes fra de svundne Aar og sluttede: „O, at vi alle, Lærere og Disciple, levende og alvorligt maa ville stille os for Øje, at vi alle med utrættet Flid og rastløs Nidkærhed ville røgte vor Gjerning i den nye Skole — o, da skal heller ikke Vel-signelsen herovenfra udeblive“.

Efter en af Adjunkt Jacobi forfattet Sang var afsunget, begav Forsamlingen sig i Procession til den nye Skole, hvor der havde indfundet sig en Forsamling af Damer og Herrer for at overvære Indvielses-højtideligheden.

Efter at Skolens Disciple havde sunget en af Adjunkt d'Origny forfattet Sang med Musikledsagelse, holdt Biskop Daugaard Indvielsestalen, og Højtideligheden sluttede med endnu en Sang af Adjunkt d'Origny.

Senere var der „Festdiner“ paa 60 Kuvter, og om Aftenen Bal for Disciplene. Det var Ministeriet, der var den glade Giver, ak ja, det var den Gang.

Den Skolebygning eller det Kompleks af Bygninger der indviedes for 100 Aar siden, staar endnu som Grundstammen i Ribe Katedralskoles Skolebygninger i Dag, men gaar man ind ad Døren i Hovedfløjens Midte der som for 100 Aar siden bærer den latinske Indskrift „Litteris et artibus“, sat af Rektor Bendtsen, paa dansk „For Videnskab og Kunst“, vil man se mange Forbedringer, der har kulmineret i de allersidste Aar. Tidligere blev Puggaard omdannet til Skolelokaler, og en ny Rektorbolig opførtes i et Hjørne af den store Have. Tidligere var en stor ny Gymnastiksal opført, og mange andre Forbedringer er blevet foretaget for at gøre den gamle Skole tidssvarende.

Det er lykkedes i overaskende Grad, saa man har Lov at være tilfreds.

Der er Byer, der kan rose sig af Skolepaladser. Det kan Ribe Katedralskole ikke, men den gamle Skole har over sig en Hygge, som de flotte Skolebygninger maa savne. Det slaar én straks, naar man træder ind i den gamle Skolegaard med dens grønne Linde, der er plantet omtrent samtidig med den 100-aarige Skolebygning. Denne Skolegaard har sit eget Ansigt, som staar levende indprentet i skiftende Elevholds Erindring.

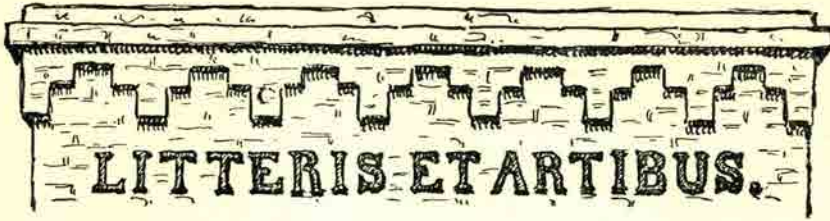

Fra Ripenser Samfundet

Sommerfesten i Ribe Søndag den 18. August fik et overmaade vellykket Forløb. Af Pladshensyn maa Referat udskydes til Julenummeret.

Som Rusrepræsentant

til Bestyrelsen er valgt Student, Seminarieelev Frk. Karen Lorenzen, Ribe. Som Repræsentant for Aarhus er udpeget stud. theol. Okkels.

100 Aars Jubilæet paa Katedralskolen.

Selv om der ikke var givet nogen „Bevilling“ til at feste for 100 Aars Dagen for Ribe Katedralskoles Flytning fra Rektor Falsters gamle Skolehus til den nuværende Plads, den 5. September 1856, markeredes Dagen dog med Maner.

Efter 2 Timers Skolegang samledes Lærere og Elever om Formiddagen i Gymnastiksalen, hvor Skolens Sangkor sang nogle Sange bl. a. Adjunkt d'Orignys Sang fra 1856. Lektor Askgard fortalte Træk af Skolens Historie gennem 100 Aar, og en Kreds af Forældre trakerede i Frikvarteret Skolens 388 Elever med „Isbaade“ (Jubel).

Om Aftenen samledes man til Forældremøde i Gymnastiksalen. Rektor *Jørgensen* bød velkommen efter, at man havde sunget „Udrundne er de gamle Dage“.

Rektor betonedede, at 100 Aar jo ikke er noget stort Tidsrum i Skolens 800 aarige Historie, men det var dog et meget tiltrængt Boligskifte, der den Gang skete. Derfor markeredes Dagen.

Lektor *Askgard* fortalte derpaa interessant og livligt om Skolens Historie og førte Historien ned gennem Tiderne til Besættelsen og til de sidste Dage, idet han bl. a. fremdrog interessante Træk fra Studiet af Skoleprogrammerne.

Rektor takkede *Askgard* som Skolens Historiker.

Adjunkt *Edelberg* fortalte lidt om Ripenseren Skibskaptajn Müller og de store etnografiske Gaver, denne havde skænket Skolen.

Bagefter var der Kaffebord og Forældremøde.

I en Pause havde Forældrene Lejlighed til at bese Skolens nyistandsatte Lokaler.

K. H. R.

Den 13. September døde Ribe Katedralskoles Efor Biskoppen over Ribe Stift *M. C. Lindegaard*, 67 Aar gammel. Biskop Lindegaard havde beklædt Ribe Bispestol siden 1949. Han var en sjælden helstøbt Personlighed og et ualmindelig retlinet og indtagende Menneske, der i de faa Aar, han var Biskop, vandt mange Venner baade blandt Stiftets Præster og Byens og Egnens Befolkning. En af Biskoppens Sønner er vort Bestyrelsesmedlem stud. theol. *Olaf Lindegaard*.

R. S. sendte en Krans med røde og hvide Baand til Biskop Lindegaards Baare. Han begravedes paa den nye Kirkegaard i Ribe under saa stor en Deltagelse som sjældent er set i Ribe.

I Ugen fra den 9. August havde Ribe Katedralskole Besøg af Elever fra Katedralskolen i Venskabsbyen Strängnäs samtidig med, at Gymnasiaster fra Ribe gæstede Strängnäs.

Forfatteren *Jørgen Bukdahl*, Askov, Student fra Ribe 1916, fylder 8. December 60 Aar.

Den 10. August ankom Rentier *P. Dueholms* Urne fra Sct. Diego i Californien og blev ved en Højtidelighed nedsat i Gravstedet paa Ribe Kirkegaard.

Ribe har faaet en Venskabsby i England, nemlig Domkirkebyen Ely, kendt fra Knud den Stores Historie. Domprovsten fra Ely ledsaget af et Amtsraadsmedlem har gæstet Ribe, hvor de bl. a. blev modtaget paa Raadhuset.

Sognepræst *Iver Chr. Poulsen*, Absalonskirken i København, er død 65 Aar gammel

Kontorchef *P. Lerche-Thomsen* har taget sin Afsked som Hospitalsforstander ved Klosteret i Ribe. Hans Efterfølger blev Stiftsfuldmægtig *E. F. Kondrup*.

Enkeprovstinde *Henriette Johansen*, født Stürup, er død 90 Aar gammel.

Student fra Ribe 1916 Civilingeniør *Victor Dalgaard* er død 58 Aar gammel. Han var Ingeniør ved Københavns Magistrats 4. Afdeling.

Paa Hovedengen rejser sig nu den store Ribehal. Den vil just ikke „pynte“ paa Hovedengen, men den er haardt tiltrængt.

Under Udgravningerne stødte man paa nogle Murrester, der menes at stamme fra den gamle Sct. Peders Kirke.

Under Ombygningen af den tidligere Ydermølle fandt man Fundamenter stammende fra det gamle Møllehus, der laa lige udenfor Ribes Nørreport, der forsvandt i 1843.

Kaptajn Rasmus Nelsons Legat er tildelt fl. Studenter fra Ribe: Erik Jørgen Hansen, Tove Poulsen, Asmus L. Schmidt og Hans Peter Simonsen hver med 250 Kr.

Ribe Katedralskoles 3. G har i Oktoberferien haft en meget interessant Studierejse til Hovedstaden under Ledelse af Adjunkterne Hejlesen og Schmidt.

Den 4. Oktober var det 100 Aar siden den senere Konferensraad og Stiftsfysikus *J. Kjær* nedsatte sig i sin Fødeby Ribe som praktiserende Læge Han blev Ribes første Æresborger.

Tidligere Vognmand og Avlsbruger *P. Buck*, Ribe, fyldte den 31. Oktober 80 Aar. Samme Dag fejrede han og hans Hustru Guldbryllup.

Radiofoniens Drengekor gav den 14. Oktober en brillant Koncert i Ribe.

Katedralskolens og Seminariets Elever har spillet en Basket-Ball Kamp. Seminariet vandt 32—20.

Historisk Samfund for Ribe Amt har indvalgt Seminarieforstander *Mogensen*, Ribe, i Bestyrelsen i Stedet for afdøde Biskop Lindegaard.

En amerikansk Turist blev meget fornærmet over, at han ikke kunne købe „Ribes mindste Hus“ med hjem til U. S. A.

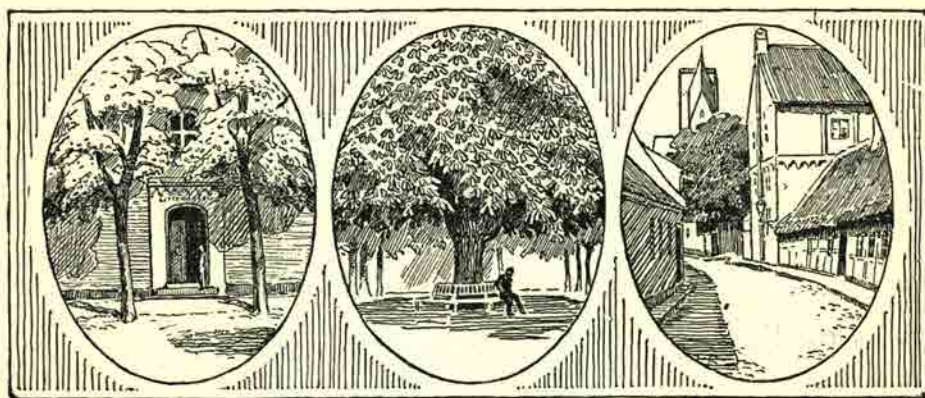
Vort Medlem Overretssagfører *Arne Sundbo* har fejret 70 Aars Fødselsdag.

Ribe Katedralskole har deltaget i de sønderjydske Gymnasiers og Duborgskolens store Idrætsstævne, der i Aar var henlagt til Haderslev.

Turistsæsonen i Ribe slog i Aar alle Rekorder. Antallet af Turister i Domkirken steg med 15 Procent til 101.081 pr. 1. September.

Den 8. Oktober døde Billedskæreren og Snedkermesteren *Hans Dau*, Ribe, 85 Aar gammel. Den kunsthædige, gamle Haandværker har gennem Aarene udført meget smukt Billedskærer- og Møbelarbejde baade i Ribe og udenbys. Hans Hovedværk er Stolestaderne i Ribe Domkirke. Han var et fint Menneske og en smuk Repræsentant for Ribes gamle Haandværkerstand.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 18

December 1956

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 5 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser

I København: Vesterbrogade 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN *Byens Kløver* **RIBE**

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

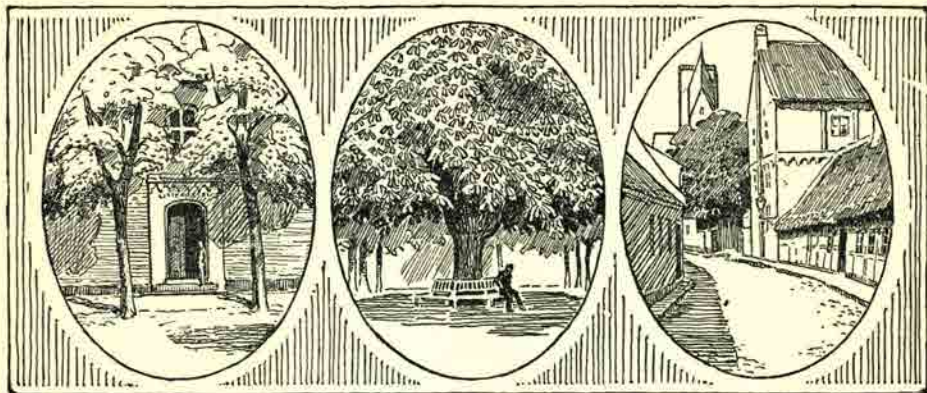
RIBE . TELEFON 226

Jul i Vestjylland 1956

er udkommet og bringer et righoldigt og afvekslende Stof fra Ribe og Vestjylland. Hæftets Omslag er prydet med et smukt Farvetryk fra Aaen ved Ribe.

Faas i København i Politikens Boghandel, Illums og Magasins Bogafdelinger m. fl. St. og hos alle Provinsens Boghandlere.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 18

December 1956

4. Bind

Aarsgeneralforsamlingen.

Ripenser-Samfundet afholdt sin aarlige Generalforsamling i København den 29. November. Man samlede i den gamle hvælvede „Bispekælder“ i Universitetst Gaard.

Formanden Journalist K. H. Rosenstand bød velkommen og indledte med at mindes de i Aarets Løb afdøde Venner og Medlemmer af Foreningen: Katedralskolens Efor Biskop Lindegaard, Direktør Obbekjer, Civilingeniør Victor Dalgaard og Pastor Iver Chr. Poulsen.

Efter at Fuldmægtig Tang-Pedersen havde overtaget Dirigent-hvervet aflagde Formanden Aarsberetningen. Han omtalte Julefesten i Ribe og Sommerfesten samme Sted. Af Medlemsbladet var udkommet de sædvanlige 3 numre.

Beretningen godkendtes.

Kassereren Fuldmægtig Tang-Pedersen aflagde Regnskabet, der balancerede med 1.408 Kr. I Understøttelsesfondets bankbog indstaar 1.236 Kr. i Ribe Discontobank. Regnskabet godkendtes ligeledes.

Formanden Journalist Rosenstand genvalgtes.

Til Bestyrelsen genvalgtes Rektor Jørgensen, Fuldmægtig Tang-Pedersen og Radioforhandler Immanuel Jensen. Som Suppleant genvalgtes Kommune lærer Vagn Jensen.

Som Repræsentant for Ribe-Studenterne i Aarhus er valgt Stud. theol. Okkels og som Rusrepræsentant for 1956—57 Seminarieelev Student Frøken Karen Lorenzen.

Som Revisor genvalgtes Kontorchef P. Lerche Thomsen og Trærup Andersen med Bankdirektør Iver Thomsen som Suppleant.

Efter generalforsamlingen fortalte Lektor A. V. Høst baade smukt og fornøjeligt Erindringer og holdede stærkt Bifald.

Formanden takkede Lektoren.

Derefter samledes man om Smørrebrødsbordene. Her talte Forningens Æresmedlem, Overlæge Knud Fogh, morsomt for Lektor Høst og mindedes de glade Skoledage.

Ved Kaffen viste Immanuel Jensen den morsomme Ribe-Film, der blev optaget ved Ribe Politikorps' 100 Aars Jubilæum. Filmen vakte megen begejstring og opfriskede gamle Minder.

Formanden rettede en Tak for Laanet af Filmen, der skyldtes Borgmester L. C. Nielsens elskværdige Imødekommenhed overfor Foreningen.

I øvrigt tilbragtes Aftenen med hyggeligt, selskabeligt Samvær — hvor mange gode Minder blev opfrisket mellem de gamle Studenterkammerater.

K. H. R.

Lektor Høst fortæller.

Den 86-årige Lektor A. W. Høst, tidligere Ribe Katedralskole, fortalte ved R.S.'s Fest den 29. November smukt og fornøjeligt sin Erindringer.

Ja! Jeg er jo nu bleven saa gammel, at min Barndom og første Ungdomstid ligger én à to Menneskealdrer før Deres. Saa jeg har tænkt mig, at det maaske kunne interessere Dem at høre, hvorledes min Barndom og Ungdomstid formede sig.

Mit Barndomshjem var i Ravnsborggade Nr. 12, hvor Far havde sin Virksomhed som Smedemester. Det var i de gode gamle Dage, hvor næsten alt blev lavet i Haanden, altsaa før Fabrikker og Isenkræmmere solgte færdiglavede Varer. Fars Virksomhed beskæftigede mange Folk, og der bestod et smukt patriarkalsk Forhold mellem Far og Arbejderne.

Fars Fødselsdag var den 28. November og Natten mellem den 27. og 28. November havde Arbejderne travlt med at pynte de to store Arbejdslokaler med Gran, Flag og Skjolde. Ved Syvtiden om Morgenen mødte der et Orkester, der først spillede et Par Salmer og derpaa nogle Fædrelandssange. Derpaa sang en Sangforening nogle kønne Sange. Da de musikalske Præstationer var forbi, aabnede Far et Vindue og talte til Forsamlingen i Gaarden, hvor Svendene med deres Hustruer og Lærlinge stod. Saa gik vi over paa Værkstedet, hvor Far fik en Gave af sine Folk. Et Aar fik han et Sølvbæger, et andet Aar et Skrivetøj, det var jo før Fyldepennene kom i Brug. — Saa sagde Far: Idag er i fri, og saa indbyder jeg jer til Spisning og fornøjeligt Samvær. Far nævnte Tid og Sted.

Til Gildet kom de ældre af os Børn med. Et Par Gange spillede vi og vore yngre Onkler Komedie for Folkene. Et af Stykkerne foregik ude paa Dyrehavsbakken. To Teltholdere nemlig Vaffelbageren Nicolaj og Loppesirkusdirektør Ferdinand Ludvigsen var Rivaler, idet de elskede den samme Pige. Jeg skulde forestille Kirsten Pil, jeg havde min Mors Brudeslør paa og skulde have set henrivende

ud, hvad der vel ikke undrer Dem at høre. Nikolaj vandt Sejr i Kampen om Pigen, og jeg udtalte min Velsignelse over dem.

Der var ikke noget slibrigt eller sjofelt i Stykkerne, men Ordvalget kunde ikke bruges i de fine Saloner. Desværre kan jeg kun huske 2 af Versene i en Vise som Loppesirkusdirektør Ludvigsen sang, men de to Vers skal jeg synge for Dem. Omkvædet er:

„Paa'n, Paa'n, Paa'n igen
lille Ferdinand Ludvigsen.“

Omkvædet maa De synge med. Han nævner Ordet Figaro. Det var et Danselokale, forlængst nedlagt.

Nu synger jeg Versene:

„Se det var inat, da Klokken var to,
jeg var til Bal i Figaro.
Der var en Garder saa stor som saa
jeg traadte ham lidt paa den store Taa.
Naada din Sjover, saa brummed' Karlen,
Paa'n, Paa'n, Paa'n igen
lille Ferdinand Ludvigsen.“

Og der kom en Sømand og der en Lakaj,
og alle saa prygled' de løs paa mig.
Der vanked' Blaabær og røde Grise,
men stadig man hørte den samme Vise.
Paa'n, o. s. v.“

Festlighederne for Far og Gildet for Svendene hørte op efter den store Smedestrejke 1886, da jeg var 16 Aar.

En Oplevelse, der gjorde stort Indtryk paa mig var Christiansborgs Brand 1884. Da vi hørte i Hjemmet om Branden, tog mine Forældre os Børn med ned til Gl. Strand, hvorfra vi saa det imponerende, men meget sorgelige Skue.

I den første Skole jeg gik ansaa man Prygl for et udmærket Led i Opdragelsen. Hvis en af de lavere Klassers Skoletid var endt, maatte Eleverne ikke gaa, for Bestyreren havde været inde i Klassen. Han kom saa ind med sit Spanskør og spurgte Duksen, om hvem, der havde faaet daarlige Karakterer. Han fik da efterhaanden Syndernes Hoved mellem sine Ben og uddelte de efter hans Mening nødvendige Smæk.

En af Lærerne uddelte Lussinger under Sang. Han kunde skyde sit Bryst frem og sang saa: Læg dit Hoved mod denne bløde Pude og derefter, idet Lussingerne faldt: „Hej Ungersvend sig ikke Nej, leg Tavlebord med mig“. Vi havde en udmærket dygtig Gymnastiklærer, som jeg tænker paa med stor Taknemmelighed. Han nød stor Anseelse i sportsinteresserede Kredse, og jeg tror, at han næsten virkede som Reklame for Skolen. Mens Lærerne ved andre Skoler vist med en vis Overlegenhed saa paa Gymnastiklærerne, saa var det ikke Tilfældet ved vor Skole. Jeg tror, at vor Gymnastiklærer var den første, der rigtig brugte de forberedende Øvelser, hvor selv svage Elever fik rørt deres Lemmer. Af ham har jeg faaet de eneste Prygl, jeg har faaet i hele min Skoletid. Han havde engang været forhindret i at møde og havde saa sendt en Vikar. Vikaren maa have klaget over mig for et eller andet, jeg havde gjort; jeg husker ikke, hvad det har været. Da vor Gymnastiklærer kom tilbage, bankede han paa Døren til den Klasse, hvor jeg var, og fik Lov til at faa mig med sig. Da vi kom ned i Gymnastiksalen, hvorfra ikke en Lyd hørtes, stod der et Regiment skjorteklædte Drengene i Rørstilling. Han kommanderede da: „Alle Ret“. „Høst højre om, stram ...“ Min Blufærdighed forbyder mig at nævne det Ord, han brugte for den Legemsdel, jeg skulde stramme. Men jeg kendte Ordet og strammede den nævnte Legemsdel. Han tog saa det Tov, der brugtes til Højdespring og pryglede mig med det. Efter endt Afstraffelse kommanderede han „Høst ret, højre om March“.

Fik Eleverne i de lavere Klasser ofte Prygl, blev Lærerne til Gengæld drillet i høj Grad. Jeg kunde nævne mange Eksempler, men skal nøjes med at nævne et. —

En Elev havde lært sin franske Stileovelse paa Fingrene. Da han blev hørt, saa han paa den ene Side den danske Tekst, saa derpaa over paa den anden Side, hvor der laa et Stykke Papir og oversatte saa paa fransk. Læreren mente nu, at han kunde gribe Eleven paa fersk Gerning i Snyderi, og gik mod Eleven. Denne lod Papiret falde, men maatte tage det op paa Lærerens Befaling. Paa Papiret stod der saa: „Æh, Bæh, jeg snyder slet ikke.“

Skolen førte op til Studentereksamen, men havde ikke en matematisk afdeling. Da jeg skulde tage matematisk Artium, maatte jeg saa skifte Skole og kom efter en Prøve ind i Metropolitanskolens 3. stud. kl., hvilken i Alderstrin svarer til vor 4 M. Metropolitanskolen var den Gang den eneste Statsskole. Der meldte sig altid mange til Optagelsesprøven til 1 stud., men kun en Del af de bedste kom ind. Hvis der blev Plads, kunde der undtagelsesvis optages en enkelt i de øvrige Klasser.

Eleverne var næsten alle vel begavede og flittige og kom fra gode Hjem. Der herskede en god Disciplin, der blev næsten ikke pryglet, og det behøvedes heller ikke. Kun en Lærer blev drillet. Han havde et meget uheldigt Ydre, et forfærdeligt Organ og forstod slet ikke at gøre sin Myndighed gældende. Eleverne kaldte ham Flodhesten, stakkels Mand. Han var vist et ejegodt Menneske, var kundskabsrig og sikkert velbegavet. Da han en Dag traadte ind i Klassen, rejste en Elev sig op og sagde: „Hr. T. di'er en Flodhest? (Det lød som „De er en Flodhest). Læreren vilde straks tage ham med ned til Rektoren, men Eleven sagde: „Der kan da ikke være ondt i, at jeg spørger, om en Flodhest di'er (ammer).“

Jeg blev da Student og tog fat paa Studierne. Jeg vilde tage Skoleembeds-eksamen med Matematik som Hovedfag.

Professorerne i mit Fag var ansete Videnskabsmænd og sikkert rare og brave Mennesker, men de var daarlige Pædagoger. Jeg fik ikke megen Glæde af deres Forelæsninger. Jeg kan uden at overdrive sige, at jeg har lært mig selv det meste af, hvad jeg skulde kunne til min Eksamen. — En Professor — dog ikke i mine Fag — tænker jeg paa med stor Taknemmelighed, nemlig Professor Hoffding. Jeg hørte hans Forelæsninger over Psykologien. Jeg var glad for at komme i Forbindelse med et Dannelsesstof, som jeg maaske ellers ikke havde stiftet Bekendtskab med.

Jeg blev cand. mag. i Februar 1893, 4½ Aar efter at jeg var bleven Student. Der krævedes jo ikke saa meget den Gang til vor Eksamen, saa Studietiden var selvfølgelig kortere. I August 1893 fik jeg mange Timer ved Vestre Borgerdyds-skole bl. a. fik jeg to store 5. Klasser i Alderstrin svarende til vor 2. Gymnasieklasse. Jeg var ikke fyldt 23 Aar, saa der var jo ikke saa stor en Aldersforskel mellem Eleverne og mig. Men det gik meget godt. En Dag saa jeg i en 5. Kl. en Elev sidde og tegne, og jeg tog da Tegningen fra ham, men saa først paa den, da Timen var forbi, — Tegneren var den senere indehaver af Firmaet Hornung og Möller, og Tegningen var et rent Kunstværk.

Møller havde faaet at vide, at der skulde være Grisegilde, saaledes kaldtes den aarlige festlige Sammenkomst, som Lærerne holdt, og nu viste han paa Tegningen, hvorledes Lærerne vilde tage sig ud efter Gildet. — Forfatteren Bauditz stod med en Flaske Vin, hvor Proppen var gaaet af, i Lommen. Skolens Inspektør, den senere Professor Lemming, stod med sit Nøgleknippe og sagde Skolens Tarv kræver, at vi gaar hjem, og den franske Lærer svømmede rundt i Storke-springvandet og sagde: „Poisson sans boisson est poison“.

Møller fik Tegningen tilbage, da jeg var paa Besøg i København fra Ribe. Han har senere vist mig megen Venlighed.

Da jeg havde været 3 Aar i København, søgte jeg Embede i Statsskolen og kom da som Timelærer til Ribe og fik den store Løn: 144 Kr. om Maanedén. Men Pengene havde jo den Gang en langt større Værdi end nu, og jeg havde da ogsaa Raad til at holde Husassistent, der fik 10 Kr. om Maanedén.

I Ribe var jeg i 22 Aar og havde der mange gode og lykkelige Timer. Eleverne var lette at have med at gøre og i det hele flittige og lærevillige, og jeg kom i et nært og venligt Forhold til næsten alle mine Kollegaer. Pedellen, der var alle Elevers Ven og kunde trøste dem, naar de trængte til lidt Opmuntring, viste mig megen Venlighed og Hjælpsomhed.

Engang var Pedellen, min Hustru og jeg bedt til Frokost hos Redaktør Roger Nielsen og Hustru, der begge var Studenter fra Ribe. Da vi gik hjem, fulgtes vi ad, men da vi kom til Hotel d'Angleterre, sagde Nielsen, — ja nu skal jeg ikke længere, thi her bor jeg. Pedellens Bror, der var Grosserer i Aarhus, havde nemlig inviteret Nielsen til at bo sammen med ham paa Hotellet. Hvis Nielsen i Gæstebogen har skrevet: „Nielsen, Pedel, Ribe“ kan jeg tænke mig, at Personalet har undret sig noget. Det har vist ikke før haft Gæster, der var saa langt nede paa den sociale Rangstige. Jeg har fungeret under 3 Rektorer, nemlig Rektorerne Fritsche, Øllgaard og Nielsen. Alle har de vist mig megen Venlighed og Tillid, og Øllgaard viste mig ikke alene Venlighed; men han blev min Ven. Mange af mine Elever fra den Tid tænker jeg paa med stor Venlighed og Glæde, og med mange af dem har jeg stadig Forbindelse.

Jeg skal ikke sige meget om mine Oplevelser i Ribe. Dels er der ikke Tid til det, og dels er der skrevet saa meget — ogsaa af gamle Elever — om den Tid, jeg var ved Skolen, at det jeg kunde sige, allerede var kendt af de fleste, der er her til Stede.

Fra Ribe fulgtes jeg med Rektor Nielsen til Østre Borgerdydskole i København. Der var jeg i 23 Aar. Jeg var glad for mit Arbejde, og kom i venligt Forhold til Eleverne, hvoraf flere gør mig den Glæde af og til at aflægge mig Besøg.

Til Slut et Par Ord til de unge Studenter. Min Studentertid var lidt anderledes end den, De kommer til at opleve. Tiderne var ikke saa alvorlige som nu; der krævedes ikke saa meget af os, som der kræves af de nuværende Studenter. Eksaminerne var altsaa lettere, og Studietiden derfor kortere. Der var den Gang — jeg blev Student 1888 — endnu lidt af det hostrupske Studenterhumør. Ved Lørdagsgilderne i Studenterforeningen sang man altid Visen: „Nu er det stille, han har os forladt, Solen den gamle Urostifter o. s. v.“ hvori findes Strofen: „Borgeren snorker alt mens vi o. s. v.“

Dette med Borgeren, der snorker, tyder paa en Smule Vigtighed, hvor man ikke er helt fri for at betragte andre end Akademikere for Filistre.

Man talte just ikke mange Alvorsord til de unge, men de ældre Akademikere var nærmest tilbøjelige til at raade Russerne til at tage det med stor Ro i Rusaaret.

Det er meget alvorlige Tider nu, hvor De skal begynde Deres Studentertid. Kampen for Tilværelsen er haard, og for de fleste bliver det en lang Studietid.

Der boede for mange Aar siden her i Byen en ung Student, der hed Anders Hvass. Han havde med Liv og Lyst deltaget i Studenterlivet ogsaa ud over Rusaaret. Men tilsidst indsaa han, at nu maatte han tage alvorlig fat paa Studierne, hvis han ikke skulde faa sin Eksamen med en nogenlunde rimelig Studietid. Han lod saa lave en stor Plakat, som han sømmede fast til sin Dør. Paa Plakaten stod der: „Her boede Anders Hvass, nun ist es was anders.“ De kan ogsaa sige: nun ist es was anders, end da De gik i Skolen.

I Skolen var der saa at sige Kontrol med Deres Arbejde fra Dag til Dag. Nu har De Frihed. Men der er ingen Kontrol med Deres Arbejde; det kræver derfor langt større Energi og Karakterfasthed af Dem at tage kraftig fat paa Arbejdet.

Jeg raader Dem til straks at tage fat og ikke at drive Rusaaret bort. Selv om De arbejder med Flid, bliver der jo Tid til fornøjeligt Samvær med Kammerater og til at forfriske Deres Aand med andet end netop med Fagstudierne.

Gid De maa faa Glæde af Deres Studentertid.

Sommerfesten i Ribe

Regnvejret var ved at drukne Sportskampene mellem nuværende og tidligere Elever fra Ribe Katedralskole, der søndag den 18. August indledte Ripenser-Samfundets aarlige Sommerfest i den gamle Skoleby. Men Humør var der nok af, og alle Kampene blev gennemført. Resultaterne blev følgende:

I Haandbold tabte Skolens Drengene til de tidligere Elever 9—12. I Fodbold vandt til Gengæld Skolen over de tidligere Elever 10—0.

I Langbold vandt Skolens Piger over de tidligere Elever 42—21. I Haandbold vandt Skolens Piger ligeledes over de tidligere Elever 6—4. Som Dommere fungerede henholdsvis i Langbold, Haandbold og Fodbold Fru Graves Christensen, Seminarist Vestergaard og Sparekassebogholder Clausen Nielsen, ligesom Lektor Krebs og Gymnastiklærerinde, Frk. Skjødt velvilligst havde stillet sig til Raadighed for Arrangementet.

Om Aftenen havde Sammenkomsten paa Katedralskolen samlet ca. 60 Deltagere. Man samledes i den smukke Sangsal. Her bød Ripenser-Samfundets Formand, Journalist K. H. Rosenstand, velkommen, idet han rettede en Tak til Rektor Jørgensen fordi vi atter igen i Aar maatte samles til Sommerfest paa Skolen. Formanden takkede ligeledes alle, der havde bidraget til Arrangementet, specielt de mange, der havde trodset Regnen paa Sportspladsen. En særlig Velkomst lød til Aftenens Gæster, specielt Foredragsholderen, cand. mag. Raasted. Hr. Raasted skulde have talt om sine Rejser, men havde forandret sit Emne. Dette var ikke helt almindeligt, idet det drejede sig om en af Renæssancetidens pudsigste Fremtoninger, en Belgier med det klingende Navn Joachim Fortius Ringelbergius Andoverpianus, en latisk Humanist, der beskæftigede sig med mange Materier, hvoraf flere lige saa besynderlige som Mandens eget Navn, men trods alt det komiske og bizarre var en fuldgod Repræsentant for det bedste i Renæssancetiden: den uhyre Videbegærlighed og Appetitten paa Livet.

Foredraget, der var baade morsomt og interessant, hilstes med Bifald, og Formanden takkede Foredragsholderen.

Efter Foredraget samledes man i Pigerens Gymnastiksal til et fornøjeligt Kaffebord.

Ved Kaffebordet rettede Rektor Jørgensen en Tak til Deltagerne i Sportskampene og udtrykte sin Glæde over, at man aarligt arrangerede disse Fester i Ribe. Rektor rettede en særlig Tak til Ripenser-Samfundets Formand, Rosenstand, for hans Arbejde med de gamle Elevers Forening.

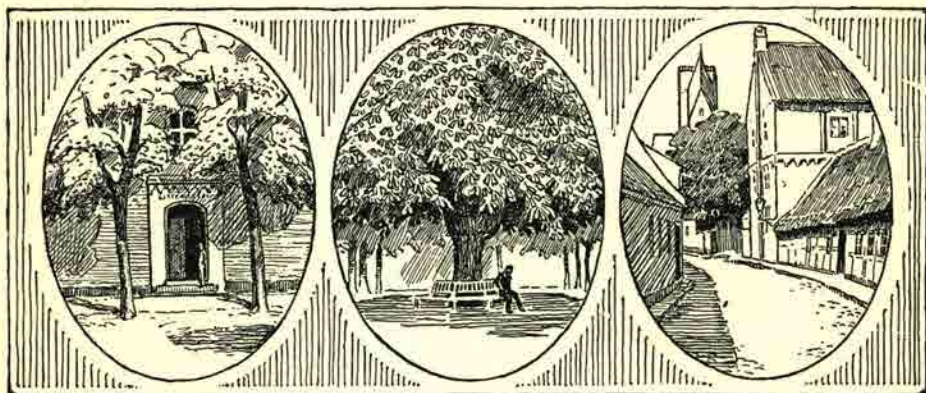
Til at forberede næste Aars Sommerfest valgtes for Sportsarrangementerne Student, Seminarieelev, Frk. Karen Lorentzen og Premierløjtnant Weisig. — Med Hensyn til Sæsonens øvrige Fester i Ripenser-Samfundet vedtoges det at lade Julesammenkomsten i Ribe hvile i et Par Aar paa Grund af, at disse Fester samler for ringe Tilslutning, til trods for, at de blev arrangeret paa Opfordring af tidligere Elever.

Som Repræsentant til RS's Bestyrelse for Studenterne fra 1956 valgtes for 1956—57 Student, Frk. Karen Lorenzen.

Efter Kaffebordet havde man et fornøjeligt Samvær, og der dansedes til Pianist Linds Toner, og det blev en meget fornøjelig Aften som Helhed taget.

K. H. R.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 19

August 1957

4. Bind

A/S RIBE JERNSTØBERI

Grundlagt 1848

Telefon 261 - 5 Linier

Ovne - Komfurer

Bygningsgoods - Radiatorer

Centralvarmekomfurer

Kloakgoods

Forhandlere i alle Byer og større Landpladser
I København: Vesterbrogade 70

Sommerfesten i Ribe er den 17. August.

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN

Byens Hjørne

RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

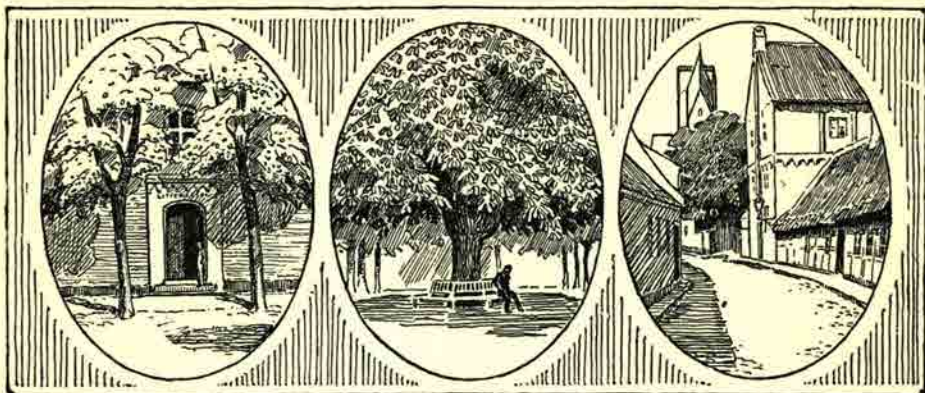
Der er endnu nogle faa Stykker af

„Samle Ribe“

Det smukke, populære Hæfte med 12 Reproduktioner efter Pennetegninger af
Harald Jacobsen. Pris 6 Kr. Faas hos Ribe Boghandlere og fra

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI . TLF. 800

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 19

August 1957

4. Bind

Sommerfesten i Ribe

Lørdag den 17. August afholder Ripenser-Samfundet sin aarlige Sports- og Sommerfest i Skolebyen med det traditionelle Program.

Kl. 14,30—17,00 bliver der Sportskampe paa Katedralskolens Sportsplads mellem nuværende og tidligere Elever.

Kl. 19,15 samles vi til Kaffebord, Underholdning og Dans paa Skolen. Prisen for hele Aftenen er sat saa lavt som til 3,50 Kr. Af Hensyn til Kaffebordet maa man melde sig senest den 16. August til Telefon Ribe 109.

Vi haaber paa den sædvanlige gode Tilslutning, men husk nu at faa *Kontingentet betalt*. Kassererens Adresse er: Fuldmægtig Aa. Tang Petersen, Frederiksborgvej 54, Roskilde.

Agiter for Medlemsfremgang! Vi gør opmærksom paa, at baade Studenter og Realister kan optages som Medlemmer.

Vel mødt i Ribe.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Rektor Jørgensen forlader Ribe Katedralskole.

Meddelelsen om Rektor *Jørgensens* udnævnelse til Rektor ved Efter-slægtsselskabets Skole i København kom nærmest som en Bombe. Vel var man vidende om, at Rektor nærrede Ønske om at komme til Sjælland, hvor han har sin Slægt, men at det skulde ske saa hurtigt, var man ikke forberedt paa, og det skal ikke være en Hemmelighed, at man med megen Beklagelse vil erfare, at Rektor forlader den Skole, hvor han har haft s't Virke gennem en halv Snes Aar, og hvor hans arbejde har sat saa dybe Spor, at Meddelelsen om, at han nu drager bort, vil blive modtaget med lige stor Beklagelse af Skolen, af Eleverne og af Forældrekredsen.

Under 9. Maj 1947 udnævntes Lektor Peter Johannes Jørgensen til Rektor i Ribe, og han tiltraadte sin nye Stilling efter Sommerferien.

Rektor Jørgensen er født paa Holbækegnen som Søn af Sognefoged H. Kr. Jørgensen. — Han blev Student i 1920 og cand. mag. i Dansk og Gymnastik i 1927. — Han, der Aarene 1921—24 havde været Gymnastikassistent ved Sorø Akademi, blev Adjunkt samme Sted i 1927, og Lektor i 1943. I Aarene 1942—47 var han tillige Lærer ved Sorø Husholdningsskole.

I 1947 afløste Rektor Jørgensen Rektor Willumsen som Rektor i Ribe. Det var i de vanskelige Aar lige efter Krigen, og der forestod et stort Arbejde med rent materielt at raade Bod paa Krigsaarenes Ska-der, og det maa siges, at Rektor Jørgensen med heldig Haand fik løst disse Opgaver med Istandsættelser, Moderniseringer af Bygninger o.s.v. Det skal ogsaa anføres, at han fik den klassiske linie generobret for Skolen.

Sjældent hurtigt faldt Rektor Jørgensen til i Ribe og paa den gamle Skole. — Hans friske og usnobbede Maade at tage Tingene paa bragte ham fra første Færd i Kontakt med Eleverne, der i ham fandt en forstaaende Skoleleder og sand Ven af Ungdommen. — Ogsaa Skolens Lærersonale og Forældrekredsen kom Rektor i bedste Samarbejde med. Det blev et Samarbejde saa fasttømret, at man fra Forældrenes

Side bad Rektor om at blive, da der for nogle Aar siden var Tale om, at han skulde og ønskede at komme til Svendborg.

Rektor betonedede i sin sidste Translokationstale, at han med Glæde saa de tidligere Elevers Forbindelse med deres gamle Skole, og han viste dette samvirke mellem Skolen og de gamle Elever den store Interesse, at han havde indvilget i, at man indvalgte ham som Skolens Repræsentant i Ripenser-Samfundets Bestyrelse — hvor man nu gennem en halv Snes Aar har kunnet se tilbage paa et godt og frugtbringende Samarbejde med Rektor.

En dygtig, en frisk og tillidvækkende Leder af Ribe Katedralskole har Rektor Jørgensen været gennem Aarene, og han har tillige været afholdt som faa. — Man kunde simpelt hen ikke staa for hans hjertevindende og retlinede Personlighed.

Hans Gerning og hans Fremtræden har været præget af hans liberale Livssyn, der ogsaa bragte ham ind i Bestyrelsen for Ribe Venstreforening. Hans store Interesse for nordisk Samarbejde gjorde ham vel-skikket som Formand i flere Aar for Foreningen „Norden's Ribe Afdeling, og han har været Ribe en god „Ambassadør“ i Ribes nordiske Venskabsbyer Strängnäs og Leikanger.

I den knapt tilmaalte Fritid har Rektor Jørgensen virket ved Litteraturkursus baade i Ribe By og ude omkring ved Kursus for Folkeskolelærere.

Fra 1943 har Rektor været Medlem af Opgavekommissionen for Studentereksamen, og han var i sin Tid Medlem af Sorø Menighedsraad. Han har udgivet flere Lærebøger i Dansk og Drengegympastik.

Naar Rektor Jørgensen nu forlader Ribe Katedralskole, vil han efterlade sig et Savn, men mange gode Ønsker for hans fremtidige Gerning vil ledsage ham til den fremtidige Gerning ved Efterslægtsselskabets Gymnasium i Hovedstaden.

K. H. Rosenstand.

Heimdal 1956

Det er med glæde, at jeg som præsident for „Heimdal“ har modtaget en anmodning fra nærværende blads redaktør om at give et kort resumé af foreningens virke i det forløbne år! —

Med hensyn til møderne skal det straks siges, at vi ikke har haft lejlighed til at se de helt store stjernesked drage deres lysende striber hen over den heimdalske himmel — men, som Kålund siger: „På det jævne, på det jævne, ikke i det himmelblå...“ — Pastor Riber Jensen, Holsted, var første taler på rostra i det år, som nu går på hæld. Han, der i en årrække har været dansk kulturattaché — eller noget andet i den retning i Schweiz, gav et interessant billede af dette modsætningsrige land. — Foråret bød på en foredrags- og diskussionsaften om „almenkulturelle“ spørgsmål, såsom litteratur, virkelighedsflugt, Morten Korch-film, „supermandsidealisme“ og adskilligt af samme forvirrede skuffe. Ved denne lejlighed kom man også ind på spørgsmålet: Har sentensen „non scholae, sed vitae discimus“ stadig sin berettigelse? — Pastor Th. Bruun, Brørup, var indleder, da diskussionsemnet „Soldat — med god samvittighed?“ måtte holde for. „Samtlige

kværlanter fra III G deltog" i den interessante discours — det i citationstegn anførte er hentet fra referatsprotokollen! — Adjunkt H. Larsen serverede ved det følgende møde et beåndet, omend for damerne sindsoprivende foredrag om noget så horribelt som spøgelse og andet overnaturligt — i stearinbelysning!! — Foreningen arrangerede bal for de Strängnäs-gymnasiaster, som i en uges tid var udvekslet med skolens II G mn. — Adjunkterne Simonsen og Alvad har ex rostra talt om så forskellige emner som Ludvig Holstein og hans digtning og Rock'n Roll-fænomenet og betragtninger desangående. — Pastor Alfr. Nielsen, Askov, har holdt foredrag om „De arabiske lande“ med påfølgende diskussion om den aktuelle politiske situation i den nære Orient. —

Mens disse linier skrives, er auktionen og det store heimdalsbal endnu under forberedelse.
Aage Jørgensen, p.t. præsident.

40 Aars Studenterne 1957.

811 Gange har Ribe Katedralskole afsluttet et Skoleaar siden Grundlæggelsen, og 40 Aars Studenterjubilæum kan under saa stor Synsvinkel forekomme ret beskedent. Men i et almindeligt Menneskeliv er saadanne 40 Aar alligevel en væsentlig Del. Skolen og Byen omkring Domkirken er imidlertid den samme, næsten uforanderlig fra Menneskealder til Menneskealder, og 40 Aars Jubilæarerne, der samledes i Ribe Katedralskoles Gaard 22. Juni, er da heller ikke mere tyngede af tiden, end Ungdommens Kaadhed kom frem igen. Her er de fra venstre til højre: Stiftsprovst Karl Aastrup, Civilingeniør Karl Dalsø, Grosserer Ulrik Andersen, Overpostassistent Niels P. Nielsen, Direktør Carl Westergaard, Direktør Tage Hestbech, Kontorchef Aage Nielsen, Bibliotekar Drude Lange, Lærerinde Bodil Willemoes, Tandlæge Eva Bruun, Malerinde Marie Wandel og overlæge Anders Christensen.

Ribes Ven, Forfatteren *Jørgen Bukdahl*, der den 8. December 1956 fyldte 60 Aar under stor Hyldelse fra hele Norden, bl. a. med Udsendelse af et smukt Værk „Nordisk Digtning“, har ikke glemt sit kære Ribe. Han gæstede Hejmdal, hvor han mindedes Skoletiden og læste op af sin Digtning.

Blikkenslagermester *F. Stouge*, Ribe, fyldte den 19. December 75 Aar.

Fru *Cathrine Lindrup*, Enke efter Stadsdyrlæge Lindrup, er død den 21. December 72 Aar gammel.

Frøken *Ida Windfeld*, Ribe, er død den 30. December 86 Aar gammel.

Aarets Skolekomedie paa Katedralskolen blev Jules Romains kostelige Satire „Dr. Knock“. Det blev en morsom Aften.

Afdelingslæge, Fru *Elisabeth Agerbæk*, f. Vilandt, fyldte den 22. Februar 50 Aar.

Tandlæge *Aage Schønnemann*, Ribe, kunde den 1. Marts fejre sit 40 Aars Jubilæum.

Fhv. Amtslæge *A. Bundsgaard* døde den 6. Marts 78 Aar gammel.

Den 13. Marts fejrer Byraadsmedlem, Sparekassedirektør *A. Dalgas Bunch* og Hustru, Ribe, deres Sølvbryllup.

Sygeplejerske, Frøken *Inge Merete Larsen*, Datter af Viceskoleinspektør Chr. Larsen, Ribe, holdt den 26. Marts bryllup i Ribe Domkirke med Tegneren Trevor Malcolm Frank Jampson, Nottingham.

Den 17. Marts fyldte Apoteker *E. Lind*, Ribe, 50 Aar.

Den 7. Maj indviedes den paa Hovedengen i Ribe rejste Ribehal, der foruden et Vandrehjem har en Sal med Plads til 1200 Mennesker. Daværende Undervisningsminister Jul. Bomholt var blandt de indbudte. Om Aftenen opførte Odense Teaters Skuespillere Leck Fischers „Livet er skønt“ og Holbergs „Erasmus Montanus“.

Den 25. Maj fyldte Lektor *L. J. Blenstrup*, Ribe Katedralskole, 60 Aar.

Ribe har haft en Deputation i Ribes engelske Venskabsby, Ely. Delegationen bestod af Borgmester L. C. Nielsen, Stiftsrpovst Grønback, Dommer Gregers Friis, Sognepræst Bitsch-Larsen, Læge Sander og Seminarielærer Forchhammer.

Riepenseren, Professor, Dr. phil. *Arne Noe Nygaard* har af Statens almindelige Videnskabsfond modtaget 12.915 Kr. til Studier vedrørende Mineralernes Lysbrydning m. v.

Ripenseren, Overlærer ved Frederikshavns private Realskole, cand. mag. *Harry Sørensens* er udnævnt til Leder af Frederikssunds private Mellem- og Realskole.

Den 20. Juli viedes i Obbekjær Kirke Frøken *Karen Jensen-Holm*, Datter af Viceskoleinspektør Jensen-Holm, Ribe, til *Jørgen Lorenzen*, Søn af Tandlæge Lorenzen, Ribe.

Malermester *Chr. Brogaard*, Ribe, har holdt 60 Aars Fødselsdag.

Den 23. Juli fyldte Lektor *Svend Norrild*, 60 Aar.

Den 28. Juni opførte engelske Amatorer i Ribe Domkirke T. S. Elliots Drama „Mord i Domkirken“. Det blev en betagende kunstnerisk Begivenhed.

Vort Medlem Generalkonsul *Frode Skøn* og Frue, San Francisco, overværede Translokationen paa Katedralskolen den 22. Juni.

Ved Translokationen bød Rektor Jørgensen særlig velkommen til Skolens nye Efor, Biskop Dons Christensen.

Paa 40 Aars Jubilarenes Vegne bragte Stiftsprovst *Aastrup*, Odense, de gamle Studenter Tak til Skolen.

Paa 25 Aars Jubilarenes Vegne hyldede Rektor *Kabel* Skolen.

Rektor *Jørgensen* oplyste, at 25 Aars Jubilarene havde skænket 250 kr., der tildeltes Student *Claus Nielsen*.

Rektor *Jørgensen* meddelte, at en gammel Elev, der ønskede at være anonym, havde skænket Skolen et Legat paa 5000 Kr., hvoraf der vil kunne ske Uddeling til Oktober.

Tidligere Rektor ved Aarhus Katedralskole og tidligere Lektor ved Ribe Katedral-skole *L. Christiansen*, Riisskov, fyldte den 5. Marts 80 Aar.

Hjemmeværnsfolk fra Ribes svenske Venskabsby Strängnäs, har gæstet Kollegerne i Ribe.

I en Alder af 83 Aar er Fru *Karen Marie Jensen*, Ribe, afgået ved Døden. Hun efterlader Sønnen, Radioforhandler *Immanuel Jensen* og Datteren, Frøken *Signe Jensen*.

Fru *Karen Quedens*, Enke efter Købmand *J. H. Quedens*, er den 4. Juli død 78 Aar gammel.

Adjunkt *Alvad* har fra Statens almindelige Videnskabsfond modtaget 2200 kr. til et Studieophold ved det musiketnografiske Arkiv i Geneve samt til eventuelt Besøg i UNESCO's Arkiv i Paris.

Vort Æresmedlem, Overlæge *Knud Fogh*, har deltaget i en Udstilling paa „Den frie“ arrangeret af malende Læger 17. August—2. September.

Pinsedag fyldte Ripenseren, Komponisten *Ejnar Jacobsen*, 60 Aar.

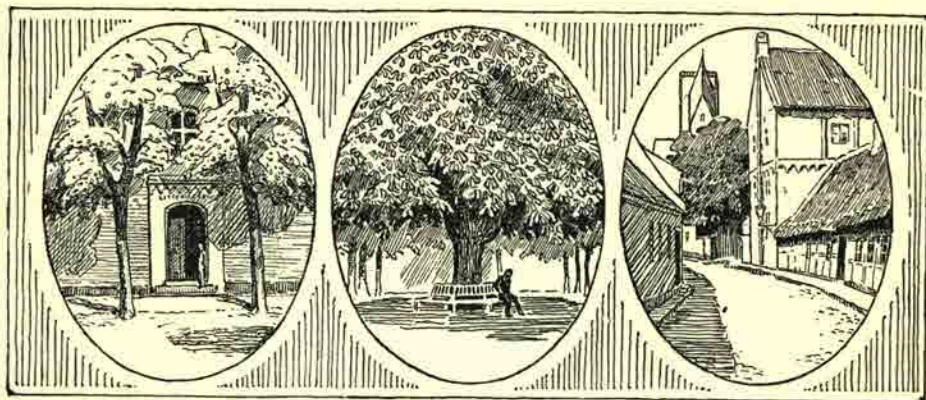
Direktøren for Hærens Krudtværk, Generalmajor *J. D. v. Stemann*, fyldte den 30. April 70 Aar.

En velkendt Ripenser, pensioneret Postpakkemester *Vilh. Nielsen*, er afgået ved Døden.

Postmester *Knudsen*, Ribe, har taget sin Afsked med Udgangen af August Maaned.

Vor Bogtrykker, *Aage Jacobsen*, Ribe, har fra 15. februar indgaaet Kompagniskab med Redaktør *Victor Petersen*, Ribe Stifts-Tidende, hvorefter de to Bogtrykkerier er slaaet sammen til en stor Virksomhed, der fremtidig drives under Navnet Ribe Stiftsbogtrykkeri Interessentskab ved *Aage Jacobsen* og *Victor Petersen*. Virksomheden har til Huse i den smukke Blad- og Trykkeribygning paa v. Støckens Plads:

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 20

November 1957

4. Bind

R

RIBE OLIEOVN OK 100

EN MEGET ØKONOMISK OVN

Ribe olieovn OK 100 er en støbejernsovn beregnet til opvarmning af større stuer. Den fremtræder med en moderne slidbestandig emalleret overflade i flere farver — en smuk og økonomisk ovn. Ovnen fås også i en mindre udg. Der betegnes OK 50. Nem at betjene. Hurtig tænding. Brænder støvfrit og lydsvagt.

**RIBE OLIEOVNE
DÆKKER ETHVERT
VARMEBEHOV**

A/S RIBE JERNSTØBERI, RIBE
I KØBENHAVN: VESTERBROGADE 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

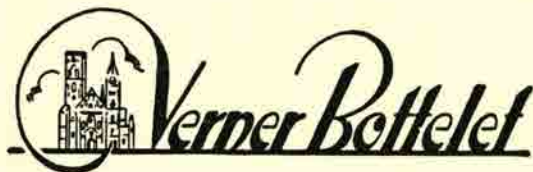
Aktieselskab

TH. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

Husk at bestille

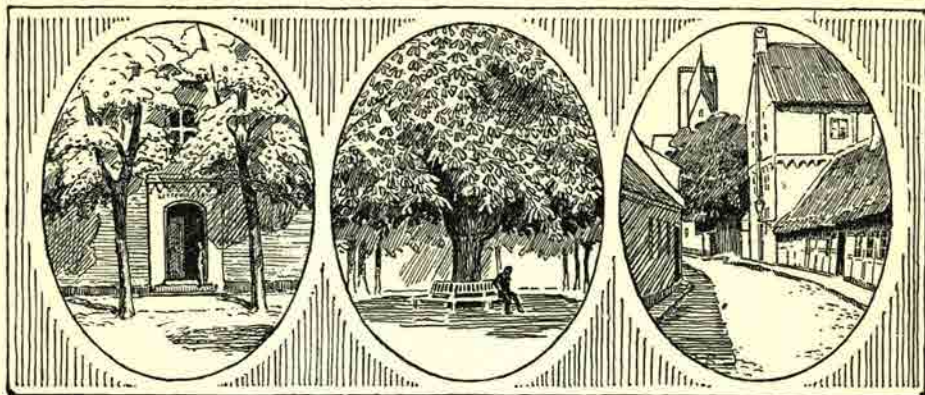
„Jul i Vestjylland“

Vestjydernes eget populære Julehæfte. Hovedartiklen i Aar er en rigt illustreret Artikel om Danmarks første Redaktør Anders Bording og hans Liv og Virke.

Pris Kr. 4,25.

Faas i Boghandelen og større Kiosker.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 20

November 1957

4. Bind

Generalforsamling og Rusfest.

Ripenser-Samfundet afholder ordinær Generalforsamling og Rusfest Torsdag den 21. November 1957 Kl. 19 i Restaurant „Skandia“, Vesterbrogade 2 A, København.

DAGSORDEN:

1. Formanden aflægger Beretning om Samfundets Virksomhed.
2. Kassereren aflægger Regnskabet.
3. Valg af Formand og 3 Bestyrelsesmedlemmer samt 2 Suppleanter.
4. Valg af 2 Revisorer samt 1 Revisorsuppleant.
5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen taler Museumsinspektør *Stiesdal*, Nationalmuseet.

Der serveres gule Ærter med Flæsk og Pandekager samt Øl og Kaffe. Pris 11 Kr. 50 Øre, studerende 7 Kr. 50 Øre. Aarets Russer indbydes gratis.

Anmeldelse om Deltagelse maa ske senest 19. november telefonisk til Palæ 5747 (Studenterraadets Telefon. Hverdage 10–16, Lørdag dog kun 10–14).

Daglig Paaklædning.

Husk at betale Kontingentet.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

C. A. Hansen — en gammel Ribe-organist.

Af stud. mag. Poul Nielsen.

Blandt de musikere, der i tidens løb har levet og virket i Ribe, indtager domorganist Carl August Hansen (1808—71) en fremtrædende plads. De fleste ripensere vil kende ham fra sangen „Ribes Priis“, men derudover er han vist næsten glemmt, skønt hans musikalske virke strakte sig temmelig vidt. Ganske vist er en biografisk behandling af ham foretaget*) af byhistorikeren journalist K. H. Rosenstand, men såvidt vides er der ikke tidligere anstillet betragtninger over C. A. Hansen ud fra et rent musikalsk synspunkt. Materiale til sådanne betragtninger er der ellers nok af. Således råder Det kgl. Bibliotek over hele fire numre C. A. Hansen, og i Ribe Katedralskoles musiksamling findes der foruden trykt materiale adskilligt i manuskript, ligesom væverske frk. Salling i Ribe, der er i familie med den gamle domorganist, ejer en fyldig manuskriptsamling, foruden nodemateriale også en gammel dagbog fra 1857 og nogle billeder. Alt i alt et solidt grundlag for en undersøgelse af musikeren C. A. Hansen.

Skal man give et indtryk af det billede, man får efter en sådan undersøgelse, må det gøres ud fra to aspekter. C. A. Hansen var nemlig ikke alene organist og kantor ved Domkirken, men også sanglærer ved Katedralskolen. Man må således behandle ham både som sangpædagog — i snævrere forstand som sangkomponist — og som kirke-musiker; i begge egenskaber har C. A. Hansen efterladt sig rigeligt materiale.

Det, der udmærker komponisten C. A. Hansen er forsåvidt ikke stor og original begavelse. Han er på ingen måde noget miskendt geni, der hundrede år efter sin død graves frem af arkiverne og „genopdages“. Men som de fleste sikkert har erfaret ud fra Ribe-sangen besad han et friskt og naturligt melodisk talent. Han er aldrig søgt i sine sange, men betjener sig af almengyldige melodiske midler, så almengyldige, at nogle af hans fædrelandssange forekommer ordinære. Det gælder sange som „Til kampen nu med mandigt mod“ (no. 3 i 10 sange for 4-st. kor) og „Droslen slog i skov sin klare trille“ (no. 2 i samme samling), der begge to er holdt i den traditionelle stil for fædrelandssange fra det forrige århundrede. I andre af sangene begynder C. A. Hansen godt, men indfrier ikke rigtigt de løfter, melodibegyndelsen giver; bemærk fx. den linjemæssigt ganske fint tegnede begyndelse til „Lad en og anden have ret“ (no. 21 i 22 sange for 3 & 4 stemmer, manuskript i domorg. Vesterlunds eje), der modsvares af en ret triviell slutning. Til gengæld er det muligt undertiden at finde små perler. Man behøver blot at pege på den smukke „I sne står urt og busk i skjul“ (no. 7 i samme samling). Denne og andre melodier havde faktisk fortjent en bedre skæbne end den, der er blevet dem til del. En af dem bruges dog endnu, når man ser bort fra Ribesangen. Det drejer sig om „Kom en yngling frem“, der fuldt fortjent er optaget i Folkehøjskolens melodibog, hvor den er blevet harmoniseret af Th. Agård. Men som sagt havde flere af C. A. Hansens sange fortjent at finde nåde for de store folkelige musikere, der

*) Kronik i „Vestkysten“ og artikel i Ripenser-Bladet.

redigerede Folkehøjskolens melodibog. For han var selv en folkelig musiker i bedste forstand.

Dette træk viser sig også, når man studerer ham som kirkemusiker. Vi er her så heldigt stillet, at C. A. Hansen udgave en Koralbog: „De til Gudstjeneste brugelige Psalmemelodier i nedsatte Tonearter med lette og korte præludier til hver Melodi“ (København 1860), som giver et fingerpeg om, hvorledes han stillede sig m. h. t. menighedssangen og det liturgiske orgelspil. I sit morsomme, lidt snusfornuftige forord klager han over menighedssangens forfatning. Mange steder hører man ingen anden sang end kirkesangerens og kordrenenes, ligesom organisterne i almindelighed lader orglet „prædominere paa Menighedssangens Bekostning“ og således spiller for kraftigt, undertiden så kraftigt — at mange have opgivet at synge med, fordi de ligesom have følt sig bedøvede af Orgelet“. Endvidere klager han over, at melodierne spilles i tonearter der ligger for højt for den almindelige mands stemme. Dette råder han bod på ved i sin koralbog at transponere melodierne så langt ned, at han i den henseende er mere fremskreden end Bielefeldt, der udgav sin koralbog ca. 40 år senere. — Vi ser her igen C. A. Hansen som den folkeligt indstillede musiker. Han ønskede menigmand med i salmesangen, et positivt træk for en mand, der levede i hin individualismens blomstringstid. Samlingen består forøvrigt overvejende af ældre lutherske melodier, men harmoniseringerne er tidsprægede, og mange harmoniske forbindelser kan måske klinge en smule klodset, måske fordi netop harmonisering øjensynligt var C. A. Hansens svage side, hvad vi også ser i sangene.

Men som helhed var C. A. Hansen en yderst fortrinlig musiker med en sund indstilling til problemerne. Nogen stor og original begavelse var han som sagt ikke, og det er vel også det, der er den væsentligste grund til, at han tiltrods for sine mange gode sider idag er så godt som fuldstændig glemt.

Poul Nielsen.

Et Politireglement fra 1830

Af *K. H. Rosenstand.*

Af den sparsomme Rest af Papirer i Byarkivet, der endnu ikke er havnet i Arkivet i Viborg, der ellers har slugt alt af virkelig historisk Interesse, saa man i Ribe end ikke kan læse noget af synderlig Interesse bare fra ens Bedsteforældres Tid, er der kommet mig et Par Ark i Hænde.

Det ene Dokument er et Udkast til et Reglement for Byens Kæmner, det andet, som her skal omtales, en Instruktion for Byens Politibetjente. Begge Dokumenterne fandtes indlagt i et Omslag, der med afdøde Byarkivar Termansens smukke og tydelige Haand bærer Paa-tegningen: „Tillæg til Communalbestyrelsens Forhandlinger 1830“.

„Instruktionen“ er ikke, som Udkastet til Kæmnerens Reglement, underskrevet, og det fremgaar heller ikke, om det nogensinde er vedtaget, selv om det vel nok er Tilfældet. Et og andet kan imidlertid plukkes ud af de gamle Papirer, der fortæller lidt om Forholdene i Byen paa den Tid.

Det er slet ikke saa faa Pligter, der var paalagt Byens to Politibetjente, thi Instruktionen omtaler to, hvilket maa siges at være flot for over 100 Aar siden. Man maa jo huske, at man om Natten havde Vægterne til at passe paa By som

Borger, og det havde man forøvrigt til et Par Aar ind i det ny Aarhundrede. I min Barndom lød Vægtersangen endnu i Byens Gader om Aftenen, og den Gang havde Byen iøvrigt kun en enkelt Politibetjent. Det var den velkendte og baade agtede og afholdte „Politi Tarp“, hvis Søn, den tidligere Vandværksbestyrer, der nu er død. Tarp var en dygtig og pligtopfyldende Betjent for sin Tid. Inden han blev kommunal Politibetjent i Ribe og de skiftende Politimestres eller Byfogeders højre Haand, havde han været ansat i det slesvigske Gendarmeri. Men i 1830 synes man altsaa at flutte sig med 2 Betjente.

Efter de gamle Instruktioner, der fylder 4 Foliosider med 14 Punkter og adskillige Underpunkter, synes de 2 Mand at have haft tilstrækkeligt at bestille endda, selv om det var rolige og fredelige Tider den Gang.

Det fremgaar, at Byen var inddelt i 2 Distrikter. Delingslinjen gik fra Slotsblegdamsporten (for Enden af Grønnegade) igennem Grønnegade over Torvet gennem Stenbogade og Bispegade til Byens gamle Sygehus (i Gravgade). Betjentene har hver sit Distrikt, hvilket dog ikke vilde sige, at de skulde undlade at gribe ind, naar der foregik Uordener andet Steds i Byen, end hvor den enkelte Betjents Rute faldt.

Betjentene skal overvaage den almindelige Rolighed og Orden i Gaderne. Der skal være Plads til Færdselen saavel paa Kørebanen som paa Fortovet. Der var nok ellers hverken megen Vognfærdsel til daglig eller mange Fortove den Gang. Ja Betjenten skal endog paase, „at Gaden er vel brolagt“, hvilket man ellers skulde tro var Kommunalbestyrelsens Pligt.

Renovationsudførelsen var den Gang et større Problem med de mange Avlsbrug, de store Møddinger og de gammeldags „WC“er uden W.

Aadsler maatte ikke ligefrem flyde paa Gaderne, og man skulde ogsaa paase, at Kreaturerne, og dem var der den Gang mange af i Byen, ikke var befængt med smitsomme Sygdomme.

Saa maatte det nøje paases, at der ikke blev brugt slidt eller falsk Maal og Vægt, og der skulde lukkes og stænges paa Beværtningerne Kl. 10 om Aftenen, thi ordentlige Borgere gaar i ordentlig Tid i Seng. Ikke noget med Nattesæde.

Uartige Piger taales ikke. Betjentene skal paase at ingen „ledige Fruentimmer eller andre Løsgængere opholder sig i Byen“.

Ved Markedstider eller ved andre Lejligheder, naar mange Mennesker kommer sammen i Byen, skal Betjentene holde vaagent Opsyn med mistænkelige Personer, men altid skal de optræde roligt og høfligt og ikke rulle sig ud, undtagen naar „det befales eller Nødvendigheden det udkræver“.

Paa egen Haand maa Betjenten ikke foretage nogen „Inquisition“, men han skal enten mundtlig eller skriftlig foretage Indberetning til Politimesteren og oppebie hans Ordre, idet han dog først skal advare vedkommende Lovovertræder og kun gaa videre, dersom Advarslerne ikke frugter.

Naar der er Gudstjeneste i Kirkerne, skal Betjentene sørge for, at der ikke er Forstyrrelser ude paa Gaden, og Betjente skal ogsaa overvaage Ordenens Opretholdelse ved Begravelser.

I Tilfælde af Ildebrand skal Betjentene ogsaa møde, og dersom de paa Natpatrulje opdager nogen Ildløs, skal de øjeblikkelig alarmere Politimesteren.

Det forekommer mærkeligt med denne Natpatrulje, da man jo havde Vægterne til at holde Nattevagt, men saaledes staa der altsaa i den gamle Instruktion.

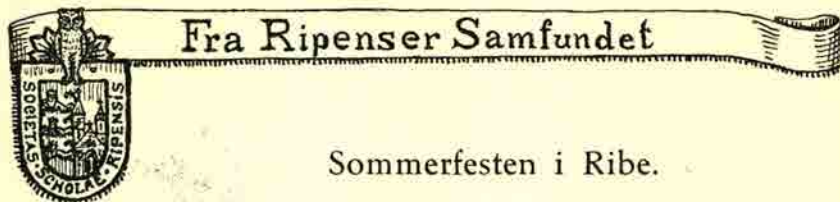
Betjentene maa til ingen Tid, hverken Nat eller Dag, være ude af Staden uden Tilladelse, og faar de Tilladelse til at være borte, skal de opgive, hvor de opholder sig, saa de kan findes i paakommende Tilfælde.

Det brugelige Polititegn maa de bestandig have paa sig, enten de er i Uniform eller ikke.

Politibetjenten skal i det mindste hver morgen og Aften paa et bestemt Klokkeslet indfinde sig hos Politimesteren for at modtage Ordre.

I Opførsel, det man den Gang kaldte „Sædelighed“, skal Betjentene beflitte sig paa at være Mønstre for Borgerskabet, saa de kan erhverve sig almindelig Agtelse.

De to Betjente har, som man har lagt Mærke til, haft overmaade mange Pligter, ligesom der er stillet ret store Krav til deres rent menneskelige Egenskaber. I det hele synes Instruktionen at være ret moderne paa flere Punkter, og var det ikke for den gotiske Skrift og den gamle Sprogtone, skulde man tro, at den hørte hjemme længere nede i Tiden. Noget Aarstal bærer den ikke, og mærkeligt synes det ogsaa at være, at Vægterne, eller Samarbejde med Vægterne, slet ikke omtales, men efter Omslagets Paategning synes den altsaa at stamme fra 1830.

Fra Ripenser Samfundet

Sommerfesten i Ribe.

17. August afholdt Ripenser-Samfundet den aarlige Sommerfest i Ribe. Som sædvanlig indledtes med Sportskampe paa Skolens Sportsplads. Disse blev trods Regnvejret afviklet med godt Humør.

Resultaterne blev følgende:

Piger: I Langbold vandt Skolen over Ripenser-Samfundet 45—11. I Haandbold vandt Skolen over RS med 4—1.

I Fodbold vandt skolen over RS 4—1. I Haandbold vandt RS over Skolens Dreng 15—14.

Om Aftenen var der et fornøjeligt og hyggeligt Samvær paa Skolen.

Man samledes først til filmforevisning. Her bød Formanden for Ripenser-Samfundet, journalist Rosenstand, velkommen, særlig til Aftenens Gæster, deriblandt Fru Rektor Jørgensen. Formanden beklagede, at man nu maatte savne Rektor Jørgensen paa Skolen og bad Fruen bringe Rektor Forsamlingens Hilsen. Endvidere lød der en særlig Velkomst til den konstituerede Rektor, Lektor Blendstrup, med Tak fordi man atter i Aar kunne feste paa den gamle Skole. Ligeledes lød en Tak til Lektor Krebs, Dommerne og Spillerne.

Man saa en Film, bl. a. Foto-Lauridsens gode Optagelser fra Slotsbankens Istandsættelse fra det første Spadestik til Indvielsesfesten samt nogle meget fornøjelige Optagelser taget gennem Aarene paa Skolen af Adjunkt Heilesen. Formanden takkede Adjunkten for Filmsforevisningen. Man samledes derefter til Kaffe bord.

Her bragte Lektor Blendstrup Formanden en Tak for hans Arbejde med Ripenser-Samfundet, og Lektor Krebs talte for Fru Rektor Jørgensen. Aftenen sluttede med Dans og hyggeligt Samvær.

Som Udvalg til at arrangere næste Aars Sportskampe valgtes Lektor Krebs og Premierløjtnant Weisig.

Adjunkt cand. mag. & theol. R. P. Madsen, der gennem en lang Aarrække har været Katedralskolens dygtige og omsorgsfulde Bibliotekar, har taget sin Afsked paa Grund af Alder. Ved Translokationen bragte Rektor Jørgensen den omsorgsfulde og kyndige Vogter af Skolens Bogskatte en varm Tak for den pligttro Ger-ning gennem de mange Aar.

Katedralskolen har i dette Efteraar som sædvanlig haft en Sportskamp med elever fra Tønder Gymnasium. Der var The paa Skolen og Gæsterne indkvarteredes i Ribe-Hjem

4. Klasse fra Ribe Statsseminarium har været udvekslet med en lignende Klasse fra Seminariet i Falun i Sverige.

Professor dr. phil. *J. Grue Sørensen* repræsenterer Københavns Universitet ved den 2. internationale Kongres for Universitetsundervisningen i Pædagogik, der holdes i Florens.

Kontorfuldmægtig ved Sindssygehospitalet i Nykøbing S., Ripenseren Frøken *Ellen Fogtmann* har fået Fortjenstmedaljen i Sølv med Ret til at bære samme.

I September var to Hold fra Ribe Katedralskole paa Nordisk Lejrskole ved Hillerød.

Kaptajn Rasmus Nelsons Legat er bl. a. tildelt følgende Studenter fra Ribe Katedralskole: Henrik Brink Clausen, Thomas Kallesen, Thorkild Kristiansen og Asmus Lorenzen Schmidt med 250 kr. hver. Af Eleverne fik Thyra Bülow Müller 150 kr. og Inger Spangsberg Christensen 100 kr.

Sct. Catharinæ Kirke i Ribe, der i 3 måneder har været lukket paa grund af Hvidtning, er atter taget i Brug til Gudstjenester.

Student fra Ribe Katedralskole *Houmøller Jørgensen*, Son af Diakon Jørgensen, Ribe, er som Lægmissionær draget til Sudan.

Fhv. Frisørmester *J. P. Pultz*, Ribe, søn af forlængst afdøde Graver Pultz, er afgaaet ved Døden 74 Aar gammel.

Postkontrollør *Kjeld Ejmar*, Aarhus, er blevet Postmester Knudsens Efterfølger som Postmester i Ribe.

Fru *Marie Keller*, Datter af afdøde Rebslager Nielsen, gift med Skorstensfejermester Keller er afgaaet ved Døden 66 Aar gammel.

Toldforvalter Fru *Ellen Wolden Ræthinge*, Ribe, Danmarks eneste kvindelige Toldforvalter, kunne den 1. September fejre 40 Aars Jubilæum i Etaten.

I Haverne i Det mathurinske Legats Arealer ved Slotsbanken har man fundet Rester af Slottet Ribehus's Lade og Staldgaard.

Læge *Ulfbeck-Petersen* og Hustru, Skærbæk, fejrede i Sommer Deres Sølvbryllup.

Amtsvejinspektør *A. Jæger*, Ribe, fyldte den 20. August 60 Aar.

Ribe Katedralskoles aarlige Udflugt gik i Aar til Dybbøl og Sønderborg.

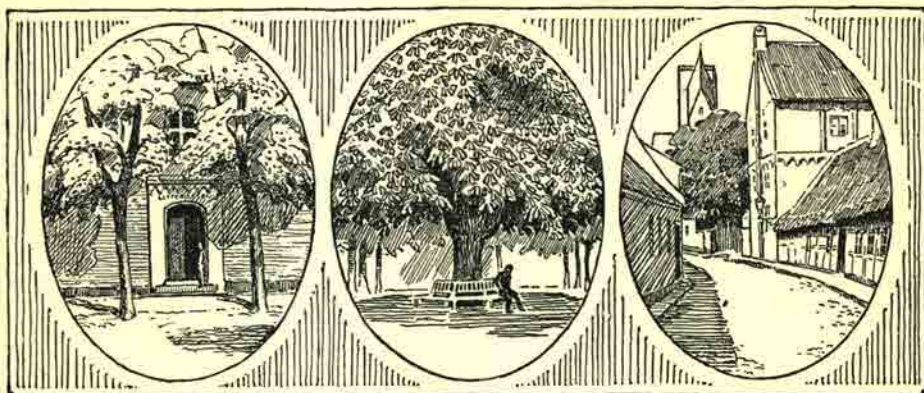
I Anledning af Adjunkt Ravns Udnævnelse til Seminarlærer og Adjunkt Raasteds Ønske om en Tid at træde udenfor Nummer, er to Embeder opslaaet ledige ved Katedralskolen. Det drejer sig om Fagene Religion, Græsk, Latin, Oldtidskundskab og Sløjd samt Dansk i Mellemskolen.

Ved Redaktionens Slutning forelaa officiel Meddelelse om, at Lektor ved Haslev Gymnasium *K. V. Vestergaard* er udnævnt til Rektor ved Ribe Katedralskole. Den nye Rektor overtog sit Embede den 1. Oktober. R. S. ønsker sit nye Medlem velkommen. Vi skal i næste Nummer nærmere omtale Rektorskiftet.

Arkæologen, Direktør, Dr. phil. *Ejnar Dyggve*, der i sine unge Aar en Tid virkede i Ribe, da »Puggaard« blev restaureret, fyldte den 17. Oktober 70 Aar.

Civilingeniør Chr. Ervald har til Hotelforpagter Tage Petersen solgt Hotel Dagmar i Ribe for ca. 300.000 Kr.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 21

December 1957

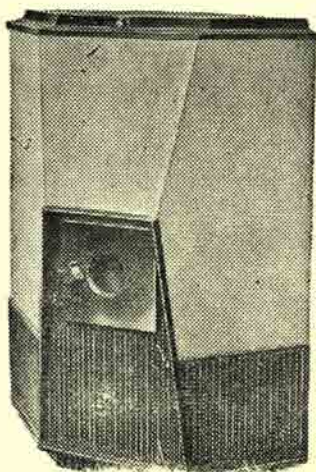
4. Bind

R

RIBE OLIEOVN OK 100K EN MEGET ØKONOMISK OVN

RIBE olieovn OK 100 K giver en ensartet opvarmning af flere stuer. Den fremtræder med en moderne slidbestandig emalleret overflade i flere farver. Ovnens fås både til hjørne og lige væg. Nem at betjene. Hurtig tænding. Brænder støvfrit og lydsvagt.

RIBE OLIEOVNE DÆKKER ETHVERT VARMEBEHOV

A/S RIBE JERNSTØBERI, RIBE
I KØBENHAVN: VESTERBROGADE 70

R

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN

Byens Hjørne

RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

Der er endnu nogle faa Eksemplarer af

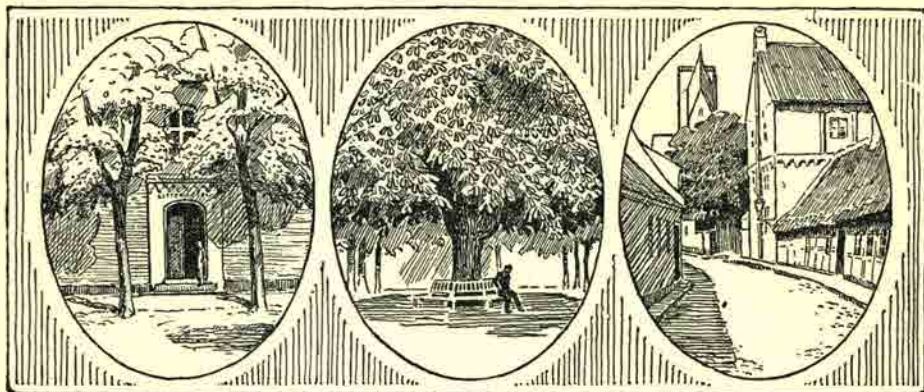
„Jul i Vestjylland“

Vestjydernes eget populære Julehæfte. Hovedartiklen i Aar er en rigt
illustreret Artikel om Danmarks første Redaktør Anders Bording og
hans Liv og Virke.

Pris Kr. 4,25.

Faas i Boghandelen og større Kiosker.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 21

December 1957

4. Bind

Ribe Bys Æresborger C. N. Termansen

1857 15. November 1957

Den 15. november kunde Ribe By fejre 100 Aars Dagen for Byarkivar C. N. Termansens fødsel. Med rette udnævntes han til Ribe Bys anden Æresborger. Han døde i 1939, men Mindet om denne retsindige, beskedne og myreflittige Kommunalmand og Historiker vil leve til fjerne Tider ved Siden af Ribe-Historikernavne som Terpager og Kinch.

Clemen Nielsen Termansen fødtes i Ribe som Søn af Bogbinder F. M. Termansen, en Broder til Stifteren af „Termansens Boghandel“, Chr. F. Termansen. I 1873—80 lærte Termansen handelen hos købmand Th. Bøggild. Efter Studieaar i Grüners Handelsakademi i København vendte han tilbage til Ribe og overtog i 1892 den gamle Forretning, som han trofast drev videre indtil han i 1909 solgte den til Købmand Anton Andersen, hvis Søn C. C. Andersen nu driver Forretningen.

C. N. Termansen indlagde sig gennem Aarene store Fortjenester for sin Fødeby. Gennem en meget lang Aarrække havde han Sæde i Ribe Byraad, og hvad den Mand ikke kendte til Byens Jorder og mange andre kommunale Ting, er ikke værd at vide.

I mange Aar var han Byens Brandinspektør, og hans Interesse for Brandkorpset var legendarisk.

Stor Fortjeneste indlagde Termansen sig som Byens Arkivar paa mønsterværdig Maade.

En historisk interesseret Mand var Termansen fra sin tidlige Ungdom, og hvad han udrettede paa dette Felt vandt selv de fineste Faghistorikeres Anerkendelse. Han havde paa Ribe Katedralskole haft Historikeren Kinch som Lærer, og han traadte tro i sin Lærers Fodspor. I Udvalget til Videreførelse i Kinchs Byhistorie modtog Termansen en Hædersplads. Han samlede Masser af Oplysninger, der kom Værket tilgode, men selv traadte den beskedne Mand i Baggrunden, medens han overlod sine Samlinger til andre. I Bogens Fortale nævnes han med Hæder. Hvad han tog sig paa, blev altid grundigt og vel udført Arbejde. Jævnside hermed maa nævnes Termansens talrige Artikler i historisk Samfunds Aarbøger og talrige Bladartikler i lokale Blade. Han var en skattet Medarbejder for Nationalmuseet ved Gravninger og Undersøgelser i By og Egn, og Oplysninger til Traps Danmark skyldes ogsaa i mange Tilfælde Termansen. I en lang Aarrække var han Formand for det historiske Museum, nu i „Hans Tausens Hus“, som havde hans store Kærlighed ved Siden af Byarkivet. Han var en Samler og Ordner af den gamle trofaste Type og hjælpsom som faa, og hvad Ribes Historie angaar, da var han som en altid aaben Opslagsbog, som mange med de samme Interesser søgte til, og aldrig forgæves. Hjælpsomhed, bramfri Færd og Flid karakteriserede i første Række C. N. Termansen. Han dekoreredes med Ridderkorset, og det vakte hele Bvens Glæde, da han i 1934 udnævntes til Æresborger, den anden i Rækken. Den første var Stiftsfysikus Kjær, den tredie blev Redaktør Willemoes.

Termansen døde i 1939 82 Aar gammel. Brandmændene bar ham til Graven, og hele Ribe fulgte ham til hans sidste Hvilested. Byen rejste en smuk Mindesten paa hans Grav paa den gamle Kirkegaard.

K. H. Rosenstand.

Rektorskiftet ved Ribe Katedralskole

Fra Rektor V. Vestergaard, der den 1. oktober overtog sit nye embede ved Ribe Katedralskole, har vi på opfordring modtaget nedenstående smukke hilsen til Ripenser-Samfundets medlemmer.

Tilværelsen er mangfoldig. Man bliver rektor i Ribe den 1. oktober og får af redaktøren besked om at aflevere nogle linier til bladet den 1. december. Redaktøren ser højmodigt bort fra, at 2 måneder vejer lidet mod den ærværdige katedralskoles åremål, og at bladets læsere er ganske anderledes velbevandrede i skolens liv og traditioner end en ny mand.

Nuvel. Det første, der slår en, er, at skolen og byen er historie. Man går et byærinde med et nærtstående ungt menneske på 11 år. Turen

Rektor Vestergaard.

tager 5 minutter, og i dem får det unge menneske sua sponte spurgt om og nødtørftig besked på Palladius, A. S. Vedel og Hans Tavsén. Det er Ribe.

Vor skole er mangfoldig: præget af vekselvirkningen mellem gammel lærdomstradition og den stormægtige og friske generation fra land og by. *Og skolen skal være mangfoldig.* Det er den højere skoles fornemste opgave at meddele kundskaber, der fører til eksamen, og at tabe dette af syne ville være at begå selvmord, al den stund fagkredsen er så omfattende og det 7-årige løb til studentereksamen så langt og besindigt, at det alment menneskelige sigte umuligt kan fortones, også på grund af det kammeratskab, der opstår af arbejdsfællesskabet.

Det er defor med ængstelse og ikke ringe uro, man følger visse politiske bestræbelser på at ændre skolens struktur, angiveligt med det formål at komme de affolkede landsbyskoler til undsætning. Heri synes årsag at forveksles med virkning. Mange unge fra landsbyen har ikke de samme chancer i hjemstavnen som før, særlig på grund af langbrugs-ejendommenes overkapitalisering og den mekaniske drift. Derfor søger de via eksamenskolen — i by eller på land — at skabe sig fremtidsmuligheder andre steder. Dette er et af de store pædagogiske problemer, og det har vældigt økonomisk og folkeligt perspektiv.

Programmer kan fremsættes, og desværre kan stive funktionalistiske skolestrukturer vedtages; men de kan heldigvis ikke omgående standse livets mangfoldighed. Ligevis kan pædagogiske og disciplinære principper hævdes og anvendes, men aldrig skabe noget paradisi, dertil er de for ensrettede og dogmatiske. Al trivsel i en skole er ikke afhængig af jernhånd eller fløjlshandske, men af, at eleverne har den opfattelse, at skolen vil dem noget godt, at læreren yder sit bedste og efter evne søger at gøre ret og skel. Mangfoldighed skaber liv; ensretning og program keder og virker dræbende. Det vidste Sophus Clausen:

*„Lad Pile staa langs Uejen
og Jordbær voxer røde,
med mindre I vil kede
den kommende Slægt til Døde.“*

U. Vestergaard.

V. Vestergaard, f. 29/2 1912 i Herning, søn af gårdejer K. V. Gift 1941 med Aase Hansson. Student fra Herning gymnasium 1930, cand. mag. med dansk som hovedfag og engelsk som bifag 1937. Lærer ved Vordingborg seminarium 1/8 1938—1/8 1939, timelærer ved Haslev gymnasium 1/8 1939, adjunkt sammesteds 1942, lektor 1951. Medlem af Eksamenskommissionen for studentereksamen 1952. Medlem af bestyrelsen for Gymnasieskolernes lærerforening 1945—1948 og kasserer for samme fra 1956, medlem af bestyrelsen for Privatgymnasiernes lærerforening 1955—1957. Rektor for Ribe katedralskole 1/10 1957.

Hugo Matthiessen og Ribe.

Fhv. Museumsinspektør, mag. art. Hugo Matthiessen er afgaaet ved Døden. Han vilde den 19. December være fyldt 76 Aar.

Hugo Matthiessen, der var født i Fredericia, blev Student fra sin Fødebys Latinske i 1901 og blev Magister i Historie i 1906. I 1910 ansattes han ved Nationalmuseets 2. Afdeling, hvor han det følgende Aar blev Assistent, 1914 Underinspektør og 1927—49 Inspektør.

Ikke mindst i Ribe vil Budskabet om Hugo Matthiessens Død, efter længere Tids Sygdom, blive modtaget med Sorg, thi den udmærkede Historiker og Arkæolog havde mange Venner her, ligesom han selv var en varm Ven af Ribe, hvor han kendte hver Brosten og hvert gammelt Hus. Endnu i sine sidste Dage talte han om Ribe, og da han tog sin Afsked fra sin Museumsgerning, betingede han sig at kunne blive siddende som Nationalmuseets Repræsentant i den selvejende Institution „Riberhus Slotsbanke“, hvor man satte ganske overordentlig Pris paa hans kyndige og venlige Raad og Viden.

Ofte gæstede han Ribe i de mange Aar, og det var en Oplevelse at vandre med ham en Aftenstund, som han elskede, gennem de gamle Slipper og sammen med ham betragte Domkirkenes Silhuet en maanelys Aften. Saa foldede han sig rigtigt ud, og man lærte for Alvor ikke blot Historikeren, men ogsaa det hjertensgode Menneske at kende.

I hans Forfatterskab indtager de historiske Skildringer om Ribe en Hædersplads, saaledes i „Middelalderlige Byer“ og den lille udmærkede Pjece om Ribes gamle Huse i Nationalmuseets smaa blaa Bøger. Bogen om Ribes Huse er forlængst udsolgt, samt Fortsættelsen af „Kinch“.

Han skrev en letløbende Pen og hans kulturhistoriske Bøger var ikke tør Videnskabelighed, men kunde med Glæde, ja med Spænding, læses af enhver historisk interesseret. Hans første Bøger var smaa Skildringer af Livet i de gamle Byer: „Bøddel og Galgefugl“, „Natten“, „Gamle Gader“, „De kagstrøgne“, „Torv og Hærstræde“, „Københavnske Gader“.

Han har skrevet sin Fødebys Historie, og nævnes bør ogsaa Vejrbøgerne: „Hærvejen“, „Viborg—Vejle“. Endvidere „Middelalderlige Byer“, „Limfjorden“, „Den sorte Jyde“ m. fl. Da vi sidst talte med ham, arbejdede han paa en Bog om Blicher. Endvidere foreligger fra hans Haand talrige Afhandlinger, og hvad han kunde øse ud af til andre, gjorde han med sin store Hjælpsomhed.

Hugo Matthiessen var højt skattet og tillige meget afholdt i Fagfællers Kred. Han var Medlem af Vetenskabs-Societeten i Lund, af Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Medlem, en Tid Formand, for Selskabet for dansk Kulturhistorie samt Medlem af Kungl. Gustaf Adolf Akademien i Uppsala, af Kgl. humanistiske Vetenskabs-Samfund i Uppsala og af Det danske Videnskabernes Selskab.

En tro Videnskabernes Dyrker, en af Ribes bedste Venner er gaaet bort. Vi holdt af ham og vil savne ham.

K. H. Rosenstand.

Fra Ripenser Samfundet

Aarsgeneralforsamling og Rusfest.

Torsdag den 21. November afholdtes i København Ripenser-Samfundets Aarsgeneralforsamling i Forbindelse med Rusfesten.

Man var i Aar flyttet tilbage til de hyggelige Lokaler i »Skandia« og Deltagelsen, specielt fra Russernes Side, var den største vi har haft i de senere Aar.

Formanden Journalist Rosenstand indledede Generalforsamlingen med

at byde Velkommen specielt til Russerne og Rektor Jørgensen og Aftenens Taler, Museumsinspektør Hans Stiesdal fra Nationalmuseet.

Fuldmægtig Tang Petersen dirigerede.

Formanden omtalte i sin Beretning Aarets Sportsfest i Ribe med efterfølgende Sammenkomst på den gamle Skole med Kaffebrød og Filmforevisning ved Adjunkt Heilesen og appellerede til at stå kraftigt sammen om Foreningen og ikke glemme Kontingentet, da man uden Penge ikke kunde skabe en god Sæson. Beretningen godkendtes.

Kassereren, Fuldmægtig Tang Petersen aflagde det reviderede Regnskab, der balancerede med 1450 kr. Det godkendtes.

Som Formand genvalgtes enstemmigt Journalist K. H. Rosenstand.

De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Pastor Fenger, Direktør Fos og Grosserer Aage Jørgensen, genvalgtes enstemmigt.

Da cand. theol. Olaf Lindegaard var fraflyttet København, indtraadte Rektor J. Jørgensen i hans Sted. Tidligere har Rektor Jørgensen repræsenteret Skolen, men er nu flyttet til København.

Som Rusrepræsentant for 1958—59 valgte de tilstedeværende Russer stud. mag. Poul Erik Nielsen.

Ribestuderne i Aarhus vælger selv en repræsentant i Bestyrelsen.

Som Suppleant til Bestyrelsen genvalgtes Lærer Vagn Jensen.

Da Kontorchef P. Lerche-Thomsen, Ribe, ikke ønskede Genvalg, nyvalgtes som Revisor Redaktør Axel V. Lassen og genvalgtes Trærup Andersen.

Under Eventuelt fremsatte Pastor L. E. Jalk Ønsket om, at man af Hensyn til de unge Medlemmer søgte at gøre Festerne saa billige som muligt.

Saa var der ikke mere paa Dagsordenen, hvorfor man samledes om de festlige Borde til gule Ærter og Pandekager.

Efter Kaffen samledes man for at høre Museumsinspektør H. Stiesdals fortrinlige og livlige Foredrag om de arkæologiske Udgravninger i Ribe, hvor man bl. a. fandt den berømmelige Runestav.

Formanden takkede for det udmærkede Foredrag, der var ledsaget af lige saa fortrinlige Lysbilleder.

Derefter var der hyggeligt selskabeligt Samvær og en lille Dans, som de unge arrangerede til »medbragt« Musik, optaget paa Baand.

Det blev i det hele en meget fornøjelig Aften.

K H R.

Vort trofaste Medlem gennem mange Aar, Kontorchef Paul Lerche-Thomsen Ribe, er den 14. December død 68 Aar gammel.

Fru Anne Lene Kromann, Ribe, Enke efter Bankdirektør S. Kromann, er afgaaet ved døden næsten 88 Aar gammel.

Adjunkt Schmidt har under Generalforsamlingens Sanktion lovet at indtræde i RS's Bestyrelse som Skolens Repræsentant i Stedet for Rektor Jørgensen, der er indtraadt som ordinært Bestyrelsesmedlem.

Bestyrelsen for »Tømmerhandler J. Lauritzens og Hustru Frederikke Lauritzen født Pontoppidans Legat« har uddelt Legatet for 1957 til stud.

polyt Henrik Brink Clausen, tømrersvend Børge Fog Svendsen, stud. techn. Kurt Hyberg Stokbæk og stud. techn. Aksel Rasmussen.

Som Professor ved Landbohøjskolen er udnævnt Dr. Anders Kjær. Søn af tidligere elev paa Ribe Katedralskole lærer Rask Kjær, Haderslev. Den nye Professor er 38 Aar gammel.

Ribe Katedralskoles Historieskriver Overakivar kgl. Ordenshistoriograf Dr. theol. Bjørn Kornerup er afgået ved Døden 61 Aar gammel.

Der har været afholdt Julemesse i Ribehallen med 3000 Tilskuere.

Den kgl. Ballet har gæstet Ribe og paa Ribehallens Scene opført »La Vantana«, »Pas de quatre«, »Pas de deux af Blomsterfesten i Genzano«, »Variationer« og »Skælmerik«. Det blev en straalende teaterhistorisk Aften for Ribe.

Paa Trionnalen — den internationale Udstilling af Kunstaandværk i Milano — har arkitekterne Erik Herløw og Tormod Olsen faaet tilkendt Guldmedalje for Stobejernsgryder udført af Ribe Jernstøberi.

I Ribe Husmoderforening har Pastor Bitsch-Larsen holdt Foredrag om Ripensernes Rejse til Ribes engelske Venskabsby Ely.

Det smukke vestjydske julehefte »Jul i Vestjylland« (Dansk Hjemstavsforlag, Aage Jacobsen, Ribe) er i Aar udsendt i 23. Aargang. Heftet bringer bl. a. nogle smukke Julebetragtninger af Biskop Dons Christensen, en meget læseværdig illustreret Artikel af Eyvind Rafn om stifteren af den første danske Avis, »Den danske Mercurius«, Ripenseren Anders Bording. Heftet bringer ogsaa Bidrag af Jørgen Bukdahl og en anden gammel Ribestudent, læge Agnes Filskov.

Student fra Ribe, Seminarielærer cand. mag. Stig Askgaard, Ribe Statsseminarium, har taget den praktiske pædagogiske prøve.

Som første Reservelæge ved Ribe Sygehus er ansat Læge Palle Svith, Student fra Ribe Katedralskole, Søn af Læge N. Svith, Ribe.

Ved Ribe Statsseminariums Elevfest opførte Eleverne i Aar »Tre Mænd i Sneen« efter en Dramatisering af Erich Kästners Roman. Stykket morede meget.

Lektor Thøger Aastrup, Aarhus Katedralskole, Student fra Ribe Katedralskole, fyldte den 7. December 50 Aar.

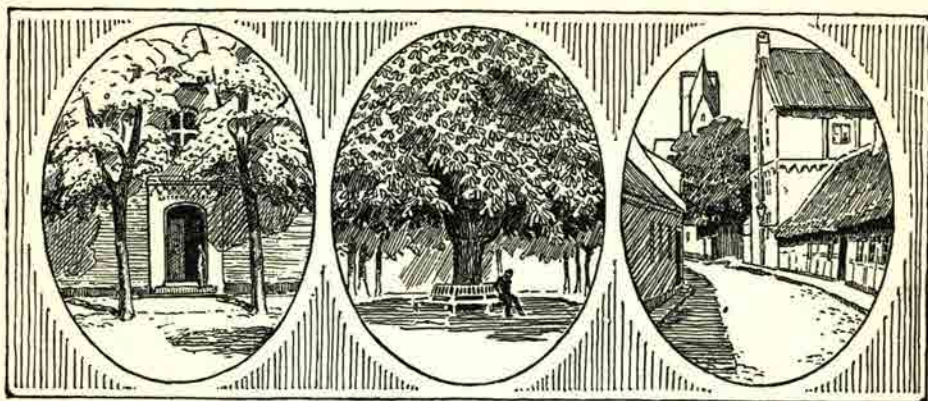
Landsskolescenen har paa Scenen i Ribehallen opført »Anne Franks Dagbog«. Det blev en bemærkelsesværdig Teaterforestilling, der greb det unge Publikum.

Stiftsprovst Dr. theol. V. Grøn bæk, Ribe, fylder den 21. December 60 Aar.

Ved Julehøjtideligheden paa Katedralskolen uddelte Rektor Vestergaard for første Gang Julens Legater og Biskop Dons Christensen holdt Juletaalen.

Modehandlerinde Frk. Karen Bennedsen, Ribe, er Juledag død 56 Aar gammel.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 22

August 1958

4. Bind

R

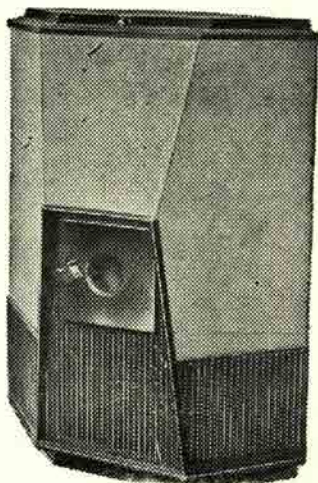
RIBE OLIEOVN OK 100K

EN MEGET ØKONOMISK OVN

RIBE olieovn OK 100 K giver en ensartet opvarmning af flere stuer. Den fremtræder med en moderne slidbestandig emaileret overflade i flere farver. Ovnens fods hjørner og lige væg.

Nem at betjene. Hurtig tænding. Brænder støvfrit og lydsvagt.

**RIBE OLIEOVNE
DÆKKER ETHVERT
VARMEBEHOV**

A/S RIBE JERNSTØBERI, RIBE
I KØBENHAVN: VESTERBROGADE 70

R

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsbjerg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

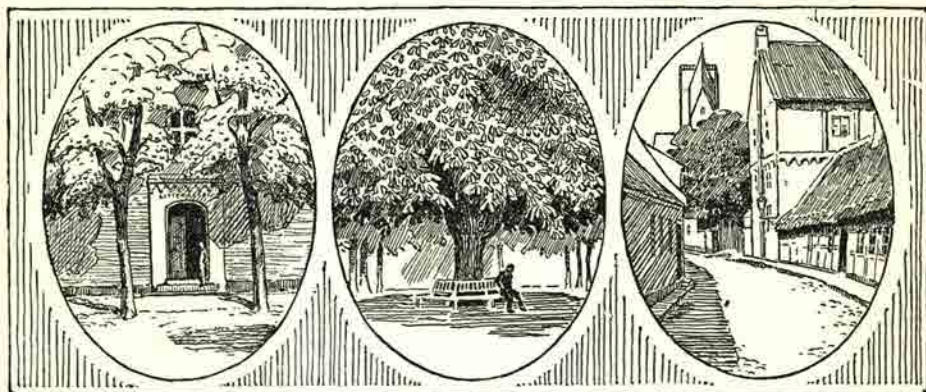
Vi leverer ogsaa Tryksager til København

Vi vil ogsaa gerne levere Dem Deres Tryksager. Vær venlig at sende os en Forespørgsel, næste Gang De skal bruge en Tryksag.

Ribe Stiftsbogtrykkeri 1/s . Ribe

Telefon 800

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 22

August 1958

4. Bind

Sommerfesten i Ribe.

Lørdag den 16. August afholder Ripenser-Samfundet sin aarlige Sports- og Sommerfest i Skolebyen med det traditionelle Program.

Kl. 14,30—17,00 bliver der Sportskampe paa Katedralskolens Sportsplads mellem nuværende og tidligere Elever.

Kl. 19,15 samles vi til Kaffebord, Underholdning og Dans paa Skolen. Prisen for hele Aftenen er sat saa lavt som til 3,50 Kr. Af Hensyn til Kaffebordet maa man melde sig senest den 15. August til Telefon Ribe 109.

Vi haaber paa den sædvanlige gode Tilslutning, men husk nu at faa *Kontingentet betalt*. Kassererens Adresse er: Fuldmægtig Aa. Tang Petersen, Frederiksborgvej 54, Roskilde.

Agiter for Medlemsfremgang! Vi gør opmærksom paa, at baade Studenter og Realister kan optages som Medlemmer.

Vel mødt i Ribe.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Ved Maleren Stephan Ussings Død.

Ribes trofaste Malerven, Stephan Ussing, er død paa Frederiksberg Hospital den 13. Marts. Han vilde den 17. Juni i Aar være fyldt 90 Aar. Ikke mindst i Ribe, den By han elskede højest, og hvor han gennem 60 Aar malede sine mange gedigne og stemningsbetonede Billeder, vil man med Vemod erfare, at den gamle Kunstner er gaaet bort.

Kærligheden til Ribe var en Slægtsarv. Ussingerne har dyb Rod i Ribes Historie som Stadens Præsidenter, Skolefolk, Præster, Hospitalsforstandere og solide Haandværkere.

Efter Konfirmationen kom Stephan Ussing i Købmandslære hos Købmand Kastrup i Ribe, men det behagede ham ikke, al den Stund han ville være Kunstner og drømte mellem Ribes rødtagede Huse og de grønne Enge.

Han kom da omsider i almindelig Malerlære, senere paa Teknisk Skole og endelig i 1886 paa Kunstakademiet, som han gennemgik. De Lærere, der her kom til at betyde mest for ham var Fr. Vermehren og Otto Bache. Senere kom Ussing paa Zahrtmanns Malerskole og senere i Paris paa Jules Lefebres Malerskole.

I 1896 udstillede Ussing første Gang paa Charlottenborg. Det var et Selvportræt. Ussing har siden malet flere gode Portrætter. Fra 1895 var Ussing i 36 Aar kunstnerisk Medarbejder ved Den kgl. Porcelænfabrik, hvor han bl. a. malede tre store Vaser til Københavns Raadhus.

Ussing har malet paa den jydsk Hede, især Silkeborg-Egnen, paa Sjælland, i Møgeltønder, paa Taasinge, paa Fanø, i den hjemlige Frederiksberg Have og under Assisis Sol, men Ribe elskede han mest. Her hentedede han sine kære Motiver, og indtil for faa Aar siden var han ligesaa sikker Sommergæst i Ribe som Storcken.

Stephan Ussing var en Maler af den gamle Skole. Han kunde tegne og hans Billeder blev gedigen Kunst, præget just af den Stemning, hvori Ripenserne fornemmer deres By. Med stor Charme og nænsomme Farver malede Ussing sine Billeder af de gamle Huse, af Domkirke og Kloster, Slipper og Storcken paa de gamle Tage. Ikke mindst Skibbroen var ham et kært Motiv. Allerhelst indfangede han Ribes Graavejrsstemning saa ypperligt. Men ogsaa en solbeskinnet Eng og et glitrende Aaløb kunde indfange hans kunstneriske Øje. Mange af hans Billeder er foruden af kunstnerisk, ogsaa af topografisk og Ribe-historisk Værdi, idet de fortæller saa meget om det gamle Ribe og Byens Særpræg.

Intet Under, at den glade og særprægede Kunstnerpersonlighed i Ribe fik mange personlige Venner, der syntes, at det ikke var rigtig Sommer, naar ikke Ussings glade Hilsen lød en i Møde fra en af de gamle Slipper eller Gaarde.

Men Alderen gjorde sig efterhaanden gældende. I de sidste tre Aar har den gamle Kunstner ikke kunnet rejse ud. Han, der var Enkemand, levede stille i sit Hjem, syslede lidt med en Pensel eller spillede dygtigt paa sin Violin i Venners Kreds.

Og saa var Stephan Ussing ikke alene en god Maler, men ogsaa en god Fortæller og Skribent. Han skrev fortrinlige Breve, og fra hans Haand

foreligger Erindringsskitser og Stemningsbilleder som han glædede Venner med, men som han desværre ikke naaede at faa udgivet.

Stephan Ussing har en Gang givet følgende Svar paa Spørgsmaalet om, hvad han vilde med sin smukke Kunst: »Glæde Mennesker, og min Kunst maa ses paa Baggrund af et lyrisk præget Sind. Derfor interesserer Idyllen mig mest«.

Ussing opnaaede at glæde mange, der nu føler Trang til at sige ham Tak baade som Kunstner og som Menneske.

K. H. Rosenstand.

Det faglige og det menneskelige.

AF REKTOR V. VESTERGAARD

Ved translokationen på Ribe katedralskole udtalte rektor Vestergaard til dimittenderne:

Den formentlig hårde tid er forbi, og den såkaldte frihed vinker. Sådan lyder nogenlunde de almindeligste klicheer, der på denne årstid skal betegne jeres situation. Jeg ville vove at udtrykke det lidt anderledes: I forlader en ekstra beskyttet del af jeres tilværelse og skal til i højere grad at stå på egne ben. I den anledning vil de fleste af jer komme til at høre en del taler med gode råd. Man kan misunder jer jeres ungdom, ikke altid rådene, I vil få; men hør dog nu og da efter dem.

Det faglige og det menneskelige.

Det vil — ligegyldigt hvad I skal beskæftige jer med — blive jeres problem at forbinde disse to sider af tilværelsen. Lad det være sagt med det samme, at det er en ren teoretisk forskel, der er på de to områder. I skal dyrke det faglige, jeres uddannelse og dygtiggørelse, og I *må* ikke forsumme det menneskelige. I står altså i en slem knibe, husk blot på, at den ikke er så slem endda. Det faglige og det menneskelige går nødvendigvis hånd i hånd.

Tidens om sig gribende tilbøjelighed til at generalisere forlanger, at I skal dyrke det menneskelige, have en bestemt human indstilling. Det skal helst være den, der er på mode hos flertallet; I vil let fristes til at blive patentdemokrater.

Men tiden kræver også fagfolk. Der råbes på teknikere f. eks., og dette krav om faglig dygtighed støttes let af konkurrence, ærgerrighed, lyst til social position. I snyder jer selv, hvis I ikke gør jeres bedste for at dygtiggøre jer. Men: hvis I overdimensionerer det menneskelige, flyder I ud og bliver til intet, og hvis I overdimensionerer det faglige, skrumper I ind og bliver til intet. Sådan er jeres situation i frihedens stund.

Jeres problem er som sagt at kombinere de to sider af tilværelsen. Men hvorledes? Den skole, I nu forlader, kan ikke overrække jer nogen færdig løsning af problemet; jeg kan heller ikke, og vi ønsker ikke at gøre det.

Derimod tør jeg sige, at hvis I forsømmer den ene side af tilværelsen, vil det ganske givet hævne sig, før eller senere. Jeg forstår til fulde, hvis I i dag inderst inde er dybt usikre på jer selv.

Samvittigheden og de to sider af tilværelsen

Vi har jo noget, vi kalder vor samvittighed. Men jeg tror ikke, det nytter meget at lade den løse det problem, som I og vi alle har. Det er for billigt. Samvittigheden, hvis den er god, som det udtrykkes, giver sin inde-

haver selvtilfredshed og hovmod. Der er næppe noget, der nedbryder personligheden, som en såkaldt god samvittighed kan gøre det. Og modsat: er samvittigheden dårlig, som det hedder, kan man gå rundt og hygge sig ved sin bevidste ufuldkommenhed; men det er også fælt hovmod. »Conscience is a coward«, »samvittigheden er en fej slyngel«, siger Goldsmith i »Præsten i Wakefield«. Samvittigheden kan egentlig kun sige en nyttig ting til os om os selv, nemlig: »Det er *aldrig* godt nok. Vi udfører ikke vort arbejde godt nok, og vi er ikke i besiddelse af den medmenneskelighed, som vi burde have«.

Er livet kun gråt?

Dette lyder trøstesløst, og det ville også være forkert at nægte, at der måske ligger flere grå dage end solfyldte dage foran jer. De grå dage, det er dem, hvor vi for alvor fatter, at vi ikke slår til, og jeg vil ikke ønske for jer, at I må undgå de grå dage. I skal ikke være så ængstelige for mindre-værdsfornemmelser; blot skal I være klar over, at disse fornemmelser *i sig selv* ikke er noget værd; de er ufrugtbare i sig selv og bringer jer ikke et hanefjed videre. Og at dyrke disse mindre-værdsfornemmelser, at nyde dem er jo også en slags hovmod! — Jeg vil ønske for jer, at I må ville yde jert bedste, og at enhver af jer efter tarv og evne må kunne kombinere sin faglige dygtiggørelse med en rig menneskelig udvikling.

Der er meget solskin i livet.

Til en sådan udvikling hører erkendelsen af egen begrænsning eller ufuldkommenhed trods alle bestræbelser, og desuden og først og fremmest — og nu kommer det solskin, der er os alle tildelt — erkendelsen af, at livet er rigt *alligevel*, langt rigere, end både den gode og den dårlige samvittighed fatter det; thi *vi får så meget foræret ufortjent*. — Lad mig sluttelig prøve at belyse dette ved et eksempel fra Henrik Pontoppidans Erindringer, 3. bind »Arv og Gæld«. I slutningen af »Arv og Gæld« fortæller han om den lykke, han føler over sin førstefødte datter, da han en solfyldt eftermiddag sidder alene i sin stue i det lille bondehus i Hornsherred. Han synes slet ikke, han fortjener en sådan lykke. Det var, da han var ung. Da Pontoppidan som 80-årig tænker tilbage på den situation, kommenterer han den således i de allersidste linier af »Arv og Gæld«:

»Ak, fortjent eller ufortjent! Hvor vilde vi Mennesker ikke alle være ilde farne, dersom vi altid skulde nøjes med, hvad der strengt retfærdigt tilkommer os. Selv de af Skæbnen mest begunstigede, endogsaa Verdens rigeste og mægtigste Mænd, gaar ud af denne Tilværelse som insolvente Skyldnere. Fra Vuggen til Graven lever og opretholdes vi allesammen af Kærlighedsgaver. Den, som ikke kan erkende dette, har aldrig virkelig levet.«

Jeg vil ønske for jer, at også I må kunne vedkende jer denne arv, som er så rig, og denne gæld, som er så stor, at den aldrig kan betales. Og hermed dimitterer jeg jer fra Ribe katedralskole som rette studenter og realister.

Frøken Forsberg død.

Fhv. Lærerinde Frøken Marie Forsberg er død næsten 88 Aar gammel efter flere Aars tiltagende Svagelighed.

Marie Forsberg stammede fra Hjørring, og hun var af gammel Kulturslægt, hvilket prægede hende for Livet.

Hun, der var født den 3. Maj 1870, var ugift, og gennem en meget lang Aarrække var hun en dygtig og samvittighedsfuld Haandgerningslærerinde ved Ribe Katedralskole.

Sit Hjem havde hun hos sin Søster og Svoger, daværende Rektor N. E. Øllgaard, der dengang boede i Sortebrødregade.

Efter Rektor Øllgaards Død boede hun sammen med Søsteren i Sct. Laurentiigade, og efter Søsterens Død havde Frøken Forsberg gennem ca. 40 Aar sit Hjem paa Erik Møndesvej i Ribe.

Ene og svag var hun blevet i de senere Aar efterhaanden som Slægt og gamle Venner faldt fra. Hun var dybt forankret i de gamle Tiders Ribe-Kultur. En venlig og særpræget Personlighed var hun, og hun levede i Minderne. Det oplivede hende, naar en besøgende kunde tale med hende om de gamle Tider, som hun elskede, og Ribe Katedralskole, som hun vedblev at have den største Interesse for.

K. H. Rosenstand.

50 Aars Jubilarerne paa Ribe Katedralskole.

Ved Translokationen paa Ribe Katedralskole den 21. Juni var der som sædvanlig mødt baade 25 og 50 Aars Jubilarer. Paa de førstes Vegne talte Dyr læge *Henry Brøndum Petersen* og paa de sidstes Forlagsdirektør *Palle Raunkjær*. Vi bringer et billede af 8 af de 9 mødte 50 Aars Jubilarer. Den niende Læge Peter Schmitz, Thisted, kunne vi ikke faa fat i.

Fra venstre til højre i Billedet ses: Bagerste Række: Sognepræst H. J. Helms, Mjolden, Kontorchef Louis Palludan, København, Læge John Olesen, København, Apoteker Johs. Lind, Vejle. — I forreste Række: Læge Hakon Brinck, Tjæreborg, Lektor Jens Schørring Bjerger, Horsens, Overlæge Anshelm Sørensen, Tarm, Forlagsdirektør, Magister Palle Raunkjær, Charlottenlund.

Den 20. Februar var der som sædvanlig Premiere paa Skolekomedien paa vor gamle Skole. Man opførte John Patricks morsomme satiriske Lystspil »Det lille Thehus«. Adjunkterne Alvad og Edelberg havde sat iscene og Forestillingen gik udmærket over Brædderne.

Ribe Katedralskoles udmærkede Historiker, Overarkivar, Dr. theol. Bjørn Kornerup, er som omtalt afgaaet ved Døden. Lektor Askgaard mindes ham i Skolens Aarskrift for hans udmærkede to Binds Værk om Ribe Katedralskoles Historie.

Ved Katedralskolens Foreldremøde i Vinter talte for 200 interesserede Tilhørere Undervisningsinspektør, Dr. phil. Højbjerg Christensen for sidste Gang som Undervisningsinspektør. Han holdt et fortrinligt Foredrag om »Upolitiske Skolebetragtninger«.

I Foraaret gav Ribe Katedralskoles Elever i Forbindelse med Tønder Statsskoles Elever en udmærket Koncert paa Katedralskolen. Det blev en hel Oplevelse baade instrumentalt og sangligt.

Købmand Carl Hansen, Ribe, er den 4. april død 79 Aar gammel.

Den 1. Februar afsløredes paa Ribe gamle Kirkegaard en af Amtsraadet rejst Mindesten for Kontorchef P. Lerche-Thomsen. Afsløringen, der foretoges af Stiftamtmand U. C. Friis skete paa 40 Aarsdagen for Lerche-Thomsens Ansættelse ved Ribe Stiftamt.

Adjunkt K. Heilesen fyldte den 20. Februar 60 Aar.

Student fra Ribe Katedralskole, Læge Anton Friis, Sønderho, døde den 9. Januar 70 Aar gammel.

Tandlæge Chr. Lorenzen, Ribe, fyldte den 24. Januar 60 Aar.

Overlæge David Bøggild, Ribe Sygehus, fyldte den 3. Maj 65 Aar. Næste Aar kan den dygtige og elskværdige Overlæge fejre 25 Aars Jubilæum ved sit Sygehus.

Vort Medlem, Grosserer L. C. Nielsen, genvalgte ved Byraadsvalget i Foraaret som Ribes Borgmester.

Student fra Ribe Katedralskole, mangeaarig Kommunalæge paa Bogø, Nis Linnert, er død 86 Aar gammel.

Vort skattede Medlem, Redaktør Roger Nielsen, fyldte den 30. Juni 70 Aar.

Arkitektstuderende fra Kunstakademiet har gæstet Ribe for at opmaale de gamle Bindingsværkshuse.

Fjernsynet har bragt en meget charmerende Udsendelse fra Ribe, specielt Ribe Domkirke, tilrettelagt af Forfatteren Erik Aalbæk Jensen og den gamle Ribestudent Redaktør Axel Lassen.

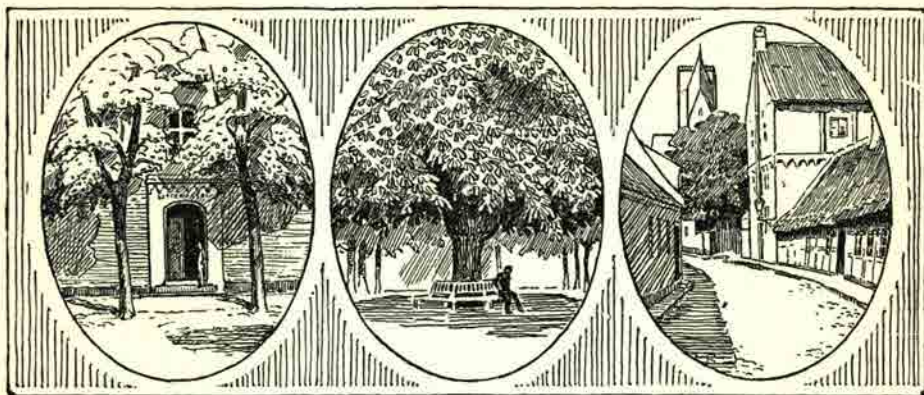
I Radioen har Museumsinspektør Hans Stiesdal holdt et brillant lille Foredrag om de arkæologiske Udgravninger i Ribe, specielt den berømte Runestav.

I Anledning af 100 Aaret for Aabningen af Den Antikvariske Samling i Ribe, Provinsens Museum, holdes 12.—15. September nogle historiske Dage i Ribe med et fyldigt og imponerende Program. Det er specielt Adjunkt Edelberg, der har lagt sig i Selen for Festen. Bl. a. vil der blive afholdt Foredrag i Ribehallen af Arkæologen Prins Peter af Grækenland om Ekspeditionerne i Afghanistan, hvori ogsaa Adjunkt Edelberg deltog.

200 Aars Dagen for Digteren Ambrosius Stubs Død i Ribe, mindedes den 15. Juli i Ribe ved, at man smykkede hans Mindetavle i Sønderportsgade med Blomster. Den 27. Juli fejredes hans Minde i hans Hjemstavn paa Fyn, Gummerup og Glamsbjerg.

Amtmand H. B. Sommer-Andersen, Ringkøbing, Student fra Ribe Katedralskole, har fyldt de 70 Aar og naaede dermed Aldersgrænsen.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 23

November 1958

4. Bind

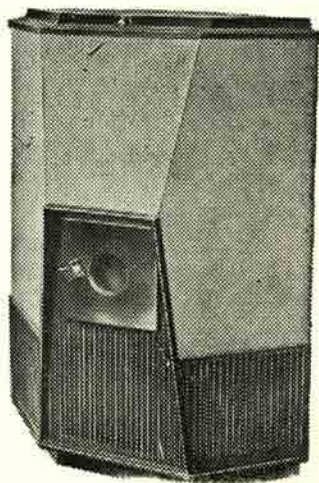
IR

RIBE OLIEOVN OK 100 K

EN MEGET ØKONOMISK OVN

RIBE olieovn OK 100 K giver en ensartet opvarmning af flere stuer. Den fremtræder med en moderne slidbestandig emaileret overflade i flere farver. Ovnens fås både til hjørne og lige væg. Nem at betjene. Hurtig tænding. Brænder støvfrit og lydsvagt.

**RIBE OLIEOVNE
DÆKKER ETHVERT
VARMEBEHOV**

A/S RIBE JERNSTØBERI, RIBE
I KØBENHAVN: VESTERBROGADE 70

IR

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN *Byens Kjöru* **RIBE**

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

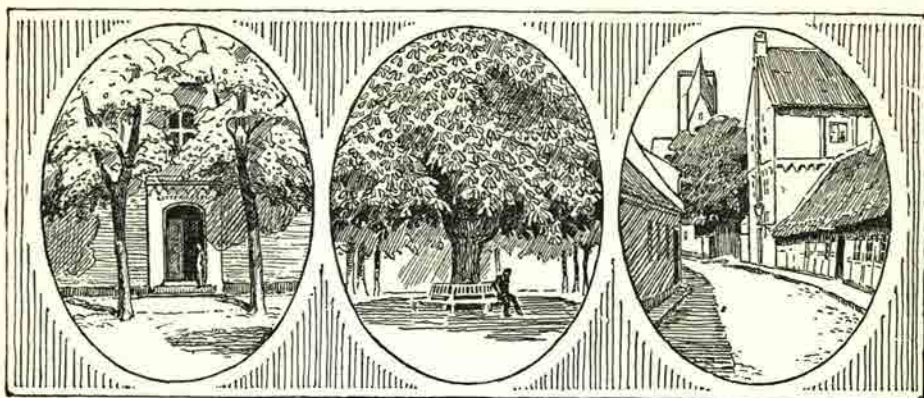
Vi leverer ogsaa Tryksager til København

Vi vil ogsaa gerne levere Dem Deres Tryksager. Vær venlig at sende os en Forespørgsel, næste Gang De skal bruge en Tryksag.

Ribe Stiftsbogtrykkeri 1/s . Ribe

Telefon 800

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 23

November 1958

4. Bind

Generalforsamling og Rusfest.

Ripenser-Samfundet afholder ordinær Generalforsamling og Rusfest Onsdag den 12. November 1958 Kl. 20 i Restaurant »Lido«, Vesterbrogade 6 D Mezz., København (vis a vis Frihedsstøtten).

DAGSORDEN:

1. Formanden aflægger Beretning om Samfundets Virksomhed.
2. Kassereren aflægger Regnskabet.
3. Valg af Formand og 3 Bestyrelsesmedlemmer samt Suppleant.
4. Valg af 2 Revisorer samt 1 Revisorsuppleant.
5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen taler Biskop *C. Noack*.

Der serveres 3 Stk. Smørrebrød, 1 Stk. Ost, 1 Øl og Kaffe. Pris 10 Kr., studerende 7 Kr. Aarets Russer indbydes gratis.

Anmeldelse om Deltagelse maa ske senest 10. November telefonisk til Palæ 5747 (Studenterraadets Telefon, Hverdage 10-16, Lørdag kun 10-12).

Daglig Paaklædning.

Husk at betale Kontingent.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

SKOLEMINDER 1892—1898

Af pastor Erik Varming

„Nutid er al fremtids moder“, siger et gammelt ord. Derfor kan det nok være gavnligt et øjeblik at se tilbage i tiden, dels for at lære af sine fejl, dels for at rette dem i den nærværende tid — for fremtidens skyld.

Med ærefrygt og spænding trådte jeg ind i Ribe Katedralskoles værdige bygning — med de for mig dengang uforståelige ord: *Litteris et artibus* over indgangsportalen — en efterårsdag i 1892, 14 år gl. Efter en kort prøve eller overhøring blev jeg anbragt i 2. klasse, der vel bestod af ca. 20 elever. Lærerne var timelærer Clausen-Bagge, nybagt teologisk kandidat, i familie med Grundtvigs modstander, professor H. N. Clausen, men selv grundtvigianer, der blev sognepræst i Ø. Alling og senere frimenighedspræst i Ringkøbing. Vi havde ham i religion, dansk og historie; han var nidkær — vi syntes ikke altid med forstand. Det var ham bl. a. magtpåliggende i hver time at eksaminere hele klassen, såvidt muligt. Herved kom der noget forjaget over undervisningen, ikke altid til gavn for grundigheden, og man kunde, hvis man var hurtig i vendingen, opnå karakter for et enkelt spørgsmål, „ug. for svar“, kaldte han det. En modsætning til ham var adjunkt Trugaard, som vi havde i tvsk, en i vore øjne gammel mand, tung af ydre og væremåde og utilnærmelig — dog kunde han i frikvartererne stå og klukke af latter og godte sig over drengenes indbyrdes kampe i skolegården. Hans mutte sindelag viste sig især over for rektor, som han dels vendte ryggen til, dels svarede studst, når rektor kom ind i klassen med besked eller lign. Dette brud på en disciplin, der gik som den røde tråd gennem skolens arbejde, gjorde et dybt indtryk på os drenge. Det hed sig, at grunden til hans uvilje og bitterhed mod rektor, var at Trugaard mente sig forbigået over, at han trods sin anciennitet ikke var blevet overlærer (som det hed dengang), og at rektor var skyld heri; vi anede, at det var hans mangel på pædagogiske evner, som var den sande grund. Vor matematiklærer var adjunkt Spang, hvis søn Poul var en af mine klassekammerater. Sang- og skrivelærer var adjunkt Knudsen, en herremandsøn fra Trøjborg, med tydelige spor af fordums skønhed og moderne klædt; han var venlig imod os og dannede et lille kor, som han sejlede ud med på åen, hvor vi sang for et lyttende publikum ved åbredden og lystsejlere på åen. Derefter sang vi for rektor i hans have under bifald — han var musikalsk og spillede til morgensang på flyglet i spillesalen. Vi sluttede i adjunkt Knudsens hyggelige ungkarlehjem i en villa ved åen og blev trakteret med drikkevarer og cigarer, der fjernede ethvert muligt mindreværdskompleks — for en aften.

Efter oprykning i 3. klasse fik vi overlærer Fraas i geografi og græsk, meget dygtig, så vi alle opnåede fine karakterer i græsk ved eksamen, og hans geografiundervisning var enestående, livlig og fængslende. I 4. klasse fik vi adjunkt Dybdal (rektors svigersøn) i dansk, og han gav os interesse for faget; hans specialitet var øgenavne — mig kaldte han „Kolding“, en nærliggende vittighed. I latin havde vi adjunkt Beck, der var striks, men meget samvittighedsfuld, han krævede de af os efter hans ordre indstregede partier af Madvigs Grammatik lært orddret udenad, bl. a. den berygtede § 208 (alle de

verber, der styrer dativ) og den lange ramse: amnis, axis, callis, canalis o. s. v., som jeg kan endnu. Han var lærling af selve Madvig og havde personlig hjulpet ham med korrekturlæsning o. lign., så det var ikke underligt, at han var opfyldt af ærbødighed for sin mester.

I sprog m. m. klarede jeg mig godt, men det kneb med matematik, især geometri, og adj. Spang formåede ikke at bøde på mine manglende evner, og da vi tilmed som censor ved eksamen fik den frygtede professor i matematik Julius Petersen, Kbh., gav han mig mdl. Med en så lav karakter — minus 7 — kunde jeg ikke bestå og måtte blive i 4. kl. et år til. Derved fik jeg adj. Amorsen til lærer i matematik, og det lykkedes da året efter at klare skærene, hvortil bidrog, at fru Amorsen viste mig den store velvilje at undervise mig privat.

Ved oprykning i 5. klasse blev vi „voksne“ mennesker, der var berettigede til, at lærerne sagde „De“ til os. Her fik vi en meget dygtig lærer i fransk og græsk, adj. Secher, en ældre mand — med en usædvanlig karriere. Han havde været rektor ved Fredericia latinskole, men havde en dag forløbet sig og givet alle eleverne i 6. klasse en lussing for en forseelse, hvilken vides ikke. Han blev afskediget og måtte begynde forfra som timelærer i Ribe, hvor han efterhånden avancerede til overlærer, dæmpende sit stadig heftige gemyt. Hans dygtighed viste sig både ved, at han selv beherskede stoffet, og ved at han forstod at lære fra sig. Vi fik nu rektor Fritzsche i latin, en varmhjertet myndig mand, der også lærte os meget. Ramsiets tid var forbi, han gennemgik latinske forfattere med os, og i et par ugentlige timer havde vi uden for skoletiden version på skolen i et klasseværelse ved siden af rektors kontor, hvor han og adj. Spang imens fordrev tiden med at spille skak — i røg og damp, der gennem den åbne dør lifligt trængte ind til os. Desværre var vi til artium uheldige netop i version, som vi havde ofret så megen tid på og virkelig var flinke til. Vi fik en opgave, der var den sværeste i mands minde og fik alle en lav karakter. Og uheldigvis for mig fandt censor, professor Heiberg, i mundtlig latin et kapitel, jeg ikke havde nået at repetere — atter et blåt øje.

Endnu en lærer må jeg omtale, adj. Høst, der underviste i fysik og var så elskværdig at give mig nogle privattimer på skolen. Derved lykkedes det til artium, hvor jeg tilmed for en gangs skyld var heldig og trak et af de få spørgsmål, jeg kunde på fingrene, nemlig Archimedes lov. Hr. Høst lever endnu, op i 80'erne som pens. lektor her i byen, og når vi af og til mødes, opfrisker vi gamle minder fra Ribe.

Trods min flid — uden at rose mig selv, den anerkendtes offentlig bl. a. ved, at jeg opnåede legater (også som ubemidlet præstesøn) — og gode karakterer i flere fag, lykkedes det mig ikke at få 1. karakter, kun „en god anden“.

Skolegangen i Ribe kunne undertiden være trang og nedslående. Men når jeg alligevel tænker tilbage på den med glæde og taknemlighed, skyldes det forskellige oplivende årsager.

Først vil jeg nævne kammeraterne, hvoraf flere blev mine venner. Jeg boede hos organist Glahn's i Gravsgade — de havde disciple (som vi jo kaldtes), dels til oplivelse, dels for at bøde på hans ringe løn, 450 kr. årlig som domorganist! (hvortil dog kom honorarer for ordination, bryllup o. lign.). Her boede jeg sammen med følgende Frederik Paludan, af en rig bank- og købmandsslægt fra Varde, forældreløs med en årlig renteindtægt på 6000 kr., meget for en skole-dreng, ikke mindst dengang. Han fik lækkerier sendt fra sine bed-

steforældre så rigeligt, at fru Glahn ofte fandt dem fordærvede i hans skab, men alligevel faldt det ham ikke ind at dele med os. Han nåede ikke at få en stilling, men behøvede det heller ikke p. gr. af sin formue.

Endvidere Johannes Bøggild, fru Glahns brodersøn, også forældreløs — hans far havde været bankdirektør i Ribe. Johannes blev cand. jur. og kom ind i diplomati, var attaché i Washington og døde som minister for Island i Reykjavik. Hans enke har skrevet en smuk levnedsbog om ham og skænket et klokkespil til Domkirken til minde om sin mand, der var født og opvokset i Ribe.

Desuden Axel Schrøder, (der blev tandlæge), søn af højskoleforstander Ludvig S., Askov, der besøgte sønnen engang og var jævn i sin færd uden den myndighed, der prægede ham på højskolen.

Så var der de tre brødre Vedel, som blev mine venner, og jeg besøgte i ferierne deres hjem i Korup præstegård ved Odense, Anders Vedel, der fik præ til artium, blev cand. theol. med laud., derefter højskolelærer og siden højskoleforstander for Krabbesholm højskole ved Skive. Som en anerkendelse af hans dygtighed var han delegeret ved en kongres i Australien — og blev doctor honoris causa — hvor han pådrog sig en øjensygdom, der gik til hjernen, og selv professor Olivecrona, Stockholm, kunde ikke ved en operation redde hans liv, han døde, 61 år gl., og efterlod sig enke og fire børn; fru Vedel har siden fået et hvert som værtinde på Spøttrup.

Klavs Vedel studerede zoologi og blev cand. mag., lærer ved Gl. Hellerup gymnasium og lever endnu som lektor emeritus. Han har taget aktivt del i spejderbevægelsen — havde en trop selv, „Vedels egne“ — og følger den stadig — i sit 80. år — med interesse.

Peter Vedel studerede historie, men havde et svagt helbred og døde ung.

Men hertil kom de fælles skolekammerater. Af dem må jeg især nævne Svend Stürup, søn af prokurator S., Ribe. Vi læste sammen og gik morgentur, han var med sit muntre væsen meget oplivende. Sammen med Thorvald Blinkenberg, søn af drejermester B., Ribe, dannede vi en klub, der samledes lørdag aften skitfevis på vor hybel, hvor programmet var barbering af hinanden, l'hombre og kaffe samt tobak. Svend blev cand. polyt. og havneingeniør i Frederikshavn. Thorvald gik ud af 4. klasse, kom til handelen og blev guldsmed i Hjørring.

Så var der „Heimdal“ i 5. og 6. klasse, en ugentlig fornøjelse, hvor vi holdt „foredrag“, diskuterede og sluttede med spadsereturen ud til „hvide bro“. Sæsonen endte med et overdådigt gåsegilde — med selve rektor som æresgæst ved 1. del af festen, hvorefter han diskret trak sig tilbage, inden soldet begyndte og endte ud på de små timer.

Den årlige skoleskovtur til Gram var også en stor oplevelse, ikke mindst derved, at rygning (som ellers var forbudt offentlig) var tilladt, selv i lærernes nærværelse! Her mærkede skolen, at den var velkommen: man kunde finde sedler med indskriften: „Velkommen, danske drenge!“ Og se små dannebrogsglaserede vaje i haverne.

Tiden går — man mindes uvilkårlig den gamle sætning fra Madvigs grammatik: *senectus natura loquacior*“ (alderdommen bliver af naturen noget snaksom), der maner til afslutning.

Det er altså et 60-årigt studenterjubilæum, jeg kan holde som den sidste, der er tilbage. Vi var ni: Einar Pedersen (med præ), søn af dyrlæge P., Ribe, tog navneforandring til Veldbæk og endte som landsdommer i Viborg. Peder Lauridsen, der blev præst, sidst som

sognepræst ved Sct. Mortens kirke, Randers, men fik her en rygmærkslidelse, så han måtte tage sin afsked før tiden (hans søn med efternavnet Felter er stiftsprovst i Maribo). Peder Hansen, der blev præst i Øsløs, Vesløs og Årup. Axel Moe, der også blev præst, først på Færøerne, siden i Ærøskøbing. Sophus Juhl, død som overretssagfører i Kbhvn., Jakob Lindbæk, der døde som student af T. B. Poul Spang, cand. polyt., kemiker og ansat ved syrefabrikkerne i Aalborg, hvor han døde allerede 1933, kun 53 år gammel. Martin Jæger læste til polytekniker og blev — efter nogle års ophold i U. S. A. — ansat i KTAS. i København, døde for få år siden, hans enke lever endnu i deres smukke villa i Charlottenlund. Og undertegnede, der har været kapellan i Volstrup-Hørby og Horslunde, sognepræst på Holmslands Klit og i Durup-Tøndering; lever som emeritus i København.

Erik Varming.

København, august 1958.

Fra Ripenser Samfundet

Sommerfesten i Ribe

Ripenser-Samfundet holdt lørdag den 16. August sin aarlige Sommerfest i Ribe. Om Eftermiddagen var der Sportskampe paa Stadion mellem nuværende og tidligere Elever. Kampen blev afviklet i det smukkeste Vejr i Modsætning til ved samme Lejlighed i Fjor.

Resultaterne blev følgende:

Fodbold: De gamle Elever vandt 5—1 over Skolen.

Haandbold: Skolens Elever vandt 15—14.

Piger: Langbold: Gamle Elever vandt 17—6. Haandbold: Skolen vandt 6—1.

Om Aftenen samledes man til Samvær paa Katedralskolen. Aftenen indledtes med, at man saa nogle af Foto-Lauridsens fornøjelige Ribefilm.

Ved Kaffebordet bød Formanden, Journalist Rosenstand velkommen, særlig til Rektor Vestergaard og Frue, der for første Gang deltog i Festen og til Student fra Ribe 1922 professor ved Polyteknisk Lærestanstalt dr. phil. S. Rasmussen med Frue, der paa en Sommertur til disse Egne havde set Lejlighed til at være med ved Festen.

Formanden takkede endvidere Lektor Krebs, der som sædvanlig havde ledet Sportskampene og dommerne, Sparekassedirektør Clausen Nielsen og Lærerinde Frøken Skjødt, samt Deltagerne i Sportskampene.

Han takkede Rektor, fordi man maatte feste paa den gamle Skole.

Rektor takkede og talte smukke Ord til Ripenser-Samfundet og dets Formand og Professor Rasmussen hyldede RS og udbragte et Leve for Foreningen adresseret til Formanden, der takkede.

Efter Kaffebordet dansedes der, ligesom de halvt Hundrede Deltagere, der var mødt, havde det fornøjeligt.

K. H. R.

Paa Kalvslund Kirkegaard har F.N. Foreningen afsløret en smuk Mindesten for afdøde Højesteretsdommer Jesper Simonsen. Han var Student fra Ribe Katedralskole.

Overlæge P. Agerbæk, Ribe, kunde den 1. Juli fejre sit 50 Aars Borgerjubilæum. Overlæge Agerbæk er trods sine 87 Aar rask og virksom endnu.

Fru Mathilde Nielsen, Enke efter Overlæge P. Nielsen, Ribe, er død 89 Aar gammel den 20. Juli.

Pastor H. J. Helms, Mjolden-Randerup, har taget sin Afsked fra 1. Oktober og flytter til Haderslev.

Den 19. August fejrede Lektor Frøken Louise Mortensen under megen Opmærksomhed 40 Aars Jubilæum. R.S. sendte telegrafisk Lykønskning.

26.—30. August var 2 G fra Ribe Katedralskole paa Historisk-geologisk Ekskursion til Hallig Hooge under Ledelse af Adjunkterne Edelberg og Raasted.

Stud. med. Knud W. Kastrup har faaet Inger Johanne Albechs Legat paa 3.000 Kr. Stud. theol. Bent Mogensen har faaet Stipendium til Studierejse til Tyskland i 1 Aar.

Ribe har i Sommer haft officielt Besøg fra sin engelske Venskabsby Ely.

Den 27. September—4. Oktober var Ribe Katedralskoles 4 m Klasser i Lejrskole ved Hillerød.

Den 9. September fyldte Direktør M. C. Hagelund, Ribe, 70 Aar.

Den 9. Oktober fyldte Direktør C. A. Bundgaard, Ribe, 70 Aar.

Biskop C. W. Noack talte i September i Ribe.

Pedel Morten Toft, Ribe Seminarium, blev Vinder af 250.000 Kr. fra Trækningen af Statens Præmieobligationer.

I Ribe er der fundet over 100 engelske Mønter fra Tiden Johan Udenland og Henrik den Tredie af England.

Vort tidligere Bestyrelsesmedlem Olav Lindegaard, Søn af afdøde Biskop Lindegaard, er blevet ordineret i Ribe Domkirke og udnævnt til residerende Kapellan ved Grundtvigskirken i København.

Der er i Aar hængaaet 40 Aar siden Seminariet i Ribe overgik til Staten.

Ribe Folkebibliotek flytter ved Juletid ind i den tidligere Landsretssagfører M. C. Pontoppidan tilhørende Ejendom i Saltgade, som Biblioteket har erhvervet.

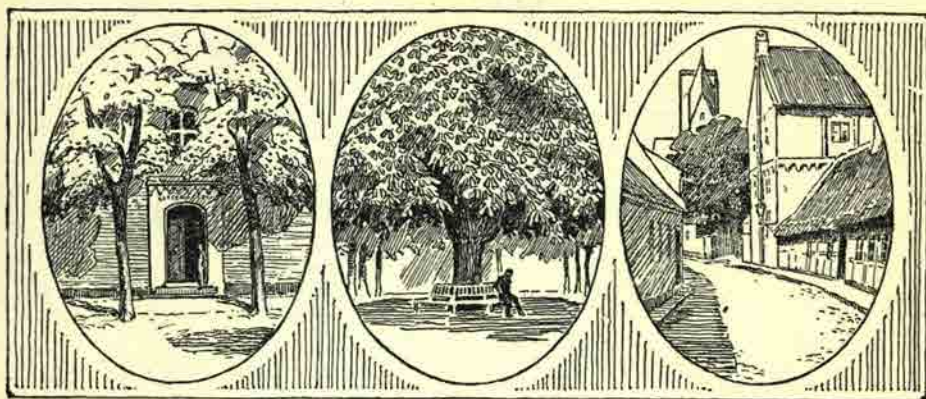
Fhv. Bagermester Chr. Karkow, Ribe, fyldte den 7. August 70 Aar.

Forfatteren Agnar Mykle har gæstet Ribe.

Vort Medlem Redaktør Aksel Lassen, har skrevet en bog om Pesten i Danmark under Krigen 1659. Jysk Selskab i Aarhus vil udgive Bogen. En Mundsmag af det interessante Arbejde, der ogsaa berører Ribe By, fik man forleden i Radioen i Udsendelsen „Værre end Helvede“. Bogens Titel bliver „Skæbneaaret 1659“. Den kommer ca. 1. December.

Den 28. Oktober holdt Rektor Vestergaard i Domkirkens Processionsomgang et interessant Foredrag om Digteren Ambrosius Stub i Anledning af 200 Aaret for Digterens Død i Ribe.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 24

December 1958

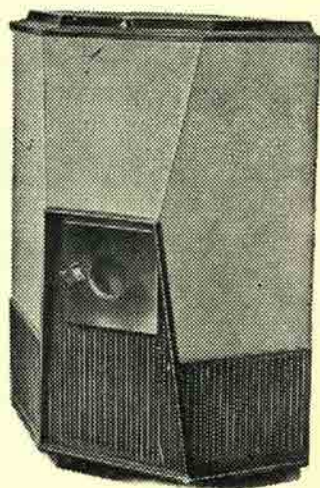
4. Bind

R

RIBE OLIEOVN OK 100 K EN MEGET ØKONOMISK OVN

RIBE olieovn OK 100 K giver en ensartet opvarmning af flere stuer. Den fremtræder med en moderne slidbestandig emalleret overflade i flere farver. Ovnens fås både til hjørne og lige væg. Nem at betjene. Hurtig tænding. Brænder støvfrit og lydsvagt.

RIBE OLIEOVNE DÆKKER ETHVERT VARMEBEHOV

A/S RIBE JERNSTØBERI, RIBE
I KØBENHAVN: VESTERBROGADE 70

R

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN

Byens Kjørue

RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

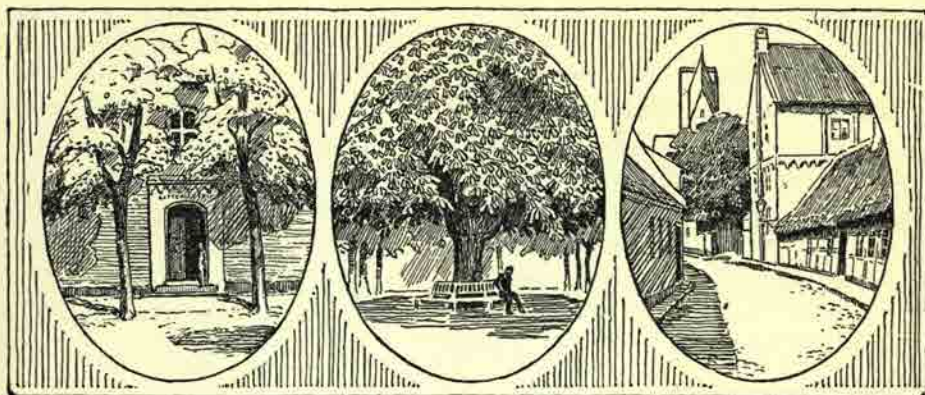
Vi leverer ogsaa Tryksager til København

Vi vil ogsaa gerne levere Dem Deres Tryksager. Vær venlig at sende os en Forespørgsel, næste Gang De skal bruge en Tryksag.

Ribe Stiftsbogtrykkeri 1/s . Ribe

Telefon 800

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 24

December 1958

4. Bind

Aarsgeneralforsamling og Rusfest 1958

Ripenser-Samfundet holdt den 12. November Generalforsamling og Rusfest i Restaurant »Lido« i København. Det skal være sagt straks, at det blev en endog meget hyggelig Aften, skønt Russerne i nogen Grad, tør det nok siges, havde svigtet, skønt de var indbudt gratis.

Ved Generalforsamlingen bød Formanden, Journalist *K. H. Rosenstand*, velkommen specielt til Aftenens taler, den gamle Ribe-Student, Biskop C. W. Noack og den gamle 60 Aars Student, Pastor emer. Varming. Formanden mindedes de siden sidste Generalforsamling afdøde Medlemmer og Venner af Foreningen: Kontorchef Lerche-Thomsen, Maleren Stephan Ussing, Lærerinde, Frøken Marie Forsberg, Læge Anton Friis, Fanø, Læge Nis Linnet, Baagø, samt Ribe Katedralskoles Historiker, Rigsarkivar Dr. Bjørn Kornerup og Museumsinspektør, Magister Hugo Matthiesen.

Medlemmerne sluttede sig hertil, ved at rejse sig.

Efter at Fuldmægtig *Aage Tang-Pedersen* var valgt til Dirigent, aflagde *Formanden* Aarsberetningen.

Der var afholdt den sædvanlige Sommerfest i Ribe med sportskampe mellem tidligere og nuværende Elever efterfulgt af Sammenkomst på Skolen. Af Medlemsbladet var siden sidste Generalforsamling udsendt de sædvanlige 3 Numre. Beretningen godkendtes.

Kassereren *Tang-Pedersen* aflagde det reviderede Regnskab, der balancerede med 1675 kr. og udviste en Formue paa 1338 Kr. Ogsaa Regnskabet godkendtes.

Som Formand genvalgtes med Akklamation Journalist *Rosenstand*. Til

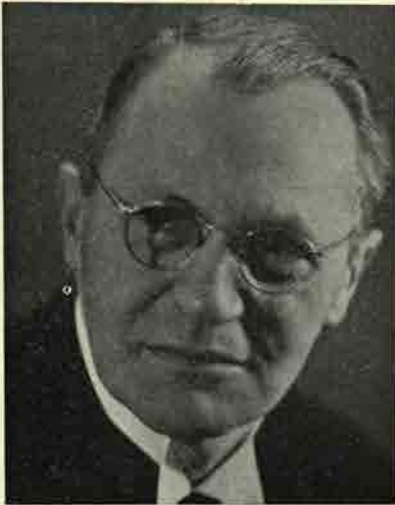
Bestyrelse genvalgte, ligeledes med Akklamation, Tang-Pedersen, Rektor Jørgensen og som Repræsentant for Skolen Adjunkt Schmidt. Som Revisorer genvalgte Redaktør Axel Lassen og Trærup Andersen.

Derefter samledes man ved Smørrebrødsbordene, hvor der snart herskede den hyggeligste Stemning.

Efter Kaffen talte Biskop *Noack* meget smukt til unge og gamle. Hovedlinjerne i hans Foredrag gengives andet Steds i Bladet efter Biskoppens Sammendrag.

Formanden takkede, og endvidere havde Tang-Pedersen, pastor Varming og professor, Dr. Thornvald Ordet for at takke.

Blandt Fstedeltagerne var blandt de ældre Pastor emer. Varming, Professor Thornvald og Lektor Karkov.

PRÆLUDIUM

Af biskop C. W. Noack.

Der sad en dreng i et kirsebærtræ. Lidt højere oppe end i fjor; men det var han nødt til. Det var vist ikke bare, fordi han var blevet mere forvoven. Naturligvis var det sjov at komme rigtig højt til vejrs og sidde på den tyndest mulige gaffelgren, den der lige netop kunne bære; man blev gynget næsten uden at røre sig. Jo, naturligvis var det sjov; men nødvendigt var det også; derfor kunne han midt i spændingen føle sig behagelig tryk. Nødvendigheden var givet med, at Jørgen Hjuler havde gjort sit halvtagshus halvanden alen højere siden i fjor. Så skulle drengen altså så meget højere op i kirsebærtræet for at se domkirkens tårn. Det kunne vel også nok ses fra det gamle pæretræ, der var meget højere og havde meget tykkere grene. Men pinselørdag skulle det nu være kirsebærtræet.

Pinselørdag hen imod aften måtte han altid sidde i kirsebærtræet og se domkirkens tårn og høre højtiden blive ringet ind. Det havde han gjort i fjor og forfjor; han kunne slet ikke huske, at det nogensinde havde været anderledes pinselørdag.

Det var helligaften. Først lød tårnurets timeslag. Så begyndte de mindre klokker i spiret over korbvælvingen at ringe, og til sidst faldt et par af de store klokker i tårnet ind. Den allerstørste, stormklokken, måtte der kun ringes med i yderste nød; for ellers faldt tårnet sammen, sagde de gamle i byen, og de gamle vidste jo nok besked.

Klokkerne klang, og drengen sad og lyttede til. Sådan havde det altid

været pinselørdag, og sådan skulle det altid være. Han tænkte ikke på, at han ikke altid havde været stor nok til at klatre op i træet, og at han engang kunne blive for tung eller stiv til det, at det kirsebærtræ ikke havde stået der altid og været til at klatre i, og at der kunne komme en tid, da det ikke stod der mere. Nej, det tænkte han ikke på. Domkirken med de mange, mange år bag sig og de uberegneligt mange år foran sig forlængede de kendte pinselørdages række både bagud og fremad. Og over domkirken var den evige Gud. Hans var domkirken og klokkeklangen og pinselørdag og kirsebærtræet og drengen; og derfor flød alle tidsbestemmelser væk. Det er underligt, at en dreng kan klatre op i et kirsebærtræ pinselørdag og blive lukket ind i evigheden. Men sådan var det engang, og sådan er det endnu. Drengen kan blive mand, blive gammel og dø; kirsebærtræet kan gå ud eller blive fældet; selv domkirken kan blive brudt ned og forsvinde. Det er tidens virkelighed. Men evighedens virkelighed er en anden: en dreng, der sidder i et kirsebærtræ og hører pinsehøjtide blive ringet ind fra Guds kirke — altid, år efter år, ja, i evighedens evighed!

»Carl! — Ca-rel! Vi skal spise!« skingerer tidens stemme ind i min evighed. Tidens stemme er repræsenteret af min søster, og jeg må lyde tidens stemme. Jeg glider stille ud af evigheden, ned på grenen under mine fødder, derfra ned på den næste og tager så det sidste lille hop fra evigheden ind i tiden og rummet i et spring ned på krocketpladsen under træet.

Tiden er 1890'erne, og rummet er mit barndomshjem i Ribe, d.v.s. hus med gård og have og så for resten hele byen og omegnen med.

Og midt i tiden og rummet dette kirsebærtræ, i hvis krone evighedens porte er åbne pinselørdag!

C. W. Noack.

Omkring Hellig Trekonger.

Af K. H. Rosenstand.

*Tre Lys har vi tændte — tænk en Gang —
for Kongerne, de som bragte
Jesusbarnet en Julepræsent,
vi ved det, for Far har sagt det.*

Saaledes læste vi som Børn i »Peters Jul« om Hellig Trekongers Aften. Jo, vi brændte tre Lys den Aften, og i mange Hjem, hvor de gamle Traditioner endnu lever, gør man det den Dag i Dag. Enten det nu var store Lys eller Julelys i Stage, eller de tre sidste Lys paa Juletræet, saa *var* de der altid, de tre.

Jeg mindes forøvrigt fra min Barndom særlig Hellig Tre Kongers Lys, støbt med tre Arme.

Men naturligvis tænkte vi Børn ikke paa, at der bag det med de tre Lys gemte sig en ældgammel Skik, eller rettere den sidste Rest af den gamle Skik. Midtpunktet for Festligholdelsen af Hellig Tre Konger i gammel Tid var nemlig en levende Fremstilling af Kongernes Vandring og Komme til Jesusbarnet.

I den katolske Tid havde Fremstillingen udgjort et helt kirkeligt Skuespil, et saakaldt »Mysterium«, 3 gejstlige var klædt som de 3 Konger, og foran dem blev båret en Stjerne paa en lang Stang. Lægmand sluttede sig til Optoget med deres Offergaver. Syngende drog Skaren til Kirken, hvor en større Stjerne lyste over Alteret. I Kirken blev et Forhæng trukket tilside og viste en Fremstilling af Krybben med Barnet, og alle knælede og ofrede deres Gaver.

Efter Reformationen fortsattes Skikken paa en anden Maade af Skolebørnene. Ogsaa Peblingene fra Ribe Domskole deltog i denne Skik. Alle-rede i Julen var de i sømmeligt Optog draget fra Hus til Hus, medens de sang kønne Julesalmer, der af Rektorer som Hegelund, Ægid. Lauridsen og Romdrup var digtet særlig til dette Formaal og omhyggeligt indøvet paa Skolen med Korene, og Drengene samlede milde Gaver ind, mens de gik fra Hus til Hus. Hellig Tre Kongers Aften drog de atter ud. Nu bar de en Stjerne i Form af en roterende Lygte paa en Stang. De var klædt ud i hvide Skjorter og bar Papirhuer med Flitterguld, og nu var det vel den gamle Stjerneviser fra 1642 de sang. Den begyndte saaledes:

*God Aften, god Aften baade Mand og Kvind,
Husbond med al hans Husgesind.
Gud give Eder et lykosaligt Nytaar.
Fra al Ulykke Eder Gud bevaar.*

Skikken holdt sig langt ned i Tiden, ja endnu i dette Aarhundrede var der gamle Folk, der huskede den.

Det hændte, at der var andre, f. Eks. Haandværkslaugene, der vilde gøre Skolebørnene Rangen stridig og begyndte at »gaa med Stjernen«. Men Politiet vaagede over, at »Skolepersonerne« beholdt deres Privilegium.

Oprindelig var alt, hvad der hørte disse Optog til, forløbet i den største Alvor og med from Sømmelighed, men med Tiden udartede dette at gaa med Stjernen til de rene Fastelavnsnarrestreger, der endte med Slagsmaal og Bøder.

Ned i det 19. Aarhundrede kunde man dog finde de sidste Rester i deres oprindelig kønne Form f. Eks. i Sønderjylland.

I den oprindelige Form løb man ikke alene med Stjernen Hellig Tre Konger Aften, men man tog ofte den næste Dag Hellig Tre Kongers Dag med. Denne den 6. Januar havde man allerede fra den graa Oldtid fejret paa forskellig Vis. Østerlandenes kristne Kirke havde fejret Dagen som Minde for Kristi Daab. Festen benævntes »Epifania Festen« d.v.s. Tilsyneladelsesfesten idet Helligaanden som en Due lod sig tilsyne over Kristus, der derved blev aabenbaret som Guds Søn og Menneskets Frelser.

Men i Vesterlandene var det, der lod sig til Syne, fra Helligaandens Due blevet til en straalende Sol, kristeligt gengivet ved Jesu Fødselsstjerne, som ledte de »vise Mænd«, de tre Konger, til Bethlehem.

Men selve Festen den 6. Januar havde den kristne Kirke taget i Arv fra den gamle hedenske Folketro, der havde den Forestilling, at Solen den 6. Januar satte sig i Bevægelse, efter at den i 12 Dage efter sin Genkomst havde hvilet og først paa den 13. Dag atter begyndte at rulle frem.

Forøvrigt var Julen for de gamle ikke forbi den 6. Januar.

»Sct. Knud gjenner Julen ud«, hedder det, og Sct. Knuds eller Hertug Knuds Dag er som vi endnu ser det i Almanakken den 7. Januar.

Knud eller Knud Lavard var jo Sønderjydernes Hertug, der den 7. Januar 1131 blev dræbt af sin Fætter Magnus ved Harrested. Knud Hertug er velkendt ogsaa i Forbindelse med Ribe, idet han var tilstede ved Mag-

nus' Bryllup paa Riberhus Slot, og en Del af Handlingen i det gamle »Her-tug Knuds Spil« er ogsaa henlagt til Ribe. I det gamle Spil hedder det:

*Vi ville nu lege om Sanket Knud.
Som plejer at jage Julen ud.*

For Nutidens Skoleungdom slutter Julen, eller rettere Juleferien allerede den 6. Januar, og for de Elever, der har deres Hjem andre Steder end i Skolebyen, er det en bitter Dag efter de dejlige Dage i Julen i Hjemmet.

I min Tid havde vi en Dag mere at løbe paa. Da begyndte Skolen først den 7. Januar, og for os, der havde Hjemmet i selve Byen, var Dagen nu ikke saa slem, der var endog en vis Charme over den første Skoledag efter Juleferien.

Hvor husker jeg disse Morgener, hvor det endnu ikke var blevet lyst og den gamle »Tranlygte«, der forresten var en gemen Petroleumslygte, lyste blegt over Skolegaardens Grus, den irriterende Kimen fra Skoleklokken og de klaprende Trin gennem Gangene og ind i Syngesalen til Morgensangen.

Og saa bagefter Klasseværelserne, hvor Gulvene lugtede af ny Fernis, og hvor de gamle Petroleumslamper med de grønne Skærme lod deres milde Skær falde ned over Pultene. Det var egentlig særdeles hyggeligt, selv om der var blandet lidt Vemod i ved Tanken om Julens svundne dejlige Dage. Jo sandelig, Knud havde drevet Julen ud den 7. Januar.

Hejmdal 1958—59

Katedralskolens hæderskronede elevforening »Hejmdal« har i år, ligesom i de snart 100 år, foreningen har eksisteret, haft en god sæson med fin tilslutning til foredragene.

Det første foredrag handlede om en rejse til Grønland, og der var nok en og anden, der fik revideret sin opfattelse af Grønland som et sted, hvor eskimoerne sejler rundt i kajaker og skyder sæler. Man skal faktisk være heldig, hvis man skal se en grøn-lænder i kajak. Alt er moderniseret, og om blot 10 år vil snehytter, kajaker og slæde-hunde være en saga blott.

Efter hver foredrag har der været oplæsning af »Luren«, og så er man vandret ud til »Hvidebro« for at afsynge »Hanegal«, traditionen tro. Der er forøvrigt startet en ny skik, idet mange Hejmdalister efter »Hvidebro« vandrer ind på Weiss' stue for at tilbringe en times tid her inden toget nordpå.

Det andet foredrag blev holdt af kaptajnløjtnant C. Pedersen, der talte om flyvende tallerkener. Det var alt i alt et godt foredrag, og man gik hjem med en revideret op-fattelse af, at vi er de eneste levende væsener i vort solsystem.

Det tredje foredrag blev holdt af adjunkt Larsen om »Spøgelser og andet godtfolk«. Foredraget blev holdt i belysning fra to blafrende stearinlys, hvilket bevirkede, at svagt-nervede individer gik hjem skælvende af rædsel, medens de frygtede for at falde over ligkister eller blive kørt over af sorte kareter med hovedløse kuske.

Som altid indledes hvert Hejmdalsmøde med »Hanegal«, men det er sørgeligt at høre på, at det faktisk kun er præcantor og få medlemmer der kender den rigtige tekst. De øvrige står og synger med på de strofer, de kender, men hovedsagen er, at traditionen er holdt i hævd.

Det fjerde møde bød på foredrag af overlæge Marthinsen med emnet »Lidt moderne psykiatri«.

Hejmdalssæsonen er blevet udvidet til at vare fra september til marts.

Nu har Hejmdal haft sin sædvanlige auktion, der indbragte store priser til gavn for »Hejmdal«s kasse, og den 13. december holdtes en vellykket fest med bal.

Carl Tange Christensen, præsident.

Professor Niels Finsens Enke Fru Ingeborg Finsen, København, (født Balslev, Datter af Biskop Balslev i Ribe) fyldte den 3. August 90 Aar.

Vilslev Kirke har undergaaet en omfattende Restaurering, og der er gjort interessante Fund af Kalkmalerier. Kirken genindvies inden Jul.

Der har været afholdt Skoleidrætsstævne paa Ribe Stadion med 300 Deltagere fra Ribe Katedralskole og de sønderjydske Statsskoler i Sønderborg, Haderslev, Aabenraa og Tønder samt Duborgskolen i Flensborg.

»Jul i Vestjylland« er af Dansk Hjemstavnsforlag, Ribe (Aage Jacobsen), udsendt i 24. Aargang. I det udmærkede Hæfte skriver bl. a. Forfatteren Jørgen Bukdahl en brillant Artikel om Jakob Knudsen og Vestjylland og August F. Schmidt om gamle Ribe-Digtere.

Ribe Jernstøberi har holdt Rejsegilde paa 25 Parcelhuse opført af Støberiets Byggeselskab.

Lektorerne L. J. Blendstrup, Frøken Louise Mortensen, Hans Aage Johansen og Frøken Emmy Willemoës, alle ved Ribe Katedralskole er udnævnt til Lektorer af højeste Lønningsklasse.

Ribe Antikvariske Samling har ladet fremstille en udmærket Kopi af den berømte Runepind, der blev fundet i Ribe. Den kan købes gennem Den Antikvariske Samling i Ribe ved at skrive til Kassereren, Sparekassedirektør Clausen Nielsen, Porsborg, Ribe.

Adjunkt Edelberg har i Ribe antikvariske Selskab holdt et interessant Foredrag om Afghanistan eller rettere Nuristan.

Ved Udgravninger ved Ribe Jernbanestation har man fundet Murrester af det gamle Sct. Nikolaj Nonnekloster og en del Kranier.

Den 12. November fejrede Carlsberg 75 Aarsdagen for Ripenseren Professor Emil Chr. Hansens Opdagelse af Metoden for Rendyrkning af Gær. Der nedlagdes bl. a. Kranse ved hans Mindesmærke i Ribe.

Tirsdag den 18. November holdtes Forældremøde på Ribe Katedralskole. Fhv. Folketingsmand og Formand for Gymnasieskolernes Lærerforening, Rektor Karl Olsen, talte om det aktuelle Emne »Skolepolitisk Status«.

Overretssagfører Rasmus Reeh har paa „Studenterrigsdagen“ foreslaaet Ribe som Universitetsby, dersom vi skal have et tredje Universitet. Han pegede paa Ribe af nationale og kulturelle grunde.

Den 13. November gæster Det kgl. Teater Ribe med Operaen „Det hemmelige Ægteskab“.

Museumsinspektør Voss har nylig gæstet „Herredsberget“ ved Vilslev, hvor der er gjort betydelige Fund fra Tiden omkring Kristi Fødsel.

Dansk-engelsk Forening i Ribe har genvalgt seminarielærer J. Forchhammer som Formand.

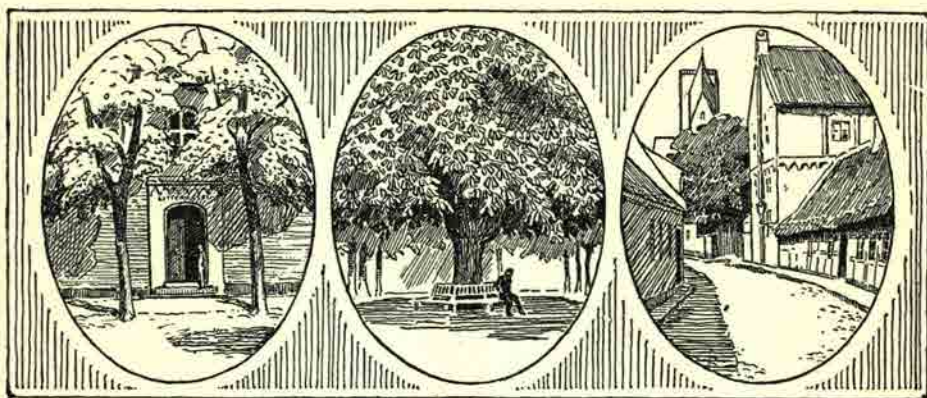
Statsradiofonien arrangerede i Anledning af Ribe Antikvariske Samlings 100 Aars Jubilæum flere Småudsendelser i Radioen. Bl.a. blev Journalist Rosenstand interviewet af Eva Reé Hinrichsen om Musæets Bygningshistorie.

Ind under Jul døde Apoteker Johs. Lind, Vejle, 68 Aar gammel.

Civilingeniør Aksel Stenderup Jensen, Sønderborg, fyldte Juledag 60 Aar.

Ribe Katedralskoles Juleafslutning holdtes i Aar for første Gang i nyere Tid i Ribe Domkirke.

RIPENSER-BLADET

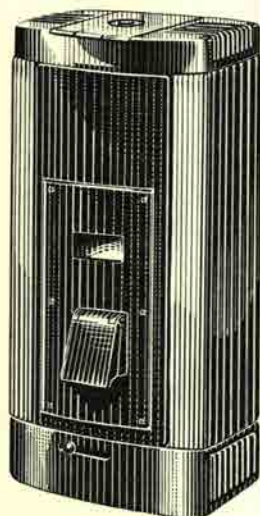
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 25

August 1959

4. Bind

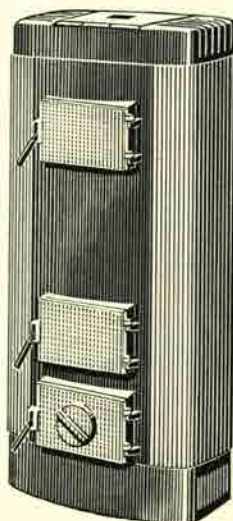
RIBE
OLIEOVN OK 58

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.
I udbetaling og pr. måned **kr. 51.-**
Kontantpris kr. 840.-

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 %
I udbetaling og pr. måned **kr. 46.-**
Kontantpris kr. 760.-

A/S RIBE JERNSTØBERI
RIBE

I KØBENHAVN:
VESTERBROGADE 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsbjerg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

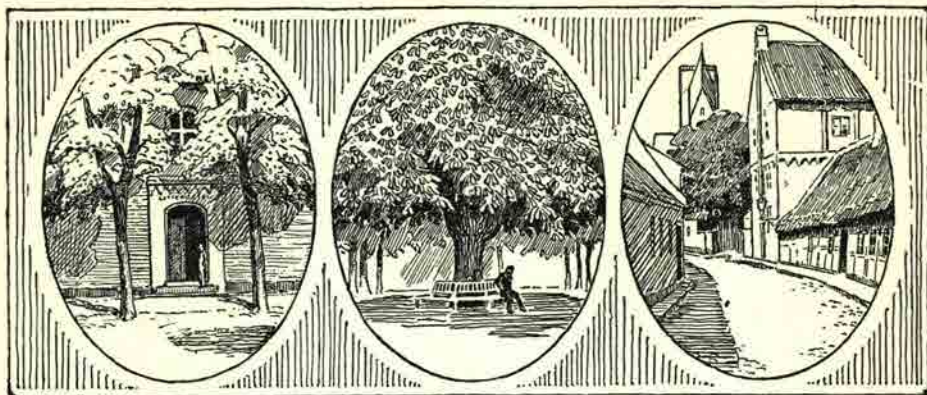
Vi leverer ogsaa Tryksager til København

Vi vil ogsaa gerne levere Dem Deres Tryksager. Vær venlig at sende os en Forespørgsel, næste Gang De skal bruge en Tryksag.

Ribe Stiftsbogtrykkeri 1/s . Ribe

Telefon 800

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 25

August 1959

4. Bind

Sommerfest i Ribe 15. August

Lørdag den 15. August afholder Ripenser-Samfundet sin aarlige Sports- og Sommerfest i Skolebyen.

Kl. 14,00—16,30 bliver der som sædvanlig Sportkampe paa Katedral-skolens Sportsplads mellem nuværende og tidligere Elever.

Kl. 19,30 samles vi til Fest med Kaffebord paa *Hotel Munken*.

Her bliver der Dans, hvortil de unges Jazz-band, *Whisky Rhythm Shakers* har lovet at spille. Der vil blive gjort alt for, at de unge, som denne Aften appellerer til, maa befinde sig vel, og der bliver eventuelt ogsaa underholdning. Haven vil blive illumineret.

Prisen for hele Aftenen, Kaffebord iberegnet, bliver 5 Kr.

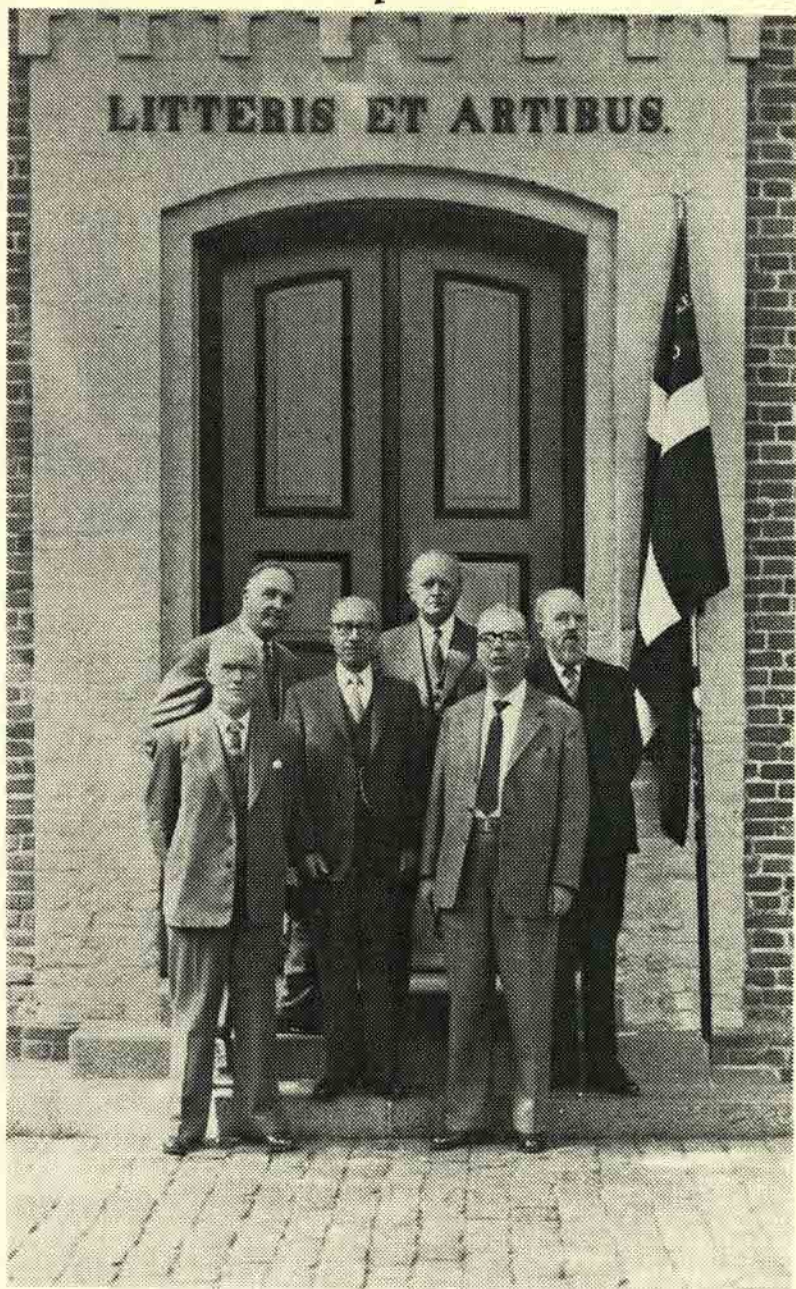
Vi haaber paa god Tilslutning, men husk at faa Kontingentet betalt. Det kan ske selve Aftenen, og Kontingentet kan ogsaa sendes til Kassereren, Fuldmægtig *Aage Tang Petersen*, Frederiksborgvej 54, Roskilde. Agiter for Medlemsfremgang. Baa de Studenter og Realister kan blive Medlem.

Vel mødt paa Munken i Ribe den 15. Aaugust.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

50 Aars Studenterne paa Ribe Katedralskole.

Aarsfesten paa Ribe Katedralskole fandt Sted Tirsdag den 23. Juni efter de bedste Traditioner i den gamle Skolegaard.

Blandt Deltagerne var bl. a. de gamle Elever repræsenteret af tolv 25 Aars Jubilarer og seks 50 Aars Jubilarer, der blev budt særlig Velkommen af Rektor *Vestergaard*.

Paa 25 Aars Jubilarenes Vegne blev der talt af Førstelærer *Erik Nørregård* og paa 50 Aars Jubilarenes Vegne af Dr. phil. og jur. *Jens Himmelstrup*.

Vi bringer overfor et Billede af 50 Aars Jubilarerne.

I Baggrunden fra venstre til højre: Ekspeditionssekretær, Dr. phil. og jur. *Jens Himmelstrup*, fhv. Højskoleforstander, cand. mag. *Hans Lund*, *Tanderup*, Ligningschef, cand. polit. *Kr. Jørgen Kristensen*. — I Forgrunden fra venstre til højre: Rektor *Christen Laurids Christensen*, Herning, Sognepræst *Niels Petersen*, Naver-Sir, fhv. Rektor *Valdemar Tuxen*, København.

Levendegjorte Minder.

Af fhv. Amtslæge *A. H. Riiskjær*.

I Vinteren 1958 købte fhv. Amtslæge i Skanderborg *A. H. Riiskjær*, Bankdirektør *V. Kromanns* tidligere Villa i Ribe og flyttede til sin gamle Skoleby, Ribe. Han var Student fra Ribe Katedralskole i 1903 og meldte sig straks ind i Ripenser-Samfundet. Den særprægede og venlige gamle Herre, der bl. a. har skrevet Bøgerne »Minder og Meninger« og »Holberg og Lægerne«, befandt sig hurtigt tilpas som Ribe-Borger, men døde den 3. Juli i Aar 77 Aar gammel. Nedenstaaende Skoleminder skrev han i Vinter til Ripenser-Bladet. Vi mindes med Vemod og Tak den gode Ripenser, som hurtigt var blevet en kendt Skikkelse i Bybilledet.

Efter nu at være flyttet til Ribe for at blive hér, indtil jeg gaar ombord i Charons Baad, er Minder, som har ligget i Dvale under Livsløbets Fortravling, atter dukket op og er blevet lyslevende — nu omtrent 55 Aar efter, at jeg blev Student fra Ribe Katedralskole, gammel-sproglig Student, altsaa »Student i den rette Tid«. Og det er jo saa viseligt indrettet, at Oplevelser, der i Ungdomstiden følte mindre opløftende, mens det stod paa, taber deres mindre lyse Sider, naar man naar op i de graanende Dage. Det gælder for Skoledisciple som for Soldater. De lyse og muntre Minder faar saa afgjort Overtaget, og des mere jo længere man faar Oplevelserne paa Afstand.

Skoletiden gav vel i sig selv ikke særlig mange glade og fornøjelige Oplevelser, mens den stod paa, og især da ikke for Én, der i Alder var forud for sine Klassekammerater og som rusticus ikke var slebet til efter de Begreber, som da gjaldt som nødvendige for Aandskultur og Dannelse. Og hvor det dog kneb at følge med i det første Aar, fordi jeg først i 18 Aars Alderen sagde Landbruget Farvel og efter faa Maaneders Forberedelse med Besvær blev optaget i 4. Latinklasse med en Kundskabsmasse, der laa langt under, hvad flere Aars Uddannelse havde givet Klassekammeraterne. Men allivevel lykkedes det at faa det nødvendige tilegnet og paa pæn Maade at blive Student efter de tre Aars Forløb.

Men var selve Skoletiden i sig selv ikke lystelig, fordi Examensbestræbelser var det væsentligste og vigtigste, og det opdragende og menneskelige noget sekundært i Forhold dertil, maatte man dog senere hen erkende, at Skolen — maaske ubevidst — gav En Værdier, som senere hen i Livet gav sig til Kende og satte sit Præg paa den senere Udvikling. Og derfor kan man — trods al Kedsommelighed — sige Ribe Katedralskole og dens meget forskellige Lærere Tak.

Til de fornøjelige Oplevelser i Skoletiden hørte Foredragsklubben for 5. og 6. Klasse. Om Vinteren skulde Disciplene skiftes til at holde et ugentligt Foredrag over et selvvalgt Emne, og dette kunde nok give Anledning til Morskab, undertiden endda af lidt skadefro Art. Saaledes hændte det for en ældre, der fornylig var blevet optaget i Skolen, at han midt under Foredraget tabte Traaden og i sin Kvide et Par Gange gentog: »Det er min fulde og faste Overbevisning« og derefter i sin Nervøstet stak sin Cigarstump (vi røg kraftigt ved disse Møder, men maatte ellers ikke ryge paa Skolen) ned i Blækflasken. Da han trak den op med Blækket dryppende fra den, opstod der saadan et Latterhyl, at han straks og nedbøjet maatte forlade Talerstolen.

Et Par Maaneder efter afsluttet Examen blev Ribe Domkirke genindviet efter flere Aars Restaurering, og det foregik under stor Højtidelighed med den meget gamle Kong Christian den Niende som Topfigur og flere af Kongehusets Medlemmer, men med Kultusminister J. C. Christensen som primus motor. Vi nybakte Studenter optraadte som Marskaller, og det var for os meget interessant og højtideligt. J. C. var ikke særlig velanskrevet hos Katedralskolens meget konservative Lærerstab, og vel i det hele taget ikke i den konservative Stifts- og Skoleby, men trods alt tror jeg nok, han imponerede ved sin Opræden, sin Skikkelse og Mandighed. Nysgerrigheden var i alt Fald stor. For nogle syntes det vel som Begyndelsen til Verdens Undergang, at en vestjydsk Skolelærer var blevet Videnskabens og Kulturens Minister og øverste Vogter. Og særlig ilde blev det i alt Fald optaget paa Katedralskolen, der over Indgangsdøren havde Mottoet »Litteris et artibus«, for Videnskab og Kunst, at hans Skolelov af 1903 gjorde et saa stærkt Indhug i den klassiske Dannelse, der var baseret paa Græsk og Latin, ja endog medførte, at man kunde blive Student uden Kendskab til noget af disse to gamle Sprog, der helt fra Oldtidens Dage var blevet betragtet som Nøglen til al højere Kultur. Og især var man gram i Hu over, at en klassisk Filolog, *Professor Gertz* (sammen med Johan Ottosen) stod bag denne Lov. Uviljen kom stærkt til Udtryk ved en Middag, som Stiftamtmanden afholdt for Studenterne, og hvor Græsklæreren med Sorg og Vrede gav Udtryk for, at man nu nok maatte se Kulturens Tilbagegang i Møde. Det var næsten lige saa knugende og gribende som »Den sidste Time i Fransk« i en elsass-lothringsskole efter Landsdelens Afstaaelse til Tyskland i 1870.

Men det var den Gang. Tempora mutantur et nos in illis.

For godt 4 Aar siden var vi samlede til 50 Aars Studenterjubilæum, og det var ikke blot en Oplevelse, men ogsaa en Oplivelse, fordi gamle Skoleminder blev fremdraget. Kan Du huske o. s. v.? Men ogsaa blandet med Vemod, thi flere var jo faldet fra i Aarenes Løb.

Tilbage og til Stede var Generalmajor v. Stemann, Sagfører, cand. jur. Richter, Overrettsassgfører og Borgmester Sundbo, Læge Sandager, Fru Maren Stillinge (?) f. Brodersen og undertegnede. Om to andre, Martin Poulsen og Chr. Skov, var dennesidige eller hinsidige vidstes ikke.

Opholdet i den gamle idylliske og smukke By med de mange dejlige gamle Huse som Monumenter over Fortidskultur gav ikke den Gang, hvad det burde have givet. Det var Livets Prosa, der under de givne Forhold prægede Tilværelsen; men ved senere Besøg som fri og uafhængig at Skolens Krav fik man i saa Henseende oprettet noget af det forsømte, og som Tilflytter og fremtidig fast Ribe-Borger faar undertegnede jo de bedste Betingelser for at faa oprettet det forsømte.

A. H. Riiskjær.

STUDENTERJUBILÆT

1898 - 23/10 - 1958

Mel.: 1 en kælder sort som kul. —

LITTERIS ET ARTIBUS

staar der over døren
til det gamle skolehus*
med de mange børn;
ingen af os det forstod,
men før skolen vi forlod,
havde vi det nemmet
og har aldrig glemt det.

Hvad man daglig stirrer paa,
taber jo sin spænding,
men vi lærte at forstaa
den latinske vending:
Videnskab er noget for sig,
kunsten er den trange vej —
bare paa med vanten,
klarere du nok kanten.

Og vi naaede vort maal,
fik studenterhuen,
een egregie tog — hans skaal
drak vi højt i stuen.
Han blev dommer — tænk engang —
og skal mindes i vor sang;
heraf kan vi lære
videnskab at ære.

* Ribe Katedralskole.

Ingen kunstner blandt os blev,
hvad man maa beklage.
men paa anden vis vi skrev
en saga uden mage.

UT DESINT VIRES — med mer —
»viljen bør dog roses« her;
hvis man taber modet,
mister man jo ho'det.

Her i Kongens København
fandt vi begge dele:
videnskab og kunst — til gavn
for de unge sjæle.
Vi paa biblioteker gik,
hørte ogsaa god musik,
selv et lærdomssæde
søgte vi med glæde.

ALMA MATER skal ha' tak
nu af sine sønner —
at hun gav os en gang lak,
gerne vi belønner.
Derfor disse ringe ord —
lad os raabe højt i kor,
alle — ej alene:
LEVE PALLAS ATHENE!

E.V.

Pensioneret Lektor *Parmo Tang Petersen*, Kolding, er død den 30. December 1958 82 Aar gammel.

Købmand *A. A. Falby*, Ribe, fyldte den 30. December 70 Aar.

Købmand *C. C. Andersen* har optaget sin datter *Ulla Andersen* i Firmaet.

Fru Købmand *Jens Andersen*, Ribe, fyldte den 9. Januar 75 Aar.

Fru Adjunkt *Kofod*, Ribe, fyldte den 15. Januar 50 Aar.

Fru (Urmager) *Emilie Petersen*, Ribe, døde den 16. Januar.

En af Ribestuderterne fra 1908, Apoteker i Vejle, *Johannes Th. Lind*, er død 68 Aar gammel.

Den 12. Februar opførtes som Skolekomedie paa Katedralskolen Anouilh's morsomme Komedie »Tyveballet«.

Den 23. Februar fyldte den gamle tidligere Ripenser, Maleren *Lauridsen Thomsen*, Ansager, 85 Aar.

I Anledning af 200 Aaret for Stormen paa København talte paa Ribe Raadhus Lensgreve *Hans Schack*, Schackenborg, om den berømte Feltherre Hans Schack.

Landsskolescenen har i Ribe opført Goldonis morsomme Komedie »En Tjener, to Herrer«.

Snedkermester *Ejnar Dau* har holdt 50 Aars Fødselsdag.

Skorstensfejermester *Lars Keller*, Ribe, er død 76 Aar gammel.

Fuldmægtig paa Ribe Socialkontor *Chr. Boldt* har fejret 25 Aars Jubilæum.

Købmand *Hilmar Hansen*, Ribe, er død den 6. April 85 Aar gammel.

Student fra Ribe Katedralskole *Marie Wandel* har fyldt 60 Aar.

Ribe Discontobank forbereder Opførelsen af en ny Bankbygning paa v. Støckens Plads, hvor Konditor Hansens gamle Hus er revet ned. Discontobankens nuværende Bygning er købt af Dagbladet »Vestkysten«.

Vor tidligere Kasserer, Generalkonsul *Frode Schön* og Frue, har gæstet Ribe.

Vort Bestyrelsesmedlem, Amatør-Flyveren, Radioforhandler *Immanuel Jensen*, Ribe, har deltaget i en Flyvekonkurrence i England.

I Radioserien »Fra den ene til den anden« deltog journalist *K. H. Rosenstand* for Ribe.

Læge *Kristine Styrup* er død 87 Aar gammel.

Seminarielærer *Johs. Kabel*, Ribe, er afgaaet ved Døden.

Den 2. Juni kunne *Ribe Turistforening* fejre 25 Aars Jubilæum som Biografejer.

Støbemester *H. M. Hansen*, Ribe, er død 83 Aar gammel.

R.S.'s ældste medlem, fhv. Bankkasserer *Riddermand Vilandt* er død 88 Aar gammel den 18. Juni.

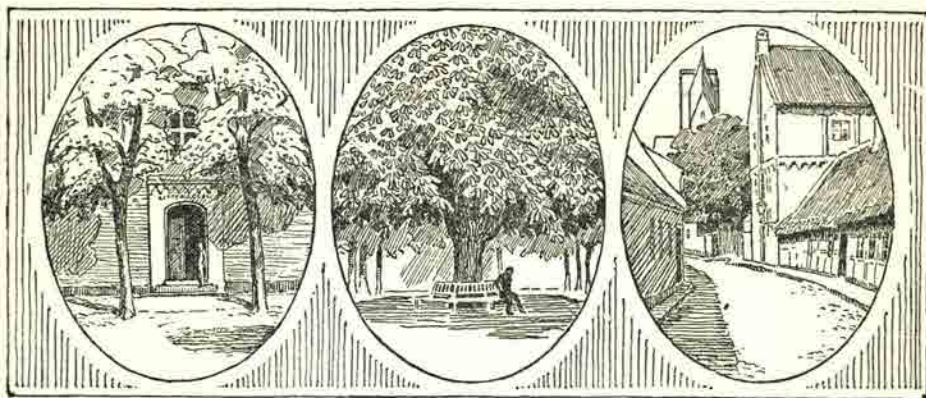
Omkring Grundlovsdagen foretog »Ribe antikvariske Selskab« under Adjunkt Edelbergs Ledelse en brillant ekskursion til Halligerne.

Ribe Stiftamtmand siden 1937 *U. C. Friis* er død 69 Aar gammel den 10. Juni.

Ribe Marineforening har fejret 40 Aar Jubilæum.

Boghandler *Knud Heide-Andersen* fyldte den 28. Juni 50 Aar.

RIPENSER-BLÅDET

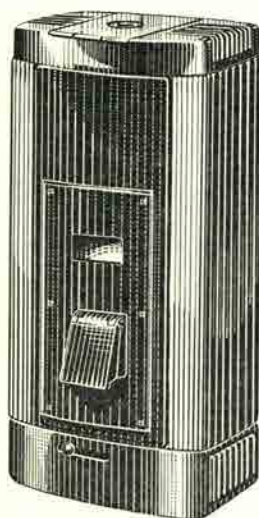
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 26

Oktober 1959

4. Bind

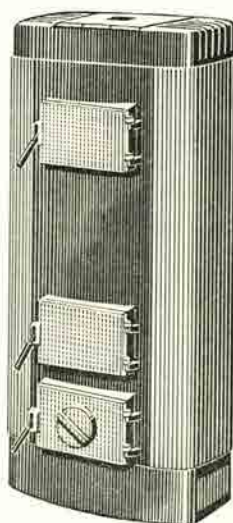
RIBE
OLIEOVN OK 58

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.
I udbetaling og pr. måned **kr. 51.-**
Kontantpris kr. 840.-

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 %
I udbetaling og pr. måned **kr. 46.-**
Kontantpris kr. 760.-

A/S RIBE JERNSTØBERI
R I B E

I KØBENHAVN:
VESTERBROGADE 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN *Byens Hjørne* **RIBE**

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

RIBE . TELEFON 226

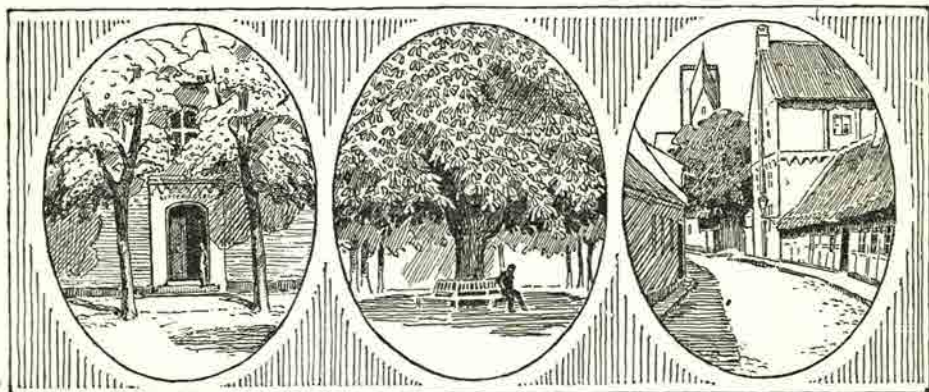
Vi leverer ogsaa Tryksager til København

Vi vil ogsaa gerne levere Dem Deres Tryksager. Vær venlig at sende os en Forespørgsel, næste Gang De skal bruge en Tryksag.

Ribe Stiftsbogtrykkeri 1/s . Ribe

Telefon 800

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 26

Oktober 1959

4. Bind

Generalforsamling

Ripenser-Samfundet afholder Generalforsamling Fredag den 23. Oktober 1959 Kl. 20 i København, Restaurant »Lido«s Selskabslokaler, Opgang Vesterbrogade 6 D, mez.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskabet.
3. Valg af Formand og 3 Betyrelsesmedlemmer samt Suppleanter.
4. Valg af 2 Revisorer og 1 Suppleant.
5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen taler Dr. phil. og jur. *J. Himmelstrup* (student fra 1909).

Der serveres 3 Stk. Smørrebrød — 1 Stk. Ost — 1 Øl og Kaffe.

Pris 10 Kr. — studerende 7 kr. — Aarets Russer indbydes gratis. —

Anmeldelse om Deltagelse maa ske senest 22. Oktober telefonisk til Palæ 5747 (Studenterraadets Telefon, Hverdage 10—16, Lørdag kun 10—12) — eller Roskilde 431.

Daglig Paaklædning.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

RIBE TAARN

Af K. H. Rosenstand.

*Som et Værn, et Vartegn,
En Vagt mod Vest og Sønder,
Ribe, staar dit Taarn
imellem Fanø Klit og Tønder.*

(Sigurd Swane).

Netop saaledes syner Ribe Domkirkes røde massive Borgertaarn ud over den grønne Marsk som et Byens Vartegn, ofter kaldt »Ribe Taarn«. Ligesom de røde, gotiske Sideskibe virker det røde Taarn ved Siden af det graa Mariataarns slanke Linier lidt afstikkende; men dette Taarn har alligevel i al sin Særhed gennem Aarhundrederne haft Borgernes Kærlighed og Interesse — ja, i sit Værk om Ribes Biskopper fra 1591 priser Amerinus Taarnet i høje Toner. Han fremhæver dets Højde og Fortrinlighed som Sømærke og bemærker derefter: »Paa Grund af den Nytte, det gør, bør det sættes over Ægyptens Pyramider«.

Paa det firkantede Taarns Plads stod oprindeligt et andet, svarende til Mariataarnet; men dette Taarn gik imidlertid til Grunde. Det var i de urolige Tider efter Valdemar Sejrs Død, at Taarnet brændte i 1250, hvorefter det røde, massive Taarn opførtes. Forbilledet for dette mægtige Taarn var en »Barfred«, som de nederlandske Byer ofte byggede ved Kirken.

I Taarnet hang — og hænger endnu — en Stormklokke, der, om fornødent, i Ufredstider kunde kalde Borgerne under Vaaben. Borgerne kaldte Taarnet »Stormklokketaarnet«, og over hele den sydvestlige Del af Jylland blev det kendt som »Ribe Taarn«.

Man véd ikke med Sikkerhed, om Taarnet i den ældre Middelalder ligefrem blev brugt som Fæstning; men ved Nytaarstid 1377 skete der en ikke hel almindelig Begivenhed, der kunde tyde derpaa. Ved denne Lejlighed bemægtigede Raadmand Jacob Jensen sig Byens Nøgler og indlod bevæbnede Mænd i Staden. Han tog Stormklokketaarnet i Besiddelse, og saa stor var hans Frækkhed, at han plyndrede Folk inde i Kirken og røvede baade i denne og i Borgernes Huse. Han kunde dog i Længden ikke holde Byen, og da provianten slap op, maatte han med sin Røverbande fordufte i Nattens Mulm og Mørke.

Længe fik det stolte Taarn ikke Lov at staa. Bispekrøniken beretter, at i det Herrens Aar 1272 fandt der i Danmark et frygteligt Jordskælv Sted, hvor mange Mennesker blev dræbt. Maaske har det Riber-Taarn lidt Skade ved denne Jordrystelse — i hvert Fald skete der midt under Gudstjenesten Julemorgen 1283 en frygtelig Katastrofe, idet hele Taarnets Top løsnede sig i sine Fuger og styrtede ned over Kirkens Tag, knuste Hvælvvingerne og dræbte mange af de til Gudstjenesten forsamlede Mennesker. Krøniken beretter herom ganske kort: »Ribe Taarn styrtede ned 1283 og dræbte mange Mennesker«. Saa stor var Katastrofens Omfang, at man først 1330 var færdig med at genopføre Taarnet.

Den store Brand i 1402, der lagde Byen og en stor Del af Domkirken i Aske, berørte ikke i synderlig Grad Domkirkens Taarne; men Natten mellem den 13. og 14. Marts 1594 indtraf der en ny, frygtelig Katastrofe for det store Taarn. Klokken to om Natten opskræmtes hele Byen af et mægtigt Brag. Det efterhaanden meget brøstfældige Taarn var styrtet ned, og Stormklokken laa knust under Ruinerne. Denne Gang gik der ikke Menneskeliv tabt ved Nedstyrtningen. Terpager beretter, at det gik ud over det nordvestlige Hjørne, saa at »Mesten den gamle Nørreside og Vesterside vare nedfaldne«.

Man gik straks i gang med Genopførelsen. Biskop Hegelund optegner

den 3. August 1595: »Mester Bernt Pedersen Bygmester kom paa Taarnet«.

Det var oprindelig Meningen, at Taarnet skulle have »et sirligt Spir«; men Tiderne var pengeknappe, og baade Kapitlet, Byen og Stiftets Kirker maatte skatte til det nye Taarn, der næppe fik noget Spir.

Det paa Kobberet i Terpagers Værk anbragte Spir mener baade Kinch og Helms næppe har været andet end en Ønskedrøm.

Før Nedstyrningen havde Taarnet som Afslutning haft fire spidse Gavle med Tagrygninger, der løb sammen i Midten. Nu afsluttede man Taarnet med en Platform omsluttet af et sandstensgelænder, som eksisterer den Dag i Dag. Det hele, omfangsrige Arbejde var endeligt afsluttet i 1620. I Taarnet fik den nye Stormklokke Plads. Den var i 1599 blevet forfærdiget af MesterMelchior Lucas fra Husum.

Sin mærkelige Blanding og Kirketaarn og Fæstningetaarn beholdt det ærværdige Taarn, og det skulde ogsaa i Fremtiden faa Betydning som Forsvarstaarn. Det var i 1644 under Torstenson-Fejden, at Danskerne højste Kanoner op i Taarnet, og fra de endnu eksisterende med Skydeskaar forsynede Kamre beskød man Svenskerne paa »Riberhus«. Ved denne Lejlighed skrev Amerinus: »Af sit Bryst fremstrækker det (Taarnet) Skyts, som udkaster grumme Masser, der i hvinende Fart kaster Fjenden til Jorden. Derfor har det rundt omkring hvælvede huler«. Dermed menes de fæstningsagtige Kamre i næstøverste Stokværk med to Skydehuller i hvert Kammer.

I sit indre rummer Taarnet den Dag i Dag to Kapeller fra den katolske Tid. Nederst ligger det oprindelige Sct. Lucie Kapel. Højere oppe i Højde med Kirkens Gallerier finder man De 10.000 Jomfruvers Kapel. I ældre Tid rummede Taarnet i en Periode Byens Krudtoplag. Senere havde Byens Arkiv en overmaade uheldig og fugtig Plads i Taarnet. Men til Trods for Tidens Ændringer danner Ribe Taarn ligesom et fast Midtpunkt for hele Byen — et Vartegn.

Taarnet er ikke blot et Vartegn, men ogsaa en Tidviser. Det har ganske naturligt et Ur. Der omtales allerede i 1400-Tallet et »Sejrværk«. Det nuværende Ur er faktisk nyt, mens sammensmeltet med Dele af et gammelt Ur fra Christian den Femtes Dage, nærmere betegnet fra 1696. Den gamle Bygmester var Marten Iversen fra Løgumkloster og den nye den kendte Taarnurmager Bertram Larsen.

Bertram Larsen havde allerede i 1884 repareret det gamle Ur, der nu var en Del medtaget, og den ydre Anledning til Nyskabelsen kom, da Smedemester Green ved sine testamentariske Bestemmelser skænkede Byen og Kirken et Klokkespil.

Klokkespillet fra 1933 blev Bertram Larsens Værk. Han fik den store Opgave i Taarnet at sammensmelte dette med det nye Urværk indeholdende dele af det gamle. Paa det nye Værk ses endnu Christian den Femtes Navnetræk og den gamle Urkunstner Iversens Navn. Paa en meget beskeden Plads ses ogsaa Bertram Larsens Navn — gammel og ny Urmagerkunst er her forenet; men det er naturligvis især Bertram Larsens Ur.

Fra Klokkespillet toner Dagmarvisens strofer ud over Byen. Senere udbyggedes Klokkespillet takket være Minister Bøggilds Mindegave fra hans Hustru, saa ogsaa Tonerne til Brorsons »Den yndigste Rose« lyder ud over Staden.

Urets Skiver paa Taarnet er gamle; men medens der paa det gamle Ur ikke var Minutviser, har det nye det. Kvarterslagene slaas paa Maria-klokken, medens Stormklokkens malmtunge Slag angiver Timeslagene ved Dag og ved Nat, rungende ud over byen i Dagens travle Timer, og naar Natten ruger over den tavse By — —

Paa Vingerne.

Af Radioforhandler *Immanuel Jensen*, Ribe.

Naar Redaktøren af nærværende Blad har bedt mig skrive lidt om en Flyvning, jeg foretog i Maj Maaned til Kanaløen Jersey, maa nævnte Herre jo mene, det har Læsernes Interesse, saa jeg vil forsøge at tage Dem med i »Vestjydsk Flyveklub«s 2 Personers Sportsmaskine KZ III OY-DEA.

For at Læseren ikke skal føle sig ængstelig vil jeg fastslaa, at en saadan Flyvning, fornuftigt gennemført, er betydelig mindre risikabel end den tilsvarende Automobiltur i Turistsæsonen paa de overfyldte Landeveje og Autobaner, i Luften er der endnu Plads nok.

Nielsen og Jensen umiddelbart efter Landingen i Esbjerg.

Initiativet til Flyvningen kom fra »Channel Islands Aero Club«, som inviterede til Deltagelse i et internationalt Flyveralley til Sct. Helier Luft- havnen paa Jersey 8.—10. Maj 1959, og da min datter arbejdede paa Na- boøen Guernsey, fandt jeg, at Turen lige var noget for mig. — Nu til Sagen:

Luftfartøjets Toldpapirer udfyldtes før Starten, en »paying guest«, Nielsen, anskaffes samt Kort over Strækningen. Ruten indtegnes, op- maales og Landingslufthavn udvælges under Hensyn til Maskinens Ak- tionsradius, 5 Timer gange 130 Km + eller ÷ Vindens Indvirkning; da den sidste Faktor jo ikke paa Forhaand er kendt, udsøges tillige et pas- sende Antal alternative Landingspladser. Umiddelbart før Start, rekvi- reres Vejrberetning og Forudsigelse for første Etape, og Starten kan saa finde Sted efter det nødvendige Told- og Paseftersyn.

Nielsen var bleg og sammenbidt ved Starten til denne hans første Flyve- tur og det anedes, at alle de Flyveulykker, han havde læst om gennem Tiderne havde svækket hans Tillid til Foretagendet, men da ogsaa han havde en elsket Datter, gift med en Franskmand, bosiddende syd for Cherburg Halvøen, overvandt Faderkærligheden, og Tanken om den heroiske Glorie en Fynbo maatte blive omgivet af, hvis han slap levende fra et saa fantastisk Eksperiment, alle Betænknelighederne og han gav sig apatisk sin ukendte Skæbne i Vold.

Vejret var pragtfuldt og Turen langs den sønderjydske Vestkyst og de frisiske Øer var en udsøgt Nydelse. Da vi havde passeret den dansk- tyske Grænse maatte vi tage Afsked med vore Venner paa Esbjerg Radio. Vi fløj nu ind i tysk Kontrolzone og den sidste Hilsen fra Danmark var en Forudsigelse af vor forventede Ankomst til Rhotterdam paa Grund- lag af vore hidtidige Positionsopgivelser, den kom til at passe ret nøje.

Elben passeredes øst for Cuxhafen og her saa vi den vældige Trafik, denne vigtige Vandvej var belastet med, Ruten drejede herpaa mere mod Vest over Wesermünde, Wilhelmshafen og ind i Nordholland syd for Groningen ind over Noord oost Polder, et kæmpemæssigt inddæmmet Areal af Zeudersøen, endnu ubeboet, men gennemskaaret af et Afvandingsystem af parallelt løbende Grøfter, som gav det et ejendommeligt Udseende fra Luften. Snart skulle vi tænke naa vor første Landing, i Rhotterdam, men da vi ikke raadede over nogen Radiofrekvens anvendt paa denne Lufthavn, kontaktede vi Schipool Radio (Amsterdam) og fik saaledes via Telefonen paa Jorden, Landingstilladelse og Instruktioner fra Rhotterdam. Vi havde fløjet 5 Timer og 5 Minutter saa Tankene var næsten tomme da vi holdt paa Jorden, men de blev hurtigt fyldte, og efter et Par »Hot Dogs« og en Cola startede vi mod Le Havre over Valkeren, hvor Middelburgs Klokkespiltaarn mindede mig om »Die Forelle«, som holdt mig vaagen, da jeg sidst gæstede Øen. Turen gennem Belgien er ganske kort herude ved Kanalkysten, saa gik det ind i Landet syd for Dunkerque, ud til Kanalkystens stejle Klinter i en vidunderlig Aftenbelysning og kort før Solnedgang naaede vi Le Havre og befandt os pludselig under Arrest. Grunden? Le Havre er ikke Toldlufthavn, selvom man mente det i Rhotterdam. Maskinen blev laaset inde og dens Journaler deponeret i Havnekontoret og efter en Del Telefonsamtaler blev vi kørt ind til Byen og sluppet løs mod vort Løfte om at stille paa Havnekontoret den næste Dags Morgen Kl. 8,30, hvilken Henstilling vi selvfølgelig efterkom, saa vi kunde blive indklareret paa behørig Vis.

Fredag fløj vi til en lille Flyveplads Lessay ved Kysten syd for Cherburg, og saa havde Nielsen naaet sit Maal. Jeg fløj videre til Cherburg for Toldbehandling ud af Frankrig og her afventede jeg et passende Starttidspunkt, saa jeg kunde naa over til Sct. Helier Lufthavnen paa Jersey indenfor Konkurrence-Ankomst-Intervallene 13,15—13,45, hvilket ogsaa lykkedes, selvom jeg maatte flyve i en stor sydgaaende Bue paa Grund af en Taagekile, som kom væltende ind fra Kanalen.

Min Datter var den første til at modtage mig og Direktør Strange Hansen, København, (Et Navn som Englænderne morede sig over) var som den første Dansker landet umiddelbart forinden. Efter afsluttende Papir- og Journal Kontrol var vi Gæster og havde et Par vidunderlige Dage paa den pragtfulde Ø med Sydens Vegetation og Bornholms Afveksling i Landskabet. Bekendtskaber fra tidligere Ralleys opfriskedes og nye stiftedes, men alting faar en Ende, og Søndag Middag maatte jeg tiltræde Tilbageturen, ikke over Cherburg, da baade den og Lessey var lukket af Taage og daarligt Vejr, men derimod sydpaa til Dinard, der var den eneste Lufthavn, der meldtes aaben. Det blev en ensom Tur paa ca. 70 Km over aaben Vand i lav Højde paa Grund af ret tykt Vejr, saa Radioen og Kompasset var da mine bedste og højt betroede Venner, en oppumpet Automobilslange var min sidste Trøst, hvis Uheldet skulde være ude, men alt forløb glat, selvom den intensive Lytten til Motorens Gang til Tider gav mig den Forestilling, at den vist ikke gik helt saa regelmæssigt som over Landstrækninger, men det var nok bare Indbildning.

Radio Operatøren meldte paa min Forespørgsel, at der var høj Himmel og Solskin fra Kysten til Dinard Lufthavn, saa det gjaldt kun om at træffe Kysten paa det beregnede Sted, hvilket ogsaa lykkedes til Fuldkommenhed, og jeg landede til den beregnede Tid som eneste Maskine paa den kæmpestore Lufthavn.

Det blev ganske vist en ret stor Omvej, men til Gengæld oplevede jeg at gense den lille historiske Klippeø Mt. Sct. Michel, der som et ensomt

overbygget Bjerg rager op af Havet, og endelig kunde jeg holde Aftalen om at afhente Nielsen, ikke som foreslaaet i Flers, da denne højtliggende Lufthavn var lukket paa Grund af Taagen, men i Lissey, som jeg fandt ved at snige mig langs Kysten.

Vejret drillede os paa hele Hjemvejen, og da vi ikke vilde løbe nogen Risiko, maatte vi opgive at naa indtil Deauville Lufthavn, selvom vi kun manglede ca. 10 Km, da Regntykning spærrede Udsigten, vi valgte en alternativ Landingsplads Caën og tilbragte Aftenen og Natten i denne By. — Næste Dag naaede vi Rhotterdam igen (atter ved Amsterdams medvirken), da der var Sandstorm og Modvind over Holland, kunde vi ikke naa hjem i eet Stræk, men fik Tilladelse til at lande i Groningens Militærlufthavn, Elde. Endelig næste Dag naaede vi Esbjerg efter at have tilbragt 22 Timer i Luften.

For den, der ikke har deltaget i Turen, genkalder denne Beretning jo ikke Minder eller Oplevelser, men jeg haaber dog Læserne har levet med i Fantasien, saa lidt af den vidunderlige Følelse, det giver at flyve højt over Hverdagens Besvær, over Floder og Landegrænser, frit stillet med Plads til alle Sider, ogsaa har givet Genklang hos Dem.

Immanuel Jensen.

P.S. Nielsen er nu »Air minded« og klar til næste Tur.

Sommerfesten i Ribe.

Den 15. August udkæmpedes paa Ribe Katedralskoles Sportsplads de aarlige Sportskampe mellem R.S. og Katedralskolen.

Ripenser-Samfundet vandt i Haandbold 20—7, medens Katedralskolen vandt i Fodbold 7—3.

Langbold udgik paa Grund af for ringe Deltagelse.

Lektor *Krebs* havde som sædvanlig velvilligt paataget sig Overledelsen af Arrangementet paa Sportspladsen.

Om Aftenen var der et lille Samvær paa Hotel Munken, men der var ikke tilstrækkelig Tilslutning til en større planlagt Festlighed. Det var beklageligt, da der var forberedt en god Aften netop for de unge Sportsfolk.

Man maa nu overveje næste Aar at nøjes med Sportskampene og overlade til de unge selv at arrangere eventuelt Samvær bagefter — privat.

Forhaabentlig bliver der større Tilslutning til Generalforsamlingen og Russamværet. Vi gør opmærksom paa, at Aarets Russer er indbudt gratis til Festen i København den 23. Oktober.

K. H. R.

Tegneren og Illustratoren *Hakon Spliid*, der regnede sig for en Ætling af Ribes sidste »Heks« Maren Spliid, er afgaaet ved Døden. Han tegnede flere smukke Turistplakater til Ribe og udgav en smuk illustreret Bog om Processen mod Maren Spliid.

Adjunkterne *H. N. Schmidt* og *F. Chr. Kofod* ved Ribe Katedralskole er udnævnt til Lektorer.

Stiftamtmand *U. C. Friis'* Efterfølger som Stiftamtmand i Ribe blev Kontorchef *E. M. Edelberg*, der er Broder til Adjunkt *L. Edelberg*.

I Raadhussalens Galleri af Stiftamtmand er ophængt et Maleri af afdøde Stiftamtmand *U. C. Friis*, malet af Tørsleff.

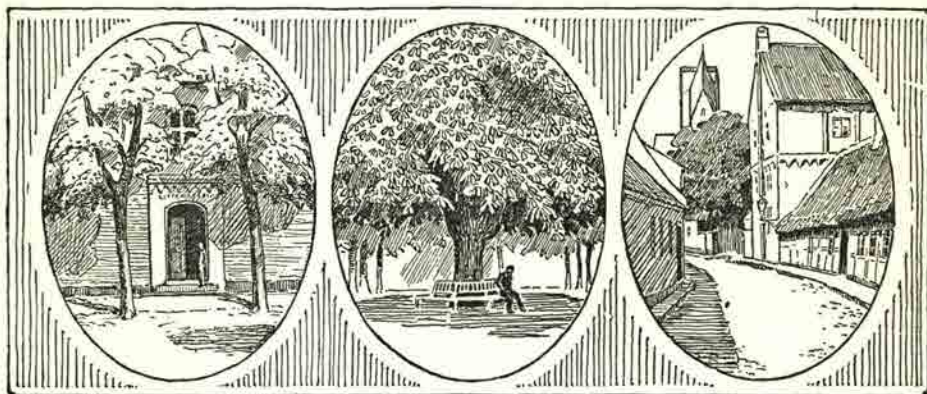
Ingeniør *Jobs. Korsgaard*, Ribe, er død den 7. August efter et Ulykkestilfælde.

Den 24. September døde tidligere Overlæge ved Hospitalet i Vedsted *Knud Rosenstand*, 80 Aar gammel.

Udgivet af Ripenser-Samfundet. Redigeret af *K. H. Rosenstand*.

Trykt i Ribe Stiftsbogtrykkeri I/S, Ribe.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 27

December 1959

4. Bind

RIBE
OLIEOVN OK 58

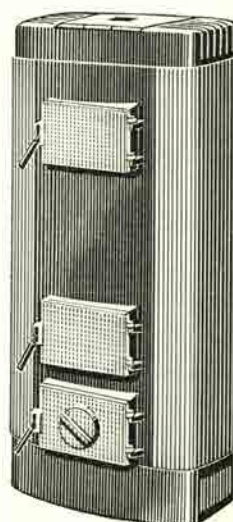
- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.

I udbetaling og pr. måned **kr. 51.-**

Kontantpris kr. 840.-

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 %
I udbetaling og pr. måned **kr. 46.-**

Kontantpris kr. 760.-

A/S RIBE JERNSTØBERI
R I B E

I KØBENHAVN:
VESTERBROGADE 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsbørg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

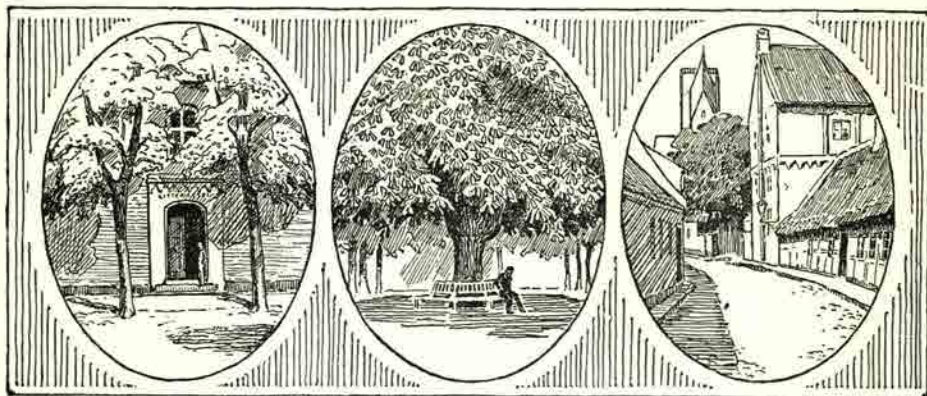
RIBE . TELEFON 226

Jul i Vestjylland

er i aar udkommen for 25. gang og bringer som
sædvanligt et rigt og afvekslende stof af artikler,
digte og noveller fra Vestjylland.

Jul i Vestjylland kan faas i boghandelen og koster 4 kr. 75 øre.

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 27

December 1959

4. Bind

Julefrokost i Ribe.

Tredie Juledag, Søndag den 27. December, arrangerer Ripenser-Samfundet en tvangsfri Julefrokost i Weiss' Stue i Ribe. I Forstaaelse af, at man ikke mindst fra udenbys Medlemmers Side har ønsket en saadan Sammenkomst, venter man god Tilslutning. Vi opfordrer Medlemmer baade fra Ribe og udenbys til at møde frem, saa man kan faa et hyggeligt Samvær.

Man behøver ikke at melde sig i Forvejen.

Frokosten finder Sted Kl. 12.

Der serveres Weiss' »Bakke«, den er god, 1 Øl, og hele Herligheden koster med Drikkepenge 7,45 Kr.

Der bliver en lille Overraskelse, men ellers vil man blot have det hyggeligt og tale sammen om Foreningens Forhold.

Bestyrelsen siger: Vel mødt i Ribe!

Stockholm Simonsen

1859 — 17. December — 1959

Naar man for et kvart Aarhundrede siden traf gamle Ribe-Elever rundt i Landet, og man kom til at tale om vor gamle Skole, lød det i Reglen: Lever Stockholm Simonsen endnu. — Hvordan har han det?. — Jo, Simonsen levede da og det gjorde han lige indtil 1937. Han var Gymnastiklærer ved Ribe Katedralskole i samfulde 43 Aar, og vi glemmer ikke den Dag, han tog Afsked med Skolen med at udbringe et leve for den. Det var den Gang noget ualmindeligt at raabe Hurra ved Translokationen.

Siden savnede vi ham, for som vi holdt af ham, holdt han ogsaa af os. Det følte vi ganske bestemt. Han var den fødte Pædagog og Børneven, og han kunde styre selv de mest urolige Hoveder i en Sytraad. Udenfor Skoletiden lærte han os at danse og opføre os belevent, og i vort F.D.F. var han den selvskevne Leder, hvad han forresten var paa mange Felter.

Han var født i Ribe. Som Sergent var han i sin Tid militær Gymnastiklærer, og han havde en Tid Prins Christian, den senere Kong Christian den Tiende, som Elev. Kongen glemte ham aldrig og spurgte altid efter Simonsen, naar Majestæten gæstede Ribe.

Udenfor Skolen havde Simonsen mange Jern i Ilden. Han var med i næsten alt, der havde med Foreninger at gøre. Forsvarsbrødrene havde vel nok efter Skolen hans største Interesse, men saa var der ogsaa Forskønnelseskomitéen, Ringriderforeningen, Skytteforeningen og Ribe Politikorps og meget andet. Han var som Festarrangør legendarisk, ja, han er blevet en hel Sagnfigur efter som Aarene er gaaet.

Mærkeligt for os ældre, at vi nu maa forklare Nutidsripenseren, hvem Simonsen egentlig var.

Ridderkors og Redningsmedalje kom Simonsen til at bære, og det var han glad for. Men ingensinde har jeg set »Stockholm« saa glad, som ved en Fest, hvortil R. S. havde indbudt ham i København. Vi var glade for at sige ham Tak for de svundne Aar, og det var ingen ringere end Redaktør Franz v. Jessen, der paa Foreningens Vegne tolkede denne Tak.

100 Aar er gaaet, men vi mindes stadig vor gamle Gymnastiklærer og Ven

Kai H. Rosenstand.

Ribe-Student fra 1888 ser tilbage.

Af Vicekonsul H. C. Jacobsen, Seattle.

En gammel Ribe-Student, dansk Vicekonsul i Seattle, Sønderjyden *Hans Christian Jacobsen* har skrevet nedenstaaende smukke Selvbiografi til Ripenser-Bladet. Jacobsen, der den 26. Marts 1960 fylder 90 Aar, er Søn af den kendte, nu forlængst afdøde Lydik Jacobsen i Brøns Mølle, og han former sine Livserindringer som en Hilsen til sin gamle Skole

Kære gamle Skole!

Du bliver sikkert forundret over at modtage et Brev fra det yderste Nordvesten fra en af dine mange Elever, tilmed naar det kommer fra en gammel Student fra 1888, som der sikkert ikke er mange tilbage af. Men forleden sad jeg i mit Hjem her og tænkte tilbage paa mit lange og ikke almindelige Liv, og det faldt mig saa i Sinde, at det maaske kunde interessere dig og dine nuværende Børn at høre lidt om, hvordan Verden har formet sig for mig efter de mange Aar, og saa nedskrev jeg følgende Selvbiografi.

Mit Navn er: Hans Christian Jacobsen, og jeg er født paa Brøns Mølle den 26de Marts 1870, altsaa for knap 90 Aar siden. Jeg gik først i Brøns Skole, hvor vi havde en dansksindet Lærer, men blev saa senere undervist af en Huslærer, som forberedte mig og flere andre Drengene til Latinskolen i Ribe, hvor jeg i 1884 blev optaget i 3dje Klasse og kom ud som Student den 10de Juni 1888. Dato og Aarstal er skreven indeni min næsten ubenyttede Studenterhue.

Det var en stolt Dag for os syv — Balsen, Filskov, Fritsche, Finsen, Hansen, mig og Jeppesen, og vi fejrede Dagen med et Gilde paa Puggaardsminde med Gaastesteg o.s.v. Vi fik for mange gode Ting blandet sammen, og da jeg kom op paa mit Værelse, maatte jeg af med noget af det. Det blev baade første og sidste Gang, jeg har drukket for meget, men man bliver jo ogsaa kun *en* Gang i sit Liv Student.

Da vi netop var syv, laa det nær, at vi kaldte os selv for »*de vise syv*«. Vi var jo alle sproglig-historiske Studenter (der var ingen anden Retning hos dig den Gang) og ingen Piger til at distrahere os, undtagen ved det aarlige Skolebal paa Klubbens Hotel. Vi gik i Skole fra 8 til 12 og fra 2 til 4. med et Frikvarter Kl. 10, hvor Pedel Nielsen mødte op med sin Kurv, fyldt med 5 Øres Wienerbrød. De første 2 Aar boede jeg hos en Bogholder Jessen, ovenover Sadelmager Ehlers' Butik, og de sidste 2 Aar hos en Møllebygger Mortensen, ovenover Ølhandler Storms Butik i Nørreportgade. Kosten dér var ikke meget kraftig, mest Pandekager, og naar jeg blev ked af dem, gik jeg sommetider ned til min Bedstemoder (Enkefru Ellung i Sviegade og fik mere nærende Kost. Hjemmearbejdet tog næsten al min Tid efter Skolen, og jeg læste i Reglen helt til Kl. 10, trøstende mig med en lang Pibe Tobak. Jeg husker godt de fleste af Lærerne: Rektor Fritsche, Riis, Kinch, Trugaard, Schmidt, Amorsen, Dybdahl, Fraas, Syngelærer Møller, Ritmester Fahrner, Stockholm-Simonsen. Ja, det var vist de fleste af dem.

I Reglen hver anden Lørdag gik jeg til mit Hjem (2 danske Mil), men blev i Reglen mødt af min Fader med Enspændervogn. Om Søndagen kørte han mig saa igen paa Vej. Banen sydpaa fra Ribe kom jo først i 1887. Det var det Aar, da jeg maatte bestemme, om jeg vilde gaa tysk Soldat eller udvandre og dermed for bestandig være udelukket fra mit Hjem. Det er en haard Bestemmelse at tage for en ung Mand. Men kommende fra et dansksindet Hjem og i Tillid til, at Paragraf 5 i Wienerfreden dog en Gang vilde blive opfyldt, valgte jeg at faa mit »Entlassungs-

urkunde« for at gaa til Danmark, og var dermed uden Borgerret nogensteds. Mange af mine jævnaldrende gik til U.S.A.

Da Tiden kom, meldte jeg mig til Lægdsrullen, hvor jeg sikkert burde være afvist *som ikke dansk Borger*, hvilket jeg først blev mange Aar senere med megen Besvær. Dette er efter min Mening uretfærdigt. Naar jeg alligevel trods Forbudet vilde besøge mit Hjem, maatte jeg være meget forsigtig og passe paa, at jeg ikke mødte Gendarmen fra Skærbæk, som af uvenlige Folk kunde være bleven underrettet om mit Besøg, og saa vilde fange mig. Hjemme holdt jeg mig indendørs. Jeg husker, at jeg en Gang i Soldatertiden havde Orlov til Ribe. Far havde saa faaet mit civile Tøj derud, jeg kastede Uniformen og gik saa hjem om Natten tværs over Markerne for ikke at møde nogen. Jeg var meget nervøs, indtil jeg igen var i Ribe og trak i Uniformen. Det var jo en dobbelt strafbar Handling, jeg havde begaaet. Jeg var Dragon ved 3dje Regiment i Aarhus fra Nytaar 1890 til Oktober, da jeg kom paa Sekondløjtnantsskolen i Randers, hvor jeg havde den Ære at være sammen med daværende Prins Christian, som, da Skolen var sluttet, fulgte med til min Eskadron i Aarhus, hvor vi var sammen hele Sommeren. Det var en streng Skole begge Steder, men godt for en rask ung Mand.

I Vinteren 1893—94 var jeg paa Askov Højskole, hvor jeg traf min fremtidige Hustru: Ellen Marie Dorthea la Cour Siegumfeldt, som jeg blev gift med i 1896, og som trolig fulgte mig, indtil hun døde i 1953 (88 Aar), fjernt fra sit Fædreland.

Imidlertid havde jeg ved Ophold paa flere større Møller forberedt mig til selvstændig Virksomhed, hvilket skete i 1896, da jeg ved mine Forældres Hjælp købte Slotsmøllen i Nyborg. Den var meget gammeldags, men min Hustru og jeg tog fat med Ungdommens Mod paa at modernisere den og udvide Bedriften, hvilket ogsaa lykkedes os ved 20 Aars haardt og anstrengende Arbejde, saa at vi, da vi i 1917 besluttede at sælge den til et Aktieselskab, havde en moderne indrettet Mølle og en indbringende Forretning. Jeg kan tænke mig, at du spørger: Hvorfor solgte Du saa? Vi var begge kørt træt af for meget Arbejde. Jeg havde flere Gange maattet rejse bort, mest til Norge, en Gang med en Baad helt op til Kirkenæs, og vi havde opdraget 5 Børn, der var i Alderen fra 6 til 20 Aar, et stort Arbejde for en Hustru. Vi længtes efter en roligere Tilværelse, bort fra Forretning og ud paa Landet. Men da Krigen jo ikke var sluttet og Forholdene unormale, mente vi, at Tiden var kommen til at faa vort Ønske opfyldt: at se California, hvor der dyrkedes saa megen Frugt. Af den senere Minister Otto Wadsted havde jeg faaet en Bog om California, som gjorde Udslaget.

Efter Korrespondance med nogle af Kolonien »Solvang«s Stiftere bestemte vi os saa for at foretage en Rejse dertil, *indtil Forholdene blev normale. Ikke for at blive der*. For alle Tilfælde skylde vi, hvad vi ejede i Danmark, forlod Nyborg sidst i Marts 1917, rejste til Norge og sejlede saa med alle Børnene fra København i Juni med S/S United States med Solvang som Maal. Min Hustru og de 3 Pigebørn var ret medtagne, da vi kom til San Francisco, saa at vi maatte stoppe der lidt. Vi hørte imidlertid, at Befolkningen i Solvang var delt i 2 Partier mellem 2 Præster, blev betænkelige ved at rejse dertil, før vi selv kunde undersøge Forholdene. Det gjorde vi senere paa Sommeren, da vi havde købt en Bil, men vi følte os ikke videre tiltrukne. Snart købte vi saa en mindre Frugtplantage, noget Syd for San Francisco, hvor vi fik Børnene i de forskellige Skoler og boede i nogle Aar. Der boede mange danske Farmere deromkring, men ingen dansk Kirke, hvorfor jeg satte mig i Forbindelse med

Præsten i Solvang og tilbød at betale et aarligt Tilskud, hvis vi fik en Præst, som kunde samle vore Landsmænd. Præsten kom, men det viste sig snart, at han ikke var Opgaven voxen. Forretningsblødet var stadig i mig, og jeg gjorde flere Forsøg paa at komme ind i noget varigt, men blev Gang paa Gang skuffet af uærlige Folk. Jeg skal ikke trætte dig med at opremse alle de Steder, vi boede i disse Aar, indtil vi i 1927 solgte vor 25 acres Frugtranch i Syd-California og rejste Nordpaa til Seattle. Klimaet i California var for varmt for os Nordboere, naar man skulde arbejde paa Marken. Heroppe er Klimaet meget lig det danske, mildere og ikke saa megen Blæst. Vi købte en lille Ranch, som jeg tilplantede med Nødde-træer, Stikkelsbærbuske og Jordbær og byggede Hus til 2000 Høns. Vi boede der i en Del Aar, og det passede os godt, kun, at jeg jo nu var op i tredserne og ikke kunde arbejde saa meget som tidligere. Da der saa tilbød sig en Stilling hos Østasiatisk Kompagni i Seattle, solgte vi, og i 1937 begyndte jeg saa der, væsentligst med at passe Konsulatet, som havde Lokaler der. Efter adskillige Flytninger med de skiftende Konsuler i de 22 Aar, er jeg nu havnet her, som bliver min sidste Arbejdsplads. Jeg har været Konsulatssekretær, Vice Konsul, fung. Konsul, er af den danske Regering belønnet med Ridderkorset og Chr. X Erindringsmedaille, hvilket har glædet mig meget. Disse 22 Aar ved Konsulatet har i Grunden været de lykkeligste i mit Liv i Amerika. Selvom mit Honorar er meget beskedent, har jeg et interessant Arbejde, som jeg synes om og føler, at jeg kan bestride, en betroet Stilling, hvorved jeg kan faa Lejlighed til at tilbagebetale noget af det Tab, mit gamle Fædreland led ved vor Udvandring med 5 gode og dygtige Børn, som gør Danmark Ære i Udlandet. Jeg kan nu bedre forstaa vore Slægtninges Uvilje mod vor Afrejse, idet det unægteligt var et stort Skridt at opgive en god Forretning for noget uvist, selvom ingen af os den Gang havde til Hensigt at blive her. Da Krigen var forbi, maatte vi jo bestemme, om vi vilde rejse hjem eller blive her. Dette var et vanskeligt Spørgsmaal, men Hensynet til Børnenes Fremtid gjorde Udslaget. *og de har ikke fortrudt Valget.* Begge Sønnerne har forsvaret deres Doctorgrad. Den ældste er nu Chef for Mechanical Engineering Deptm paa Stanford, den yngste Astronom ved Observatoriet i Seattle. Alle Døtrene har gradueret ved forskellige Universiteter, og alle er de lykkelige og godt gifte. Min kære Hustru blev hjemkaldt i 1953 efter 57 Aars Ægteskab. Hun var mig en udmærket Støtte i Medgang og Modgang. Jeg har nu en anden god dansk Kvinde ved min Side i min Alderdom. Min afdøde Hustrus og mit Sind har altid hængt ved Danmark, og havde det ikke været Hensynet til Børnenes Fremtid, var vi sikkert rejst hjem ved Krigens Slutning. Børnene er glade og tilfredse herovre, men min Hustru og jeg har altid savnet Danmark. Min Erfaring gaar ud paa, at *man ikke skal udvandre, undtagen som ganske ung (20 Aar), hvis man vil haabe at blive eet med sit nye Fædreland.* Er man først i vor Alder (47 Aar) og særlig, hvis man har Børn, og har levet med baade i det kirkelige og folkelige Liv i Danmark, har man slaaet altfor dybe Rødder der til, at man med Held kan blive omplantet. Træet vil sygne af Mangel paa passende Næring, selvom man som vi altid har søgt Samfund med danske og dansk Kirkeliv. Gør man det alligevel, maa man betale Prisen, og den er dyr for de ældre. Vi har truffet mange flinke Landsmænd herovre, men begaaet den Fejl ikke at søge Omgang med Amerikanerne. I Medgang og Modgang har min kære afdøde Hustru og jeg bevaret den urokkelige Tillid til vor himmelske Fader, at vi stod i Hans Varetægt, og at Han vilde styre alt til det bedste for os og vore, og *Han har ikke skuffet os.*

Nu spørger du sikkert: Hvad har Du saa haft ud af din Studentereksamen, som Du ikke vilde have haft uden den? og dertil vil jeg svare: Jeg har Mindet om fire strenge, men sørgløse Aar hos Dig, hvor jeg lærte at bruge de mig givne Evner — — Dine mange Sprogtimer, særlig i Græsk og Latin (hvoraf jeg endnu kan huske en hel Del) har været mig til Hjælp med det Engelske Sprogs mange Ord af fremmed Oprindelse. — — Min Eksamen har givet mig en vis Prestige blandt Landsmænd. — — Min Tilfredsstillelse ved at have glædet mine Forældre, som holdt paa, at jeg tog Eksamen. Jeg fortryder ikke at have ofret fire Aar af mit Liv paa Eksamen. Jeg har hele mit Liv været ærlig og pligtopfyldende, men har haft for stor Tillid til andres Ærlighed, er derfor bleven udnyttet og misbrugt.

Efter almindelig Beregning er mine Dage her paa Jorden jo snart forbi, og jeg genser Dig næppe. Jeg har levet et virksomt og interessant og ikke helt almindeligt Liv, som jeg er taknemmelig for. Naar min Time kommer, haaber jeg at kunne sige med Apostelen:

»Jeg har fuldkommen Løbet og bevaret Troen«.

Held og Lykke i Fremtiden ønskes af Din gamle Elev

Hans Christian Jacobsen.

»Jul i Vestjylland« 25 Aar.

Det lødige vestjyske Julehefte »Jul i Vestjylland«, udgivet af Dansk Hjemstavnsforlag i Ribe (Bogtrykker Aage Jacobsen) er udsendt i 25. Aargang. Det er sjældent, at en Publikation af denne Art kan holde sig og holde sig frisk i et kvart Aarhundrede. og mange er de Vestjyder her og der og Ripensere hjemme og ude, der vil kunne glæde sig over Jubilaren, der gennem Aarene er blevet bedre og bedre, baade hvad Tekst og Billedstof angaar.

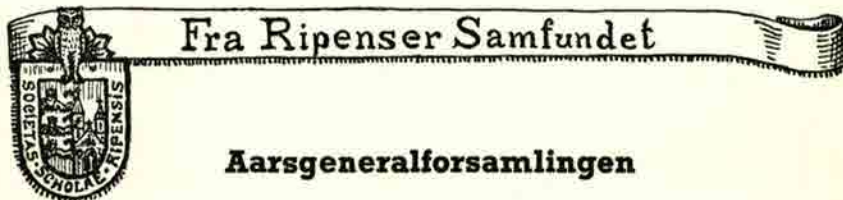
Hefter bringer i Aar bl. a. en ypperlig Artikel af Forfatteren Jørgen Bukdahl om Søren Kierkegaard og Vestjylland.

En anden betydelig Artikel er af Eyvind Rafn og omhandler Ribehistorikeren Peder Terpager og hans store latinske Ribe-Historie m. m.

Hefter bringer en hel Del andet godt Læsestof, og det være hermed især gamle Ripensere og Vestjyder anbefalet.

Det fås i Boghandelen.

R.

Fra Ripenser Samfundet

Aarsgeneralforsamlingen

Fredag den 23. Oktober holdt R.S. sin aarlige Generalforsamling i Restaurant »Lido«s Lokaler i København.

Der var glædeligvis stor Tilslutning, og der herskede hele Aftenen en fornøjelig Stemning.

Formanden, Journalist K. H. Rosenstand, bød velkommen og mindedes i smukke Ord de siden sidste Generalforsamling afdøde Medlemmer, nem-

lig fhv. Bankkasserer *R. Vilandt*, fhv. Amtslæge *Riiskjær*, begge Ribe, og fhv. Lektor *Tang Petersen*, Kolding.

Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Som Dirigent udpegedes Fuldmægtig *Tang Petersen*, Roskilde.

Formanden aflagde Aarsberetningen. Der var som sædvanlig afholdt Sportskampe i Ribe i Sommer, men den dertil knyttede Sammenkomst om Aftenen maatte desværre aflyses paa Grund af manglende Tilslutning. Af Medlemsbladet var udkommet fire Numre siden sidste Generalforsamling.

Regnskabet aflagdes af Kassereren *Tang Petersen*. Det balancerede med 1675 Kr. og udviste en Formue paa 1338 Kr.

Beretning og Regnskab godkendtes.

Som Formand genvalgtes med Akklamation *Rosenstand*.

Til Bestyrelsen genvalgtes ligeledes med Akklamation *Grosserer Jørgensen* og *Pastor P. Fenger*. Nyvalgt blev Premierløjtnant *Weisig*. Som Suppleanter valgtes *Lærer Jensen* og *Fru Ellen Møller Jensen*, født *Quedens*. Som Revisorer genvalgtes *Redaktør Aksel Lassen* og *Trærup Andersen* med *Dankjær* som Suppleant.

Under Eventuelt vedtoges det at bibeholde Sommerens Sportskampe, men overlade til de unge selv at arrangere eventuel Sammenkomst.

Paa Forslag af *Weisig* vedtoges det at søge arrangeret en tvangfri Julefrokost paa *Weiss' Stue* i Ribe.

Efter Generalforsamlingen var der smørrebordsbord.

50 Aars Studenten fra Ribe Katedralskole, *Dr. phil. og jur. Jens Himmelstrup* talte smukt og interessant til de unge Russer og de ældre. Formanden takkede. Fra *Professor Rasmussen* lød takkende Ord til Formanden for hans Arbejde. *Tang Petersen* takkede *Himmelstrup*.

Og saa var der hyggeligt Samvær.

K. H. R.

Student fra 1908, Lektor *Jens Bjerre*, Horsens, fyldte den 8. August 70 Aar.

Student fra 1908, Læge *John Olesen*, fyldte den 21. August 70 Aar.

Den 8. og 9. September holdt Dansk Kirke i Udlandet, hvis Præsident er *Biskop Carl Noack*, Aarsmøde i Ribe.

Den 10. og 11. September holdt samtlige Danmarks Biskopper Aarsmøde i Ribe Bispegaard.

Den 19. September døde Seminarielæktor i Ribe, *H. C. Dahl*, 46 Aar gammel.

Den 25. September fyldte Værkfører ved Ribe Jernstøberi *Chr. Jøhger*, 70 Aar.

Politifuldmægtig *Thiim*, Ribe, har taget sin Afsked og er blevet afløst af Politifuldmægtig *A. Lenler*, Lemvig.

Fru Anna Lütken født *Olesen* har taget sin Afsked som Organist ved *Sct. Catharinæ Kirke*, som hun havde beklædt i 27 Aar.

Hendes Efterfølger blev Organist, frk. *Hanne Pedersen*, tidligere Rødding.

Fhv. Amtsforsvalter *Bunde Jørgensen*, Ribe, fyldte den 8. Oktober 75 Aar.

Falck i Ribe kunne den 2. Oktober fejre 25 Aars Jubilæum.

Der er fundet en ny »Runepind« i Ribe, denne Gang i Fyld fra Udgravninger paa *Støckens Plads*. Det betydelige Fund faar Plads i Museet i *Hans Tavsens Hus* i Ribe.

Der er stiftet en ny F.D.F. Afdeling i Ribe.

Den 1. September kunne Overlæge *David Bøggild*, Ribe Amts og Bys Sygehus fejre 25 Aars Jubilæum.

I Antikvarisk Selskab i Ribe talte den 2. Oktober Museumsinspektør *Olsen* om Emnet »Hov og Stavkirke«.

Købmand *C. C. Andersen*, Ribe, fyldte 5. Oktober 50 Aar.

Den 18. Oktober fyldte R.S.s Revisor, Redaktør *A. Lassen*, 50 Aar.

Den 24. Oktober fyldte Guldsmed *H. Spangsborg Christensen* i Ribe 50 Aar.

Den 1. november kunde Viceskoleinspektør *Chr. Larsen*, Ribe, fejre 25 Aars Jubilæum som Kordegn ved Ribe Domkirke.

Den 14. November var det 100 Aar siden Slægten *Lind* overtog Ribe Apotek. Den nuværende Indehaver, Apoteker *E. Lind*, er tredje Generation.

Ribe Donorkorps har holdt 25 Aars Jubilæum. I den Anledning udnævntes Læge *Niels Svith* som Æresmedlem af Korpsen.

Den 19. November holdtes almindeligt Forældremøde paa Ribe Katedralskole. Der var mødt ca. 200 Forældre. Undervisningsinspektørens faglige Medhjælper, Lektor *E. Lassen*, København, talte om Emnet »Dansk og fremmed Sprog i Undervisningen«. — Rektor *Vestergaard* redegjorde for Skolens Arbejde siden sidste forældremøde.

Den 29. November for 100 Aar siden fødtes i Ribe som Søn af Tømmerhandler *J. Lauritzen* den senere så kendte og fremragende Skibsreder, Konsul *D. Lauritzen*, der grundlagde sin Karriere i Esbjerg. I den Anledning har man i Esbjerg rejst et Mindesmærke for ham. I Ribe mindes man ham bl. a. for et Legat, som Skibsrederen stiftede til minde om sine Forældre.

Lektor ved Ribe Katedralskole *Ladegaard Petersen* er ansat ved Aarhus Katedralskole. I hans Fag Latin og Græsk er ansat stud. mag. *Ingelise Hansen*, København. Den modige unge Dame er — 22 Aar gammel. (O. Beck).

Unge Akademikerens Sangkor har givet en udmærket Koncert i Ribe Musikforening.

Ribe antikvariske Samling har modtaget et Tilskud paa 19.000 Kr. aarligt fra Ribe Kommune.

Grundstenen er blevet nedlagt til Ribe Discontobanks nye Bygning paa Støckens Plads.

Ribe Statsseminarium har haft Besøg af 21 svenske Seminarieelever fra Falun under Ledelse af Lektor, Fru *Sandberg*.

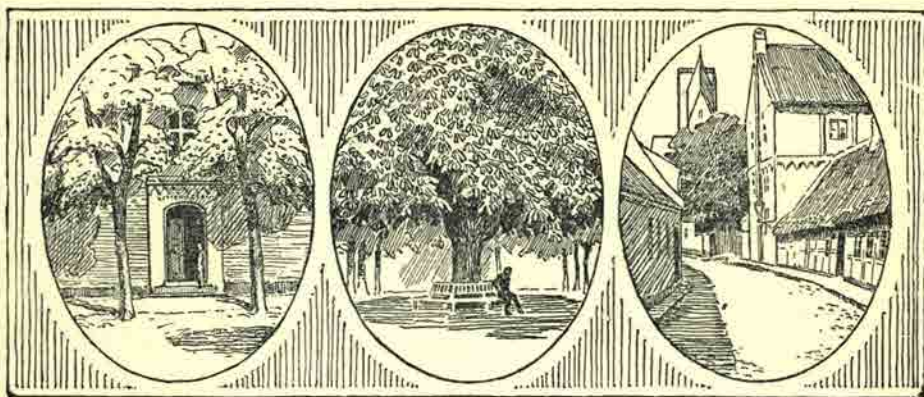
Den 4. December var det 50 Aars Dagen for Ribes næstsidste store Stormflod. Den sidste endnu større Vandflod kom i November 1911. Derefter skærmede Ribediget Byen og nærmere Omegn.

Til Julen 1959 er hengaaet 50 Aar, siden Gymnasieforeningen »Hejmdal« under Hovedredaktion af nuværende Overlæge *Knud Fogh* udsendte Juleheftet »Nordens Ungdom« med Bidrag fra de nordiske Gymnasiesamfund. Nuværende Direktør, Arkitekt, Dr. phil. *Ejnar Dyggve* havde tegnet det smukke Omslag.

I December Maaned 1809, altså for 150 Aar siden, kom Kgl. privilegeret Bogtrykker *Niels Siersted Hyphoff* til Ribe, og den 12.—13. Januar flyttede han det Trykkeri, han havde købt, ind i sin Ejendom i Grønnegade. Her udgav han den 23. Januar 1810 det første Nummer af Riber Stifts Adresseavis (det nuværende Ribe Stifts-Tidende), der siden 1786 var udkommet i Fredericia.

Sygeplejerske, Fru *K. Riiskjær*, Enke efter Amtslæge *Riiskjær*, Ribe, har oprettet en Vævestue for smukke Basting med Salg for Øje i Ribe. Sammen med sin Kollega, Frøken *Dalgas* havde hun en smuk Udstilling på Julemessen i Ribehallen.

RIPENSER-BLÅDET

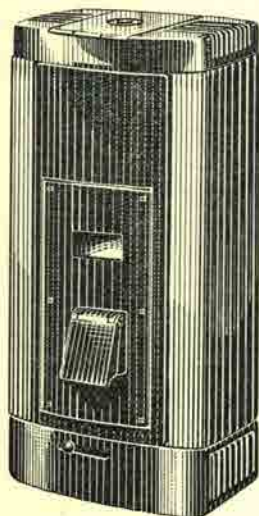
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 28

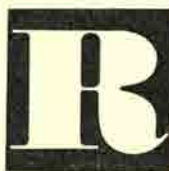
August 1960

Bind 4.

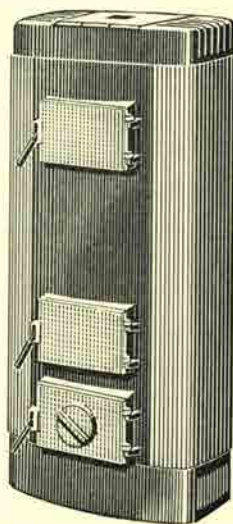
RIBE
OLIEOVN OK 58

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.
I udbetaling og pr. måned **kr. 51.-**
Kontantpris kr. 840.-

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 %
I udbetaling og pr. måned **kr. 46.-**
Kontantpris kr. 760.-

A/S RIBE JERNSTØBERI
RIBE

I KØBENHAVN:
VESTERBROGADE 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Aktieselskab

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

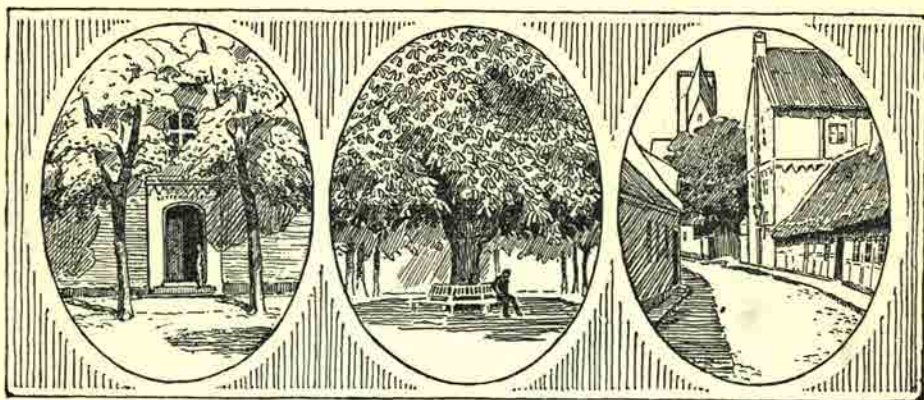
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI I/s

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 23

August 1960

Bind 4.

Sportskampe i Ribe den 20. August

Lørdag den 20. August afholdes paa Katedralskolens Sportsplads de aarlige Sportskampe mellem R. S. og Ribe Katedralskole.

Kampene holdes i Tidsrummet Kl. 14,30—17.

Sommerfesten vil i Aar udelukkende komme til at omfatte Sportskampene, da der efter gjorte Erfaringer ikke fra R. S.'s Side afholdes nogen festlig Sammenkomst om Aftenen.

Som sædvanlig er det Lektor *Krebs* fra Skolens Side og Premierløjtnant *Veisig* fra R. S.'s Side, der staar for Sportsarrangementet.

Der er særlig Grund til i Aar at takke Lektor *Krebs* for hans mangeaarige Interesse for disse Sportsfester, al den Stund Hr. *Krebs* den 15. Marts fyldte 70 Aar. Allerede i 1920—21 var Lektor *Krebs* Vikar ved Skolen, hvor han siden 1922 har været fast ansat, siden 1944 som Lektor, til Glæde for mange Aargange. Selv om Lektor *Krebs* nu er faldet for Aldergrænsen, fortsætter han foreløbig sit Arbejde ved sin gamle Skole. Paa 70 Aars Dagen var R. S. med til at hylde den afholdte Lektor med Tak.

Medens Sportsfesten i Sommer ikke forbindes med nogen Sammenkomst, slog Julefrokosten i Weis' Stue saa godt an, at man sikkert bør fortsætte igen i Aar. Der var god Tilslutning og fortrinlig Stemning.

K. H. R.

Translokationen paa Ribe Katedralskole

50 Aars Jubilaren Civilingeniør Thorsen fordobler sit Legat.

Under den gamle Skoles ærværdige Linde fandt Translokationsfesten Sted Torsdag den 23. Juni.

Splitflaget vajede over den store Forsamling af glade Studenter og Realister, Elever, Forældre og Lærere.

Der var adskillige Studenterjubilarer, baade 25 Aars, 40 Aars og 50 Aars, de sidste med Skolens gavmilde Legatstifter, Civilingeniør *Ejnar Thorsen* i Spidsen. Thorsen er nu Skolens største Legatstifter, idet han i Aar havde forhøjet det af ham stiftede Legat fra 50.000 Kr. til 100.000 Kr., hvilket naturligvis blev modtaget med Begejstring.

Af 50 Aars Jubilarerne var der mødt fire. Fra venstre til højre: Overlæge Knud Fogh, København, Overlæge Koldborg, Ringkøbing, Fru Margrethe Gøtz, f. Yding, København (gift med General Ebbe Gøtz) Civilingeniør Ejnar Thorsen.

Rektor *Vestergaard* bød Velkommen, og Alex Garffs smukke jubilæumskantate blev kønt sunget af Skolens Kør under Adjunkt Alvads Ledelse. Rektor talte smukt til de 38 Studenter og 33 Realister, der modtog deres Eksamensbeviser og rektorlige Haandtryk.

Rektor havde naturligvis bragt en særlig Velkomsthilsen til de forskellige Jubilarer, og for Jubilarerne takkede Civilingeniør Ejnar Thorsen. Han mindede om, at 50 Aar jo ikke er nogen lang Tid i Skolens 800-aarige Historie, men der var i dette Tidsrum sket en enorm teknisk Udvikling, og denne Udvikling vil blive fortsat. Da jeg gik i Skole, tog det lige saa lang Tid at komme fra Ribe til København som nu at komme fra København til New York, sagde Thorsen bl. a. Da jeg kom ind i Skolen var det under en ny Skoleordning. Nu skal der jo igen ske Ændringer, og jeg deler Rektors Udtalelser til Dimittenderne. Jeg haaber, at Vanskelighederne vil blive overvundet og udtaler de bedste Ønsker med Haab om Trivsel og Fremgang for Ribe Katedralskole.

Rektor *Vestergaard* takkede Thorsen for de smukke Ord og gode Ønsker, og gav nærmere Oplysning om Thorsens store Legatgave. Legatet blev stiftet i 1951, men er nu blevet fordoblet. Det er stiftet til Minde om Thorsens Forældre og har faaet Navneforandring til »Konsulent Thorsen og Hustrus Mindelegat«.

Jeg bringer, sagde Rektor, Civilingeniør Thorsen vor varmeste Tak. Skolen og først og fremmest Eleverne vil paaskønne og forstaa, at dette Udtryk for Taknemlighed er et af de smukkeste tænkelige. Det glæder os ikke i første Række, at De *kan* give denne smukke Gave, men at De *gør* det.

Naturligvis lød der ogsaa en Tak til 25 Aars Jubilarerne for deres Gave til Skolen.

Derefter uddelte Rektor de sædvanlige Legater og Bogpræmier.

Efter Translokationen samledes de fire 50-Aars Jubilarer til en meget vellykket Frokost i Weis Stue.

Kai Rosenstand.

Saa er vi hjemme i Ribe igen.

Af overlæge *Knud Fogh.*

»Til centrum« står der, når man kører ind i Ribe, det lyder fint og bliver endnu finere, når man når til torvet om domkirken, for her parkerer biler langs alle husrækkerne, og på gadehjørnerne står skilte med kilometer-angivelser til Esbjerg, Varde, Åbenrå o.s.v.

Ja, det er der jo ikke noget at gøre ved, siger byens borgmester, vores gamle kammerat Laurids Nielsen, med et lille trist smil, for han føler som vi, at turismen har lagt sin klamme hånd på Ribe, og i løbet af sommeren bliver det endnu værre, så vrimler det med busser og fremmede landes vogne, Ribe må følge med tiden og skaffe valuta til landet.

Hovedgaderne har flotte butikker, Clausens port er lukket, og nu kan man ikke komme ind i den smukke gård, hvor vi røg vore forbudte cigaretter, selvbetjeningsforretninger er dukket op, og ligeledes antikvitetsforretninger — i vor tid kaldte vi dem marskandisere.

Nørgaard og Frandsen havde konkylier og jydepotter med hilsen fra Ribe, nu har kioskerne nydelige storkebrocher og desuden en masse stads af dukker og Anders And'er, men endnu dog ikke som i Holland nationaldragter, man kan blive fotograferet i.

Misforstå mig ikke, men det er et lille hjertesuk, eller skal vi kalde det en advarsel. Danmark lefler for udlændinge på en måde, som kan give bagslag ved at ødelægge alt det oprindelige og forfladige det.

Når dette er sagt, skal jeg indrømme, at kernen i byen har holdt sit præg. Sidegaderne og slipperne er de samme, gårdene og de gamle huse er smukt bevarede, og de nye kvarterer med villabebyggelse med deres haver danner en krans om dem, men Ribe-hallen er en grim plet ved Skibbroen, og åen er rettet ud, så den bugtede sølvstribe gennem de grønne enge er forsvundet.

Jeg tør næsten ikke sige det, men jeg synes domkirken er blevet mindre end i min tid, hvor den knejsede over byen som en høne over sine kyllinger og dronning Dagmar, som jeg ved afsløringen skrev et beåndet digt om i »Ribe Stifts-Tidende«, er jeg slet ikke så begejstret for mere, ser man hende fra siden ligner hun en kone med en sæk på ryggen. Kunne man flytte hende ned i sivene, så hun så op på slotsbanken, tror jeg, hun ville virke langt naturligere til trods for det håbløse tunge bronceclør.

Men det var jo egentlig for skolens skyld, vi 50 års studenter mødte op, og skolegården havde ikke forandret sig noget videre, her er stadig en kastanje, hvorunder børnene sidder og læser den sidste omgang på lektierne, her er de samme gamle upraktiske pulte. Jeg fandt et hjerte ridset i en af dem, hun havde lange fletninger, jeg kunne rykke i, sådan viste jeg min kærlighed. Dog også et og andet var forandret, bjørnen var væk, der var ingen gabestok, gelænderet om den gamle rektorbolig, hvor vi i første klasse blev klemt inde og knebet blå og gule, for derefter at få buksevand under hanen eller blive vasket i sne.

Rektors kontor er flyttet over i pedel Nielsens hus, og der sidder han ovenpå toiletterne, og 3. G er flyttet over i asylet, hvor frøken Reinsholm røg sin lange pipe og lærte asylbørnene den dejlige sang:

*Kl. 12 kommer asylere fra skole,
de hopper og springer og er så glad,
for nu skal de hjem og ha' middagsmad
med klitter og klatter og klumper i.*

Eleverne ser gladere ud nu, jeg tror også, at de har et langt friere liv end vi. I vores tid måtte piger og drenge ikke tale til hinanden i frikvarteret, og drengecykler ikke læne sig op ad pigecykler, og om eftermiddagen skiftedes lærerne til at kontrollere vore ture i plantagen, hvorfor vi havde en spejder siddende på »Memoriamen«, den bæk proprietær Nyholm havde skænket byen. Han var en rar gammel mand, som havde forståelse af hvilens betydning, hvorfor han også hvert år gennem studenterforeningen gav en student en gyngestol.

50 år, er der noget at sige til, at vi glædede os og flere gange havde øvet os på den gamle kantate, og så fik vi en ny, ganske vist skolens egen, men den gamle var der nu mere slag i.

Og så var der noget andet, vi ikke kunne forlige os med.

Tidligere var forskellen på lærere og elever skæg, det er det også nu, bare omvendt.

Og påklædningen, mine herrer! I vor tid var det kjole, senere smoking, og nu er det sommerjakker og lyse benklæder. Det er muligt, de unge mennesker ikke mere har brug for festdragt, men når jeres rektor hædrer jer ved at møde i kjole og hvidt, ville det se pænere ud, om I i hvert fald kom i hvide skjorter uden jakke.

Tro nu ikke, jeg er en gammel sur fyr, som finder alle dem, jeg kendte i min tid, ude på kirkegården til venstre for indgangen, men alligevel.

Den 13. December 1959 døde i Bergen en gammel Ripenser Fru *Louise Gade*, Enke efter den kendte norske Kræftforsker, Dr. med. F. G. Gade. Fru Gade, der blev 93 Aar gammel, var Datter af Stiftsfysikus Konferentsraad J. Kjær i Ribe.

Indehaveren af Firmaet J. H. Quedens i Ribe, *Peter Sørensen*, er død den 11. Januar 67 Aar gammel.

Fru *Petra Andersen*, Enke efter Kæmner Andersen i Ribe, er død den 28. Januar 86 Aar gammel.

Ribe Katedralskoles Elever opførte den 4., 6. og 7. Februar Terence Rattigans morsomme Lystspil »Fransk uden Taarer« under stærkt Bifald.

Det kgl. Teater har i Aar i Ribehallen givet en brillant Forestilling, idet man opførte Mozarts skønne og morsomme Opera »Cosi fan tutte«.

Den 26. April gav Ribe Katedralskole under Ledelse af Adjunkt Alvad og Adjunkt Hejlesen en ypperlig Foraarskoncert.

Den 20. April døde Politifuldmægtig *A. Z. Thim*, Ribe, 67 Aar gammel.

Læge *Jørgen Bjerrum*, Dragør, søn af afdøde Kredslæge Bjerrum, Farsø, sidst boende i Ribe, er udnævnt til Chef for Bispebjerg Hospitals neuro-radiologiske Afdeling.

Viceskoleinspektør, Kordegn Chr. Larsen har taget afsked med Ribe Borgerskole.

Den gamle Ripenser, Maleren *Lauritsen Thomsen*, Ansager, fyldte den 23. Februar 85 Aar.

Hjemstavnsforskeren *N. M. Kromann*, Esbjerg, er død 90 Aar gammel.

Den 19. Januar fyldte Snedkermester *Fr. Abelstedt*, Ribe, 80 Aar.

Den 24. April døde den kendte Ribeborger, Muremester og Kirkeværge ved Domkirken *M. Lauridsen*, 79 Aar gammel.

Hans Kompagnon i Firmaet »Lauridsen & Knudsen«, *Mathias Knudsen*, døde den 12. December 1959.

Den 17. april fyldte Biskop *H. Dons Christensen*, Ribe, 50 Aar.

Konsulent *Tb. Hansen Korsgaard*, Ribe, har holdt 70 Aars Fødselsedag.

Den 6. Maj døde Typograf *Julius Larsen*, Ribe Stifts-Tidende, 76 Aar gammel.

Pensioneret Overbetjent *N. P. Sørensen*, Ribe, er død 73 Aar gammel.

160.000 Turister har i 1959 gæstet Ribe, og Tallet er stigende i Aar.

Ribe Jernstøberi har rejst en ny Montagehal, der bliver 75 m lang og 20 m bred. Stiftamtmand *Edelberg*, Ribe, er indvalgt i Bestyrelsen for den gamle Sparekasse i Ribe.

Æresmedlem af Ribe antikvariske Selskab, Museumsinspektør *Victor Hermansen*, er død 65 Aar gammel.

Vort skattede Medlem, Professor ved Polyteknisk Lærestalt, Dr. phil. *R. E. H. Rasmussen*, har rundet de 50 Aar.

Carlsbergfondet har skænket Ribe Kunstmuseum et værdifuldt Maleri, nemlig *Jørgen Roeds »Ribe Domkirke i Maaneskin«*.

Den 18. Juli fyldte Ribestudenten, Læge *Emil Schoustrup Thomsen*, Kolding, 60 Aar.

Ribe antikvariske Selskab, der i Vinter holdt en række ypperlige Møder, havde atter i St. Bededagsferien i Aar arrangeret en interessant Ekskursion. Turen gik i Aar til Østfrisland og Oldenburg m. m.

Stadsskoleinspektør *Kjær Larsen*, Ribe, fyldte den 9. juli 50 Aar.

Husbestyrende, Frøken *Meta Thomsen*, datter af afdøde Restauratør Peter Thomsen, Ribe Holme, fyldte den 9. August 60 Aar. Hun bor nu i Asnæs.

Saabys Statue af Salmédigteren, Ribebispen Hans Adolf Brorson, der havde sin Plads udenfor Ribe Domkirke, har vist sig så stærkt medtaget af Tidens Tand og det vestjydske Vejrlig, at man har maattet sende Statuen til København, hvor den skal gennemgaa en større Istandsættelse.

Den over 100-aarige Spare- og Laanekasse for Ribe og Omegn, flytter i September fra sit gamle Sæde i Sortebrødregade til sin moderne nye Bygning paa Storegade (Mellemdammen).

Statsradiofoniens Drengkor gav Langfredag en smuk Kirkekoncert i Ribe Domkirke.

Paa 100 Aars Dagen for den berømte Læge *Niels Finsens* Fødsel afsløredes i Esso's Bygning paa Sct. Annæ Plads i København et Portrætre relief af Finsen. Det var i denne Bygning han boede som Student og ved sine Eksperimenter med Sollysets lægebringende Virkning grundlagde sin Verdensberømmelse.

Ribe Husmoderforening har holdt 25 Aars Jubilæum. Ved Festen opførte Medlemmer Fin Mehlings »Sangen om Hanne«.

Fru *Christine Tind-Christensen*, der var Formand for Husmoderforeningen i Ribe i 25 Aar, er død 60 Aar gammel.

Den 1. August er fhv. Mejeribestyrer *Viggo Nielsen*, død 78 Aar gammel.

Et Hold tyske Studenter paa ialt 32 har gæstet Ribe Statsseminarium under Ledelse af Universitetspræsten i Münster, Dr. Reiss. Man besaa Byen samt V. Vedsted Kirke og Præstegaard.

Ribe Domkirke har i Juli Maaned været besøgt af over 55.000 Turister.

Seminarielektor *Forchhammer*, Ribe, har i Sommerferien været paa Studierejse i Grækenland med 11 Ribeseminarister. Man kontaktede Ripenseren, Arkæologen, Arkitekt Erik Hansen.

Adjunkt *Edelberg*, Ribe Katedralskole, har ledet en Studierejse i Frankrig for Skoleelever.

Mejeriet »Riberhus« i Ribe har indviet en stor, moderne Mejeribygning ved Plantagevej i Ribe.

Det kan forventes, at den haardt tiltrængte Udvidelse af Ribe Statsseminariums Bygekapaцит kan blive paabegyndt i September.

Den 30. juli viedes i Sct. Catharinæ Kirke i Ribe stud. jur. *Jens Hvid*, søn af Sangeren Hans Hvid og Hustru, født Agerbæk, til Frøken *Anna Marie Jensen-Holm*, Datter af Skoleinspektør Jensen-Holm, Ribe.

Dansk Arbejdes Ribefdeling, hvis Formand er Handelsgartner C. Mathiesen, har fejret 50 Aars Jubilæum.

Landskabsmaleren *Lars Olsen*, Hadsten, søn af forlængst afdøde Børstenbinder Olsen i Ribe, er død 86 Aar gammel. Lars Olsen var bl. a. Broder til Verdensurets Skaber Jens Olsen.

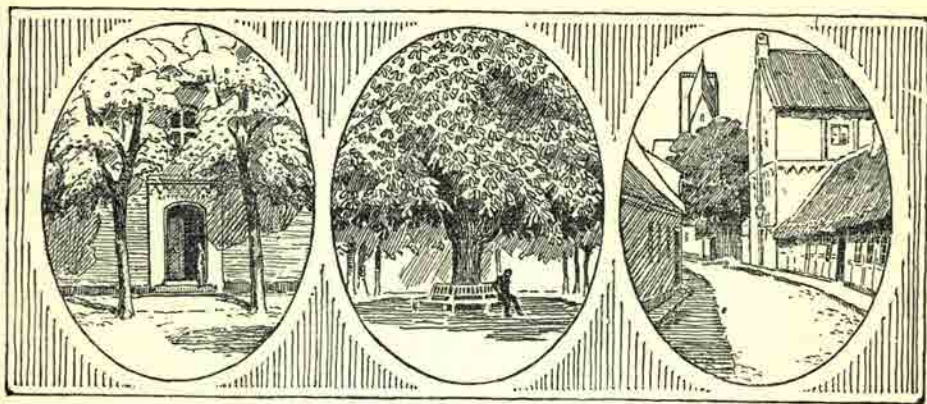
Hans Henning Tvermoes, søn af afdøde Borgmester i Ribe omkring Aarhundredskiftet, Tvermoes, har gæstet sin Fødeby, Ribe, H. H. Tvermoes ejer en Faarefarm i Australien med 3000 Faar.

Ribe Byraad har til Boligministeriet indsendt en Fredningsplan for Omraadet omkring Sct. Catharinæ Kirke og Kurveholmen.

Paa Ribes røde Tage er i Aar udruget 5 Storkeunger. Der har i Aar været 5—6 beboede Reder.

Vort Medlem, Generalkonsul *Frode Schøn* i San Francisco, har haft den Fornøjelse at have den danske kgl. Ballet som Gæst.

RIPENSER-BLADET

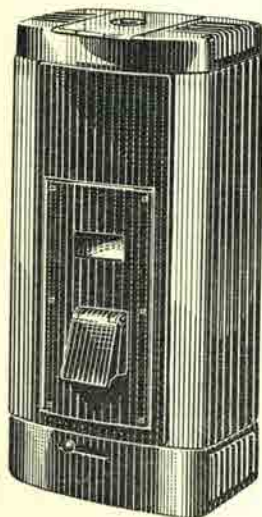
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 29

Oktober 1960

Bind 4.

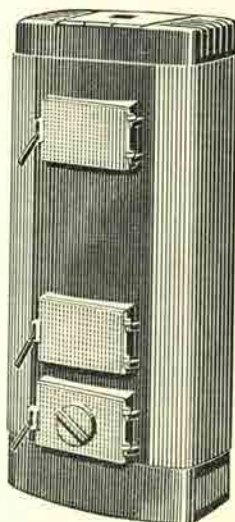
RIBE
OLIEOVN OK 58

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.
Kontantpris kr. 880,-
Leveres også på rate

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 ^o/_o
Kontantpris kr. 830,-
Leveres også på rate

A/S RIBE JERNSTØBERI
R I B E

I KØBENHAVN:
VESTERBROGADE 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

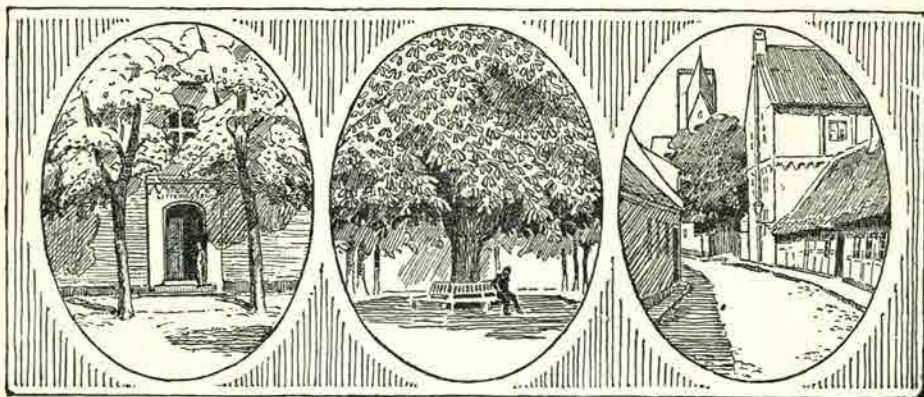
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI 1/s

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 29

Oktober 1960

Bind 4.

Generalforsamling

Ripenser-Samfundet afholder Generalforsamling Mandag den 31. Oktober 1960 Kl. 20 i København, Restaurant »Skandia«s Selskabslokaler, Vesterbrogade 2.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskabet.
3. Valg af Formand og 3 Bestyrelsesmedlemmer samt Suppleanter.
4. Valg af 2 Revisorer og 1 Suppleant.
5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen taler Afdelingslæge *Agnes Filskov* (student fra 1911).

Der serveres 2 Stk. Smørrebrød — 1 Stk. Ost — 1 Øl og Kaffe.

Pris 13 Kr. — Studerende 10 Kr. — Aarets Russer indbydes gratis. —

Anmeldelse om Deltagelse maa ske senest 29. Oktober telefonisk til Palæ 5747 (Studenterraadets Telefon, Hverdage 10—16, Lørdag kun 10—12) — eller Roskilde 431.

Daglig Paaklædning.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Turist i 1838

Af *K. H. Rosenstand*

Nutidens Turist, der pr. Bil eller Knallert tilbagelægger auselige Vej-længder i den kortest mulige Tid, skænker næppe mange Tanker om, hvor besværligt det for ca. 100 Aar siden var at foretage en Rejse. Datidens Befordringsmidler var langsomme, og det at age med Hestevogn ad de daarlige, ja til Tider farlige Veje, var en om-stændelig Ting, saa det at rejse for Fornøjel-sens Skyld i de Tider var noget af en Sjælden-hed. Langsomt gik det jo ogsaa, men der var mere Tid til at modtage og fæstne de nye Ind-tryk ved den gammeldags Rejsemaade.

Emil Hyphoff

Mellem mine gamle Familiepapirer finder jeg nogle smaa graa Ark, hvor min Moders Onkel *Emil Hyphoff* med en sirlig Skrift prenter nogle fornøjelige Indtryk fra en Rejse pr. Vogn foretaget i Aaret 1838 fra Gram til Vejle sammen med et Par gode Venner.

Emil Hyphoff var født i Ribe i 1810 som Søn af min Oldefader, den kgl. privilegerede Bogtrykker og Udgiver af »Ribe Stifts-Tidende« Niels Siersted Hyphoff. Emil fulgte sin Fader i Redaktørstolen, men døde allerede i 1858.

Emil Hyphoff var en baade anset og afholdt Mand i sin Fødeby. Han beskæftigede sig med mange Ting til Byens Gavn. Bl. a. havde Besejlings-forholdene hans store Interesse, og som den store Naturelsker, han var, udførte han personlig omfattende Plantningsarbejder i Ribe Plantage, ligesom han i 1842 var med til at stifte »Forskønnelseskomitéen«.

Han var tillige en yndet Selskabsmand, der i Hjemmet i Grønnegade samlede Byens og Egnens Embedsmænd til musikalske Soireer, hvor Emil selv spillede en god Violin. Paa hans Initiativ stiftedes den første Musikforening i Ribe, der en Gang om Maaneden gav Koncert paa »Gæstgiver-gaarden«.

I Optegnelserne fra Rejsen er den gamle Sprogtone bevaret.

Emil Hyphoff fortæller:

Den 2. Oktober om Morgenen kørte vi i et yndigt Vejr fra Gram Præstegaard. Vi besluttede at lægge Mærke til vort første Møde for deraf at udlede, om vor Rejse skulde blive heldig eller uheldig.

Vi mødte da først tvende Mænd mellem Gram By og Slottet, der med meget ærbødigt toge deres Hovedbeklædninger af, hvilket vi da var enige om at anse for et lykkeligt Varsel. Vor Forventning blev da heller ikke skuffet.

Vejen fra Gram til Rødding er meget behagelig, da man enten kører i Skov eller ser sig omgivet deraf i længere eller kortere Distance. Fra

Rødning gik Vejen over Øster Hjerting til Lintrup. Her begynder Egnen at faa et fattigere Udseende.

Forbi Dover naaede vi Foldingbro (den gamle Toldgrænse ved Kongeaaen), hvor Toldvæsenet mod Forventning undersøgte vore Sager meget lempeligen.

Kursen gik nu mod Estrup, hvor Ejeren Proprietær Lautrup var i Færd med at bygge, male og kalke, samt paa anden Maade at forskønne sin fortrinlige Ejendom, uden at tale om, at han i de senere Aar har opofret meget paa at forbedre sine Jorder og Indretninger, Landøkonomien vedkommende. Her fik vi en ny Kammerat, vor gamle Ven J. Lautrup med, og Klokkeren 3 om Eftermiddagen tog vi ad Hulvad, Bække og Egtved til Vejle.

Medens Vejen fra Foldingbro mod Vest bestandig kun har enkelte Smaagrupper af Hytter, Hede og magre, sandede Marker for Øje, ser man mod Østen næsten hele Tiden større Landsbyer og Avlsgaarde, indtil man kommer til Egtved, hvor man allerede befinder sig i en yndig Egn, der uafbrudt varer ved til Vejle. — Skade vi passerede Vejen om Natten.

I Egtved Kro spiste vi til Aften, Smørrebrød, Haresteg og Agerhøns — Værten lod os paa en fin Maade vide, uden mindste Opfordring fra vor Side, at han var Broder til Kammerraad Wulff i Nebel.

Som en vældig Nimrod havde han en Del Jagthunde, der generede os en Del under Maaltidet til ikke ringe Ærgrelse for os. Hans Hunde var meget smukke, og som det syntes, elskede han dem højt. Hans Kone var derimod det modsatte, og efter det ydre at dømme kunde han vist næppe elske hende synderlig højt. Hun var en lav, indskrumpet, mumieagtig Stagefigur, hvis Stemmes Lyd berettigede mig til den Formodning, at hun var ligesaa vissen og udtørret indvendig som udvendig.

Ved vor Indtræden traadte hun os i Møde med Barskhed i Lader og Miner: Hvad er det for Folk? Hvorpaa hun modtog det lakoniske Svar: »Rejsende«.

I et noget taaget Maaneskin fortsatte vi herfra vor Vej til Vejle, som vi naaede Klokkeren 12.

Med Logiet var vi yderst misfornøjede, og det ikke uden Grund.

J. Lautrups Knebelsbart havde gjort saa stærkt Indtryk paa Opvartningspigen, at hun opbød alt for, at han kunde faa det smukkeste Værelse, men jeg gav mig den Frihed at dele det med ham.

Om Morgen gik vi ud og besaa Havnen, hvor man byggede paa en Jagt. Dernæst gik vi i Kirken, hvor Dronning Gunhild stod.

Dette Lig er i Sandhed en Seværdighed, selv om man betvivler, at det er Levninger af den ulykkelige Dronning, hvilket Oldgranskerne imidlertid mener tilstrækkeligen at have bevist af Sagnet, Stedet og Klæde dragten, hvori Liget fandtes.

Dernæst tog vi til »Petersholm«, der ejes af min Moders Fætter Agent Nyholm, et yndigt Sted, det yndigste, jeg har set. Vi mødte en gæstfri Modtagelse paa dette dejlige Sted, hvis Ejer ved smagfulde Anlæg har forstaaet at forskønne det endnu mere.

Jeg stod i Havestuedøren, hvorfra man har Udsigt til Vejle Fjord og det henrivende Landskab paa begge Sider og drømte mig som Ejer af Stedet og mere end det, lagde skønne Planer, indtil jeg blev vækket ved, at man bød mig Vin og Kage. Vinen forekom mig sur og Kagerne svedne. — Ak!

Efter at have spist til Middag i Vejle rejste vi til Jelling paa Hjemvejen for at bese de mærkelige Kæmpehøje og Runestenene. Vi blev vist om af en Skolelærer, der var seminaristisk nok. Kirken ligger mellem Højene, saaledes at man fra den ene Høj ovenover Kirken kan se Overkroppen af et Menneske, som stiller sig paa den anden. Vor Skolelærer afgav et højst komisk Skue, idet han syntes at svæve i Luften, da man aldeles intet saa af Højen, hvorpaa han stod.

Ved en Mølle, der laa i en Dal paa Vejen fra Vejle til Jellinge, saa vi de højeste Bakker, vi endnu havde set. Vi besteg en af de højeste — men, hvilket Syn. Det forunderligt blide Indtryk, som Beskuelsen af den for os liggende Dal og Højene rundt om gjorde paa mig, kan jeg kun føle, ikke beskrive.

Jeg begriber ikke, hvorledes en Svejtseregn kan være mere indtagende. Denne maa med sine umaadelige høje, vilde Klipper, der synes at vidne om voldsomme Naturbegivenheder, indgyde Rædsel, medens hin med sine grønne, lavbegroede Bakker, der synes at have været saaledes fra Verdens Skabelse, og hvorover den yndigste Fred synes udbredt, kun kan henrykke det indre Øje og vække de blideste Følelser.

Fra Jellinge toge vi til Randbøl, hvor vi ankom Klokken 12 om Natten, og hvor vi overnattede.

Her var iøvrig meget uhyggeligt. J. Lautrup maatte tage til Takke med en Seng, hvorfra Værten fornylig havde faaet en Kræmmer til at staa op for at give Plads for Knebelsbarten, som vi drillede dygtigt i den Anledning. Han bildte sig da ind til Slutning, at han efter at have lagt sig endnu kunne mærke Kræmmerens ubehagelige Varme i Sengen, men han havde et godt Sovehjerte og glemte snart i Morpheus Arme baade Kræmmeren samt, hvad der forresten kunde være efterladt i Sengen, som havde tilhørt den gode Mand.

Om Morgenen tidligt rejste vi til Estrup, spiste til Middag og sagde Farvel til Jacob og rejste videre.

Jeg forlod mine Venner i Foldingbro, hvorfra jeg vandrede til gamle Ribe, lettet paa min Vandring ved de behagelige Erindringer fra denne Rejse, der er min første af den Art — mon ikke ogsaa den sidste.

Ribe, den 5. Oktober 1838.

Emil H.

Biskop C. W. Noack død

Carl Noack

Ripenseren Biskop *Carl Noack* er død under et Ophold i Norge, og han er blevet begravet i Kolding. — R.S. sendte en Krans til hans Baare.

Med Vemod vil vi mindes Carl Noack. Han var et Navn, der gjorde sin Fødeby og den danske Folkekirke Ære, og han var Ripenser-Samfundet en god Ven.

For et Par Aar siden talte han ved vor Rusfest, og de desværre alt for faa mødte vil mindes den gode Aften, hvor Biskop Carl Noack fortalte smukke Træk fra sin Barndom i Ribe. Han »prædikede« ikke, men det blev alligevel til en helt lille Prædiken, og hans Ord vil huskes.

Sidste Gang Carl Noack gæstede sin Fødeby var ved det store aarlige Stiftsmøde i Ribe den 1. September i Aar, da hans sonore, hjertevarme Stemme lød fra Prædikestolen om Aftenen i Ribe Domkirke, hans Barndoms Kirke, som han allerede som Dreng med undrende Øjne havde betragtet fra Kirsebærtræet i sin Barndoms Have i Grønnegade. Om det Indtryk han derved fik som Betydning for hele Livet, fortalte han saa kønt og ukunstlet hin Aften i Ripenser-Samfundet.

Noack var født i Ribe, hvor Faderen var Købmand. Han blev Student fra Ribe Katedralskole i 1903, men Vejen til Bispestolen i Haderslev blev alt andet end lige.

Han forlod en Aarrække Studierne, havde prøvet Kaarene som Jord- og Betonarbejder, som Havnearbejder i Hamborg og Husmand paa den jydsk Hede, inden han pr. Korrespondance forberedte sig til den teologiske Embedseksamen.

Nu havde han fundet sit Staasted, og Livet havde givet ham en Menneskekundskab, som kun faa Præster kommer i Besiddelse af. Han blev Landsbypræst i Sunds i Jylland. I 16 Aar virkede han som Præst for den danske Menighed i Flensborg. Saa kaldte i 1937 Bispestolen i Haderslev, og han beklædte derefter dette høje Embede til 1955. Han bosatte sig derefter i Kolding.

Han, der blev 74 Aar gammel, blev den danske Folkekirke en tro Tjener, og han vedblev at være en trofast *Ripenser*, der jævnlige og gerne gæstede sin Fødeby. Derfor er der ogsaa al mulig Grund til, at Ripenser-Samfundet mindes sit Medlem Carl Noack med Ærbødighed og Taknemlighed.

Æret være hans Minde!

Kai H. Rosenstand.

Lektor *A. W. Høst*, Vitus Behringsalle 7, Klampenborg, fylder 90 Aar den 28. Oktober.

Lørdag den 20. August spillede paa Katedralskolens Sportsplads de aarlige Sportskampe mellem de gamle og de nuværende Elever. Det var som sædvanlig Lektor *Krebs* og Premierløjtnant *Veisig*, der forestod Arrangementet henholdsvis for Skolen og for Ripenser-Samfundet. — I Haandbold vandt R.S. med 16—11, og i Fodbold vandt ligeledes R.S. med 5—1. — Man maatte se bort fra Pigernes Kampe paa Grund af manglende Tilslutning. Der var ikke arrangeret nogen Festlighed om Aftenen i Forbindelse med Sportsdagen.

Karetmager *Th. K. Sørup*, Ribe, er død den 19. August 80 Aar gammel.

Fru *Sofie Kjær*, Datter af Gymnastiklærer Stockholm Simonsen, gift med Grosserer Antoni Kjær, fyldte den 8. August 70 Aar.

En gammel Ribe-Student, Pastor emer. *S. H. Sørensen*, Valby, fyldte den 4. August 80 Aar. Sørensen er især kendt for sit mangeaarige Arbejde indenfor Dansk Missions-selskab.

Ripenseren *Erik Østbirk*, Søn af afdøde Kriminalassistent Østbirk, har opsagt sin Stilling som Salgschef ved SAS og har sammen med to Hotelfolk i København dannet et Interessentskab, der vil drive Charterflyvning. Østbirk bliver Direktør for det nye Selskab.

Foregangsmanden for den praktiske Ungdomsskole herhjemme, Skoleinspektør *Folke Jacobsen*, Thorslunde, Søn af afdøde Kollektør Chr. Jacobsen i Ribe, fyldte den 4. August 60 Aar.

Forfatteren *Kjeld Abell*, der jo er født i Ribe som Søn af afdøde Adjunkt P. F. Abell, har i Radioen meget morsomt og kønt fortalt om sin Fødeby og Barndomsmindernes herfra. Mange Skikkelser og Begivenheder passerede forbi i Kjeld Abells ypperlige lille Causeri. Foredraget gjorde megen Lykke hos ældre ripensiske Lyttere.

Fhv. Politiaassistent *J. Chr. Jensen*, Ribe, er død den 26. September 81 Aar gammel. Prokurist ved Ribe Jernstøberi *O. Bundgaard* kunde den 1. Oktober fejre 25 Aars Dagen for sin Ansættelse i den bekendte Ribe-Virksomhed.

Ingeniør og Entreprenør *Hans H. Theut*, Viborg, er død 73 Aar gammel. Han var gift med en Datter af den kendte nu afdøde Gæstgiver i Ribe Niels Christensen.

Den gamle Gartner *Nielsen*, som mange af den ældre Generation af Ripensere husker fra det gamle Simonsenske Gartneri i Ribe, fyldte den 29. September 90 Aar.

Tidligere Værkfører ved Ribe Jernstøberi, *Carl Chr. Jægber*, Ribe, er den 30. August død 70 Aar gammel, ramt af et Hjerteslag.

Ribe Statseminarium begyndte det nye Skoleaar med ca. 300 Elever.

Adjunkt *Heilesen* er udnævnt til Lektor ved Ribe Katedralskole.

Ribe Katedralskole har som sædvanlig holdt Lejrskole ved Hillerød.

Børge Nielsen er kaldet til Skoleinspektør ved Bryndum Skole, Tarp pr. Guldager.

P. Thestrup Schmidt er ansat som Dyrslæge ved Slagteriet i Grindsted.

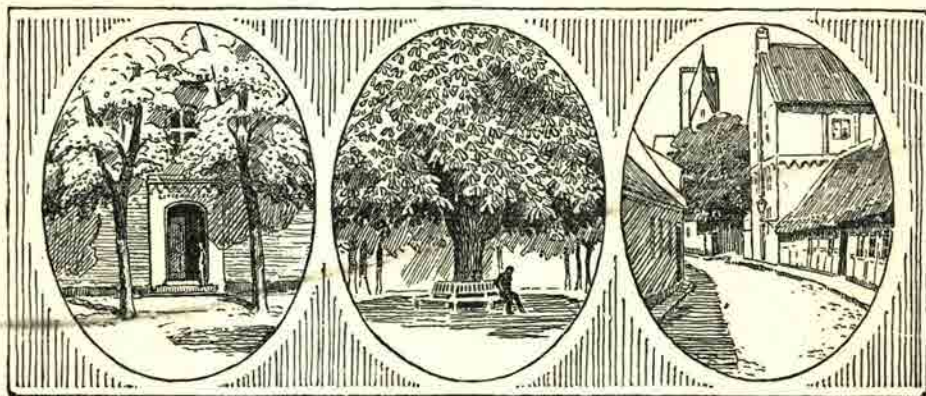
Vagn Grue Sørensen er ansat som Assistent hos Dyrslæge Lundgaard i Gredstedbro.

Den 13. Oktober fyldte Bogtrykker *Aage Jacobsen*, Ribe, 65 Aar.

Fra Sct. Catharinæ Kirke i Ribe er der i Sommer blevet stjaalet et sjældent middelalderligt Trækrusifiks.

Læge Frøken *Filskov* har ved Ribe og Omegns Hjemstavnsforenings Ribeaften den 11. September fortalt Ribeminder. Endvidere vistes Farvelysbilleder fra Ribe. Derefter var der Kaffebord og Underholdning.

RIPENSER-BLADET

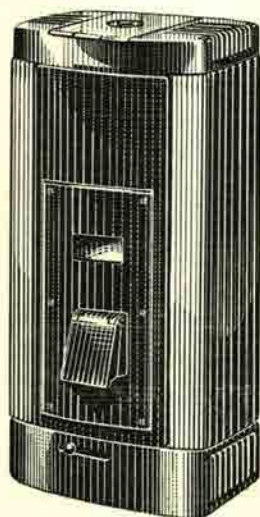
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 30

December 1960

Bind 4.

RIBE
OLIEOVN OK 58

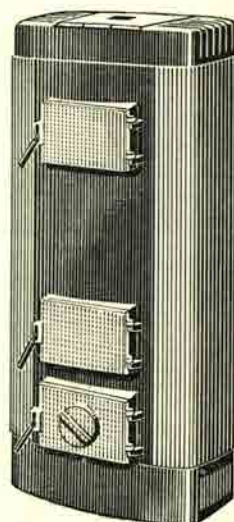

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.

Kontantpris kr. 880,-
Leveres også på rate

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 %

Kontantpris kr. 830,-
Leveres også på rate

A/S RIBE JERNSTØBERI
R I B E

I KØBENHAVN:
VESTERBROGADE 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN

Byens Hjørne

RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

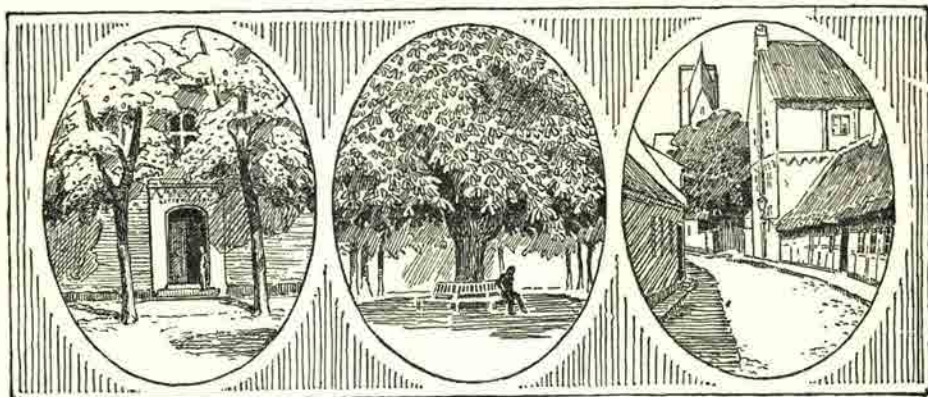
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI I/s

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 30

December 1960

Bind 4.

Julefrokost i Ribe.

Anden Juledag, Mandag den 26. December, arrangerer Ripenser-Samfundet en tvangsfri Julefrokost i Weiss' Stue i Ribe. I Forstaaelse af, at man ikke mindst fra udenbys Medlemmers Side har ønsket en saadan Sammenkomst, venter man god Tilslutning. Vi opfordrer Medlemmer baade fra Ribe og udenbys til at møde frem, saa man kan faa et hyggeligt Samvær.

Man behøver ikke at melde sig i Forvejen.

Frokosten finder Sted Kl. 12.

Der serveres Weiss' »Bakke«, den er god, 1 Øl, og hele Herligheden koster med Drikkepenge 8,00 Kr.

Efter Frokosten foreviser Formanden for »Antikvarisk Samling«, Adjunkt *Lennart Edelberg*, venligst Nyerhvervelsen »Quedens' Gaard«.

Bestyrelsen siger: Vel mødt i Ribe!

Rustale holdt i Ripenser-Samfundet

31. oktober 1960

Kære nyudsprungne studenter fra min gamle skole! Kære unge venner! Når jeg i aften har den ære at tale til jer her ved rusfesten — ja, så tænker jeg på, hvor meget vand, der vel er løbet i stranden siden den dag, jeg selv satte studenterhuen på. Det var et stort øjeblik! Huerne var forskrevet fra Madam Thrane i Klareboderne, og jeg bragte den med hjemmefra i en papirpose, så jeg kunne sætte sejrstrøfæet på hovedet, så snart sidste fag var overstået. Jeg véd ikke engang, om man nutildags anskaffer sig en studenterhue. Dengang gik man med dem i årevis — en nem og billig hovedbeklædning!

I, mine unge venner, der står ved indgangen til atomalderen, er uden al tvivl langt mere vidende, end vi var dengang.

Igennem årtusinder er månen indgået som en del af poesiens verden — har været de elskendes tavse vidne og er blevet besunget af dem. Næppe nogen har drømt om at kunne nå dette fjerne himmellegeme. Nu snakker man daglig rumfart, og den tid er vel næppe fjern, da Moder Jords beboere kan slå sig ned på månen eller en eller anden fjern planet. Tempora mutantur, nos et mutamur in illis! Sådan må og skal det være, selv om jeg måske nok ser med lidt større skepsis på »fagre, nye verden«, end I formentlig gør, og dog tror jeg faktisk ikke, at der er en så himmelvid forskel på gymnasieelever dengang — for snart en menneskealder siden — og gymnasieelever nu. Vi havde til de fleste af vore lærere et »nom de guerre«. Det har man formentlig endnu. Vi lavede utuskestreger ved at sætte de dengang brugte gaslamper til at brumme, kopierede enkelte af lærerne på en ofte lidt ubarmhjertig måde, anbragte nysepulver i pultene, og hvad vi nu ellers kunne finde på. Det frækkeste, jeg selv har præsteret — ja, nu tør jeg vel nok røbe det efter de mange års forløb — var, igennem et helt år, at pjække fra sangtimerne, uden at man overhovedet opdagede det. Jo, måske Fader Zeus og den sagnomspundne Homer, der stirrede ned på os elever fra hvert sit hjørne, men af gode grunde røbede de mig ikke. Jeg håber, at de i deres arkaiske himmel forlængst har tilgivet mig. I hvert fald gav det mig lejlighed til at trave nogle hyggelige ture i byen, hvor især en villa i Gravsgade, vistnok bygget af en dansk-amerikaner, var genstand for min udelte beundring.

Vi var dengang utvivlsomt mere ærbødige overfor vore lærere, end man er nutildags, men i nogen grad var det modsatte også tilfældet. Fra den første dag i gymnasiet blev man tiltalt med et »De«, samt efternavnet: Bjerrum, Skade Hansen, Stougaard, og hvem det nu ellers var. Pigerne, tror jeg dog, fik fornavnet med.

Vi var mere nøjsomme. I frikvarteret sad vi på de lave træbænke på hver sin side af hovedindgangen og spiste den medbragte lommemad. En enkelt gang flottede vi os og købte en 5-øreskage, idet pædel Nielsen i sin blåstribede arbejdsbluse gik rundt med en spånkurv, fyldt med dejlige friskbagte wienerbrød fra frøknerne Carstensen i Storegade.

På et punkt var der dog ikke tale om nøjsomhed. Det var en uskreven lov,

at de mandlige studenter til eksamen mødte i kjole og hvidt, og studierne — et navn, der på det tidspunkt næppe var opfundet — i hvide kjoler. Jeg tænker, at mange forældre gennem lange tider har måttet spinke og spare for at kunne efterkomme denne lov, men samtidig har glædet sig over at se børnenes skolegang afsluttet med en vis festivitas. Det var jo den første milepæl på vejen! Ellers tør jeg roligt påstå, at påklædningen dengang ikke spillede nogen større rolle indenfor Ribe gamle skole. Skal jeg være ærlig, må jeg dog indrømme, at moden på et enkelt felt spillede ind: Pigerne gik en lang overgang med valk i håret, og med hatte så store som møllehjul.

Lærerne var nok gennemgående strengere end nutildags, ikke mindst Bech i latin og Secher i græsk og fransk. Men tro mig, vi lærte noget. Nu ved jeg udmærket, at det begreb »at lære udenad« nutildags er håbløst pædagogisk umoderne — men var det nu så forkasteligt!

Jeg har mange gange været taknemmelig over, hvad jeg på den måde fik banket ind i hovedet. Ja, det vil nok forekomme jer pudsigt at høre, at vi omgående blev kommanderet til at sætte os igen, hvis vi ikke på det nærmeste kunne den græske mytologi og kunsthistorien udenad. Ved beskrivelsen af et kunstværk var det en fast regel, at man begyndte med fødderne og tærne, benene og deres stilling, for derefter at gå videre til det øvrige corpus, og slutte af med en detaljeret fremstilling af hovedet. Ikke desto mindre lærte vi rent objektivt at se på og beskrive en skulptur på en sådan måde, at jeg er overbevist om, at de fleste senere har haft glæde heraf.

Det vil måske forbyse jer at høre, at jeg endnu har de fleste af mine skolebøger stående i min reol, men jeg har i årenes løb de hundreder af gange søgt tilbage til dem for at genopfriske den viden, som tiden og årene desværre plejer at tære så stærkt på. Nogen trang til at foranstalte autodafé af mine gamle skolebøger har jeg aldrig haft — dertil holder jeg for meget af dem!

Det var i min tid selvfølgelig strengt forbudt at gå på beværtning, ligesom det var forbudt at ryge på gaden eller på offentlige steder. De lange pibers tidsalder var jo endnu ikke forbi, og jeg vil tro, at en sådan pibe — ofte udsmykket med et hjortehoved — og en tobakstønde med Obels Melange, hørte med til de fleste hyblers inventar. Ordet »filme« kendte vi vist mere af navn end af gavn. Lidt »sværmeri« var der selvfølgelig, men jeg er temmelig overbevist om, at det meste foregik i al tugt og ære. Det var jo altid rart at kunne prale lidt.

Egentlige fornøjelser, arrangeret fra skolens side, var dengang kun få. Jeg husker ganske enkelte skoleballer, hvor alt gik uhyre fornemt til og i overensstemmelse med datidens etikette, med balkort, kotillons, og hvad der nu ellers hørte til. En del af dansene var turdanse: Lancier, française og menuet. Det har næppe været noget opløftende syn, da jeg er overbevist om, at de allerfleste af os var ganske ude af stand til at danse disse indviklede danse. Mens ballet gik sin gang, sad byens fornemme damer, med rektorinden i spidsen, og overvågede, at alt gik pænt og anstændigt til.

Alt i alt havde vi en dejlig skoletid. Af og til faldt der »en anmærkning« — eller en lussing blev placeret på rette tid og sted. Hos Dybdal fik eleverne som regel lov til at vælge mellem de to ting. De fleste valgte lussingen, og den faldt prompte. Dybdal var forøvrigt en højt skattet lærer. Som et kuriosum kan jeg fortælle, at han som regel brugte den sidste time før juleferien til at fortælle spøgelseshistorier i. Skodderne blev lukket, og så kan det nok være, der blev fortalt, så hårene rejste sig på hovedet af en.

Når jeg besøger Sorø Akademi, er det, der gør stærkest indtryk på mig,

de tusinder af navne, som drengene gennem årtusinder har indridset i munkestenene på Absalons gamle kirke, der jo indgår som en del af Fratergården. Jeg ser da for mig de mange, mange skiftende slægter, og tænker på den rigdom, vi herigennem har taget i arv.

Nå, Sorø Adademi er selvfølgelig et rent barn ved siden af vores gamle skole derhjemme, som vi jo plejer at prale med kan føres helt tilbage til Ansgar. Her tror jeg dog ikke, man så meget skal søge drengenes navnetræk indenfor skolen, men i domkirkens munkestole, hvor det ser ud til, at peblingerne fra Ribe lærde skole hyppigt har fordrevet tiden med at indridse deres navne.

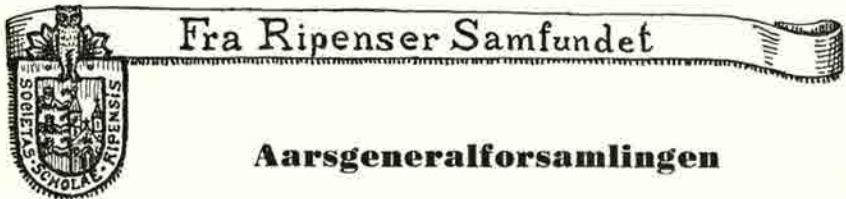
Nå, nogle indridsede navne findes der dog på skolen. Ved et besøg fornylig konstaterede jeg, at der i enkelte af klasseværelserne fandtes de gamle skoleborde som i min tid — ligeledes med navne indridsede. Og bordene var så sandelig ikke nye dengang.

Iøvrigt syntes jeg, at min gamle skole, Gud ske lov, på mange måder lignede sig selv, som den var i min skoletid, der jo nu snart ligger tilbage i det dunkle. Med sin trelængede bygning tog den imod mig ligesom med åbne arme, og bød mig velkommen.

Ved en rustale tror jeg nok, det er skik og brug, at man giver råd med på vejen. Jeg kan næppe give andre, end I har hørt de snese af gange før. Jeg véd jo godt, at fagstudierne nutildags søger at opluge sine dyrkere med hud og hår, men prøv alligevel at holde døren lidt på klem ud til den øvrige verden, ud til jeres medmennesker, og til de kulturskatte, som Moder Jord — trods al sin skrøbelighed — har overladt os.

Der er et gammelt visdomsord, der siger, at »det største her i verden er dét at være menneskelig«. Lær andre mennesker at kende, og prøv at lægge jeres vægtlod i skaalen for menneskehedsens vel. Ellers, tror jeg, man let bliver fattig og ensom. Lyt til musikkens toner, og øs af litteraturens og den bildende kunst's umådelige og livgivende rigdomme! Måske frem for alt: Lyt til historiens mægtige vingesus, der har ført kulturen videre fra slægt til slægt gennem tusinder af år — slægter, som vi aldrig har kendt, men som vi, trods alt, føler os beslægtede med og stående i gæld til. Bliv ikke alene klog, men også viis! Lykke til!

Agnes Filskov.

Ripenser-Samfundet holdt Aarsgeneralforsamling i »Skandia«s Selskabslokaler i København den 31. Oktober med god Tilslutning ikke mindst fra »Russerne«s Side.

Formanden, Journalist *Rosenstand*, bød velkommen og mindedes Foreningens mangeaarige Medlem, Biskop *Noack*, der siden sidste Generalforsamling var afgaaet ved Døden. Forsamlingen rejste sig.

Efter at Fuldmægtig *Tang Petersen* var valgt til Dirigent, aflagde Formanden Aarsberetningen.

Der var afholdt en fornøjelig Julefrokost på Weiss' Stue i Ribe og den

sædvanlige Sportsdag paa Ribe Katedralskole. Der var siden sidste Generalforsamling udsendt 3 Numre af Medlemsbladet, som Medlemmerne synes at være glade for.

Til Formandens Beretning havde flere Ordet.

Civilingeniør *Damkjær* hyldede Aargang 1951 som særlig aktiv. Han foreslog en ny Form for Kontingentopkrævning og ønskede i Medlemsbladet en Adresseservice.

Formanden besvarede Indlægget.

Urup ønskede nedsat et Kontaktudvalg.

Redaktør *Lassen* efterlyste en fuldstændig Medlemsliste i Bladet, og *Damkjær* foreslog en liste over Aarets Studenter fra Ribe.

Tang efterlyste Meninger angaaende Kontingentopkrævningen.

Lassen roste Bladets Personalierubrik.

Kassereren *Tang* aflagde Regnskabet, der balancerede med 2.150,77 Kr. og et Overskud paa 215,25 Kr.

Beretning og Regnskab godkendtes.

Formanden genvalgtes med Akklamation.

Til Bestyrelsen genvalgtes Rektor *Jørgensen*, Lektor *Schmidt* og *Tang*. Som Suppleanter valgtes Civilingeniør *Damkjær* og Fru *Møller Ander-Jensen* født *Quedens*.

Som Revisorer genvalgtes Redaktør *Lassen* og *Trærup Andersen*.

Som Repræsentant for Russerne valgtes for et Aar Student *Lars Thygesen*.

Under Punkt Eventuelt havde flere Ordet. Formanden for Hjemstavnsforeningen for Ribe og Omegn, Antikvarboghandler *Nørregård*, der sammen med Næstformanden, Guldsmed *Harald Jacobsen*, var Gæster, ventilerede et Samarbejde mellem Ripenser-Samfundet og Hjemstavnsforeningen. *Jacobsen* mindedes med Glæde en Fest i Ribe i 1930 og roste Formanden. Han inviterede RS's Medlemmer til Fest i Hjemstavnsforeningen den 9 December.

Efter at flere havde haft Ordet i Tilknytning til Diskussionen efter Formandens Beretning, hævdedes Generalforsamlingen.

Ved det efterfølgende Smørrebrødsbord bød Formanden velkommen til Aftenens Rustaler, Læge Frøken *Agnes Filskov*, der ved Kaffen talte smukt til de unge, idet hun dvælede ved Minderne fra sin egen Skoletid i Ribe.

Den vellykkede Aften sluttede med hyggeligt selskabeligt Samvær.

K. H. R.

Hvor blev Russerne af 1960 af?

Efter Ønske fremsat paa Generalforsamlingen bringer vi en Fortegnelse over Aarets Russer med Adresseangivelse:

Klassisk-sproglig Linje:

Frk. Ingeborg Bendesen, Sycée de Jeunes Filles de Bourges, 10 Rue Littré, Bourges Cher, Frankrig.

Stud. med. Markus Flinholm Fink, Harrestrupvang 1, St. th., Valby.

Frk. Bodil Hjerrild c/o Landsretssagfører Eriksen, Kristianiagade 6, 1. Sal, København Ø.

Stud. jur. Bjørn Lund Jensen c/o Fru Monty, Gl. Kongevej 86 A, København V.

Biblioteksassistent Aase Dinesen Riishøj, Bredgade 35, København K.

M G 473413 Knud Øbo Sørensen 3/3T R A, Padborglejren pr. Faarhus.

Frk. Margrethe Bech Thomsen, Adresse efterlyses.

Nysproglig Linje:

- Frk. Ulla Lind Andersen, Adresse efterlyses.
 Frk. Lisbeth Buchreitz, Askov Højskole pr. Vejen.
 Stud. med. Axel Hansen Carl, Augustenborggade 3, 5. Sal, Aarhus.
 Matrikelteknikerelev Anna Lisbeth Friis, Godthaabs Have 16, 5. Sal, København F.
 Stud. med. vet. Jørgen E. Gram, Peder Bangsvej 48, 1. Sal th., København F.
 Husassistent Lis Gregersen, St. Kongensgade 21, 4. Sal, København K.
 Korrespondentstuderende Dagny Hansen, Nørreallé 56, Glostrup.
 Stud. med. Jacob Hune, Ivar Huitfeldtsgade 72, 4. Sal, Aarhus.
 Stud. med. Uffe Jochumsen, Niels Juelsgade 53, 5. Sal, Aarhus.
 Husassistent Ulla El Jørgensen, 16 Kendall Avenue, Shipley, Yorkshire, England.
 Bibliotekarelev Lis Manich, Silkeborg Bibliotek, Silkeborg.
 Vikar Kirsten E. Møller, Gudum Centralskole, Gudum, Vestjylland.
 Frk. Kirsten Lautrup Nielsen, Husholdningsskolen »Ankerhus«, Sorø.
 Frøken Inger Spangsborg-Christensen, c/o Fru Stangbye, Himmerlandsvej 31, 2. Sal, København F.
 M G 476839 Leif Øbo Sørensen 11 A A, Kassernen, Varde.
 Stud. jur. Lars Thygesen, c/o Paaby, Slotsvej 5, Ordrup.

Matematisk Linje:

- Stud. med. Jan Brink, c/o Fru Nielsen, Jyllandsallé 2, Aarhus.
 Stud. polyt. Christen Christensen, c/o Fru Rasmussen, Ringstedgade, 1, 5. Sal th., København Ø.
 Discipel Margit Emborg, Langelinje 129, Odense.
 Stud. ing. Svend Fredslund, Odensegade 5, 2. Sal, København Ø.
 M G 469155 Jan Knudsen, 2 T G B T N, Langelandsgades Kaserne, Aarhus.
 Stud. polyt. Regner Kværnø, Ny Adelgade 4, 2. Sal, København K.
 Hr. Holmer Lund, c/o Fru Johanson, Sallingvej 32, 2. Sal tv, København F.
 Stud. med. vet. Niels Lundgaard, Bogholderalle 66, 1. Sal, Vanløse.
 M G 458616 Bent Nielsen, 2./2. Regiment, Kasernen, Haderslev.
 444272/604 Helge Plesner, Lynds Fort pr. Hundested.
 Stud. geom. Henrik Præstholm, Ny Skelgaardsvej 3, Kastrup.
 Stud. polyt. Jens Præstholm, Ny Skelgaardsvej 3, Kastrup.
 M G 470958 Glob Riber, Kasernen, Randers.
 Discipel Ingemarie Svensen, Popsensgade 15, Tønder.

Husk kontingentet

Vi gør opmærksom paa indlagte Giroblanket som et bekvem Middel til Kontingentindbetaling.

10 års jubilæum

Studenter årgang 1951 kan næste år fejre 10 års jubilæum. For at så mange hensyn som muligt kan blive taget til hver enkelts ønsker om tid, sted og form, bedes man snarest meddele disse til premierløjtnant E. M. Vejsig, Kløvervej 136, 1., Haderslev, telf. 2 48 30. Om ikke andet så for at vise sin interesse. Translokationsdagen er hermed foreslået.

E. V.

Hidtil har Ribe Katedralskole haft følgende Inspektører: Lektor Blendstrup, Regnskabsfører, Lektor Askgaard, skriftlig Inspektør, Lektor Simonsen, Rektors Sekretær og Adjunkt Andersen, Bøgenspektør.

Nu er disse administrative Forretninger efter Sommerferien blevet samlet hos en administrativ Inspektør, nemlig Adjunkt *Andersen* og en Kontordame, *Fru Andersen*.

Ribe Byraad har uddelt Kaptajn Rasmus Nelsons Legat til følgende Studenter ved Ribe Katedralskole: Stud. polyt. *Erik Dalsgaard*, *Henrik Clausen*, stud. polyt. *Jerst Præstholm* og stud. jur. *Bjørn Lund Jensen*. Endvidere til Eleverne *Arne Prabl*, *Jytte Kristiansen* og *Inger Riishøj*.

I Foraaret gæstede Medlemmer af Ribe antikvariske Selskab Østfrisland.

I Dagene 16.—19. September kom ca. 30 Frisere paa Genvisit i Ribe og blev bl. a. modtaget paa Raadhuset.

Ribe Domkirke har faaet installeret et moderne Overrislingsapparat til Værn mod Brandfare.

Ribe Antikvariske Museer har udsendt en fortrinlig Vejledning for Besøgende i Afdelingen i »Porsborg«s hvælvede Kældre.

Ribe Antikvariske Samling har erhvervet den gamle Quedenske Gaard til betydelige Museumsudvidelser. Iøvrigt udlejes Butikken, og der indrettes Turistbureau.

Købet er muligjort ved en storslået Gave fra Carlsbergs Mindefond for Brygger I. C. Jacobsen.

Gaven, der er paa 50.000 Kr. kontant og 100.000 Kr. mod første Prioritet, blev overrakt ved en Reception paa Ribe Raadhus den 25. Oktober af Direktør *Nielsen* fra Carlsberg.

Musikdirektør *Jobs. Poulsen* fyldte 90 Aar den 14. November.

I Serien Nationalmuseets blaa Bøger, forberedes en ny Udgave af *Hugo Matthiesens* »Gamle Huse i Ribe«. Den første Udgave er forlængst udsolgt.

Forfatteren *Niels Aage Barfoed* har paa Lohses Forlag udsendt en Roman om Ambrosius Stub, »Verden er et Flyvesand«.

Aarets Meddelelser fra Nationalmuseets Arbejdsmark bringer bl. a. et vægtigt Bidrag af *Erik Moltke* om Runepindfundene i Ribe.

Ribe Discontobank har taget sin moderne nye Bygning paa v. Støckens Plads i Brug.

Spare- og Laanekassen for Ribe By og Omegn er flyttet fra Sortebrødregade til sin moderne nye Bygning paa Nederdammen.

Historisk Samfund for Ribe Amt har udsendt 15. Binds første Hefte. Blandt Indholdet bemærker vi bl. a. Lokalhistorikeren *H. K. Kristensens* Bidrag om Stormfloderne Hærgning af Riberhus 1424—25.

Læge *I. C. Agerbæk*, Ribe, fyldte den 3. November 60 Aar.

Professor, Dr. phil. *Hans Brix*, der nylig fyldte 90 Aar, har udsendt en interessant Bog om Ambrosius Stub.

Fru Henriette Kaalhauge, Enke efter Borgmester, Bankdirektør Kaalhauge, er død. Hendes Urne er nedsat i Familiegravstedet i Ribe.

Den morsomme Institution »Bænkene ved Sønderport« i Ribe, har fejret 100 Aars Jubilæum.

Repræsentant *H. R. Hansen*, i sin Tid Førstemand hos Købmand Jens Andersen, er død 72 Aar gammel.

Direktør *M. C. Hagelund*, Ribe Bio og Blomsterløgsselskabet i Ribe, er død 77 Aar gammel.

Vort Medlem, Lektor *Svend Norrild*, er udnævnt til Rektor ved Gymnasiet i Gladsaxe.

Museumsinspektør *Voss* talte forleden i Antikvarisk Selskab i Ribe om Guldhornene.

Den 22. November holdtes Forældremøde paa Katedralskolen. Professor, Dr. phil. *P. G. Lindhardt* talte om Emnet »Er Lykke et Skolefag«. Ved Kaffebordet talte Rektor *Vestergaard* om Skolens Liv.

Landsskolescenen har i Ribe opført Lech Fischers »Syndebukken«.

Det kgl. Teater har gæstet Ribe med Balletscener og Skuespillet »Noget af en Digter«.

Seminarielektor *Aksel Sørensen* fyldte den 31. Oktober 50 Aar.

Den 10. December fyldte den gamle Ribestudent, fhv. Højskoleforstander, cand. mag. *Hans Lund* 70 Aar. I Anledning af 70 Aarsdagen er udkommet hans interessante Bog »Historiker i Højskolens Tjeneste«. RS lykønskede.

Ribe Musikforening gæstedes den 14. November af den fornemme Telmanyi Kvartet.

Civilingeniør *N. J. Jensen*, Student fra Ribe 1951, Kryssar vägen 5, Näsby Park, Sverige, har indgaaet Ægteskab den 5. November.

Testpilot *H. C. Rosenberg*, Student fra 1951, Dormier Rep. Werft, Oberpfaffenhofen, Post Wessling, Vesttyskland, indgaar Ægteskab den 27. December 1960.

Cand. mag. *Ingeborg Steman*, Student fra Ribe 1907, Datter af afdøde Stiftamtmand Kmhr. Stemann, talte den 2. December paa Seminariet i Ribe om sine Indtryk fra Japan. Foredraget var ledsaget af Forvelsbilleder.

»Jul i Vestjylland«, Red. Aage Jacobsen, Ribe Hjemstavnsforlag, er udkommen og bringer god eTekstbidrag og Billeder. I det smukke Julehefte skriver bl. a. RS's Formand om et gammelt nu forsvundet Ribehus.

I Skolegaarden er Kastanjetræet fra 800 Aars Jubilæet, erstattet af et nyt, der skal være »ægte«.

Frøken *Oline Hansen*, der i mange Aar drev Skolepensionat i Hundegade i Ribe, er død 87 Aar gammel.

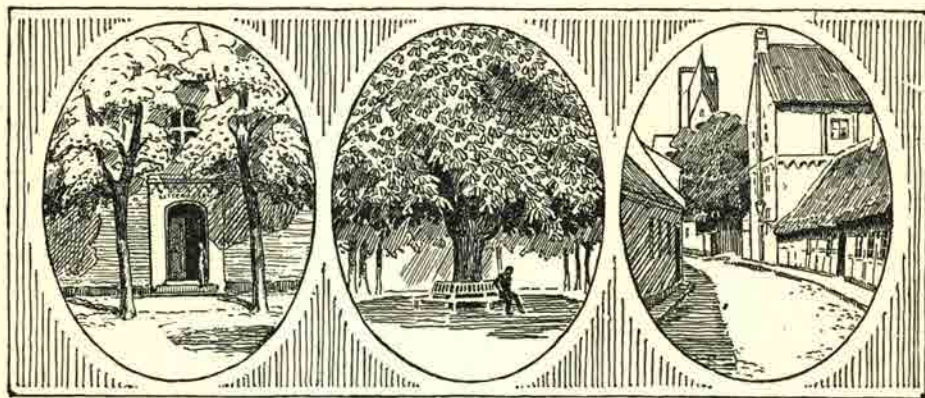
Elev i Ribe Katedralskole *Gydda Jermiin Sørensen* har faaet Prisbelønning af Alliance Francaise i Paris for sin Dygtighed i Fransk.

Student fra Ribe, Pastor *Kristian Sommer*, Bangsbostrand, fyldte den 14. December 50 Aar.

Som Medlem af Ribe Antikvarisk Selskab kan man for 10 Kr. støtte det kulturelle Arbejde i Ribe. Adressen er blot: Ribe.

Student fra 1919, Legatstifteren Civilingeniør *Ejnar Thorsen* fyldte den 19. December 70 Aar.

RIPENSER-BLADET

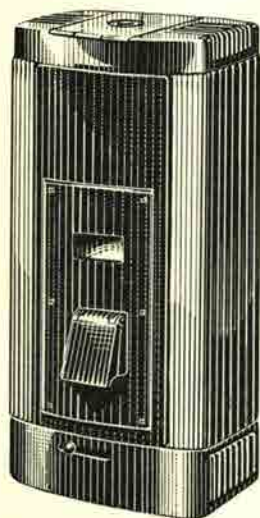
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 31

August 1961

Bind 4.

RIBE
OLIEOVN OK 58

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.

Kontantpris kr. 880,-
Leveres også på rate

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 %

Kontantpris kr. 830,-
Leveres også på rate

A/S RIBE JERNSTØBERI
RIBE

I KØBENHAVN:
VESTERBROGADE 70

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg=Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

JENS ANDERSEN
Byens Hjørne
RIBE

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

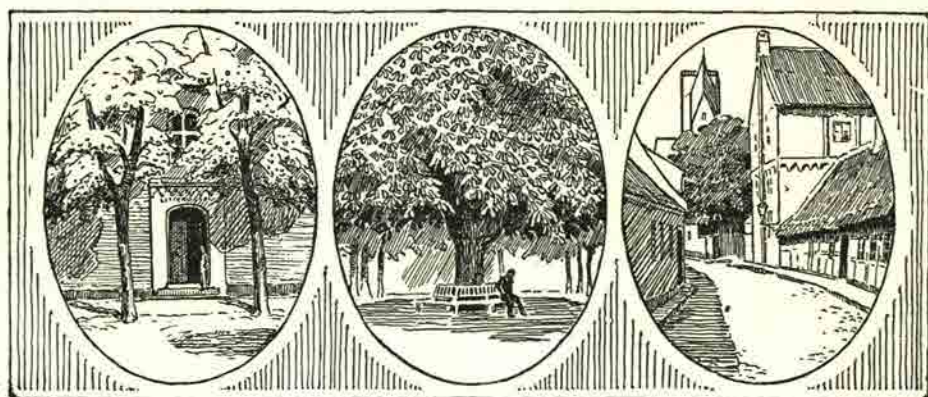
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI I/S

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLÅDET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 31

August 1961

Bind 4.

Ripenser-Samfundets Sportsdag i Ribe

De aarlige Sportskampe i Ribe mellem Ripenser-Samfundet og Skolens Elever finder Sted *Lørdag den 19. August* paa Katedralskolens Sportsplads.

Der lægges ud Kl. 14, og Lektor *Krebs* har som sædvanlig lovet at lede Kampene og Arrangementet.

Da man erfaringsmæssig ved, at der ikke er Stemning for at feste bag-efter, sluttet Dagen efter Sportskampene. Man haaber imidlertid, at der bliver god Tilslutning, ogsaa paa Tilskuerpladserne.

Ogsaa i denne Sæson var der stor Tilslutning til Julefrokosten paa Weis' Stue, der synes at være slaaet fast som Tradition.

Men vi siger altsaa: Vel mødt til Sportskampene, der jo ogsaa har faaet Hævd siden Rektor Jørgensens Dage.

NB. Husk at indbetale Kontingentet, studerende 3 Kr., øvrige 6 Kr. paa Giro 666 76, Ripenser-Samfundet, Frederiksborgvej 54, Roskilde.

Mange 50 Aars Jubilarer til Translokationen

Der var til Translokationen den 24. Juni mødt usædvanlig mange Studenterjubilarer, baade 25 Aars, 40 Aars og 50 Aars Studenter.

Vi bringer et Billede af 50 Aars Jubilarene.

I bagerste Række ses fra venstre til højre: Grønlandsforskeren, Dr. phil. Lauge Koch, Generallæge C. R. Fasting-Hansen, Fru Ingeborg Jarnov, f. Stenderup Jensen. I forreste Række fra venstre til højre: Overlærer Alfred Bjerrum, Fru Overlæge Johanne Guldmann, f. Moe, Pastor A. M. Stougaard, Lektor Louise Mortensen, Lektor J. S. Maltbæk.

Man sang som sædvanlig Alex Garffs smukke Skolekantate, og Rektor

Vestergaard talte smukt til de unge efter at have uddelt Eksamensbeviserne. Legaterne blev uddelt. Herunder oplyste Rektor, at Skolen i 1958 fra en gammel Elev havde modtaget en Gave paa 10.000 Kr. at uddele i 4 Portioner a 2.500 Kr. til en Student. Da Gaven i Aar uddeltes med sidste Portion, havde Rektor Lov til at oplyse, hvem Giveren var. Det viste sig at være Ribes og Ribe Skoles trofaste Ven, Generalkonsul *Frode Schön*, San Francisco. Rektor mindedes med en varm Tak denne Skoles Velynder og udtrykte Haabet om, at en saadan god Gerning ville smitte i Fremtiden. *Frode Schön* er Student fra 1925 og var i en lang Periode RS's skattede Kasserer.

Paa 50 Aars Jubilarernes Vegne talte Dr. *Lauge Koch*, der i smukke Ord mindedes sin Skoletid, der naturligvis paa mange Maader var anderledes end nu. Han fremhævede, at der i hans Tid blev læst megen god Litteratur og mindedes i den Anledning særlig den dygtige Dansklærer, Adjunkt *Abell* (Forfatteren *Kjeld Abells* Fader) og Rektor *Julius Nielsen*, der indførte Eleverne i den klassiske tyske Litteratur.

Videre fortalte *Lauge Koch*, at det allerede i Skoletiden var staaet ham klart, hvorledes hans Livsmaal skulle være. Han fremhævede Betydningen af det, man kalder Workteam, at en ganske lille Gruppe samlede sig om et Speciale. Han havde selv prøvet det med en lille Gruppe Eskimoer i Grønland. I langt videre Spørgsmaal var en saadan Arbejdsform af Interesse og kunne bære Frugter i det større.

Jeg er glad og stolt over, at mit Hold valgte mig til at tolke vor Taknemlighed overfor vor gamle Skole, som vi har saa meget at takke for.

Rektor takkede paa Skolens Vegne for de smukke Ord.

50 Aars Jubilarerne havde i Dagens Anledning skænket en Gave paa 200 kr. til en Elev.

K. H. R.

Ripenser-Samfundets ældste Medlem død

Ripenser-Samfundets ældste Medlem, Student fra 1888, mangeaarig Vicekonsul i Seattle, *Hans Chr. Jacobsen*, er død 16. Juni 91 Aar gammel. *Jacobsen* var Sønderjyde, født i Brøns Mølle den 26. Marts 1870 som Søn af den kendte Møller Lydik *Jacobsen*, og han blev Student fra Ribe Katedralskole, som han aldrig glemte, og på sine gamle Dage meldte han sig ind i Ripenser-Samfundet.

I Aarene 1896—1917 drev han Slotsmøllen i Nyborg, som han imidlertid solgte for at rejse til U.S.A., og han blev derovre.

Som dansk Vicekonsul var han meget afholdt, og han var en af de gamle danske, der gjorde sit Land Ære. Han var dekoreret med Kong Christian den Tiendes Frihedsmedalje og blev senere Ridder af Dannebrog. I sit første Ægteskab med *Ellen la Cour Siegumfeldt* havde han 5 Børn, der alle overlever ham, nemlig Professor *Lydik Jacobsen* ved Stanford Universitetet, Professor *Theodor Jacobsen*, University of Washington, Mrs.

R. R. Wilson, Los Angeles, Mrs. Guy G. Wilson, Redlands Californien, og fru Direktør Albert Gregersen, Skodsborg.

For 8 Aar siden indgik Jacobsen Ægteskab med sin anden Hustru, Fru Minna Jacobsen, der overlever ham.

Jacobsen var en god Sønderjyde og en helstøbt dansk Mand, der aldrig glemte sit Fædreland, sin Fødestavn og sin gamle Skoleby, Ribe. I 1959 skrev han til Ripenser-Bladet sin smukke Biografi, hvori han særligt dvæler ved sine Erindringer om Aarene paa Ribe Katedalskole. Erindringerne vidner om enestaaende Aandslivlighed hos den Gang næsten 90-aarige og om et trofast Hjerteslag.

Hans Minde vil blive bevaret trofast blandt gamle Ribestuderter. Han var som Kipling sagde »Barn af en ædel Race«.

Kai H. Rosenstand.

Til Minde

Fru *Ingeborg Rosenstand* er afgaaet ved Døden den 30. Maj efter en lang, haabløs Sygdom.

Vi, der i en Aarrække har kendt hende og Kai og er kommen hos dem, naar vi kom til Ribe, vil savne hendes Gæstfrihed og Omsorg for os. Vi vidste, vi var velkommen, og vi følte Hyggen i det Ribehjem, der holdt Traditionerne fra Kais Forældre i Hævd.

Hun værnede om de gamle Møbler og Billeder, vi kendte fra vores Barn-dom og hørte med til vore Minder, og Hjemmet i St. Laurentiigade blev derved et Centrum for os gamle Ribedrenge og Piger.

Knud Fogh.

10 års studenterne holder smukt sammen

10 års studenterne fra Ribe katedralskole er berømt for deres gode sammenhold. De fejrede den 1. juli med en deltagelse af 26 dagen i Ribe. Man samledes på Weis' stue til en god og rigelig frokost under afsyngelse af diverse fra skolen kendte sange. Derefter var der rundgang på skolen.

Da heden var trykkende, tilbragtes eftermiddagen på Rønmø. Om aftenen samledes man på Klubbens hotel til den egentlige festmiddag.

Efter kaffen i de tilstødende saloner var der dans til kl. 24, kun afbrudt af, at man kl. 22 var ude for at se og høre Ribes nye vægter, Bjarke Thorslund. Efter dansen og hanegal på Hvidebro var der natmat hos Ove Bents mor i Korsbrødregade. Natmaden trak for enkeltes vedkommende ud til kl. 5.

V.

Ribe Katedralskoles aarlige Skolekomedie blev i Aar Jean Anouilh's Gengivelse af Sofokles' 2500 Aar gamle Tragedie »Antigone«. De unge Amatører skilte sig meget dygtigt fra den svære Opgave.

Direktør i Varde Bank, *Henrik Johansen*, Student fra Ribe Katedralskole 1910, er død 67 Aar gammel.

Fhv. Forsvarsminister *Søren Brorsen*, Realist fra Ribe Katedralskole, er den 18. Februar død 85 Aar gammel.

Den 4. Januar fyldte Student fra Ribe 1908, Forfatteren, Forlagsdirektør, *Mag. Palle Raunkjær*, 75 Aar.

Den 8. Januar fyldte Overlæge *P. Agerbæk*, Ribe, 90 Aar, rask og rørig.

Den 8. Januar fyldte Grosserer *A. R. Kjær*, Ribe, (Tonne), 70 Aar.

Ripensersamfundets trofaste gamle Medlem, fhv. Skolebestyrer *Axel Noack*, afdøde Biskop Noacks Broder, er den 6. April død i Ringe, 90 Aar gammel. Han var Student fra Ribe 1889.

Fhv. Kirkebetjent ved Ribe Domkirke, *Kjellerup*, har kunnet fejre 90 Aars Fødselsdag. Snekermester *F. Abelstedt* i Ribe er død 81 Aar gammel.

Fru *Soffy Willumsen*, Enke efter Rektor Willumsen, er afgaaet ved Døden.

Vor betydelige Litteraturkritiker, Professor *Hans Brix*, er død 90 Aar gammel. Han var Student fra Ribe 1887.

Den 5. Marts er Forfatteren *Kjeld Abell* død 59 Aar gammel. Han var født i Ribe som Søn af Adjunkt P. F. Abell, og mindedes med glæde sine Barneaar i Ribe.

Garver *Axel Simonsen* i Ribe er død 83 Aar gammel.

Fru Læge *Margrethe Svith*, gift med Læge N. Svith, Ribe, er afgaaet ved Døden.

Reservelæge *Palle Svith* har nedsat sig som praktiserende Læge i Ribe i Kompagni med sin Fader. Han er Student fra Ribe 1943.

Blikkenslager *F. Stouge*, Ribe, er død den 15. April 79 Aar gammel.

Togfører *N. Nielsen*, Ribe, er død den 16. April 92 Aar gammel.

Fru Seminarielærer *Kabel*, Ribe, fyldte den 16. April 70 Aar.

Dommer *Niels Bruun*, Nykøbing F., fyldte den 20. Maj 70 Aar. Efter at have taget sin Afsked har han bosat sig i Sorø.

Lektor ved Ribe Katedralskole, Frøken *Louise Mortensen*, fyldte den 26. Januar 70 Aar.

Tidligere Lærer i V. Vedsted *P. Boesen*, senere i Københoved, er død 89 Aar gammel.

Den 30. Maj døde Fru *Ingeborg Rosenstand*, gift med RS's Formand, 73 Aar gammel.

Skærtorsdag Morgen udbrød en Brand i den gamle Quedens Gaard i Ribe, der nu tilhører Antikvarisk Samling. Ilden raserede første Sal og Tagetagen i den gamle Fløj mod Sortebrødregade, hvor en Lejlighed blev ødelagt. Heldigvis skete der kun ringe Skade paa Værdier af historisk Værdi. En Pyroman har paasat Ilden, men er ikke fundet.

Ribe antikvariske Samling har paa en Auktion erhvervet en meget smuk Øreskaal af Sølv til en Værdi af 8.280 Kr. Skaalen er gammel Ribearbejde.

Fru *Dagmar Lauridsen*, Enke efter Muremester Mikkel Lauridsen, er fyldt 80 Aar. I Marts fyldte Stiftsfuldmægtig, cand. jur. *A. Dinesen Riishøj* 50 Aar.

Ribe antikvariske Samling har antaget Magister *Bencar* som Antikvar og Leder af Samlingerne i Hans Tavsens Hus, Porsborgs Kælder og Quedens Gaard.

Under Restaureringen af Quedens Gaard har man afsløret adskillige gamle Indskrifter, skønne malede Paneler og meget andet.

Lektor *Bue Kaae*, Esbjerg Statsskole, arbejder med en Oversættelse af Ribebispen Peder Hegelunds Dagbøger.

Edith Reske Nielsen, Student fra Ribe, har ved Aarhus Universitet forsvaret en Doktorafhandling om Kræft, der kan foraarsage visse Nerveflammelser.

Kanalhuset ved Ribe er nedlagt som Kro.

Byraadet har skænket Ribe antikvariske Samling 50.000 Kr. til Restaureringen af Quedens Gaard.

Ribe antikvariske Selskab havde atter i Aar i Bededagsferien arrangeret en interessant Ekskursion, der bl. a. gik til Skanderborg, Ebeltoft og Hjelm m. m.

Der er givet grønt Lys for de store Udvidelsesarbejder ved Ribe Statsseminarium.

Gaardejer *Martin Bjerrum*, »Indre Bjerrum« ved Ribe, er død.

Seminarielektor *Svend Mogensen* fyldte den 9. Maj 65 Aar.

Købmand *Verner Thun*, Ribe, fyldte den 7. Maj 50 Aar.

Ribe Katedralskole har afholdt en meget smuk Foraarskoncert under Ledelse af Lektor *Alvad*.

Driftsingeniør ved Ribe Jernstøberi *Peter Voetmann* er udnævnt til Overingeniør.

Den 17. Marts var det 100 Aar siden den kendte Præst og Foredragsholder i V. Vedsted *Otto Rosenstand* blev født.

Gaardejer *Tage Rosenstand*, »Danelund« i Sdr. Farup ved Ribe, fylder 14. August 70 Aar.

Guldsmed *Holger Sørensen*, Ribe, er død 72 Aar gammel.

Borgmester *L. C. Nielsen* har bebudet sin Afgang som Løjtnant i Ribe Politikorps. Det skal ej ske.

Jutistiministeriet har godkendt Boghandler *Knud Heide-Andersens* Ansættelse som Leder af Ribe Biografteater.

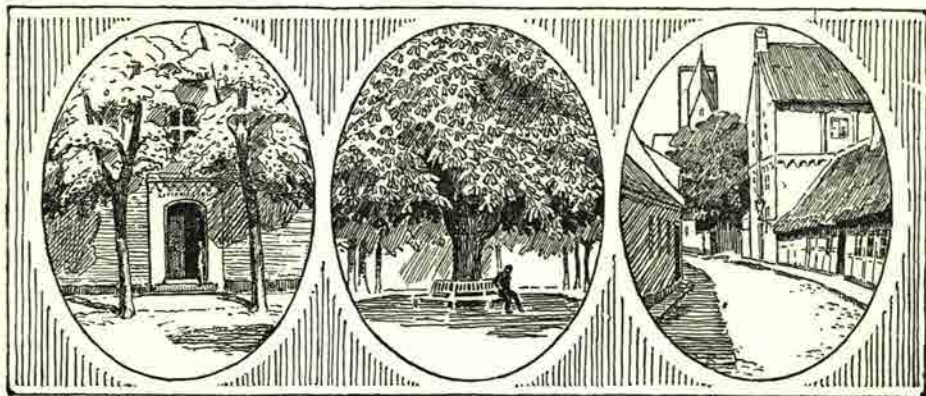
Læge *J. Kongsdal Jensen*, Gørding, Student fra Ribe, er ansat som Amtsskolelæge med Bopæl i Ribe.

Den 5. August viedes i Ribe Domkirke Lægeseekretær *Lene Kromann*, Datter af Bankdirektør V. Kromann, Ribe, og *Jean Rieber*, Altist i Det nederlandske Kammerorkester, Amsterdam.

Ribe Katedralskole begyndte det nye Skoleaar med ca 325 Elever. Der er Pladsmangel paa Skolen, og man nærer stærke Ønsker om Opførelsen af en stor Festsal, der er haardt tiltrængt.

Den 24. August fylder fru Amtsforvalter *Bunde Jørgensen*, Ribe, 70 Aar. Fru Vita Bunde Jørgensen er født Ferslev.

RIPENSER-BLÅDET

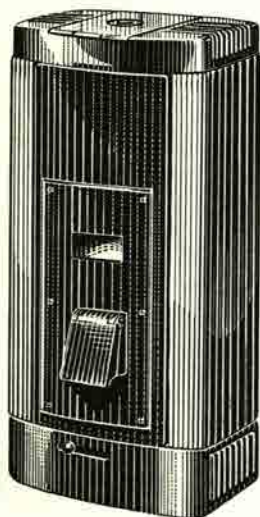
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 32

November 1961

Bind 4.

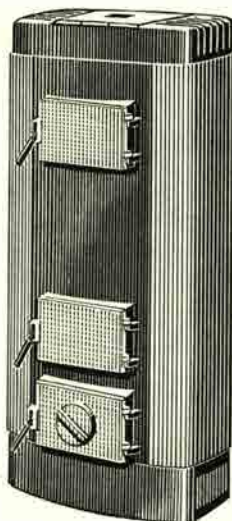
RIBE
OLIEOVN OK 58

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.
Kontantpris kr. 880,-
Leveres også på rate

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 0/0
Kontantpris kr. 892,-
Leveres også på rate

A/S RIBE JERNSTØBERI
RIBE

BUTIKSUDSALGET
TLF. 261 . LOKAL 905

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt *Ribe Discontobank*

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

Stilmøbler - gamle og nye

Snedkermester **HANS DAU**

Ribe - Telefon 473

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

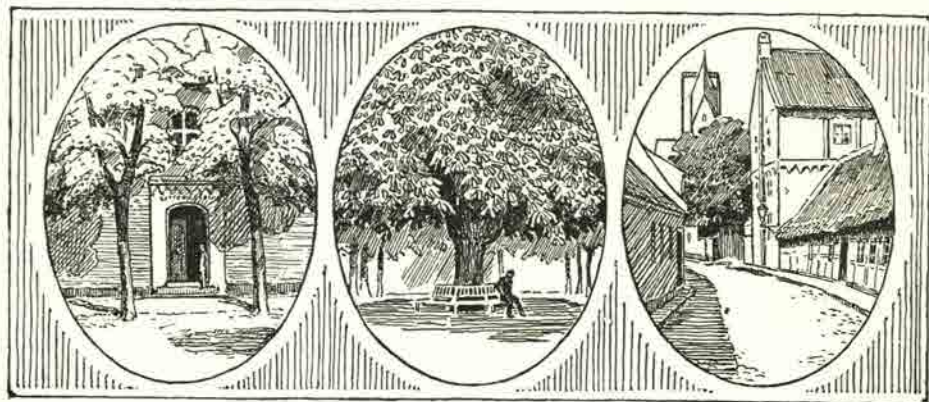
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI I/s

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 32

November 1961

Bind 4.

Generalforsamling 17. November.

Ripenser-Samfundet afholder *ordinær Generalforsamling* Fredag den 17. November Kl. 20 i København i Restaurant Scandias Selskabslokaler, Vesterbrogade 2 a.

DAGSORDEN

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskabet.
3. Valg af Formand og 3 Bestyrelsesmedlemmer.
4. Valg af 2 Revisorer samt Suppleanter.
5. Et forslag til lovændringer.
6. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen serveres 2 Stk. Smørrebrød og 1 Stk. med Ost, 1 Øl og Kaffe. Pris 13 Kr. Studerende 10 Kr. Aarets Russer og Realister indbydes gratis. Daglig Paaklædning.

Anmeldelse om Deltagelse maa ske senest den 15. November telefonisk til Palæ 5747 (Studenterraadets Telefon). Hverdage 10-16, Lørdag kun til Kl. 12 eller Roskilde 431.

Sluttelig taler Antikvar mag. art. *Bencard*, Ribe, om *Quedens Gaard* og viser lysbilleder.

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

Husk Kontingentet indbetales paa Giro 666 76.

Redaktør Roger Nielsen død.

En gammel Ripenser og en god Ven af Ripenser-Samfundet, Redaktør *Roger Nielsen*, er død 72 aar gammel. Vi er mange, der vil savne ham. Han var en god Ripenser, der gjorde sin Fødeby Ære ude i det fremmede og gennem sin Gerning herhjemme.

Roger Nielsen blev Student fra Ribe Katedralskole i 1906. I 1911 blev han gift med Erna Meinhardt, Student fra Ribe 1907.

Roger Nielsen tilhørte Størstedelen af sit Liv Pressen. Efter nogle Aar ved forskellige danske Blade rejste han i 1921 til Argentina og i 1911 til Californien. I 1913 blev han Redaktør af »Den danske Pioner« i Omaha. I

1918 blev han Presseattaché ved det danske Gesandtskab i Washington, en ansvarsfuld Stilling han indtog, indtil han i 1924 vendte hjem til Danmark. I Tiden 1927—46 redigerede han Ugebladet »Hjemmet« med stor dygtighed.

Flere betydelige Tillidshverv fik Roger Nielsen betroet. Han var bl. a. en aktiv Arbejdskraft indenfor Turistraadet. Hans Fortjenester som Generalkommissær ved Danmarks Deltagelse i Verdensudstillingen i New York er vel kendt. Allerede i 1939 var Roger Nielsen udnævnt til Æresborger i New York.

Sin Fødeby Ribe glemte Roger Nielsen ikke, og han sparede sig aldrig, naar det gjaldt Ribe og de gamle Kammerater. Derfor vil han ikke blive glemt.

K. H. R.

Hugo Matthiessen og Ribe gamle Huse.

I 1937 udgav Ribes gode og kyndige Ven Museumsinspektør, Magister *Hugo Matthiessen* i Serien „Nationalmuseets blå Bøger“ for første Gang Bogen „Gamle Huse i Ribe“. Den Bog har længe været udsolgt — og savnet tør man nok sige.

Nu har Nationalmuseet udsendt en ny meget smuk Udgave, gennemset og lidt forøget, særlig hvad Billedstoffet angaar. Kyndige Hænder har med Pietet taget paa afdøde Hugo Matthiessens udmærkede lille Bog ganske i Hugo Matthiessens Aand.

Hugo Matthiessen kendte det gamle Ribe som sin egen Lomme. Han var ikke alene en kyndig Ribe-forsker, men tillige en Kender af den fine gamle Tone, der er det gamle Ribe egen. Hugo Matthiessen var foruden at være en kyndig Historiker noget af en Digter, en overmåde fin Stilist, der er let læselig ogsaa uden for Fagfolks Kredse. Men er Klæderne nye, er Aanden i Bogen den samme. Klæderne er forøvrigt særdeles fine med et festligt Omslag forestillende en Evert under Indsejling til Ribe i „Stakket Bugt“ efter Carl Rasmussens morsomme Maleri fra 1869, der findes paa Ribe Kunstmuseum. Hugo Matthiessen havde for Vane, naar han kom til Ribe, at tage en Ven under Armen og marchere afsted med ham. En særlig af begge Parter yndet Promenade gik omkring Domkirken i klart Maaneskin, og Hugo Matthiessen blev aldrig træt af at udmale Kirkens skønne

mørke Silhuet — det var før Neonlysenes Tid — staaende skarpt mod en blaa stjernefyldt Himmel. En saadan Vandring med Hugo Matthiessen under Armen er egentlig den gode lille Bog. Den er ikke alene en saare kyndig Vejleders Skildring af de gamle Huses Bygningsformer, men tillige en hel lille Ribe-Historie på sine 69 Sider.

Indledningen til Bogen viser Forfatterens stilistiske Kunst og er en hel lille Kærlighedserklæring til det gamle Ribe. Her berøres Byens Samhörighed med det flade Marsklandskab ud mod Havet, Eng og Hav, to vigtige Indtægtskilder for Staden gennem Aarhundreder. Og saa følger en Skildring af Byens Plan og Bygesæt, bl. a. Gadernes naturlige Krumninger og den kendte Gavltipe. Huse af Bindingsværk og Grundmur, de gamle Gaarde og de smalle Slipper.

Men vi nøjes ikke med at se paa Husene udvendig fra. Vi ser inden for og fornemmer som en historisk Duft fra fjerne Tider, hvorledes den gode Ribeborger boede og havde indrettet sig.

Atter bliver vi taget rigtigt under Armen og føres gennem Gaderne fra Nørre- til Sønderport, idet vi faar de forskellige Ejendomme forklaret. Dernæst giver Bogen en hel lille Ribehistorie om Sømand, Borger og Købmand, om Gejstligheden og dens faste Borge og det lærde Ribe og meget andet.

Billederne staar fint paa det gode Papir. Bogen er et smukt Minde om afdøde Hugo Matthiessen, Ribes Ven. Lukker man Bogen efter Læsningen, vil man sande Hans Ahlmanns Ord om, at

Ribe har gamle Huse,
som Tiden ikke har hærget.
Ribe — det er en elskelig By,
som gode Magter har værget.

Kai H. Rosenstand.

Fra Cyklens Barndom i Ribe

Af K. H. Rosenstand, Ribe.

Danmark er Cyklernes Land. Her giver Naturen de bedste Betingelser for Anvendelsen af dette dejligt demokratiske Befordringsmiddel, som alle bruger, ligefra Kongefamilien til Bydrengen. Cyklen sætter Præg paa By og Land, nu ikke alene om Sommeren, men hele Aaret rundt.

I en Tidsalder, hvor man næppe løfter Blikket efter en Flyvemaskine — men vender sig snarere efter et smukt Hesteforspand, har man unægtelig lidt vanskeligt ved at forestille sig de Dage, da man vendte sig efter en saa mærkelig Fremtoning som en Cyklist, og da det at styre en Cykle fordrede mange omstændelige Forholdsregler, der maatte overholdes. Og dog ligger disse Dage ikke saa forfærdeligt fjerne, godt et halvt Aarhundrede.

Ribe var tidligt med paa Noderne, hvad „Hjulridtet“ angaar. Ogsaa i Ribe By saa man til Rædsel for Folk og Fæ de gamle „Væltepetre“ med det vældige Forhjul, hvor Rytteren svævede højt oppe i Luften, slige Ridedyr, som man nu kun ser som Reklame i Cykleshandlerens Vinduer og paa Rundskuedage o. l.

Naturligvis havde disse Indretninger massive Ringe, Luftringe, der kom til senere, var noget, der betød et uhyre Fremskridt.

Til alle Tider har Folk, og da ikke mindst Ripensere, holdt af at slutte sig sammen i Foreninger, og det er morsomt at tænke paa, at man saa tidligt som i 1896 startede en Cykleklub i Ribe under Navnet „Ribe-Cykleklub“.

Det var en Forening, der tog sig selv og sine Formaal særdeles højtideligt. Lovene var meget omstændelige og rummede en Masse Paragraffer. Formanden for Foreningen var Snedkermester *N. A. Hjort*, Næstformanden hed *Christoffer Hansen*, og Musikdirektør *C. Forup* var Sekretær og Kasserer. Endvidere sad i Bestyrelsen saa kendte Borgere som Glarmester *Gotthardt* og Tømrmester *J. Daugaard Peters*, Fader til Tømrmester *K. Daugaard Peters* i Ribe og Farbroder til afdøde Arkitekt *H. Peters* i Esbjerg.

Formaalet med Klubben var at virke for Sammenslutning blandt Byens og Omegnens Cyklister for derved at skabe Interesse for den unge Cyklesport. Dette Formaal søgtes opnaaet ved Afholdelse af Møder, Fællesudflugter, Rekordridt om Medaljer og Væddeløb. Det var jo en hel Del.

Kontingentet var ganske lavt, nemlig 2 Kr. om Aaret, og Medlemmerne fik et fint Emblem at bære paa Frakkeopslaget.

Men man skulde være et i alle Maader pænt Menneske for at opnaa den Værdighed at blive optaget i de hæderkronede Cyklisters Lav, saa man ikke risikerede, at Lemmet ved sin Optræden eller „Levnedsvandel“ skadede Klubbens gode Navn og Rygte eller forstyrrede det kammeratlige Forhold og Sammenhold indenfor Klubben.

Opførte man sig ikke pænt, blev man simpelthen ekskluderet.

Fremmede Cyklister kunde da heller ikke deltage i Klubbens Udflugter uden af et Medlem at være præsenteret for Formanden. —

For at blive Medlem maatte man da ogsaa for Alvor være habil til at styre sit Ridehjul, og Bestyrelsens Magt var betydelig. Den kunde saaledes forbyde et Medlem at køre paa offentlig Gade eller Vej, naar han efter dets Skøn ikke var i Besiddelse af tilstrækkelig Øvelse, og var man uefterrettelig overfor Bestyrelsens Anvisninger, kunde man udsætte sig for af Bestyrelsen at blive idømt Bøder.

Naar man rykkede ud til Klubtur, var der adskillige vigtige Ting der maatte varetages.

Dersom Formanden eller Bestyrelsesmedlemmerne var forhindret i at møde, valgte man en Køreformand til at lede Turen, og hans Anvisninger maatte følges til Punkt og Prikke. Hans Opgave var bl. a., at der ikke „udvikledes“ for stor Hastighed. 2 Mil i Timen ansaas den Gang for meget passende, og det kostede en halv Krone i Bøde at køre forbi Køreformanden. Man valgte ogsaa en Kørebagmand, som skulde føre Klubbens Signalthorn.

Det var en ganske naturlig Sag, at det ogsaa kostede Bøde, naar en Deltager i Udflugten ikke mødte paa Startpladsen 10 Minutter før Afgang.

En særdeles prisværdig Bestemmelse var den, at det paa Turen under Bødetrusel var forbudt at „traktere“. Enhver skulde betale for sig selv.

Der var naturligvis ikke Tale om, at Damer deltog i en saadan Udflugt. Dem saa man kun ved Foreningens Baller.

Heste var den Gang ikke vant til at se Cyklister, og man maatte iagttage den største Forsigtighed, naar en ængstelig Hest skulde pas-

seres. Dog ansaas det ikke for formaalstjenligt at staa af Cyklen, men at køre langsomt forbi.

Passerede man gennem en By, maatte man bruge Klokken flittigt, og gik det ned ad en Bakke, maatte der udvises den allerstørste Forsigtighed, thi Frihjul var jo noget ganske ukendt den Gang.

En morsom Paragraf i Lovene lyder saaledes:

„Spadserende maa ikke uden Grund tiltales, tilraabes eller paa anden Maade forulempes!“

Klubben havde som nævnt ogsaa Rekordridt paa sit omfangsrige Program. Man kunde erhverve sig Guldmedalje ved at tilbagelægge 10 Mil i 3 Timer eller 5 Mil i 1 Time 20 Min. og Sølvmedalje for 10 Mil i 3 Timer 30 Min. eller 5 Mil i 1 Time 35 Min. Endelig kunde man faa Bronzemedalje for at hjule 10 Mil i 4 Timer eller 5 Mil i 1 Time 50 Min., og det var jo til at overkomme.

Rekordridt afholdtes i Tidsrummet 1. Juni til 1. September. I Slutningen af September var der saa Medaljeuddeling med efterfølgende Fællesspisning og Bal.

2 Gange om Aaret holdtes Væddeløb om Præmier. — Ogsaa denne Sæsonbegivenhed afsluttedes med Fest med Spisning og Bal. Ja, saaledes morede Cyklisterne sig godt og billigt i det gamle Ribe for godt et halvt Aarhundrede siden.

Mangt og meget i den gamle gulnede Lov kan man nu smile ad, men det vidner alligevel om en frisk og fornøjelig Sportsinteresse og et vist Initiativ i den lille By paa et Tidspunkt da det at køre paa Cykle ansaas for at være en Sport, ogsaa ud ad Landevejen.

Ripenser-Samfundets aarlige Sportsfest paa Ribe Katedralskole, der var berammet til den 19. August maatte desværre aflyses paa Grund af Regnen. Vi haaber paa bedre Lykke næste Aar.

Adjunkt *Edelberg* har i Bogform samlet sine 6 Radioforelæsninger „Furer i Asiens ældgamle Ansigt“.

Skoleinspektør *Jensen-Holm*, Bispegades Skole i Ribe, er død den 24. August 60 Aar gammel.

Redaktør af Ribe-Stiftstidende *Aage A. Jensen* er død 65 Aar gammel.

Tidligere Ejer af Gersdorffsgave i Farup *Thomas Vindfeld Jensen* er den 9. September død efter en Bilpaakørsel 76 Aar gammel.

Journalfører ved Ribe Stiftamt, Frøken *Thora Nørgaard*, har holdt 40 Aars Jubilæum i sin Stilling og er blevet dekoreret med Fortjenstmedaljen i Sølv.

Fru *Christine Damsgaard* født Blinkenberg, Ribe, er død 79 Aar gammel.

Seminarielektor *Axel Sørensen* er indtraadt i Ribe Byraad ved Møbelhandler Skovmoses Sygdomsforfald.

Rektor *Johs. Jørgensen*, København, tidligere Ribe, fyldte den 2. November 60 Aar.

Amtmand *P. Chr. Stemann*, Bornholm, udsender til Efteraaret sine Erindringer „En dansk Embedsmands Odysse“. Forfatteren er som bekendt Søn af afdøde Stiftamtmand i Ribe, Kmhr. Stemann og Student fra Ribe 1907.

Fhv. Stiftamtmand over Ribe Stift, senere Amtmand i Vejle, Kmhr. *P. Herschend*, fyldte den 2. Oktober 80 Aar.

Rektor *Vestergaard* deltog i Stig Mervilds Radioudsendelse i Serien „Vi mener“, der ved denne Lejlighed udsendtes fra Ribe den 8. Oktober.

Ribe har nu 7.779 Indbyggere.

Fru *Maren Kraul*, Ribe, Enke efter Slagtermester R. Kraul, er død 89 Aar gammel.

Driftsingeniør *P. Voetmann*, Ribe Jernstøberi, er udnævnt til Overingeniør.

Fhv. kgl. Skovridder i Maarum, *Thorchild Wielandt*, Søn af afdøde Overlæge H. Vilandt i Ribe, er død i sit Hus i Hillerød 88 Aar gammel.

Ved det aarlige Stiftsmøde i Ribehallen talte i Aar Professor Dr. theol. *Hal Kock* om Emnet „Hvad forkyndte Hans Tausen“, og Forfatteren *Tage Schou Hansen*, Askov, om Martin A. Hansens „Orm og Tyr“. Om Aftenen prædikede Biskop *Dons Christensen* i Domkirken i Forbindelse med en Kirkekoncert.

Antikvarisk Selskab i Ribe har nu 185 Medlemmer. Sæsonen indledtes den 12. Oktober med en Ekskursion til „Tangegaard“ og Tange Bakker.

Ved Efteraarsmødet paa Askov Højskole talte Forfatteren *Jørgen Bukdahl* om Emnet Søren Kierkegaard.

Direktør for Sydjydsk Landmandsbank i Ribe gennem 40 Aar, *J. Jepsen*, har taget sin Afsked fra Aarets Udgang. Fra samme Tidsrum er Bogholder i Banken E. Dahl Jeppesen udnævnt til Direktør, og udgør sammen med Bankdirektør *Vagn Kromann* Bankens fremtidige Direktion.

Ribe Byraad har paa sit kommende Budget opført 2.000 Kr. til Istandsættelse af Spejdernes morsomme gamle Hytte i Tange Bakker.

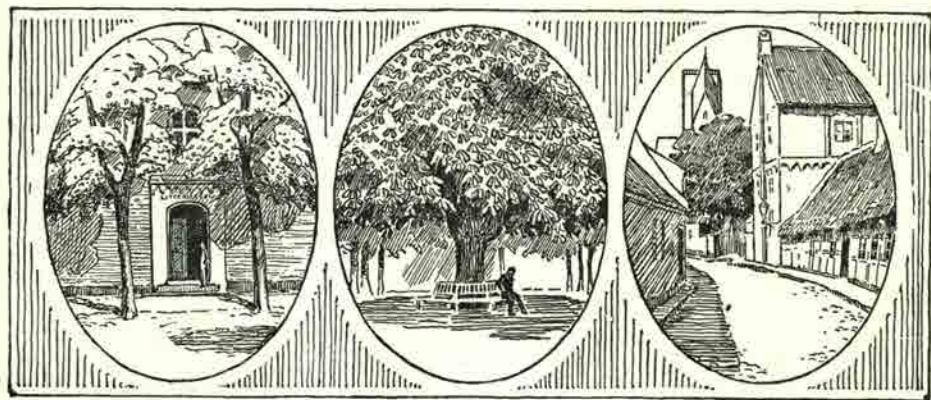
Byraadet har oprettet et Legat paa 3.000 Kr. for Elever paa Ribe Katedralskole hjemmehørende i Ribe. Et Legat paa 5.000 Kr. er stiftet for Elever af samme Kategori i Kommunens Skoler, ligesom Byens Legat for Statsseminariet er suppleret med 3.000 Kr.

Sygeplejerske Frøken *Inger Rosenstand*, Datter af Gdr. Tage Rosenstand, er i V. Vedsted Kirke viet til Fuldmægtig cand. oecon. *V. Clausen Koch*, Færøerne.

Biskop Dons Christensen med Frue og tre Børn er ved et alvorligt Bilsammenstød i Sønderjylland blevet haardt kvæstet.

Rigsantikvaren Professor Dr. *Glob* har i Sommer inspiceret Quedens Gaard i Ribe, hvor han udtalte sig med megen Interesse om de interessante Fund og Museumsplanerne.

RIPENSER-BLADET

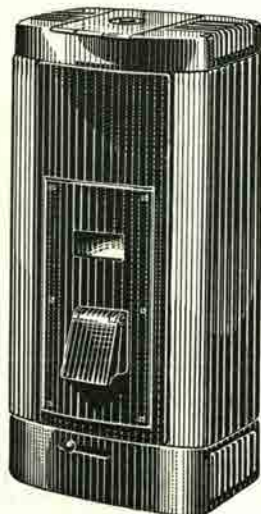
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 33

December 1961

Bind 4.

RIBE
OLIEOVN OK 58

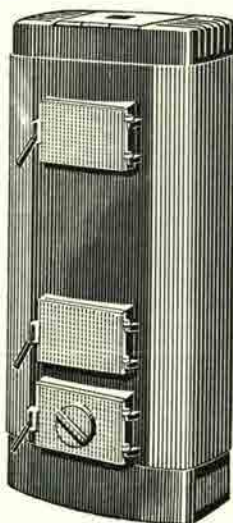

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.

Kontantpris kr. 880,-
Leveres også på rate

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 %

Kontantpris kr. 892,-
Leveres også på rate

A/S RIBE JERNSTØBERI
RIBE

BUTIKSUDSALGET
TLF. 261 . LOKAL 905

Munken = Ribe

Hotel Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-Smykket, Stjerne-Smykket
og Hjertesmykket er den ideelle Gave
til Turister, Venner og bekendte.

Godkendt paa Den permanente!

H. Spangsberg-Christensen

Byens Guldsmedie = Ribe = Telf. 563

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

Stilmøbler - gamle og nye

Snedkermester **EJNER DAU**

Ribe - Telefon 473

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

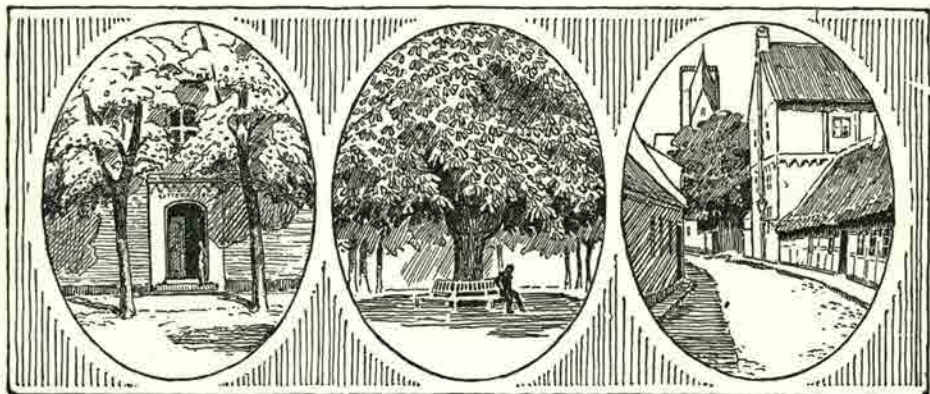
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI 1/s

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 33

December 1961

Bind 4.

Julefrokost i Ribe.

Fjerde Juledag, Torsdag den 28. December, arrangerer Ripenser-Samfundet en tvangsfri Julefrokost i Weiss' Stue i Ribe. I Forstaaelse af, at man ikke mindst fra udenbys Medlemmers Side har ønsket en saadan Sammenkomst, venter man god Tilslutning. Vi opfordrer Medlemmer baade fra Ribe og udenbys til at møde frem, saa man kan faa et hyggeligt Samvær.

Man behøver ikke at melde sig i Forvejen.

Frokosten finder Sted Kl. 12.

Der serveres Weiss' »Bakke«, 1 Øl, og hele Herligheden koster med Drikkepenge 8,50 Kr.

Bestyrelsen siger: Vel mødt i Ribe!

P. B. V.
K. H. Rosenstand.

Aarsgeneralforsamlingen.

Der var fin Tilslutning til R.S.'s Aarsgeneralforsamling i «Skandias» hyggelige Selskabslokaler Fredag den 17. November. Der var mødt over et halvt Hundrede Medlemmer og Russer, og det blev i det hele en forfrieskende livlig og god Aften.

Formanden Redaktør *Rosenstand* indledte med at byde Velkommen specielt til Gæsterne Russer og Realister og Aftenens Taler Antikvar *Ben-card*, Ribe.

Formanden mindedes derpaa de siden sidste Generalforsamling afdøde Medlemmer Vicekonsul *Hans Chr. Jacobsen*, Seattle, Student fra 1888 (91 Aar gammel), Skoleinspektør *Aksel Noack*, Ringe, Student fra 1889 (90 Aar gammel), Bankdirektør *Henrik Johansen*, Varde, fhv. Forsvarsminister *Søren Brorsen*, (81 Aar), Redaktør *Roger Nielsen*, Student fra 1906 (65 Aar). Formanden mindedes de afdøde i smukke Ord, hvortil Forsamlingen sluttede sig med at rejse sig.

Som Dirigent valgtes derefter Radioforhandler *Immanuel Jensen*, Ribe.

Formanden aflagde derpaa Aarsberetningen.

Siden sidste Generalforsamling var der som sædvanlig afholdt den traditionelle Julefrokost i *Weiss' Stue* i Ribe, og Adjunkt *Edelberg* havde fortalt om og vist rundt i *Quedens Gaard*.

Paa Grund af Regnperioden i Sommer maatte man desværre aflyse det berammede Sportsstævne. Man haaber paa bedre Held næste Aar.

Af *Ripenser Bladet* var udsendt de sædvanlige tre Numre forud for de forskellige Arrangementer. Redaktøren saa gerne 4 aarlige Numre, men det var et økonomisk Spørgsmaal, som afgang af *Kassereren*.

Sluttelig slog Formanden til Lyd for, at der nedsattes et Festudvalg angaaende *Jubilæumsfesten* i Oktober næste Aar.

Kassereren Fuldmægtig *Tang-Pedersen* aflagde det reviderede Regnskab. Det balancerede med 2.019 Kr. og viste et Overskud paa 399 Kr. Beretning og Regnskab godkendtes.

Til Formand genvalgtes *Rosenstand* med Akklamation.

Han takkede for Valget, idet han dog pointerede, at det i Aar var sidste Gang, han modtog Genvalg. Han havde nu siddet i Bestyrelsen i over 40 Aar og som Formand siden 1945. Paa *Jubilæumsgeneralforsamlingen* i Oktober 1962 vilde han gaa af. Der var nu god Tid til at finde en ny Formand.

Til Bestyrelsen genvalgtes *Kaptajn*løjtnant *Veisig*, og i Stedet for *Grosserer Aage Jørgensen* og *Pastor Fenger*, der ikke ønskede at modtage Genvalg, nyvalgtes *Fru Ellen Møller Jensen*, født *Quedens* og *Civilingeniør Damkjær*. Som Suppleanter valgtes *Lærer Vagn Jensen* og stud. polyt. *Hans Svendsen*.

Under Eventuelt drøftedes ivrigt Forslag til Lovændringer, og man vil søge at naa frem til et egnet Forslag til Ændring af Lovene. Forslaget vil fremkomme i *Medlemsbladet* inden *Jubilæumsgeneralforsamlingen*.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med *Tang-Pedersen* som Næstformand, idet han indtil videre ogsaa beklæder *Kassererposten*. *Veisig* genvalgtes som Sekretær, og Formanden beklæder stadig tillige *Posten* som *Ripenserbladets* Redaktør.

Man samlede til det traditionelle *Smørrebrødbord*, hvor der herskede en god Stemning. Her bød Formanden et særligt Velkommen til de mødte Russer.

Ved *Kaffen* underholdt *Uhrup* som *Hyggepianist* smukt med lodigt

Repertoire, og Aftenen sluttede med, at Antikvar Magister *Bencard*, Ribe holdt et ganske udmærket og interessant Foredrag om Quedens Gaard og de ofte epokegørende Fund under Restaureringsarbejdet. Foredraget ledsagedes af mange gode og smukke Lysbilleder og Planer.

Stærkt Bifald hilste Foredragsholderen, da Formanden takkede for det interessante og instruktive Foredrag.

Den etnografiske samling på Ribe Katedralskole.

Fra gammel tid har elever fra Ribe katedral-skole - fx. herstående Ole Borch - betænkt den gamle skole med store og små gaver af forskellig art.

For 100 år siden grundlagde kaptajn I. F. Müller, Midtmøllen, således efter talrige sejlladser til Østen den etnografiske samling på skolen. I. F. Müller var også blandt de første donatorer til Nationalmuseets etnografiske samling og fik i samme anledning af Frederik den 7. fortjenst-medaljen i guld.

Skolens etnografiske samling er siden jævnt hen blevet forøget og udgør derved et meget værdifuldt led i skolens undervisningsmateriel.

Det ville være *overordentlig værdifuldt og kærkomment*, om gamle elever i oversøiske lande eller med forbindelser derude fortsat ville tænke på deres gamle skole med sager, der kan give et indtryk af dagliglivet etc. i klodens forskellige egne. Det *behøver slet ikke at være kostbare genstande* — ofte kan billige ting fra bazarer, markedsboder og landsbyer fortælle en langt mere varieret historie end pragtgenstandene.

En gruppe genstande fra en enkelt stamme, der kaster lys over stammens daglige liv, er naturligvis særlig velkommen. Ligeså genstande, der giver indblik i de religiøse forestillinger.

Ved gaver af de nævnte arter kan gamle elever i høj grad bidrage til at skabe forbindelse mellem skolestuen og fjerne egne.

Lennart Edelberg.

Et Stormflodsminde.

1911 — November — 1961

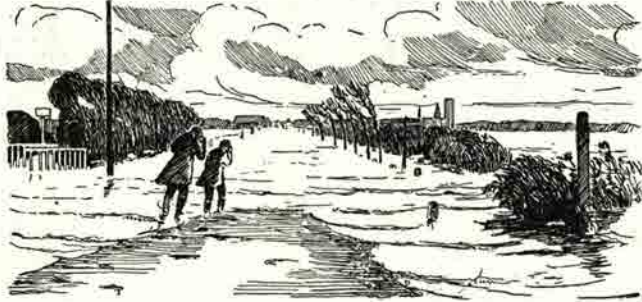
Af *K. H. Rosenstand.*

Sidste Gang, vi havde Vesterhavets Bølger inde i Ribes Gader var i 1911. Mærket kan ses paa Stormflodssøjlen paa Ribe Skibbro. Saa kom Diget, og saa var det Slut med Besøg af Vester-Vov-Vov. Men det er altsaa den 5. November, der er 50-Aars Dagen for Ribes sidste rigtige Stormflod efter alle Stormflodmærker at dømme.

Jeg husker Dagen saa tydelig. Jeg skulde Mandag Morgen have været med Toget til Esbjerg, men Banen fra Bramminge til Esbjerg var afbrudt

paa Grund af Skaderne ved Sneum Bro. I Stedet for fik jeg en rask Morgentur ad Jernbanedæmningen ud til Plantagen. Vesterhavet lavede ikke saa lidt Ravage i Byen og Omegnen. Aarstiden var Skyld i, at der ikke druknede Kreaturer i Engene. De stod i de lune Stalde og led ingen Overlast. Heller ikke gik menneskeliv tabt, men Ødelæggelserne blev bekostelige nok, da Regningen blev gjort op. Nogle Faar gik ogsaa til.

Floden kom en Søndag. En Uges Tid havde det blæst temmelig kraftigt, og ved Middagstid blæste det op til Storm. Det blev efterhaanden til en

hel Orkan, og ved 17-Tiden var hele Byen omringet af Vand. Ved 19-Tiden tog Vinden til i Styrke, og Vandet blev ved med at stige. Ved 20-Tiden skvulpede Vandet ind over Bjerrum-Vejen, og ved 23-Tiden skyllede Vandet ind i Husene ved Skibbroen. Et højst ejendommeligt Syn var det med Baade i Gaden og Gadelygterne brændende ude i Bølgerne. Husgeraad og Bohave flød mellem hinanden.

Ved To-Tiden om Natten sank Stampemøllens store Lagerskur ved Bjerrum-Vejen sammen, og Masser af Trælast til en Værdi af 12-14.000 Kr. flød ud over Engen og strandede bl. a. ved Damvejen.

Villa »Rosenvang« ved Rosenalleen var havomflydt, og hos Naboen, gamle Lærer Ribber, var der Vand i Lejligheden. Paa Tømmerpladsen i Saltgade svævede Jernbanesporene i Luften, og Beboerne paa Kurveholmen havde det heller ikke rart. Jeg mindes min gamle Lærer, Overlærer Sechers Flugt pr. Baad med sin elskede Kat i Favnen.

Lægter »Ane Marie« af Sønderho drev fuldt lastet med Kolonialvarer ad Ribe til, og da Vandene sank, lagde den sig pænt paa Diget ved Ribe Plantage.

Store Skader forarsagedes paa Gartnerier i Ribe og ved Ribe Toldbod, hvor Vandet rev et stort Hul i Brolægningen. Her drev der Bohave rundt for at gaa til Havs. Drengene fiskede Skaller i Saltgade, hvor der var havnet en hel Stime af disse Fisk. Paa Nederdammen maatte Slagter Loof redde 7 Smaagrise op paa første Sal. Hos en Avlsbruger paa Skibbroen maatte Familien opholde sig 5-6 Timer paa Loftet.

Først ved 4-Tiden om Morgenen løjede Vinden af, men da saa der heller ikke godt ud.

En Ekskursion paa denne »blaa Mandag« ud til Plantagen viste, at der sad Flodskarn højt oppe i Træerne og paa Komfuret inde i Plantagepavillonen. Paa »Puggaardsminde« havde Vandet staaet en Alen højt i Kørestalden, hvor nu Restauranten er indrettet. Paa Damvejen flød som omtalt Stampemøllens Tømmer. Der saa farligt ud i gamle Termansens Have.

To Mænd havde været i Fare, men havde søgt Tilflugt i Holmefolden. Fisker Lars Andersen sejlede dem Hjem. To Mænd havde været i Fare paa gammel Mandø, men blev bjærget af Redningsbaaden fra Sønderho.

I Ribe havde Vandet været inde i alle Huse i Erik Menvedsgade. I Grønnegade var Vandet temmelig langt oppe i Korsbrødregades Hjørne. Has »Hans Jørgen o æ Skibrow« var der halvanden Alen Vand i Stuen. Den daværende Cikoriefabrik ved Skibbroen, hvor nu Arnold Nyborg har Udstillingslokaler, havde lidt ikke saa lidt Overlast, og Floden havde dunket et Plankeværk ved den anden Cikoriefabrik i Slotsgade i Stykker.

Paa Egnen var Skaderne ogsaa mange og store, baade i Farup, Ø. Vedsted o.s.v. Her havde man tilbragt en frygtelig Nat under Angst og Bæven.

Ved en vordende Kammersluse var det gaaet stærkt ud over Materialet, og det paabegyndte Dige havde ogsaa taget megen Skade. I en Længde af 150 Meter var det paabegyndte Dige skyllet væk, og de svære Spor til Gravmaskinen var bøjet af Vandets Pres.

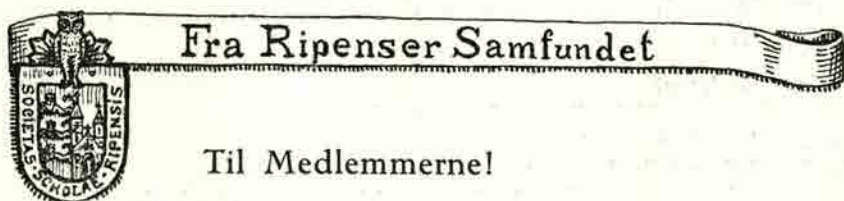
Paa Mandø stod Vandet knap saa højt som ved Floden i 1909, men det var galt nok endda paa Øen. Diget gennembrødes, og der blev ikke megen Søvn paa Øen den Nat.

Ved Sammenligning mellem forskellige Mærker, der var afsat under Decemberfloden i 1909, konstateredes det, at Vandet dengang stod 16 Tommer under Novemberfloden 1911.

En Oversigt over Skaden i Ribe By viste, at Skaden i 1911 beløb sig til 62.457 Kr. imod 51.019 Kr. i 1909.

Stormflodsbilledet er bl. a. bevaret i den gamle Ribe-Film, Biografen ejer, og i en og anden Skuffe hos ældre Ripensere bevares ogsaa Fotografier om hin uhyggelige Nat over By og Egn den 5. November for 50 Aar siden.

Var det ikke en Idé, om Biografen »kørte« den gamle Ribefilm i Jubilæumsaaret.

Til Medlemmerne!

Ripensersamfundet har følgende Bestyrelse:

Formand, Redaktør K. H. *Rosenstand*, Sct. Laurentiegade 14, Ribe, Telf. 109.

Næstformand, tillige fungerende Kasserer, Fuldmægtig Aa. *Tang-Pedersen*, Frederiksborgvej 54, Roskilde, Telf. 431.

Sekretær, Kaptajnløjtnant E. M. *Veisig*, Kronborg, Ladegaardsvej 68, Helsingør, Telf. (03) 214487.

Rektor Johs. *Jørgensen*, Hyrdevangen 60, København NV.

Lektor *Schmidt*, Albert Skeelsgade, Ribe.

Fru Ellen *Møller Jensen*, Dr. Abildgaardsalle 14, Kbh. V.

Civilingeniør C. *Rise Damkjær*, Adelgade 49⁴, Kbh. K., Telf. B 4 1646.

Radioforhandler Immanuel *Jensen*, Storegade, Ribe, Telf. 126.

*

Kassereren henleder Opmærksomheden på indlagte Giroblanket, der bedes anvendt til Indbetalingen af Kontingentet for 1961 inden den 1. Februar 1962, for saavidt Kontingentet ikke allerede er indbetalt. Kontingentet udgør mindst 6 Kr., for Studerende dog kun 3 Kr.

Ripenser-Samfundet har pr. 1. November 1961 375 Medlemmer.

Ripenser-Samfundet blev stiftet den 26. Marts 1912 paa en konstituerende Generalforsamling. Den 1. ordentlige Generalforsamling afholdtes i Wivels Selskabslokaler den 14. Oktober 1912.

Vi har altsaa 50 Aar Jubilæum i 1962, og vi ser hen til at holde Jubilæumsfesten sammen med Aarsgeneralforsamlingen den 14. Oktober. Vi skulde gerne være mange til Jubilæumsfesten. Hvert Medlem bør skaffe mindst et nyt Medlem.

*

Adresseforandringer, ændrede Stillingsbetegnelser o. l. anmeldes til *det lokale Postkontor*, hvorfra Bladet sidst er modtaget, eller til *Sekretæren*.

Reklamation over Uregelmæssigheder vedrørende Bladets Tilsendelse sker til samme Postkontor eller til Sekretæren E. M. *Veisig*, Kronborg, Ladegaard 68, Helsingør, Telf. (03) 214487.

Hvor blev Ribes »Russer« af?

Klassisk-sproglig Linje:

- Frk. Lis B. Bohn, Avenue Victor Ruffy 16, Lausanne, Svejts.
 Frk. Lizzy Haagenen, Storegade, Ribe.
 Stud. mag. Hanne Ishøj. H. P. Jensen Vej 3, Højbjerg.
 Stud. jur. Else Donslund Jensen, Studiestræde 10³, København K.
 Frk. Alice Kofod?
 Husholdningselev Mette Lind, Sorø Husholdningsskole, Sorø.
 Stud. mag. Birgit Nørgaard, H. P. Jensen Vej 3, Højbjerg.
 Stud. mag. Hans Erik Saatterup, Pilevænget 40, Viby, Aarhus.

Nysproglig Linje:

- Frk. Jonna Andersen?
 Tollelev Karen Else Christoffersen, Tøndervej, Ribe.
 Frk. Ulla Gram Christensen?
 Hr. Claus Seeberg Friis, Frøvej 10, Rødning.
 Frk. Jytte Kristiansen, »Loanda«, Famile Lane, Cobham Surrey, England.
 Stud. Merc. Anna Margrethe Lund, Studiestræde 10³, Kbh. K.
 Hr. Palle Lyck?
 Frk. Birte Nissen, 16 Kendal Avenue, Shipley, Yorkshire, England.
 Frk. Gydda Jermiin Sørensen, Lycei de jeunes filles 18 Rue Delapont, La Rochelle, Frankrig.

Matematisk Linje:

- Hr. Niels Biering?
 Stud. polyt. Hans Flemming Boysen, St. Kongensgade 69², Kbh. K.
 Hr. Ivan Bøgild, Holstebro Kaserne, Holstebro.
 Hr. Gunnar Lausten Hansen?
 Stud. mag. Poul Martin Heilesen, Sofievej 32, Hellerup.
 M 492 338 Kurt Morell Holm, 1 R K K M P II. S L F R, Kasernen, Haderslev.
 Stud. mag. Ole Hyldtoft, Bartholinsgade 5³, Kbh. K.
 Stud. polyt. Hans Peter Jensen, Blaagaardsgade 5¹, Kbh. N.
 MG 508229 Hans E. Johansen, I. III. D 2 R, Hvorup Kaserne, Nørre Sundby.
 MG 514296, Jørn Jensen, D E P/K Fælledkasernen, Fredericia.
 MG 515632 Knud Jørgensen, S T B T 6 A A Kasernen, Varde.
 MG 512854 Ejner G. Madsen R K K M P 2 R Kasernen, Viborg.

Stud. scient. Ella Pedersen, de Mezasvej 18, st., Aarhus.
 Stud. mag. Hans Daugaard Peters, Fortevej 59, Riisskov.
 Hr. Arne Prahl?
 Discipel Leif H. Rasmussen, Kulepile pr. Rudkøbing.
 Stud. mag. Niels Aage Schmidt, Dr. Abildgaardsallé 4, st., Kbh. V.

Forfatteren Jørgen *Bukdahl*, Student fra Ribe 1916, fyldte den 8. December 65 Aar og blev fortjent fejret med Gaver og anden Hyldest fra Nær og Fjern, ogsaa fra Skolebyen, Ribe.

Kaptajnløjtnant i Flyvevaabnet C. P. *Schneider* (Aargang 1950) er pr. 1. Nov. udnævnt til Kaptajn.

Kaptajnløjtnant E. M. *Veisig* (Aargang 1951) har fra 16. Nov. forrettet Tjeneste i Forsvarsministeriet.

Tandlæge Agnes *Damkjær*, f. Skov, (Aargang 1951), har medio November aabnet en Klinik, Nørrevoldgade 96, Kbh. K.

Den 9. December fejrede *Ribe* og *Omegns Hjemstavnsforening* sin 15 Aars Bestaaen ved en festlig Stiftelsesfest i Hjemstavnslokalerne i Linnegade. Hovedtaler var Pastor C. O. *Obdrup*, Søn af afdøde Rektor Julius Nielsen, Ribe.

Læge Frøken Agnes *Filskov*, Holsteinsgade 30, fyldte den 7. December 70 Aar.

Den 30. November fyldte Viceskoleinspektør Elias *Hansen*, Ribe, 60 Aar.

Paa Ribe Katedralskole har der i Samarbejde med Amtsarbejdsanvisningskontoret været afholdt et Møde, hvor 6 Studerende gav værdifulde Tips til 60 Gymnasiaster, der var mødt med Rektor Vestergaard i Spidsen.

Finansudvalget har tiltraadt Udbetaling af 1 Million Kr., der udgør sidste Rate af en samlet Bevilling paa 3,2 Millioner Kr. til Udvidelser af Ribe Statsseminarium.

Som ny Overlæge ved Ribe Aandssvageanstalt er udnævnt assisterende Overlæge ved »Filadelfia« Gunnar *Jørgensen*.

Vor Revisor Redaktør Aksel *Lassen*, har holdt et interessant Foredrag i »Kristelig Lytterforening« i Ribe om Emnet »Ribeegnens Skæbneaar 1659«, paa Baggrund af sin Bog om Svenskekrigene og Pestens Tid.

Landsskolescenen har for Skolebørn i Ribe og Omegn opført Keld Abells Dramatisering af Dickens »Oliver Twist«.

Højskoleforstander Hans *Lund* har i Ribe holdt Foredrag om Fællesmarkedets kulturelle Side.

Landsretssagfører H. K. *Hjerrild*, Ribe fyldte den 11. November 60 Aar.

Det grønlandske Selskab har tildelt Geologen Dr. phil. Lauge *Koch* Rink-Medalen for hans Fortjenester ved geologiske Undersøgelser i Grønland.

Som Forældrerepræsentanter i Ribe Katedralskoles Skolenavn er valgt: Fru Seminarielektor Dalsgaard, Fru Stiftsfuldmægtig Riishøj, Fru Højskoleforstander Fog-Petersen, og Amtslæge Fog-Poulsen, Ribe.

I Anledning af 400 Aaret for Reformatoren Hans Tausens Død (den 11. November) mindedes man ham i Ribe ved Nedlæggelse af Blomster ved hans Statue udenfor Domkirken.

Sønderjyllands Symfoniorkester har gæstet Ribe Musikforening med Fløjtevirtuosen Poul Birkelund som Gæst. Paa Programmet stod Mozart, Carl Nielsen, Beethoven og Brahms. Det blev en brillant Aften.

Tømmerhandler Lauritzen og Hustrus Legat er tildelt stud. tek. Peter Kjærbæk, stud. polyt. Peter Daugaard Peters, stud. tek. Verner Lassen og Elektriker Peter Karlov Nielsen, Ribe.

Grønlandsminister Mikael *Gam* talte forleden paa Ribe Statsseminarium om Grønland i Dag. Det blev en interessant Aften.

Paa Finanslovforslaget er opført 13.850 Kr. til nye Skoleborde til Katedralskolen.

Paa Dansk Hjemstavns Forlag i Ribe er »Jul i Vestjylland« udsendt i 27. Aargang under Aage Jacobsens Redaktion.

Det smukke Julehefte indeholder et alsidigt lødigt Læsestof og mange Illustrationer. Der er Tekstbidrag bl. a. af Domprovst Grønbæk, August F. Schmidt, H. K. Kristensen og K. H. Rosenstand. De gode jyske Smaadigte, baade morsomme og alvorlige savnes heller ikke som Specialitet. Harald *Jacobsen* er Mester for det smukke Omslag med Ribe-Motiv.

Den 20. November holdtes Forældremøde paa Katedralskolen. Rektor *Vestergaard* gjorde Rede for den nye Gymnasielov, der træder i Kraft i 1963. 63 Forældre har i dette Skoleaar ydet 1,055 Kr. til Skolens Støttefond.

Den 5. December talte Pastor Olav *Lindegaard*, Egtved, i Ribe Domkirkes Processionsomgang ved det aarlige Adventsmøde.

Ved Ribe Antikvariske Selskabs Møde i »Porsborgs« Kælder den 5. December talte Dr. *Bantelmann*, Slesvig, om de arkæologiske Udgravninger af Elisenhof og andre Værfter i Vestslesvigske Marskomraader.

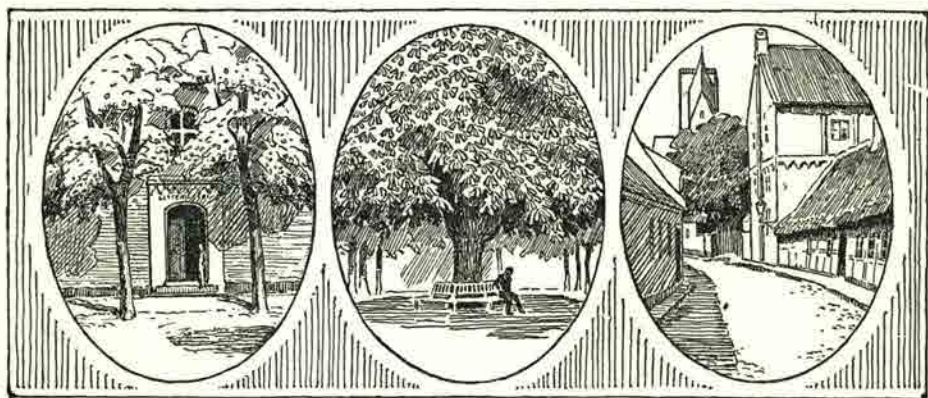
Jørgen *Bukdahl* har udsendt en ny Bog om Søren Kierkegaard »Søren Kierkegaard og den menige Mand«.

Ribe Katedralskoles Skolekomedie i denne Sæson bliver Priestlys »En Inspektør ringer paa«, der opføres Dagene 15. og 17. Februar 1962.

Katedralskolens højtidelige Juleafslutning med Legatuddelingen fandt Sted i Domkirken den 22. December.

Amtskontorchef Knud *Christensen*, Ribe, fyldte den 18. December 50 Aar.

RIPENSER-BLADET

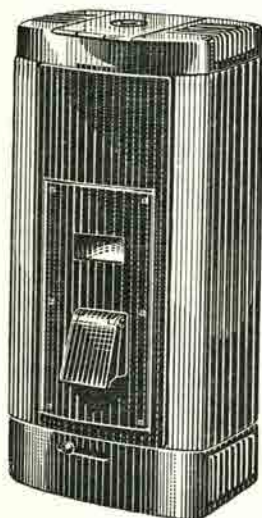
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 34

Maj 1962

Bind 4.

RIBE
OLIEOVN OK 58

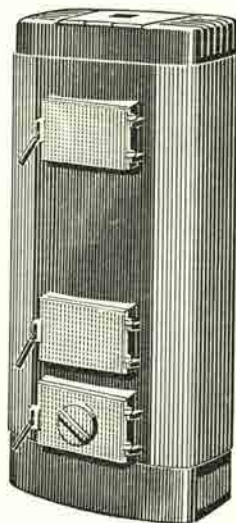

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.

Kontantpris kr. 880,-
Leveres også på rate

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 %

Kontantpris kr. 892,-
Leveres også på rate

A/S RIBE JERNSTØBERI
RIBE

BUTIKSUDSALGET
TLF. 261 . LOKAL 905

Munken = Ribe

Hotel Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

Husk

WEIS'S STUE

Telefon 700 - Ribe

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

Stilmøbler - gamle og nye

Snedkermester **EJNER DAU**

Ribe - Telefon 473

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

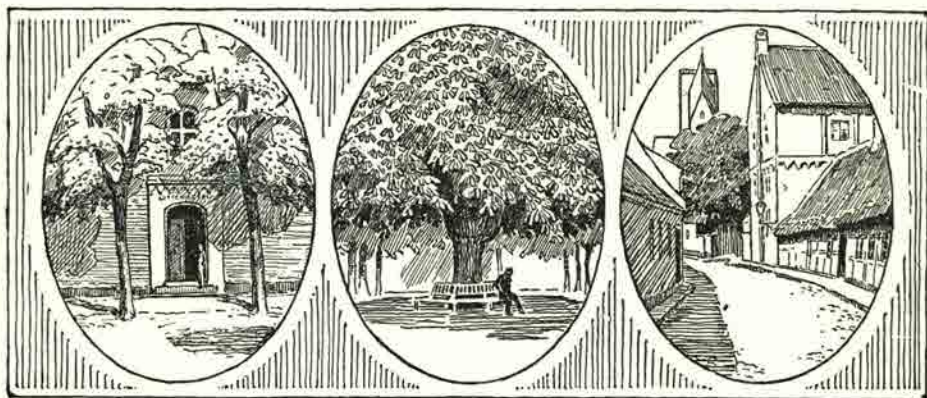
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI ¹/_s

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 34

Maj 1962

Bind 4.

Ud i den grønne Skov med R.S.

Morgenkaffe hos Peter Liep

Søndag den 27. Maj indbyder Ripenser-Samfundet sine Medlemmer i København og Omegn til en lille Morgenskovtur. Vi mødes paa Klampenborg Station Kl. 8,30. Efter en kort Vandretur i det grønne giver Foreningen Morgenkaffe hos Peter Liep.

Tilmelding paa Telefon Byen 1213 (Kl. 10—16) (Fru Damkjær) senest den 23. Maj.

Bestyrelsen siger: Vel mødt paa Klampenborg Station og haaber paa godt Vejr.

Translokationen i Ribe bliver i Aar Lørdag den 23. Juni.

Ripenser-Samfundet holder 50 Aars Jubilæum

Vor Forening kan i Aar fejre sin 50 Aars Bestaaen, og at dette Faktum vil give sig synligt Udslag er en Selvfølge.

Festen er allerede nu berammet til *den 12. Oktober i København*, hvor Foreningen jo er stiftet, ligesom dens Hjemsted efter Lovene er København.

Den stiftende Generalforsamling fandt Sted den 26. Marts 1912, og den første ordinære Generalforsamling fandt Sted den 14. Oktober 1912.

Da den 14. Oktober i Aar falder paa en Søndag, har man valgt *Fredag den 12. Oktober* til Festens Afholdelse.

Om Stiftelsen for 50 Aar siden hedder det i den gamle Forhandlingsprotokol bl. a.:

I Løbet af Aaret 1911 talte *Knud Fogh*, Student fra Ribe Katedral-skole 1910, med adskillige Kammerater om Muligheden for at stifte en Forening, omfattende tidligere Elever fra og Lærere i Ribe Katedralskole i Lighed med de Sammenslutninger, som allerede bestaar for Sorø Akademi, Herlufsholm og andre højere Skoler med gammelt Navn.

Tanken vandt almindelig Tilslutning, og Knud Fogh henvendte sig derpaa til en Række Mænd, der er udgaaede fra eller for Tiden er knyttede til Ribe Katedralskole med Anmodning om at ville støtte en Henvendelse til saa mange Kammerater, som det var muligt at finde Vej til. Resultatet paa den Henvendelse blev over Forventning gunstig.

Efter et Raad fra Professor Dr. phil. *Eugen Warming*, udarbejdede Knud Fogh et Cirkulære, og det blev tiltraadt af halvtredsindstyve Mænd, der saaledes kan betragtes som Samfundets Stiftere. Cirkulæret blev udsendt i et Antal af ca. 300, og der meldte sig i den følgende Tid 177 Medlemmer.

Under 20. Marts 1912 indvarsledes derefter til stiftende Generalforsamling i Studenterforeningens Lokaler.

Her bød Knud Fogh Velkommen, og Forsikringsraadets Formand Dr. phil. I. P. Gram overtog Forhandlingernes Ledelse. Et Lovudkast blev udførligt drøftet og vedtaget, og man valgte den første Bestyrelse.

Som Formand valgtes Professor Dr. phil. *Eugen Warming*. Bestyrelsen kom iøvrigt til at bestaa af følgende: Overlærer C. Amorsen, Ribe, stud. mag. I. Sch. Bjerge, København, stud. med. Knud Fogh, København, Redaktør Franz v. Jessen, København, Dr. phil. K. F. Kinch, København og cand. juris. E. Stürup, København.

Som Suppleanter for Bestyrelsen valgtes stud. juris. August R. Binzer og stud. mag. P. P. Raunkjær.

Som Revisorer valgtes Kaptajn R. C. Schiøler og Professor Dr. phil. Holger Pedersen.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med Overlærer Amorsen som Næstformand og cand. jur. Stürup som Kasserer samt stud. med. Fogh som Sekretær.

Den første ordinære Generalforsamling afholdtes den 14. Oktober 1912 i Wivels Selskabslokaler, hvor der var mødt 80 Medlemmer.

Paa denne Generalforsamling vedtoges en mindre Lovændring, ligesom der nedsattes et Tomandsudvalg til Udarbejdelse af Vedtægter for Understøttelsesfonden. Valgene til Formand og Bestyrelsesmedlemmer var alle Genvalg.

Aftenen sluttede med en fornøjelig Spisning. Ved Bordet blev der talt af Formanden, Professor Warming, Redaktør Franz v. Jessen, stud. mag. Kai Rosenstand (paa Russernes Vegne) og stud. med. Fogh.

Man sang Ribes Pris og en morsom Vise til Bestyrelsens Pris.

Dr. phil. K. F. Kinch fortalte i et interessant Foredrag om sine Udgravninger paa Rhodos, og sluttelig dansedes der.

K. H. R.

Ripenser-Samfundets Stifter 70 Aar

Overlæge Knud Fogh

Den 16. Marts fyldte Ripenser-Samfundets Stifter Overlæge Knud Fogh 70 Aar. Paa Fødselsdagen fejredes han ved en straalende Fest i Peter Lieps Hus i Dyrehaven, hvortil en stor Kreds af personlige Venner, deriblandt Ripenser-Samfundets Formand, havde indbudt. Dagen igennem var det strømmet ind med Gaver til det smukke Lægehjem paa Østerbro, og selve Festen fik et yderst fornøjeligt Forløb. Naturligvis var R.-S. med i Gavegiversnes Række og med Rette. Det var jo Knud Foghs Initiativ og Kærlighed til den gamle Skole og ikke mindre Skolebyen Ribe, der var den drivende Kraft ved Ripenser-Samfundets Stiftelse for 50 Aar siden.

Knud Fogh er født i Holstebro, hvor Faderen var Amtsforvalter. Allerede gennem sin Slægt havde Knud Fogh Forbindelse med Ribe. En af hans Forfædre blev i 1665 udnævnt til Rektor ved Ribe Katedralskole, og det syntes da ganske naturligt, at Knud Foghs Skoleby blev det gamle Ribe, hvorfra han blev Student i 1910.

Knud Fogh blev en Tid Journalist (han fører en fin Pen), men gav sig saa til at studere Medicin og tog sin Lægeeksamen. Han knyttedes til Hærens Lægekorps og avancerede til Overlæge. I en Aarrække var han tillige Lærer ved Officersskolen paa Frederiksberg Slot.

I en Aarrække har han nu drevet en betydelig Lægepraksis paa Østerbro, hvor han er meget skattet og afholdt af sine Patienter.

Knud Fogh har imidlertid mange Interesser, ikke mindst er han en kyndig Elsker og Kender af moderne dansk Malerkunst, og den ansete Maler Lundstrøm var en af hans nære Venner. Selv har han ikke uden Talent syslet med Penslen.

Men Ribe indtager stadig en stor Plads i Knud Foghs Hjerter og denne Kærlighed og Trofasthed overfor Byen og de gamle Kammerater herfra førte altsaa til Ripenser-Samfundets Stiftelse for 50 Aar siden. For dette Initiativ er ingen Tak stor nok blandt gamle Kammerater, og det var fuldt berettiget, at han ved 40-Aars Jubilæet udnævntes til Æresmedlem af R. S.

Ikke mindre er Ripenser-Bladet Fogh megen Tak skyldig, idet han gennem Aarene har været en af Bladets flittigste Medarbejdere, ligesom han ogsaa ved »Hejmdal«s 50 Aars Jubilæum i 1915 skrev Foreningens

Historie i et yderst fornøjeligt Jubilæumsskrift, udgivet af Heimdal og Ripenser-Samfundet i Forening. Fogh var R. S.s Formand i 1927—1948.

K. H. Rosenstand.

Et Jubilæumslegat til vor gamle Skole

I Anledning af R.S.'s 50 Aars Jubilæum ønsker Ripenser-Samfundet, at de gamle Elever betænker Ribe Katedralskole med et Jubilæumslegat. Vi opfordrer derfor vore Medlemmer og i det hele taget alle tidligere Elever, til at yde Bidrag til denne Plans Realisation. Det kan ske paa den Maade, at Bidragene indsendes til *Konto Nr. 2688 i Ribe Discontobank* i Ribe (Ripenser-Samfundets Jubilæumsgave). Vi staar jo alle i Gæld til vor gamle Skole, og R.-S. vil derfor gerne ogsaa paa denne Maade markere sin Halvthundrede Aars Dag.

Vi opfordrer til at indsende Beløbene *snarest* og senest inden den 14. Juni, og vi haaber, at et stort Antal gamle Elever vil følge Opfordringen. Det er Meningen, at »Jubilæumslegatet« skal komme en eller flere Dimittender tilgode efter Rektors Bestemmelse.

København og Ribe i Maj 1962.

Paa Bestyrelsens Vegne

K. H. Rosenstand, Formand.

Dr. techn. Hofgaard død

I en Alder af 68 Aar er Direktør Dr. techn. Kai Hofgaard, Akt. Otto Mønsted, afgaaet ved Døden efter flere Aars Svagelighed.

Kai Hofgaard var Student fra Ribe Katedralskole i 1910. Han tog en meget fin polyteknisk Eksamen og ansattes allerede i 1919 ved Otto Mønstedes Fabrikker i Aarhus. Kort efter udnævntes han til Leder af den nye Fabrik i København, og han kom i over 40 Aar til at sætte et afgørende Præg paa den store Virksomhed. Kai Hofgaard var en begavet og belæst Mand, der med brændende Interesse gik ind for den tekniske og ernæringsfysiologiske Forskning. Otto Mønstedes store Fabrik i Københavns Sydhavn vil staa som et synligt Minde om den fremragende Forsker og Tekniker.

Siden sidste Krig havde Direktør Hofgaard været angrebet af Polio, men han lod sig ikke kue og fortsatte med beundringsværdig Viljestyrke sit Arbejde. Han var en af dem, der gjorde Ribe Katedralskole Ære.

K. H. R.

Heimdalsæsonen 1961—62

Af hensyn til de ripensere, der ikke ved, hvad »Heimdal« er, skal oplyses, at det feruden navnet på lydhorhedens gud er Ribe Katedralskoles elevforening, der efterhånden er så gammel — 95 år — at dens navn burde være nået ud i vide kredse. Foreningens formål er, står der i »Heimdals« love, at virke dannende og belærende på forskellig vis. I den hensigt arrangeres der foredrag og andet på Katedralskolen et par

gange om måneden. Jeg skal give en kort oversigt over, hvad der er sket i »Heimdals« i skoleåret 1961—62.

Sæsonen startede i september måned med et fornemt navn på programmet, idet det var lykkedes »Heimdals« præsident at få forfatterinden Anne Sophie Seidelin til at tale om emnet »Folkeeventyr og det gamle Testamente«. Det var en stor oplevelse at høre fru Seidelin udlægge de ældgamle myter og sagn på en så livlig måde, at man følte de levende mennesker bag ved den støvede facade, som et overstået og tilbagelagt stadium undertiden kan få.

Ved »Heimdals« næste møde talte pastor Henning Kruuse om den norske forfatter Sigurd Hoel og gav en særdeles udmærket og dybtborende analyse af hans betydeligste bøger. Især viste han, hvorledes Hoels forfatterskab er stærkt præget af Freuds teorier om, at det første halve snes år af et menneskes liv afgør dets skæbne og dets fremtid. Et foredrag om Sigurd Hoel forekom at være et udmærket supplement til skolens litteraturundervisning.

Det derpå følgende møde viste med al tydelighed, at »Heimdals« bestyrelse havde øjnene åbne også for det aktuelle, idet man havde bedt den kendte højskolelærer Niels Højlund, medlem af Socialistisk Folkeparti, om at tale på Katedralskolen. Havde heimdalisterne ventet sensationer i form af S. F.-propaganda, blev de skuffede i deres forventninger. I stedet blev man revet med af et blændende foredrag om »Dansk Neutralitetspolitik fra 1870 til vore Dage«. Naturligvis skinnede hr. Højlunds eget syn på sagen igennem, men emnet blev belyst klart og tydeligt fra begge sider. At det blev en interessant aften for Heimdals medlemmer, vidnede den livlige diskussion, der var arrangeret med Niels Højlund efter foredraget, særdeles tydeligt om.

Det foredrag, der blev holdt sidst i oktober måned, var også aktuelt politisk præget. Det drejede sig om Frankrig i dag, og aftenens foredragsholder var højskolelærer Richard Andersen, Askov. Ikke mindst af de III g.ere, der et par uger i forvejen havde været i Paris, blev foredraget hilst med glæde, og man fik virkelig også et fyldestgørende indtryk af Frankrigs fortvivlede situation. Siden 1939 har det uafbrudt været i krig, og man søger nu at klare sig igennem med alle midler. Bl. a. fortalte Richard Andersen, at man for at få det stagnerede folketal til at stige yder kolossale børnetilskud og giver unge forældre fri fra deres arbejdsplads en vis tid efter barnets fødsel, medens de samtidig lønnes godt. »Heimdals« referent skrev i mødeprotokollen om det excellente foredrag: »Ikke skyggen af en last, nobelt og pænt!« Det siger meget, da Heimdals protokol trækker alle foredragenes fejl og mangler frem.

Til vort sidste møde inden jul var blevet indbudt landssekretæren for »Danmarks kristelige gymnasiastbevægelse«, hr. Bernhard Willer. Han talte om emnet »Fines kristendom i gymnasiet«, og bagefter var der arrangeret diskussion om problemet. Foredragsholderen antydede, at kristendommen var forsvundet fra gymnasieskolen, da man krævede en ikke forkyndende, men objektiv religionsundervisning. Der udspandt sig en livlig diskussion, og jeg tror, det blev det længste møde i indeværende sæson. En af skolens elever stillede under diskussionen et spørgsmål: »Hvad skal vi med en tro?«. Dette gav anledning til, at adjunkt, pastor Biering Sørensen blev opfordret til at besvare spørgsmålet i et foredrag, der holdes den 7. april. Jeg kan desværre ikke nå at referere indholdet i denne oversigt.

Årets tre største begivenheder inden for »Heimdals« plejer at være den store juleauktion og de to heimdalballer, det ene kort før jul og det andet i marts. Martsballet blev i år gjort til et karneval. På auktionen sælges alt, lige fra antikke grammofooner til lagkage. Prisen for et stykke lagkage går gerne op til 20—25 kr.! I år indbragte auktionen over 1000 kr.!

Efter jul har vi haft 4 møder.

Først i januar talte en højskolelærer fra Rødding om Berlin efter krigen og rundede af med en udmærket oversigt over den aktuelle situation. Efter selve foredraget viste han lysbilleder, han selv havde optaget i Øst- og Vestberlin, og som fortræffeligt

illustrerede, hvad han havde talt om, idet de både var saglige, alsidige og dygtigt fotograferede.

Tre af »Heimdals« nuværende medlemmer har gennem »American Field Service« opholdt sig et år i U. S. A. Ved vort næste møde fortalte de om amerikansk dagligdag og viste ca. 200 af de i alt 2000 lysbilleder, de havde optaget derovre — alle billeder af udmærket kvalitet og spændende lige fra en optagelse af en baseballkamp til et fotografi af præsident Kennedy, optaget samme dag som han blev valgt til U. S. A.'s præsident.

Anne Sophie Seidelins foredrag i september bevirkede som nævnt, at man lærte at føle en slags samhørighed med Det gamle Testaments og folkeeventyrenes mennesker. Denne følelse af samhørighed fik man også under forfatteren Jørgen Bukdahls foredrag. Jeg tør uden at forklejne vore øvrige foredragsholdere sige, at det at høre Jørgen Bukdahl var vældigt. Han er i sandhed en inspirerende taler. Han talte over emnet »Stadier på Livets Vej i Ribe«, dvs. om de tre stadier, som Anders Sørensen Vedel, Ambrosius Stub og H. A. Brorson repræsenterer, nemlig det nationale, det dionysiske og det religiøse. A. S. Vedel, der sad på Liliebjerget »udi Ribe«, var en fantast, en Hamletskikkelse der ville skrive Danmarks historie, men aldrig nåede længere end til indholdsfortegnelsen, men om Ambrosius Stub sagde Bukdahl: »Der drypper forårstegn fra hans grønne træer endnu«. Det dionysiske bliver hos Brorson til et religiøst stadium. Ikke uden grund kom Jørgen Bukdahl ind på Søren Kierkegaard og tolkede nutiden som eksistentielistisk i modsætning til Bukdahls egen ungdomstid, der var det fallerede aristokratiske og naturalismens fallitbo — det, der begyndte så vældigt og stort i 1870'erne, endte med »de dødes rige« langt dernede. Jørgen Bukdahl var en uforglemmelig oplevelse.

Højskolelærer Hans Møller Christensen fra Askov talte ved vort sidste møde før forårsballen om Karen Blixen, særdeles grundigt og meget vidende. Foredraget blev særlig spændende derved, at Karen Blixen jo ikke er en af de forfattere, man hører meget om i dansktimerne, men nu fik heimdalisterne i hvert fald et tydeligt billede af vor største nulevende forfatterinde.

Det må siges, at vi har haft dygtige foredragsholdere i år, og at der ingen særlig kritik findes i denne oversigt skyldes netop, at det har været interessante foredrag, vi har hørt.

Må jeg til slut ønske fremgang for »Heimdals«, så at der om kort tid kan blive god grund til at fejre 100-årsjubilatet i 1965 med et mægtigt gilde.

Flemming E. Nielsen.

Fra Ripenser Samfundet

Til Medlemmerne!

Ripenser-Samfundets Julefrokost i Weis' Stue i Ribe den 28. December fik et meget fornøjeligt Forløb og var som sædvanlig godt besøgt. Dermed synes dette Arrangement at være knæsat som en fast »Institution«. Derimod lagde Vejret jo i Fjor Hindringer i Vejen for det aarlige Sportsarrangement i Ribe. Vi haaber, at Arrangementet i Aar maa kunne starte igen efter Sommerferien, thi ogsaa den aarlige Sportsdyst mellem gamle og nuværende Elever fra Ribe Katedralskole synes at have Tiltrækning — naar det altsaa ikke regner.

Adresseforandringer, ændrede Stillingsbetegnelser o. l. anmeldes til det lokale Postkontor, hvorfra Bladet sidst er modtaget, eller til Sekretæren.

*

Reklamation over Uregelmæssigheder vedrørende Bladets Tilsendelse sker til samme Postkontor eller til Sekretæren E. M. Veisig, Kronborg Ladegaardsvvej 68, Helsingør telf. (03) 21 44 87.

*

Har De husket at indbetale Kontingentet? Ellers bør dette ske snarest til Postkonto Nr. 66676, Ripener-Samfundet, Frederiksborgvej 54, Roskilde. Herved sikrer De Dem Bladets fortsatte Levering og undgaar Besværet og Udgiften med at sende Postopkrævning.

*

Vi har 50 Aars Jubilæum i Aar. Tænk blot paa, hvor mange flere Medlemmer, vi kunde være i Stedet for de ca. 375, vi er. De har sikkert et par Bekendte, der har gaaet paa Ribe Katedralskole. Mon de er Medlemmer? Hvis ikke, saa sørg for, at de bliver det; send Indmeldelser til Sekretæren, men gør det *nu!*

*

Husk at omtale Jubilæumslegatet til Ribe Katedralskole.

Adresseændringer

- Årg. 1952 Karen Johanne Bonde, Rosenvangsallé 208 A, Højbjerg.
Tove E. Christensen, Vestervænget 30 I, Roskilde.
- » 1959 Iver Christophersen, Østerbrogade 106 I v, Kbh. V.
læge H. Dylmer, Falen 21, Odense.
- » 1960 matrikeltek. Anna L. Friis, C. F. Richsvej 101 A I, Kbh. F.
- » 1960 Lis Gregersen, Bredgadebo, Bredgade 35 A I, Kbh. K.
- » 1959 stud. vet. Peder Gude, Hostrupsvej 20 III h, Kbh. V.
- » 1953 lærerinde Gerda Herbøl (f. Nielsen), N. W. Gadesgade 5, Kbh. Ø.
- » 1960 Bodil Hjerrild, Jordbrovej 21 III, Århus.
- » 1959 Iver Iversen, Rektorparken 1, Kbh. SV.
vicebibliotekar Marie H. Jacobsen, Fr. Bajersgade 22, Horsens.
læge J. Kongsdal Jensen, Sortebrødregade 7, Ribe.
- » 1951 cand. jur. Jørn Johansen, Amagerfælledvej 23 V, Kbh. S.
- » 1950 Inger M. Jørgensen (f. Clausen), Gefionsvej 29, Esbjerg.
- » 1951 Otto Kaj Jørgensen, Listedvej 2 st. mf., Kastrup.
- » 1952 cand. polit. Jens Jørgensen, Birkevej 15, Langeso pr. Nordborg.
- » 1960 Inger Kristensen (f. Spangsberg-Chr.), Latyrus Allé 5, Kastrup.
- » 1950 Jørgen Lorenzen, Sigtunagade 14, Sønderborg.
- » 1959 Erik Ludvigsen, Vestavej 9, Århus.
- » 1960 stud. vet. Holmer Lund, Ceresvej 5, Kbh. V.
- » 1961 512854 Ejnar Gram Madsen, Kasernen, Sønderborg.
- » 1958 stud. polyt. Erik Madsen, Kærmark 19, Hvidovre.
- » 1951 advokat Bent Manich, Nørregade, Bramminge.
- » 1961 stud. scient. Ella Pedersen, Solhøjvej 18, Hasle, Århus.
oberst H. A. I. Pedersen, Frederiksberg Slot, Kbh. F.
- » 1951 stud. mag. Jens Carl Schulze, Tåsingegade 12 I, Århus.
- » 1959 Asbjørn Simonsen, Hedevænget 3, Lyngby.
oberstinde M. Topp, Helgolandsgade 1 I, Kbh. V.

Den 6. Januar kunde Ribe Stifts-Tidende fejre 175 Aars Jubilæum.

Den antikvariske Samling i Ribe har af Konsul Georg Jorch og Hustrus Legat modtaget 20.000 Kr. til Quedens Gaard.

Læge Frøken *Ida Bolvig*, Ribe, er død 81 Aar gammel.

Aarets Skolekomedie paa Katedralskolen blev Priestleys Komedie »En Inspektør ringer paa.« De unge Agerende skilte sig udmærket fra den ikke lette Opgave med et Konversationsstykke.

Ribe Statsseminariums Elever spillede i Aar intet mindre end Aristofanes' 4500 Aar gamle Komedie »Skyerne«. Det blev en kostelig Forestilling.

Ribe Katedralskoles Rektor *V. Vestergaard* fyldte paa Skuddagen 50 Aar. R.-S. sendte telegrafisk Hilsen.

Arkitekt *Erik Hansen* har i Ribe antikvariske Selskab holdt et fortrinligt Foredrag om Udgravningerne i Delfi i Grækenland.

Henrik Brink Clausen, Ribe, har ved Polyteknisk Læreanstalt taget Eksamen som Ingeniør og er ansat ved Geofysisk Laboratorium i København.

Fru *Fritze Lehmann*, født Schubert, datter af afdøde Isenkræmmer Schubert i Ribe, er død i Nieder Wallof ved Wiesbaden.

En gammel Ripenser, Frøken *Christence Kastrup*, Søsterdatter af Maleren Stephan Ussing, er død i København 72 Aar gammel.

Fru Postmester *Knudsen*, Aarhus, tidligere Ribe, er død 72 Aar gammel.

Lektor *Maltbæk*, Aabenraa, tidligere Ribe, har holdt 70 Aars Fødselsdag.

Ribe antikvariske Samling har af Ribe Byraads historiske Fond modtaget 5.000 Kr. Ribe Domkirke er forsikret for 13.5 Millioner Kr.

Ingeniør *Knud Stürup*, Ribe, har holdt 80 Aars Fødselsdag.

Ribe Rutebilstation har nu bestaaet i 25 Aar.

Fhv. Stiftamtmand i Ringkøbing Amt, den gamle Ribestudent Kmhr. *H. B. Sommer Andersen*, er død 73 Aar gammel. Han blev Student fra Ribe i 1907.

Ribe antikvariske Selskab har som Aarsgave til sine Medlemmer udsendt en smuk Publikation af Adjunkt *L. Edelberg* om Ribe Bys Tilblivelseshistorie.

Forfatteren *Anders Thuborg* har holdt 75 Aars Fødselsdag.

Rektor *Erik Lund*, Fredericia, tidligere Lektor i Ribe, har holdt 60 Aars Fødselsdag.

Borgmester *L. C. Nielsen* er ved Byraadsvalget afløst som Borgmester af Fuldmægtig paa Ribe Jernstøberi *C. J. Pedersen*. Begge er Medlemmer af Ripenser-Samfundet.

Oberst og Chef for Officeresskolen paa Frederiksberg Slot *H. A. I. Pedersen*, er blevet Næstformand for De danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger.

Fru *Ellen Clausen*, født Rosenstand, er den 4. April død 76 Aar gammel.

Afdelings-Bibliotekar ved Biblioteket i Esbjerg, Frøken *Marie Helene Jacobsen*, er ansat som Vicebibliotekar i Horsens.

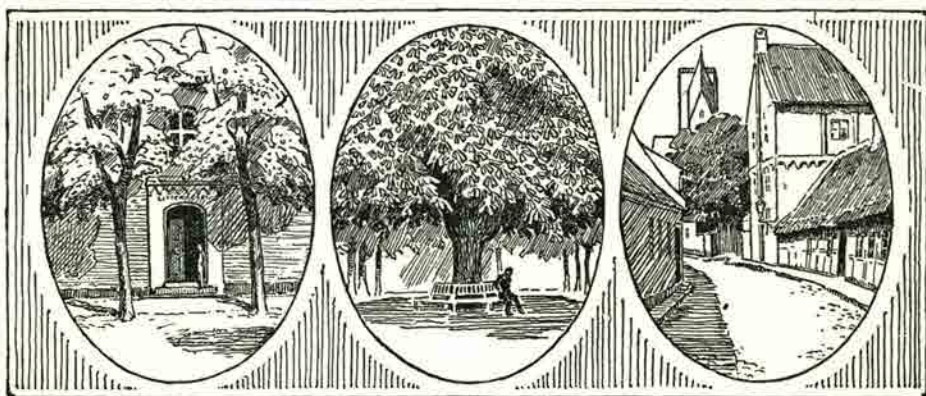
Frøken *Mimi Schultze* kunde den 16. April fejre Hotel Munkens 25 Aars Jubilæum.

Advokat *Bent Mannich*, Aargang 1951, har startet en Forretning i Bramminge.

TV. har besøgt Adjunkt *Edelberg* i hans særprægede Hjem i Ribe, hvor Edelberg fortalte om sine Forskningsrejser i Asien. Det blev en fin Udsendelse 2. Paaskedag.

Adjunkt *L. Edelberg* er udnævnt til lektor.

RIPENSER-BLÅDET

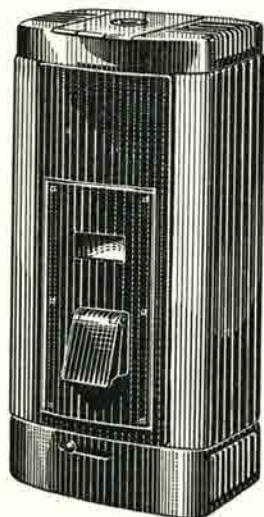
MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 35

August 1962

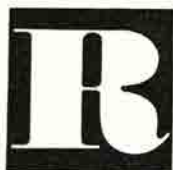
Bind 4.

RIBE
OLIEOVN OK 58

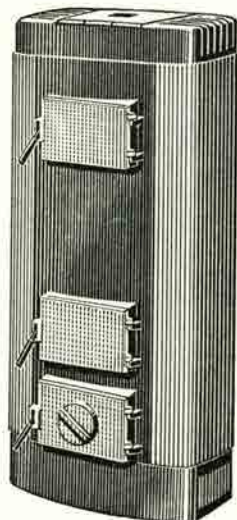

- udstyret med driftssikker petroleum-specialbrænder.

Kontantpris kr. 880,-
Leveres også på rate

RIBE'S
RIO-MATIC 58

- udnytter det billige, faste brændsel 100 %

Kontantpris kr. 892,-
Leveres også på rate

A/S RIBE JERNSTØBERI
RIBE

BUTIKSUDSALGET
TLF. 261 . LOKAL 905

Munken = Ribe

Hotel Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

Husk

WEIS'S STUE

Telefon 700 - Ribe

Benyt *Ribe Discontobank*

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

Stilmøbler - gamle og nye

Snedkermester **EJNER DAU**

Ribe - Telefon 473

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

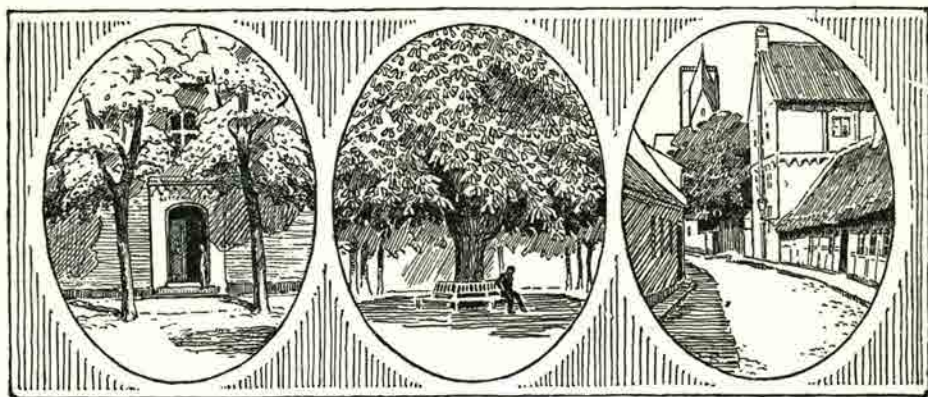
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI ¹/_S

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 35

August 1962

Bind 4.

Hvad vi især bør huske

Lørdag den 18. August finder de aarlige Sportskampe mellem gamle og nuværende Elever Sted paa Katedralskolens Sportsplads, hvor der lægges ud Kl. 14.

Ripenser-Samfundets 50 Aars Jubilæumsfest i Forbindelse med Aarsgeneralforsamlingen, hvor bl. a. vigtige Lovændringer og Formandsvalg staar paa Dagsordenen, som finder Sted *Fredag den 12. Oktober* hos »Josty« i Frederiksberg Have. Medlemstallet bør forøges i stort Tal, og man tør paaregne stor Deltagelse, da en Festkomité bereder et Program, der vil skaffe Deltagerne en virkelig god og fornøjelig Aften.

Indsamlingen til en Jubilæumspengegave fra Ripenser-Samfundet til vor gamle Skole er blevet prolongeret til den 14. December. Der kan altsaa stadig modtages Bidrag, der indsendes til Konto 2688 i Ribe Discontobank (Ripenser-Samfundets Jubilæumsgave).

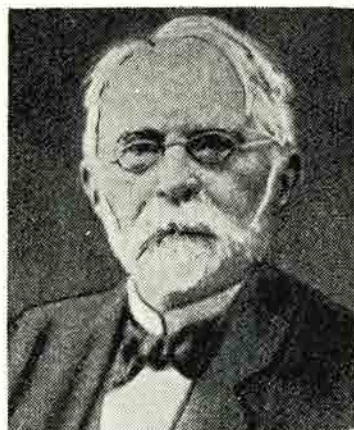
Der er hidtil indkommet i alt ca. 500 Kr., hvorfor vi takker, men der kan bruges endnu flere Penge, og vi opfordrer alle gamle Elever til at være med, saa der kan uddeles en smuk Sum ved Juleuddelingen i Aar.

Baade store og mindre Beløb modtages med Tak — og de modtages meget gerne. Alle kan være med til at hædre vor gamle Skole og glæde en eller flere Studenter paa denne maade.

K. H. R.

Omkring 50 års Jubilæet

Ripensersamfundets første formand
professor dr. phil. Eugen Warming.

Da Ripenser-Samfundet i Foraaret 1912 saa Lyset, havde man naturligvis i Forvejen set sig om efter et Formandsemne.

Først havde man tænkt paa den berømte Ripenser Runologen, Professor Ludvig Wimmer, men denne havde ikke Tid, og han henviste til sin gamle Kammerat fra Ribe Skole, Professor, Dr. phil. Eugen Warming, der da ogsaa valgtes til R. S.'s første Formand, og han beklædte Formandsposten med Ære i to Aar.

Denne fremragende danske Videnskabsmand, der hidrog til at kaste Glans over R. S.'s første Aar, var en Præstesøn fra Mandø. I den gamle Præstegaards mur indsattes for nogle Aar siden en Mindeplade over Øens store Søn. Nu ejes den gamle Gaard af den kendte Mandøbo Claudi Hansen.

Efter Faderens Død flyttede Warmings Moder til Nørup ved Vejle. Sønnen kom i Kolding Latinskole, og da denne blev nedlagt i 1856, kom han til Ribe Katedralskole, hvor han bl. a. blev Ven med den senere Professor Wimmer og den senere Stiftsprovst Pedersen, sammen med hvem han logerede hos Købmand Pontoppidan, hvor man bl. a. stiftede en Forgænger for »Hejmdal«.

Allerede dengang lagde Warming sig efter Botanikken, der jo skulde gøre hans Navn berømt. Han blev Student i 1859. Om hans Skoletid og Studentertid kan man læse i »Hejmdal«s 50 Aars Jubilæumsbog.

I 1862 blev Warming Assistent hos den danske Forsker P. W. Lund i Lagoa Santa i Brasilien. Herovre i det fremmede Land grundlagde han sit Ry som Forsker. Efter at være kommet tilbage til Danmark, blev han Magister i 1868 og skrev en række botaniske Værker. I 1871 blev han Dr. phil. og derefter var han Docent ved Universitetet 1873—82, ved Polyteknisk Læreanstalt 1874—82. I en Aarrække virkede han som Professor ved Stockholms Højskole og siden som Professor ved Københavns Universitet og Direktør for Botanisk Have til 1911.

I Tidens Løb foretog han Studierejser vidt omkring i Udlandet, hvor han med Hæder repræsenterede dansk Videnskab. Han blev Medlem af ikke mindre end 27 lærde Selskaber og Æresmedlem af de fleste. Adskillige Plantearter bærer hans Navn. Han gjorde Ribe Skole og Ripenser-Samfundet Ære.

Hans Efterfølgere som Formænd har været følgende:

Ved 50 Aars Jubilæet fortjener deres Navne at nævnes, idet de alle har været besjælede af Interessen for vor Forening og dens Trivsel.

Arkæologen, Dr. phil. *K. F. Kinch*, Søn af Ribe Bys Historiker 1913—18.

Den senere Amtsvejsinspektør i Tønder, Kaptajn *B. Poulsen* 1918—20.

Ingeniør *O. Blume* 1920—22.

Kontorchef *Immanuel Bang* 1922—25.

Overretssagfører *P. Paulsen* 1925—27.

Overlæge *Knud Fogh*, der blev Foreningens Æresmedlem, 1927—48.

Siden 1948 har Redaktør *Kai Rosenstand* været Foreningens Formand. Han kom allerede ind i Bestyrelsen i 1917 og har saaledes haft Sæde i Bestyrelsen i 45 Aar.

Det kan anføres, at Foreningens nuværende Næstformand, Fuldmægtig *Aage Tang Pedersen* havde Sæde i Bestyrelsen allerede 1917—20, og at han indvalgte igen i Bestyrelsen ved »Restaurationen« i 1948 efter Krigsaarene.

Ripenser-Samfundets Bestyrelse består i Dag af følgende:

Formand, Redaktør *K. H. Rosenstand*, Sct. Laurentiiegade 14, Ribe, Telf. 109.

Næstformand, tillige fungerende Kasserer, Fuldmægtig *Aa. Tang Pedersen*, Frederiksborgvej 54, Roskilde, Telf. 431.

Sekretær, Kaptajnløjtnant *E. M. Veisig*, Kronborg, Ladegaardsvej 68, Helsingør, Telf. (03) 21 44 87.

Rektor *Johs. Jørgensen*, Hyrdevangen 60, København NV.

Lektor *Schmidt*, Albert Skeelsgade, Ribe.

Fru *Ellen Møller Jensen*, Dr. Abildgaardsallé 14, København V.

Civilingeniør *C. Rise Damkjær*, Adelgade 49^t, København K., Telf. B 4 1646.

Radioforhandler *Immanuel Jensen*, Storegade, Ribe, Telf. 126.

Ribe Katedralskoles lærerpersonale

Afgang og tilgang.

Ved translokationen udtalte rektor Vestergaard bl. a.:

Skolen skal i dag tage afsked med 3 lærere. De har alle tjent skolen i lang tid over en menneskealder, nemlig frk. Munck i nøjagtig 50 år, lektor, frk. Mortensen i små 44 år og lektor Krebs i 42 år. Der er ikke grund til at indlade sig på enkeltkarakteristikker; man kan roligt overlade dommen over Dem og Deres virksomhed til de talrige elevgange. Herfra skal der siges tak for solid og trofast tjeneste, for loyalitet over for skolen, for god hjælp i mange henseender til elever og kolleger og for slid ud over det krævede åremål. Måske blev sliddet i de sidste år for stort; men det er en hæder, at De holdt ud; for der var jo brug for Dem.

Der skal også lyde en hjertelig tak til stud. mag., fru Birgit Alvad, som hele året har haft timer, men som nu meget forståeligt må ofre sig helt for studierne.

Fra 1. januar er cand. mag. Poul Hansen ansat som adjunktaspirant, og fra 1. marts er cand. mag. Abildtrup ansat som lektor. Vi har været glade for Deres medarbejderskab i de forløbne måneder, og der skal også ved denne lejlighed lyde et velkommen til Dem. Som årsvikar med 21 ugentlige timer er fra 1. august antaget hr. Karl Anker Hjort, V. Vedsted, som også bydes velkommen på skolen.

50 års Jubilarer på Ribe Katedralskole

Fra venstre til højre:

Læge *Anker Christensen*, Karise, Ingeniør *Karl Nygaard*, Kalundborg, Pastor emer. *L. E. Jalk*, København, Tandlæge, fru *Anna Rosenstand*, født Farre Jørgensen, Åbenrå, Journalist *Kai H. Rosenstand*, Ribe.

Translokationen paa Ribe Katedralskole fandt Sted Lørdag den 23. Juni i den gamle Skolegaard under de sædvanlige festlige Former.

Rektor bød den store Forsamling af Studenter, nuværende og tidligere Elever med paarørende, mange Jubilarer baade 25, 40 og 50 Aars Studenter m. fl. velkommen.

Den skønne Kantate blev smukt sunget under Lektor *Alvads* Taktstok.

Rektor talte gode Ord til de bortdragende, og Legater blev uddelt.

Af 50 Aars Jubilarer var kun 5 mødt. Flere var døde, og andre havde med

Beklagelse maattet sende Afbud. Men de mødte fik en god Dag ud af det.

50 Aars Jubilarerne samledes bl. a. til en hyggelig Frokost i Weis' Stue, hvor gamle Erindringer blev genopfrisket. Der var dem, der ikke havde set hinanden den i de samfulde 50 Aar.

Ved selve Translokationen havde Pastor L. E. Jalk paa Kammeraternes og egne Vegne smukt tolket Jubilarenes Tak til den gamle Skole. *K. H. R.*

Fra Ripenser Samfundet

Læserbrev

Kære ikke-deltager.

Hvad var der i vejen med foreningens skovtur til Peter Liep, siden du ikke deltog? Prisen kan der næppe klages over, da morgenkaffen var en foræring.

Vi der deltog, fik en fornøjelig tur og formiddag ud af det. Efter en rask spadseretur til Eremitateslottet bænkedes vi os i pejsestuen hos Peter Liep, hvor kaffen kom på bordet. Snakken gik livligt, kanderne måtte fyldes flere gange. En enkelt pilsner gled også ned. Inden nogen anede det, var klokken faktisk 12.

Men som sagt, hvad var der i vejen med arrangementet, siden du ikke deltog? For det kan da ikke tænkes, at du blot passivt ser til for så i ny og næ at sige, at der ikke sker noget i Ripenser-Samfundet.

Een af de 8 deltagere.

Adresseændringer

Årg. 1953, læge Jørgen Bennedsen, Adelgade 56, st., Kbh. K. — 1960, stud. med. Jan Brink, Nørrebrogade, Koll. 8. vær. 301, Århus. — 1956, H. Brink Clausen, c/o Elbo, Hovedvagtsgade 6, III, Kbh. K. — 1953, Finn Frandsen, Cathedralvej 51, Stege. — I. Høj Hansen, Martavej 11, Holbæk. — 1961, stud. mag. Ole Hyldtoft, Bøgevej 10, Hellerup. — 1957, stud. odont. Ulla Ishøj Madsen, Nordborggade 41, III, Århus. — 1956, Kirsten Præstholm, Nordborggade 17, II, Århus. — 1951, dyrlæge V. Grue-Sørensen, Ansager.

Skoleåret i Ribe Katedralskole

Fra Ribe Katedralskole dimitteredes 57 studenter i 1962 samt 29 realister.

Skolens elevantal pr. 1. maj var 328, hvoraf 176 piger.

Lektor *Simonsen* har overtaget embedet som lektor ved Christianshavns gymnasium.

2.—20. september var 2. G's sproglige i lejerskole på Hallig Hooge under ledelse af lektorerne Edelberg og Alvad.

Den 23. september var Ribe Katedralskole i Haderslev.

Den 30. september var Ribeelever i den nordiske lejrskole i Hillerød under ledelse af lektor Heilesen og gymnasielærer, frk. Skjødt.

Ved juleafslutningen i domkirken talte domprovst Grønbæk. Skolens kor og fidel-orkester sang og spillede, og der uddeltes stipendier.

Den 16. december holdt Hejmdal julefest.

Den 15. og 16. februar holdtes skolekomedie den sidste aften med skolebal på »Klubben«.

Den 18. februar deltog 6 elever i gymnasieskakturningens indledende runde mellem 5 skoler. Ribe delte 2. og 3. pladsen med Herning Gymnasium.

I februar og marts deltog flere elever i mellemfolkeligt Samvirkes u-landskursus i Hald, Esbjerg og Middelfart, arrangeret i week-enderne.

13. marts—16. april arrangerede lektor Edelberg en udstilling i Hans Tavsens Hus (Den antikvariske Samling) af skolens etnografi. Entreindtægten, 1.411 kr., gik ubeskåret til u-landshjælpen.

Den 27. marts—31. marts var realklasserne på studierejse til København under ledelse af lektor Kofod og frk. Skjødt.

Den 27. marts holdt Hejmdal forårsbal.

Den 3. maj holdt skolen forårskoncert under ledelse af lektor Alvad. Et kor fra Åbenrå medvirkede og Ribekoret medvirkede ved en koncert i Åbenrå.

I årets løb har eleverne haft adgang til arrangementer, som har været afholdt på skolen til Ribe Kunsforenings udstillinger m.m.

Ribes Turistkontor har fået nye lokaler i Quedens Gård. De er både smukke og praktiske og i høj grad originale.

Ved translokationen på Ribe Katedralskole modtog skolen fra en strengt anonym 40 års student en smuk gave på 2.000 kr. Rektor takkede og tildelte student *Knud Pedersen* beløbet.

Fru *Ingeborg Lerche Thomsen*, student fra 1913, enke efter kontorchef P. Lerche Thomsen, er død 66 år gammel.

Fhv. retsbud *Louis Nielsen*, Ribe, er død 67 år gammel.

Frøken *Helga Riis*, datter af forlængst afdøde tømmerhandler Krüger Friis, er død 72 år gammel.

Fhv. kriminalassistent *A. Jepsen*, Ribe, er død 82 år gammel.

Bankdirektør *E. Dahl Jeppesen*, Sydjysk Landmandsbank i Ribe, er indtrådt i De samvirkende jyske Turistforeningens Planlægnings-, Økonomiudvalg og Samarbejdsudvalget.

Ripenser-Bladets bogtrykker *Aage Jacobsen*, Formand for Provinsbogtrykkerforeningen, er udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Ribe har pr. 1. juli 7.839 indbyggere.

Fra Ribe Statsseminarium dimitteredes i år ikke mindre end 56 lærere og lærerinder.

En ripensisk amerikaner *Christian Varming* var i sommer i Ribe efter 34 års forløb. Det første han gjorde var at indmelde sig i R. S.

Ribe amts Garderforening har skænket sin gamle fane til museet i Quedens Gård.

Spejderhytten i Tange Bakker vil blive restaureret for 15.000 kr. Takket være hyttens maleriske præg i landskabet er opnået en kommunal bevilling på 2.000 kr. Sct. Georgs Gildet har ydet andre 2.000 og byens pengeinstitutter 16—17.000 kr.

Ribe bys antikvariske Selskab havde i Store Bededagsferien arrangeret en udmærket studierejse til Frederiksstad, Helgoland, Eidersted og Ditmarsken.

Der er indgået forlovelse mellem stud. mag. *Birgit Nørgaard*, datter af fhv. købmand Karl Nørgaard, Ribe, og stud. jur. Hans Oluf Marscher, Viborg.

Inger Levin Christensen, datter af guldsmed Spangsborg Christensen, Ribe, har på Handelshøjskolen i København bestået eksamen som korrespondent i engelsk, tysk og spansk.

Læge *Peder H. Agerbæk* har i kompagni med sin fader læge J. C. Agerbæk overtaget praksis i Sortebrødregade i Ribe, som i sin tid varetoges af hans farfader overlæge P. Agerbæk, altså »lægefirma« i tredje generation.

Ribes ældste borger rentier *Morten Andreas Sørensen*, Tangevej, er død næsten 100 år gammel.

Pastor *Kjeldgaard Knudsen* i Seem er udnævnt til sognepræst i Nykøbing på Mors.

Restaurator *Aksel Kristensen*, »Sønderjylland«, Ribe er død 52 år gammel.

Boghandler *Knud Heide Andersen*, er udnævnt til sergent i »Ribe Politikorps«.

Lærerinde ved Ribe kommunale Skolevæsen, fru *Andrea Ipsen*, enke efter viceskoleinspektør Kaptajn Ibsen, Ribe, er død 76 år gammel.

En meget afholdt ribeborger varmemester ved fjernvarmeselskabet *Charles Pedersen*, har fejret 60 års fødselsdag.

Toldforvalter i Ribe, fru *Wolden Ræthinge* har taget sin afsked på grund af svagelighed. Hun var Danmarks eneste kvindelige toldforvalter.

Der er i Ribe dannet et aktieselskab af borgere, der skal drive butikken i Quedens Gaard med førsteklases kunsthåndværk.

Vort bestyrelsesmedlem civilingeniør *Carl Damkjær* har ved Handelshøjskolen i København gennemført studiet til H. D.

Toldforvalter *Rask Ohrt* i Kolding er forfremmet til toldinspektør.

Forsønnelseskomitéen i Ribe har solgt 20.000 kvadratmeter grund på Lundgaardsvej til bebyggelse.

Ribestudenten, grøndlandsforskeren dr. phil. *Lauge Koch*, fyldte den 5. juli 70 år.

Husk, at Ripenser-Samfundets 50 års jubilæumsfest afholdes fredag den 12. oktober sammen med generalforsamlingen hos »Josty« i Frederiksberg Have.

Husk, at yde bidrag til Ripenser-Samfundets jubilæumsgave til vor gamle skole. Fristen er forlænget til den 14. december.

Husk, at sportskampene i Ribe mellem skolens elever og R. S. er fastlagt til lørdag den 18. august på Katedralskolens sportsplads.

Og så igen og igen: Hvert medlem bør skaffe mindst et nyt medlem!

Vort medlem generalkonsul *Frode Schön*, San Francisco er udnævnt til Kommandør af Dannebrog af første grad.

Frode Schön, der iøvrigt forventes udnævnt til ambassadør i Lissabon, opholder sig iøvrigt for tiden i Danmark sammen med sin frue. Nylig gæstede de deres fælles skoleby, Ribe, for at hilse på gamle venner.

Købmand *Frederik Nielsen*, Skelskør, søn af afdøde købmand Niels Frederik Nielsen i Ribe, der var broder til pedel Chr. Nielsen, er død 68 år gammel. Han tog realeksamen fra Ribe Katedralskole i 1909.

Fru *Thora Norrild*, enke efter forstander Norrild, Ribe Åndssvageanstalt, er afgået ved døden.

Violinisten *Erling Kabel*, søn af afdøde seminarielærer Kabel, Ribe Statseminarium, er ansat i Det kgl. Kapel.

Bogholder i sagførerfirmaet »Strehle og Langberg« i Ribe, tidligere hos sagfører J. Nors, er død 66 år gammel.

Herreekviperingshandler *A. Frederiksen*, »Skandinavisk Beklædnings-Oplag« i Ribe har fejret sit firmas 50 års jubilæum.

Fru *Karen Windfeld-Hansen*, enke efter stationsforstander W.H., Ikast, tidligere trafikassistent i Ribe, er død 72 år gammel i Ribe, hvor hun havde sit hjem.

Ribe har i denne sæson ikke mindre end 8 storkepar, hvilket er en fremgang fra sidste år.

Ribe har trods det dårlige vejr i denne sommer haft et overordentligt stort turistbesøg og det vedvarer.

Museet i »Hans Tavsens Hus« har i denne sæson haft flere særudstillinger, således en interessant etnografisk udstilling til fordel for u-landshjælpen, en udstilling af gammelt sølvtøj, og nu er åbnet en stor udstilling fra landsantikvar, professor Glob's gravninger i Bahrain ved Den persiske Havbugt.

Fhv. pensionatindehaverske, den afholdte, frk. *Karen Hansen* i Sviegade i Ribe, har kunnet fejre 65 års fødselsdag.

Gravene omkring Riberhus slotsbanke er i år blevet forskønnet med svaner.

Dyrskuerne på Hovedengen i Ribe kan næste år fejre 100 års jubilæum.

Adjunkt *H. Andersen*, Ribe Katedralskole, er fra 1. august udnævnt til lektor ved samme skole.

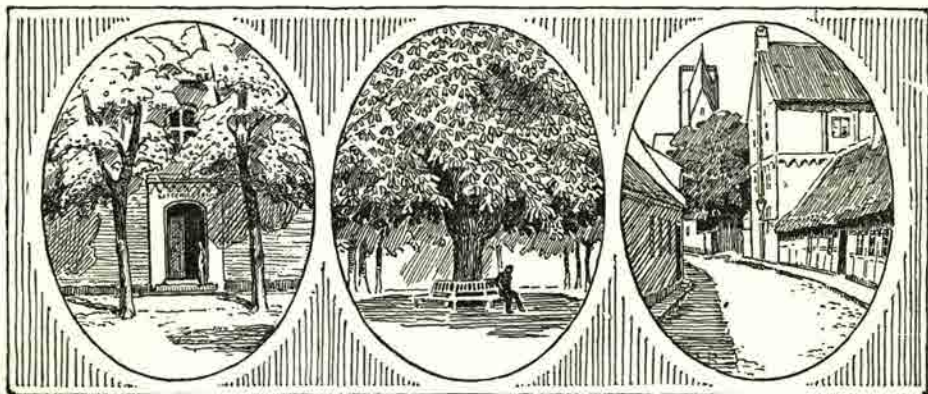
Kristelig Lytterforening holdt 8. og 9. august repræsentantskabsmøde for hele landet i Ribe.

Butikken i museumsbygningen »Quedens Gaard« vil komme til at rumme en fornem forretning med dansk kunstindustri. Den vil blive drevet af et aktieselskab.

Adresseforandringer, ændrede stillingsbetegnelser o.l. anmeldes til det lokale postkontor, hvorfra bladet sidst er modtaget, eller til sekretæren.

Reklamation over uregelmæssigheder vedrørende bladets tilsendelse sker til samme postkontor eller til sekretæren E. M. Veisig, Kronborg Ladegaardsvej 68, Helsingør, telef. (03) 21 44 87.

RIPENSER-BLADET

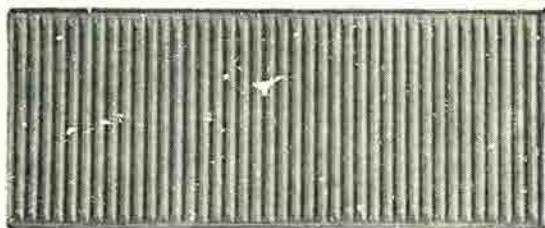

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 36

September 1962

Bind 4.

en helt ny form for panelradiator fra ribe

Se den nye smukke Rio Panel Radiator! Her er endelig en radiator, der glider smukt ind i et moderne stilrent interiør. Den behøver ikke gemmes væk bag forsatsø eller i nicher. Et vellykket produkt af moderne industriel formgivning – hvor det mest hensigtsmæssige samtidig er det æstetisk bedste.

Den ny Rio Panel Radiator har meget høj varmeafgivelse og er derfor en effektiv og økonomisk varmekilde – også til det hus, De planlægger!

Se på Rio Panel Radiator før De vælger - så er valget let!

AKTIESELSKABET RIBE JERNSTØBERI

GRUNDLAQT 1846 - TELEGRAMADR.: JERNSTØBERIET, DANMARK - TLF. 201 - GIRO 18307

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

Husk

WEIS'S STUE

Telefon 700 - Ribe

Benyt **Ribe Discontobank**

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

Stilmøbler - gamle og nye

Snedkermester **EJNER DAU**

Ribe - Telefon 473

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

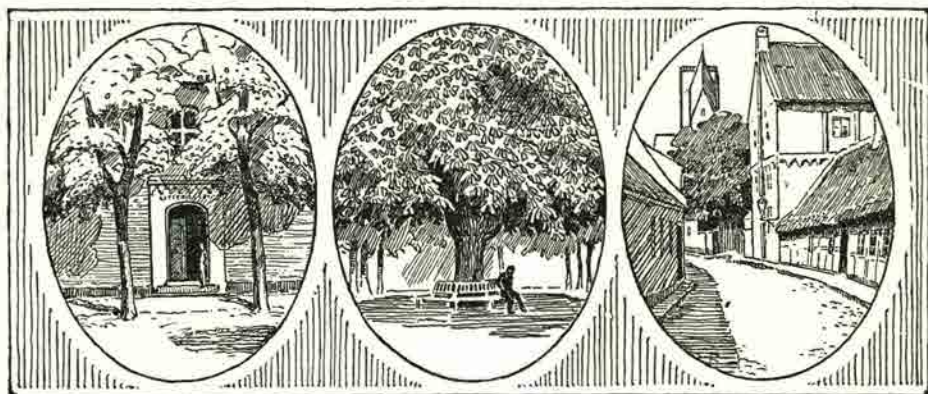
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI I/S

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 36

September 1962

Bind 4.

Generalforsamling

Ripenser-Samfundet holder Generalforsamling Fredag den 12. oktober 1962
Kl. 18 præcis i København i Restaurant JOSTY, Pileallé 14 A.

DAGSORDEN :

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskab for Foreningen og Understøttelsesfondet.
3. Forslag til Lovændringer (se inde i Bladet).
4. Valg af formand og 4 Bestyrelsesmedlemmer og Suppleanter for disse.
5. Valg af 2 Revisorer og 1 Revisorsuppleant.
6. Eventuelt.

Af Hensyn til den efter Generalforsamlingen arrangerede 50 Aars Jubilæumsfest, der begynder *Kl. 19,30*, er det nødvendigt, at Generalforsamlingen begynder aldeles præcis til det angivne Klokkeslæt.

Vi gør opmærksom paa, at Påklædningen til Festen er *tvangfri*. — Mørkt tøj er altid pænt!

P. B. V.

K. H. Rosenstand.

De første Aar.

Af K. H. Rosenstand

Redaktør Franz v. Jessen

I Anledning af R. S.s 50 Aars Jubilæum er det naturligt at dvæle lidt ved, hvad Foreningen udrettede i sine første Aar efter Stiftelsen.

Som alt tidligere omtalt fandt Stiftelsen Sted paa en Generalforsamling den 26. Marts 1912, og den første ordinære Generalforsamling afholdtes den 14. Oktober samme Aar. Naar man i Aar har valgt den 12. Oktober er det af Hensyn til, at den 12. i Aar falder paa en Søndag.

Straks efter Stiftelsen udfolder Foreningen et ret livligt Initiativ:

Den 24. april 1913 afholdes i de nu forsvundne Citys Selskabslokaler, hvor man i flere Aar jævnlige holdt til, en Sammenkomst, hvor Redaktør Franz v. Jessen holdt et fortrinligt Foredrag om Balkanstaternes politiske Historie og hans Oplevelser i disse Egne. Derefter var der Spisning (det var billigt i disse fjerne Aar) og Dans.

Den 8. Juni samme Aar var R. S. indbudt af Billedhuggerinde Anna Marie Carl Nielsen til at se hendes Dagmar Statue, inden den støbtes i Bronze til Opstilling paa Riberhus Slotsbanke. Til Afsløringshøjtideligheden i Ribe den 24. August sendte R. S. telegrafisk Lykønskning.

Til Samfundets ældste Medlem, Højesteretsassessor H. Lunds Guldbrøllup, den 4. Oktober, telegraferedes ligeledes en lykønskning og paa Adjunkt Langes Baare nedlagdes en Blomsterdekoration.

Den 4. November 1913 afholdtes den anden ordinære Generalforsamling. Professor Warming ønskede ikke Genvalg som Formand, hvorfor man i Stedet valgte Dr. phil. K. F. Kinch, Søn af Ribe Bys historieskriver Overlærer J. Kinch, og til Bestyrelsen nyvalgte Kaptajn Schiøler.

Udenfor Dagsordenen oprettede stud. mag. Rosenstand et lille Aktiebureau for en beplantning af en Hedestrækning ved Gjelsbro (Stauger Plantage). Efter Spisning med mange Taler var der Aftenunderholdning ved Fhv. Kgl. Skuespiller Carl Meyer (ham med Skriverhans) og Oplæsning af stud. theol. Tage Kjær (H. C. Andersen) samt Dans.

Den 2. April 1914 havde Kaptajn Schiøler arrangeret en meget storslået Fest paa Wivex. Der var Dobbeltkvartet af Herrestemmer med cand. theol. Holt som Solist, den daværende 14-aarige Klavervirtuos Victor Schiøler og Violinisten Marie Louise Schiøler, samt et lukulisk Maaltid, Taler af Raadsformand Dr. phil. Gram, C. B. Detlefsen (Journalist ved »Hjemmet«) og Fogh (Aforismer med Klaverledsagelse) m. fl. og derefter Dans til Kl. 3.

Den 20. Oktober 1915 afholdtes den tredje ordinære Generalforsamling i Studenteforeningen. Paa denne Generalforsamling indvalgte i Bestyrelsen Assi-

stent i Nationalbanken C. F. Christensen. Han blev i mange Aar Foreningens udmærkede Kasserer og hans Navn maa i denne Stilling nævnes med Hæder sammen med senere efterfølgere: Bankinspektør Brorson Christensen, Bankdirektør Knud Pontoppidan og vore Næstformænd Tang, Frode Schøn m. fl.

På den nævnte Generalforsamling talte Fogh for Russerne (paa Vers) og Borgmester Ferslev for Ribe.

Aftenens Foredrag holdtes af Professor Warming, der talte om Lamarck og Darwin. Proprietær N. Nyholm talte for det vordende Blad.

Den 21. April 1915 holdtes der Bal i Citys Selskabslokaler med Aftenunderholdning af Koncertsangerinden, Fru Karen Prytz, cand. Jur. Harald Prytz (Holberg) og Pianisten Hans Almdal.

Maden var daarlig, hedder det, men Humøret var højt, og det vekslede med muntre Viser. N. L. Buch ledede Festen. Han var indtraadt i Bestyrelsen som Suppleant for Franz v. Jessen. Paa samme vis var Rosenstand indtraadt som Suppleant for Bjerge.

Der vil senere være Lejlighed til på denne Plads at komme nærmere ind paa de følgende Aar.

Foruden Generalforsamlingerne holdtes i de kommende Aar andre Møder og Sammenkomster, bl. a. gode Fester ind under Jul, ja, saagar Karneval og Sommerfest i Ribe.

I de senere Aar efter en Pause under anden Verdenskrig, blev det sværere og navnlig dyrere at holde Fest. Man har i de senere Aar især koncentreret sig om Rusfesterne i Forbindelse med Generalforsamlingerne. Hertil har man bl. a. haft indbudte kendte ripensiske Navne som Rustalere og Foredragsholdere.

Man har endvidere holdt baade Jule- og Nytårsfester i Ribe, afvekslende, en Tid paa den gamle Skole. Senere kom man ind paa Julefrokosterne i Weiss' Stue, der har samlet stor Tilslutning.

Hertil kommer Sportsfesterne i Ribe, der nu synes at have overlevet sig selv, idet der to Aar i Træk har været Aflysninger.

For nogle Aar siden fandt Formanden paa at arrangere Udflugt til Dyrehaven, og Ungdommen indenfor den nuværende Bestyrelse tog Tanken op i Aar. Maaske var det ogsaa noget for Fremtiden. Filmen har ogsaa holdt sit sejrende Indtog i R. S., ligesom historiske og arkæologiske Talere har glædet fra R. S.s Talerstol.

Måtte de kommende Bestyrelser have Lykke med at finde nye farbare Veje til at bringe Liv i vor gamle hæderkronede Forening og navnlig forstå at øge Medlemstallet. Ikke mindst paa dette Felt synes de yngre at sætte mange gode Kræfter ind, og det er jo dem, der skal bære Foreningen i Fremtiden.

Den bedste Lykønskning til R. S. paa Jubilæumsdagen vil være *rigtig mange nye Medlemmer*. Det vil opmuntre Initiativet.

Kai Rosenstand

Kai Rosenstand bliver 70

1ste oktober bør være festdag i Ribe, for ingen anden af os har været knyttet til vor gamle skoleby som han.

Han er født der og har bortset fra studieårene i København tilbragt hele sit liv der. Faderen var stiftskasserer i Ribe, bedstefaderen på mødreneside rektor ved katedralskolen og professor, og Kais mellemnavn Hyphoff stammer fra oldefaderen, der var udgiver og redaktør af »Ribe Stifts-Tidende«. Fra disse år har han arvet sin sans for historisk forskning og sine journalistiske evner, der blandt andet har givet sig udslag i ca. 200 kronikker om Ribe og omegn.

1919—39 var han medarbejder ved Stifts-Tidende og derefter ved Vestkysten, og i en årrække har han været formand for den selvejende institution »Riberhus slotsbanke«, medlem af bestyrelsen for Ribe antikvariske samling, bestyrelsen for Ribe turistforening og af »Kinch-udvalget«.

Siden 1917 har Kai Rosenstand været redaktør af Ripenser-Bladet og bestyrelsesmedlem i R. S. og fra 1948 dets formand.

Ripensersamfundet skylder ham tak for alle de år, han har været den faste støttepæl. Under de vanskelige besættelsesår var den hensygnende forening afgået ved en stille død, hvis ikke Kai med regelmæssig udsendelse af Ripenser-Bladet havde holdt den i live.

Det var da også ganske naturligt, at han blev valgt til formand, og som sådan har han pustet liv i foreningen igen og skaffet den mange underholdende aftener.

Helt let har det ikke været, da en stor del af de unge studenter er draget til Århus, og det ofte kniber med at få de ældre medlemmer til at møde op.

Jo, Kai er knyttet til Ribe, og vi til ham, ikke blot gennem hans arbejde for os, og fordi han har glædet gamle Ripensere ude i landet med sine afhandlinger og de små Ribenyheder i bladet, hvad han har haft mange eksempler på, men også, fordi hans hjem altid har stået åbent for os, når vi besøgte vor skoleby.

Efter hans hustrus død har han følt sig ensom, det er ikke let at klare gæstfriheden alene, men han skal vide, at vi hans venner stadig vil se ind til ham og holde venskabet vedlige.

Da Klaus Bernsten var kommet højt op i alderen, mødte han en af sine jævnaldrene, der standsede ham og sagde: »Vi bliver gamle«, hvortil ministeren svarede: »Ja, det må vi da håbe«.

Det samme vil vi sige til Kai, for vi kan ikke undvære ham.

Knud Fogh.

Dommer N. L. Buch

Omkring Ripenser-Bladet

Af K. H. Rosenstand

I 1916 udsendte R. S. sit første Nummer af sit Medlemsblad, der med afbrydelse under sidste Krigsjaar er udkommen siden.

Fjerde Bind vil blive afsluttet til Jul, og der vil medfølge et Sag- og Navne-register til det til den Tid afsluttede Bind.

Der vil næppe herske Tvivl om, at Medlemsbladet har styrket Sammenholdet mellem Medlemmerne, ikke mindst blandt den Del, der ikke har set Lejlighed til ofte at deltage i Fester og Sammenkomster, men alligevel vedblev at staa som Medlemmer og gerne ville høre nyt fra Foreningen og ikke mindst fra Skolebyen.

Med sit afvekslende indhold af Skole- og Bynyt og stof af topografisk og biografisk Art er vort lille Blad ogsaa blevet noget af et Kildeskrift, og det har været Redaktionen en Glæde at se henvisninger til vort Blad i Trap og andre Skrifter, bl. a. Katedralskolens Historie.

Det var fra første Færd daværende Politifuldmægtig J. L. Buch, død som Dommer i Frederikssund, der slog til Lyd for, at vi skulde have et Medlemsblad. Han var Bladets første Redaktør, og han redigerede fra første Færd dygtigt Bladet sammen med K. H. Rosenstand, der dog snart overtog Eneredaktionen og stadig redigerer Bladet.

J. L. Buch var i det hele taget en god Mand for Ripensersamfundet i de første Aar. Han var sammen med Knud Fogh Foreningens Huspoet og mange smukke og gode Lejlighedssange og -Viser foreligger fra de to gamle Ribedrenges Hånd. Begge var de ogsaa udmærkede Festarrangører. Navnlig staaer en ypperlig Fest ind imod Jul i straalende Mindeglans.

I Ripenser-Bladets første Nummer fortæller Lektor Amorsen (Foreningens daværende Næstformand) om Skolens Lokaleforhold og forbedrede Indretning. J. L. Buch rister Overlærer Secher en Minderune, og Knud Fogh beretter om Foreningens Historie 1912—15.

Naturligvis er der Referat af Generalforsamlingen den 18. Oktober 1915, hvor der forelå Betænkning fra Bladudvalget (Buch, Detlefsen og Rosenstand). Der nedsattes allerede den Gang et udvalg til Revision af lovene. Politifuldmægtig Buch holdt Foredrag om Ribe Ret.

Der er i det første Nummer en Biografi over Overlærer Sechers Efterfølger Magnus Jensen, et Digt af Forfatterinden Christine Daugaard, Omtale af Pastor Simon Hansen, der forlod Ribe efter 24 Aars Virke.

Man refererer endvidere Hejmdals 50 Aars Jubilæumsfest den 8. Januar, og Lektor Reincke bidrager med en morsom Tale paa Heksametre, holdt ved Hejmdalsfesten.

Endelig er der Ribenoter og en fuldstændig Fortegnelse over Foreningens Medlemmer.

Tallet paa disse udgjorde ved Stiftelsen ialt 232, deraf 8 livsvarige. Af Medlemmerne boede 129 i København og 35 i Ribe.

Ripenser-Samfundet var det første af Danmarks Gymnasiesamfund, der udsendte eget Medlemsblad. Mange Beviser er der paa, at Bladet har vundet Venner blandt Medlemmerne, og disse vil sikkert forene sig med Redaktøren i Ønsket om *fortsat Trivsel for vort lille Bladforetagende — trods Oms.*

Jubilæumsgaven til vor gamle Skole

I Anledning af R. S.'s 50 Aars Jubilæum ønsker Ripenser-Samfundet, at de gamle Elever betænker Ribe Katedralskole med en Jubilæumsgave. Vi opfordrer derfor vore Medlemmer og i det hele taget alle tidligere Elever, til at yde Bidrag til denne Plans Realisation. Det kan ske paa den Maade, at Bidragene indsendes til *Konto Nr. 2688 i Ribe Discountobank* i Ribe (Ripenser-Samfundets Jubilæumsgave). Vi staar jo alle i Gæld til vor gamle Skole, og R. S. vil derfor gerne ogsaa paa denne Maade markere sin Halvthundrede Aars Dag.

Da der hidtil er indkommet alt for faa Bidrag er Tidsfristen forlænget til den 14. December.

Fra Ripenser Samfundet

Adresseændringer og Tilmeldelser.

Stud. farm. Margit Emborg, Helgolandsgade 8, København V (1960), landinspektør Lorenz Friis, Hasselvænget 9, 2., Vejle (1951), fru Karen Haahr, født Hemmet, Ask Højskole, Malling (1955), dyrlæge Thomas Kallesen, Hjertebjerg pr. Stege (1953), Erik Ludvigsen, Brendstrupvej 15, Århus M (1959), stud. polyt. P. Daugaard Peters, Julius Thomsensgade 22, 5., København V, fru Helga Petersen, Gl. Strandvej 73 A, Humlebæk, fru Ella Rasmussen, Skjoldsgade 16 A L v, Esbjerg, Sergent Leif Øbo Sørensen, Kasernen, Varde (1960).

Nye medlemmer, alle årgang 1962:

Elin Andersen, Arrild, Kirsten Bolvig, Svalevej 10, Århus, Bodil Bruun Dahl, Nørregade 8, Brørup, Karen Margrethe Grue-Sørensen, Lille Dalgaard, Vejle, Hanne Kongsdal Jensen, c/o Stamer, V. Voldgade 8, 3., København V, Paul Vig Nissen, Egensvej 17, Risskov, Knud Have Pedersen, Tangevej 18, Ribe, Krestian Thygesen, Raadmand Steinsallé 3, 3., th., København F, Ellen Toft, Albert Skeelsgade 23, Ribe.

Forslag til Lovændringer

Til vedtagelse på generalforsamlingen den 12. okt. 1962 fremsætter bestyrelsen følgende forslag til ændringer i foreningens love, vedtaget på generalforsamlingen den 2. november 1951:

§ 4 foreslås ændret til:

Kontingentet udgør for regnskabsåret 1962/63 kr. 4,00 for studerende og kr. 10,00 for øvrige. Kontingentets størrelse fastsættes derefter for fremtiden af generalforsamlingen. Hvad der betales udover det fastsatte kontingent tilfalder foreningens kasse, medmindre

det pågældende medlem ønsker beløbet overført til understøttelsesfondet. Livsvarige medlemmer betaler een gang for alle mindst kr. 150,00. Hvad der betales derudover tilfalder foreningens kasse, forsåvidt det pågældende medlem ikke ønsker beløbet overført til understøttelsesfondet.

Deltagelse i sammenkomster betales særskilt i det omfang, hvori disse efter bestyrelsens skøn ikke kan betales af foreningen.

§ 5 foreslås ændret til:

Forfaldstid for medlemskontingent fastsættes til 1. januar. Kontingentrestance medfører tab af medlemsretten. Det påhviler bestyrelsen at give særlig meddelelse om slettelse af medlemslisten på grund af kontingentrestance. Et medlem, der er udtrådt af foreningen på grund af kontingentrestance, kan ikke optages igen, før restancen er betalt.

I § 6 foreslås følgende ændringer:

I 5. periode ændres ordene »simpel stemmeflerhed« til »simpel, absolut stemmeflerhed«.

9. periode ændres til:

Medlemmer kan stemme ved andre mødende medlemmer ifølge skriftlig fuldmagt.

I § 7 foreslås følgende ændringer:

Pkt. b) ændres til:

Forelæggelse af det reviderede regnskab for foreningen og understøttelsesfondet til godkendelse. Forelæggelse af budget for det kommende år og fastsættelse af medlemskontingent. Bestyrelsens forslag til medlemskontingent skal anføres i dagsorden.

I § 11 foreslås følgende ændringer:

Anden og tredje periode slettes.

Efter § 12 foreslås indsat en ny § sålydende:

Foreningens bestyrelse kan så vidt muligt i samråd med medlemmerne i de enkelte årgange udpege et repræsentantskab, bestående af højst een repræsentant for hver årgang af medlemmer. Repræsentantskabets medlemmer indkaldes til bestyrelsens møder, hvor de har taleret, men ingen stemmeret ved valg og beslutninger. Repræsentantskabets opgave er at formidle og sikre nær kontakt mellem bestyrelsen og medlemmerne af de respektive årgange. Bestyrelsen giver nærmere direktiv for repræsentantskabets arbejde, og eet bestyrelsesmedlem varetager ledelsen og koordineringen af dette arbejde.

De nuværende §§ 13 og 14 bliver uændrede og betegnes henholdsvis § 14 og § 15.

Ribe antikvariske Samling har i »Hans Tavsens Hus« haft en af et par tusinde mennesker besøgt udstilling af genstande fra Bahrain-udstillingen i Århus forhistoriske museum. Udstillingen, der var meget anskueligt ordnet, vakte megen interesse.

Fjernsynet har haft en lille udmærket Ribe-udsendelse ved forfatteren *Palle Lauring* og *Sigurd Lefevre*. Palle Lauring klarede foredrager udmærket, bortset fra en lille lapsus, hvor han forvekslede »Puggaard« med »Taarnborg« (Brorsons gamle Bispegaard). Billederne var strålende smukke.

De grønne spejdere i Ribe har kunnet fejre 25 års jubilæum.

Unge sportsfolk har nylig haft en »Sportsuge«, afsluttet med en meget smuk regatta på åen.

Adjunkt frøken *Inge Humlum*, der kom til Ribe Katedralskole i 1953, er udnævnt til lektor ved samme skole.

Tidligere mangeårig kirkebetjent ved Ribe Domkirke, *Anders Kjellerup*, er død 91 år gammel.

Ribe Statsseminariums nye kollegium med 33 værelser er delvis taget i brug.

Fhv. plejemoder frøken *Karen Petersen*, Ribe, er død, 88 år gammel.

Jacob A. Riis's dattersøn Mr. *J. Riis Owre* med frue, har i sommer gæstet Ribe, som blev grundigt beset, ikke mindst Jacob A. Riis's børnehavn.

På kunstnersammenslutningen »Aktsa« udstilling på Skamlingsbanken, er blandt udstillerne af den nonfigurative kunst en gammel ripenser nemlig fru *Ester Holm*, der er datter af afdøde borgmester, grosserer Kaalhauge.

Det årlige stiftsmøde for Ribe stift afholdtes den 11. september i Ribehallen. Talerne var dansk førstepræst i Flensborg *Hans Kvist* og sognepræst, dr. theol. *H. Hejselbjerg Poulsen*, Fjeldstrup. Sidstnævnte talte om Brorson. Dagen sluttede med kirkekoncert i domkirken, hvor også biskop *Dons Christensen* prædikede.

10 gymnasieelever fra Ribes engelske venskabsby, Ely, har i dette efterår gæstet Ribe.

Ribe byråd har uddelt kaptajn *Rasmus Nelsons Legat* for 1962 til studenterne Grøthe Dagny Christiansen, Anna Margrethe Lund, Dorte Kittelmann-Pedersen og Inga Sørensen, samt eleverne ved samme skole Kjeld Andersen, Ole Keller, Elisabeth Lønborg og Inger Rishøj.

Vort medlem fhv. borgmester *L. C. Nielsen*, Ribe, fylder den 31. oktober 70 år.

Det historiske tidsskrift »Skalk« bringer i sit sidste nummer en interessant artikel af lektor *Edelberg* og byantikvar magister *Bencard* om Ribes tilblivelse.

I november taler dr. phil. Jens Kruse, Århus, i Ribe antikvariske Selskab om emnet »Et universitet i Ribe«.

Desværre måtte man også i år opgive sportsfesten i Ribe. Der synes ikke længere at være interesse for sagen.

Adresseforandringer, ændrede stillingsbetegnelser o.l. anmeldes til det lokale postkontor, hvorfra bladet er modtaget, eller til sekretæren.

Reklamation over uregelmæssigheder vedrørende bladets tilsendelse sker til samme postkontor eller til sekretæren E. M. Veisig, Kronborg Ladegaardsvej 68, Helsingør, tlf. (03) 21 44 87.

Den 23. september var der dansk gudstjeneste i Burløv ved Malmø, hvor domprovst dr. theol. *V. Grønbæk*, Ribe, prædikede.

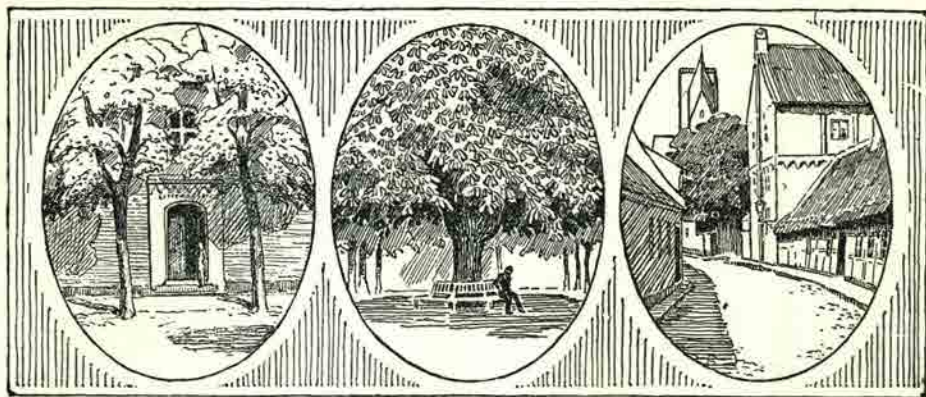
Samtidig afsløredes et mindesmærke for kirkens sidste danske præst. Han, der døde i 1662, var søn af Ribes berømte søn, historikeren Anders Sørensen Vedel.

Fredagen forud talte domprost Grønbæk i Burløv om Anders Sørensen Vedel og den historiske linje mellem Ribe og Burløv.

I de sidste uger har lektor *Edelberg* ledet en lejrskole for 2.g klasserne fra Ribe katedralskole på Halligerne.

Butikken i museet »Quedens gård«, der bliver noget i retning af »Den permanente«, vil antagelig kunne åbnes den 8. oktober.

RIPENSER-BLADET

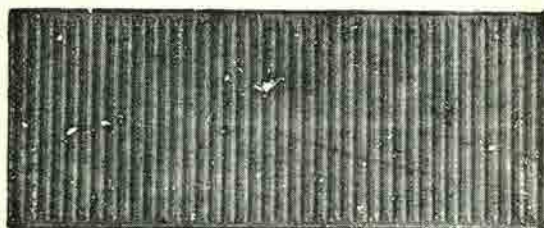

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 37

December 1962

Bind 4.

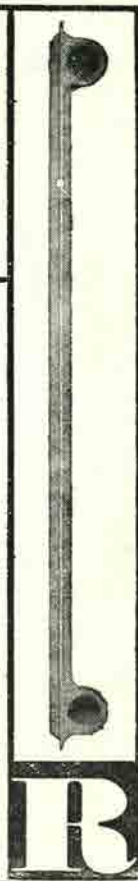
en helt ny form for panelradiator fra ribe

Se den nye smukke Rio Panel Radiator! Her er endelig en radiator, der glider smukt ind i et moderne stilrent interiør. Den behøver ikke gemmes væk bag forsatsø eller i nicher. Et vellykket produkt af moderne industriel formgivning – hvor det mest hensigtsmæssige samtidig er det æstetiske bedste.

Den nye Rio Panel Radiator har meget høj varmeafgivelse og er derfor en effektiv og økonomisk varmekilde – også til det hus, De planlægger!

Se på Rio Panel Radiator før De vælger - så er valget let!

AKTIESELSKABET RIBE JERNSTØBERI
GRUNDLAGT 1848 • TELEGRAMADR.: JERNSTØBERIET, DANMARK • TLF. 2611 • GIRO 18 307

Munken = Ribe

Hotel - Konditori

Se ind, bo og spis i det gamle

Patricierhus paa Munketorvet.

Mimi Schulze = Telf. 410

Husk

WEIS'S STUE

Telefon 700 - Ribe

Benyt *Ribe Discontobank*

Aktieselskab

Tlf. 14 & 214 . RIBE

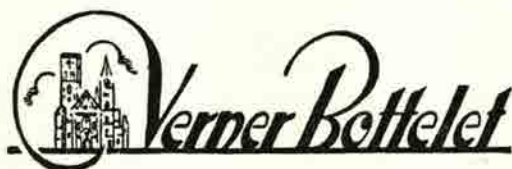
Byens og Egnens ældste Bank

Kontor: Gredstedbro

Stilmøbler - gamle og nye

Snedkermester **EJNER DAU**

Ribe - Telefon 473

GULDSMED . URMAGER . OPTIKER

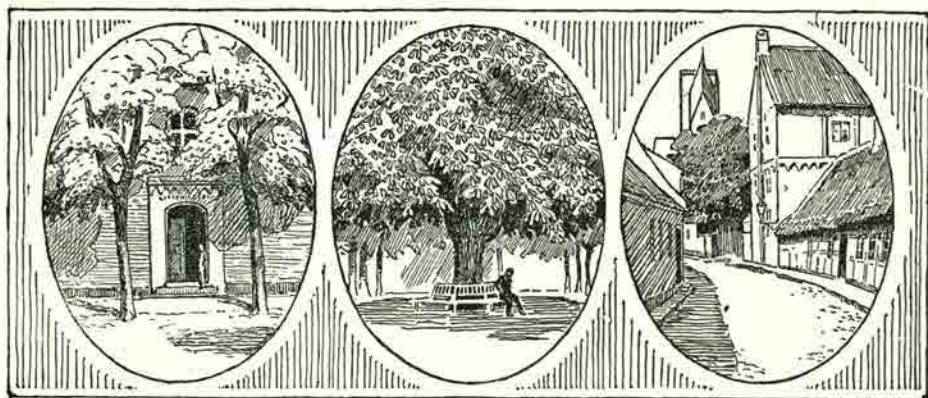
RIBE . TELEFON 226

RIBE STIFTSBOGTRYKKERI ¹/_s

RIBE - TELEFON 800

KVALITETSTRYK - FARVETRYK

RIPENSER-BLADET

MEDLEMSBLAD FOR RIPENSER-SAMFUNDET

Nr. 37

December 1962

Bind 4.

Julefrokost i Ribe.

Ripensersamfundets julefrokost, ved hvilken medlemmer især af de yngre år-gange sætter hinanden stævne i Ribe, afholdes 4. juledag, fredag den 28. dec. kl. 12.

Julefrokosten er et arrangement med succes, og deltagerantallet er vokset til sådanne højder, at vi ikke længere kan være i Weis's lokaler, hvorfor frokosten i år forlægges til hotel »Dagmar«. Tilmelding er ikke nødvendig — der er plads til alle — derfor, medlemmer i by og på land: mød frem til et hyggeligt samvær i gode venners lag.

Der serveres en dejlig frokost med indlagte »lune« retter samt 1 øl. Ved tilskud fra foreningen er det lykkedes at holde prisen så lav som kr. 10.— incl. betjening. Bestyrelsen siger: Vel mødt i Ribe!

P. b.v.

Ejvind Veisig,
sekretær.

Vigtigt! Årskontingent.

Med dette nummer af bladet følger et girokort til brug ved indbetaling af årskontingentet for 1963. Kortets kvitteringstalon tjener i påtegnet stand som gyldigt medlemskort. Foreningen har indført et rationelt og effektivt system til kontrol med kontingentindbetalingen og beder derfor medlemmerne udelukkende benytte foreningens girokonto, 66676, C. R. Damkjær, Adelgade 49, Kbh. K ved indbetalingen.

Kontingentet udgør kr. 10.—, dog kr. 4.— for studerende (herunder elever og soldater).

Hvis girokortet mangler, kan et nyt rekvireres fra sekretæren (adresse andetsteds i bladet).

Ifølge foreningens love kan årskontingentet ikke forudbetales for flere år. Overskydende beløb tilfalder foreningen som ekstrabidrag, men kan dog på forlangende overføres til understøttelsesfondet.

Årskontingentet er forfaldent pr. 1. januar. Sidste frist for indbetaling er 15. februar. Skal vi være enige om, at *alle* husker kontingentet uden påmindelser i år? Spar foreningen for besvær og Dem selv for ekstra omkostninger ved rykning og postindkassering, der bliver følgen ved manglende betaling inden fristens udløb.

Vor nye formand

Rektor J. Jørgensen.

Da R. S.s tidligere formand siden 1948 bestemt havde ønsket at trække sig tilbage ved 70 års alderen, stod man overfor at vælge en ny mand, og man spejdede naturligvis i alle vindretninger.

Man var imidlertid så heldig i bestyrelsen at have et medlem, som man vidste, man med tryghed kunne lægge formandshvervet i hænde. Det var rektor Jørgensen, Ribe Katedralskoles tidligere rektor gennem samfulde 10 år, nu rektor ved Efterslægtsselskabets skole i København.

Megen tid har rektor Jørgensen ikke tilovers, og noget på kant med sit helbred har han også været, men han trådte hjælpende til og invilgede i at modtage valget, og det er der næppe nogen, der kommer til at fortryde.

Rektor Jørgensen kom til Ribe fra det berømte Sorø akademi, og han følte sig straks hjemme i Ribes særegne atmosfære. Man kom til at holde af denne skolemand med det friske og elskværdige væsen, en rektor der ganske særlig lagde vægt på det gode samarbejde mellem hjem og skole.

Og som forældrene holdt af rektor, så gjorde hans elever det også. Men København kaldte. Ellers kunne rektor Jørgensen med sine interesser også for byens kommunale liv måske være endt som sin forgænger i borgmesterstolen. Det skete ikke, men når man har set rektor Jørgensen sammen med sine tidligere elever i Ripensersamfundet, ses det klart, at han blev det rette emne til den ledige formandspost. Vi ved, at han udadtil vil være en smuk repræsentant for de gamle elever fra Ribe Katedralskole, og her i »Ripenserbladet« skal lyde et hjerteligt velkommen til ham.

Kai H. Rosenstand.

50 års festen i Ripenser-Samfundet.

Ripensersamfundets 50 års jubilæumsfest, der fejredes den 12. oktober hos »Josty« i Frederiksberg have, fik et meget festligt og fornøjeligt forløb.

Der indledtes med en kort *generalforsamling*.

Formanden, journalist *Rosenstand*, bød velkommen og mindedes de afdøde medlemmer dr. tech. Kai Hofgaard, student fra 1910, fhv. stiftamtmand, kmhr. Sommer Andersen, Ringkøbing, student fra 1907, fru Ingeborg Lerche Thomsen og købmand Fr. Nielsen.

Til dirigent valgtes lærer Vagn Jensen.

Formanden aflagde derpå årsberetningen.

Man havde i årets løb holdt en vellykket julefrokost i Ribe og en fornøjelig udflugt i Dyrehaven. Derimod måtte sportsfesten i Ribe atter opgives. Med indsamlingen til »Jubilæumslegatet« var det gået småt, men fristen er nu forlænget, så man kan endnu indtil midten af juni nå at indsende bidrag til Ribe Discountobank.

Der var udfoldet stor energi i agitationen og især takket være civilingeniør Dankjær, hvem formanden takkede, var det lykkedes at hverve ca. 200 nye medlemmer.

Formanden bragte en hilsen fra katedralskolens medlem i bestyrelsen lektor Schmidt, Ribe.

Formanden meddelte sluttelig, at han nu som bebudet ikke ønskede genvalg som formand eller som bestyrelsesmedlem.

Fuldmægtig *Tang* foreslog at vælge den afgående formand til æresmedlem af foreningen som tak for de mange års arbejde for R. S., hvilket vedtoges med akklamation.

Formanden takkede og bragte sluttelig en tak for samarbejdet gennem de mange år og indvilgede i fremdeles at redigere Ripenserbladet.

De øvrige valg var genvalg.

Kassereren, næstformand *Tang* forelagde regnskabet, der godkendtes.

Dirigenten forelagde de i bladet aftrykte lovforslag, der vedtoges.

Som ny formand valgtes med akklamation rektor *Johns. Jørgensen*, der takkede for valget.

Og så gik man tilbords i den festligt pyntede sal.

Jubilæumsfesten havde glædeligvis samlet medlemmer af mange forskellige årgange både ældre og yngre, og passieren gik hyggeligt ved bordene.

Rosenstand bød velkommen til de 120 feststemte deltagere, og som toastmaster valgtes næstformanden *Tang*.

Efter at man havde ladet silden vederfares retfærdighed, tog toastmasteren ordet for at hylde det nye æresmedlem journalist *Rosenstand*, der havde været foreningens formand siden 1948 og havde siddet i bestyrelsen siden 1917.

Taleren omtalte den afgående formands betydning for R. S. gennem de mange år, ikke mindst, da foreningen skulle vækkes af dvale efter anden verdenskrig. Heldigvis har *Rosenstand* ikke helt trukket sig tilbage fra foreningsarbejdet, idet han fortsætter som redaktør af Ripenserbladet.

Under bøf-stroganoffen fik det nye æresmedlem ordet. Han takkede for den glæde og ære, foreningen havde vist ham ved at udnævne ham til æresmedlem og mindedes første gang, han talte i R. S. Det var ved en middag, der sluttede den første ordinære generalforsamling den 14. oktober 1912 i Wivels selskabslokaler. Han takkede dengang på de indbudte russers vegne.

Selv om der var noget vemodigt ved at trække sig tilbage fra et arbejde, man holdt af, var det med en vis glæde, han gjorde det. Det var blandt de unge, foreningen skulle have sine medlemmer, hvorfor det var naturligt, at det blev

dem, der kom til at præge det fremtidige arbejde. Det var ham en speciel glæde, at det netop blev rektor Jørgensen, der blev hans efterfølger. Han vidste godt, at rektor havde meget at gøre, men så meget mere prisværdigt var det, at han ville påtage sig formandshvervet.

Rosenstand mindedes første gang han mødte rektor Jørgensen. Det var i skolegården, og han var straks klar over, at her var der en mand med pressetække.

Fra jubilæumsfesten i København.

Man gik aldrig forgæves til ham, når det gjaldt nyheder fra skolen. Der var ingen tvivl om, at den nye formand ville fortsætte R. S. gode traditioner ved siden af, at han bragte nye til foreningen.

Rosenstand sluttede med at udbringe et leve for foreningen.

Derefter fik foreningens andet æresmedlem, foreningens stifter, overlæge *Knud Fogh* ordet og talte meget smukt og følt som andet sted omtalt i bladet.

Rosenstand hyldede, idet han mindedes gamle dage, stifteren. R. S. skyldte Fogh stor tak. Uden hans utrættelige initiativ havde vi ikke haft noget Ripensersamfund. Taleren takkede Fogh for mangeårigt rigt samarbejde og udbragte et leve for stifteren.

Pastor emeritus *E. Warming*, student fra 1897 talte derpå. Han, der iøvrigt havde skrevet en nydelig sang, der blev afsunget ved festen, mindedes sin skole-

tid i Ribe som en tid, da man skulle gennem noget hårdt. Han ville håbe, at de unge havde det lettere nu til dags. Der var dog også lyspunkter såsom Hejmdal-skovture til Gram o.s.v. Han erindrede med glæde byen med slipperne og domkirken. Det, der nu bandt ham til minderne om skoletiden, var R. S., først og fremmest gennem bladet, men også ved sammenkomster som denne her. Derfor ville han slutte med et leve for bestyrelsen.

Toastmasteren oplæste nu et lykønskningstelegram fra Ribe byråd ved borgmester C. J. Pedersen. Det hilstes med håndklap.

Som slut på denne del af festen talte den nye formand, rektor *Jørgensen*.

Han takkede for den tillid, man havde vist ham ved at vælge ham som formand. Egentlig var dette jo helt forkert, idet han aldrig havde været elev på skolen, ligesom han ikke var indfødt ripenser. Måske bødede det dog noget på det, at han havde to børn, der var studenter fra skolen, hvor han jo også selv havde virket i 10 år med glæde.

Også han huskede godt det første møde med Rosenstand og ville gerne her takke for det altid loyale samarbejde. Rosenstand kunne med god samvittighed forlade posten som foreningens formand, thi den havde hos ham været i gode hænder.

Med hensyn til traditioner mindedes rektor, at man, da han kom til Efterslægtens skole, havde ytret, at det måske kunne være svært for ham at vænne sig til denne skoles 173 års gamle traditioner. Hertil kunne han dog beroligende udtale, at han havde virket i 23 år ved Sorø akademi, der var 375 år gammelt og ved Ribe Katedralskole, en skole, der havde været uafbrudt i drift siden den 13. juni 1145, så traditioner var han ikke ukendt med. Taleren sluttede med at udbringe et leve for Ribe og alt, hvad dette navn betød for de tilstedeværende.

Under festen ved bordet sang man naturligvis foruden den nævnte vise af Varming, Knud Daugaard Peters smukke Ribe-sang og andre sange.

Efter kaffen vistes den med spænding imødesete Ribe-montage ved Kirsten og Henning Urup. Montagen, der viste sig at være brillant, var arrangeret med afvekslende fremvisning af lysbilleder fra Ribe gennem tiderne, ledsaget af tekst og tone fra båndoptager skiftende med »levende« uddrag af Alex Garffs og Poul Schierbechs kantate til Rige Katedralskole.

Montagen, der varede en halv time, gjorde stormende lykke og fortjente megen ros. Foruden Kirsten og Henning Urup medvirkede Ida Böcher, Anne Margrethe Sørensen, Ditte Wærum, Poul Martin Heilesen og Niels Hvass. Immanuel Jensen stod for det tekniske.

Endelig optrådte Louis Mische-Renard med et muntert program. Derefter dansedes der til kl. 23,15, kun afbrudt af forevisning af lektor Heilesens udmærkede skolefilm fra 1945.

Månen lyste over Frederiksberg Haves trætoppe, da man sluttede den festlige og fornøjelige aften, der på værdig måde markerede 50 års jubilæet.

V + R.

I en udstilling af »Croministerne« på Ribe kunstmuseum deltog bl.a. ripenserens *Jens Karkov*.

Ribe Statseminariums elever har opført Max Frischs interessante skuespil »Den kinesiske mur« ,der opførtes på Allescenen. Det var godt gjort.

Dansk Skolecene har givet forestilling i Ribehallen, hvor 1400 så Osvald Helmuth i »Jeppe på bjerget«. Han var en oplevelse.

Det kgl. Teater gæstede den 1. december Ribe med skuespillet »Gæsten«.

Bogbinder *Christoffersen*, Ribe, er død 78 år gammel.

Ribe byråd har til medlemmer udenfor rådet valgt stiftamtmand *Edelberg* og biskop *Dons Christensen* som medlemmer af »universitetsudvalget«.

Stifterens tale ved jubilæumsfesten.

Selv om jeg har grånet hår
 ingensinde kan je'
 glemme dog en gammel gård
 med en stor kastanje,
 der jeg gik i mange år,
 første gang med gruen,
 sidste gang så let i sind
 med studenterhuen.

Det var den Ribe-bisp, biskop Koch, der skrev dette, som gælder den dag i dag. Vi var ikke meget værd, da vi med tornyster på ryggen spændede ned ad Puggårdsgade for ikke at komme for sent. Vi havde forbudt vort mødrende ophav at følge os, for ikke at blive betragtet som tøsedrenge, og så stod vi under kastanien og så på hinanden med betuttede miner, til klokken ringede, og Amorsens rungende røst kaldte os sammen, og vi to og to fulgtes ind til morgensang.

Ak, hvor mange gange senere, når vi kom for sent, prøvede vi ikke at liste ind gennem gymnastiksalen og ned i det første klasseværelse, for derfra at slutte os til kammeraterne, når sangen var forbi. Var Amorsen i godt humør, lod han som han ikke opdagede det, ellers var det med at låse døren og så sidde over, en straf, jeg aldrig har forstået, da den jo også gik ud over en af lærerne.

Der var visse prøvelser vi måtte igennem, for at blive betragtet som drenge. Rektors trappegelænder var gabestokken, vi blev klemt ind i, for at blive knebet på steder, der i de næste timer hindrede os i at sidde stille på de hårde træbænke, fra vandposten fik vi buksevand, og om vinteren skulle vi vaskes i sne, og en anden gang undgik man ikke at mødes på Alléen efter skoletid for at udkæmpe sine stridigheder omgivet af kammeraterne, som så efter, at alt gik rigtigt til, og ingen af de stridende spændte ben, sparkede eller slog i underlivet. Bagefter kunne man være gode venner igen. Det var en opdragelse non scolæ sed vitæ. Der findes i Hildesheim ved en klosterkirke en tusindårig rose, og der fandtes til for få år siden i Tibirke et trehundredårigt æbletræ, som strakte sine blomstrende grene op fra den landsby, sandflugten havde begravet. Jeg ved ikke, hvorlænge skolen har haft sin kastanie.

Om Holbergs kastanie i Fiolstræde var fra hans tid, var vel tvivlsomt, han døde som bekendt 1754, men vor nuværende skole er fra 1856, og det er ikke usandsynligt, at vort træ stammede fra dette år. 1914 måtte det lade livet for gassen, men et nyt plantedes, og da også det gik ud, satte man et igen, for der skal altid være en kastanie, som børnene kan flokkes om, den er et symbol for os. Som små legede vi en leg, der hed: »vil I med, så hæng på« omkring den, en noget farlig leg, der bevirkede, at de sidste i rækken blev slynget rundt, og der kunne ryge et par tænder og brådne pander.

Først, da vi blev ældre, fik vi plads på dens bænke, hvor vi ikke mindst i examenstiden kunne sidde og give vort pensum en sidste overhaling og spørge vore lidelsesfæller om det, vi ikke vidste.

Frikvarteret var for de større klassers vedkommende meget adstadigt, på den ene side gik drengene frem og tilbage, på den anden pigerne. Da vi i 3 G gjorde oprør og en dag gik over til pigerne, mødte rektor omgående op i klassen og gav os en ordentlig overhaling. Resultatet var, at om eftermiddagen fandt vi hinanden i plantagen og satte vagt ud til at advare os, når en lærer nærmede sig.

I en lille by kender alle hinanden, og der er sikkert langt bedre kammeratliv end i en større, vi kom sammen i hjemmene, og vi sværmede i al pænhed, jeg var for eksempel medlem af en syklub, hvor min medvirken bestod i sammen med nogle andre drenge at møde op klokken ti og følge pigerne til deres hjem.

Lørdagsaftenerne var helliget Heimdal, her læste vi vore digte, vore noveller og luftede vore politiske standpunkter med iver og overbevisning, til præsidentens klokke lød, eller pedellen kom og smed os ud, så vi kunne tage turen til »Hvide bro«.

Når jeg taler om kammeratskab, er der dog noget, som senere har pint mig. Da vi nåede til gymnasiet, dukkede for første gang matematikerne op. Nu til dags betragtes de som klare hjerner og de fineste studenter, men vi, de klassisk sproglige, som gennem årene var rystet sammen med hinanden, tog dem ikke til os, de kom ikke i hjemmene, de fleste kom fra landet, og vi havde ikke fælles interesser — det gik slet ikke op for os, at de måske netop trængte til at kunne føle sig hjemme iblandt os.

Bedre var det heller ikke, at Secher, når han så dem, vrissede »Barbaroi«. Han forligede sig aldrig med tanken om, at man kunne blive student uden at lære græsk.

Gennem årene synes der at være mere og mere tendens til at omlægge undervisningen i praktisk retning, der er kommet fag til, som vi ikke havde begreb om. Udviklingen har fordret det. Vor undervisning var baseret på at give os et klassisk præk, det som man kaldte dannelse. År efter år læste vi de samme stykker af Cicero og Platon, og arvede oversættelserne efter de forrige hold. Vore lærere var dygtige om end ikke alle lige gode pædagoger. Som alle andre skolebørn morede vi os over deres ejendommeligheder, men kunne egentlig godt lidt dem. — Og så nåede vi da til studenterexamen.

»Der findes ikke en eneste af censorerne eller lærerne, som ikke ville dumpe, dersom eleverne fik lov at examinere dem. Er det retfærdigt, at et helt lærerkollegium rotter sig sammen mod en dreng, at en hel samling specialister forlanger, at en dreng skal kunne stå sig mod dem alle tilsammen, det er jo urimeligt. Jeg begriber ikke, hvordan noget menneske kan blive student, og jeg betragter det som et under, at jeg selv er blevet det.

Det er August Strindberg, der har skrevet det i »De sorte Faner«. Men miraklet skete, og vi blev studenter. Athenes sønner og døtre, kulturelle mennesker ligesom Bomholt, hvis ministerium er kommet på assistenshuset. Herrer i åndernes rige med uglen som mascot, den fugl, som sover om dagen og jager om natten.

Men midt i de travle studier, gik tanken tilbage til Ribe, vor skole og barndomsby. Der var alligevel så mange minder, vi ikke kunne slippe fra. Og var det da ikke naturligt, at vi blev enige om at mødes af og til. Der var ikke noget nyt i tanken. Soranerne og Herløvianerne havde deres samfund, og hvorfor så ikke ripenserne. I 1912 kom Ripensersamfundet til verden. Fødselen fandt sted 27. marts med 177 faddere. 14. oktober holdtes første generalforsamling hos Wivel, hvor bestyrelsen valgtes, og der vedtoges nogle fortræffelige love, udarbejdet og modificeret efter Journalistforeningen og senere udlånt til andre skoleforeninger, som kopierede dem. Det var meget stilfuldt. Der mødtes i kjole og hvidt til middag med vine og senere dans til 3 mands orkester, alt for 8 kroner for de ældre og 4 for de yngre, medens russerne var inviteret.

I de første år holdes lignende fester med koncerter. Jeg husker Victor Schøler som vidunderbarn i matrostrøje, foredrag af dr. phil. Kinch om udgravningerne på Rhodos, af vor første verdensjournalist Franx v. Jessen om sine oplevelser, og oplæsning og sang af Hans Hartvig Seedorf.

Der var feststemning i Samfundet — men det er svært at holde gejsten oppe i en sådan forening, alt blev dyrere og dyrere, middagene blev til smørrebrød, de ældre blev hjemmemennesker, og de unge fik rigelig underholdning og dans i Studenterforeningen. Det blev vanskeligt at tromme medlemmerne sammen, og der kom færre og færre til møderne. Under krigen lå det helt stille og faneflugten til Århus gjorde det ikke bedre.

Jeg skal skåne Dem for tal og opremsninger af Samfundets historie, det kan De læse i vort fortræffelige Ripenser-Blad, men jeg kan ikke undgå i aften at fremhæve Kai Rosenstands betydning for os og hans store arbejde som redaktør af bladet. Det er det, der har holdt foreningen oppe gennem årene og har glædet mange ripensere landet over. Som formand er det lykkedes for ham at skabe liv igen i foreningen, og det er en glæde for os at gøre ham til æresmedlem, han har sandelig fortjent det.

Jeg har lagt mærke til, at i de sidste år er interessen blandt de unge vågnet, og der er skabt mere samhørighed med vore medlemmer i Ribe, det er et fremskridt, som vi må sætte stor pris på.

Der har været spurgt om en sådan forening har nogen berettigelse. Jeg må svare med Christian Detleffsens vers:

Spørger du mig, hvad jeg mest har kær
og tror mig for svaret i knibe,
kæreste ven, når jeg ikke bli'r vred,
så er det bare, fordi jeg ved,
du aldrig har været i Ribe.

Der er meget, der binder os til vor by. Franz v. Jessen udtrykte det ved at sige: hvor i verden jeg end kom hen, kunne jeg altid høre domkirkens klokker ringe for mig.

— Det er Ribestemningen, vi ikke kan glemme. Slipperne, de gamle huse, solnedgangen over engene, som Tor Lange kaldte himlens perlemorskær, og vor viden om, at her skrev man Danmarkshistorie for århundreder siden.

Tiderne har forandret meget, der er skudt moderne kvarterer op, men med pietet hæges der om det smukke gamle.

Også skolen er anderledes, det var nødvendigt at udvide den og modernisere den, men rammen er den samme.

Vi gamle elever vil gerne være i kontakt med skolen. Det er ikke meget, vi har formået at yde. Vort understøttelsesfond fik ikke nogen betydning, men vore medlemmer har givet store legater, og det må vi sole os i.

Vi har sat to tavler i skolens væg til minde om vore kammerater, som faldt i krigene, vi har skænket et banner, og vi møder op til vore studenterjubilæer, hvad der efterhånden er blevet en smuk tradition.

Det er ikke store ting, men det betyder alligevel noget, når vi samtidig udsender vort blad, som stadig holder os underrettet om, hvad der sker af nyt og bringer os små afhandlinger om det gamle, og når vi mødes for at opfriske vore skoleoplevelser, for det er medvirkende til, at vi undertiden tager et svip til Ribe. Der er meget få, der kender os nu, men, når vi sætter os på bænken om kastanien, sål føler vi, som er vi omgivet af alle dem og alt det fra vores barndom, vi holder af.

Lad os derfor iaften ønske for Ripenser-Samfundet, at det stadig vil bestå i taknemlighed til vor by og skole.

Knud Fogb.

RIPENSER-SAMFUNDETS BESTYRELSE

Formand: Rektor Johs. Jørgensen, Hyrdevangen 60, Kbh. NV. Tlf. BE 4340.

Næstformand: Fuldm. Aa. Tang-Petersen, Frederiksborgvej 54, Roskilde. Tlf. 431.

Sekretær: Kaptajn E. M. Veisig, Kronborg Ladegårdsvej 68, Helsingør. Tlf. (03) 21 44 87.

Kasserer: Civiling. C. Rise Damkjær, H. D., Adelgade 49, Kbh. K. Tlf. BYen 1646:

Lektor Schmidt, Albert Skeelsgade, Ribe. Tlf. 842.

Radioforhandler Immanuel Jensen, Storegade, Ribe. Tlf. 126.

Fru Ellen Møller Jensen, Dr. Abildgårdsalle 14, Kbh. V. Tlf. 35 43 60.

Fru Elsebeth Jensen, Østbanegade 39, Kbh. Ø. Tlf. TRia 3493.

Journalist *Kai H. Rosenstand* var i anledning af sin 70 års fødselsdag den 1. oktober genstand for megen smuk opmærksomhed. Dagen før dagen havde en kreds af inden- og udenbys venner indbudt til en smuk fest på Klubbens hotel, og på selve fødselsdagen indfandt der sig i fødselarens hjem mange deputationer, ligesom det strømmede ind med blomster og gaver. R. S. var blandt dem, der deltog i hyldesten.

Vort medlem viceborgmester grosserer *L. C. Nielsen*, Ribe, var på sin 70 års fødselsdag den 31. oktober genstand for megen hyldest. Det strømmede ind med gaver og blomster, og mange deputationer indfandt sig for at gratulere.

Ribe og omegns hjemstavnsforening udnævnte grosserer Nielsen til sit første æresmedlem. R. S. sendte hilsen.

Nu meddeles officielt, at vort medlem generalkonsul *Frode Løndorff Goldberg Schön* er udnævnt til dansk ambassadør i Lissabon.

Boghandler *Aage Jørgensen* har solgt »Termansens boghandel« i Ribe, der næste år kan fejre 150 året for sin stiftelse, til tidligere medhjælper i Magasin du nord's bogafdeling i København *Finn Jøbsberg*.

Museumsinspektør *Werner Jacobsen* fra Nationalmuseet har i gymnasieforeningen Hejmdal holdt to foredrag om u-landene i forbindelse med en lille udstilling.

Indehaveren af det gamle fotografiske firma Nørgaard Nielsen frøken *E. Nørgaard Nielsen* har ophævet firmaet af helbredshensyn.

Bogholderske, fru *Ingeborg Eskesen*, født Skødtgaard, har efter 38 års virke ved Landbosparekassens afdeling i Bramminge fået bevilget afsked. Hun er student fra Ribe Katedralskole.

Emil Stenderup Jensen, søn af afdøde hospitalsforstander *Holger Jensen* i Ribe, er død i Sønderborg 62 år gammel. Han var ansat i sin broder civilingeniør *Axel Stenderup Jensens* entreprenørfirma.

Ribe byantikvar magister *Bencard* har orlov i 3 måneder for at deltage i professor *P. V. Glob's* udgravningsarbejde i Bahrein, den persiske havbugt.

Lektor *Frands Christian Kofoed*, Ribe Katedralskole, fyldte den 3. november 50 år.

Toldinspektør *Rask Orbt* har fået bevilget afsked fra 1. oktober 1962.

Et 6-mands udvalg indenfor Ripenser-Samfundet arbejder i øjeblikket med forslag til forbedrede arrangementer. Udvalget skal forelægge resultatet af sit arbejde som forslag til bestyrelsen senest medio marts 1963.

R. S.-medlem, tandlæge *Knud Andersen* (årg. 51) påbegynder primo januar 1963 praksis på adressen Skibbroen 1, Ribe.

Fra Århus-repræsentanten *Lunholt* har vi fået præsenteret et meget smukt Ribebillede i sne. Vi beklager af tekniske grunde ikke at kunne bringe billedet i dette nr.

Fuldmægtig, frøken *Marie Lindberg* ved Ribe kommunekontor er blevet pensioneret fra 11. november.

Det smukke julehefte »Jul i Vestjylland« er udkommet i 28. årgang. Af stoffet fremhæves *Eyvind Rafns* udmærkede artikler om Anders Sørensen Vedel og astronomen Christen Sørensen Lomgomontanus samt *Jørgensen Bukdahls* smukke skildring »Jul i det gamle grænseland«.

»Den antikvariske samling« i Ribe er fra 1. april blevet landsdelsmuseum.

Af hensyn til stoftrængsel har meddelelse om adresservice og ny medlemsliste måttet udskydes til forårsnummeret.

Med dette nr. afslutter bladet sit fjerde bind. Der medfølger et register til det afsluttede bind, for hvis udarbejdelse vi takker bibliotekar frøken *Dagny Mortensen*.

BENTZONS BOGHANDEL

v. Knud Heide-Andersen

... midt på strøget

De anerkendte

RIBE SMYKKER,

Catharina-smykket, stjerne-smykket og hjertesmykket er den ideelle gave til turister, venner og bekendte.

Godkendt på »Den permanente«!

H. Spangsborg-Christensen

Byens guldsmedie - Ribe - Telf. 563

Kørekort til halv pris
i januar og februar måned.

DANSK KØRELÆRERSKOLE

Tlf. 95 13 23 - BYen 1646

Hvis RS-medlemmer
gæster Ribe —
undlad ikke besøg på

HOTEL DAGMAR

Tandlæge KNUD ANDERSEN

åbner primo januar
KLINIK

Skibbroen 1, telf. 1068

Julestue

KLEFA-

lim til alle formål.

Aage Jørgensen

Gasværksvej 11, Kbh. V., telf. VE 4839